BIBLIOTECA CENTRALĂ SIBIU

ÎN ACEST NUMĂR:

LA FIESTA

Note dintr-o călătorie în Cuba
de TITUS POPOVICI

Proletari din toate țările, uniți-vă!

magazin

ANUL VI — Nr. 222 • Sîmbătă 6 ianuarie 1962 • 8 pagini — 1,50 lei

NOU ÎN 1962

Frumosul la el acasă!

Cartierul Iris din Cluj. În mijlocul lui se ridică semeață, dominînd prin înălțimea sa celelalte clădiri din împrejurimi, întreprinderea „Porțelanul". Zilnic de aici iau drumul magazinelor de specialitate mii de piese de porțelan, vaze de flori, figurine, bibelouri, bomboniere, servicii de masă și multe alte obiecte menite să servească și să împodobească locuințele oamenilor muncii.

Lucrate cu gust și finețe, produsele fabricii sînt tot mai mult solicitate. Inginera Liliana Mihăescu, șefa acestui serviciu, tocmai aranja în vitrine o parte din noile produse.

— Anul trecut serviciul nostru a creat 58 de noi modele de bibelouri, vaze de flori, servicii de masă, ceai și cafea, scrumiere și bomboniere. Dintre acestea 28 au și fost contractate de organele comerțului, pentru a intra în producția anului acesta — ne-a spus dînsa.

Am mai aflat că modelorii creatori Zoltan Lazăr și Ioan Cicoș sînt fruntașii serviciului, că modelele

calitatea porțelanului

mieră stil barcă, bibelourile ...rul" și „Pisica", ... serviciile ...i și cafea nou create sînt din... cele mai apreciate de beneficiari.

În fața cuptorului tunel

Cuptorul tunel este destinat exclusiv producției obiectelor desenate în culori, ceea ce reprezintă cea mai mare parte a producției fabricii.

Mecanizat în întregime, de la în... ...e re... ...tămîni și creație.

Anton DROST

• *(Continuare în pag. 3-a)*

Pe meridianele globului

KIRGHIZIA

O ȚARĂ CÎT UN CONTINENT

Ca să mergem de la Irkuțk la Frunze, a trebuit să trecem prin Novosibirsk. De fapt, aici am făcut cunoștință cu Siberia, devenită demult proverbială pentru temperaturile pe care le înregistrează iarna. Adesea am auzit spunîndu-se: „ce te îmbraci așa de gros, că doar nu sîntem în Siberia?" Dar ce înseamnă frigul siberian (și localnicii spuneau că „încă n-a început frigul") aveam să aflăm în drum către Frunze. La Novosibirsk termometrul înregistra minus 32 de grade. Pe ochelarii aburiți s-a așternut un strat de gheață și drumul de cîteva sute de metri către o sală încălzită ni s-a părut nesfîrșit.

Continuîndu-ne călătoria, ne-am oprit și la Tașkent, unde peste trandafirii înfloriți cădeau primii fulgi de zăpadă. La masă ni s-au adus pepeni și soarele mai prevestea încă zile călduroase. Fantastic schimb de decor! De la frigul care-ți întărește parcă organismul, la florile care-ți desfață privirea, de la o frumusețe la alta în aceeași țară mare cît un continent.

Despre orașul de la poalele Tian-Șanului, Frunze, capitala R.S.S. Kirghize sau cum i se mai spune „țara munților înalți", știam cîte ceva, dar de fapt capitala Kirghistanului sovietic am cunoscut-o doar vizitînd-o. Orașul are aceeași vîrstă cu Marea Revoluție din Octombrie, care de fapt l-a făurit. Înaintea nașterii acestui oraș, care te impresionează cu bulevardele sale largi, adevărate parcuri, pline de flori, aici era tîrgul Pișpek, închis și mohorît, pe care-l mai recunoșteam doar din fotografii.

Vizitatorii cu înclinații spre geografie pot cuprinde orașul de pe înălțimea Ala Tov-ului (muntele alb) care oferă posibilitatea unei vizibilități perfecte. Noi am preferat alte mijloace pentru cunoașterea orașului: am discutat cu oamenii, am mers pe străzi și am cercetat exponatele muzeului republican. Aici am cunoscut episoade din istoria unui străvechi popor nomad, ținut veacuri în șir sub kamce (cnut), robit, se părea că pe vecie, de Cian manop (marele han) și moldo (popă).

Pînă la Marea Revoluție, poporul kirghiz își ducea viața nomad, împingînd turmele de pe un versant pe altul, ducînd truda muncii plocon marelui han. Iurta și amarul vieții erau toată averea kirghizului. Sufletul îi-l mîngîia cîntărețul popular, răzvrătitul Toktogul Satîlganov, cînd nu era închis sau deportat, mergînd din loc în loc cu komuzul (un fel de cobză). Nimeni în popor nu știa carte. Cultura populară călătorea din gură în gură, din generație în generație, se adăuga și se înfrumusețea purtînd jalea și speranța poporului. Pișpekul era un tîrg reședință al hanilor și ne-

Mircea RADULESCU
și Mihai A IRINEI

• *(Continuare în pag. 3-a)*

Așadar, primele file din calendarul noului an au fost desprinse. Ecoul clinchetelor de pahare ciocnite în pragul dintre doi ani, în noaptea cînd nimeni nu doarme, s-a stins de mult. Întorși la locurile de muncă oamenii au pornit la treabă cu optimism și încredere.

Minerii Uricanilor și furnaliștii Reșiței, țesătoarele ieșene și metalurgiștii din Brașov, petroliștii din Oltenia și chimiștii Borzeștilor, oamenii muncii din toate sectoarele industriei au și dat patriei primele cantități de produse prevăzute în planul noului an. Cărbune și fontă, țesături și tractoare, țiței și oțel, avuția creată de brațe harnice va aduce poporului, odată cu creșterea producției industriale cu 13,5 la sută față de realizările din 1961, noi progrese în direcția ridicării continue a nivelului de trai. Faptul că în 1962 producția industrială va depăși cu circa 6,5 miliarde lei prevederile din Directivele celui de-al treilea Congres al partidului, dovedește că sarcinile trasate de partid sînt duse la îndeplinire, că planul de 6 ani se realizează cu succes.

1962 a început deci peste tot în țara noastră sub auspiciile cele mai favorabile, sub semnul optimismului, al încrederii în viitor. În cele ce urmează ne propunem să informăm pe cititorii „Magazinului" despre unele noutăți pe care noul an le va aduce în diverse sectoare de larg interes cetățenesc.

În casă nouă

Ați fost în ultimele luni pe la Galați? Dar la Bacău ați fost? De fapt oricare oraș al țării îl veți vizita după o absență de un an-doi, va fi ... Bucurați-vă ... petrecuți. La Ploiești ... Iași, la Baia Mare sau Pitești ... străzi formate cîndva din biete ... s-au transformat în magistrale moderne, scăldate în lumini ... mărginite de blocuri ... impunătoare și cochete. Imensul șantier, care este patria noastră, crește cu an ce trece.

Să luăm exemplul Bucureștilor, oraș în care numai în 1961 s-au dat în folosință peste 10.400 apartamente (în afară de numeroasele spații comerciale în suprafață de 30.000 m.p., de cele 216 noi săli de clasă, cele 3 cinematografe cu 2500 de locuri construite în

Paul MARIAN
și Mircea SCRIPCĂ

• *(Continuare în pag. 3-a)*

DIN SUMAR:

MICA BIBLIOTECĂ MAGAZIN

Madridul s-a trezit în zori
Schiță de FRANCISCO LACALLE (Spania)

•

HOCHEIȘTII ROMÎNI ÎN PREAJMA CAMPIONATULUI MONDIAL

Convorbirea noastră cu antrenorul M. Flamaropol

•

Săptă... ...ina pe e...
Două ...

Actualitatea ...

•

Ghidul gospod...

•

UMOR — JOCURI — REBUS

În drum, spre înălțimi

Peisaj de iarnă la Predeal

Drumurile vacanței

Parcă te-am zărit azi dimineața, școlarule, cu ciuful tău bălan, azvîrlit în sus ca un semn de întrebare, privind fila proaspătă a calendarului. Mai sînt cîteva zile și se apropie sorocul sfîrșitului de vacanță. Ghiozdanul îți face cu ochiul de sus, de pe dulap, și gongul ceasului din perete îți amintește drumul matinal spre școală...

Dar pînă atunci? Pînă atunci să rememorăm episodul vacanței, al acestei vacanțe prezente plină de bucurii, cu haină de omăt și ciucuri de gheață în plete. Dacă vacanța ar avea o memorie a ei, cîte n-ar putea povesti! Bunăoară, despre orășelele de basm ale copilăriei; despre multele serbări pionierești cu focuri de tabără sub chiciura bradului; despre drumurile lungi prin țară sub miracolul priveliștilor noi.

Cum era înainte vacanța și cum este ea astăzi? Povestește într-o tabletă maestrul Tudor Arghezi cu graiul lui înaripat: **„...Pe atunci, demult, pe copii mai bondoci și mai lungani, nimeni nu ne chema la drum, și la răcoarea proaspătă a Bucegilor și a talazelor Mării. Ne duceam de capul nostru, cînd puteam, dacă puteam, o dată în viață, cu primejdia să ne fringem gîtul sau să ne lăsăm picioarele prin hăuri și neguri. Haideți la drum, băieți și fete, că vremurile s-au schimbat! Tatăl vostru mare, Statul, vă ia și vă duce de mînă, pe voi, pe profesori, pe profesoare pretutindeni la drumeție; după depărtările țării, o zi, trei zile și mai multe"...**

Așa este și în vacanța aceasta de iarnă. Uite, m-am dus zilele trecute în Gara de Nord din Capitală să aștept un cunoscut. Și deodată, în larma peronului, m-a izbit în față ca un aer proaspăt și tînăr, exuberanța vacanței. Trenuri felurite, cu școlari, de la un capăt la altul al țării, se încrucișau într-un du-te-vino plin de voioșie. Iată o codană cu o pereche de schiuri pe umeri, trei tineri cu rucsacuri în spinare — și grupuri de copii cu cetini de brad la cheutoarea paltonului, cu obrajii roșii de sănătate, de ozonul carpatin.

— Cine-s, frate?

— Vin școlarii din vacanță — îți răspund binevoitori cei veniți să-i întîmpine.

Căci vacanța a depăș... curtea copilăriei și lo... din colțul străzii, ca... mare și primitoare.

Despre cine... ții? Școlari...

• (...

Bucurie nestăpînită la Carnavalul Copiilor din București

Rubricile noastre:

• MAGAZIN MEDICAL
Crește normal copilul dv.?

• PĂRINȚI ȘI ...
Telev...

• M O...

DE PRETUTINDENI ★ DE PRETUTINDENI ★ DE PRETUTINDENI

CU PRILEJUL săpăturilor arheologice pe locul unde era așezat vechiul oraș Pompei, au fost găsite minunate picturi murale — capodopere create de iluștrii pictori antici romani, care s-au păstrat foarte bine sub cenușa vulcanică. Ele însă pot fi vizionate numai de bărbați, polițiști postați în jurul clădirilor dezgropate opresc femeile să intre. Această interdicție se datorează cenzurii bisericești din Italia, care socotește că aceste opere de artă sînt imorale și, prin urmare, trebuie ascunse de ochii femeilor.

●

ÎN TANGANICA a fost găsit un uriaș schelet de dinozaur, strămoșul elefantului. Vîrsta scheletului, după părerea antropologilor, e de aproximativ 500.000 de ani. Acesta e cel mai mare schelet găsit cîndva în lume.

●

OBSERVATORUL astrofizic al Academiei de științe a R.S.S. Armene dispune în prezent de un telescop care este cel mai mare din Europa și al doilea din lume. Telescopul, avînd o lentilă cu un diametru de 132 cm., este înzestrat cu cele mai moderne instalații electronice automate. Cu ajutorul lui oamenii de știință au reușit să obțină primele fotografii ale unor galaxii îndepărtate. Descoperirea fenomenului că printre galaxiile îndepărtate și slabe există corpuri de culoare alb-albastru confirmă și ipoteza cunoscutului astronom armean, Victor Ambarțumian, că multe din aglomerările de galaxii se prezintă sub forma unor corpuri istabile.

●

ANUL trecut — după o statistică a revistei americane „Ring" — a fost un an record în ce privește numărul accidentelor în timpul meciurilor profesioniste de box, iar opt boxeri nu vor mai putea niciodată să-și pună mănușile. Recordul accidentelor mortale în timpul meciurilor îl deține S.U.A.: patru boxeri americani au murit pe ring sau după meci în Venezuela, Mexic, Australia și Italia.

●

STUDIOURILE de înregistrări din U.R.S.S. au ter[illegible] de discuri. Poeții își [illegible] în librării [illegible] cărți au [illegible] duse din șase [illegible] exemplare. [illegible]sillon, consacrat [illegible] unui autor. Au fă[illegible] înregistrări, printre alții [illegible]na Ahmatova, Mihail [illegible]ov, Ilia Selvinski, Alek[illegible] Surkov, Alexandr Tvardovski.

●

RECENT, a fost găsit în Ucraina subcarpatică un ou de dimensiuni neobișnuite, cîntărind aproape 500 de grame. Specialiștii au stabilit că oul a fost depus în [illegible]isip de o pasăre care a trăit acum 15 milioane de ani.

●

PESCARII polonezi au descoperit pe fundul riului Oder, o corabie care s-a scufundat acum o mie de ani. În prezent, se studiază posibilitatea de a o aduce la suprafață pentru a fi expusă într-un muzeu.

●

ÎN DANEMARCA circulă legenda cu privire la corabia reginei Margareta, care s-a scufundat, în împrejurări misterioase, la sfîrșitul secolului XIV. Arheologii care au căutat să verifice în ce măsură această legendă este... adevărată, au avut surpriza să descopere în zona respectivă nu o corabie, ci... șase. Ele au aparținut însă vikingilor.

●

ÎN CANADA s-a folosit un mijloc ingenios de lichidare a haitelor de lupi. Mai întîi au fost prinși cîțiva zeci de lupi care au fost lăsați liberi, avînd la zgardă un mic aparat de radioemisie. Bineînțeles că lupii s-au alăturat haitelor. După [illegible]nalele emise, vînătorii [illegible]putut să identifice în [illegible]ent locul unde se [illegible]i să-i omoare.

[illegible] me-
[illegible] în

La Fiesta

Note dintr-o călătorie în Cuba

Uriașa *Plaza Civica* e zguduită de un hohot de rîs; rîd 500.000 de oameni și în noaptea translucidă a Havanei hohotul plutește deasupra capetelor, alunecă peste case, peste crestetele palmierilor. La început nu înțeleg nimic, apoi cineva îmi spune :

— E răspunsul muncitorilor din Havana la acuzația americanilor că pe teritoriul Cubei s-ar afla 17 (șaptesprezece, nici mai multe, nici mai puține, șaptesprezece — asta dovedește seriozitatea informației) baze de rachete sovietice.

Un car alegoric înaintează încet ; e imens și poartă o rachetă americană ; e autentică, pe ea scrie U.S.A.F. (United States Air Force), se vede bine steaua albă în cerc albastru. Racheta e una din cele nefericite de la Cape Canaveral : a căzut în Cuba, în Pinar del Rio și a omorît o vacă. „E singura rachetă care există în Cuba" a spus Fidel în *Ciudad Libertad* în noaptea de Anul nou.

Ținută pe o platformă, lipită, reconstituită în ore de muncă voluntară de muncitorii din Havana, racheta americană înaintează măiestruos, ca un mort solemn ; o banderolă e prinsă de platformă :

LA MATAVACA DE LOS COMEVACAS DEL PENTAGON[1])

Înaintează solemn în hohotul de rîs al cubanilor ; proiectoare măturâ cu o fîșie de lumină marea de capete ; Cuba rîde și e teribil rîsul popoarelor libere.

Fantezia aceasta latină e încîntătoare : trecutul e îngropat în dansuri, în mari mișcări carnavalești. Cînd au fost naționalizate întreprinderile americane — ca răspuns al Guvernului Revoluționar la sabotajul, provocările și embargoul S.U.A. — s-a organizat o înmormîntare monstră : zeci de sicrie pe care erau scrise numele defunctelor societăți : *Texas Company (West Indian), Sinclair Cuba Oil Company S.A., Esso Standard Oil S.A. División de Cuba, The Cuban American Sugar Mill, Cuban Trading Company, The New Tuinicú Company, Compania Cubana de Electricidad, Compania Cubana de Teléfonos, United Fruit Company* (celebra „Mamita Yunai", șarpele verde), *Punta Alegre Sugar Sales Company*... etc. Douăzeci și șase de sicrie au fost conduse cu bocete ironice, toate organizațiile de masă au trimis coroane de flori cu banderole care exprimau bucuria poporului ; sicriele acestea au fost „vegheate" ; și întreprinderile respective au fost vegheate, cu armă în mînă, iar pe zidurile lor scria *se namaban* cuvinte pe care nici un cuban nu le aude fără să izbucnească în rîs. *Se namaban* sînt o amintire din timpul războiului de Independență împotriva spaniolilor și erau cuvintele de predilecție ale unui general-țăran, Quintin Bandera, un colos cu suflet de copil, din care luptele fără cruțare făcuseră un erou, un *duro*. Cînd erau aduși în fața sa diverși prizonieri spanioli, despre care se știa că torturaseră și asasinaseră populația civilă fără apărare, generalul *mambi* Quintin Bandera îi întreba cu accentul său aspru, dur, de om din sud :

— *Como te namas* ?[2])

— Așa și așa, spunea călăul, devenit blînd ca un miel.

— *Te namabas !* (Te numeai !), răspundea Quintin slobozindu-i un glonț în frunte.

„*Se namaban !*" marile întreprinderi exploatatoare nord-americane. La începutul lui februarie 1961 am auzit pe străzile forfotitoare și gălăgioase ale Havanei leglunile de negritos, vînzători de ziare, strigînd cît îi ținea gura : *Se namaban ! ! Se namaban !* Alergau ca șopîrlele prin șuvoiul neîntrerupt de mașini, de *guaguas* urlînd : *Se namaban !* Și Havana rîdea cu hohote. *Se namaban !* statuile ridicate exploatatorilor nord-americani de servilismul exploatatorilor cubani : *Se namaban !* Theodore Roosevelt și Mc Kinley și Wood, teoreticienii și practicienii neocolonialismului nord-american. În locul lor vor fi ridicate statuile luptătorilor pentru libertate: George Washington, Abraham Lincoln. *Se namaban !* orgoliosul vultur american care străjuia monumentul victimelor scufundării crucișătorului „Maine" : în locul lui va fi ridicat simbolul Păcii, porumbelul alb. *Se namaban !* toate tristele amintiri din perioada cînd în Cuba se spunea „Yes".

Caldă, apropiată și dragă fantezie latină !

La 19 ianuarie, în Santiago de Cuba asistam la îngroparea simbolică a lui Mr. Eisenhower, la lumina torțelor, într-un hohot de rîs general. Elevii școlilor secundare, ai școlii normale, de arte și meserii, studenții Universității alcătuiau un cortegiu vesel în urma unei harabale care purta sicriul simbolic. Ciatece, tumbe, placarde, coroane cu inscripții hilare : *A nuestro hermano decrepito, Adios, Ike viejo chocho, Patria o Muerte, Venceremos* [3]) *Adios Ike ! ! Te namabas !*

Da, omenirea se desparte de trecutul ei, rîzînd.

★

Ca la un semn mulțimea din *Plaza Civica* rupe barierele, se revarsă ca un val imens pînă la picioarele trîmbiței de marmură albă : sute de [illegible] purpurii flutură ; [illegible] cu o panoplie de argin[illegible] această unduitoare [illegible], de mîini, de arme.

— *Fidel ! seguro ! ! A los yanquis dales duro !*

— *Con Fidel, con Fidel, todos con Fidel, con harina, con malanga, siempre con Fidel !*

— *Paredón para los teroristas !*

— *Fidel, no más confusión con los traidores !*

— *Ven-ce-re-mos* ![4])

Citesc poeme Nicolas Guillén și Pablo Neruda, ascultați de cel mai emoționant auditoriu pe care și-l poate dori un poet, primind cea mai înaltă răsplată pe care o poate dori un poet : mîinile înarmate ale poporului, care se ridică după fiecare vers ; și cît de jalnice, cît de penibil jalnice sînt „tristețurile", „melancoliile" autumnale sau primăvăratice și toate „modernitățile" și toate „experimentele" sterile ! Poezia e în aer, ca un curent de înaltă frecvență, ca o febră, ca o ardere înaltă și poezia e eternă ca popoarele cărora li se adresează, ca fierbintea năzuință spre libertate, spre demnitate umană și versurile cad ca niște lozinci — și acesta e cel mai înalt titlu de glorie al versului — în sonora limbă a lui Cervantes, în virila limbă a lui Machado și Lorca ; și versurilor li se răspunde : *Patria o Muerte ! ! Venceremos !* și e cel mai frumos răspuns pe care-l poate aștepta un poem !

Înalt, în uniforma lui simplă de soldat, Fidel se apropie de microfon. Răsună imnul național, imnul de luptă al Cubei, imnul care a însoțit celebrele șarje *mambi* împotriva spaniolilor, imnul care vorbește și astăzi inimilor cubane cu aceeași actualitate :

Al combate corred, bayameses,
Que la patria os contempla
orgullosa :
No temais una muerte gloriosa,
Que morir por la patria es vivir.[5])

Vorbește Fidel.

E zguduitoare tăcerea mulțimilor : e ca și cum o forță implacabilă se strînge în sine, ca un pumn, într-o așteptare dinamică, într-o încordare liniștită, e tăcerea colcăitoare de viață a nopților tropicale.

. . . . . .

Cu o gravă sinceritate Fidel Castro anunță poporului primejdia care amenință revoluția cubană, patria : guvernul posedă informații că domnul Ike Eisenhower vrea să părăsească președinția printr-un act nebunesc ; atacarea Cubei. Pretextul : rampe sovietice de lansare în Cuba. Desigur rampele respective nu există. Parcă are vreo importanță ? În diverse țări latino-americane supuse încă dictaturilor, mercenarii, *los siquitrillados*, se pregătesc, se antrenează, au instructori militari americani ; la Guantánamo se inscenează o provocare ; avioane zboară în fiecare zi deasupra insulei ; avioane „necunoscute" venind din S.U.A. ; teroriștii au pornit la acțiune : pun bombe în marile magazine, în cinematografe, în cărucioare cu înghețată pe care le lasă pe marile bulevarde la orele cele mai aglomerate ; *los gusanos* vor să-și cîștige merite în fața invadatorilor; arestați, mulți declară că au făcut act de eroism ca să capete „în viitor" posturi bine remunerate.

— Vom stîrpi *„la gusanera !"* răsună vocea lui Fidel.

— *Paredón !*
Paredón !
Paredón !
Pa-re-dón !
PAREDÓN !
PA-RE-DON ![6])

Revoluția a fost generoasă. Atunci cînd au intrat în Havana unitățile Armatei Revoluționare, țărani simpli din Sierra, uimiți și poate puțin intimidați de atîta lux și atîta bogăție, exploatatorii tremurau de groază : le era frică de represalii, de jafuri, de furia dezlănțuită a mulțimilor. Atîrnau pe balcoane, lipeau pe zidurile luxoaselor vile afișe tipărite pe cont propriu : *„Gracias, Fidel"*. La un moment dat s-a prezentat la Camilo Cienfuegos un grup de mari moșieri și industriași, promițînd o sumă mare de bani guvernului. Camilo le-a răspuns în versuri :

— *Con novilla o sin novilla, le partimos la siquitrilla.*[7])

Nu, Armata Revoluționară n-a [illegible]fuit, nu s-a dedat la [illegible] fel excese ; [illegible]entele [illegible]asate ca s-au grăbit să [illegible]e în uniforma verde-olive și să-și pună brasarda roșie-neagră a Mișcării 26 Iulie au fost demascate, arestate și pedepsite. Toți trădătorii, criminalii, delatorii, călăii au fost *judecați* în fața poporului, li s-a dat dreptul să se apere, să aibă avocați. Într-un singur domeniu a funcționat „furia revoluționară". Havana era împînzită de case de joc, de diverse automate *para hacer dineros*,[8]) de tripouri unde se juca ruletă, baccara, poker, mahjong, lagună, douăzeci și unu etc. Acestea au fost distruse și li s-a dat foc în stradă. Revoluțiile profund populare sînt totdeauna generoase și totdeauna, de această generozitate au profitat dușmanii : „La conjuration des poignards" la Paris în 1789 ; asasinarea lui Uritki și Volodarski, atentatul Fannyei Kaplan împotriva lui Lenin, „Sumanele negre" în Romînia; *„Los Tigres de Masferrer"* în Cuba.

Fidel anunță crearea Tribunalelor militare revoluționare.

Bandele de teroriști, de asasini lași au un patron. Bine cunoscut, în nenumărate rînduri identificat : patronul îi aprovizionează cu arme, cu bombe, patronul plătește generos pentru fiecare copil asasinat, pentru fiecare muncitor călcat cu mașina pe străzi pustii, noaptea, pentru fiecare plantație incendiată, pentru fiecare milițian împușcat pe la spate ; patronul finanțează comerțul negru, patronul organizează ieșirea din țară a asasinilor desconspirați și intrarea clandestină în Cuba a altora.

Pe marginea oceanului, pe splendidul Malecón, e o clădire cu foarte multe etaje : o clădire frumoasă, din marmură albăstruie, cu un peron larg ; frontonul e străjuit de un vultur arogant, *„el aquila con unas de rapina"*[9]) cum l-a numit odată Raul. Deasupra vulturului scrie cu litere de aur : Embassy of the United States of America ; în fața un imens parc de mașini. Aici locuiește Patronul. Nu e o instituție religioasă, mai mult, nu e nici măcar o instituție catolică și totuși aici vin preoții catolici, *„los esbirros con sotana"*[10]) să capete „idei" pentru prediciile lor contrarevoluționare; nu e nici arsenal și totuși de aici sînt aprovizionați cu armament și muniție asasinii. Cuba e o țară mică și interesele S.U.A. devin — din motive independente de voința Departamentului de Stat — din ce în ce mai restrînse : totuși aici funcționează nu mai puțin de 500 de „funcționari". Marea majoritate au fost identificați în repetate rînduri făcînd spionaj, înarmînd bandele de teroriști, dar... pașaportul diplomatic îl face inviolabil pe purtător și Poliția Revoluționară a trebuit să le dea drumul.

La demascarea necruțătoare a acestor activități subversive, Statele Unite au răspuns prin ruperea relațiilor diplomatice, prin amenințări, prin intensificarea blocusului economic, acțiuni care au culminat prin „strălucita victorie militară și morală" a intervenției din aprilie 1961. Că s-a schimbat *ceva* în America Latină e foarte clar pentru întreaga lume, minus politicienii imperialiști. Nu e de mirare. Timp de 50 de ani în Cuba, cel puțin un cuvînt al limbii engleze era cunoscut de toată lumea. *Yes.* Călcarea în picioare a demnității naționale : *yes !* Cedarea pe un preț de nimic a bogățiilor naționale : *yes !* Supunere oarbă la O.N.U. : *yes !* Anticomunism vehement : *yes !* Antisovietism deșănțat: *yes ! Yes, Sir, oh, yes, naturly, yes, allways yes, only yes* ![11])

Dar iată că o țară mică, disprețuită, jefuită, a găsit puterea de-a spune o dată pentru totdeauna : NO !

„Efeminații", „pigmeii morali", „leneșii patentați", „negroizii" au spus un *No !* atît de puternic încît a răsunat în toată lumea, pretutindeni unde oamenii luptă pentru libertate și pentru fericire.

Vorbește Fidel.

Vorbește despre oamenii care au defilat astăzi, despre această armată care „n-a făcut o demonstrație de strălucire, n-a scos ochii nimănui prin luxul uniformelor, prin pasul impecabil, dar este mai puternică decît armatele de mercenari, pentru că fiecare om știe de ce luptă, pentru că fiecare tînăr, fiecare bărbat și femeie știe [illegible]

„Vom a[illegible] [illegible]pînă [illegible] țara ruine[illegible]

„Dacă imp[illegible]rtii ne atace, ei au vor înt[illegible] senioritos, ci bărbați, bă[illegible] vor ști să înceapă pînă [illegible]păt lozinca lor : *Patria o M[illegible] Venceremos !*"

A vorbit Fidel. Cineva se apropie de el și-i ajută să-și prindă centura de care atîrnă revolverul. Nu așteaptă aclamații. Se întoarce brusc și pleacă. A stat în tribună de la nouă dimineața pînă acum, unu după miezul nopții, a vorbit patru ore și acum, ca în fiecare zi, pleacă să lucreze. Întreabă scurt, aproape milităreste pe cineva din apropiere :

— *Estuvo claro ?*

— *Si, Fidel !*[12])

Această noapte nu va fi, așa cum ar fi trebuit să fie, așa cum ar fi meritat să fie, o noapte de veselie ; nimeni nu va dansa pe străzi, pînă în zori o îndrăcită *pachanga ;* cei care au defilat astăzi — doar o parte a poporului înarmat — pleacă să-și ia în primire pozițiile de luptă, în tranșee. Obuzierele care au trecut prin fața tribunei sînt amplasate de-a lungul Malecónului ; mitralierele grele și tunurile antiaeriene sînt urcate pe acoperișurile clădirilor ; se transportă saci de nisip, se ridică baricade ; reflectoarele scormonesc cerul senin, înaltul, albastrul și profundul cer tropical, dîrele puternice ale luminii de argint rătăcesc printre stelele acestea mari, strălucitoare și puternice ale tropicelor ; la ora aceasta peste tot, în întreaga insulă, oamenii își iau în primire posturile de luptă.

De la balconul camerei mele privesc multă vreme întinderea pustie a oceanului, strivit parcă sub apăsarea nopții, îi ascult vuietul surd și veșnic și izbitura scurtă, înfundată, dușmănoasă a brizanților în cheiul de granit ; marele oraș respiră calm, în așteptare, sigur de el ; și mai departe pînă la zidul uriaș al Sierrei Maestra, *cuna de la Revolución*, e aceeași liniște, aceeași fermitate, aceeași încredere :

SI VENGAN, QUEDAN ![13])

Titus POPOVICI

1) „Măcelarul mîncăcioșilor (mîncătorilor de vaci) din Pentagon".
2) Cum te numești ?
3) Fratelui nostru decrepit — Adio ! Ike, ce bătrîn ramolit ! Patria sau moartea. Vom învinge !
4) Fidel ! Sigur ! Yankeilor dă-le-o tare (lovitura).
Cu Fidel, cu Fidel, toți cu Fidel, cu mic, cu mare !
Întotdeauna cu Fidel
Ziduri pentru teroriști
Fidel — nici o confuzie cu trădătorii
Vom în-vin-ge.
5) La luptă veniți, bayamesi
Patria vă privește mîndră,
Nu vă temeți de o moarte glorioasă
Fiindcă a muri pentru patrie
înseamnă a trăi.
6) La zid
7) Cu viței sau fără viței vom zdrobi pe trădători.
8) Ca să faci bani
9) Acvila cu ghiare de răpitoare !
10) Zbirii cu sutană
11) Da ! Da, domnule, ah, da, bineînțeles, da, întotdeauna da, numai da !
12) A fost clar ?
Da, Fidel !
13) Dacă veniți, rămîneți !

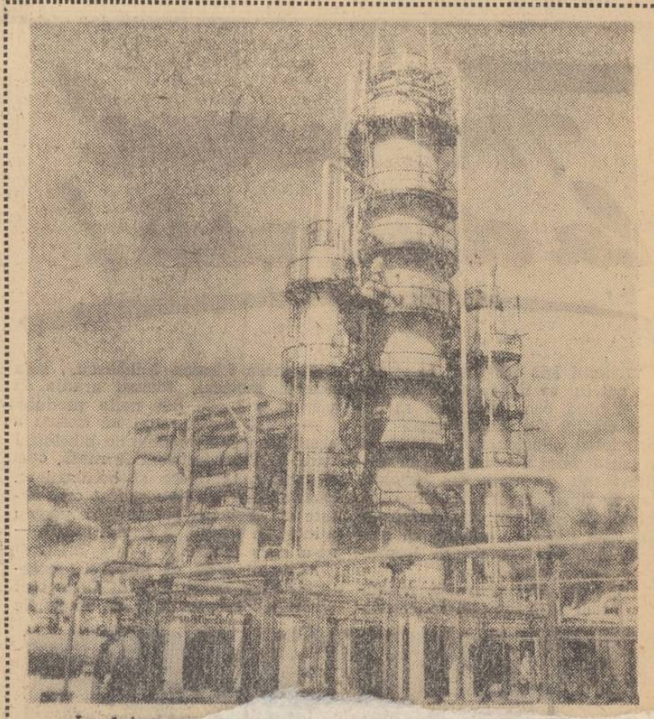

La 1 [illegible]

„Arta... originală"

Luminile rampei se aprind și cortina se ridică. Pe scenă apare pianistul sud-coreean Nam Iunepaik. Liniștea ce se așternuse în sală e întreruptă brusc de exclamații trădînd stupefacția : din pumnii pianistului se revarsă asupra spectatorilor o „ploaie" de... fasole albă...

Cei neinițiați în ceea ce va avea să urmeze își zic că e vorba, probabil, de o glumă de prost gust, menită să justifice titlul de „Originale", al acestui spectacol prezentat la „Theater am Dom" din orașul vest german Köln. Dar, vai, se înșeală.

După ce a șprăvit cu fasolea din toate buzunarele, pianistul își toarnă în cap o găleată cu făină, sare într-un cazan cu apă și de-abia pe urmă se așează la pian pentru a cînta o piesă clasică, avînd însă grijă să atingă clapele numai cu pumnii și coatele...

Nam Iunepaik nu este însă singurul asemenea „virtuos" al pianului pe scenele din Occident. În sălile de concert din Statele Unite poate fi des întîlnit Taylor Osborne cu ale sale „concerte abstracte la pian".

Osborne apare pe scenă cu un ciocan. Îl flutură în semn de salut adresat spectatorilor și se așează la pian. După ce cîntă — normal — cîteva măsuri dintr-o piesă clasică sare brusc de pe scaun și, ridicînd ciocanul, lovește cu putere în pian...

Taylor Osborne își justifică astfel „activitatea" : „Marii artiști ai pianului din trecut și prezent au epuizat totul cu arta lor deci pentru viitor trebuie căutate căi noi"...

Și Osborne le-a găsit cu ajutorul... ciocanului.

De la Ri[illegible]

Documentele descoperite în vremea din urmă prin cercetarea amănunțită a arhivelor fostului Reich hitlerist confirmă că aproape întregul aparat al diplomației vest-germane, inclusiv o serie de înalți funcționari ai ministerului de externe de la Bonn, provine din viesparul de tristă faimă de pe Wilhelmstrasse, în fruntea căruia trona Ribbentrop, ministrul de externe al lui Hitler, executat pe baza sentinței tribunalului internațional de la Nürnberg.

Aceiași siniștri indivizi care au recurs la intrigi și șantaje, la mînciuni, presiuni și încălcarea cinică a dreptului internațional, pregătind astfel pretextele „politice" care să „justifice" atacurile armate săvîrșite de militariștii germani împotriva a numeroase țări în cursul celui de al doilea război mondial, se află azi în slujba ministerului de externe de pe Koblenzer Strasse din Bonn desfășurînd acolo o activitate similară.

E drept că actualul ministru de externe vest-german Gerhard Schröder nu provine din rîndurile foștilor subalterni ai „hienei din Wilhelmstrasse" — cum a fost denumit Ribbentrop încă pe vremea Reichului nazist. Dar faptul că s-a înscris în 1933 (anul venirii lui Hitler la putere) în partidul național socialist și că a intrat în același an în batalioanele de asalt S.A. de tristă faimă, îl îndreptățește pe acest favorit al marelui monopolist Pferdmenges (azi prieten intim al lui Adenauer, ieri unul din cei ce l-au adus la putere pe Hitler) să conducă ministerul în care activează nu mai puțin de 185 de foști naziști.

8 din ce[illegible] ministerului de au fost în trecut Ribbentrop sau au în aparatul de stat ei se află și Franz [illegible]ției „Est" din acest [illegible] însoțit pe Adenauer Strauss în recenta lo[illegible]shington. Pe vremea diplomat nazist a de[illegible] „Untersturmführer — al serviciului de [illegible] Himmler în Japonia.

În secția politicii [illegible]nisterului de pe Kobl[illegible]crează sub conduce[illegible] Allardt (care în timpu[illegible]tiva ca spion în Turc[illegible] de 12 diplomați nazi[illegible] află dr. Walter Hass — în Grecia pe lista crim[illegible] război —; dr. Weiz — trimis 1935 de Gestapo în ministerul terne hitlerist ; dr. Oskar Schlit[illegible] care Bonnul a fost nevoit să-l ret[illegible] din Anglia în urma unui scandal bucnit din cauza afirmării concepțiilo[illegible] sale fasciste ; von Stechow, care a participat la elaborarea planurilor de invadare a Cehoslovaciei.

Printre naziștii notorii care lucrează azi în secția culturală a ministerului de externe de la Bonn se află și un anume dr. Klassen. El a fost cel ce a prezentat raportul privitor la exterminarea evreilor din Franța ocupată de hitleriști cu prilejul „conferinței de lucru de la Krummhübel", la care așanumiții „referenți în problema evreiască" din aparatul diplomatic hitlerist au discutat „rezolvarea finală a problemei evreiești".

În secția administrativă a ministerului de externe de la Bonn dețin funcții de răspundere cel puțin 10 foști diplomați hitleriști. Să numim numai doi dintre ei : dr. Franz Nüsslein și Friedrich Felchner. Primul a fost condamnat, în Cehoslovacia, la 20 de ani muncă silnică, al doilea la 25 de ani, în Bulgaria, pentru crime de război comise pe teritoriul acestor țări.

Dintre ambasadorii și reprezentanții diplomatici ai R.F. Germane în diferite țări ale lumii 66 sînt naziști notorii, majoritatea din ei fiind în trecut subalterni ai lui Ribbentrop. Toate cele 13 ambasade sau reprezentanțe diplomatice ale Bonnului în țările Extremului Orient sînt conduse de foști diplomați hitleriști. Un „exemplar" special este trimisul R.F.G. în Birmania — Elgar von Randow, membru al partidului nazist încă din 1925. Aflîndu-se în cursul celui de al doilea război mondial la Șanhai, el a organizat una din cele mai largi rețele de spionaj care servea nu numai pe șefii săi din Wilhelmstrasse ci și comandamentul superior al Wehrmachtului. În Orientul Apropiat și Mijlociu 12 ambasade și reprezentanțe diplomatice ale Bonnului se află sub conducerea unor

fo[illegible] ace[illegible]

Un [illegible] slujba fo[illegible] basador v[illegible] von Etzdo[illegible] rîndurile bu[illegible] luat parte la [illegible] voluționare d[illegible] său spre Wilhelm[illegible] organizația param[illegible] otel" al cărei mem[illegible] 1933 s-a înscris în [illegible] cu cinci ani mai tîr[illegible] bannführer" în condu[illegible] lor de asalt S.A. Avînd [illegible] silier de legație, von Etz[illegible] de legătură al ministeru[illegible] hitlerist cu serviciul [illegible] lui Gehlen desfășurînd o [illegible] tivitate în elaborarea plan[illegible] riste în vederea refacerii colonial german în Africa.

Am enumerat aici num[illegible] nume din cei 185 de hitleriș[illegible] aflați azi în slujba politicii e[illegible] a Bonnului își duc mai depar[illegible] Adenauer și Schröder activitat[illegible] cepută sub Hitler și Ribbentrop. scopurile urmărite de ei atunci [illegible] firele politicii externe ale imperialismului german erau trase din faimosul bîrlog de pe Wilhelmstrasse din Berlin și azi cînd aceste fire converg în Koblenzer Strasse din Bonn nu există nici o deosebire.

Dar ceea ce au realizat pe atunci, azi nu mai e posibil. Popoarele iubitoare de pace între care și poporul german însuși cunoaște și demască mîrșavul lor trecut. Ele vor ști să-i împiedice pe diplomații fiscești de la Bonn să-și ducă pînă la capăt activitatea lor potrivnică intereselor păcii.

A. STANCIU

NOU ÎN 1962

(Urmare din pag. 1-a)

Floreasca, Piața Chibrit și Bd. Gh. Coșbuc, noua clădire a Circului de Stat, cele 9 cămine studențești cu 4170 locuri etc., etc.). Pe lîngă miile de oameni care au primit locuință în cursul anului ce a trecut, alți zeci de mii se vor muta în 1962 în casă nouă. În acest scop lucrările de construcție sînt în plină desfășurare. 4335 apartamente au început să fie ridicate încă de anul trecut. Pentru altele se va deschide în curînd front de lucru.

Unde vor fi amplasate principalele construcții de locuințe din acest an? Un mare șantier a și luat ființă pe Bd. 1 Mai între Piața Chibrit și cartierul Steaua. Aci vor fi construite 5 blocuri-turn cu parter și 10 etaje precum și 7 blocuri cu parter și 7 etaje, însumînd în total 1175 apartamente. Pe magistrala vecină, Calea Griviței, care s-a îmbogățit încă din anii trecuți cu numeroase blocuri, lucrările vor continua intens și în acest an. Astfel, între Podul Basarab și Podul Grant se vor ridica mai multe blocuri de 8—10 etaje, însumînd 789 apartamente. Închegind armonios complexele de blocuri din jurul Gării de Nord, alte 388 apartamente vor fi date în folosință pe Bd. Dinicu Golescu, pînă la Podul Basarab. Calea Giulești, care se transformă și ea într-o modernă magistrală, va mai primi 1784 apartamente grupate în blocuri de cîte 7—11 etaje.

Să trecem acum la o altă arteră a Capitalei care capătă tot mai mult caracterul unei importante magistrale: șoseaua Ștefan cel Mare. Completînd lucrările deja efectuate, pe șantierul recent deschis între Calea Dorobanți și stadionul Dinamo se vor construi două blocuri însumînd 336 apartamente, iar pe cel vecin, situat între șos. Ștefan cel Mare și strada Lizeanu, patru blocuri cu cîte 9 etaje, avînd în total 641 apartamente.

Dacă ne-am ocupat pînă acum de construcțiile situate pe artere mai îndepărtate, asta nu înseamnă că centrul Capitalei se va bucura în acest an de mai puțină atenție. Complexele de locuințe din jurul Cișmigiului, bunăoară, vor fi completate cu mai multe construcții: un bloc cu șapte etaje pe str. Brezoianu 20, alte două cu cîte 7 etaje pe str. dr. Marcovici nr. 4 și respectiv nr. 5—7, un bloc cu 143 apartamente pe bd. Schitu Măgureanu colț cu str. Cobălcescu etc.

Construcțiile de locuințe ce se vor efectua în Capitală, în cursul anului 1962 vor fi completate cu importante lucrări de interes obștesc: două noi cinematografe cu cîte 850 locuri pe Calea Griviței (Podul Basarab) și pe șos. Stefan cel Mare (str. Lizeanu), un hotel modern, cu o mare capacitate de cazare precum și mai multe școli cu un total de 214 săli de clasă pe Aleea Circului de Stat, Calea Văcărești, str. Conductei (cartierul Militari), în cartierul Balta Albă etc.

Acesta este, în linii mari, tabloul construcțiilor ce se vor efectua în 1962 în Capitală. În fiecare oraș al țării el va fi însă la fel de cuprinzător, la fel de amplu.

Prin unitățile comerciale

Magazine multe s-au deschis și se deschid mereu în toate orașele. Și totuși cetățenii ar dori să apară mereu altele. E firesc. Orașele se dezvoltă iar oamenii au posibilitatea să cumpere tot mai numeroase și mai variate produse. În acest an, bunăoară, volumul de desfacere a mărfurilor prin rețeaua comerțului de stat va fi cu peste 11 la sută mai mare față de realizările preliminate pe 1961.

Dacă așa stau lucrurile, să vedem din care magazine ne vom putea face cumpărăturile în acest an? Nu le vom enumera pe toate. Ar fi imposibil. Doar pe cîteva. Bunăoară, magazinul de confecții pentru femei de pe Bd. Magheru 32—34 din Capitală, cel mai mare magazin de acest fel din București. Pe aceeași stradă, în colțul format cu str. Nikos Beloiannis, se va deschide o unitate „Podgoria" unde ospătari în costume naționale vor servi diferite băuturi la pahar. Tot în Capitală vor fi inaugurate alte două magazine model ale Ministerului Comerțului: o unitate de desfacere a cărnii și o patiserie.

Cît despre unitățile comerciale și de alimentație publică ce vor fi deschise prin grija Sfatului popular al Capitalei ele sînt atît de multe încît le vom enunța doar numeric: 7 unități în noile blocuri de pe șoseaua Ștefan cel Mare, alte 13 pe șoseaua Giurgiului, 4 în cartierul Șincai-Mărășești, 12 în zona Bd. Mărășești-Splaiul Unirii, iar altele pe Calea Călărași, Calea Griviței, șoseaua Mihai Bravu etc. etc. Printre noile unități comerciale care vor fi amenajate se numără și numeroase farmacii, librării etc.

În toate localitățile din țară la parterul noilor blocuri vor fi amenajate în acest an noi magazine moderne. Dar asemenea lucruri nu mai constituie noutăți... Deci să trecem la altceva: la primul complex de producție pentru unitățile de alimentație publică. Locul construcției: Suceava. În ce constă acest complex? El urmărește centralizarea producției de preparate culinare care se desfac în restaurante, bufete și bodegi și e format dintr-un laborator de carmangerie, o bucătărie pentru preparate calde și alta pentru preparate reci, o secție de cofetărie, una de patiserie, alta de înghețată, o secție de răcoritoare (sifon, sirop, oranjadă etc.), un abator de animale mici (miei, păsări). Odată cu darea sa în folosință, la mijlocul acestui an, complexul va aproviziona unitățile de alimentație publică din orașul Suceava, cartierele Ițcani și Burdujeni iar în mod parțial orașele Rădăuți și Fălticeni.

Mai numeroase ca oricînd, magazinele vor fi în acest an și mai bine aprovizionate. Nu e vorba numai de sporirea cantităților de mărfuri ce se vor desface ci și de o simțitoare creștere a sortimentelor. Ce vom găsi deci nou în magazine în 1962? Răspunsul nu poate fi dat în cadrul acestui reportaj decît fragmentar, mai mult cu caracter de exemplu. E vorba doar de sute și sute de noi produse de tot felul. Bunăoară, în domeniul aparatelor de radio, să anunțăm că industria noastră de specialitate va pune la dispoziția cetățenilor tipuri noi, cu performanțe superioare: „Modern", „Carmen", „Orizont", „Privighetoarea", „Tomis". Gospodinele vor avea posibilitatea să-și procure unele obiecte interesante de uz gospodăresc: mașini de preparat înghețată, de rișnit cafea, aparat pentru preparat maioneză și frișcă etc., etc.

Printre noile produse pe care industria alimentară le va pune la îndemîna cetățenilor cităm salamurile cu cașcaval, cele cu castraveți și gogoșari murați, numeroase tipuri de conserve de pește, carne, dulciuri etc. Cît despre țesături, ele vor satisface, cu siguranță, în și mai bune condițiuni exigențele. Gama țesăturilor din relon va crește (în special pentru rochii, pardesie, fulgarine de ploaie, cămăși bărbătești), țesăturile din linuri indigene superioare se vor găsi în culori și desene mai variate. În magazine se va găsi, de asemenea, un sortiment bogat de țesături din celolană precum și din celolană în amestec; de asemenea țesături din lînă în amestec cu fibre sintetice (dolan, drolan, rolan, tergal).

Am mai putea adăuga multe alte produse la lista de mai sus. Dar de ce să vă răpim în continuare bucuria surprizei? Deci, în lunile ce urmează priviți cu mai multă atenție rafturile și vitrinele magazinelor...

Cît despre servirea populației în unitățile cooperației meșteșugărești, să menționăm că în 1962 vor fi terminate 18 complexe la Salonta, Petroșani, Lupeni, Tg. Jiu, Craiova, Pitești etc. și vor fi începute altele 40. Numai în centrele muncitorești vor lua ființă circa 200 diverse unități ale cooperației meșteșugărești. Printre cele mai importante măsuri preconizate de UCECOM se numără introducerea unor forme noi de servire ca depanările moto, curățatul pețelor, călcatul hainelor, amenajarea unor unități de spălătorie în noile blocuri etc.

Modele noi de confecții

Atențiune turiști!

Activitatea turistică nu cunoaște vacanță. În aceste zile în numeroase stațiuni mii de oameni se bucură de plăcerea unei partide de schi sau de sănițe, își fac drum prin potecile pline de zăpadă spre cabanele din înălțimi. Sezonul de vară va aduce turiștilor alte bucurii, alte satisfacții.

Fie iarnă sau vară, în stațiunile balneo-climaterice se fac mereu tot felul de amenajări, de pregătiri, pentru a se asigura oamenilor veniți la odihnă și turiștilor condiții cît mai bune.

Știați bunăoară că Buștenii sînt pe cale să devină și o stațiune balneară? Într-adevăr, în cursul anului trecut cercetările efectuate de către Institutul de balneologie și fizioterapie au dus la descoperirea unor importante izvoare minerale în această localitate. După o ulterioară stabilire a metodologiei și a indicațiilor precise în vederea folosirii acestor ape, ele vor fi puse la dispoziția populației.

Și stațiunea vecină, Sinaia, anul acesta va aduce noutăți. În vila „Păltiniș" se află în curs de amenajare un sanatoriu cu 300 paturi pentru tratarea nevrozelor. La parterul sanatoriului va funcționa o bază complexă de fizioterapie (hidroterapie și electroterapie).

În ce privește dotarea stațiunilor merită să menționăm faptul că la începutul acestui an va fi trimis la băile Victoria, Govora, Mangalia și Herculane un prim lot de mase vibratoare produse în țară. Acestea sînt folosite cu succes în tratamentul diferitelor boli reumatismale ale aparatului locomotor și ale sistemului nervos periferic. Totodată, la Vasile Roaită se execută lucrări pentru reconstruirea băilor cu aplicații de nămol rece din ghiol. În acest scop s-au construit noi pavilioane amenajate cu cabine și dușuri. În vara acestui an băile reamenajate vor fi puse la dispoziția vizitatorilor litoralului.

Fiindcă vorbim despre litoral se cere amintit faptul că în anul în care am intrat, alte construcții moderne se vor ridica pe țărmul mării. Numai la Mamaia vor fi date în folosință 8 noi hoteluri cu circa 5000 locuri, capacitatea de cazare a stațiunii ajungînd astfel la 15.000 persoane. În această stațiune se vor deschide noi restaurante de mare capacitate, un bar, mai multe bufete, cîteva magazine, un teatru și un cinematograf de vară, două cluburi nautice etc. Numeroase magazine noi se vor deschide și la Eforie, Mangalia și Constanța. De asemenea, hotelul „Continental" din Constanța — cel mai important din oraș — se va întregi cu încă o aripă, cuprinzînd circa 100 paturi. Un complex comercial la Olănești, două la Borsec și Sovata, magazine noi la Poiana Brașov și Predeal sînt alte noutăți pe care le veți afla în stațiuni. Greutatea principală rămîne alegerea: unde vă veți petrece concediul în acest an?

Paul MARIAN
și Mircea SCRIPCĂ

D. KOJAHMETOV — *În drum spre detașamentul lui Frunze*

V. S. TIURIN — *Cioban*

Kirghizia - o țară cît un continent

A. A. SGHIBNEV — *În vale*

(Urmare din pag. 1-a)

gustorilor trecători, dar și locul de naștere al marelui revoluționar Misa Vasilievici Frunze care s-a umplut de glorie în luptele pe care le-a condus împotriva basmacilor (bandiți locali) și împotriva vestitului emir din Buhara. Marea Revoluție din Octombrie a încheiat capitolul tragic al istoriei poporului kirghiz și a scris Marea Istorie, adevărata istorie a unor fapte glorioase ale unui popor renăscut.

Kirghizii și-au făurit un stat al lor socialist, au căpătat sentimentul libertății și al demnității umane.

În anii construirii socialismului, în Kirghizia, pe locuri umblate altădată numai de păstorii care-și fixau iurtele din loc în loc, bejenind cu turmele, s-au construit fabrici și centrale electrice. Păstorii au devenit tehnicieni și muncitori cu înaltă calificare. Pentru a ne da seama de imensul pas făcut de poporul kirghiz să enumerăm cîteva cifre mai mult decît edificatoare.

Azi în Kirghizia sovietică la fiecare 10.000 de locuitori există 159 de studenți la institute de învățămînt superior și școli tehnice superioare.

În vechiul Pispek se tipărea, sporadic, o singură foaie, în cîteva sute de exemplare. Azi la Frunze și în alte orașe ale Republicii se tipăresc 750 titluri de cărți cu un tiraj de 3.700.000 exemplare, 53 de ziare și 13 reviste.

Economia s-a dezvoltat multilateral, aducîndu-și o contribuție mereu mai mare la creșterea continuă a economiei Uniunii Sovietice. Nenumărați sînt cultivatorii de bumbac ca Alla Anarov sau Surakan Kainazarova de două ori Eroi ai Uniunii Sovietice, care recoltează aproape 7.000 de kg. de bumbac la hectar. În Kirghizia întîlnești excelenți crescători de animale și foarte buni cultivatori de sfeclă de zahăr, vinători neîntrecuți și muncitori talentați în fabrici și uzine. Vizitînd expoziția realizărilor economice ale Republicii ,am putut cuprinde într-o imagine generală dar foarte expresivă — întreaga bogăție creată de harnicul și talentatul popor, compus din mai mult de 30 naționalități, pe care l-am cunoscut cu ocazia vizitei noastre.

„În următorii 20 de ani ritmul dezvoltării industriale a Kirghiziei sovietice — ne spunea directorul expoziției — va fi mai ridicat decît ritmul mediu de dezvoltare al întregii Uniuni Sovietice. Un asemenea salt în dezvoltarea economiei acestei republici este însuflețit de bogatele resurse naturale și energetice ale Kirghiziei și de strînsele relații economice cu republicile sovietice.

În această perioadă volumul producției va crește în Kirghizia de 10 ori, în comparație cu anul 1960 și de 610 ori în comparație cu anul 1913.

În 1980 Kirghizia va produce anual 31 miliarde KWh. O însemnătate deosebită o vor avea marile hidrocentrale de la Toktogulsk și Toguztorousk de pe Narîn. Construirea unor lacuri de acumulare pe lîngă aceste hidrocentrale va permite irigarea a peste două milioane de hectare de pămînturi în Asia Centrală și Kazahstanul de Sud.

Pe baza energiei electrice ieftine și a gazelor naturale, industria chimică va cunoaște o mare dezvoltare: va crește producția de substanțe furajere sintetice, îngrășăminte azotoase, mase plastice, materiale plastice din sticlă și de fibre sintetice și artificiale. De asemenea, întreprinderile constructoare de mașini se vor specializa în producția de utilaj electrotehnic, aparate și instalații radiotehnice. Se vor construi patruzeci de noi întreprinderi specializate în construcțiile de mașini. O largă dezvoltare o va căpăta, de asemenea, producția de mercur, prelucrarea minereurilor de plumb, zinc, cupru, creîndu-se totodată o puternică industrie a aluminiului".

Am admirat poporul care, cu 40 de ani în urmă, se afla în feudalism și care în anii puterii sovietice și-a făurit o industrie și o agricultură modernă, o viață civilizată și demnă. Saltul de la iurtă și viață seminomadă, de la cnutul boieresc la o viață stabilă, îmbelșugată, definitiv liberă, este uriaș.

Mircea RĂDULESCU
și Mihai A IRINEI

F. M. STUKOȘIN — *Feroviari*

DRUMURILE VACANȚEI

(Urmare din pag. 1-a)

avut un vast program de vacanță. Caravanele pionierești din Palatul lor de pe dealul Cotrocenilor, cu ghidul „Roboțel" cel năstrușnic, le-au oferit nenumărate surprize, serile de basm și concursurile „Cine știe cîștigă"; concursurile de patinaj și cîte și mai cîte, iată chiar cîteva din episoadele locale ale vacanței.

Dar mulți dintre ei, și chiar foarte mulți, au pornit la drum prin țară spre locurile unde farmecul iernii te încîntă mai mult decît oriunde, adică pe drumurile de munte.

Elevi ai școlii numărul 146 au vizitat puncte turistice de pe Valea Prahovei, au poposit la Cioplea, Bușteni, Azuga sau la Pîrîul Rece. Cei de la școala de șapte ani, numărul 5, au mers și ei pe un itinerariu asemănător: s-au oprit la Bușteni unde au vizitat fabrica de hîrtie apoi cascada Urlătoarea, fabrica de sticlă din Azuga și Muzeul Peleș din Sinaia. Elevii școlii numărul 38 v-ar putea povesti și ei multe despre excursia de la Lacul Roșu iar cei de la școala medie numărul 15 despre săptămîna de vacanță petrecută la Tușnad.

Poate că încă de acum Mircea Stoichițescu, Maria Radu, Ștefan Ieremia, toți școlari din clasa 7-a, își răsfoiesc amintirile căci au ce povesti în prima zi de școală. Amintiri de neuitat au și elevii școlii profesionale de ucenici „23 August" și grupul școlar profesional „Iosif Rangheț" care și-au petrecut împreună concediul la Predeal, în ambianța pitorească a munților.

— Ai schiat în vacanță?

— Da. Însă am făcut și... înot.

Dialogul acesta pe care l-am auzit purtat de doi școlari, să nu vi se pară curios. Amatorul de natație nu exagera cu nimic. Cei care au fost în vacanță pe valea Mureșului, sau mai precis la Toplița, au avut la dispoziție la complexul sportiv de aici un bazin cu apă termală (cu o temperatură de +24 de grade). Așa că după orele de schi, acum în miezul iernii, urmau cele de... natație.

Veștile primite din toate colțurile țării ne-au dat de știre despre programul bogat al vacanței. Elevii din Timișoara, din școlile bănățene, au petrecut vacanța pe traseele turistice și la cabanele de la Poneasca, Bobda, Semenic. Ei au făcut excursii instructive la Reșița, în cetatea oțelului, pentru a cunoaște munca vajnicilor oțelari, la Herculane, în minunata stațiune răsărită la poalele munților sau la barajul de la Văliug.

Pe meleagurile Mureșului, în timpul vacanței, în cadrul tradiționalelor concursuri cultural-artistice ale pionierilor, participă în fazele intercomunale și raionale aproape 60.000 de mici artiști amatori. Carnavaluri pionierești au fost organizate la Tg. Mureș, Reghin, Tîrnăveni, Odorhei, Miercurea Ciuc și în alte orașe din regiune.

★

Drumurile vacanței au trecut anul acesta pe Valea Prahovei, Valea Oltului, pe plaiurile Moldovei, cu popas la Săvinești unde se află uzina de fire și fibre sintetice, de-a lungul locurilor pitorești și al marilor obiective industriale. Tinerele vlăstare se bucură din plin de bucuriile vacanței, îndrăgesc frumusețile neasemuite ale patriei și cunosc înfăptuirile poporului nostru muncitor la tot locul.

Drumurile vacanței! Minunatele drumuri ale copilăriei de astăzi, ale vacanței zilelor noastre.

D. TABACU

Discuție amicală între... măști.

Frumosul la el acasă...

(Urmare din pag. 1-a)

pingerea vagonetelor cu produse pînă la înregistrarea automată a temperaturilor, noul cuptor reduce efortul fizic al muncitorilor. Simion Colcer, șeful unei echipe de ardere, fruntașă pe fabrică, apreciază că realizarea acestui cuptor tunel ușurează munca echipei la jumătate față de trecut, îmbunătățind totodată calitatea produselor.

Calitate și iar calitate. Fiecare muncitor este animat de dorința de a da produse mai multe și mai bune. Preparatorul de pastă Arghir Pădure, turnătoarele Maria Mureșan, Maria Müller ca și alți muncitori s-au evidențiat în mod deosebit în realizarea acestui important indicator de plan.

În ajutorul îmbunătățirii calității au venit și măsurile luate în întreprindere. Extinderea instalației de turnare a barbotinei, mecanizarea confecționării capsulelor de șamot necesare arderii porțelanului — prin care s-a eliminat o mare parte din deformațiile pieselor — și înființarea laboratoarelor rapide de control în secție, sînt numai cîteva din măsurile aplicate în ultimul timp.

Măsurile aplicate anul trecut în producție au permis ca pe lîngă scăderea numărului de rebuturi — cu 3,4 la sută sub cifra admisă — planul producției globale și marfă să fie îndeplinit încă de la 23 noiembrie. Este și acesta un indiciu al corelației care există între diferiții indicatori de plan.

Valoarea unui obiect de porțelan este dată atît de calitatea porțelanului în sine cît și de calitatea desenului cu care este ornat. Desigur forma artistică a desenului ce împodobește vaza de flori sau bibeloul cu care ne înfrumusețăm locuința, depinde în primul rînd de măiestria pictorului decorator. Dar oricît de bun ar fi mînuitorul penelului el nu poate face lucrări de calitate, dacă nu are la dispoziție culori în multiple nuanțe și sorturi. Secția de coloranți ceramici înființată în fabrică satisface în mare măsură cerințele decoratorilor de porțelan. Cele 14 nuanțe de coloranți produși reprezintă doar începutul activității acestei secții, în curs de dezvoltare.

Fabricarea coloranților a cerut din partea colectivului noii secții o muncă susținută, pentru ca fiecare nuanță de culoare nou produsă să fie clară și, ceea ce este deosebit de important, să nu-și schimbe „înfățișarea" după trecerea prin cuptorul de ardere. Și trebuie spus că produsele noii secții întrunesc sufragiile atît ale decoratorilor cît și ale lucrătorilor de la ardere.

Cînd în magazine apare un nou servici de masă, o vază sau un bibelou, un desen al cărui colorit încîntă ochiul, aprecierile trebuie adresate, deopotrivă, atît decoratorilor cît și celor din noua secție de coloranți ceramici.

Anton DROST

Îi vom aplauda în ROSE MARIE

Cînd regizorul Barbu Dumitrescu a încheiat repetiția la spectacolul cu opereta „Rose Marie" de Friml — cu care colectivul Teatrului de Stat de Operetă își va începe activitatea în noul an — am rugat-o pe deținătoarea rolului titular, actrița Silly Popescu, să ne vorbească despre această premieră.

— Sîntem cu toții emoționați în preajma acestui important eveniment. După cum se știe opereta „Rose Marie"a făcut o carieră extraordinară... În afara

faptului că ea s-a jucat în multe țări din Europa și de peste ocean, a fost și filmată... Spre deosebire de operetele clasice care toate sînt în trei acte, opereta „Rose Marie" e construită pe o succesiune de multe tablouri, ceea ce conduce la o montare pe cît de bogată, pe atît de diversă. Dorim cu toții să realizăm un spectacol de frumos prestigiu.

— Cum apreciați noul dvs. rol ?

— Rolul titular din „Rose Marie", este o îmbinare de veselie și lacrimă. Rose Marie susține momente de dramă și deopotrivă cîntă și dansează... Trecerile acestea le găsesc deosebit de atractive și de interesante.

— Cum găsiți muzica ?

— Extrem de melodioasă. Cîteva din ariile operetei „Rose Marie" sau Cîntecul Indian de pildă) sînt cu adevărat celebre.

VAL XAVIER din „Orfeu în infern"

După „Tragedia optimistă" și „Discipolul diavolului", pe tînărul actor al Naționalului, Florin Piersic, îl așteaptă un alt mare examen : „Orfeu în infern".

— Îmi place nespus de mult piesa lui Tenessee Williams — ne-a mărturisit Florin Piersic — și după cum vedeți, umblu cu textul ei la mine... Îl citesc și îl recitesc și iar o iau de la început.

— Ce ne puteți spune despre rolul pe care-l veți interpreta ?

— Val Xavier, Orfeu din piesă, face parte din categoria oamenilor americani care visează o viață caldă, demnă, frumoasă, pură. Dar... Val Xavier e înfrînt de legea junglei capitaliste, și chiar linșat... Personajul spune mult și cere mult din partea interpretului.

— Adică ?

— Datorită zbuciumului său puternic, a stărilor sale sufletești diferite, personajul solicită profunzime și interiorizare, economie în mijloacele de expresie. Realizarea lui Val Xavier este o mare încercare pentru mine și voi depune o muncă deosebită pentru a reuși. Lucrînd în această piesă mai am o reală bucurie : aceea de a o avea parteneră pe artista emerită Irina Răchițeanu Șirianu.

Sandu NAUMESCU

CU APARATUL DE FILMAT PRIN ALTAI

În așezarea Dianî-Diol • Bicig-Tu • Zăpada... scrie • Cartea de piatră • „Duhul muntelui" e înșelat • Vrăjitorul cu daireaua • Urma de schi • Întîmplare sau știință? Paleoastronautica • Pămîntul a fost vizitat?

Tînărul operator de film A. Minorski era preocupat de un gînd : voia să arate lumii că unele deprinderi ciudate ale vînătorilor și crescătorilor de animale din Munții Altai au o istorie milenară. Dar cum ? Lucrări scrise nu existau. Dar desene ? — se întreba el. Știa că omul primitiv lăsase desene prin peșterile din Europa Occidentală și în trecătorile din Asia Centrală. Ce ar fi dacă ar găsi astfel de desene și în Altai ? Interpretînd desenele ar fi putut să dovedească ceea ce își propusese.

Porni deci, împreună cu prietenul său Petia și aparatul de filmat, prin așezările Munților Altai, întrebînd în stînga și-n dreapta, dacă prin împrejurimi nu sînt desene vechi pe stînci. Pașii îi duseră în adîncul ținut muntos, în așezarea Diani-Diol. Aici, Minorski văzu case noi, școală, cămine cu tot confortul orașelor moderne. Ici-colo se vedea și cîte o colibă din prăjini acoperite cu scoarță, — ailurile, — locuințe preferate de bătrînii vînători sau crescători de animale.

Răbdarea lor era pusă la grea încercare. Vor găsi aici ce căutau ? Norocul le-a surîs de astă dată : tînărul învățător din sat promise călătorilor că-i va ajuta în căutarea „Bicig-Tu-"ei, „stînca zugrăvită" („Bicig" — în limba altaică înseamnă desen, „Tu" — stîncă).

A doua zi timpul s-a schimbat brusc : din cer s-au pornit fulgi ușori, vara transformîndu-se în cîteva ore în iarnă. Așa-i în Altai. Asta însă nu i-a împiedicat să pornească la drum, însoțiți de un grup zgomotos de copii.

La ieșirea din sat au dat peste niște pietre așezate în cerc : erau mormintele strămoșilor locuitori ai Altaiului. Desene însă nu erau. Drumul continua printre stînci, urcînd neîncetat. La un moment dat copiii, care mergeau înainte, se opriră lîngă o lespede lată strigînd și bătînd din palme :

— Bicig-Tu ! Bicig-Tu !

În sfîrșit, apăruse și „stînca zugrăvită" ! Călătorii se apropiară de lespede și au putut să vadă pe fondul cenușiu închis al pietrei, imaginile unor animale și oameni zugrăviți de... zăpadă.

Îndepărtînd zăpada de pe piatră desenul dispărea. Care era secretul ? Curînd fu găsit. Artistul străvechi — desenul data de vreo 2500 de ani — ciopîrlise lespedea, dar desenul nu se vedea decît dacă scobiturile erau umplute cu un material de altă culoare decît piatra. „Stînca zugrăvită" reprezenta scene de vînătoare și, probabil, că anticii vînători aduceau aici o parte din vînatul lor drept jertfă pentru spiritele munților. Cu sîngele animalelor jertfite se umpleau desenele, iar acestea deveneau vizibile. Se crede chiar că Bicig-Tu-ul constituia un fel de manual original, care transmitea vînătorilor tineri experiența și cunoștințele celor bătrîni.

O fetiță începu să se laude că bunicul ei cunoștea o altă Bicig-Tu, pe care o numește „Cartea de piatră", dar pe care nu vrea s-o arate nimănui, temîndu-se de spirite. A doua zi a fost destul de greu de convins bătrînul să arate locul unde se află „cartea de piatră". Dar, după multe insistențe, bătrînul vînător — care încă mai credea în spirite — se învoi. Călătorii porniră din nou la drum. La un moment dat, cînd grupul ajunsese la o culme împădurită, vînătorul îi lăsă pe ceilalți jos iar el porni în sus pe o cărăruie aproape nevăzută. Curînd se întoarse strigînd tare :

— N-am găsit nimic ! și zîmbi cu subînțeles.

Bătrînul căuta să înducă în eroare „duhul muntelui" : el nu dezvăluie locul unde se află „cartea de piatră", așa că „duhul" putea fi mulțumit. Minorski și grupul ce-l însoțea porni pe cărăruie. Mai sus găsi niște lespezi așezate în poziție verticală : „cartea de piatră". Dar dezamăgire : pe ele nu se afla nici un desen. Au avut atunci o idee : să scoată o lespede. Efortul n-a fost zadarnic : pe partea ascunsă a pietrei se vedeau imaginile clare ale unor animale. Da, bătrînul vînător avusese dreptate, înaintea lui Minorski era o adevărată carte de piatră, cu foi, pe care vînătorii străvechi le scoteau, le priveau și le ascundeau din nou...

A. Minorski era preocupat de o imagine care apărea mereu pe desenele străvechi: „vrăjitorul cu daireaua". „Vrăjitorul" ține în mîini o dairea rotundă. Daireaua pare a fi împărțită în două părți : partea de jos ar reprezenta Pămîntul, iar cea de sus — cerul. Linia de demarcație este „Urma de schi" — așa numesc oamenii din Altai Calea Lactee. Daireaua este străbătută de figura schematică a unui om deificat. Omul are două aripi și parcă ar fi început zborul de pe Pămînt, a trecut „Urma de schi" și plutește spre alte lumi.

Astăzi sînt emise unele păreri, ca aceea a savantului sovietic M. Agrest, care presupune că Pămîntul a fost „vizitat", în trecutul său mai îndepărtat sau apropiat de ființe raționale de pe alte sisteme solare. Aceasta a constituit un punct de plecare pentru ceea ce în curînd va fi o nouă știință, pentru care numele de „paleoastronautica" ar fi foarte potrivit. Scopul acestei științe ar fi descoperirea urmelor lăsate de vizitatorii extratereștri pe Pămînt. O prețioasă sursă de informații paleoastronautice o constituie desenele făcute de oameni în urmă cu cîteva mii de ani.

Aurelian BĂLTĂREȚU

MAGAZIN LITERAR ARTISTIC

Pe ecranele cinematografelor rulează noua producție a studioului „București", filmul „Porto-Franco" după romanul „Europolis", de Jean Bart. În fotografie, cadru din film.

SĂPTĂMÎNA PE ECRANE

DOUĂ RELUĂRI

Publicului Capitalei i se oferă din nou prilejul fericit de a urmări pe ecrane două capodopere ale cinematografiei sovietice și totodată universale : „Alexandr Nevski" și „Ivan cel Groaznic". Ambele filme aparțin regretatului maestru al artei sovietice a ecranului, Serghei Eisenstein, creatorul nemuritorului „Potemkin".

Inspirația istorică constituie o trăsătură caracteristică celei de a doua perioade a vieții și creației lui Eisenstein. Adresîndu-se trecutului glorios al Rusiei el face însă operă de profundă actualitate, nu numai pentru vremea sa. „Alexandr Nevski" este epopeea ridicării poporului rus împotriva cavalerilor teutoni care i-au cotropit țara și a înfrîngerii lor rușinoase. Realizat în pragul agresiunii fasciste, filmul a îndeplinit un puternic rol patriotic. Prin concepția și amploarea realizării artistice, filmul a intrat de drept în fondul de aur al cinematografiei. Au rămas strălucite pagini de antologie cum ar fi, de pildă, secvența bătăliei de pe lacul Ciudaro în fundul căruia și-au aflat moartea trufașii cavaleri ai ordinului teutonic. Rolul titular al filmului a fost încredințat marelui actor Nikolai Cerkasov în cariera căruia întruchiparea lui Alexandr Nevski constituie o culme a creației sale.

Apelînd cu aceeași fidelitate față de perspectiva grandioasă a istoriei poporului rus, Eisenstein a înfățișat în celălalt film — „Ivan cel Groaznic" — etapa hotărîtoare a luptei pentru crearea statului centralizat rus, condiție fundamentală a progresului și neatîrnării sale economice și politice. Cu o pătrundere psihologică uimitoare, Eisenstein a zugrăvit în întreaga sa amploare luptele provocate și întreținute de aripa cea mai reacționară a boierimii ruse care, ca întotdeauna a pus mai presus interesele sale meschine de marile imperative patriotice. În conjunctura acestor situații, evocarea istorică atinge limitele nesăbuite ale unui realism crud, înlăturarea intriganților politici fiind obiectul unor sîngeroase riposte din partea domnitorului.

Zugrăvind totul la proporțiile și în formele caracteristice momentului istoric, Eisenstein relevă însă, în fiecare inițiativă și hotărîre a domnitorului atitudinea sa înaintată în împrejurările date, ca și complexitatea personalității sale.

Operă de adîncime și limpezime istorică, filmul „Ivan cel Groaznic" a fost proiectat în trei serii. Din păcate, încetarea din viață a lui Serghei Eisenstein a pus capăt uriașei sale munci pentru realizarea acestei monumentale trilogii tocmai la ultima parte care urma să fie o apoteoză a acțiunii înfățișate în celelalte două. Și aici, rolul principal aparține lui Nikolai Cerkasov, care redă cu simțire unică în toată plenitudinea trăsăturile impunătoare ale omului de stat călăuzit de aspirații înalte precum și temperamentul proverbial al celui care și-a căpătat renumele de Ivan cel Groaznic.

Nu credem că există cinefil pentru care aceste reluări să nu constituie îndemnul de a se împărtăși încă odată de la izvoarele marii arte.

CAIDUL

La unele popoare arabe, în ierarhia demnităților publice, caidul ocupa prin cumul, un loc important : judecător, șef al armatei, cel care strînge birurile etc. Evident, în acest caz, termenul are o întrebuințare figurată, în sensul de om în puterile căruia stau foarte multe. Dacă adăugăm că rolul în cauză este jucat de Fernandel am spus totul și despre termen și despre film.

Căci, într-adevăr, fără acest „caid" actoricesc, foiletonul politist care a inspirat ecranizarea n-ar fi însemnat decît o banală înfruntare de gangsteri la răspîntia unor întîmplări ce le înoadă și deznoadă un naiv profesor de filozofie.

Cum ideea nu-i originală și nici prea nouă (cel puțin publicului nostru îi poate trezi o asociație cu piesa „Ultima oră" a lui Mihail Sebastian) un film de acest gen fără Fernandel ar fi trăit doar prin „momentele tari" (bătăi, focuri de pistol etc.). Cu inepuizabila sa artă, Fernandel joacă însă astfel încît răstoarnă întreaga arhitectură palpitantă a romanelor din colecția „Masque" dînd spectatorului putința unei detașări ironice de subiectul politist. Un umor de nuanțe care evoluează de la spiritul sec al replicii (tradusă deseori literal nu literar !) pînă la mimica caustică și ridiculizantă pentru personaje și situații, ne îndeamnă să-l urmărim pas cu pas pe eroul prins în vîrtejul unei combinații tipice pentru o lume unde furtul — în cadrul sau în afara legii — constituie principala sursă de îmbogățire. Simbolul fabulos și grotesc pe care-l creează în această lume un om cinstit, sincer, bun, simțitor este tocmai acela al unei superperfidii, întrucît nimeni — nici măcar poliția ! — nu poate crede în dorința lui adevărată de a restitui instituției păgubite suma colosală care i-a picat în mînă printr-un concurs tragi-comic de împrejurări. Să adăugăm deci încă odată că, fără ajutorul lui Fernandel și într-o anume măsură al lui Georges Wilson (protagonistul filmului „O absență îndelungată") acest film n-ar fi existat cel puțin din punct de vedere artistic.

Eugen ATANASIU

PORTO-FRANCO

Reflector

Ultima producție a studiourilor noastre „Porto-Franco" adună laolaltă nume cunoscute de actori și autori. Cititorii romanului lui Jean Bart și ai scenaristului Mihnea Gheorghiu, vedeau în această adunare lavalță un bun angur și dacă stăm bine și ne gîndim, acum după vederea filmului, el a fost astfel.

„Porto-Franco", versiunea modernizată a romanului „Europolis", voiește inițial și reușește în cea mai mare parte să fie întîi și-ntîi un pamflet, o denunțare viguroasă a acelor cercuri de afaceriști de pe vremea burgheziei care sub masca unei „independențe" discutabile a unui port de la gurile Dunării, vîndeau de fapt, țara la mezat. Cu o discreție a penei și cu subtilitate, fără acele îngroșări regretabile ale altor pelicule, Mihnea Gheorghiu transmite ideea spectatorului. Pe același plan, folosind mijlocul cărții citite mai sus, dînsul distruge fără a recurge la melodramă, mitul emigrantului bogat. Omul plecat peste ocean în căutarea unor averi fabuloase se întoarce în țară un învins oarecare și ilustrează despre americanul cu bani, în care cercurile locale credeau cu un fanatism fatal, se spulberă și se termină tragic. Fundalul unei vieți grele (prezența muncitorilor aflați în grevă, într-o scurtă, dar pregnantă scenă), contrazice evident falsa bună stare a micului orășel, al cărui locuitori sînt preocupați mai mult de aventura Penelopei, soția unui negustor falit, cu căpitanul Dilîu.

Trebuie constatat că avem un film în care se petrece ceva, în care conflictele nu lipsesc. Atmosfera portului, tipurile localnicilor, pornind de la rapacii funcționari ai societății străine care stăpîneau prin forța banului viața orășelului și pînă la frizerul romantic, preocupat de peisajul atît de frumos al cadrului acțiunii, scenariul bine gîndit, fără lungimi, chiar dacă unele stîngăcii și platitudini ale dialogului supără încă pe alocuri, totul oferea regizorului Paul Călinescu, prilejul unei biruințe cinematografice.

În „Porto-Franco" totul este cu precizie jucat, intențiile scenaristului sînt servite însă numai pînă la un anumit punct. Pelicula n-are totdeauna parfum, n-are atmosferă, deși toate aceste lucruri existau și în cartea lui Bart și în paginile lui Mihnea Gheorghiu.

„Americanul", personaj foarte însemnat în economia filmului, este jucat de Geo Barton, iar Ștefan Ciobotărașu, în afara unei prezențe personale peste care nu se poate trece niciodată, nu transmite drama surdă a omului mîncat de griji, rob al unei femei nemiloase, interpretată cu economie de Simona Bondoc. Ne-au plăcut cel mai mult Fory Etterle în rolul unui medic sceptic, de factură cehoviană și A. Ferat — memorabil pentru figura sa cinematografică, într-un rol episodic. Păcat că textul a fost șgîrcit cu dînsul. Ion Dichiseanu, Elena Ioachim, Niky Atanasiu, (același Niki Atanasiu !), Marcel Enescu, Mihai Fotino, N. Praida, Nucu Păunescu, Liliana Tomescu (într-un rol stîngaci făcut) și Emanoil Petruț, au ajutat cu puterile lor la reușita parțială a acestui film.

Eugen BARBU

DRAMATURGIA ORIGINALĂ LA LOC DE CINSTE

Noi piese românești în pregătire la Teatrul „Lucia Sturdza Bulandra"

Luminile rampei se aprind seară de seară. Aplauze însoțesc căderile de cortină. Ziua, în repetiții asidue, se încheagă spectacolele în pregătire. Dar pînă la începerea repetițiilor cu o nouă piesă ? Ca să răspundem, intrăm în zona secretariatelor literare. Aici se cristalizează configurația repertoriului, aici își începe drumul în teatru fiecare nouă lucrare a dramaturgiei românești.

Cunoscînd interesul activ și constant existent în acest domeniu la Teatrul „Lucia Sturdza Bulandra", am făcut o incursiune la secretariatul literar spre a ne informa exclusiv pe tema : ce ne rezervă teatrul în sectorul dramaturgiei originale contemporane.

Vom începe cu piesele care se repetă. „Ruștica '50—'60" de Silvia Andreescu și Theodor Mănescu, în variantă nouă lucrată de autori cu sprijinul teatrului, va fi prezentată în scurt timp în premieră. Pe de altă parte au început în preajma anului nou și repetițiile cu o nouă piesă de Paul Everac. Un titlu atractiv : „Costache și viața interioară"; o idee actuală și interesantă : cum se realizează într-un colectiv conjugarea vieții sociale cu cea personală, ca o caracteristică esențială a eticii noastre noi, comuniste ; un spectacol de factură inedită, pe care echipa de interpreți îl pregătește sub conducerea regizorului Ion Olteanu.

În afara pieselor citate, se găsesc în diferite stadii de lucru și altele, avînd o sferă tematică diversă și cuprinzătoare. Ionel Hristea, autorul scenariului la filmul „Darclée", își pune la punct, în lumina observațiilor și sugestiilor consiliului artistic, piesa sa de debut, intitulată provizoriu „O singură viață", în care este evocată o pagină intens dramatică din anii dictaturii fasciste.

Discuții rodnice, menite să ajute la îmbunătățirea textelor, s-au purtat pe marginea unor lucrări de Dinu Bondi, Lia Marmeliuc, Silviu Georgescu și Mircea Ovidiu Savu, Rodica Mihăilescu etc. Sînt piese cu o problematică de actualitate, două din ele comedii, cărora autorii se vor strădui să le dea o formă definitivă, cu sprijinul direct al teatrului.

Preocuparea de a colabora în continuare cu dramaturgi care au mai fost ușați pe scenele teatrului în trecutele stagiuni se împletește cu inițiativa atragerii spre dramaturgie a unor scriitori de talent care s-au afirmat pînă acum în alte genuri. În acest sens, e de notat numele lui Teodor Mazilu, care a răspuns invitației secretariatului literar.

De asemenea, se află în studiu la Teatrul „Lucia Sturdza Bulandra" o piesă primită de la scriitorul clujan I. D. Mușat, o comedie de St. Haralamb și Stela Neagu, o lucrare a scriitoarei maghiare Földes Maria și altele.

Ar fi prematur ca, pe baza datelor aflate, să anticipăm asupra premierelor românești din cursul acestui an. Cert este că un portofoliu atît de bogat va permite Teatrului „Lucia Sturdza Bulandra" să fie și pe viitor în primele rînduri și în ce privește promovarea dramaturgiei noastre contemporane.

Mircea ANDREI

O VIITOARE PREMIERĂ LA TEATRUL MUNCITORESC C. F. R. - GIULEȘTI :

„Oameni și umbre"

de Ștefan Berciu

...Pe ecranul montat în fundul scenei apar — fiimate semnele alfabetului Morse. Un mesagiu cifrat : Cunoașteți pe Olga Pretorian prin mătușe Stop ! Ofițerul trebuie compromis Stop !

Așa începe enigmaticul caz al unui grup de spioni pe care organele securității noastre au pornit să-l descopere. Spionii sînt însă bine ascunși — întrebuințează cele mai ingenioase și criminale mijloace — îi întîlnim pe parcursul piesei sub variate și neașteptate chipuri. Încercînd să intre în posesia unor planuri privind aplicarea izotopilor radioactivi în industria noastră petrolieră, spionii se lovesc de conștiința înaintată a oamenilor. Căci împotriva lor nu luptă numai organele securității, ci întregul nostru popor.

Subiectul nu se poate povesti. Numeroasele scene se desfășoară cu rapiditate și în ritm cinematografic. Pe parcursul lor, întîlnim situații inedite, pline de neprevăzut.

Și acesta este un merit necontestat al autorului. Fără a-și fi transformat lucrarea dramatică într-o piesă „polițistă" prin ea însăși, Ștefan Berciu a izbutit să creeze atmosfera specifică pieselor de acțiune intensă, tratînd cu seriozitate o problemă a conștiinței noi, socialiste a oamenilor de azi, hotărîți să lupte oricînd, oriunde și cu orice risc pentru demascarea și împiedicarea eventualelor acțiuni ale dușmanilor orînduirii noastre de stat.

În spectacolul Teatrului Muncitoresc C.F.R. Giulești, vor apare : Iuliana Necșulescu, Marga Angelescu, Atena Zahariade, Titu Vedea, Sabina Mușatescu, Ioana Oancea, Eugenia Bădulescu, Dana Comnea, Corado Negreanu, Ion Aurel Manolescu, Alexandru Azoiței, Ștefan Bănică, Dori Costin, Cornel Vulpe. Regia : Getta Vlad. Scenografia : Sanda Mușatescu.

Autorul, Ștefan Berciu, este o cunoștință mai veche a spectatorilor noștri. El s-a mai prezentat în fața lor cu o altă piesă și anume : „Cine a ucis".

— Am scris această piesă ne-

ȘTEFAN BERCIU

spus Ștefan Berciu, animat de dorința de a înfățișa un crîmpei din lupta neobosită a celor ce stau de veghe la securitatea vieții noastre noi. Lor le-am dedicat această lucrare. Am vrut să înfățișez două concepții de viață, diametral opuse : una sănătoasă a oamenilor muncii a căror conștiință e întotdeauna trează și nu are preț; ea nu se vinde; cealaltă a elementelor descompuse, datorită educației putrede burgheze din rîndul cărora dușmanul de clasă își recrutează elemente.

Cum am reușit ? Aștept cu emoție verdictul spectatorilor" !

Sandu MARIAN

Proiecte pentru 1962

Fernandel va interpreta rolul Don Quijotte într-un film care va fi realizat anul viitor. „Vreau — a spus marele comic francez — să fiu Don Quijotte al lui Cervantes. Dacă mi se va propune un erou care produce rîsul prin grimasele sale, eu voi refuza. Personajul comic este Sancho Panza. Don Quijotte este un iluminat foarte serios și puține sînt situațiile comice în care se află el..."

Charles Boyer va fi distribuit în rolul lui Napoleon de către regizorul Jean Dellanoy care va realiza spre sfîrșitul anului viitor filmul „Napoleon la Sf. Elena".

Odile Versois, care ne-a vizitat țara în cadrul Zilelor Filmului Francez, va fi protagonista unei coproducții franco-sovietice a cărei realizare a fost studiată recent cu prilejul vizitei făcută la Paris de către cunoscutul regizor sovietic Grigori Ciuhrai.

În luna martie-aprilie va începe turnarea unui film după romanul „Pantera" de Lampedusa în regia lui Luchino Visconti cu Claudia Cardinale.

În cadrul colaborării culturale sovieto-italiene, încă în această iarnă va fi realizat în U.R.S.S. filmul italian „Sergenți în zăpadă" în regia lui Ermanno Olmi. Filmul va evoca tragedia soldaților italieni trimiși de către fasciști să lupte în războiul antisovietic.

IN STUDIOURI — PE ECRANE

● CLAUDE AUTANT LARA (care a pus în scenă „Roșu și negru" de Stendhal), intenționează să realizeze un nou Conte de Monte Cristo. Pînă în prezent la ecranizarea acestui roman se punea accentul pe latura aventurilor — a spus dînsul. Însă pentru mine Dumas-tatăl este în primul rînd un romantic. În filmul meu vreau să subliniez tocmai acest romantism.

● „OAMENII ȘI ANII" e titlul unui film, înfățișînd evenimentele pe o perioadă de peste 30 de ani. Primele secvențe, care redau primele cinemale, imortalizează începutul construcției uneia dintre cele mai importante uzine din U.R.S.S. — uzina de rulmenți pe bile.

Acest documentar închinat oamenilor uzinei urmărește pas cu pas creșterea lor. Turnătorul Gromov e cufundat în lucrul său. În secvența următoare în care apare, Gromov e de acum inginer. Urmează imagini noi. Gromov-inginer șef al uzinei și apoi în funcția de director al aceleiași uzine.

● ȘAPTE OPERATORI sovietici au turnat „timul „Contemporanii noștri", în regiuni diferite : insula Victoria, oceanul Arctic, hidrocentrala din Krasnoiarsk, litoralul Mării Negre, regiunea Novgorod și deșertul Bars-Kelmes. Operatorii au plecat fără un scenariu pregătit dinainte, fără a avea măcar vreun reportaj de ziar despre viitorii lor eroi. Ei au plecat în aceste regiuni să surprindă pe peliculă oameni în desfășurarea muncii lor cotidiene. Și fiecare din cele 7 episoade cinematografice aduse la Moscova s-a nimerit să fie consacrat unei anume fapte eroice. Filmul redă eroismul exploratorilor polari efectuînd cercetări științifice în condiții foarte grele, al muncitorului salvînd un baraj în timpul unei inundații, a doi marinari care înoată pe timp de furtună la un far stins și-l luminează...

● CRISTIAN JAQUE, binecunoscutul regizor francez, își începe activitatea în noul an cu turnarea filmului „Marco Polo" avînd ca protagonist pe Alain Delon.

Muzica

Reactualizarea operei „Bărbierul din Sevilla" de Giovanni Paisiello

Puțini amatori de muzică știu că înainte ca Rossini să fi compus opera „Bărbierul din Sevilla", un alt compozitor italian, Giovanni Paisiello, (n. 1740 — m. 1816), care se bucura de o mare celebritate în întreaga Europă a secolelor XVIII și XIX, a tratat subiectul celebrei comedii a scriitorului francez Beaumarchais.

Giovanni Paisiello a compus peste 100 de opere, mare parte din ele au fost reprezentate la Petersburg, la teatrul de curte organizat la palatul „Ermitage" de Ecaterina II-a. Paisiello a trăit în Rusia timp de 8 ani. Acolo a scris el cîteva din operele sale, printre care și „Bărbierul din Sevilla", a cărei premieră mondială a avut loc la „Ermitage", la 26 septembrie 1782. Această operă a lui Giovanni Paisiello s-a bucurat de un asemenea succes pe scenele teatrelor muzicale europene, încît ideea lui Rossini, pe atunci tînăr, de a trata același subiect, a fost socotită o îndrăzneală și o necuviință. Dar opera „Bărbierul din Sevilla" de Rossini, reprezentată în 1816 la teatrul „Argentina" din Roma, a înregistrat un asemenea triumf, încît a umbrit, pentru multă vreme, creația înaintașului său.

Recent, un grup de valoroși cîntăreți italieni au luat hotărîrea de a șterge praful uitării, așternut peste partitura lui Paisiello.

Ei au imprimat pe disc opera maestrului italian, cu colaborarea unei orchestre din care fac parte și soliștii formației instrumentale „Virtuozii din Roma".

Interpreții rolurilor principale sînt soprana Graziella Sciotti, tînărul Nicola Monti, baritonul Renato Copecchi, basul Mario Petri, tenorul Florindo Andreolli.

Discul a fost realizat în sala Teatrului Muzical din Brescia, sub conducerea dirijorului Renato Fasano.

Reactualizarea operei lui Giovanni Paisiello prezintă o netăgăduită valoare istorică și muzicală.

Editura „Muzghiz" și cel de-al doilea concurs internațional „Ceaikovski"

Cel de-al doilea concurs internațional de vioară, pian și violoncel „P. I. Ceaikovski", care se va disputa în primăvara anului 1962 la Moscova, se va bucura de o largă participare a tinerilor interpreți din întreaga lume.

Editura „Muzghiz" a venit în sprijinul pedagogilor și concurenților publicînd o serie de valoroase cărți și studii referitoare la autorii și compozițiile înscrise în programul de piese obligatorii al concursului.

În colecția „Cu prilejul concursului internațional „P. I. Ceaikovski" au apărut următoarele lucrări :

„Sonatele pentru pian ale lui Scriabin" de V. Delson, „Compoziții pentru vioară de P. I. Ceaikovski", de P. V. Krauklis, „Studiile lui Franz Liszt", de prof. I. I. Milștein, „Concertele pentru vioară ale lui Prokofiev" de A. Volkov.

Toate aceste lucrări reprezintă o valoroasă contribuție a pedagogiei și muzicologiei sovietice la buna pregătire a concurenților sovietici și străini și deci la creșterea prestigiului internațional al concursului „Ceaikovski".

Concertul pentru pian și orchestră de A. Dvorak

Mai puțin cunoscut decît Concertul pentru violoncel și decît cel pentru vioară, Concertul în sol minor de Antonin Dvorak, este totuși o lucrare reprezentativă a marelui clasic al muzicii cehe. Linia lui melodică este generoasă, iar tratarea și instrumentală permite interpretului să-și pună în valoare posibilitățile de muzicalitate și virtuozitate.

În dorința de a scoate dintr-o uitare nemeritată această lucrare, întreprinderea cehoslovacă de discuri „Artia" a imprimat-o în remarcabila interpretare a maestrului baghetei Vaclav Talich și a excelentului pianist Frantisek Maxian.

Problemc ale artei interpretării muzicale

Știința interpretării muzicale constituie problema centrală a pedagogiei sovietice, orientată către respectarea tradiției și totodată către redarea mesajului de actualitate și umanism cuprins în creațiile muzicale ale trecutului și epocii contemporane.

Continuînd seria unor importante studii despre interpretarea pianistică, prof. A. A. Nicolaev a predat editurii „Muzghiz" o nouă lucrare, intitulată „Probleme de interpretare". Este o culegere de materiale privind istoria și teoria interpretării muzicale, cu o specială referire la arta de interpreți a unor mari compozitori și interpreți, ca Alexandr Scriabin și S. Prokofiev.

Lucrarea cuprinde capitole de un interes deosebit, ca „Despre interpretarea vocală", „Pianiștii ruși din deceniile 6 și 7 ale secolului trecut", „Din istoria artei organistice în Rusia" etc.

În paginile lucrării sînt analizate interpretările pe care marii pianiști sovietici Sofronțki, Richter și Ghilels, le-au realizat pe planul pătrunderii realiste în esența creației lui Scriabin și Prokofiev.

Premiera ultimei opere a compozitorului ceh Bohuslav Martinu

Ultima creație a compozitorului ceh Bohuslav Martinu, cunoscut de publicul nostru ca autor de simfonii și al poemului simfonic „Lidice" a fost opera dramatică „Suferință greacă"

Compozitorul, unul dintre cei mai fecunzi creatori contemporani, considera această lucrare a sa ca o lucrare definitivă, ca un testament lăsat posterității. Opera lui Martinu se bazează pe un libret inspirat de o nuvelă a cunoscutului scriitor progresist grec Nikos Kazantakis.

Premiera mondială a ultimei creații dramatice a lui Martinu a avut loc în toamna anului 1961 pe scena Teatrului de Operă din Zürich. Lucrarea s-a bucurat de un apreciabil succes de public și critică.

A. HARALAMB

SPORT

Hocheiștii romîni în preajma campionatului mondial

Convorbirea noastră cu antrenorul M. Flamaropol

La numai cîteva ore de la înapoierea din Uniunea Sovietică, unde a însoțit, în calitate de antrenor principal, reprezentativa de hochei pe gheață a țării noastre care a susținut două jocuri la Kiev, l-am vizitat pe fostul internațional Mihail Flamaropol. **Scopul vizitei noastre a fost acela de a intra în posesia unor amănunte privind preocupările hocheiștilor noștri fruntași în preajma participării la campionatul mondial de la Colorado Springs (S.U.A.).**

Discuția noastră nu a început cu o întrebare de specialitate. A fost totuși o întrebare... de sezon.

— Cum ați petrecut revelionul ?

— Am sărbătorit venirea anului nou la Palatul sporturilor din Kiev, împreună cu lotul de hochei pe gheață. Gazdele noastre ne-au înconjurat, tot timpul, cu o atenție și simpatie deosebite, făcîndu-ne să ne simțim ca între adevărați prieteni. Păstrăm cu toții amintiri de nețters...

Firiitul telefonului a întrerupt, pentru cîteva minute, convorbirea noastră. Rămas fără interlocutor am profitat de ocazie pentru a admira numeroasele cupe, plachete, insigne, aranjate cu gust într-o mare vitrină. Amintiri care vorbesc despre cariera sportivă a lui Mihail Flamaropol, care a îndrăgit în aceeași măsură atît fotbalul cît și hocheiul. Surprins în fața vitrinei cu trofee dintre cele mai diferite, gazda a ținut să-mi dea o serie de explicații.

— Iată, aceasta este cea mai frumoasă amintire din cariera mea sportivă. Și, scoțînd-o din vitrină îmi întinde o plachetă mare. Pe ea stă scris : **„Cel mai bun din 44 — 23.XI.1947".** Și Mihail Flamaropol continuă. În acea zi, pe Stadionul Giulești, s-a desfășurat un cuplaj fotbalistic cu participarea echipelor C.F.R, Universitatea Cluj, I.T.A. și Juventus. Au jucat atunci fotbaliști care se bucurau de mare faimă la vremea lor : Petchowschi, Dumitrescu III, Filoti, Iordache, Marian, Farmati, Valentin Stănescu și alții. Eu am făcut cel mai mare meci din viața mea și am fost ales drept cel mai bun din 44... Dar să lăsăm fotbalul și să trecem la hochei, fiind sezonul lui.

„Da, ai dreptate, așadar să intrăm în temă. În acest sezon echipa noastră reprezentativă de hochei a fost angajată în multe confruntări internaționale. Ce concluzie v-au prilejuit evoluțiile de pînă acum ale hocheiștilor noștri fruntași?

— Într-adevăr, de la începutul acestui sezon echipa noastră a susținut 20 de întîlniri internaționale. Aș vrea să subliniez că acest program internațional, deși este cu mult mai substanțial decît în anii trecuți, nu este totuși suficient de bogat. Hocheiștilor trebuie să li se asigure chiar 40—50 de confruntări internaționale pe sezon. Toată activitatea noastră internațională a fost axată pe pregătirile în vederea participării la campionatul mondial. Pînă acum s-a putut constata că echipa noastră a făcut un salt calitativ destul de vizibil, avînd acum o concepție modernă de joc, așa cum ne-am propus de altfel să imprimăm după cele văzute la campionatul mondial de la Geneva. De la o întîlnire la alta, jocul a fost mai bun, mai dinamic, mai elastic, cu treceri rapide din apărare în atac și invers. Avem în prezent o linie de atac bună, formată din frații Szabo și Ferenczi, dar nu același lucru pot spune despre linia a doua (Biro, Andrei, Tacacs) și mai ales a treia (Kalamar, Ciobotaru, Ioanovici). Ultimele două linii sînt ineficace, atît în apărare, cît și în atac. Deci pînă la campionatul mondial va trebui să insistăm mai mult pentru îmbunătățirea jocului liniilor 2 și 3.

— Ce întîlniri internaționale mai prevede calendarul pentru echipa noastră reprezentativă, pînă la participarea la campionatul mondial ?

— După cum știți, la 5 februarie va începe tradiționala competiție „Cupa orașului București". Vor fi prezente la această întrecere echipe din U.R.S.S., R. P. Polonă, R. S. Cehoslovacă și R. D. Germană. Țara noastră va fi reprezentată de echipa A și de cea de tineret. Apoi vom întîlni, probabil, o echipă din Suedia, după care urmează plecarea în S.U.A. la campionatul mondial. Avem propunerea ca, în drum spre S.U.A. să susținem două jocuri cu echipa Franței.

— Cum apreciați dv. faptul că echipa noastră, deși a cîștigat anul trecut grupa C nu a fost pusă să joace în grupa B fiind obligată să susțină un meci de baraj cu echipa Danemarcei ?

— Atît noi, cît și reprezentativa Norvegiei, am fost nedreptățiți. Echipa noastră trebuia să fie inclusă direct în grupa B, iar cea a Norvegiei (cîștigătoarea grupei B de anul trecut) în grupa A.

Eu cred însă că echipa noastră va fi capabilă să cîștige meciul de baraj cu Danemarca și să joace astfel în grupa B.

— Ce amănunte cunoașteți despre echipa Danemarcei ?

— Nu am văzut-o niciodată jucînd. De altfel hocheiștii danezi au susținut foarte puține întîlniri internaționale. Ultima dată ei au participat la campionatul mondial în 1949 și s-au clasat pe locul 10.

— Și acum o ultimă întrebare : cine credeți că va cîștiga titlul de campioană mondială în acest an ?

— Ca de obicei, lupta se va da între cele trei mari echipe ale lumii : U.R.S.S., Canada și R. S. Cehoslovacă. O oarecare șansă are anul acesta și echipa S.U.A., care beneficiază de avantajul terenului propriu. O surpriză poate furniza și reprezentativa Suediei, care în acest sezon a obținut rezultate foarte bune.

Ne-am despărțit de interlocutorul nostru mulțumindu-i pentru amănuntele ce ni le-a furnizat și urîndu-i totodată succes la ediția din acest an a campionatului mondial.

I. BOCIOACĂ

Frații Szabo în acțiune

Mozaic

● *DOI CUNOSCUȚI luptători de catch americani, Rocca și Graham, au fost supuși la plata unei amenzi foarte severe. Motivul ? În timpul unei dispute, uitînd de aranjamentul obișnuit, ei s-au luat la luptă de-adevăratelea. Pentru a-i despărți, spectatorii au aruncat în ei cu scaune și au devastat sala.*

● *ITALIANUL Gianni Barbieri, piemontez de origină și cizmar de profesie, a plecat de pe acum să asiste la Jocurile Olimpice care vor avea loc în 1964 la Tokio. El speră să parcurgă pe jos cei 12.000 de km. pînă în Japonia. Unii cred că noul golbetrotter are ceva șanse de reușită, mai ales că în privința încălțămintei e oarecum asigurat !*

● *RECORDUL de selecționări într-o echipă reprezentativă de fotbal continuă să-l dețină englezul Billy Wright, care a îmbrăcat de 102 ori tricoul de internațional. Îi urmează fotbalistul maghiar Bozsik — 100 de selecționări, ultima la meciul R.P. Ungară — Uruguay, și norvegianul Svensson — de asemenea 100, austriacul Hanappi — 88 etc.*

● *MASEURUL orb Biagio Cavanna, cel care l-a descoperit pe Fausto Coppi și căruia i-a fost sfătuitor timp de 20 de ani, a murit la Novi Ligure, satul unde s-a născut „il campionissimo".*

● *IN ANGLIA, țara unde s-a născut boxul, activitatea pugilistică trece printr-o criză fără precedent. În momentul de față există doar 375 de boxeuri profesioniști, pe cînd cu 12 ani în urmă erau mai mult de 3000.*

● *VĂDUVA lui Pierre de Coubertin, întemeietorul Jocurilor Olimpice moderne, a împlinit recent 101 ani. Ea locuiește la Lausanne și se interesează îndeaproape de viața sportivă internațională.*

● *TEHNICIENII brazilieni au ajuns la concluzia că fotbaliștii europeni mănîncă prea mult, mai ales grăsimi și carne și de aceea pierd din viteză și spontaneitate.*

● *CUPA DAVIS, vechea competiție de tenis, fondată în 1900 de Dwight Davis și-a consumat la Melbourne cea de-a 50-a ediție. S.U.A. de 18 ori, Australia de 17 ori, Anglia 9 și Franța de 6 ori, sînt cîștigătoarele faimoasei „salatiere de argint".*

● *AUSTRALIANUL Herb Elliot, recordmanul mondial al probei de 1500 m. iubește foarte mult înotul. Cineva i-a atras atenția că acesta nu este un sport recomandabil pentru un atlet. La care Elliot a răspuns : „dacă înotul îmi dăunează formei atletice, cum de am cîștigat titlul olimpic ?".*

● *TROFEUL care va răsplăti echipa cîștigătoare a campionatului mondial de fotbal din Chile, va fi o cupă încrustată cu aur și diamante.*

● *ÎN JAPONIA a început construirea yahturilor „Finn" pentru viitoarele jocuri olimpice. Un detaliu important : toate ambarcațiunile sînt fabricate din material plastic.*

● *FIRST VIENNA, cea mai veche echipă de fotbal din Austria, a fost suspendată provizoriu de la orice activitate, deoarece conducerea clubului nu a permis controlul gestiunii sale financiare. Președintele ligii austriece a aflat că First Vienna are un deficit de 150.000 șilingi. În turul campionatului austriac Viena a terminat pe penultimul loc.*

Discuții despre filmul sportiv

● Un bilanț satisfăcător al anului 1961 ● Ce filme se pregătesc pentru anul acesta ● Despre programarea și difuzarea filmelor sportive

Un amic care-mi cunoștea pasiunea, m-a întrebat nu de mult :

— Ai văzut filmul „Campionii handbalului" ? Este un documentar deosebit de interesant și ți-l recomand călduros...

Zadarnic am încercat să dau urmare sugestiei, fiindcă cu toate investigațiile întreprinse n-am fost în stare să aflu unde mai rulează. Concomitent, mi-am adus aminte de unele scrisori sosite la redacție de la cititori în legătură cu conținutul filmelor sportive și mai ales cu difuzarea lor.

Împrejurările făceau inevitabilă deplasarea la studioul cinematografic „Alexandru Sahia" pentru a cunoaște activitatea acestui sector.

Primul popas l-am făcut la redacția de sport unde am aflat că activitatea este împărțită în trei : rubrica de sport la „Actualitatea în imagini", „Jurnalele sportive" și „Documentarele sportive".

În ceea ce privește „Actualitatea în imagini" care apare anual în 52 de ediții săptămînale, ele au avut în majoritatea cazurilor o rubrică de sport interesantă, legată de cele mai noi și majore evenimente sportive.

În planul de muncă pe 1961 figura realizarea a șase jurnale, unul la două luni. Pînă la sfîrșitul anului 1961, colectivul a reușit să prezinte unul peste plan, adică în total șapte. Tematica acestor jurnale a căror durată este de 10—15 minute a fost variată și cuprinzătoare, incluzînd competiții de masă, activitatea sportivă în uzine și la sate, evenimente sportive interne și internaționale, prezentări de sportivi fruntași, viața sportivă în unele regiuni, școli, cluburi, demascarea sportului capitalist etc.

În ceea ce privește capitolul filme documentare bilanțul anului 1961 s-a încheiat cu următoarele cinci documentare : „Fotbal în 1960", „Campionii handbalului", „50 de ani de schi", „Iolanda Balaș" și Universiada", **ultimul în colaborare cu cineaștii bulgari.**

Făcînd o trecere în revistă a acestor date se poate aprecia că studioul „Al. Sahia" a reușit să realizeze un număr satisfăcător de filme sportive (noi considerăm că cerințele sînt mult mai mari) în majoritate interesante și bine realizate (ne referim la cele pe care le-am vizionat personal cît și la părerea altor spectatori).

Evident, pentru anul 1962, studioul „Al. Sahia" are un plan bogat și în ceea ce privește filmele documentare. Iată de exemplu cîteva din titlurile prevăzute pentru anul acesta : „Fotbal pe glob în 1961", „Sportul pe glob în 1961", „Turneul U.E.F.A." (care va avea loc în țara noastră), „50 de ani de atletism", **un film satiric despre spectatorul de fotbal etc.**

Bilanțul anului 1961 înscrie deci un număr important de filme sportive, unele de înaltă ținută, iar anul 1962 ne anunță alte realizări interesante. Cu toate acestea, masele de spectatori pasionați ai mișcării de cultură fizică și sport nu au avut în general cunoștință despre aceste producții și în consecință nu le-au putut viziona.

Pentru a cunoaște explicația acestei stări ne-am adresat tov. Elias, șeful biroului de presă al studioului de la care am primit următoarele explicații :

— Este o veche problemă, din păcate nesoluționată pînă acum de Direcția difuzării filmelor care manifestă o aversiune inexplicabilă pentru... subiecte sportive. Numai așa se explică că filmele cu acest conținut sînt programate în majoritatea cazurilor la cinematografe periferice, că aproape niciodată spectatorii nu știu unde rulează, întrucît nu sînt popularizate prin afiș (unica excepție s-a făcut cu „Universiada"), că de multe ori ele sînt difuzate cu mari întîrzieri în raport cu predarea lor, că difuzarea în țară este întîmplătoare și că...

— De ce ezitați ?

— De data aceasta ascuțișul criticii trebuie îndreptat în direcția... presei. Nici un ziar sau săptămînal și nici măcar ziarul de specialitate (aceasta cu foarte mici excepții) nu consemnează apariția filmelor sportive și nici nu indică unde rulează. Indiferența merge pînă acolo încît atunci cînd sînt invitați la vizionarea lor reprezentanții presei se... abțin aproape în unanimitate.

De acord cu criticile exprimate și cu convingerea că pînă la sfîrșit Direcția difuzării filmelor va lua în considerație aceste critici, ne permitem să adăugăm alte doleanțe ale spectatorilor pe care am dori ca Direcția difuzării filmelor să le ia în considerare :

● Profilarea sau fixarea unui cinematograf central unde să ruleze în permanență filme sportive (în completare la filme obișnuite) ;

● Organizarea unor gale de filme sportive ;

● Afișarea regulată a cinematografelor unde rulează asemenea filme ;

● Eventuala organizare a unor concursuri „Cine știe, cîștigă" cu tematică sportivă, combinat cu prezentarea filmelor de sport.

Am părăsit studioul „Alexandru Sahia" cu convingerea că speranțele spectatorilor de a vedea în 1962 mai multe filme sportive și în condițiuni mai bune vor fi împlinite dacă factorii răspunzători își vor da silința să împlinească așteptările lor.

Gh. RUSSU

Răsfoind filele istoriei unui campionat mondial de box

Lupta pugiliștilor „coloși", dornici să se încorseteze cu centura de piele bătută în nestemate, de campion al lumii la „toate categoriile", a monopolizat întotdeauna atenția amatorilor de sport de pe glob, asupra acestui eveniment, care a programat primul său meci oficial încă din anul 1889. De atunci și pînă astăzi pe lista marilor campioni ai pugilatului au figurat numele unor boxeri ca John Sullivan (1889), J. Corbett (1897), Bob Fitzimons, Jim Jeffries (1900), Jack Johnsson (1908) primul boxer de culoare campion al lumii la grea, Jack Dempsey (1919), Gene Tunney (1925), Joe Louis (1935), Rocky Marciano (1955) și alții, ale căror isprăvi și peripeții din ring au provocat la vremea lor multă vîlvă.

Joe Louis, Jack Dempsey și Gene Tunney, vedetele de necontestat

Negrul Joe Louis denumit de suporterii săi „Bombardierul din Detroit" rămîne cea mai proeminentă figură din cei 20 de pugiliști care au cucerit campionatul mondial la această categorie. El a devenit campion al lumii în anul 1937 cînd l-a pus k.o. în rundul 10 pe americanul Jimmy Braddock. Celebrul Joe și-a apărat cu brio centura timp de 12 ani după o serie de meciuri cu Tony Galento, Arturo Godoy, Tommy Farr și alții. Memorabile au fost cele două întîlniri ale negrului cu germanul Max Schmeling. Schmeling a cîștigat primul meci prin k.o. în rundul 12 dar după doi ani Louis se revanșează măturînd pur și simplu ringul cu fostul parașutist nazist din Creta. Frumosul Max a fost atît de marcat încît după numai 1'40" a trebuit să fie internat de urgență la spital.

Ca oricare sportiv încăput în mîinile afaceriștilor, Joe Louis s-a retras sărac și plin de datorii, cauzate de manager care în loc să depună la bancă sumele impozabile după fiecare meci și le „vira" în contul său...

Înaintea lui Joe Louis ringul „greilor" a avut alte două vedete de primă mînă : Jack Dempsey și Gene Tunney. Între 1919 și 1926 Dempsey, un inegalabil maestru al croșeurilor, făcea adevărate ravagii. El a fost deposedat de titlu de studentul în drept Gene Tunney. În anul 1927 cei doi boxeri s-au întîlnit în meci revanșă la Filadelfia sub privirile a 120.757 spectatori, cifră încă neegalată pînă în prezent la vreun campionat mondial de box. Din nou a cîștigat Tunney spunînd „adio" boxului, fără să fie învins vreo-dată. După ce a pus mănușile în cui el a scris o carte „Lupta vieții" în care comenta cele mai importante momente ale carierei sale sportive iar în ultimele pagini arăta rolul nefast pe care-l are boxul profesionist asupra sănătății.

Dintre ultimii campioni, cu mult succes a evoluat Rocky Marciano posesorul unui impresionant palmares care la rîndul lui s-a retras din box fără să guste din licoarea amară a înfrîngerii.

Floyd Patterson — noul idol al Harlemului

După celebrul trompetist Louis Amstrong, sprinterul Jessie Owens și foștii campioni mondiali de box Joe Louis, Ezzard Charles, Ray Sugar Robinson, negrii din cartierul Harlem al New-York-ului au din anul 1956 un nou idol în persoana lui Floyd Patterson. Spre deosebire de frații săi de culoare care pentru a-și cîștiga existența au luat drumul music-hall-urilor sau porturilor, Floyd a învățat sportul cu mănuși. El a făcut cunoștință cu gloria sportivă chiar la vîrsta de 17 ani cînd alți tineri abia răsfoiesc ABC-ul boxului. Evenimentul s-a petrecut în 1952 la Jocurile Olimpice de la Helsinki unde Patterson a cîștigat medalia de aur la categoria mijlocie scoțîndu-l din luptă pe reprezentantul nostru V. Tiță. Antrenorul Ion Popa care a fost pe atunci „omul de colț" al lui Tiță ne-a declarat că Patterson rămîne fără îndoială cel

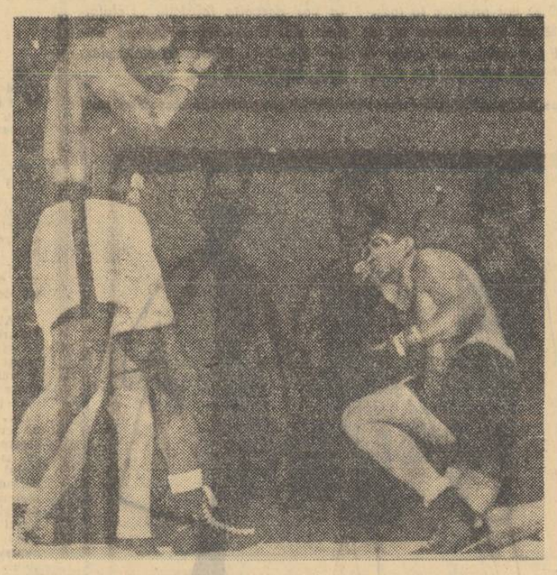

Roy Harris la podea, în meciul cu Floyd Patterson

mai mare boxer pe care l-a văzut el vreodată. Tehnică+ punch+rapiditate în execuții, iată calitățile care le-a etalat cu largheță Patterson, pe vremea cînd era încă amator. Părăsind „hermina albă", Patterson a debutat la profesionism cu 4 sau 5 victorii senzaționale „executînd" în cîteva runduri o serie de corifei ai categoriei grea. În 1956 el semnează contractul de a lupta pentru centura mondială cu veteranul Archie Moore deoarece italo-americanul Rocky Marciano abandonase titlul fără luptă. La 21 de ani, Patterson își înscrie în palmares o victorie rapidă în rundul 5 devenind campion al lumii. Apoi, el își apără centura în fața cowboyului Ray Harris și a marinarului englez Brian London, ca mai tîrziu să fie învins surprinzător prin k.o. de un camionagiu voinic cesta are o talie mai mare ca a actualului campion mondial și 96 kg, adică cu 10 kg mai mult decît Patterson. Zilele acestea revista „Ring Magazine" împreună cu NBA, forurile care dirijează afacerile boxului profesionist, au alcătuit clasamentele celor mai buni pugiliști din lume la cele 8 categorii, anunțîndu-l pe Soni Liston ca șalangerul nr. 1. Dacă așa stau lucrurile în cîteva luni pe ringul de la Madison Square Garden se va reedita ca acum 12 ani (Joe Walcott-Ezzard Charles) un nou meci pentru titlul la „toate categoriile" între doi boxeri negri. Cum însă rasiștii nu vor fi de acord cu un astfel de meci, desigur că prin intermediul oamenilor lor de casă care operează cu succes și în culisele sportului american, vor face totul ca întîlnirea să fie compromisă.

Paul OCHIALBI

Cine-i va fi viitorul adversar ?

Specialiștii consideră că cel mai autorizat adversar pentru Floyd ar fi un alt boxer negru : Soni Liston, în vîrstă de 23 ani care încă nu a cunoscut înfrîngerea ca profesionist. Antrenorul lui Patterson dacă este întrebat pe Patterson dacă este fericit. Campionul a evitat să-i dea un răspuns. Poate fi fericit oare Patterson, sau alți sportivi negri care apără pe terenurile de sport culorile S.U.A., cînd își văd frații izgoniți din școli, universități, localuri, autobuze sau cinematografe ? Anul trecut chiar celebrul campion a simțit pe propria-i piele urmările legilor rasiale din S.U.A., soției sale interzicîndu-i-se accesul într-un local de coafură.

VARIETĂȚI • VARIETĂȚI

Între vorbe și... fapte

Echipa de fotbal a întreprinderii Serro Castrao din orașul brazilian Sao Paulo nu are voie să piardă nici un meci. Acest lucru l-au hotărît suporterii fanatici ai formației care, aproape în fiecare săptămînă, provoacă scandal în tribune, aruncă cu sticle pe teren, iau la bătaie pe arbitri. Luna trecută, cu prilejul unui meci de campionat cu formația Alagoinhas, directorul întreprinderii cărula desele incidente îi provocau multe griji și supărări a luat cuvîntul la stația de amplificare a stadionului și a invitat pe suporterii echipei Serro Castrao să mențină ordinea, liniștea, să fie obiectivi și să manifeste respect față de jucătorii ambelor echipe.

Apelul a avut un efect miraculos. Cu toate că arbitrul meciului a acordat două lovituri de la 11 m. împotriva formației locale publicul era de nerecunoscut. Numai o singură persoană a sărit de la locul ei, s-a repezit pe teren și a început să-l bată pe arbitru cu un baston, ceea ce a făcut necesară intervenția poliției. Și această persoană nu era alta decît... directorul întreprinderii !

Schiori de clasă internațională

Pentru sezonul 1962, Federația internațională de schi a întocmit — pe baza rezultatelor obținute în competițiile din 1961 — lista valorică a schiorilor de clasă internațională, pentru fiecare probă alpină în parte. Ca o inovație, în listele masculine s-a rezervat de data aceasta o grupă specială pentru schiorii care nu s-au evidențiat decît într-o singură cursă internațională.

În această grupă găsim clasați la locuri de cinste pe doi dintre reprezentanții tinerei noastre generații de schiori. Este vorba de Cornel Tăbăraș care ocupă locul 1 la coborîre, urmat de Lanig (R.F.G.) Eaton (S.U.A.), Scheneri (R.F.G.) și H. Schranz (Austria) — și de Pandrea, clasat pe locul 2 la slalom, după L. Leitner (R.F.G.) și înaintea lui Behr (R.F.G.).

magazin

revistă săptămînală editată de ziarul

„ROMÎNIA LIBERA"

★

Redacția și administrația, Piața Scînteii, tel. 17.60.10

★

Abonamentele se primesc la toate oficiile poștale, factorii poștali și difuzorii din întreprinderi și instituții.

★

PUBLICITATEA SE PRIMEȘTE LA ADMINISTRAȚIA REVISTEI, tel. 17.60.10, interior 14.00.

Mașina de fabricat zăpadă

Un inginer austriac a inventat o mașină care poate fabrica instantaneu zăpadă. Un fel de camion — cisternă răspîndește pe pămînt o zăpadă „aproape naturală", care poate rezista cîteva zile chiar la o temperatură deasupra lui zero grade. Se afirmă că mașina de ninsoare artificială ar fi capabilă să „amenajeze" la comandă o pîrtie de schi în lungime de 3 km, lată de 15 m. și cu un strat de omăt gros de 10—15 cm.

Fiind destinată mai ales „țărilor fără iarnă", această mașină are un mare defect : ea nu poate fabrica și munții, fără de care schiul nu are nici un farmec.

ROMANUL NOSTRU ILUSTRAT

Legenda lui Ulenspiegel

Adaptare după Charles de Coster

Ilustrații : Beca RIND

În decembrie, răzvrătiții sărbătoriră victoriile asupra armatelor spaniole. În toată Flandra izbucneau, din ce în ce mai puternic, strigătele răzbunării, iar oamenii își ascuțeau armele și pregăteau noi lovituri hainului cotropitor al patriei lor, regele Filip.

Amiralul flotei răsculate chemă prin sunete de goarnă, pe puntea vasului său, pe toți căpitanii de corăbii și, odată cu ei, pe Ulenspiegel. Întîi îi vorbi lui Thyl și-i spuse :

— Prințul prețuiește așa cum se cuvine faptele tale eroice în timpul bătăliilor și te numește căpitan pe corabia „La Briele". Iată, îți înmînez și pergamentul de numire.

Se bucură Ulenspiegel și mulțumi amiralului, rugîndu-l să transmită prințului sentimentele pe care le încearcă și asigurarea că va lupta pînă la ultima picătură de energie pentru eliberarea patriei sale.

Peste noapte căzu zăpadă abundentă. Marea înghețată și se făcu ca o podea. Temîndu-se ca nu cumva armata spaniolă, cantonată în Amsterdam, să nu-i atace și să dea foc corăbiilor, amiralul ordonă o serie de măsuri de apărare.

Porunci ca soldații să-și îmbrace patinele, iar tunarii să aibă pregătite tunurile și ghiulelele. Șapte zile însă nu se întîmplă nimic. Abia în ziua a opta cei de pe vase zăriră pe țărm o pîclă fumurie, apoi făclii aprinse și arme sclipind în lumina focurilor. Se dădu alarma în întreaga flotă. Cînd trupele inamice se apropiară, cele 100 de tunuri ale răzvrătiților bubuiră ca un tunet, stîrnind panică și haos în rîndurile atacatorilor. Atunci porniră la atac soldații, care alergau ca nălucile pe patinele lor alunecoase. Victoria fu deplină și pînă la primăvară flota răzvrătită nu mai avu de furcă cu inamicul.

În august se primi ordinul de atac. Flota trebuia să intre pe Escaut și să pătrundă pînă la Anvers, unde era concentrată flota inamică, și s-o atace. Campania aceasta a fost din nou victorioasă.

După ce luară mai multe cetăți stăpînite de inamic, răzvrătiții se întoarseră, acoperiți de glorie, la Flessingue. În port, Ulenspiegel era așteptat de Nele, care în timpul iernii trecuse printr-o boală grea și acum se însănătoșise. Se bucurară de revedere și petrecură toată vara împreună. Veni din nou iarna, iar regele Filip, hărțuit și fugărit pretutindeni, fu silit să-și retragă armatele din Țările de Jos. Țara fu condusă de sfatul Statelor Generale, care se întruniră la Haga spre a-l judeca pe Filip.

Vorbi mai întîi grefierul, care spuse :

— După cum toată obștea știe, o căpetenie de țară este pusă să-și călăuzească și să-și apere supușii de necazuri și de nedreptăți, de impilări și de samavolnicii, așa precum un păstor e orînduit pentru ocrotirea și paza oilor sale. Supușii nu sînt lăsați pe pămînt pentru folosul stăpînitorului și nici ca să-i slujească ca robi. Dacă nu se poartă așa, el trebuie socotit un tiran. Regele Filip a repezit asupra noastră patru oștiri, bule de cruciade și afurisenii. Care trebule să-i fie pedeapsa ?

— Să fie dat jos ! răspunseră domnii din Statele Generale. Să fie scos din scaun, ca un tîlhar ce este.

După aceasta, fură sfărîmate pecețile regelui, iar peste Țările de Jos străluci acum soarele izbăvirii.

Ulenspiegel părăsi flota și, împreună cu Nele, porni să-și ia în primire postul pe care-l ceruse și i se acordase, acela de comandant

și paznic de turn. Trăiau tihniți în turnul din Neere, așteptînd vremea cînd și Belgia se va putea elibera de stăpînirea străină. Noaptea se urcau în turn și priveau cerul înstelat, vorbeau despre luptele cele grele și despre frumoasa lor dragoste.

Înainte de a încheia povestea întîmplărilor lui Ulenspiegel, se cuvine să vorbim și despre ultima dintre ele. Într-o dimineață, cînd se trezi, Nele își găsi iubitul țeapăn. Două zile și două nopți îl veghe credincioasa Nele, dar zadarnic. În ziua a treia, veni preotul și văzîndu-l mort pe Thyl tare se bucură. Scăpa de capul răzvrătiților și al ereticilor. Dădu ordin să-i fie săpată repede groapa în nisipul plajei. Nu apucă preotul să-și termine rugăciunile de îngropăciune, cînd nisipul se răscoli și Ulenspiegel, strănutînd și scuturîndu-și nisipul din păr, se ridică din groapă și strigă preotului :

— Închizătorule, vezi că dorm și mă vîri de viu în groapă ?

Preotul se sperie și o luă la goană, iar Thyl, îmbrățișînd-o pe Nele, strigă celor din jur :

— Pot fi oare îngropați Ulenspiegel și inima maicii noastre Flandra ? Ei pot adormi doar, dar de murit niciodată ! Haidem, Nele !

Și porni cu dinsa, cîntîndu-și a șasea romanță...

(SFÎRȘIT)

SFATURI MODA COSMETICĂ GOSPODĂRIE

PĂRINȚI ȘI COPII

TELEVIZORUL

Pentru cele mai multe familii, televizorul reprezintă un mijloc de culturalizare foarte la îndemînă, în sfîrșit o bucurie. În casa Dumitreștilor însă, lucrurile se petrec altfel. Televizorul așteptat cu nerăbdare, cumpărat cu multă bucurie — mai ales de tata care se și vedea vizionînd din fotoliu, meciurile de duminică — a devenit o adevărată pacoste. Nu pentru că ar fi adus în casă muscfiri poftiți și nepoftiți, nu pentru că n-ar fi funcționat tocmai cum trebuia, ci... din cauza pasiunii ce i-a stîrnit-o lui Radu, tînărul vlăstar al familiei Dumitrescu.

A împlinit 9 ani Radu. Frecventează școala elementară nr. 80, este în clasa a III-a, și fusese pînă la un timp, unul din cei mai buni elevi ai școlii. Regresul la învățătură, a coincis — paradoxal — cu achiziționarea televizorului.

Radu este un copil deștept și dezghețat. Îl interesează totul. Și ce este și ce nu este pentru vîrsta lui. Mîndri de copilul lor care „prinde" tot, părinții îi cultivă precocitatea, încurajîndu-i preocupările nepotrivite pentru vîrsta lui, și lăsîndu-l să vizioneze toate programele de televiziune. Radu, cunoaște astfel șlagărul la modă, cîntat de Gică Petrescu, cele mai noi „glume" ale lui Stroe, dar ce nu știe Radu! De toate afară de un mic amănunt... Tabla înmulțirii. Ar fi trebuit s-o cunoască cu ochii închiși încă din clasa a II-a. Din nefericire însă, tocmai anul trecut a sosit televizorul... Și programul lui Radu a suferit dintr-o dată modificări esențiale. Cursurile începeau la ora opt deci Radu se scula la 7. Apoi ziua se scurgea vertiginos. Școală, masă, joacă, somn, pînă pe la ora șase după amiază, cînd se așeza la lecții. Pînă la începerea programului la televizor rămînea o oră. Deci, compunere, gramatică, aritmetică, pe toate le termina în maximum de viteză, iar la 7 punct, rezervîndu-și cel mai comod fotoliu, se așeza „la film", de unde nu se mișca până la sfîrșitul emisiunii. Teatru, operă, operetă, film, sport — pe toate le absorbea Radu pînă la ultima imagine, după care obosit, mînca în pripă și se culca.

O zi, două, trei, treizeci... Copilul începu să se trezească greu dimineața. La școală picotea de somn. Răspunsurile nu-i mai erau prompte și clare ci încîlcite și nesigure. Nivelul notelor lui Radu scăzu la 7, apoi la 6, iar într-o bună zi aduse un trei la aritmetică. Lucrarea de control fusese făcută sub orice critică.

Abia atunci se sesizară părinții... Și între ei și profesoară avu loc următoarea discuție:

— Copilul meu are cunoștințe mult peste nivelul obișnuit al vîrstei lui. Are o logică impecabilă. Cum de i-ați dat un 3?

— S-ar putea ca Radu să cunoască mai multe lucruri decît colegii săi. Dar sînt cunoștințe care nu-i prea folosesc și pe care le acumulează în dauna celor ce este obligatoriu să le știe. La ce-i poate folosi bunăoară, dacă nu poate să-mi spună cît fac 7x8? Nu de asemenea cunoștințe pe care le primește de-a gata, care nu-l obligă la nici un efort, și care la urma urmei nu sînt cunoștințe ci pur și simplu spectacole distractive, are nevoie Radu. Mintea lui lîncezește, este lipsită de exercițiul intelectual organizat, ordonat, zilnic. Notele lui sînt reflexul noilor preocupări și „cunoștințe".

— Am intuit tot ce-mi spuneți, și-am încercat să-i reduc orele de vizionare a spectacolelor de la televizor. A fost imposibil. Nu-l pot scoate din fața aparatului nici cu binele nici cu răul.

— Fiecare emisiune are o parte de program dedicată copiilor. Radu ar trebui s-o vizioneze numai pe aceasta. Explicați-i cu tact, dar hotărît și cu autoritate că nu mai are nevoie să vadă decît ceea ce se prezintă pentru copii. Este băiat desghețat, va înțelege. Necesar este însă ca dv. în primul rînd să nu dovediți slăbiciune.

Alice MIHALCEA

Răspuns cititorilor

Pentru scoaterea petelor de grăsime de pe o rochiță de stofă (bumbac, lînă sau în amestec) vă puteți folosi de un solvent obișnuit (neofalină, terebentină, acetonă etc.). Procedeul de lucru corect, pentru a evita formarea marginilor este următorul: așezăm sub locul pătat o cîrpă moale, care are rolul de a absorbi solventul și grăsimea diluată, pe măsura efectuării operațiunii. Ștergerea cu altă cîrpă, înmuiată în solvent se face frecîndu-se dinspre exterior, în cercuri, mărind apăsarea, pe măsură ce locul se umezește. Va trebui să dăm atenție, apoi, ca locul curățat să nu aibă un alt aspect, decît restul materialului. În acest scop vom spăla ușor (cu neofalină sau chiar cu apă) și părțile mai îndepărtate.

Pentru curățirea poșetei din policlorură de vinil de pata de tuș, vă recomandăm să încercați o spălare cu apă călduță și săpun fulgi, în prealabil umezind bine pata. Făcînd această operație aveți însă grijă să evitați întinderea tușului diluat de apa de spălare. Acest lucru îl puteți realiza, ținînd corect poșeta, în așa fel ca apa să se scurgă într-un vas. (LUCIA-*Tîrnăveni*).

SFATURI COSMETICE

Sîntem în plină iarnă. Mulți se duc desigur la munte. Poate că preocuparea călătoriei sau a altor amănunte vestimentare ne-a făcut să uităm că într-o astfel de vacanță este necesar să acordăm o atenție deosebită și obrazului, mîinilor și picioarelor. În primul rînd ne vom ocupa de față. Dacă obișnuim să ne fardăm în vacanță, pe munte, vom renunța la pudră și roșul de obraz și dacă putem și la ruj. Plimbarea în aer liber sau sportul ne îmbujorează destul ca să nu mai fie nevoie de fard. În privința rujului dacă buzele sînt prea palide le putem ruja cu condiția ca rujul să fie de culoare cît mai deschisă, sau pentru a evita crăparea lor le vom unge cu alifie de strugure sau cu vaselină.

O condiție esențială indiferent de natura tenului este protejarea obrazului împotriva gerului, vîntului, zăpezii. Acest lucru îl putem realiza ungînd fața cu o cremă grasă cu sau fără vitamine spre exemplu crema Lanolina sau Tosca. Dacă tenul este foarte gras îl putem unge cu o cremă de zi avînd următoarea formulă: stearină 40 g., glicerină 60 g., amoniac lichid 16 g., apă 280 g. Această cremă o putem folosi și pentru îngrijirea mîinilor.

Seara la culcare vom curăța obrazul cu puțină vaselină sau cu un lapte de demachiat, iar dimineața îl vom spăla cu apă simplă după care îl vom unge cu una din cremele de mai sus.

În cazul în care zilele sînt însorite și intensitatea radiațiilor foarte puternică este bine ca o parte din crema de față s-o amestecăm cu puțină chinină proporția fiind 2 g. la 50 g., cremă grasă care conține oxid de zinc 10 g. la 50 g. cremă. În felul acesta vom proteja obrazul împotriva insolației și vom evita arsurile care pot interveni din cauza soarelui prea puternic.

Pentru ca ochii să nu sufere din cauza luminii intense îi vom proteja cu ochelari, iar regiunea din jurul lor va fi unsă bine cu cremă.

Este bine ca seara după curățirea obrazului să ungem porțiunile din jurul ochilor cu cremă vitaminată tot în scopul evitării ridurilor atît de inestetice mai ales pe un obraz tînăr. Genele vor fi periate bine cu ulei de ricin. Toate aceste îngrijiri ale obrazului ne răpesc doar cîteva minute, însă sînt foarte importante deoarece în felul acesta evităm iritația, congestionarea, înroșirea și chiar descuamarea obrazului.

Părul va fi acoperit fie cu o glugă, fie cu un basc de lînă, fie într-o eșarfă specială pentru a nu-și pierde luciul. Bineînțeles, seara, în limita timpului disponibil, îl vom peria folosind și puțină briantină. Dacă este prea gras, îl vom curăța fricționînd rădăcina părului cu un tampon de vată îmbibat în alcool.

Mîinile trebuie să constituie o a doua preocupare. Prin faptul că nu le putem păstra permanent în mînuși, pielea se aspreșe și crapă. Acest lucru îl putem evita dacă după fiecare spălat le vom unge cu crema de zi a cărei formulă am indicat-o mai sus sau cu o soluție de glicerină.

Picioarele trebuie șterse cu alcool diluat și pudrate cu talc. De asemenea, se va evita frigul și umezeala de la picioare.

Anca BOGDAN

Șutașul ornamentat cu paiete sau mărgeluțe și aplicat în zig-zag la decolteu, mîneci și jos la bordură, va da jachetei un aspect cu totul nou.

FUSTE DIN STOFA

1) Fustă cu lărgimea moderată, se închide în față cu doi nasturi mari. Cusăturile laterale cu tighele duble.
2) Fustă dreaptă cu linia șoldurilor rotunjită. Cordonul corseletă se termină în față cu un colț.
3) Fustă evazată cu două cute duble în față. Aceasta este linia cea mai modernă.
4) Pentru fete tinere o fustă largă cu deschizătura ascunsă într-o cută dublă. Buzunare tăiate accentuate prin tighele.
5) Fustă sport cu buzunare mari aplicate.

Desene de Raia SOLOMONICA

PRACTIC ȘI UTIL

Blacheuri din „Duroflex"

În primul rînd ce înseamnă „Duroflex"? „Duroflexul" este denumirea prescurtată a unui cauciuc dur, foarte rezistent la frecare și totuși flexibil. Din acest material, specialiștii Combinatului de Cauciuc din Jilava au realizat blacheuri care înlocuiesc cu succes blacheurile din metal. Noile produse au avantaje multiple: pot fi realizate în orice culoare și deci îmbunătățesc aspectul încălțămintei, totodată măresc rezistența de uzură a tocurilor.

Se prevede ca în 1962 să se aplice blacheuri „Duroflex" pe întreaga producție de încălțăminte cu talpă din piei bovine.

Vaze

Lucrătorii din industria faianței și-au manifestat în felul lor admirația față de cei doi cosmonauți Gagarin și Titov, primii oameni care au pătruns în Cosmos. Ei au realizat vaze de flori pe care au imprimat prin desen portretele primilor cosmonauți și pentru ca vazele de flori să fie de o calitate cît mai bună, le-au realizat cu glazură opacă, ceea ce conferă vazelor un alb pronunțat. Noile vaze vor fi livrate încă în această lună magazinelor de specialitate. Ele vor constitui un cadou plăcut pentru gospodine.

Truse de voiaj

Noile truse de voiaj în cutii sînt din policlorură de vinil. Acestea vor apare în curînd în magazine. Înzestrate cu perii (de haină și pentru pantofi) cu port periuță și savonieră din mase plastice, frumos colorate, cu pieptene și oglindă de voiaj, trusele de voiaj întrunesc toate condițiile cerute: sînt ușoare și comode și totodată elegante.

Cutia este realizată în diferite culori, cu desene presate, reușite.

A. MIHAELA

ȘTIAȚI CĂ...

...în primii doi ani (1960—1961) ai planului pe șase ani, valoarea producției globale a crescut în industria ușoară cu peste 40 la sută față de producția realizată în anul 1959?

...în industria ușoară se produc acum față de 1959 cu peste 29 la sută mai multe țesături de bumbac, cu 31 la sută mai multe țesături din lînă, cu 90 la sută mai multe confecții, cu 70 la sută mai multe tricotaje etc., iar producția țesăturilor din in s-a dublat?

...au fost puse în funcțiune în anii 1960—1961 obiective importante ca, fabrica de sticlă de la Sighișoara (avînd o capacitate egală cu întreaga capacitate de producție a tuturor fabricilor de sticlă existente în Romînia în anul 1938), finisajul „Dacia" cu o capacitate de finisare de 30 milioane m. p. țesături pe an, țesătoria de in de la Păulești, țesătoria de relon „Tudor Vladimirescu" din Capitală, secția de tricotaje de pe lîngă fabrica de confecții din București și altele?

...în 1962 se vor produce în industria ușoară cu 25 milioane m. p. țesături din bumbac, cu peste 2 milioane bucăți tricotaje din bumbac, cu peste 400 mii perechi încălțăminte din piele mai mult ca în 1961?

...în anul școlar 1961/1962 în școlile profesionale și tehnice de maiștri ale industriei ușoare, numărul elevilor a crescut cu 2.735 față de anul școlar 1960/1961?

...anul viitor va lua o mare dezvoltare sectorul de mase plastice al industriei ușoare? În acest scop se vor dezvolta fabricile „Celuloidul" din București, „Flamura Roșie" din Sibiu, fabrica de mase plastice din Oradea etc.

Ghidul gospodinei

MENIUL SĂPTĂMÎNII

— Salată orientală; tocană de purcel cu mămăliguță; compot.

— Ciorbă de fasole albă; macaroane cu brînză; mere.

— Răciturl de porc; mîncare de praz cu măsline; clătite cu gem.

— Colțunași cu brînză; șnițel cu cartofi-gogoșari; gogoși pripite.

— Supă de pasăre cu tidea; ciulama de pasăre; biscuiți cu rahat.

— Ouă umplute cu maioneză; pulpă de porc la cuptor-salată de andive; șarlotă de vanilie cu frișcă.

Gîsca

Gîsca e considerată ca avînd o carne inferioară curcanului, dar în schimb ea este socotită ca porcul micilor gospodari. Ea are grăsimea cea mai bună și în același timp și puful ei este de calitate superioară. Această pasăre se crește foarte ușor și se îngrașă repede. Gîsca grasă se cunoaște după albeața grăsimii, după pieptul ei cărnos și galben. Gîștele tinere sînt mai gustoase în lunile de iarnă. Ele pot fi preparate în mai multe feluri. De pildă:

PIFTIE DE GÎSCĂ

Cantități pentru 6 persoane: o gîscă nu prea mare, 2 picioare de porc, 2 cepe, zarzavat de supă, o țelină, 2-3 foi de dafin, 2-3 ouă tari, o lămîie. Punem la foc gîsca bine curățită împreună cu cele 2 picioare de porc, cu apă cît le acoperă. După ce a dat în fiert, luăm spuma și adăugăm zarzavatul de supă bine curățit, foile de dafin, zeama de la lămîie. Piftia se lasă să fiarbă la un foc încet 2-3 ore. După aceea o strecurăm, o limpezim și punem un strat de zeamă într-o formă lungă, adăugăm cîteva măsline, din nou puțină zeamă, după aceea carnea de gîscă și din nou zeamă. Carnea o punem peste aspic deabia cînd s-a închegat piftia. Se servește cu felii de ouă tari aranjate de jur împrejur. Se mai pot pune bucățile de gîscă în farfurii adînci peste care se toarnă zeama. Se ornează cu măsline.

GÎSCĂ UMPLUTĂ

Cantități pentru 6 persoane: o gîscă nu prea mare, 2 cepe, pătrunjel, 4-5 felii de pîine albă, 1 dl. lapte, 50 g. șuncă, 2 ouă. Se curăță gîsca și se spală bine după care se umple cu următoarea compoziție. Amestecăm ceapa rasă pe răzătoare cu pătrunjelul tocat mărunt, pîinea înmuiată în lapte fierbinte, șuncă tăiată mărunt, ouăle crude, sare și piper după gust. Această compoziție o introducem în interiorul gîștii, după care o coasem bine și o așezăm în tavă pe niște bețe. Facem acest lucru pentrucă gîsca lasă multă grăsime cînd se coace și devine indigestă. Se coace la un foc încet avînd grijă să o ungem, cu sosul pe care îl lasă ea tot timpul.

GÎSCĂ PE VARZĂ

Cantități pentru 6 persoane: o gîscă, 100 g. grăsime, 100 g. slănină, un pahar de vin, 5-6 linguri de zeamă de carne și 1 kg. varză acră tocată. Înfierbîntăm bine grăsimea în tavă, punem gîsca în grăsime și slănina felii subțiri tăiată pe deasupra. Peste ea turnăm vinul și se pune la cuptor. Cînd s-a evaporat vinul turnăm zeama de carne sau dacă nu avem, apă. O lăsăm la cuptor, la foc încet, 2-3 ore pînă se rumenește și se moaie. Trebuie să avem grijă să o stropim din cînd în cînd cu sosul ei. Înainte de a fi gata, cu aproximativ o jumătate de oră, punem varza călită în tavă și deasupra așezăm gîsca.

CURIERUL NOSTRU

DANIEL: Nu e cazul să fiți chiar atît de puternic impresionat de perspectivele acestei relații. În schimb e cazul să vă continuați preocupările inițiale, socotind că între timp nu s-a întîmplat nimic. Desigur, nu este prea ușor așa ceva pentru dv. care sînteți atît de sensibil la faptele exterioare. Experiența de viață pe care o aveți ca și situația de fapt, vă impune însă să faceți un efort de voință pentru a reveni, acum și nu mai tîrziu, la normal. Credem că veți reuși.

CORINA — Rm. Vîlcea: Exagerați foarte mult cînd vă puneți astfel de probleme. Nu s-a întîmplat nimic deosebit în viața dvs. încît să vă alarmați. V-ați comportat așa cum trebuie: cu multă demnitate și înțelegere.

LILI — Reșița: Nimic mai simplu decît să căutați un prilej pentru a sta de vorbă. Cu priceperea dvs. veți reuși să îndreptați, ceea ce din neatenție ați stricat. Nu este prea tîrziu acum. Condițiile sînt aproape aceleași și veți reuși cu siguranță.

MIA — Tr. Severin: De cîte ori se mai întîmplă așa ceva, spuneți-le celor pe care-i socotiți vinovați. Este bine să luați și unele măsuri de prevenire. Dacă acestea nu dau rezultat, adresați-vă comisiei de împăciuire a sfatului popular.

ELIK — București: Scrisoarea dv. nu a ajuns prea tîrziu și în împrejurări necunoscute. Probabil că nici nu mai așteptați răspuns; poate că lucrurile s-au și rezolvat între timp. Am dori să știm și noi. Se pare că pînă la urmă păgubașul veți fi dv. Este și firesc dacă ținem seama de condițiile existente. Fiecare trece prin așa ceva la vîrsta adolescenței. Veți uita de toate acestea mai curînd de cît vă închipuiți. În schimb ați făcut o experiență care vă va fi de mare folos în viață.

N. S. — Constanța: Propunerile dv. ni se par deosebit de interesante și vom căuta să le îndeplinim chiar din numele următoare.

V. I. — Cluj: Credeți oare că merită să faceți o problemă din cîteva vorbe spuse la întîmplare? Dacă socotiți că aceste vorbe pot avea o importanță mai mare decît se pare, urmăriți în continuare comportarea lui, analizați temeinic faptele ce se vor petrece. Dacă vedeți între acestea și vorbele care vi le-a spus atunci cu totul întîmplător, o oarecare legătură, atunci puteți acționa cum v-ați gîndit. Abia după ce veți avea deplină încredere hotăriți-vă spre ceea ce vă propune el.

A.P.D.H.: Ne puneți unele întrebări la care este destul de dificil să vă răspundem prin intermediul revistei fiind lucruri de interes strict personal. Poate o să găsiți alt mijloc de comunicație și conversație. Pînă atunci sîntem de părere să nu întreprindeți nimic. Pentru moment este mai bine să continuați așa cum ați început. Soluții se vor găsi suficiente cînd vom sta mai pe larg de vorbă.

DE DIMINEAȚA PÎNĂ SEARA

Dacă sînteți solicitată în obligațiile dv. de serviciu o mare parte din zi și vă rămîne mai puțin timp pentru alcătuirea toaletelor, vă propunem trei ținute, practice pentru dimineață, după amiază și seara.

1. Cu această haină purtată pe o fustă ecosez, veți fi îmbrăcată destul de elegant și dimineața la birou sau în oraș. Pentru haină preferați o țesătură relon-negru sau bleumarin.

2. Pentru după amiază, un taior care poate fi purtat în zilele reci și sub mantou. Completați acesta cu o eșarfă la gît, cu butonaj asimetric și cu o fustă clos din clini.

3. Una și aceeași rochie poate lua trei aspecte noi. Pentru o ținută mai puțin pretențioasă, pe rochia croită drept, un guler mare detașabil.

Pentru un concert sau ocazii festive, scoateți gulerul și suprapuneți o a doua jupă mai scurtă și mai largă, din același material; un mantou croit raglan și căptușit cu un imprime asortat la materialul hainei și al rochiei, completează eleganța toaletei. Centura rochiei din materialul căptușelei.

Desene de Aurora VARLAM

MAGAZIN medical

Crește normal copilul dv?

Urmărirea creșterii și dezvoltării copilului are o importanță foarte mare. De acest lucru se ocupă, în primul rînd, personalul medical, cu ocazia consultațiilor profilactice periodice. Unii indici ai dezvoltării fizice a copilului pot fi însă urmăriți chiar de părinți. Este cazul urmăririi greutății și înălțimii copilului și apariția dinților. Pentru a veni în ajutorul părinților arătăm mai jos cum trebuie interpretați acești indici.

GREUTATEA

După cum se știe, imediat după naștere sugarul scade în greutate, ca abia către ziua a 21-a să-și restabilească greutatea cu care s-a născut.

În lunile următoare copilul adaugă, în medie, circa 650 grame pe lună. Mai exact aceasta se întîmplă astfel: în luna a doua creșterea în greutate este aproximativ de 750 grame, în a treia 700 grame, în a patra 650 grame și tot așa în fiecare lună copilul crește mereu în greutate, dar cu 50 grame mai puțin decît în luna precedentă. Așa se întîmplă de obicei în prima jumătate a primului an de viață.

În a doua jumătate, creșterea lunară în greutate este în medie de 500 grame.

Practic, pentru un copil, de pildă, de 10 luni se calculează astfel: se înmulțește cifra de 10 cu 500 grame — 5000 grame, adică 5 kg. care se adaugă la greutatea cu care s-a născut copilul și aflăm greutatea normală pe care trebuie să o aibă la această vîrstă.

După un an, copilul normal crește în medie cu 2 kg. pe an. Deci la 5 ani putem socoti astfel: înmulțim 4 (numărul anilor mai puțin primul) cu 2 (creșterea anuală) — 8 kg. pe care îi adăugăm la greutatea avută la 1 an (circa 10 kg.). Într-adevăr la 5 ani, băieții au în medie 18 kg., iar fetele 17 kg.

ÎNĂLȚIMEA

La naștere copilul are în medie 50 cm.

La 6 luni, ajunge aproximativ la 65 cm.

Spre sfîrșitul primului an lungimea corpului ajunge la 70—75 cm.

După vîrsta de 1 an, copilul crește în medie cu 5 cm. pe an.

DENTIȚIA

Primii dinți apar pe la 6 luni (nu rareori întîrzie pînă la 8 luni). După aceea, cam la fiecare două luni mai apare cîte o pereche de dinți.

La 1 an, de obicei, sînt apăruți toți cei 8 dinți din față (patru sus și patru jos).

Către vîrsta de 2 ani — 2 1/2 ani toți cei 20 dinți de lapte sînt apăruți.

Începînd cu vîrsta de 6—7 ani are loc schimbarea dinților de lapte și înlocuirea lor cu dinți permanenți. Aceasta durează pînă la vîrsta de 12—14 ani și uneori chiar mai tîrziu.

Dr. V. I.

„Atomii marcați" în diagnosticarea bolilor

Radiațiile izotopilor radioactivi sînt astăzi larg folosite în medicină și biologie.

În diagnosticul medical izotopii radioactivi sînt folosiți ca indicatori radioactivi. Pentru aceasta se introduce în organismul bolnavului o cantitate nedăunătoare de preparat ce conține un anumit izotop radioactiv. După radiațiile emise de substanța radioactivă medicii specialiști apreciază acumularea preparatului în diferitele organe și țesuturi, viteza de propagare a preparatului prin sînge etc. Aceasta a dus la denumirea de „atomi marcați". Înregistrarea radiațiilor se face cu ajutorul unor aparate speciale care semnalează nu numai prezența razelor emise de substanța radioactivă introdusă ci și cantitatea lor. Astăzi, în scopul diagnosticării bolilor, se folosesc cel mai frecvent izotopii radioactivi ai iodului (J^{131}), fosforului (I^{32}), sodiului (Na^{24}) și alții.

Iodul radioactiv se folosește în cercetările funcției glandei tiroide și a ficatului, ca și în diagnosticul metastazelor cancerului acestor organe, în cercetarea funcției rinichilor ș.a. Împreună cu fosforul radioactiv, iodul mai ajută și în diagnosticul tumorilor cerebrale, genitale, laringelui, oculare etc. Sodiul radioactiv este folosit în stabilirea vitezei circulației sîngelui.

Valoarea diagnostică a izotopilor radioactivi constă în aceea că această metodă este foarte sensibilă și permite descoperirea unor modificări patologice incipiente care în majoritatea cazurilor nu pot fi descoperite prin alte metode de diagnostic.

Interesant și util de știut

● SUGARII bolnavi de gripă fac mai des complicații pulmonare (bronhopneumonii), meningite virotice și viroze digestive decît adulții. Aceasta se explică prin rezistența lor mai scăzută față de boli. De aceea principalul constă în a feri sugarii de gripă.

● COPIII pot fi și trebuie învățați să-și îngrijească dinții de la vîrsta de 2 ani.

La început îi învățăm să-și clătească gura la sfîrșitul meselor. Apoi treptat îi învățăm să-și curețe dinții cu o periuță moale, la început fără pastă sau praf de dinți. După folosirea periuței de dinți ea trebuie spălată cu apă și săpun de toaletă și păstrată într-un pahar curat. Înainte de a o folosi, periuța de dinți trebuie din nou spălată.

● GREUTATEA inimii la un copil în vîrstă de 5 ani este mai mare de 4—5 ori decît greutatea inimii noului născut. Cu toate acestea mușchii inimii sînt încă slabi și de aceea la copii de vîrstă preșcolară trebuie evitată suprasolicitarea activității inimii, nepermițîndu-se eforturile fizice intense.

● PĂRUL are o viață de 2—3 luni pentru gene și de 3—5 ani pentru cap. Înlocuirea părului se face treptat. Calitatea părului adultului este în bună măsură în funcție de îngrijirea corectă a pielii capului și de respectarea măsurilor de igienă a părului încă din perioada copilăriei. Tunsoarea scurtă a părului prelucrarea cartilagiilor de creștere se osifică. Sînt cazuri cînd osificarea se produce mai devreme. Acest fapt nu se poate constata decît cu ajutorul unei radiografii. Ca atare faceți o astfel de radiografie, și cu rezultatul obținut prezentați-vă la medicul endocrinolog.

SANDU — Mizil: La vîrsta pe care o aveți nu este însă motiv să vă neliniștiți.

Totuși un consult la un medic neurolog sau la un endocrinolog, ar fi util.

P. N. Băbeni: Ceea ce vi se întîmplă nu este anormal. Desigur că orice abuz poate dăuna.

RELI H. — București: Am încercat să înțeleg conținutul scrisorii dv. dar n-am reușit. Este mult prea confuz. Vă recomandăm ca pentru tulburările pe care le aveți să vă prezentați la un medic specialist în neuropsihiatrie.

GIN.: Răspunsul la întrebările puse îl puteți avea numai consultînd un medic specialist oftalmolog. Sfatul nostru este că pînă veți reuși să obțineți lentilele de care ne vorbiți, să folosiți ochelari.

A.Z.H. BIS: Nu e cazul să vă jenați. Prezentați-vă cît mai urgent posibil într-un consult la un medic specialist endocrinolog. În felul acesta veți obține cel mai corespunzător tratament.

STELA ȘI CARMEN — Beiuș: Regretăm că nu vă putem satisface dorința. Pînă azi nu s-a descoperit încă nici un procedeu pentru schimbarea culorii ochilor.

Medicul vă sfătuiește

BOGDAN — Slănic Moldova: Nu e cazul să vă neliniștiți.

Nu v-ar strica un concediu într-o localitate de munte.

D. 35 — Bacău: În cazul dv. nu este vorba de-o boală organică. Tratamentul pe care l-ați urmat este foarte bun și el trebuie repetat. Este bine să perseverați și chiar dacă veți mai avea multe eșecuri să nu vă descurajați.

VALY RYNGA, X. — București: Tratamentul ce vi s-a prescris trebuie urmat timp îndelungat și sub stricta supraveghere a unui medic specialist endocrinolog. Desigur, că dacă cartilagiile de creștere s-au osificat, creșterea în înălțime nu se mai face. Deci controlul radiologic făcut periodic vă poate da răspunsul precis. Cura de slăbire pe care-o țineți e bună, în principiu, dar trebuie ținută numai după sfatul medicului.

ION CARIBA: Ne bucură faptul că tulburările pe care le-ați avut au dispărut și că ați reluat o viață normală din toate punctele de vedere.

I. A.: Am citit cu atenție scrisoarea dv. și considerăm necesar să vă sfătuim ca în cel mai scurt timp posibil să vă prezentați la consult la un medic specialist în neuropsihiatrie.

A. B. — Timișoara: Pentru afecțiunea de care suferiți este necesar să vă prezentați într-un consult la un medic specialist O.R.L. Dacă va fi nevoie de operație veți fi internat în spital. Operația este ușoară și sîntem convinși că veți beneficia.

PARICUT — Lupeni: Informațiile pe care le dețineți nu corespund realității. Într-adevăr există un preparat de insulină ce se rezoarbe treptat, și anume Protaminzinc insulin. El trebuie folosit numai cu indicația medicului și sub strict control de laborator. Prin folosirea lui nu se ajunge însă la rezultatul pe care-l bănuiți.

GEORGETA OTILIA — Salonta: Nu este cazul să vă neliniștiți. Cu un tratament simplu totul va reintra în normal. Un concediu într-o localitate de munte nu i-ar strica.

MARINARUL — Calafat: La vîrsta pe care-o aveți ce vi se întîmplă este normal. Nu vă îngrijorați, urmați mai departe tratamentul ce vi s-a prescris.

DISPECER: Nu e cazul să faceți vreun tratament. Ce vi s-a întîmplat este normal. Nu vă îngrijorați deloc.

F. S.: Lentilele de care ne întrebați n-au apărut încă în comerț. Pînă ce vor apare purtați ochelarii recomandați de medicul specialist oftalmolog.

UN ABONAT DIN CAREI: Pentru a afla răspunsul cel mai corect la întrebarea pe care-o puneți, este necesar o spermatogramă.

EVANTIA — București: Dacă scrisorile dv. ar fi avut adresa exactă de retur, ați fi primit mult mai repede răspunsul la domiciliu.

În general organismul crește în înălțime pînă la vîrsta de 21-23 de ani

JOCURI DISTRACTIVE

CITE TREI

Așezați la rînd 15 chibrituri și grupați-le în cinci grupe a cîte 3 chibrituri fiecare. Se admite mutarea unui singur chibrit la o mișcare, sărind de fiecare dată peste trei chibrituri. Problema poate fi rezolvată în zece mutări.

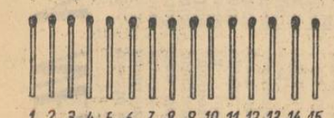

Soluțiile jocurilor apărute în numărul 221

CU DOUA CHIBRITURI

Așezați două chibrituri la marginea mesei sau a unei cărți în așa fel ca marginile mesei sau a cărții să formeze două din laturile pătratului.

CUM AU PROCEDAT ?

Sorin și Dana au pus coliviile respective la locurile 7 și 14, numărînd de la stînga la dreapta.

CU BARCA

Soluția : 1) Mai întîi trec doi băieți. 2) Unul din băieți se reîntoarce și îl trece și pe cel de-al treilea. 3) Unul din băieți se reîntoarce și rămîne cu tatăl său, iar celalți doi tați trec pe celălalt mal. 4) Un tată cu fiul său se reîntorc pe primul mal ; băiatul rămîne iar doi tați se reîntorc pe celălalt mal. 5) Băiatul se reîntoarce și ia în barcă pe unul din cei doi băieți. 6) După ultimul băiat pleacă tatăl său (sau din prietenii săi) și traversarea a luat sfîrșit.

CARE-I DRUMUL

Condamnatul trebuie să meargă astfel ca să ia cheile d și e și să deschidă cu ele ușile camerelor D și E. Apoi trebuie să ia cheia c și să deschidă cu ea ușa camerei C, să ia cheia a care-i va da posibilitatea să treacă prin camera A și să ia cheia b. Acum trebuie să treacă încă o dată prin E și D să ajungă la B, să ia cheia f și să treacă din nou prin E, să deschidă ușa camerei F, să ia cheia G și să iasă din subteran prin ușa G.

BICORNUL

ÎNCERCAȚI...

9	16	5	4
6	3	10	15
12	13	8	1
7	2	11	14

CU DOUĂ LINII DREPTE

TRANSFORMĂRI

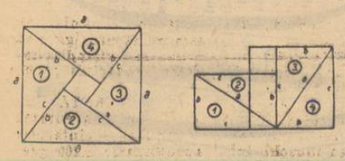

V. TIMOC

ÎNTRE „MAEȘTRI"

— Nu înțeleg, maestre, ce problemă tratați în tabloul dv.
— Păi dacă ai înțelege, n-ar mai fi o problemă !...

C. GHEORGHE

Muzică de cameră...

E. ARNO

— Ziceți că cineva de la numărul acesta a reținut două bilete de teatru ?...

PAVEL ILIEȘ

— Nu ți-e rușine ! Ai primit cea mai mică notă la matematică...
— Mie să-mi fie rușine ? Poate vrei să spui tatei... el mi-a rezolvat toate problemele !

S. NOVAC

— Aha, dumneata ești pădurarul ? Dă-mi condica de reclamații !...

Aparatul de filmat

Cu banii adunați la C.E.C. și cu prima care mi s-a dat, mi-am cumpărat de la magazin un aparat de filmat. Chiar a doua zi mi-au răsărit în vizită rubedeniile. Mi-au strîns mîna, m-au îmbrățișat, m-au întrebat de sănătate și dacă am film în aparat. Am răspuns „da". Atunci ne faci fiecăruia ca amintire un film, a țiripit Eleonora, și ni-l prezinți drept completare după masă, în loc de compot. Am strîns laolaltă neamurile și le-am explicat : „Regret, dar mîine plec în excursie la Sinaia—Predeal—Timiș și nu pot începe filmul. „Ascultați-l, oameni buni ! se cutremură mătușa Aglaia. Îi e rușine să ne aibe pe film ! Ori poate nu sîntem la fel de frumoși ca Cioplea al dumitale ? Sau față de Timiș ai obligații mai mari decît față de noi ? Că-n poaiele noastre ai crescut, nu în poalele Bucegilor !..."

Unchiul Nae, un omuleț vesel și mărunțel, încearcă să aplaneze conflictul : „Măi, nepoate, la urma urmei, ce priveliște deosebită ai de filmat acolo ? Babele ? Fotografiaz-o pe mătușă-ta, e același lucru !" „Cum ? se repezi la el Aglaia, nevasta-sa. N-ai mai găsit de cine să-ți bați joc ? Eu babă ? Mă pirpiriule ! Piticule ! Mă Timișul de Jos !" „Liniște, i-am potolit eu. Poftiți în stradă și-o să vă filmez plimbîndu-vă !.. Afară e soare și e tocmai potrivit".

Au năvălit în stradă. S-au aliniat după înălțime, apoi după sex, apoi după vîrstă, apoi gradul de rudenie. Strig : „Gata ! Atenție ! Nu mișcați !" „De ce biestemi, maică, bălmăgi bunica. De ce să nu mișcăm, doar sîntem vii ! Sau ne-ieci poze pentru monument ? Bată-te să te bată, numai la mostenire îți umblă capul !" „Liniște, vă rog ! Atenție ! Faceți primul pas. Unu... doi..." „Nae ! Iună mătușa Aglaia. Nae, uită-te la mine nu la ața de pe stradă ! Lasă figurantele ! Așa... Zîmbește !.. Zîmbește-mi mie, nu peste drum !..."

Cînd în sfîrșit s-a hotărît Nae să zîmbească, Sănducu a scos un scîncet disperat : „Mămico, vreau afară !" „Păi ești afară !" m-am răstit eu furios. Maică-sa m-a repezit să nu sperii copilul că și așa e într-o situație delicată, eu i-am ripostat că aparatul de filmat nu ține seamă de asta, unchiul Sache a sărit să ne împace și, în toiul discuției, a apăsat pe declanșatorul aparatului... „Ce-ai făcut ? izbucni mătușa Ortansa. M-ai scos cu gura deschisă !" „Și ce plîngi ? se năpusti la ea Sache. De cînd te știu n-ai ținut-o închisă, că din pricina asta de 20 de ani n-am apucat să scot și eu o vorbă !" „Nu vă ciondăniți, vă mai filmez zece metri !" am intervenit eu. „De asta n-avea grijă, că ne filmezi tu o sută de metri, mă asigură cumnata, că eu vreau să mă filmezi așa, mai artistic, mai sentimental, ca-n „Drumul spre înalta societate", sau ca-n „Vîrsta dragostei" ! „Ia uite la ea ! șopti cealaltă cumnată, cu care se avea la cuțite. Fandosita ! Lolosfrijita !.. Vîrsta dragostei ! A împlinit de trei ori vîrsta dragostei, și-i mai arde de ecran lat !..."

În sfîrșit, soarele sus, unchiul Nae zîmbește, Sănducu s-a potolit, toate condițiile unei filmări bune sînt îndeplinite, ating degetul pe declanșator : unul... doi... trei... pac !... „Hapciuuu !"...

Strănutase bunica. „Să știi măiculiță că aparatul ăsta e plin cu microbi, mi-a dat gutural !"

Filmul e pe terminate. S-a dus naibii și Cioplea și Trei Brazi, și serpentinele ! În locul lor am imortalizat un alt peisaj : unul din familie ! După o săptămînă filmul a fost gata. Au venit neamurile să-l vizioneze în matineu. „De ce m-ai scos schimonosită, intrigantule ! Ca s-o scoți în evidență pe cealaltă ? buini cea cu „Vîrsta dragostei" și o zbughi pe ușă. „Pe mine m-ai scos parcă-s natură moartă", scîrțăi bunica. Și a plecat și ea. „Asta ce e ? se răți unchiul Nae, cel mărunt și bondoc, găsindu-se alături de consoartă într-o poziție caraghioasă V-ați înțeles să mă dați în gît ? Parcă Aglaia e Albă ca Zăpada și cu cei 7 pitici". Și a dispărut și el bombănind. „Asta cine-i ? fulgeră mătușa. Eu ? N-aș crede. Ia vezi, n-o fi mai curînd o caricatură din „Urzica", d-alea cu superstițiile ? Și mi-a spus și ea „adio". În următoarele cinci minute în casă am rămas singur singurel, și am putut să-mi vin în fire.

Grozav aparat ! Dacă aveți cumva neamuri și cunoștințe pisăloage, vi-l împrumut și dumneavoastră. În două matinee scăpați de ele...

I. AVIAN

FRED GHENĂDESCU

Confuzie

Șoricelul și „Sfatul medicului"

Pretenție

Tratament nimerit

De gustibus

Doctorița Tanța

Viața doctoriței Tanța e amară.
De la dispensarul unde-i ea, la țară,
Cel puțin o oră face pîn-la

Poartă totdeauna încărcată plasa
Pentru prînz, că seara ia acasă masa.
Doctorița Tanța stă-n oraș cu

Și pentru motivul (vezi mai sus desenul)
Lasă și bolnavii baltă și terenul
Urmărind-o frica să nu piardă

Dacă pacienții-n dispensar nu-ncap
Doctorița Tanța îi consultă-n trap
Și... se mai întîmplă să-i dea peste

Dar e prețioasă ! Chiar cînd se grăbește,
Fără să te-asculte boala ți-o ghicește
Doar dintr-o privire, cît ai zice

Însă în comună ea avînd „dușmani"
Gura lumii spune că de la țărani
Cînd dă consultații ar lua și

Adevăr nici boabă în bîrfeală nu-i
Fiindcă-n satul ăsta sînt naivi destui
Ce confundă banul cu un ou sau

A primi e una ; alte e a cere.
Nu refuzi cînd omul vine să-ți ofere
O găină, ouă, ori un coș cu

Deși gura lumii nu vrea să-i dea pace
Tanța n-o aude, știe ea ce face
Dar... de la o vreme parcă stă pe

Asta dintr-o vorbă ce i-a fost șoptită
Că o cercetare a și fost pornită
Și se teme c-o să fie pedep

Nu e zi să n-aibă cîte un fior
Și-i tot vine-n minte vorba din popor :
Nu merge la apă mult nici un

Florin IORDACHESCU

ADRIAN ANDRONIC

ACASĂ LA CARICATURIST

— Să nu-l deranjăm, concepe un ciclu de caricaturi „fără cuvinte"

SAH

Tragerea la sorți la concursul de dezlegări va avea loc la 26 ianuarie

Iată că concursul de dezlegări de probleme organizat de revista „MAGAZIN" și dotat cu premii a intrat în faza finală. Cercetarea plicurilor se apropie de sfîrșit și vineri 26 ianuarie, la o oră și într-un loc ce vom anunța ulterior, va avea loc tragerea la sorți.

Amintim din nou lista premiilor :

PREMIUL I : Un aparat de radio „București 500".

PREMIUL II : Una mașină aragaz cu trei ochiuri.

PREMIUL III : Un pickup sovietic — „Jubileu".

PREMIUL IV : Un rucksac și o trusă stilou ;

MENȚIUNEA I : 10 abonamente pe un an la revista „Magazin" ;

MENȚIUNEA II : 20 abonamente pe șase luni la revista „Magazin".

Numărul mare de dezlegători, și mai ales corectitudinea soluțiilor, a dovedit forța analitică a unei mari părți dintre cei ce au luat parte la concursul nostru. Această constatare ieșe cu atît mai mult în evidență, cu cît, după cum se știe, unele din problemele propuse spre rezolvare au prezentat dificultăți serioase.

În ceea ce privește problema H a concursului, premiul I pe care l-a primit este totuși meritat. După cum ne-au comunicat cîțiva cititori, lucrarea, așa cum a fost publicată inițial în revista „Die Schwalbe", a fost corectă, avînd un pion negru pe d2 care înlătura dubla soluție găsită de unii dezlegători. Ea a fost reprodusă însă greșit într-o culegere de probleme — fără pionul d2 — și tot astfel a fost reprodusă și în rubrica noastră. În aceste condițiuni, pentru a nu fi dezavantajați participanții care nu au considerat necesar să mai demonstreze variantele probabile, dar împiedicate de lipsa pionului negru, și s-au mulțumit numai a indica lipsa unei soluții corecte, problema este scoasă din concurs. Cei ce au demonstrat însă fie insolubilitatea problemei, fie soluția intenționată de autor, vor primi un premiu special.

Prin retragerea din concurs a problemei, numărul maxim de punete — care permite concurarea la premiile I, II și III, — devine 46. Întrucît acest maxim a fost atins de mai mulți concurenți, lista cîștigătorilor concursului va putea fi definitivată abia după festivitatea tragerii la sorți, care va decide, în cazul egalităților de puncte, cui i se vor decerna premiile.

Partide ale campionului mondial la turneul de la Hastings

ALB : LITTLEWOOD
NEGRU : BOTVINNIK

1. e4, c5		16 e5, Cd7	
2 Cf3, d6		17. h4, b:c3	
3. d4, c:d4		18. h5, d:e5	
4. C:d4, Cf6		19. h:g6, Cf6	
5. Cc3, g6		20. b:c3, e:d4	
6. Ne3, Ng7		21. g:h7 șah,	Rh8
7. f3, a6		22. T:d4, Dă4	
8. Nc4, b5		23. De3, Cd5	
9 Nb3, Nb7		24 Dd2, C:c3	șah
10. Dd2, Cbd7		25 Ra1, Tad8	
11 0-0-0, Cc5		26 Tc1, D:a2	șah
12 Rb1 C:b3		27 D:a2 C:a2	
13. c:b3, 0-0		28 T d8 T:d8	și
14 Nh6, N:h6		albul se recunoaște învins.	
15 D:h6, b4			

ALB : BOTVINNIK
NEGRU : WADE

1. e4, e5		21. Te3, Rh8	
2 Cf3, Cc6		22 Tae1, Tg8	
3. Nb5, a6		23. f4, Cg4	
4. Na4, Cf6		24 Th3, Te8	
5 N:c6 d:c6		25. De2, Ch6	
6. d3, Cd7		26 g4, Dd7	
7. Cbd2, f6		27. Td3, Dc8	
8. 0-0- Nc5		28 Rf1 c5	
9. C3, Cf8		29 h3, g6	
10. d4, e:d4		30. f:g6, h:g6	
11. Cb3, Nb6		31 Te3, Dc6	
12. Cb:d4, Cg6		32. Dg2, Dd7	
13. Ne3, 0-0		33 C:c5, Df7	
14 Dc2, De7		34 T:e8 T:e8	
15 Cf5, N:f5		35. T:e8 șah,	D e8
16 e:f5, Ce5		36. De4, Dd8	
17. N:b6, c:b6		37 Dd4, De7	
18. Cd4, Df7		38 Ce4, Cg8	
19. Ce6, Tc8		39. g5 și Wade cedează.	
20 Te1, b4			

În ultima rubrică de șah a revistei britanice „New Statesman" este publicată partida lui Florin Gheorghiu cu suedezul Kinmark de la campionatul mondial de juniori, cîștigată de jucătorul nostru printr-o frumoasă combinație. Cronicarul șahist are aprecieri elogioase la adresa reprezentantului nostru.

În aceeași rubrică este reprodus un studiu al compozitorului arădan E. Ianosi.

Felicitări... problemistice !

La fiecare început de an, problemiștii schimbă și ei tradiționalele felicitări. Numai că acestea au un însoțitor de care obișnuitele felicitări ale neproblemiștilor sînt lipsite. E vorba de probleme festive, fanteziste, compuse special pentru prietenii șahiști.

O astfel de problemă s-a primit și în acest an la redacția noastră, de la maestrul sportului ing. *A. F. IANOVCIC (Sibiu)*. Enunțul problemei de mai jos este : *„Ajutor în 2 mutări"*. Adică albul și negrul colaborează pentru a da mat pe negru în numărul indicat de mutări.

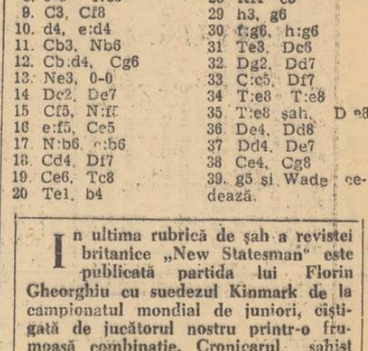

De la bun început precizăm că caii de la a4 și b7 nu sînt greșit așezați. Așa cum sînt puși ei simbolizează o figură deosebită utilizată în compozițiile feerice : *calul nocturn* (notat cu inițialele cn). Calul nocturn are același mers cu calul obișnuit, cu deosebirea că bate mai departe. Cn din a4 bate, de pildă, în același timp pe b6 și pe b8, iar cn din b7 bate în același timp pe c5 (cu șah), b3, d3, a1, c1 sau e1.

Și acum soluția problemei-felicitare : 1. Ce5 (dezleagă nebunul din f5), Nb1, 2. Cc6 șah, Cnf5 mat.

REBUS-MAGAZIN

ANATOMIE

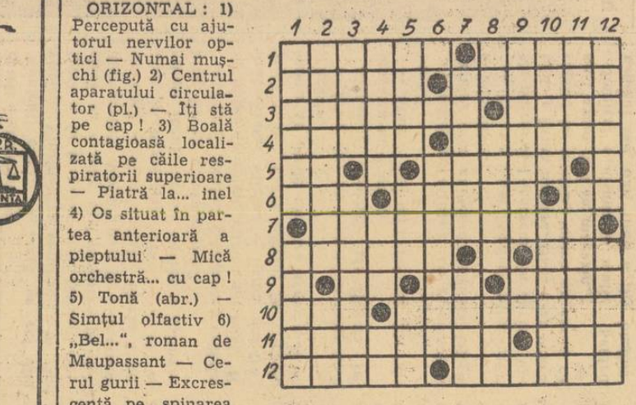

ORIZONTAL : 1) Percepută cu ajutorul nervilor optici — Numai mușchi (fig.) 2) Centrul aparatului circulator (pl.) — Îți stă pe cap ! 3) Boală contagioasă localizată pe căile respiratorii superioare — Piatră la... inel 4) Os situat în partea anterioară a pieptului — Mică orchestră... cu cap ! 5) Tonă (abr.) — Simțul olfactiv 6) „Bel...", roman de Maupassant — Cerul gurii — Excrescență pe spinarea calului ! 7) Otrăvită prin substanțe toxice sau... fără chef 8) Prima parte a intestinului gros (pl.) — Rîu în U.R.S.S. 9) Ibidem (abr.) — Semilună ! — Membrană circulară, colorată a ochiului, situată între cornee și cristalin 10) Organ facial... central — Stare organismului ale cărui organe funcționează normal 11) A sărbători ziua nașterii sau a altui eveniment — Îmbolnăvire (med.) 12) Palid la față — Vas de sînge.

VERTICAL : 1) Scoate peri albi ! — Cale de comunicație în organismele animale sau vegetale 2) Știința care studiază structura ființelor — Primăveri (fig.) 3) A exprima cu ajutorul coardelor vocale — Dinte prins în partea anterioară a maxilarului 4) Începutul brațelor sau pomeții obrăjilor — Digestiv, de pildă — Pronume... în viscere 5) ...San, lanț muntos în R.S.S. Kirghiză—Orificiu pe suprafața pielii — Iau loc 6) Os al feței, în care sînt înfipți dinții 7) Gen de bacterii de forma unor bastonașe — O față dată cu cremă 8) Diftong latin — Prinși de cîrcei ! — Apă la... Berna 9) A face zgomot cu picioarele — Spetează 10) N-ar mișca un deget ! — Cavitate aprinsă între stern, coaste și coloana vertebrală 11) Radical organic obținut din etan. — Îngrijește bolnavii și ia măsuri de dezinfecție, în caz de epidemii 12) I s-a perceput o sumă (fem.) — A-și odihni oasele.

Ana TOMESCU

CASUȚA NOASTRĂ

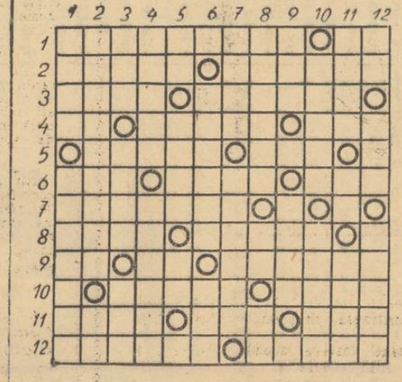

ORIZONTAL : 1) Au casă deschisă — Textilă 2) Stă în vîrful patului — Casele lor aveau o curte interioară numită atrium 3) Autorul tabloului „În grădina casei". — Nalți cît casa 4) Nota bene — Fiecare la casa lui — Cluj (abrev. pt. auto) 5) Dat cu ruj — Prefix 6) Poet romîn, autorul poeziei „Casa lui Mogoș" din volumul „Flori de mare" (George) — Unelte agricole — Se folosește la zugrăvitul caselor 7) A te muta într-o casă 8) Despărțiturile casei — Beton folosit la construcția blocurilor 9) Gelu Teodorescu — Pronume — Un fel de balcon mai mare 10) Deasupra parterului — Ține banii ascunși în casă 11) Celălalt titlu al piesei „O casă de păpuși" de Ibsen — 60 minute—La telefon 12) Autorul piesei „Ferestre deschise" Odinioară, casă mare la țară.

VERTICAL : 1) Schița casei — Își făcuse locuință într-un butoi 2) Ilustru pictor olandez, autorul tabloului intitulat „Case țărănești printre arbori" — Semioval ! 3) Diminutiv feminin — Dată cu ulei — Perioade mari de timp 4) Treburiile casei — Uneori se transformă în... armăsar 5) Sînt — În plină temă — Pronume 6) Casa în care m-am născut — Tablele... cu poarta-n casă 7) Aglomerare de case — La nivelul solului 8) „Casa la motanul cu mingea" de H. Balzac (pl.) — M — Unealtă casnică 9) Pronume — „Locuința mea de vară e la..." (G. Topîrceanu) 10) Firidă într-o cameră de dormit unde se așează patul — Deasupra camerei 11) Verighetă — În casă ! — Încăpere mare 12) Pronume — În sobă, iarna. — Stil arhitectonic.

Maria ȘERBAN

POȘTA REDACȚIEI

S. AVRAM — Rm. Vîlcea : Repetăm : spuneți-ne din ce surse informative v-ați inspirat, trimițîndu-ne „curiozitățile" științifice. Nu ne-o luați în nume de rău, dar trebuie să verificăm exactitatea lor.

GH. BOZU — Reșița : Doriți să vă revedeți epigramele scrise de mînă, publicate cu litere de tipar în revistă. Nimic deosebit. Aluția cititori au avut astfel de satisfacții încît nu mai este cazul să le dăm numele. Ceea ce ne-ați trimis însă nu este pe măsura posibilităților dv. De aceea, înainte de a le revedea în revistă, trebuie să le revedeți în ciornă și să ni le trimiteți într-o formă publicabilă.

LIGIA ALICE DECU — Giurgiu : Nu vă credeam în stare de astfel de lucruri devreme ce scrieți în „Istoria unei iubiri" următoarele :

Te-am văzut abia ieri
Dar ne cunoaștem de sute de veacuri
Eu am dezlănțuit războiul troian,
Iar tu te-ai luptat cu Menelaos pentru mine.

Ca începătoare în poezie este bine să abandonați subiecte atît de hazardate și să veniți spre zilele noastre, zile pe care le cunoașteți mai bine decît încețoșatele întîmplări ale mitologiei.

DINU CIPERE — București : „Bocetul unei pisici oxigenate" istorisește cum o stăpînă, încercînd să-și vopsească părul de anumită culoare, a încercat vopselele mai întîi pe pisică. Pînă la urmă s-a dovedit că dacă făcea încercarea pe părul ei, stăpîna se alegea cu o mare neplăcere.

Întîmplarea, din nefericire, este redată sub forma unei simple versificări lipsite de calitățile artistice cerute. Din cauza aceasta este monotonă și nesarcastică. Cu alte ocazii ne-ați dat lucruri mai bune.

A. PETRESCU — Curtea de Argeș : Faptele relatate în „Strada mea" nu includ oameni. De aceea, deși această stradă este astăzi complet schimbată, ea pare tot pustie. Oare istoria străzii este așa săracă ? Nu credem fiindcă în cîteva locuri, însăși dv. ați confirmat părerea noastră.

Mai scrieți, însă avînd privirile spre viață, în multiplu ei desfășurare.

N. IONESCU-CARMIN — București : Vă publicăm astăzi răspunsul la epigrama scrisă de George Caranfil și publicată în revista noastră. El își intitulase colaborarea „Cea mai bună epigramă".

Și acum, vă dăm cuvîntul :

Cea mai bună epigramă
— Autorul n-a prezis-o ?
Ar fi fost de bună seamă
Tot a sa — de n-ar fi scris-o !

Nu ne îndoim că tovarășul Caranfil, va da riposta. O așteptăm, credem și o așteptăm.

LIVIU MARA — Calafat : Întrebările dv. le-am primit cu multă plăcere. Să luăm pe rînd în discuție cele scrise de dv. a) Dacă vom mai publica expresii celebre : vom publica ori de cîte ori vom fi în posesia unora care sînt mai puțin cunoscute și mai interesante. b) Dacă publicăm epigrame : Sigur că da, le puteți chiar citi și în această rubrică. c) Dacă publicăm prezentări despre filmele noi : Le găsiți în pagina a IV-a. d) Idem și despre cărți.

SABIN STEJERAN — Reghin : Maximele trimise nu îndeplinesc minimul de greutate întrucît sînt niște simple observații, fără profunzimea necesară.

ION JERGHIE — Pitești : Ideea dv. este bună : trimiteți textul baladei Institutului de Folclor din București Dacă balada este cîntată, menționați și aceasta în scrisoare. Este o datorie de onoare de a transmite comorile artei noastre populare.

NICOLAE C. MARIN — Tr. Severin : Am ales ultima dintre epigrame pentru că este prima în ceea ce privește calitatea. Dv. ați adresat-o unor zidari care fac lucrul de mîntuială. Iat-o publicată :

În munca lor de zugrăveală
Pot spune sigur că-i... spoială.

T. GHEORGHIU — Vaslui : Inserăm versurile „prin poștă" :

Ce se spune despre Nae
E recunoscut
Dînsul a luat bătaie
De nu s-a văzut !
. . . . . .
De acest fapt sînt convins,
Fără reticență...
El la șah fusese-nvins
Prin... corespondență.

VASILE HUTU — Bărăganul (Feteși :) E hazlie epigrama gospodinei care are soțul motociclist. De aceea o publicăm :

Are des de jumulit
Cîte-o gîscă, biata Vetă
Că bărbatul ei iubit
Și-a luat... motocicletă.

P. LEBEDI — Năvodari : Dacă doriți să faceți schimb de cunoștințe în domeniul electricității cu un tovarăș din aceeași branșă, cel mai simplu lucru este de a vă adresa unei mari întreprinderi. Nu uitați însă că puteți cîștiga mult și din citirea literaturii de specialitate. Au fost publicate suficiente lucrări din acest domeniu.

R.A.I. — Brăila : Dacă vă interesează mult părerea noastră despre versurile trimise, vă spunem că întrezărim licăriri poetice în scrisul dv. Mai aveți încă multe de învățat. La vîrsta ce o aveți se impune acest lucru cu care credem că sînteți de acord. Înaintînd în viață veți aborda și o tematică adecvată. Acum, încă sînteți în lumea basmelor. Influențele lor se citesc în poeziile ce ni le-ați trimis.

L. BUTNARU — Hîrlău : Fiind un pasionat iubitor al desenului industrial, ce vă împiedică a vă adresa unui institut de proiectări, cerîndu-i dacă nu ajutorul, dar cel puțin sfatul ?

C. CUZA — Brașov : Apreciem temeritatea de care dispuneți, luîndu-vă la harță cu cîțiva umoriști cunoscuți. Publicăm însă numai epigrama adresată lui I. Avian, fiindcă celelalte două sînt firave. Or, ca începător nu vrem să vă trimitem în ringul epigramei cu un adversar mai bine pregătit. Dacă vă prezentați cu epigrame reușite, vă încucișăm mănușile cu oricine.

Să-l avertizăm însă pe I. Avian să intre în „gardă" :

Dumnealui, I. Avian
Lingușește noul an
Ca să-i dea umor, toptan
Chiar prin nume : ave-an !

Folosiți noul model de
CÎNTAR PENTRU PERSOANE
realizat de
Uzina Balanța
Sibiu

ARAGAZUL DV.
VA FUNCȚIONA IREPROȘABIL,
ADRESÎNDU-VĂ LA TIMP
Cooperativei „Metalo-Casnica"
care a amenajat unități special utilate pentru :
reparații de mașini Aragaz, reșouri, radiatoare, mașini de călcat
— revizuiri și transformări
lăcătușerie, chei, broaște: Yale, Dam, Zeiss și orice aparate electrice de uz casnic. Reparații de biciclete. Notați-vă adresele unităților :
Calea Văcărești, 11 — telefon 21.33.72, Bd. Dimitrov 124 — tel. 11.49.69, Griviței 102, Calea Moșilor 362 telef. 11.09.98, Str. Mendeleev 12 Telefon 16.32.61, Mihail Eminescu 168, Str. Dr. Felix 51, Str. Th. Speranța 176, Str. 30 Decembrie 27, Cal. Dudești 80, Str. Smîrdan 30, Șos. Armatei Sovietice 129, Cal. Moșilor 166, Șos. Pantelimon 42—44, Str. Aviator Știrbeanu 4.

Redacția : Piața Scînteii, Tel. 17.60.10. Administrația : 17.60.20. Interior 1.400. Abonamentele se primesc la toate oficiile poștale, factorii poștali și difuzorii din întreprinderi și instituții. Tiparul Combinatul Poligrafic Casa Scînteii

ȘTIINȚA ȘI VIAȚA

CELULA NERVOASĂ CREATĂ DE OM

În basmele copilăriei noastre păreau zine care, prin farmecele lor, împlineau oamenilor orice dorință. Dar nici un povestitor n-ar fi cutezat să ne înfățișeze o zină capabilă să creeze o uzină care să funcționeze singură sau o mașină care să efectueze cele mai complicate calcule, să prezică vremea, să traducă sau să pună diagnostice medicale.

Asemenea minuni le-a înfăptuit omul, acest uriaș atotputernic, biruitor al naturii și dezlegător al tainelor ei.

Creiere și inimi automate

Pătrundem în uriașa hală a unei uzine automate din Moscova. Ne întîmpină zgomotul ritmic al agregatelor. Totul se desfășoară într-o ordine și cu o precizie desăvîrșite, care ți amintesc de mecanismul unui ceasornic. Benzile transportoare alunecă rapid, ducînd piesele de la o mașină la alta. Un fel de degete de oțel le apucă, le ridică, le împing sau le coboară. Nicăieri nu se vede vreun om. Îl înlocuiesc dispozitive automate complexe, comandate de mașini electronice, pe care undeva, într-o încăpere, le supraveghează un tehnician de înaltă calificare. Potrivit programului pe care-l păstrează în „memorie", aceste mașini înregistrează piesele, controlează calitatea, opresc procesul de fabricație atunci cînd este nevoie. Ele repartizează de asemenea comenzile pe ateliere și pe secții, mai bine decît cel mai experimentat planificator.

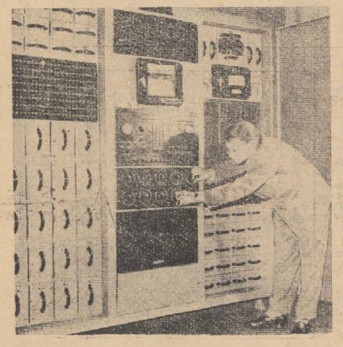

În Uniunea Sovietică există numeroase ființe automate de acest fel. La Krivoi Rog funcționează un furnal înalt, la care mașinile electronice țin cont în permanență de variatele condiții de lucru, ca temperatura, conținutul în apă sau calitatea materiei prime, dirijează fuziunea și controlează funcționarea mecanismelor, aducîndu-le corecțiile necesare.

„Mars", ajutorul metalurgiștilor

Una din problemele cele mai importante care-i preocupă în prezent pe ciberneticienii sovietici este construirea unor mașini care să se poată „autoadapta" și „autoregla", adică să rezolve singure orice problemă care ar putea să le fie pusă de om sau de împrejurări.

Mașinile vor fi capabile — după primirea unor indicații — să le analizeze pe acestea, apoi să execute operații caracteristice creierului omenesc, de exemplu să elaboreze date noi, cantitative.

În industria chimică vor funcționa mașini electronice, care vor furniza orice informație dorită într-o anumită ramură de specialitate și, în plus, vor indica ce trebuie făcut pentru a se obține, de pildă, un material plastic ieftin și rezistent.

Ne putem da seama ce perspective uluitoare se deschid industriei chimice prin introducerea pe scară largă a unor astfel de mașini.

În afara mașinilor electronice, „contabile", a „planificatorilor cibernetici" și a mașinilor-unelte cu program, introduse în mod curent în industria sovietică, a fost realizată curînd instalația denumită „Mars" care ușurează munca chimiștilor și metalurgiștilor, reglînd și înregistrînd temperatura din 200 de puncte. Un dispozitiv înregistrator stabilește deviriile de la valorile programate și permite urmărirea vizuală a operațiilor de control și reglare. Durata fiecărei înregistrări este de 1 minut pentru toate cele 200 de puncte, adică de 0,3 secunde pentru fiecare punct.

Mai există „geologi" electronici care contribuie la prospectarea zăcămintelor de minereu și în sfîrșit, o mașină cibernetică care urmărește — în marile conducte — transportul gazelor și petrolului.

Tipograful automat

Automatizarea este unul din cele mai însemnate obiective ale septenalului sovietic. „În condițiile construcției comunismului, automatizarea inaugurează o eră nouă a dezvoltării tehnicii mecanice", spunea tovarășul Hrușciov în Raportul prezentat la cel de al XXII-lea Congres al P.C.U.S.

În cursul septenalului, producția de mașini de calculat electronice va spori în U.R.S.S. de peste cinci ori. La combinatul metalurgic de la Magnitogorsk, întreaga producție de laminate este automatizată iar Uzinele „Electrostcetcic" din Moscova au automatizat integral procesul de reglaj și de control al instrumentelor de măsură.

Se creează neîncetat noi ramuri de producție în întregime mecanizate. Creierele electronice sînt folosite la calculat, la dirijarea strungurilor moderne cu program, la conducerea zborului navelor cosmice, la întocmirea buletinelor meteorologice și la planificarea economiei naționale.

Pe zi ce trece, automatizarea apare în sectoare, unde cu cîțiva ani în urmă aplicarea ei ar fi părut de domeniul fanteziei.

Astfel, la Institutul pentru industria poligrafică a U.R.S.S. s-a pus la punct un dispozitiv automat, care modifică fundamental procesul de corectură și de tipărire, reducînd considerabil durata și costul operațiilor.

O mare surpriză l-a produs modelul electronic al unei celule nervoase, executat de cercetătorii din Vilnius în cinstea celui de al XXII-lea Congres al P.C.U.S. Această lucrare este deosebit de importantă pentru dezvoltarea unor agregate automate.

Performanțele actuale ca și planurile de viitor ale cercetătorilor sovietici în domeniul ciberneticii ne permit să întrezărim un aspect al societății comuniste : mașinile eliberează omul nu numai de munca brută ci și de o parte a muncii intelectuale, permițîndu-i să se dedice exclusiv activității de creație.

CALEIDOSCOP

Vînătoarea a fost rodnică !

Fotografia : N. CRISTOVEANU

...dacă întreaga populație a globului pămîntesc ar juca șah zile și nopți de-a rîndul, făcînd în fiece secundă o mutare, ar fi nevoie de nu mai puțin de 10^{100} de secole pentru a juca toate variantele posibile ale partidelor.

...în prezent încă nu se cunoaște exact numărul total al limbilor vii. Se consideră însă că 6.000 (!) nu este de loc o cifră exagerată ?

...în istoria multiseculară a tipăririi cărților, au fost editate peste 12 milioane de titluri, sute de milioane de articole în ziare și reviste, numărul cărților editate crește neîncetat. Se consideră că la fiecare 10 ani fondul mondial de cărți se dublează. Numai în Uniunea Sovietică, de pildă, se păstrează 1,5 miliarde volume. Pentru adăpostirea lor a fost nevoie de construirea a 400.000 de biblioteci.

...marele astronom Copernic a practicat medicina ? A fost un bun diagnostician și și-a cîștigat merite ca vrednic discipol al lui Esculap. Pacienții săi aveau cuvinte de laudă pentru grija pe care o dovedea față de ei și pentru arta sa medicală.

...numărul specialităților inginerești de care are nevoie tehnica contemporană este considerabil ? Numai institutele superioare de învățămînt tehnic sovietice pregătesc ingineri în 600 de profiluri.

...ilustrul astronom Kepler a scris o piesă în 200 de versuri latine ? Titlul ei : „Elegie la moartea lui Tycho-Brahe".

...marele închizitor Torquemada a trimis pe rug pe matematicianul spaniol Valmes pentru afirmația acestuia că a rezolvat o ecuație de gradul IV ? Închizitorul a declarat: „Din voința lui dumnezeu aceasta e inaccesibil minții omenești".

...în cinstea numerației hinare renumitul Leibnitz a bătut o medalie ? Medalia înfățișa un tabel cu cifre și operațiuni aritmetice simple. Inscripția de pe medalie glăsuia : „Pentru a scoate din lipsa de valoare totul, sînt de-ajuns unitățile".

Ați aflat că...

U-RIKS — UN MARE COMPOZITOR NAȚIONAL COREEAN

Anul trecut în R.P.D. Coreeană a fost comemorat marele compozitor național U-Riks, care s-a născut la începutul veacului al V-lea în provincia Kaia.

Teoretician, pedagog și compozitor, U. Riks a fost un virtuos al străvechiului instrument popular coreean „Kaiaghim", un fel de țiteră lungă cu 12 coarde, ce pot fi scurtate sau prelungite.

Atît de mare era prestigiul acestui muzician care a trăit în urmă cu 1400 de ani, încît veneau la el să învețe muzica elevi din China și Japonia, iar compozițiile sale scrise pentru „Kaiaghim" s-au răspîndit departe de frontierele poeticei și liniștitei sale patrii.

Cele mai importante compoziții ale lui U-Riks sînt cele 12 bucăți purtînd numele unor localități și jocuri populare din străvechea Coree.

Aceste piese, unele cu caracter programatic, altele legate de dansurile poporului, arată strînsa legătură a compozitorului cu tradițiile și viața spirituală a patriei sale.

Organizate în forma unei Suite instrumentale, cele „12 piese" pentru „Kaiaghim" au ajuns, din generație în generație, pînă în zilele noastre.

Un anumit pavilion din orașul Ciundio denumit „pavilionul cîntărețului din Kaiaghim", despre care se spune că ar fi fost locul preferat în care U-Riks compunea, a devenit în decursul veacurilor un loc de pelerinaj pentru poporul coreean.

Din opera acestui vestit muzician al poporului coreean au mai ajuns pînă în zilele noastre un număr de 185 de piese instrumentale și vocale.

Pe linia dezvoltării tradițiilor artistice populare guvernul R.P.D. Coreeană, a sprijinit fabricarea străvechiului instrument „Kaiaghim" și a susținut răspîndirea lui în masa muzicanților profesioniști și amatori.

Mari virtuozi ai străvechiului instrument pentru care U-Riks și-a scris compozițiile sînt artiști populari coreeni Tion-Nam-Ci și An-Ghi-Oc.

Kaiaghimul și multsecularele compoziții ale lui U-Riks trăiesc și azi, datorită faptului că în Republica Democrată Coreeană se construiește socialismul, care valorifică tradițiile artistice cele mai valoroase ale poporului.

Madridul s-a trezit în zori...

de Francisco Lacalle (Spania)

Francisco Lacalle aparține tinerei generații de scriitori spanioli progresiști. El a publicat recent la Madrid o culegere de nuvele și povestiri din viața oamenilor muncii, intitulată „Madridul s-a trezit în zori".

— De ce merg oamenii pe jos, mamă ? De ce ?

Copilul pusese această întrebare cu spatele întors la mama sa, privind pe fereastră grupurile de oameni care umpleau trotuarele. Strada Aragon își începea dimineața într-o învîrtejeală trandafirie de mulțimi voioase, aureolate de soarele care se înalță în orizont, printre nori, și care sfîrșea departe, în „Plaza de Toros", printre marile buildinguri încețoșate și neclare în bruma matinală.

Copilul continua să privească fascinat multimea, care părea că răsare din splendida aurora a dimineții și care se îndrepta grăbită, într-un elan neomenesc, spre orașul întunecat, încă cufundat în semiobscuritatea dintre noapte și zi...

— Încotro se duc ? întrebă el, din nou. Dar mama era mereu ocupată și nu auzea ce spunea.

Pe sub fereastră treceau acum mari grupuri de muncitori în salopete. cu mîinile în buzunare, cu țigara în gură și bascul pe o ureche. Copilul urmărea din ochi grupurile de funcționari modești, cu pălării de paie și pardesie de mătase artificială, ca și cetele de tineri înlănțuindu-se de brat, după care veneau acum, în urmă, hamali cu saci de pînză în cap, gata parcă pentru descărcat vagoanele de pe rampă. Unii aveau, în loc de sac, un fular înfășurat în jurul gîtului, căci dimineața era încă răcoroasă. Iată și pe uceniciii de la atelierele Ventas, strecurîndu-se printre soldați grăbiți, printre oameni virstnici cu eșarfe decolorate în jurul gîtului. Copilul vedea acum copii care vînd pe străzile Madridului răcoritoare, cu fețele triste, posomorîte...

— Uite mamă și un preot... dar unde, încotro se duc oare, mamă ? repetă micuțul speriat.

Mama se întoarse atunci către el, se apropie de fereastră, privi în stradă și încercă să-i dea băiatului un răspuns. Nu știa însă cum să-i explice ce înseamnă toată această mulțime care trecea cu pași grăbiți pe strada Aragonului. Și ea este gata de plecare, și ea va cobori îndată, pentru a se alătura fluviului de oameni care păreau că asaltează orașul asediat...

— Nu vezi că merg pe jos, mamă ? Nu merg cu tramvaiul pentru că nu trebuie să meargă azi cu tramvaiul, spuse ea ca pentru sine.

Femeia știa că copilul nu va înțelege aceasta, dar nu știa cum să-i explice mai bine. Și totuși copilul aștepta nerăbdător un răspuns.

— Nu iau tramvaiul, mamă ? De ce ? Copilul se apropie de mamă-sa, o privi mai îndeaproape, ca și cum ar fi văzut-o pentru prima dată, se simți fericit că mama a spus asta și o mîngîie pe brat.

— Vreau să merg și eu cu tine, mamă. Lasă-mă să te însoțesc puțin.

Femeia spuse însă răstit :

— Nu, nu se poate Chico, plec imediat.

Dar se opri brusc și fața copilului se învioră. Vocea cu care făcuse copilul această cerere o tîntui locului, mama-l vedea sprijinindu-se cu greutate în cîrjele sale de lemn. Nu avu altceva de făcut decît să cedeze.

— Bine, bine, vei veni după mine doar pînă la răspîntie, nu mai departe.

— Și eu vreau să merg pe jos, mamă, murmură copilul, mișcîndu-se neîndeminatec prin cameră.

Mama și copilul se așezară la masă. Din cînd în cînd femeia privea în direcția străzii, unde lumina zilei părea a crește ca și grupurile în mers. Tramvaiele continuau să circule goale pe strada Aragonului, fără să se oprească în nici o stație. Mai mult ca niciodată lăsau impresia unor fiare vechi, bune de aruncat la gunoi. Umbra conductorilor de tramvaie se delașa tristă și insingurată în spațiul gol al vehicolelor.

— Atunci grăbește-te ! — strigă mama, din obișnuință. Dar ea știa că are tot timpul. De aceea se sculase la orele 6 dimineața, pentru a merge liniștită la fabrică : Ah, munca aceea chinuitoare din fabrică nu se mai sfîrșea...

Mama și copilul coborîră scara. Femeia își ajută băiatul, ale cărui picioare se tirau și se loveau de scări. Cîrjele loveau cu tristețe lemnul scării decolorat de vreme și făceau un zgomot familiar în întreaga casă. Ieșiră în stradă. Și deodată începură să meargă repede, amestecîndu-se în lumea care se îndrepta spre strada Manuel Becerra. Lucrătoarea și fiul său goneau acum printre muncitori, printre cei care vînd tutun în bâruri, printre curățitorii de parchete din marile bănci, printre zidarii zgîrie-norilor și ai hotelurilor moderne, printre vînzătorii care vînd toată ziua ziare pe care nu le citește nimeni, se amestecau printre vînzătorii de legume și măcelarii care coborau grăbiți spre cartierul Lagazpi, mergeau cot la cot cu mecanicii cu bascuri pe ureche, cu gunoierii și lucrătorii de la gaz și electricitate...

Acum copilul nu mai punea întrebări și privea în toate părțile, cu speranța fericită de a face ceea ce maică-sa făcea alături de atîția muncitori pentru cauza tuturor. Dar muncitorii nu erau triști, erau muncitorii Madridului, ai Madridului care se trezise dis-de dimineață, pentru a manifesta împotriva scumpetei. Și toți rideau, făceau glume și rideau fără să se cunoască. Maică-sa îi transmise și băiatului bucuria și curajul său, copilul înfirm mergea parcă mai repede și cîrjele păcă aveau aripi. Mama îl ținea de un brat și-l privea cu duioșie : un extraordinar amestec de sentimente o însufleția pe biata lucrătoare în această dimineață cețoasă de primăvară.

Oameni simpli, toți ca ea, muncitori, o înconjurau. Toți erau sărăcăcios îmbrăcați, copleșiți de grijile lor cotidiene, dar continuau să mărșăluiască în Madridul asediat de scumpete. Toți mergeau în același pas, ca o armată de proletari, invincibilă, irezistibilă, o armată pașnică, care cucerea orașul prin numai prezența sa și prin hotărîrea de a trăi, în ciuda injustiției și în ciuda amărăciunilor. De aceea, Madridul se trezise în zori în acea dimineață.

In romînește de G. CUIBUȘ

MICA BIBLIOTECĂ MAGAZIN

Cățelul cu mingea

Nepotul împlinește mîine trei ani. Bunicul a împlinit de multișor șaizeci. Cei peste șaizeci de ani ai bunicului vor să facă o bucurie celor încă nici trei ani ai nepotului. În materie de bucurii, acesta are ideaiuri foarte precise, care se concretizează într-un cățeluș mecanic, de culoare neagră, cu o hăinuță roșie, cadrilată și cu o minge atîrnată de bot. Cînd îi învîrtești resortul, cățelul pășește mărunt și repede, lovind cu lăbuțele mingea, ceea ce dă naștere unei mareate euforii în sufletele bărbaților în virstă de trei ani.

Cățelul cu mingea îl întîmpină vesel pe bunic încă din vitrina primului magazin cu jucării. Dar vînzătoarea înaltă din umeri : cățeii s-au terminat

Portrete în apă tare

Bunicul, mirat, îl arată pe cel din vitrină. Vînzătoarea confirmă : în vitrină e, în magazin nu-i. Bunicul declară că e gata să-l cumpere pe cel din vitrină. Vînzătoarea ia atitudinea ofensată a unei vestale, căreia i se face blasfematoria propunere de a stinge focul sacru : vitrina e intangibilă. De ce e intangibilă ?

— Vedeți, explică răbdătoare vestala în bluză de relon, vitrina nu poate fi dezasortiată. Vitrina e firma noastră. Dacă n-ar vedea cățelul în vitrină, lumea ar crede că nu-l avem nici în magazin.

— Bine, dar nu-l aveți în magazin !

— Așa e, conchide vînzătoarea. În magazin nu-l avem.

— Atunci dați-mi-l pe cel din vitrină !

Vînzătoarea oftează cu resemnarea omului care cunoaște lipsa de logică a clienților :

— Păi, nu v-am explicat adineauri ? Nu putem să-l scoatem din vitrină. Vitrina e firma noastră. Dacă n-ar vedea cățelul în vitrină, lumea ar crede că nu-l avem nici în magazin.

Bunicul e dispus la multe pentru nepotul său, dar, fiind o fire blajină, nu a contemplat încă posibilitatea vînzătoruciderii, așa că părăsește în în grabă magazinul și intră în altul. Aci oficiază un vestal, dar în rest situația e identică : cățelul e prezent în vitrină și absent în rafturi, iar vitrina e bine înțeles tabu. Dar vînzătorul cunoaște taina acestei oprelișt : cățelul nu poate fi retras din vitrină, deoarece în depozit se găsesc nenumărați confrați ai săi. A, dacă s-ar epuiza stocul, ar fi cu totul alt ceva ! Depozitul însă e plin și la fel de inaccesibil ca și vitrina, așa încît bunicul pleacă și de aci cu mîinile goale.

În al treilea magazin, surpriză ! Cățelul e și în vitrină și în rafturi. Dar rainonul de jucării mecanice e în inventar și bunicul e sfătuit să revină săptămîna viitoare. El obiectează că aniversarea nepotului său este mîine ; dacă în urmă cu trei ani, mama lui ar fi știut ceva de acest inventar, ar fi aminat nașterea cu cîteva zile, dar acum nu se mai poate repara nimic.

Cei din magazin își exprimă unanimul lor regret față de această lipsă de previziune de care însă nu se simt cu nimic vinovați și bunicul pleacă fără cățel.

Cel de al patrulea popas este și ultimul. La cererea sa, bunicul capătă o cutie pe care scrie „Cățelul dresat". Pe cutie, e portretul unui patruped din rasa pe care cunoscătorii o numesc „spaniel", cu părul lung și cafeniu, ochii vii și coada stufoasă : între labele din față, ține o minge. Cățelul din interiorul cutiei nu seamănă însă de loc cu portretul lui : el aparține rasei pe care cunoscătorii o numesc „potaie"; are un păr scurt, de nuanța alb-murdar și ochii unui animal arierat mintal. La extremitatea din spate îi lipsește coada, iar la cea din față mingea. Acest degenerat exemplar al celui mai bun prieten al omului (în versiunea sa mecanizată) se lasă stimulat de o cheiță, pentru a executa o cursă besmetică, întreruptă de cîteva rotiri în jurul lui-însuși.

Examinîndu-l cu atenție, bunicul constată că pe partea sa abdominală, cățelul dresat prezintă niște inscripții misterioase (M 154-60 și N.I. 86020-16), care cu siguranță îl vor pasiona pe nepot peste maximum zece-doisprezece ani, cînd se va iniția în farmecul cifrelor.

În al cincilea magazin, bunicul nu a mai intrat.

Nicolae MINEI

SCULPTURI DIN CRENGI DE COPAC

Aurelian Mihăilescu este un original artist. El și-a ales ca „materie primă" pentru sculpturile sale, crengi de copac. Dotat cu multă fantezie, artistul știe să creeze într-un mod original chipuri de oameni sau animale de o vie expresivitate și varietate. Spre exemplificare publicăm mai jos cinci asemenea sculpturi miniaturale.

Taur

Nud și dirijoare

Urs

Jder

FEL DE FEL

PIATRA NEAMȚ : Turnul lui Ștefan cel Mare

Mori de vînt moderne

În general, grăunțele poate fi măcinat de pietre grele acționate de aripile unei mori de vînt, de vapori sau de energia produsă de o cădere de apă. Pînă acum se părea că nu se pot aduce perfecționări în acest domeniu. Or, oamenii de știință sovietici au conceput de curînd mori, care n-au nici pietre nici cilindri. Grăunțele este măcinat de astă dată cu ajutorul aerului comprimat. Noua metodă de măcinat denumită prin „curenți contrarii" a fost elaborată de Institutul tehnologic al industriei alimentare din Moscova.

Prin ce diferă această metodă de cele obișnuite și ce avantaje oferă ?

Moara modernă e o întreprindere modernă, înzestrată cu un echipament complicat și incomod. Ea dispune de lungi șiruri de mașini cu cilindri, de trioare, separatoare, o multitudine de mijloace de transport etc. Într-o moară obișnuită, drumul grăuntelui pînă la transformarea în făină e lung, anevoios și costisitor. Or măcinarea cu ajutorul „curenților contrarii" înlătură toate aceste deficiențe. Grăuntele împins de curenții de aer comprimat fug unele în întîmpinarea celorlalte cu viteze supersonice : 350—500 m/s. Lovindu-se cu o forță uriașă ele se transformă în făină.

Morile cu aer comprimat trioreazâ grăunțele producînd făină de calitatea dorită și în același timp separă miezul de coaja care scade calitatea făinei. Totodată avînd un utilaj compact, instalarea acestuia nu cere clădiri mari.

Morile fără pietre și fără cilindri, create de inginerii și savanții sovietici, constituie un aport important la dezvoltarea industriei morăritului.

Instalație comandată de la... 630 km. distanță

În Uniunea Sovietică s-a reușit să se realizeze o încercare de comandă continuă, timp de 48 ore, a unui proces chimic complicat, la distanță. Astfel, o mașină electronică „Kiev", de la centrul de calcule al Academiei de Științe din Kiev, a pilotat o instalație a combinatului de sodă de la Slaviansk, situat la 630 km. distanță.

Un dispozitiv de codaj, instalat în cadrul uzinei, transmitea la Kiev prin telescriptor, informații asupra funcționării uneia din coloanele chimice în care se desfășoară principalul proces de fabricare a sodei. Folosind descrierile matematice ale proceselor chimice, mașina a efectuat peste un miliard de operații, pentru a căuta tehnologia cea mai avantajoasă și a transmis comenzile prin cabluri la Donbas.

Despre cravată

În înțelesul strict al cuvîntului, cravata este o fîșie (de stofă sau de mătase) care se înoadă la git. Acest accesoriu al îmbrăcămintei bărbătești a apărut pentru prima oară în timpul lui Ludovic al XIV-lea. Soldații unui regiment (de aici provine și cuvîntul francez „cravate") purtau fîșii albe în jurul gîtului, apărîndu-se astfel de frig, de vînt și de praf.

★

În timpul revoluției burgheze din Franța (1789) toți bărbații, fără excepție, au început să poarte cravată.

★

Sub Louis Philippe, cravata era criteriul de orientare politică. Republicanii purtau cravate roșii. Membrii asociațiilor secrete se recunoșteau după culoarea cravatei.

★

În 1842 apare pentru prima oară cravata lungă care se înoadă la git iar o parte atîrnă pe piept, prinsă cu un ac. Se purtau două sau trei cravate odată înoadate una peste alta.

★

La începutul secolului al XIX-lea în Europa există patruzeci de moduri de a face nod la cravată. Printre ele se distingeau nodurile : melancolic, epicurian, tragic, matematic „neglijé", de burtă verde, provincial, de fundac etc.

75

BIBLIOTECA CENTRALĂ
SIBIU

Proletari din toate țările, uniți-vă!

magazin

ANUL VI — Nr. 223 • Sîmbătă 13 ianuarie 1962 • 8 pagini — 1,50 lei

AZI, LA „MICA BIBLIOTECĂ MAGAZIN"

LUMINĂ

Fragment din romanul lui H. BARBUSSE

JURNAL DE ACTUALITĂȚI

nr. 2

în secvențe reportericești

Frumoasa ambiție

Muzicile au tăcut, luminile feerice s-au stins, au rămas pe jos confeti — manifeste minuscule ale veseliei generale, scîlpind frumos în prima zi a anului — prin colțuri, curentul strecurat pe sub uși face să foșnească șerpii subțiri de hîrtie colorată, care au înregistrat în mișcarea lor grațioasă drumul între inimile celor ce au dansat și au rîs și s-au simțit mai buni și mai înțelegători; între lămpile din tavan se leagănă ușor, la vibrația aerului rece, colanele fragile din foită creponată, care au dat cadrului un plus de strălucire, au imaginat o primăvară artificială în înghețul iernii, cu florile lor de hîrtie și fundele lor satinate. Aici oamenii s-au bucurat, bucuria a fost potențată de încheierea unui an bun și de sosirea unuia cu făgăduieli și mai generoase. Bucuria a venit din trecut și din viitor, întîlnindu-se în unica noapte a anului cînd prezentul e și trecut și viitor.

În ziua întîia au dormit; în cea de-a doua s-au dus dimineața la cinema, iar seara au încheiat sărbătoarea cu cea mai veche tradiție, la focul liniștit al unei petreceri molcome.

Și iată întîia zi de lucru, întîia oră, prima învîrtitură de manivelă, prima mișcare de rotație a angrenajelor, prima glisare a benzilor din noul an. Aproape peste tot această primă zi, pregătită cu mult înainte, marchează cerința unei mișcări mai subtile a gîndirii și mîinii.

... Ele au venit la lucru cu o explicabilă curiozitate și emoție. Firele de bumbac pe care le veghează sînt mai fine decît cele lucrate anul trecut, nu, nu mai fine, — cele mai fine. Sînt mai subțiri, lungimea lor ajunge la 140 de metri față de aproximativ 70, dar avînd aceeași greutate; poplinurile suple, impecabile vor face plăcere unui număr mai mare de oameni în acest an. Încă o serie de mașini nu vor mai reveni niciodată la producția de fire „titlul 15". Au fost alese ele, dintre cele mai bune, mai talentate, mai cunoscătoare ale procesului transformării semitortului alb într-un fir care nu trebuie să prezinte în țesătura unei batiste nici cea mai mică asperitate. „Sîntem oameni de gust, oameni care resping nedesăvîrșirea, chiar și a unei batiste".

Formularea nu-mi aparține. E a Oraniei. Cea care face firul. În inexistența acestui defect aproape insensibil într-o țesătură, merită să facem o secțiune. Pe lungimea de multe milioane de metri a firului neted și frumos, e investită multă ambiție. Ambiția unei femei tinere: douăzeci și unu de ani.

H. ROHAN

• *(Continuare în pag. 3-a)*

DIN SUMAR:

OCTAV BĂNCILĂ
90 de ani de la nașterea marelui pictor
de Radu POPESCU

O CARTE POVESTITĂ
Mesajul de pace al unui jurnal de front

• • •

BASTILIA LONDREI
de Nicolae MINEI

Vedere a Turnului Londrei

• • •

MODA
Completuri tricotate — Rochii de zi — Paltonașe

• • •

Portrete în apă tare
ÎN VIZITĂ

PE MERIDIANELE GLOBULUI

Prin fața unei anacronice mori de vînt, caracteristică peisajului nordic, trece o garnitură a modernului metro din Stockholm (sus); fotografi ambulanți, muzicanți de stradă, cîntăreți de orgă și copii blonzi — o imagine tipică a capitalei suedeze, aceasta din fața circului Djurgärden (jos).

POPAS LA STOCKHOLM

Note de călătorie

„...În „Veneția nordului", — o Veneție sobră, nu dulce și melancolică ca cea din sud, un oraș așezat pe un grup de insule legate între ele prin poduri arcuite, înconjurat de golfuri și un labirint de canale..."

(Citiți reportajul nostru din pagina 3-a)

5 minute cu Tatiana Sanina

Cîntăreața sovietică Tatiana Sanina, artistă emerită a R. S. F. S. R. de la Teatrul de Operetă din Moscova, a fost în aceste zile oaspetele nostru. În spectacolele date la Teatrul de Stat de Operetă din București, ca și în scurta dar remarcabila ei apariție pe micile ecrane ale televizoarelor, Sanina și-a cîștigat simpatia publicului larg din țara noastră.

Cîntăreața sovietică, solicitată de un colaborator al revistei noastre, a răspuns cîtorva întrebări. Acest interviu apare în pagina 4-a a numărului de față.

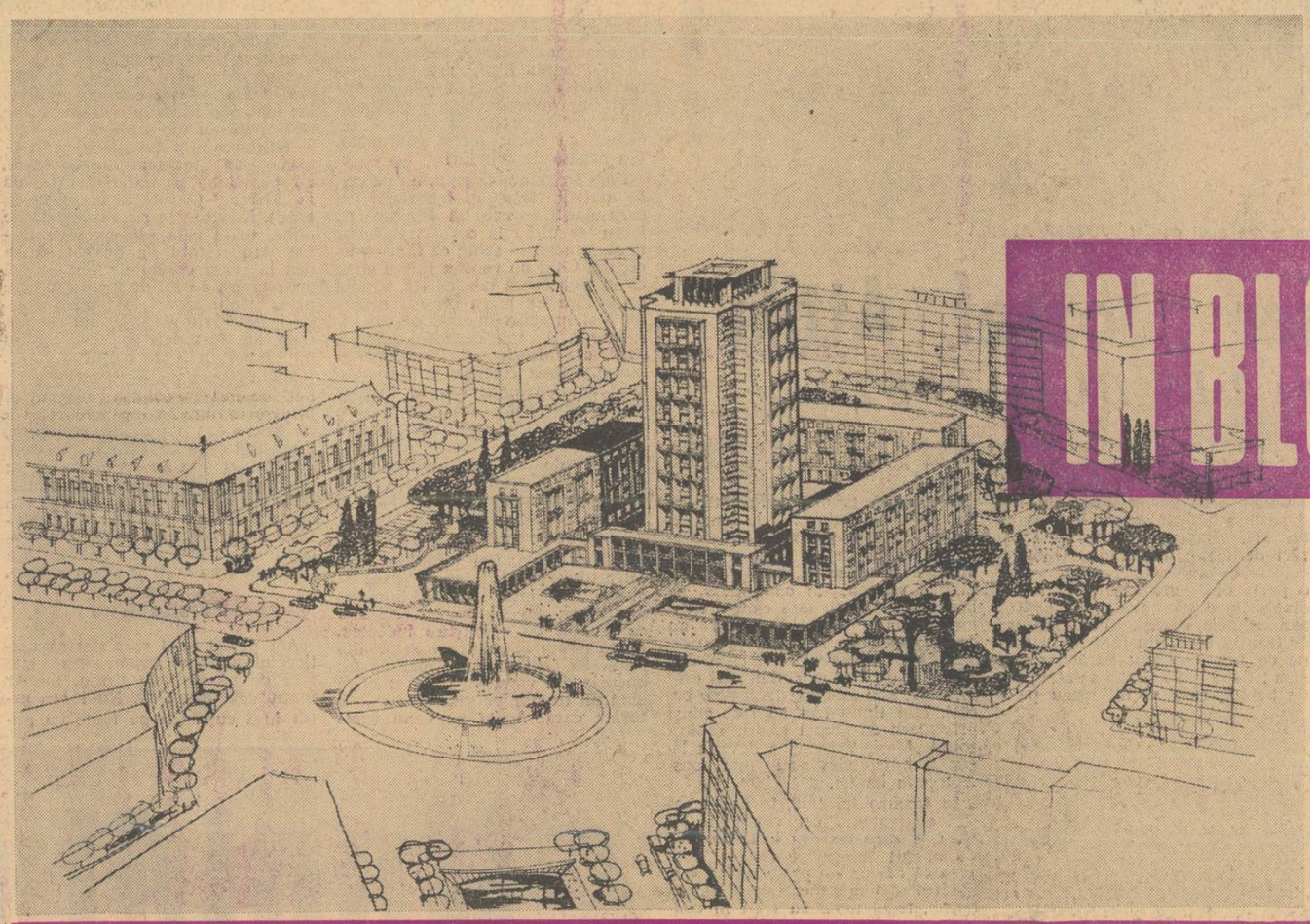

IN BLOCUL-TURN

• *Cartonașele de pe cutiile de scrisori din hol* • *In apartamentul 89, la ultimul etaj* • *„Glasul turnului", gazeta de perete a blocului* • *Se proiectează construirea unor noi blocuri-turn*

Blocul-turn din Piața Splaiului — desen de arhitect Constantin JUGURICĂ, de la Institutul Proiect-București

Vasile Ionescu, muncitor la fabrica de confecții și tricotaje București, etajul 13, apartamentul 73..., Alexandru Marin, operator chimist la ICECHIM-Dudești, etajul 15, apartamentul 86..., Vasile Fazolarie, mecanic, etajul 7, apartamentul 41... Așa glăsuiesc cartonașele prinse frumos pe cutiile blocului-turn din Piața Palatului R.P.R. Cartonașe obișnuite, care se întîlnesc — de la o vreme încoace — la parterul fiecărui bloc nou. Și totuși, cîtă bogată semnificație includ ele!

Dacă trecem pragul confortabilelor apartamente și stăm de vorbă cu locatarii, putem afla că mulți dintre aceștia, înainte de ivirea zorilor vieții noastre noi, nici măcar nu visau că într-o bună zi vor avea înscris numele, pronumele și numărul apartamentului respectiv într-un hol modern de bloc; mulți dintre aceștia munceau din greu pe te miri ce, amărîndu-și zilele în case insalubre, mizere...

Mircea SCRIPCA

• *(Continuare în pag. 3-a)*

CITIȚI ÎN PAGINA 2-A:

NOUL CARTIER „JOZSEF ATTILA"

IMAGINI DIN BUDAPESTA

Reportaj de A. POP

DE PRETUTINDENI ★ DE PRETUTINDENI ★ DE PRETUTINDENI

O FIRMA ENGLEZĂ a propus clienților săi niște discuri originale: pe un astfel de disc cîteva minute răsună un sforăit ritmic, întretăiat din cînd în cînd de respirații adînci și urmat de întrebarea: „Cine e acolo". Prospectul care însoțește discurile arată: puteți pleca de acasă pentru toată noaptea. Discurile noastre vă păzesc casa.

●

POTRIVIT datelor întocmite de unul din birourile specializate ale O.N.U. care studiază problemele alimentației, în lume se consumă în prezent cu 25 la sută mai puțin piper decît în trecut. Explicația constă în aceea că tot mai puține gospodine gătesc acasă, preferind să cumpere produse semipreparate sau gata preparate. Iar aceste produse conțin în mod obișnuit mult mai puțin piper.

●

FOTOGRAFIA de mai jos reprezintă o scenă dintr-un parc zoologic suedez. O femelă de cangur și puiul ei, cocoțați pe un astfel de disc cîteva minute răsună un sforăit ritmic, întretăiat din cînd în cînd de respirații adînci și urmat de întrebarea: „Cine e acolo". Prospectul care însoțește discurile arată: puteți pleca de acasă pentru toată noaptea. Discurile noastre vă păzesc casa.

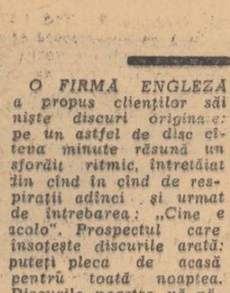

mod adăpostit, se hrănesc. Cangurul se acomodează bine în captivitate și se înmulțește chiar. Animalul este foarte precaut. Și o fotografie ca cea de sus, luată din imediata apropiere, este un lucru destul de rar. Motiv de mîndrie pentru fotograf...

●

LA MOSCOVA se construiesc în prezent 18 apartamente la fiecare mie de locuitori, considerabil mai mult decît la New York, Londra, Paris, Stockholm. La Moscova există 3000 de șantiere de construcție. Nivelul industriei de construcții din Moscova asigură construirea în acest oraș pînă în 1980 a peste două milioane de locuințe.

●

ÎNTR-O grotă a muntelui Pellegrino (Italia) s-a găsit scheletul unui animal preistoric, care se presupune că ar fi ursul cavernelor. Lungimea animalului e de 6,5 m. Au fost identificate 8 vertebre dorsale, iar la cap se disting foarte bine maxilarul inferior și palatinul. De asemenea s-au găsit 2 dinți.

●

MĂCELARUL Remi Méraud din Crocq (Creuse) a recoltat din grădina sa de legume trei fire de praz care-și merită pe drept cuvînt titlul de „campioane" ale Franței. Ele măsoară 1,05 m. înălțime și cîntăresc, fiecare în parte, în jurul unui kilogram.

●

LA EREVAN, s-au scos nu de mult la iveală două pietre mici. Descifrîndu-se caracterele cuneiforme de pe ele, s-a aflat că orașul Erevan, capitala R.S.S. Armeană, a fost întemeiat în anul 783 î.e.n. Deci în curînd va împlini respectabila vîrstă de 2750 ani.

Puține orașe din lume se pot lăuda cu o asemenea vechime, și mai puține încă își pot preciza data nașterii, fără a recurge la legende.

●

UN GHEȚAR cu înălțimea de 90 de m. primejduiește circulația pe ocean a vaselor între S.U.A. și Europa. Se nădăjduiește că acest ghețar se va topi imediat ce va intra în Gulf Stream. Amintim că, datorită ciocnirii cu un asemenea munte de gheață, s-a scufundat, în 1912, cel mai mare vas existent pe atunci în lume „Titanic".

●

LA PIEMONT, în Italia, a avut loc de curînd un concurs al „celor mai grași". Premiul I l-a cîștigat o italiancă. Ea cîntărește 130 de kg și stă deodată pe două scaune. Consumă în fiecare zi 26 de farfurii cu diferite mîncăruri și un tort uriaș.

SCRISOARE DIN MOSCOVA

Eroism cotidian

de OLEG PISARJEVSKI

...Pe culoarele sălii unde s-au desfășurat lucrările Congresului al XXII-lea al P.C.U.S., un grup de comuniști englezi a fost impresionat de un om de statură mijlocie, bine făcut, cu o figură care denotă tipul mongolic. Pe reverul hainei sale de culoare închisă străluceau două steluțe de Erou al Muncii Socialiste. Oaspeții s-au apropiat de el și s-a înfiripat o discuție însuflețită. Omul cu stelele de Erou era cetățeanul sovietic Jalzilbek Kuanișbaev. În trecut a fost argat, cioban. Iar oile pe care le avea în seamă aparțineau baiului. Astăzi Kuanișbaev este unul dintre cei mai de vază oameni din regiunea Djambul (Kazahstan), e un cioban vestit, ameliorator, deputat în Sovietul Suprem al R.S.S. Kazahă.

Ce se poate spune despre omul acesta?

Numele său este învăluit în cele mai legendare episoade. Într-un rînd el a salvat un elev care s-a rătăcit iarna în stepă. Pe băiețel îl părăsiseră puterile. Era rebegit și a trebuit să fie purtat în brațe cale de 10 km Jalzilbek l-a purtat prin viscolul dezlănțuit care abia îl permitea să mai înainteze. Ba și-a scos și șuba cu care a învelit trupul firav al băiatului...

Faima acestui cioban a crescut. A fost invitat la Alma-Ata să stea acolo în oraș, în capitala republicii. El însă a răspuns: „Stepa și turmele de oi nu sînt pentru noi ceva ca o cealnărie unde am stat puțin, după care plecăm. Pentru crescătorul de oi, stepa este asemenea unei case luminoase, dragi. Și atîta timp cît trăiesc nu voi înceta să sporesc bogăția acestei case. Munca înseamnă sănătate și fericire".

Nu-și mai poate aminti toate greutățile, nopțile nedormite pe cînd străbătea stepa nesfîrșită. Nu mai știe cîte oi a crescut. Minunatele pielițele de astrahan din turmele lui Jalzilbek au fost admirate de milioane de vizitatori de la expozițiile, tîrgurile de mostre și licitațiile internaționale, aceste pielițele au fost expuse la Delhi și București, la Poznan și New York.

Kuanișbaev a consacrat cîțiva ani creării unui nou tip de oaie. În acest scop el a efectuat încrucișări între berbeci din rasa Astrahan și oi din rasa locală cu lînă groasă. Pentru această realizare a primit el înaltul titlu de Erou al Muncii Socialiste. A doua stea a primit-o cînd a reușit să obțină la fiecare 100 de oi mătcă — 150 de miei. Iată că acum are, după cît se pare, totul: glorie, cinste, se bucură de încrederea poporului, are asigurată bunăstarea materială. S-ar putea că la anii săi nu i-ar mai trebui nimic altceva. El nu vrea însă să se retragă la odihna binemeritată. Nu seamănă deloc cu un om care a înfăptuit totul în viață. Recordul pe care vrea să-l obțină este: de la 100 de oi mătcă, cîte 165 miei.

Ce-l preocupă, care sînt planurile noi ale acestui neobosit căutător? Iată care sînt: știința l-a arătat calea spre îmbunătățirea radicală a creșterii animalelor. „Nici un șaitan (drac — N.R.) nu mă va putea abate de la acest drum" — spune dînsul.

Din stepele „Orientului îndepărtat sovietic" să ne transportăm cu gîndul într-o așezare din Rusia centrală, satul Karavaievo. Aici, în piața largă din centru se află 6 busturi în bronz. Sculpturile nu aparțin unor comandanți de oști. Nu unor genii ale muzicii sau literaturii. De pe postamente privesc fețele unor simple țărănci. Miinile lor au contribuit la nașterea renumitei rase de vite cornute Kostroma. Ele, aceste femei, au adus faima sovhozului Karavaievo, o faimă care a străbătut lumea întreagă.

Șase femei, cele mai bune din cele bune! Și cle au fost distinse de două ori cu titlul de Erou al Muncii Socialiste. Numele lor a fost dăltuit în piatră albă. Dacă veți privi cu atenție ultimul bust dinspre dreapta, veți vedea chipul unei femei mai în etate, cu o privire uimitor de blîndă. Este mulgătoarea Anna Smirnova. Dacă vreți s-o cunoașteți personal, nu e greu. Casa Annuscăi — cum i se spune aici, nu e departe. Gospodina o să vă primească cu plăcere și bucurie. O să vă ospăteze. În zadar însă o veți descoase pe Smirnova despre viața și despre munca ei, despre ordinele cu care este distinsă. Nu-i place să povestească despre sine. Însă de fapt întreaga sa viață este o faptă de eroism.

...Cu un sfert de secol în urmă a venit în sovhoz o muncitoare analfabetă. Creștea țara, creșteau și toți acei care consacraseră toată viața muncii. Cu participarea ei a fost creată o nouă rasă de vaci deosebit de productivă, care a întrecut toate recordurile mondiale.

Întreaga experiență acumulată în anii îndelungați, ea a depus-o în munca ei și a reușit să obțină anual 8.500 litri de lapte de la fiecare vacă.

Iată ce i s-a întîmplat într-un rînd Annușcăi. Se afla la Moscova la Expoziția realizărilor economiei naționale. Vacile din sovhozul Karavaievo, atrăgeau atenția vizitatorilor. În fiecare zi ea trebuia să stea de vorbă cu excursioniștii, să ia cuvîntul la diferite întîlniri, organizate în cadrul expoziției. Se întorcea într-o seară la hotel după o zi bogată, cînd observă că cineva o privește cu atenție, o urmărește. Smirnova s-a oprit.

— Mă iertați, se scuză necunoscuta. Vă urmărese de cîtva timp pentru că aș vrea să vă întreb de unde sînteți, ce muncă aveți, pentru ce ați primit atîtea decorații. Annușca i-a povestit despre sovhozul ei și despre sine. Necunoscuta a privit-o cu dragoste și cu voce întretăiată de emoție i-a spus:

— Îți mulțumesc, scumpo. Îți mulțumesc pentru munca ta uriașă.

...Dacă cineva ar întreba-o pe Annușca ce înseamnă fericire, poate că n-ar ști să dea un răspuns, însă întreaga ei viață vorbește despre marea ei fericire „fericirea de a vedea rodul muncii tale".

Două scurte povestiri, două vieți din atîtea altele.

Munca liberă a devenit astăzi o forță miraculoasă. Poporul sovietic transformă lumea. El face roditoare pămînturi sterpe. Le transformă în grădini înfloritoare. El schimbă cursul fluviilor, unește prin canaluri mările, aprinde luminile unor orașe noi în ținuturi cîndva pustii. El făurește relații noi în care se statornicește un principiu măreț — omul este prieten și frate pentru om. Iar aceasta este cea mai mare fericire pe Pămînt.

HEUSINGER TREBUIE SĂ RĂSPUNDĂ!

În mulțimea de documente capturate din arhivele militare ale Germaniei hitleriste care dovedesc că generalul nazist Adolf Heusinger — ieri unul din cei mai apropiați colaboratori ai lui Hitler, azi președinte al comitetului militar permanent al N.A.T.O. — a făptuit numeroase crime împotriva păcii, crime de război și crime împotriva umanității, se află unul care atrage în mod deosebit atenția. E un fel de tabel care definește structura și atribuțiile Direcției operative a statului major general al forțelor terestre hitleriste al cărei șef a fost Heusinger pînă în al 12-lea ceas al Reichului nazist. Acest document arată limpede că pe lîngă elaborarea numeroaselor planuri de agresiune împotriva țărilor pe care hitleriștii le-au atacat în cursul celui de-al doilea război mondial și împotriva unor țări pe care n-au mai apucat să le atace, pe lîngă urmărirea generală a executării planurilor de agresiune care au fost traduse în viață, direcția condusă de Heusinger mai avea de îndeplinit o serie de misiuni în teritoriile cotropite de fasciști. E vorba, în primul rînd de organizarea acțiunilor represive împotriva populației, a înecării în sînge a oricărei rezistențe față de ocupanți, a exterminării în masă a locuitorilor unor regiuni întregi. Această misiune Heusinger a îndeplinit-o cu deosebit zel pe teritoriul vremelnic ocupat al Uniunii Sovietice.

În virtutea ordinului primit din partea comandamentului suprem al forțelor terestre în care se spunea: „Toate problemele referitoare la lupta împotriva partizanilor și folosirea unităților de siguranță sînt în prezent de competința Direcției operative a statului major", Heusinger a trecut la organizarea și efectuarea unor expediții de represalii care, sub pretextul „urmăririi" partizanilor, masacrau în masă populația civilă lipsită de apărare. Astfel au fost ucise zeci de mii de persoane printre care multe femei, bătrîni și copii, arse pînă în temelii mii de case și sute de sate rase de pe suprafața pămîntului. Acest călău feroce a inițiat personal înființarea „detașamentelor de vînătoare" (Jagdkommandos) întocmind el însuși instrucțiunile conform cărora aceste unități erau însărcinate să recurgă la metodele cele mai bestiale pentru îndeplinirea misiunii lor.

Statul major al grupului de armate care acționa pe teritoriul vremelnic ocupat al U.R.S.S. prezenta Direcției operative a statului major general al forțelor terestre condusă de Heusinger, proiectele operațiilor de represalii pe care acest criminal le examina și le aproba personal. Tot lui i se raporta, zilnic, despre rezultatele represaliilor, dîndu-se amănunte atît asupra „operației" însăși cît și a numărului celor uciși și a distrugerilor pricinuite. Printre documentele care au fost cercetate de Comisia extraordinară de stat a U.R.S.S. pentru stabilirea și anchetarea fărădelegilor săvîrșite de cotropitorii germano-fasciști sînt nenumărate care ilustrează funcționarea acestui diabolic mecanism. Iată de pildă un document, datat din 28 august 1942, în care comandamentul de pază din grupul de armate „Centru" îi raportează lui Heusinger despre o acțiune întreprinsă de partizani asupra gării localității Slavnoe din R.S.S. Bielorusă. Răspunsul acestuia a sosit telegrafic, încă în acea zi cerînd „în numele führerului" luarea „celor mai drastice măsuri de teroare". Peste două zile proiectul a și fost transmis telegrafic lui Heusinger. În el se spune textual: „Acțiunea ordonată ca represalii pentru atacul asupra gării Slavnoe e prevăzută a se desfășura precum urmează. Vor fi împușcați simpatizanții bandelor (așa numeau fasciștii unitățile de partizani — N.N.) rudele membrilor acestor bande din zona Slavnoe, bănuite de a fi participat la atac sau de a-l fi înlesnit, în total, 100 de persoane. Casele le vor fi incendiate. Această măsură va fi dată publicității și explicată prin radio. Aducerea la îndeplinire a acestor măsuri e pregătită. Vă rugăm să hotărîți".

Și Heusinger a hotărît: la 31 august el telegrafia: „De acord cu măsura proiectată. Raportați executarea"...

Să încerce domnul președinte al comitetului militar al N.A.T.O. să nege răspunderea sa personală pentru împușcarea acestor 100 de ostateci, pentru această odioasă crimă în masă!!

Iată un alt document purtînd antetul „generalului comandant al trupelor de siguranță și șef al regiunii militare centru I a" intitulat „Raport special", în care se raportează despre rezultatul unei operații de represalii, denumită convențional „Greif" (pajura) al cărei obiect a fost „curățirea" regiunii dintre Smolensk, Vitebsk și Orsa. După ce dă cîteva date sumare despre desfășurarea operației, raportul anunță laconic: „Pierderi suferite de dușman: 796 morți, 599 prizonieri (care erau și ei uciși ulterior — N.N.) în total 1395".

Și iată acum cîteva amănunte despre un singur episod al acestei sîngeroase acțiuni întreprinsă de călăii fasciști conform dispozițiilor criminalului de război Heusinger, așa cum reiese din relatarea unei martore oculare care a reușit să scape cu viață. Numele ei e Eufrosina Levcenko și e originară dintr-un orășel al regiunii Vitebsk, numit Gorodok. Nu departe de orășel există o pădure numită „Vorobievi Gori". Din voința generalului Heusinger zac aici 660 de oameni sovietici împușcați fără nici o vină. Eufrosina Levcenko își reaminteste scenele de groază din acele zile, precum și dimineața de iarnă aspră cînd fasciștii au năvălit în casele oamenilor din Gorodok, i-au gonit afară în frig și au turnat peste ei apă rece, prefăcîndu-i de vii în blocuri de gheață.

Tot cu același prilej au incendiat hitleriștii și satele Zaria și Șikeni, după care au intrat în satul Volnenki. Aici au pus mîna pe primii 23 de oameni care le-au ieșit întîmplător în cale și i-au dus la „anchetă", împușcînd chiar pe drum o parte din ei. În numai două zile au fost uciși aici 150 de oameni din rîndurile populației pașnice...

Eufrosina Levcenko trăiește și mai există mulți alți supraviețuitori ai sîngeroaselor masacre organizate de fasciști din ordinul lui Heusinger. Mărturiile lor vin să întregească dovezile cuprinse în noianul de documente pe baza cărora Comisia extraordinară de stat pentru stabilirea și anchetarea fărădelegilor săvîrșite de cotropitorii germano-fasciști îl acuză pe Adolf Heusinger de a fi săvîrșit crime împotriva păcii, crime de război și crime împotriva umanității. Pentru aceste crime călăul Heusinger trebuie să răspundă!

Poporul romîn sprijină cererea legitimă formulată de Uniunea Sovietică de a-l fi predat călăul fascist pentru ca să fie judecat în țara în care a făptuit majoritatea crimelor sale. El trebuie să primească pedeapsa ce i se cuvine.

S. ARDELEANU

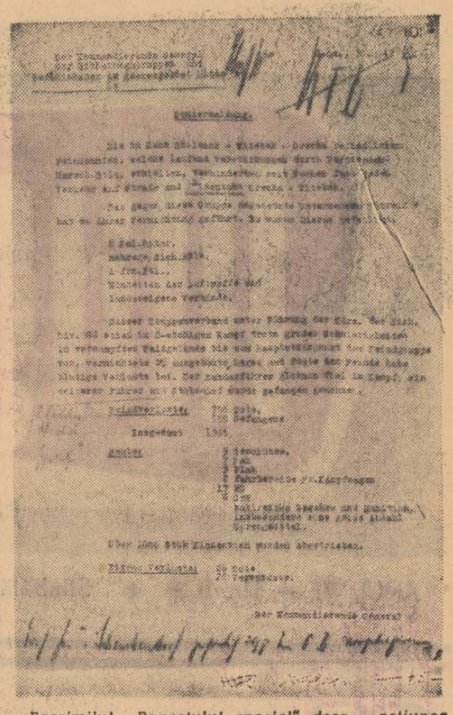

Facsimilul „Raportului special" despre acțiunea represivă „Greif"

LA PARIS ÎN ACESTE ZILE

— D-le sergent, vă raportez că nu am nimic... neobișnuit de semnalat!...

(Desen de V. TIMOC)

O parte din noul cartier JOZSEF ATTILA

Noul cartier „Jozsef Attila"

IMAGINI DIN BUDAPESTA

O toamnă mohorîtă, cețoasă cu atmosfera înăbușitoare. Oamenii simțeau că se înăbușe, parcă și în aer se simțea mirosul de praf de pușcă. Trenurile plecau și soseau, zi și noapte din gările Budapestei. Duceau cu ele flăcăi frumoși pe front și-i aduceau înapoi ciopîrțiți. Spitalele au devenit în curînd neîncăpătoare, ba și unele școli au fost transformate în spitale. Cu toate acestea numărul răniților întrecea de cîteva ori locurile existente în spitale. Trebuia găsită o soluție rapidă pentru adăpostirea celor care și-au dat sîngele și sănătatea, fără să știe nici măcar pentru cine, în război.

Conducerea garnizoanei din Budapesta a hotărît atunci, în toamna lui '914, să construiască niște barăci de lemn, pe strada Üllöi, acolo unde pînă atunci se depozitau o parte din gunoaiele orașului. Ca ciupercile după ploaie, au apărut aici primele barăci. Și pe măsură ce frontul cerea tot mai multă carne de tun, numărul barăcilor creștea; după doi ani aici se aflau 120 de barăci, care se întindeau pe o suprafață în lungime de 1 kilometru și jumătate și pe lățime de 5.600 m.

Tot într-o toamnă mohorîtă, cu doi ani mai tîrziu, ziarele anunțau cu litere de o șchioapă: „Tabără-spital de pe strada Üllöi a primit numele prințesei „Maria-Valeria". Ziarele relatau, în continuare, pe larg, marea festivitate care a avut loc cu acest prilej și la care au participat reprezentanții protipendadei budapestane. Pentru ca rănițiii să vadă cît de mărinimoasă este prințesa, s-au mai construit zece barăci. Mai tîrziu aici au fost aduși prizonierii de război răniți. Tabăra spital „Maria-Valeria" a devenit lagăr și bineînțeles s-au mai construit alte barăci.

În toamna lui 1919, în unele barăci s-au mutat cei veniți de pe front și care n-aveau locuințe. Așa s-a născut „orașul" barăcilor, care avea să devină nu peste multă vreme, cel mai mizer cartier al Budapestei, locul unde au trăit în condiții de neînchipuit, 20.000 de suflete.

Mărturisiri

După război oamenii așteptau zile senine, zile mai bune. Sperau și ei că vor găsi de lucru, că vor avea și ei o bucată de pîine în casa lor, dar s-au înșelat amarnic. Viața muncitorilor a fost și mai grea, prețurile creșteau din zi în zi, inflația făcea ravagii. Multe fabrici și-au închis porțile. Anul 1924, a fost parcă cel mai greu. Mii de familii au rămas pe străzi, nu-și mai puteau plăti chiriile, n-aveau de lucru. Unde să stea? Se duceau în „orașul barăcilor". Cei care au venit mai înainte au apucat un loc în barăci, pe care primăria orașului, plină de „mărinimie", le-a compartimentat în „camere", de 2x3 m. În asemenea încăperi trăiau familii cu 7—8 copii. Alții, care s-au „mutat" mai tîrziu aici, au fost nevoiți să-și improvizeze cîte o cocioabă din pămînt, acoperită cum se nimerea, cu tablă, hîrtie gudronată, sau capete de scînduri.

Cînd soarele abia se arăta pe cer, de aici din fața cocioabelor, cei care aveau norocul să găsească de lucru, se uitau la coșul fabricilor dacă fumegă — semn că fabrica lucrează. Cînd nu vedeau fumul știau că în ziua aceea fabrica stă. Rîndul celor fără de lucru creștea necontenit și în scurtă vreme orașul barăcilor a devenit cartierul cerșetorilor, al mizeriei, un cartier rău famat. Faima cartierului Maria-Valeria se răsfrîngea asupra tuturor locuitorilor săi. Mecanicul I. Mihaly de la combinatul Csepel îmi povestea:

— Ori de cîte ori dispărea ceva din fabrică, primul bănuit eram eu. Mă simțeam atît de înjosit și îmi era rușine că sînt om.

— Și acum unde locuiți?

— Tot acolo. Dar cîtă deosebire între tot „acolo" de acum și cel de atunci... Pe atunci, adică timp de 30 de ani, am stat într-o cocioabă de pămînt cu o singură încăpere. Acolo ne-am dus de pe o zi pe alta viață. Să știți că cea mai mare bucurie din viața mea a fost clipa cînd un tractor pe șenile mi-a „măturat" casa. Acum pe locul acela se înalță un cartier de toată frumusețea.

Cutreier de la un capăt la altul noul cartier, căruia oamenii i-au dat numele poetului Jozsef Attila. Mă opresc la casa cu nr. 32. Intru. Un tînăr înalt și subțirel își repara aparatul de radio. Se numește Nemeth Jozsef. Acest tînăr, în vîrstă de 30 de ani, lucrează ca sudor la o unitate de construcții. El a văzut lumina zilei aici în cartierul Maria-Valeria. Tatăl său era zugrav, iar maică-sa lucra la o legătorie de cărți pînă au dat-o afară. „În 1939 — ne povestește Joseph Nemeth — tata găsea tot mai rar de lucru, iar pe mama au dat-o afară și de la „Mercur" (o fabrică de măști de gaze). N-aveam în casă o bucată de pîine, toată ziua plîngeam de foame. Atunci tata s-a hotărît să ne dea la „casa copilului"; pe atunci aceasta era un fel de instituție care plasa copiii săraci la diferiți chiaburi, ca servitori. Șase, din cei opt frați, am fost dați acolo. Și ne-am împrăștiat în toate colțurile țării".

Mă servește cu o țigară „Terv", iau loc într-un fotoliu elegant și privesc în jur. În încăpere totul e cu gust ales: o mobilă combinată, o măsuță cu două fotolii, un covor ale cărui culori se armonizează cu mobila, cu zugrăveala, cu candelabrul, cîteva tablouri. În cealaltă cameră se aud glasuri: soția citește o poveste celor doi copii — poate chiar povestea adevărată a celor care au trăit în acest cartier.

Perspective

Am plecat apoi spre partea cartierului unde se construiesc alte zeci de blocuri. Pe drum, număr macaralele turn: 14. Nu le-am putut însă cuprinde pe toate cu privirea. Pe șantier îl întîlnesc pe tînărul inginer Sándy Péter, fiu de lăcătuș, abea ieșit de pe băncile facultății. Mă însoțește pe șantier. Într-un bloc ridicat pînă la etajul doi brigada lui Kaba Laszlo, tocmai montează o parte din perete.

— Noi construim aceste blocuri, îmi spune interlocutorul meu, din panouri prefabricate. Fiecare panou cîntărește cîte 18 măji (1.800 kg.) și este făcut din zgura de la turnătoriile de la Duna Uj Varos.

— Unde se fac aceste panouri? întreb eu.

— Chiar aici pe șantier.

Aflu apoi că un bloc cu patru etaje, care va avea 60 de apartamente, se ridică în trei săptămîni.

Aici, pe locul unde a fost orașul barăcilor, se vor construi, pînă în 1965, 10.000 de apartamente. În prima etapă s-au construit 1.400 de apartamente, iar în etapa a doua, care se încheie la sfîrșitul acestui an, vor fi date în folosință încă 2.300 de apartamente. Tot pînă la sfîrșitul acestui an se vor ridica pînă la acoperiș bună parte din blocurile planificate în etapa a treia. În afară de cele 10.000 de apartamente aici se vor mai construi magazine moderne, 2 școli, 6 grădinițe și tot atîtea creșe, un spital cu 120 de paturi și un restaurant.

În incinta cartierului se mai găsesc încă cîteva barăci, folosite în prezent ca magazii pentru materialele de construcții. Unii spun că ele vor fi păstrate ca muzeu. Cine știe dacă pînă la urmă va fi așa. În orice caz, mizeria și suferințele îndurate de cei care au trăit aici nu se vor șterge din amintirea lor niciodată.

A. POP

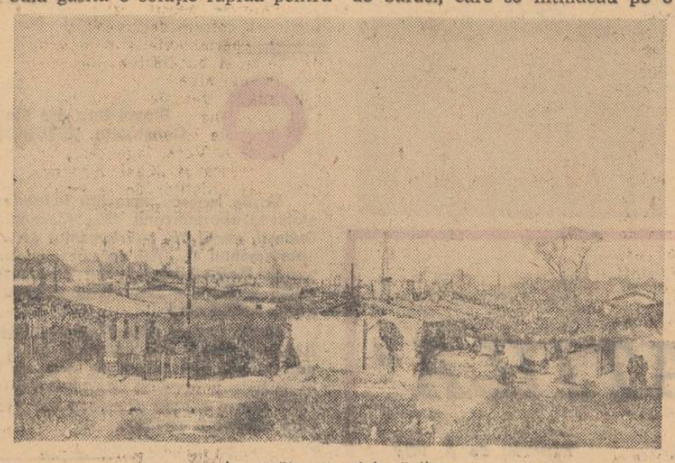

Așa arăta orașul barăcilor.

magazin REPORTAJ

PE MERIDIANELE GLOBULUI

POPAS LA STOCKHOLM

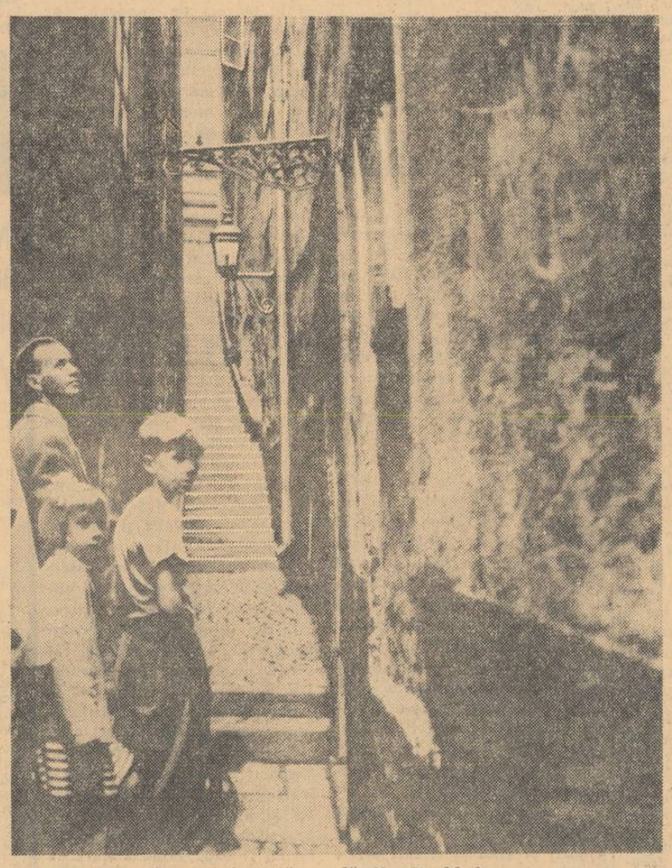

Cea mai îngustă stradă din Stockholm

Stockholm, capitala Suediei, spre sfîrșitul lui decembrie 1961... În pofida pronosticurilor pesimiste ale prietenilor, iarna nordică din capitala suedeză, — oraș care lasă o impresie profundă asupra vizitatorului străin datorită frumuseților sale naturale pentru care a mai fost denumit și „Veneția nordului", (dar o Veneție sobră, nu dulce și melancolică ca cea din sud), orașul fiind așezat pe un grup de insule legate între ele prin poduri arcuite și înconjurate de golfuri și un labirint de canale — nu mi s-a părut de loc atît de aspră la început, ci dimpotrivă, termometrul arăta uneori plus cîteva grade. Acest oraș, a cărui istorie trece de 700 de ani, posedă bogate colecții istorice, muzee și monumente interesante de vizitat. Arhitectura orașului este o îmbinare între stilul modern și cel tradițional suedez, deobicei masiv și rece, cu influență gotică.

De la hotelul „Malmen", binecunoscut de numeroși delegați străini care participă anual la ședințele Consiliului Mondial al Păcii precum și de numeroși turiști, poți ajunge în timp scurt cu mașina pînă în centrul orașului. Dar una din dificultățile vizitatorului străin o constituie circulația mașinilor pe stînga, ceea ce implică un efort permanent de atenție la trecerea străzilor întrucît mașinile gonesc nestingherite în șiruri lungi mai ales la orele de mare circulație. De aceea e mai practic să circuli cu metroul care pentru 70 de öre (o coroană = 100 öre) te duce pînă la Hötorget unde se consideră că este centrul orașului nou.

★

Gamla Stan nu este numai numele unei stații de metro ci înseamnă și „orașul vechi", care e așezat pe o mică insulă stîncoasă în mijlocul

Stockholmului. Aici, unde s-a întîlnit pentru prima dată lacul Mälar cu marea, Birger Jarl a construit cu șapte secole în urmă fortăreața din care a luat naștere orașul întins de azi, cu peste 1 milion de locuitori, incluzînd și suburbiile sale. Se mai păstrează urmele orășelului cu străzi înguste, cu căsuțe cenușii din piatră, cu aspect medieval, alături de care s-a extins portul împînzit de catargele și pînzele vaselor de pescari ce cutreerau cu îndrăzneală mările, ca și înaintașii lor temuți, vikingii. Apoi, cu timpul, s-au adăugat baleniere și vase de cursă lungă, portul modernizîndu-se. Turnul înalt, medieval, al primăriei, din cărămidă înegrită, cu 3 sfere aurite în vîrf, străjuiește de departe orașul vechi.

Cu tot frigul înțepător, ce se lasă odată cu amurgul brusc, facem o plimbare pentru a cunoaște măcar sumar monumentele mai importante ale orașului. Trecem pe lîngă silueta masivă a palatului regal, o clădire, cenușie și apăsătoare, în stil baroc și italian, datînd din secolul XVIII, ce pare de departe o fortăreață medievală deasupra căreia flutură steagul suedez; apoi alte clădiri purtînd patina vremii, în stilul arhitectural suedez, opera, palatul Drottningholm, ministerul de externe Storkyrkan (biserică veche) Riksdagul (parlamentul). Suedia este una din țările cu tradiție parlamentară, unde în ultimele decade s-a aflat la guvernămînt social-democrația.

Pornim apoi de-a lungul cheiurilor de granit spre șantiere navale și vechile fortificații ce apărau odinioară Stockholmul de atacurile din spre mare. Numeroase vapoare sînt ancorate în port, iar ambarcațiuni mici svelte străbat în permanență canalele ce taie orașul.

Seara, capitala suedeză își schimbă înfățișarea ei austeră, cenușie, din timpul zilei, firmele cu neon multicolore ale societăților maritime, ale băncilor și ale diferitelor magazine de pe marile bulevarde din orașul nou, dîndu-i un aspect vioi, vesel chiar. prin unele cartiere. Pretutindeni întîlnești sucursalele unor bănci ca: „Svenska Handelsbanken", „Scandinavska Banken", „Stockholm Enskilda Banken". Se spune că acestea sînt cele mai influente dintre cele 17 mari bănci din țară și că practic ele controlează toate întreprinderile industriale și comerciale mai importante, precum și întreaga industrie a fierului, una din industriile cheie ale Suediei, cu un cuvînt au o influență hotărîtoare în viața economică a țării.

★

Mai erau cîteva zile pînă la Anul Nou. În fața hotelului în care locuim se află o mică piață de flori. Suedezii sînt de altfel mari iubitori de flori, simbolul căldurii și a verii cînd apare pentru un timp destul de scurt soarele, atît de zgîrcit cu această țară. Îmbrăcați în haine groase, un grup de actori de bîlci în fața unei gherete de lemn din această piață debitau tot felul de glume în timp ce grupul de curioși ce se adunaseră ascultau în tăcere și fără prea mult haz cele spuse. Deodată o explozie puternică răsună alături. În cîteva minute sosiră pompierii. Flăcările mistuiră în cîteva clipe o gheretă în urma unei explozii cu benzină. Trecătorii priveau parcă vrăjiți dansul violent al flăcărilor ce le trimeteau raze de căldură, la fel ca și odinioară vikingii spre focurile imense ce le aprindeau spre a goni gerul năprasnic. și „păsările lui Odin"... Poate că se gîndeau cu jind la soarele verii efemere ce-i va încălzi, din nou doar pentru scurtă vreme, după îndelungata iarnă nordică.

Hötorget. Aci este centrul orașului nou, unde se întretaie străzile Kungsgatan cu Drotningsgatan, străzile comerciale cele mai cunoscute și totodată loc de promenadă. Pe Kungsgatan se înalță semețe două turnuri cu aspect medieval unite printr-un pod peste care circulă mașinile.

Vitrine elegante, încărcate cu multe mărfuri, de import, amenajate cu multă ingeniozitate și pricepere comercială, te întîmpină la tot pasul. Prețurile în coroane, fac salturi mari de la o vitrină la alta. Un prieten suedez îmi explică că aci sînt magazinele cele mai scumpe din

Suedia. În schimb, la magazinele universale de pe aceste străzi, cumpărătorii se înghesuie căutînd mărfuri cît mai ieftine, accesibile bugetului mijlociu al maselor largi.

God helg! (sărbători fericite). Citești aceste cuvinte pe toate vitrinele, desenate în diferite feluri și luminate puternic cu neon. Fiecare magazin caută să-și atragă clientela prin reclame cît mai originale și mărfuri de bună calitate, iar unele dintre ele omit anume prețurile din vitrină spre a nu îndepărta pe cumpărători. În unele vitrine cîte un Moș Gerilă din pînză roșie și albă apare treptat dintr-un coș ridicîndu-se pînă la talia unui om, ca apoi să dispară în același fel, privit deopotrivă de mari și mici. Cadourile expuse în vitrine sînt destul de atrăgătoare dar scumpe pentru mulți suedezi.

Hötorget, este una din pietele cele mai cunoscute din oraș, modern amenajată la subsol, deasupra ei avînd numeroase magazine.

Reclamele te îmbie pretutindeni: God helg! Dar de Anul Nou în Suedia a fost majorat iarăși, cu 2,2 la sută, impozitul care se percepe în comerțul cu majoritatea mărfurilor industriale. Acest impozit introdus în 1960 a trecut de 6 la sută. Ziarele suedeze relatau că noua majorare a acestui impozit constituie „darul de Anul Nou" făcut de guvern populației suedeze... Și contribuabilii suedezi se așteaptă cu strîngere de inimă la noi majorări în viitorul apropiat.

Suedia exercită într-adevăr o atracție deosebită pentru vizitatorii străini, amatori de splendidul peisaj scandinav, sau de sporturi de iarnă. Hoteluri confortabile, uneori standardizate, unde găsești în fiecare cameră alături de cartea de telefon și cîte o biblie groasă, găzduiesc turiști din cele mai diferite țări, mai tot timpul anului. Unii chiar susțin că aci ar fi un stat al „bunăstării", cu toate că viața este destul de scumpă, mai ales în ultimii 2—3 ani. Dar pentru a ridica nivelul de trai al oamenilor muncii din Suedia la nivelul actual, care este relativ înalt față de alte țări din occident, a fost necesară o luptă de clasă dîrză, atît pe plan politic cît și sindical, în fruntea acestei lupte aflîndu-se comuniștii. În prezent oamenii muncii continuă lupta pentru satisfacerea revendicărilor lor ca: democratizarea vieții economice (prin îngrădirea oligarhiei financiare și lărgirea drepturilor oamenilor muncii din întreprinderi), lichidarea rapidă a lipsei serioase de locuințe, pentru reducerea chiriilor care ajung să înghită pînă la 25-30 la sută din salariul unui muncitor industrial (mai ales pentru locuințele noi), apoi reducerea impozitelor indirecte care sînt majorate treptat cît și pentru reducerea cheltuielilor militare prea umflate pentru o țară neutră ca Suedia.

Dar mai este un lucru esențial care trebuie neapărat adăugat și anume că Suedia nu a participat la nici un război din 1814, trăgînd în schimb anumite foloase, care explică în bună parte progresele făcute de ea în dezvoltarea științei și tehnicii. Acest lucru — ce valoare are pacea — a fost înțeles de poporul suedez care a refuzat să participe la blocul agresiv al Atlanticului de nord, și s-a împotrivit încercărilor repetate de a fi atras în această coaliție.

Însă mai mulți suedezi pe care i-am întîlnit la Stockholm mi-au declarat că opinia publică din Suedia manifestă pe bună dreptate o îngrijorare crescîndă față de pericolul pe care-l creează înarmarea Germaniei occidentale precum și încercările forțelor reacțiunii care vor să o abată de la calea neparticipării la alianțele militare, de la calea neutralității. Dar poporul suedez este conștient de avantajele unei politici de neutralitate pentru el însuși, pentru pace în general.

★

Dacă intri într-un restaurant suedez vei vedea adesea că localnicii preferă uneori să ia masa la lumina lumînărilor, obicei răspîndit în această țară. Într-un asemenea restaurant, o tînără suedeză veni să ne ofere, în schimbul unei coroane, o medalie cu chipul unei fete pe care scria „Lucia". În decembrie, în fiecare an, în Suedia are loc „festivalul Luciei", obicei mai vechi suedez, originar încă din evul mediu de la „sărbătoarea luminii", celebrată cu prilejul nopții de 12 decembrie, socotită a fi ca cea mai lungă din cursul anului. Într-adevăr, în această lună, nici n-a trecut ora prînzului și începe să se lase întunericul. Suedia are ciudățeniile ei climatice. Într-o șeptime din această țară, situată sub cercul arctic, soarele nu apune deloc timp de două luni în cursul verii (15 mai-15 iulie), aducînd acele „nopți albe", cînd zilele par că se înlănțuie una de alta, și noaptea practic nici nu există, soarele răsărind iarăși, îndată după ce dispare, sub orizont. În schimb, în timpul unei perioade de aceeași durată, iarna, soarele nici nu se ridică măcar deasupra orizontului. Atunci suedezii de acolo trăiesc zi și noapte la lumina becului electric sau a lumînării de seu în îndepărtata Laponie.

„Sărbătoarea luminii" se ține așadar și astăzi, Lucia simbolizînd după cum spun suedezii, „victoria luminii asupra celei mai întunecate perioade a anului". Îmbrăcată în alb, Lucia, care este aleasă dintre tinerele suedeze, de obicei înalte și blonde ca și bărbații, poate fi văzută în toate ziarele suedeze care sînt destul de groase ca volum și asemănătoare în multe privințe ziarelor americane. Ziarul „Stockholm Tidningen", unul din marile ziare ale burgheziei suedeze, organizează chiar un concurs pentru a alege pe cea mai frumoasă Lucie care participă apoi la o procesiune pe străzile orașului. La Stockholm mai poți constata unele obiceiuri la fel ca și în S.U.A.: comicsuri și diferite reviste pornografice ce se vînd liber la chioșcurile de ziare, romane de groază sau filme cu senzații tari importate de la Hollywood. Adesea, spre miezul nopții vezi perechi de tineri beți de-a binelea, legănîndu-se cam nesiguri pe străzile orașului.

Pe una din arterele principale ale capitalei suedeze

În luna decembrie, în Suedia se întîmplă un eveniment destul de important și anume decernarea premiului Nobel, care de obicei are loc în frumoasa sală de concert „Konserthuset" din piața Hötorget, clădirea avînd la intrare un monumental grup de statui, ce parcă plutesc deasupra unui piedestal, înconjurînd pe Orfeu, opera marelui sculptor Milles.

Desigur că nu poți vorbi de Stockholm fără a aminti de Skansen, un mare muzeu în aer liber, din insula Djurgarden, unde poți vedea case, ateliere, mori, biserici din vechea Suedie, asemănător cu Muzeul satului de la noi, apoi să vizitezi grădina zoologică și să te bucuri în parcul de aci de unele distracții pe care vin să le guste stockholmezii, atît iarna dar mai ales în cursul verii. Aici poți cunoaște Suedia într-o zi, spun nu fără oarecare doză de adevăr ghizii care conduc pe turiști...

★

Înainte de a părăsi acest frumos oraș, doi reprezentanți ai Asociației de prietenie Suedia-Romînia, care m-au condus la gară, m-au rugat să transmit urările lor de bine, de pace și prosperitate tuturor prietenilor din Romînia. M-am despărțit de frumoasa Suedie, „Sverige", cum îi spun localnicii (care nu sînt chiar atît de reci și rezervați după cum se afirmă, ci pot fi și ospitalieri), după o noapte de mers cu trenul pînă la Malmö, mare centru industrial și port al țării. De aci ne-am îmbarcat pe un feribot, care după trei ore și jumătate de navigație pe Marea Baltică, ne-a redat din nou șinelor de fier pe care ne-am continuat drumul spre patrie.

Al. GHEORGHIU

JURNAL DE ACTUALITĂȚI

ÎN SECVENȚE REPORTERICEȘTI

(Urmare din pag. 1-a)

Atenție! Obiectivul pe prim plan. Orania la 18 ani.

. . . . . .

E bine ca o femeie să fie înaltă? Aici sînt multe păreri. Cele înalte zic că e bine să fii de statură ceva mai potrivită, cele micuțe zic că e bine să fii ceva mai înălțuță. Dragostea nu ține seama de asta și numai rareori soții se caută după înălțime.

Dar dacă dragostea nu alege, cadrele de conducere ale unei filaturi trebuie să aleagă după înălțime noile angajate, cînd le repartizează pe secții. Cele înalte sînt potrivite la fleyere, fiindcă sînt mașini cu două și mai multe rastele. Pentru o femeie înaltă nu-i nici o problemă să întindă mîna la rastelul trei și să lege firul.

Știind aceasta, am fost surprins, acum doi ani, cînd am făcut cunoștință cu Orania. Mi-a întins mîna o fetișcană blondă, subțirică, sănătoasă, veselă și deosebit de vioaie și deșteaptă, dar înaltă, nu prea. Mă uitam cum lega firul la bobinele de pe rastel: nici un efort, nici măcar nu se ridica în vîrful picioarelor.

Secretul era că Orania lucra la un fleyer „scund", cu două rastele. Și acesta era de fapt și secretul venirii ei în secția fleyere.

Fiindcă e foarte bine să dai de o fată ambițioasă, care lucrează la levate și vrea să treacă neapărat la fleyere, unde e mare nevoie de lucrătoare calificate, dar ce te faci dacă fata nu e bună pentru săritura în înălțime? Chibzuiești, refuzi, iar chibzuiești, iar refuzi, dar cine poate rezista ambiției unui om tînăr, dornic să arate ce poate? Ia să vedem la un fleyer cu două rastele. Nu te ridici pe vîrfuri? Nu? Bine, atunci, Topală Ana, o iei în primire. De azi înainte este eleva ta.

Două femei tinere, necunoscute una alteia, și-au strîns mîna și au zîmbit. Orania, mai fericită. Cealaltă cu unde de grijă pe frunte a aceleia care-și asuma în acea clipă o mare răspundere. De cîtă răbdare trebuie să dai dovadă cu o începătoare! Și răspunderea nu stătea numai în asta. Organizația de partid pusese în fața celor ce se ocupau de calificarea noilor angajate să le califice de-a dreptul la nivelul cel mai înalt. Și nici Topală Ana nu era cu mult mai în vîrstă decît Orania. Ana însă era un „element de nădejde", cum se spunea în caracterizarea ce se făcea la panoul de onoare al fruntașilor, sub fotografia ei.

În fabrică funcționa un curs de minim tehnic pentru însușirea cunoștințelor teoretice. De la teorie, la practică și de la practică la teorie, Orania a parcurs drumuri multe, care au învățat-o să „meargă frumos". Nu e numai o figură de stil, este și o realitate. Într-adevăr trebuie să știi să circuli între fleyere, să nu alergi inutil dintr-un capăt la celălalt al coridorului dintre două mașini pentru a „suda" cînd un fir, cînd altul. Prepeala o face pe începătoare să piardă mult timp. Și fiindcă e vorba de circulație, e cît se poate de potrivită comparareа cu demarajul unui automobil, a uneia din operațiile cel mai des repetate în cursul unui schimb: oprirea și pornirea mașinii. Un șofer bun va porni întotdeauna lin, fără smucituri. O bună lucrătoare la fleyere trebuie să-și formeze un simț asemănător: pornirea bruscă sau cu smucituri a mașinii duce la ruperea mai multor fire decît acelea care au silit-o s-o oprească pentru a le lega.

— Apoi „sudarea" firelor! continuă să povestească Orania, referindu-se disparat la cîte ceva din ceea ce învățase, bucuroasă că ajunsese și ea să dețină „secrete" de muncă.

Degetele ei subțiri făceau o demonstrație de felul cum lega greșit înainte, din care cauză rămîneau noduri pe fir, umflături, și cum lega atunci după ce devenise posesoarea secretelor, cam „suda", după expresia ei. Și nu era greu de observat că demonstrația de sudură greșită trăda stîngăcie, neîndeminare, în timp ce cealaltă era aproape de prestidigitator: nici nu apucai să observi cînd se producea.

Topală Ana o privea zîmbind. Era și mîndrie și bucurie în zîmbetul acesta. O parte din îndeminarea ei, acumulată în cei cinci ani de muncă făcuți pînă atunci, trecuse în degetele celeilalte, în ochii ei, capabili să găsească dintr-o ochire firul rupt între cîteva zeci, întinse ca strunele de harpă.

Restul a fost desăvîrșit de educarea reflexelor, sub supravegherea ei continuă. Entuziasmul Oraniei și vioiciunea ei neobișnuită, înnăscută, au grăbit această educare.

Cît a durat calificarea? Desigur, pentru a învăța să lucrezi la un fleyer nu e nevoie de ani de zile, dar pentru a-l simți, cum simte aviatorul mașina, e nevoie ori de o participare foarte vie, de un interes veșnic proaspăt, ori de timp. Auzind că mă interesez de cîți ani e în fabrică Topală Ana și de cîți ani ea, Orania a ținut să-mi strige la ureche — în secția fleyere e un zgomot foarte mare:

— Să știți că nu anii contează aici, ambiția contează!

După doi ani le reîntîlnesc, în prima zi de lucru din 1962, prietene bune cele două necunoscute de atunci, o prietenie de care vorbesc amîndouă cu o discretă căldură, ajutîndu-se una la alta și cuprinzîndu-se femeiește pe după talie.

Atenție! Obiectivul, un prim plan cu amîndouă. Pentru generic: o batistă albă, impecabilă. Titlu: „Frumoasa ambiție".

Amfiteatru cu săniuțe

În seara zilei de 28 decembrie 1961, gerul slăbise puțin, zăpada de pe trotuar își pierduse din prospețime și albeață, se prefăcuse într-un mălai sau într-o sare grunjoasă. Aerul era numai umed, nu și înghețat. Totuși, stînd mai mult timp pe loc, picioarele puteau să înghețe. Slăbirea gerului e un amănunt de mare importanță pentru cele ce urmează, deoarece este vorba de copii, de rîsetele lor, de strigătele lor impetuoase și de nerăbdare și mai ales de picioruțele lor care n-au înghețat deși au stat cam două sau chiar trei ore afară. Săniuțele au fost coborîte cu liftul de la toate etajele blocurilor dimprejur. Trecătorul auzea încă de la colțul bulevardului Magheru cu str. C. A. Rosetti țipetele lor ritmate; apropiindu-se, descoperea o mulțime destul de compactă de oameni maturi care bloca circulația pe trotuar lîngă „Filatelia" și „Asociația vînătorilor", cu animale împăiate. Femei și tineri, bărbați în toată firea erau cocoțați pe meterezul de zăpadă ridicat la bordură, formau un cerc în fața unei vitrine absolut goale — administrația magazinului cu autoservire „Unic" — unde la o cercetare mai atentă puteai zări doar o chelie în fața unui birou dincolo de perdeluța de voal. Iar din mijlocul acestui cerc de oameni maturi, ca din fundul unui mare ceaun, se ridicau țipetele vesele și rîsetele unui popor de copii.

Intrigat m-am oprit, mi-am făcut loc printre maturi, m-am cățărat și eu pe meterezul de zăpadă și am văzut unul din cele mai ingenioase amfiteatre din lume: un amfiteatru cu săniuțe. Pe toată lățimea trotuarului și pe o lungime de aproape 50 de metri (cam cît ținea vitrina) o mulțime de sănii puse cap la cap formau trei șiruri de bănci pe care se agitau într-o viermuială ca de stadion căciulițe, minuțe mici înmănușate, basculi și șepci ale unor elevi din a întîia și a doua, șoșonei, pumnișori ridicați, zăpadă băgată între gulerul paltoanelor și gîturile fragile, năsucuri roșii de frig, ochi rizători și ochi speriați, zurbagiii și cumințeii, aceștia din urmă lipiți de vitrină, în picioare, alungați de ceilalți de pe săniuțe, fetițe care se țineau de mînă și țipete. În prima clipă am fost atît de buimăcit de această vînzoleală și de spectacolul ciudat al șirurilor de bănci făcute din săniuțe în fața unei vitrine absolut goale, încît n-am dat atenție strigătelor. Credem că e numai o joacă — puțin neobișnuită, ce e drept — sau o glumă deosebit de spirituală: să te instalezi în fața unei vitrine absolut goale și să se antrenezi trecătorii de pe stradă să se întrebe mirați: ce este? ce s-a întîmplat? Pe urmă am început să disting că se striga ritmat și organizat:

— Ne-ne, filmul! Ne-ne, fil-mul!

Și bătea din picioare poporul acela de 3 și 7 ani și reclama cu toată vigoarea filmul. Într-adevăr, după cîteva minute vitrina s-a stins și în întuneric s-a detașat un ecran mic pe care a început să ruleze un film animat: lupta inteligentă a unui canar să scape de atacul perfid al pisicii. Și s-a făcut o liniște desăvîrșită în ciudatul amfiteatru.

Faptul era remarcabil. Magazinul „Unic" oferea copiilor cu prilejul Anului Nou, între orele 6 și 9, filme. Amfiteatrul de săniuțe era „construcția" lor. Cineva lîngă mine spunea că în comunism așa va fi, toată lumea va avea destul timp să se ocupe de artă și arta o vei putea întîlni în fiecare vitrină.

Poate că știa ce adevăr spune: cei de pe săniuțe erau într-adevăr spectatorii epocii comuniste. Din toate punctele de vedere.

H. ROHAN

ÎN BLOCUL-TURN

(Urmare din pag. 1-a)

Cartonașele de pe cutiile de scrisori mai exprimă însă și altceva: etajele, înălțimile. Cînd oare — înainte de construcția acestui bloc-turn — a mai locuit vreun bucureștean la etajul 14 sau 15?

Liftul încăpător urcă etaj după etaj în acest bloc-turn.

— Aici, la 4, stă artista Lelia Cincu, de la Teatrul de Operă și Balet al R.P.R.! ne spune portăreasa blocului, care ne însoțește. O avem la noi și pe Lucia Roic, de la Operetă. Uite, la 8 locuiește cunoscutul atlet, campion al țării la suliță, Alexandru Bizim. La etajul 10, avem pe...

Noi însă vrem să ajungem sus, la ultimul etaj, să facem cunoștință cu cei care — la orice oră din zi — au în fața ochilor o neasemuită panoramă bucureșteană. Și, totodată, vrem să aflăm cum se simt ei la o asemenea înălțime...

— Cum mă simt? ne întîmpină vesel mecanicul Marin Gafton, în prezent — în urma absolvirii unei școli metalurgice — dispecer la uzinele „Semănătoarea". Foarte bine! Atît eu, cît și întreaga mea familie...

Înt răm în apartamentul elegant, format din trei camere și dependințe, ocupat de acest locatar. E apartamentul 89, cel care încheie suita încăperilor din acest bloc. Marin Gafton are dreptate: familia lui se simte bine. Soția sa, Gafina, care cu ani în urmă nu cunoștea decît curtea și camera ei cu pămînt pe jos din Giulești, trebăluiește acum liniștită prin bucătărie, preparînd niște clătite la 53 de metri înălțime... Lucian, elev în clasa I-a, e adîncit într-o problemă de aritmetică, iar micuța Iuliana „așterne" pătucul unei păpuși îmbrăcată într-o rochiță cu volănașe...

Discuția se leagă firesc. Pe studio, alături de cărțile **„Tratamentele termice"** și **„Ghidul atelierului mecanic"**, zărim și un instrument muzical. Surprinzîndu-mi privirea, gazda ne spune:

— Da, fac și puțină muzică într-o formație a uzinei noastre. Firește, timpul îmi este măsurat. Totuși, găsesc din cînd în cînd răgazul și pentru repetiții...

„Glasul turnului" - gazeta de perete a blocului

La un răstimp, continuă:

— E bine aici, la etajul 15! Avem continuu apă caldă și rece, căldură, de toate. Liftul merge continuu. Cu unii copii mai avem de furcă, însă vecinul meu Alex. Maria — care-i vicepreședinte în comitetul de bloc — are grija să-i educe, să atragă atenția părinților respectivi. De altfel, pe chestia asta — a jocului uneori cu liftul — a și apărut un articol satiric în hol, la gazeta de perete „Glasul turnului"...

Pentru a se putea construi acest bloc cu 18 nivele (subsol, parter, mezanin, 15 etaje) și o mare terasă, pentru a se crea condițiile confortabile de locuit, au muncit zile și nopți arhitectul Suren Harutinian de la I.S.C.A.S., împreună cu colaboratorii săi, inginerii Zamfir Măduță, Gh. Zaharia, Atanasie Mirea și Eugen Leizer. Fundația a fost concepută a fi turnată pe un radier general, de circa 400 mp. Scheletul blocului este solid, construit din diagrame de beton armat, turnate — pentru prima oară în țară — în cofraje de inventar. Tapetele din apartamente sînt semilavabile, băile și bucătăriile sînt placate cu faianță albă.

Gospodina a deschis larg ferestrele, spunîndu-ne:

— De aici, de la noi, se vede întreaga Capitală. Vara, îndeosebi, vedem și Floreasca și „Casa Scînteii" și turnul parașutiștilor de la stadionul „23 August"... E minunat...

Din Piața Splaiului pînă în Piața Chibrit

Odată biruite greutățile de început, s-a putut trece și la construcția altor blocuri-turn, adevărate podoabe ale Capitalei noastre, care totodată dau putința cazării unui mare număr de locatori pe o suprafață de teren redusă.

În Piața Splaiului, la poalele Căii Victoriei, s-a înălțat spre tăriile cerului un bloc-turn de 60 de metri, cu 5 metri mai înalt decît cel din Piața Palatului R.P.R. Silueta acestui bloc cu 20 de nivele, înconjurat de alte trei blocuri de contur cu cîte 5 etaje, domină majestuos bătrînul chei al Dîmboviței. Arhitectul Constantin Moșinschi, șeful proiectului, împreună cu colaboratorii săi, Constantin Jugurică și C. Aznavorian, de la Institutul Proiect-București, au avut mult de „furcă" pînă ce l-au putut definitiva, pînă în cele mai mici amănunte, pe planșetă.

Interiorul blocului-turn încîntă ochiul. Pereții din apartamente sînt gretuiți cu o tencuială fină de ipsos, băile și bucătăriile sînt placate cu faianță, iar scările și culoarele, cu mozaic de marmură. Prin combinarea, într-un cuptor special, a pămîntului galben de lîngă Timișoara, cu cel alb de lîngă Medgidia, s-a realizat o ceramică specială pentru exteriorul blocului, care — la lumina soarelui — lucește ca aurul...

Nenumărate magazine și o frumoasă bucătărie de bloc sînt găzduite la parterul ansamblului arhitectonic din Piața Splaiului. În curînd acest ansamblu va fi întregit. În fața blocului-turn se va amenaja un bazin monumental, avînd o fîntînă arteziană care va arunca apa la 15 metri înălțime. Pe laturi se vor amenaja zone de verdeață și flori, precum și locuri speciale pentru copii cu nisip și balansoare.

Un alt bloc-turn, denumit „I", și-a înălțat silueta în fața uzinelor „Grivița Roșie", chiar peste drum de locul unde se află placa comemorativă ce amintește de eroicele lupte ale ceferiștilor din februarie 1933. Dincolo, în Piața Chibrit, se află blocul-turn „O", cu subsol, parter și 13 etaje, construit în axul Bd. 1 Mai, după proiectul executat în atelierul arhitectului Mircea Bercovici, de la Institutul Proiect-București. Se preconizează de asemenea construirea a alte blocuri-turn, pe marile magistrale. Sînt blocuri care dau o notă nouă urbanisticei bucureștene, înfrumusețînd-o în chip deosebit.

Mircea SCRIPCA

TEATRU

5 minute cu Tatiana Sanina

— Cîteva cuvinte despre activitatea mea? Probabil că am să vă dezamăgesc, fiindcă ea nu cuprinde nimic extraordinar, nimic ieşit din comun...

Dar acesta nu era singurul motiv pentru care Tatianei Sanina îi venea greu să ne răspundă. În primul rînd nu-i place să vorbească despre ea însăşi.

— Totuşi...

Plină de farmec şi naturaleţe, comunicativă şi spirituală, tînăra artistă sovietică s-a resemnat în cele din urmă. Şi-a rupt cîteva clipe din timpul atît de scurt şi preţios pe care-l avea la dispoziţie şi ne-a răspuns la întrebări.

— Cariera artistică am început-o încă din anii cînd studiam la conservatorul din Eaku. Atunci am cîntat la Teatrul de estradă. Abia după terminarea studiilor am debutat în operetă. Acest eveniment important din viaţa mea s-a întîmplat pe scena Teatrului de operetă din Riga, unde am interpretat, pentru prima oară, rolul Mirandolinei din „Hangiţa" lui Goldoni. Au urmat apoi lucrarea dramatică sovietică „Primăvara la Moscova", operetele „Rose Marie", „Silvia", „Valea de aur" şi altele. Din anul 1948 cînt pe scena Teatrului de Operetă din Moscova.

— Ce rol v-a atras cel mai mult?

Tatiana Sanina se gîndeşte un moment.

— Este greu să precizez, fiindcă în fiecare rol am pus o fărîmă din sufletul meu şi pe toate le-am jucat cu plăcere. Dar dacă stau să mă gîndesc bine, cred că m-am apropiat cel mai mult de cel din operetа „Prinţesa Circului".

— Am vrea să ne spuneţi ce părere aveţi despre publicul bucureştean?

— În primul rînd este plin de temperament. Îşi exprimă cu multă atenţie aprecierile şi poate crea — lucru deosebit de important — o bună dispoziţie artiştilor. Mi-am dat seama de aceasta interpretînd rolul Hannei Glawari din „Văduva veselă".

— Faptul că unele replici le-aţi rostit în romineşte n-a fost trecut cu vederea de spectatori.

— Îmi pare rău că n-am avut timp suficient pentru a învăţa mai mult. Cu prima ocazie — şi ea s-a ivit de pe acuma, prin reînnoirea invitaţiei pe care mi-a făcut-o direcţia Teatrului de Operetă din Bucureşti de a veni în cursul acestui an să cînt în operetele româneşti — voi căuta să mă achit de datoria pe care o am faţă de publicul dumneavoastră atît de primitor.

— În acest început de an, ce proiecte aveţi?

— Vreau să precizez că o parte din proiectele mele au prins viaţă încă de pe acum. În prezent pregătesc rolul Stepanidei din opereta „100 de draci şi o fată", a compozitorului Hrenikov. Mă atrage acest rol, întrucît el este cu totul deosebit celor create de Kalman, cu totul deosebit operetelor create în „stilul vienez". Alte proiecte? Cîteva concerte pe care le voi pregăti şi intensa activitate de la Teatrul de Operetă din Moscova. Nu-i destul?

— Aţi uitat operetele româneşti.

— Nicidecum. Îmi voi face timp şi pentru ele.

Nu ştim dacă Tatiana Sanina a făcut această completare, introducînd noţiunea timpului ca o aluzie discretă la treburile imediate ce o aşteptau. Totuşi cele cinci minute zburaseră.

Înainte de a se despărţi de noi, artista sovietică ne-a rugat să transmitem cititorilor noştri tradiţionala urare, pe care a rostit-o în romineşte cu un farmec deosebit: „La mulţi ani".

Victor TEODORU

„COPIII SOARELUI"

Unora, teatrul lui Gorki li se poate părea puţin întunecat, dominat de umbrele infernalei vieţi ruseşti de sub tirania ţaristă, dar cînd îl auzi (şi nu numai pe el!) pe Protasov, eroul principal al acestei strălucite drame, spunînd: „Noi, oameni, sîntem copiii soarelui, copiii izvorului luminos al vieţii, noi ne-am născut din soare şi vom învinge spaima întunecată a morţii! Noi sîntem copiii soarelui! El dă naştere acelor gînduri îndrăzneţe, înflăcărate, ce luminează bezna nedumeririlor noastre, el este un ocean de energie, de frumuseţe şi de bucurie". Îţi dai seama cît a crezut acest vizionar în ziua de astăzi şi de mîine a omenirii.

În regia lui Ciulei şi Lucia Pintilie, căutarea adevărului vieţii întreprinsă de către chimistul Protasov, sfîşietoarea dibuire în întuneric a micului grup de oameni strînşi în jurul lui, au căpătat semnificaţii noi. Decorul lui Bortnovschi, inspirat şi el, ajută la înţelegerea acestei piese pline de atmosferă, care cere o sobrietate şi o pondere foarte mare interpreţilor. Finalul excepţional, e vorba de înfruntarea în amurg a celor două siluete: cea a pictorului Vaghin cu lăcătuşul Egor, dă o indicaţie asupra viitorului şi mi s-a părut cel mai inspirat lucru din munca regizorilor.

Savantul Protasov este o figură luminoasă de intelectual preocupat exclusiv de ştiinţa lui. Pentru această se ruinează şi îşi uită pînă şi soţia, aceasta fiind gata-gata să dea ascultare chemării amoroase a prietenului casei, un pictor visător, departe ca şi chimistul nostru de trista realitate. Poate numai Liza, sora lui Protasov înţelege cîte ceva din nenorocirea slugilor, dar vorbele ei sînt puse pe seama unei boli de nervi.

În casa acestei familii, fericite într-un fel (e vorba de dragostea, în cele din urmă împlinită dintre savant şi soţia lui), se plictiseşte laolaltă, neträind atît de intens idealul ştiinţei ca Protasov, un medic veterinar cinic, Cepurnoi, îndrăgostit de Liza şi sora acesteia, Melania, personaj bizar, amestec de devotament şi prostie, de idealism şi uşor mercantilism, gata să facă orice pentru Protasov. Ca într-o fatalitate, Liza nu înţelege pînă la capăt iubirea cinicului său adorator şi Cepurnoi se sinucide, agravînd pînă la consecinţele maxime boala femeii. O bătaie zgomotoasă îl va trezi oarecum, şi pe savant la realitate, iar pictorul Vaghin va înţelege în cele din urmă că Elena nu-i poate aparţine.

Acţiunea stufoasă, numărul mare de personagii, scena destul de înghesuită creiau regiei dificultăţi serioase, dar ele, cum am spus de la început, au fost rezolvate cu succes. Spectacolul e echilibrat, are acea poezie tragică ce se cerea şi lungimile textului trec neobservate.

Ciulei ne-a dat un Protasov agitat, copilăros, luminos, de un optimism fermecător şi de o simplitate cuceritoare. Poate renunţarea la o accelerare repetată, la graba desinvoltă i-ar folosi mai mult. Momentele cruciale ale rolului, cum e, de pildă, scena explicaţiei cu Elena, au dovedit că d-su este un actor cu multă, multă sensibilitate.

Clody Bertola, în Liza, a avut acea detaşare inocentă a începutului de nebunie ce se cerea şi tristeţea contagioasă a personajului, atît de greu de realizat, cînd nu vine dinăuntru, dar unele strigăte, prea devreme scoase, au stîrbit din emoţia ce se cerea gradată mai cu atenţie.

Gh. Oancea, nume nou, a fost actorul care a meritat cel mai mult după cei doi, aplauzele noastre. Cu o stăpînire de sine, cu o gravitate mai rar întîlnită la tineri, el o fost o prezenţă în rolul lui Cepurnoi, personaj foarte greu de găsit.

Gina Petrini a ştiut să redea acele nuanţe de cochetărie nehotărîtă şi de credinţă neclătinată în soţ pe care le reclamau rolul Elenei Nicolaevna.

Mai puţin decît ne aşteptam, V. Rebengiuc. Lui i-a lipsit în unele momente starea de inspiraţie cuceritoare, singura în stare să primejduiască soarta căsătoriei lui Protasov. Poate şi în final am fi vrut o resemnare mai dureroasă, alcătuită cu aceiaşi economie de gesturi care îi e proprie.

Ana Negreanu, N. Ştefănescu, Vasile Florescu, Mircea Basta, Dorin Dron, Aurora Şotropa, Doina Mavrodin, Gh. Iorgulescu, Gh. Petreanu au ajutat spectacolul în măsura cerinţelor. Rodica Tapalagă, în Fima a ieşit din unitatea spectacolului printr-o interpretare independentă, nu lipsită de virtuţi.

Drama „Copiii soarelui" prilejuieşte o biruinţă artistică de necontestat teatrului „Lucia Sturdza Bulandra" şi o recomandăm spectatorilor şi pentru frumuseţea textului.

Eugen BARBU

Reflector

TEATRUL ÎN ŢĂRILE PRIETENE

Din noua dramaturgie bulgară

Acum cîţiva ani s-au jucat pe scenele noastre două foarte interesante şi nu mai puţin valoroase lucrări ale noii dramaturgii bulgare. Este vorba de „Alarma" şi „Cel ce caută fericirea", amîndouă ale lui Orlin Vasiliev. De atunci în dramaturgia ţării prietene au apărut o serie de lucrări noi de certă valoare, care se joacă cu succes pe scenele oraşelor bulgare şi din care unele se vor juca desigur şi la noi. Două dintre acestea sînt dramele „În fiecare seară de toamnă" de Ivan Peicev şi „Efort" a lui Nikola Rusev, pe care le prezentăm astăzi cititorilor noştri.

Despre tinereţe şi rezistenţă în faţa fascismului

Vă amintiţi desigur de foarte frumosul film bulgăresc care a ruiat nu de mult la noi şi care se intitula „Am fost tineri". Aceeaşi perioadă crîncenă, aceeaşi atmosferă dramatică şi în acelaşi timp romantică, un romantism gingaş, curat, amintind de frumuseţea impalpabilă a proape a unei păduri înmuguri te în primele zile ale primăverii, o aduce în faţa spectatorului şi drama lui Ivan Peicev „În fiecare seară de toamnă".

Într-o seară de toamnă, Andrei, tînărul blazat fără nici un ţel în viaţă, întîlneşte întîmplător la o răscruce, o fată. Nu schimbă cu ea decît două-trei vorbe şi fiindcă nu ştie cum o cheamă, o botează Ana. A doua zi, un prieten, Pavel, „cel care face lumină", îl roagă pe Andrei să ascundă la el un om urmărit de poliţie. Omul acesta nu este altul decît fata din ajun, Ana. Din acest moment viaţa lui Andrei, care aşa cum spune Elena Vasileva, mama eroului, nu se compunea decît din „puţină poză, puţină extravaganţă, puţină ipocrizie", devine alta. Tînărul simte acum, ştie că poţi şi trebuie să trăieşti altfel decît a făcut-o el pînă atunci, în bătăi şi jocuri de cărţi, profeţind o sterilă filozofie a vieţii. În calea lui Andrei care păşeşte pe o nouă uşă a vieţii se vor aşeza însă foştii lui prieteni „fantomele", Vanda, fosta lui iubită şi Bogdan, fecior de bani gata şi reprezentant al gestapoului, care departe de a fi un cheflîu inofensiv, este un criminal odios şi cinic. Ana va pleca din casa lui Andrei pentru a răzbuna trădarea şi moartea unor tovarăşi. Andrei şi mama sa, Elena Vasileva, n-o vor uita niciodată pe tînăra plăpîndă şi sensibilă, căreia i-ar fi plăcut să ducă o viaţă liniştită şi caldă, dar care nu o poate face atîta vreme cît mai există măcar un singur duşman al vieţii. Andrei înlătură cu mînă sigură fantomele ce i s-au aşezat în drumul către singura viaţă adevărată, aceea de luptător. El îl ucide pe Bogdan, venit să o aresteze pe Ana şi ţine piept singur, doar cu un pistol în mînă unui întreg detaşament de poliţişti şi gestapişti. El ştie că nu mai are de trăit decît trei minute, dar aceste trei minute sînt adevărata lui viaţă, singura pe care şi-a dorit-o şi pe care nu o va trăda...

„Nu ne cruţăm pe noi înşine..."

Dar dacă piesa lui Ivan Peicev este o evocare eroică a luptei dusă de tineretul comunist bulgar împotriva fascismului, „Efort" a lui Nikola Rusev este un foarte actual şi vehement rechizitoriu împotriva egoiştilor carierişti care întotdeauna au trăit fără efort, care şi astăzi încearcă să treacă prin viaţă şi să se cocoţeze în posturi înalte fără a face nimic, fără a mişca un deget. Evgheni, un egoist feroce, n-a avut toată viaţa decît o singură grijă, o singură preocupare — să-i fie cît mai bine, cît mai cald. Şi cînd acest bine al lui, numai al lui, a fost ameninţat, el n-a ezitat să sacrifice pe altarul egoismului său, prieteni, rude, soţie, copii. Asemenea oameni ca Evgheni n-au făcut niciodată nici măcar efortul de a aduce o bucurie celor de acasă. Şi de aceea viaţa din jurul lor e pustie, rece, cenuşie, o viaţă fără bucurii şi fără căldură, apăsătoare, din care lipseşte chiar şi surîsul.

În lumea lupilor, în lumea capitalistă, aşa a trăit Evgheni şi fiindcă mulţi trăiau aşa, fără efort, pe spinarea altora, nimeni nu l-a observat. În lumea noastră, cea care construieşte socialismul însă, în care efortul creator, efortul de a crea bunuri şi bucurii este unanim, modul de a trăi şi de a concepe viaţa al lui Evgheni devine o continuă trădare. Din egoism şi comoditate, din refuzul de a face un efort în plus îşi trădează tovarăşii de luptă, soţia, fiul, tovarăşii de muncă, mereu şi întotdeauna în cele mai grele momente, în momentele care cereau efort şi încordare. Pe Evgheni îl condamnă şi-l demască comunistul Vasil şi sondorul Simo, soţia lui Elena şi chiar şi fiul său Kiril, ultimul care mai credea încă în el. Îl condamnă chiar şi unul ca Smecher, care a fost nu o dată la marginea omeniei dar căruia fuga, trădarea îi repugnă. Conflictul care se desfăşoară între numai între Evgheni şi Vasil, va deveni astfel unul în care de o parte stă o întreagă colectivitate care depune efortul de a crea pentru toţi o viaţă mai bună, iar de partea cealaltă Evgheni singur, egoistul feroce, pentru care orice efort este de neînchipuit şi care tocmai prin această lipsă de efort creator stă în calea realizărilor celorlalţi. Ceea ce justifică replica lui Vasil, ca o concluzie a întregii drame: „Nu ne cruţăm pe noi înşine, avem de aceea dreptul să nu cruţăm nici pe cei care ne stau în cale".

Mariana PÎRVULESCU

OCTAV BĂNCILĂ

90 ani de la naşterea marelui pictor

Se împlinesc zilele acestea nouăzeci de ani de la naşterea în tîrgul Botoşanilor a pictorului Octav Băncilă. El s-a născut, deci, nu departe, în timp şi în spaţiu, de Enescu, de Ibrăileanu, de Mihail Sadoveanu, de Tonitza, de Bacovia, de Luchian, de mulţi alţii, cu care a format una din cele mai glorioase generaţii ale culturii române moderne.

Băncilă a fost unul din acei artişti care au în ochii noştri meritul nepreţuit de a-şi fi căutat realizarea numai în contact cu durerile, suferinţele şi aspiraţiile poporului, şi de a fi înfruntat, pentru aceasta, toate formele de vitregie ale lumii burgheze, obtuză şi feroce.

Băncilă a avut norocul ca, datorită rubedeniilor, să copilărească şi să crească în casa ieşană în care ani de zile s-a tipărit „Contemporanul". El s-a format deci într-o atmosferă de idei noi, progresiste, de conştiinţă critică şi protestatară. Aceasta, desigur, l-a ajutat să-şi îndrepte privirile, încă din prima clipă, spre esenţa realităţii şi să combine pe paleta sa, culori care erau ale suferinţii şi revoltei. Doi sau trei ani de studiu la München, una din capitalele artistice ale vremurilor de atunci, unde se propaga hermetizarea, hieratizarea, divorţul absolut al artei de popor, nu l-au împiedicat, întors în ţară, să umple prima sa expoziţie cu chipuri de ţărani supţi de foame, livizi, purtînd în ochi clocote de ură şi revoltă. Un tablou intitulat „Ţăran pribeag", exprima fără menajamente întreg conţinutul „chestiunii ţărăneşti", al dramei ţărănimii muşcată şi suptă pînă la os de o exploatare cu două guri şi două rînduri de gheare: moşierească şi burgheze, feudale şi capitaliste. Un altul, intitulat „Peticarul", arăta realitatea suferinţei oamenilor nevoiaşi zvîrliţi în cotloanele şi şanţurile Rominiei burghezo-moşiereşti. Nu e de mirare că a fost privit strîmb, chioriş, dar cît de strîmb şi chioriş trebuie să fi fost privit cînd a pictat o „şedinţă la clubul socialist", asternînd pe pînză chipurile celor care înfruntau piepţiş pe asupritori! Nu e de mirare că tabloul a dispărut, s-a „pierdut".

Dar nu e de mirare nici că Băncilă s-a simţit pregătit şi obligat ca, în momentul în care ţărănimea a pornit la ultima ei mare bătălie, tragica ei ultimă bătălie pe cont propriu, să scrie cu uleiuri colorate cronica acestei imense drame, faimosul ciclu „1907", cel mai complet, dacă nu cel mai desăvîrşit, documentar plastic al răscoalelor. Şi nu o, iarăşi şi iarăşi, de mirare că de îndată ce, unde încă, le expunea în vitrina unei librării ieşene, pentru a prezenta o imagine, de dincolo şi de peste abjectele minciuni oficiale, a înfiorătoarei tragedii, poliţia liberalo-conservatoare apărea de după colţ, le smulgea de la vedere şi le tăinuia pe undeva, pe unde multe s-au prăpădit.

Şi, — iartă-mi-se această repetiţie inevitabilă — nu e de mirare că, mereu cu ochii aţintiţi asupra vieţii de suferinţă a poporului său, a acelei vieţi care nu îngăduia nici un moment de linişte într-o dramatică frămîntare multiseculară, Băncilă trecea cu pensula pe pînză, parcă biciuit, parcă gemînd, parcă strigînd de durere şi revoltă: „tarele" sînt atît de apăsate şi de zvîcnite, au o învolburare atît de neostenită, încît tablourile par pictate direct pe pămînt, pe un pămînt cu brazde răscolite, frămîntat de paşi grei şi obosiţi, de fugă, de încleştări, de prăbuşiri, de toate semnele caznei şi ale luptei... De mirare e numai, că această pensulă, grea ca un plug, mai putea deveni atît de delicată, de diafană şi aproape imponderabilă, atunci cînd zugrăvea imensele, luminoasele tufe de liliac eminescian al uliţelor ieşene şi petalele multicolore ale tuturor florilor proaspete, vii, simple şi gingaşe, răsărite primăvara pe pămînturile ţării...

Octav Băncilă nu a avut geniul artistic al marilor săi contemporani, Luchian, Pătraşcu, Tonitza. Dar a avut în cel mai înalt grad, geniul moral al artei şi al artistului legat de popor, creînd pentru popor, suferind şi nădăjduind alături de poporul său...

Şi aceasta îl înalţă sus, foarte sus...

Radu POPESCU

OCTAV BĂNCILĂ *Grevistul*

ÎN STUDIOUL BUCUREŞTI

Pentru anul acesta studioul „Bucureşti" a pregătit o producţie bogată, atît în ceea ce priveşte numărul filmelor, cît şi varietatea tematicii. Unele sînt de pe acum finisate şi vor rula peste puţin timp pe ecranele cinematografelor, altele se află în plină producţie, iar pentru o altă serie, regizorii fac ultimele pregătiri în vederea „primului tur" de manivelă.

În curînd pe ecrane...

...va apare interesanta realizare a scenaristului şi regizorului Ion Popescu-Gopo, *„S-a furat o bombă"*. Subiectul e palpitant, plin de acţiune şi neprevăzut. O bandă de gangsteri a furat o bombă, care printr-o întîmplare ajunge în mîna unui nevinovat şomer. Acesta habar n-are de primejdia obiectului pe care-l poartă. Îi este foame şi, pe deasupra, mai e şi... îndrăgostit.

Filmul nu trebuie povestit S-ar răpi spectatorilor plăcerea de a savura neprevăzutul pînă la ultima scenă. Interpretarea cuprinde pe Iurie Darie, Eugenia Balaur, Jean Dănescu, Liliana Tomescu, Haralambie Boroş, Puiu Călinescu, Ovid Teodorescu, Tudorel Popa, Cadet Niculescu, Lac Popescu, Emil Botta.

Regizorul Manole Marcus a terminat filmul *„Străzile au amintiri"*, după scenariul lui Dimos Rendis şi Ioan Grigorescu. Acţiunea se petrece în timpul regimului fascist şi povesteşte un crîmpei din lupta dusă pentru eliberarea ţării. Eroina, o tînără luptătoare comunistă, înfruntă şi biruie toate metodele anchetatorului fascist. Pentru realizarea filmului s-a reconstituit cît mai fidel atmosfera oraşului Tîrgovişte din timpul războiului. În rolurile principale apar Antoaneta Glodeanu, Silviu Stănculescu, Viorica Popescu, Virgil Florescu, Maria Dumitrache, Constantin Dinulescu Toma Caragiu, Valeriu Paraschiv, Sandu Sticlaru, Ernest Maftei.

Mai enumărăm cîteva filme din cele pe care le vom vedea în 1962:

„Poveste sentimentală", scenariu de Horia Lovinescu, în regia lui Iulian Mihu. Interpretarea cuprinde pe Irina Petrescu, Cristea Avram, Victor Rebengiuc, Toma Caragiu, Eliza Petrăchescu, Doina Tuţescu, Angela Chiuaru, Gheorghe Enache, Emil Botta, Vasile Niculescu, Nucu Păunescu.

„Celebrul 702", scenariu de Al. Mirodan şi Mihai Iacob, regizor Mihai Iacob, cu Radu Beligan, Ion Finteşteanu, Sanda Toma, Mircea Şeptilici, N. Gărdescu, Ştefan Ciobotăraşu, Angela Chiuaru, Jules Cazaban.

„Puştiul", în care îşi face debutul în filmul de lung metraj regizoarea Elisabeta Bostan. Scenariul e scris de Eva Sîrbu şi Ecaterina Farcaş, iar distribuţia cuprinde pe Corina Constantinescu, Gheorghe Bejan, Gh. Măruţă, Ştefan Berenghi, Tatiana Iekel, Sandu Sticlaru, Mircea Constantinescu, Constanţa Codrescu, Gh. Subovici, Sorin Mihălţeanu, Dan Georgescu, Cezar Tătaru, Eugenia Eftimie.

Iurie Darie, într-unul din rolurile principale ale noului film românesc „S-a furat o bombă"

CINEMA

MUZICA

Noua clădire a Conservatorului din Varşovia

În anii celui de al doilea război mondial, capitala Poloniei a suferit uriaşe distrugeri. Printre numeroasele clădiri nimicite de naziştі a fost şi aceea a Conservatorului, edificiu istoric, în care a studiat, printre alţii, genialul compozitor naţional polon Frederic Chopin şi unul dintre marii interpreţi ai creaţiei sale, pianistul contemporan Arthur Rubinstein. Numeroşi muzicieni străini au concertat în auditoriul Conservatorului creiat în prima jumătate a secolului trecut.

În uriaşul plan de reconstrucţie a capitalei Poloniei populare s-a prevăzut un impresionant complex de clădiri, care va adăposti Conservatorul de muzică. Planul prevede 3 clădiri, centrate pe o curte interioară, clădirile şi spaţiul verde, înglobînd o suprafaţă de 63.000 m.p. Noul conservator va fi ridicat pe malurile Vistulei într-un peisaj larg, atrăgător. Clădirile vor cuprinde două săli dotate cu orgi, două mari holuri, 10 săli spaţioase pentru cursuri colective, 54 de studiouri dotate cu instrumente, o sală de gimnastică, un studio de Operă, două săli de concert cu o capacitate de 780 şi 200 de locuri, diferite laboratoare acustice, o fonotecă şi o bibliotecă. Constructorii şi-au propus să rezolve problema izolării acustice a sălilor de concert şi claselor de curs. Conservatorul din capitala Poloniei populare va putea adăposti aproape 500 de studenţi.

Sala „Theater an der Wien" va fi renovată

Din iniţiativa dirijorului Herbert Karajan sala celebrului „Theater an der Wien" din capitala Austriei va fi renovată. Istoria acestei săli celebre este legată de cele mai importante evenimente muzicale ale secolelor XIX şi XX. Între pereţii ei au răsunat în primă audiţie mondială multe simfonii şi concerte de Haydn, Mozart şi Beethoven.

Karajan proiectează să organizeze în sala „Theater an der Wien" spectacolele experimentale ale Operei de Stat din Viena.

Pierre Monteux-prim dirijor al Filarmonicii din Londra

Celebrul dirijor francez Pierre Monteux a fost numit prim-dirijor al Orchestrei Filarmonica din Londra, în postul rămas vacant prin dispariţia lui Thomas Beecham, care a funcţionat în fruntea ei din anul 1936.

La vîrsta de 86 de ani Pierre Monteux a declarat că dirijatul îl menţine într-o stare de sănătate perfectă şi că speră să-şi continue încă mult timp munca, în fruntea orchestrei din capitala Angliei.

O nouă carte despre Brahms

Sub titlul „Opera şi personalitatea lui Johannes Brahms" a apărut o nouă carte asupra marelui compozitor romantic german. Autorul ei este compozitorul şi istoricul muzical Hans Gal, un fost elev al clasei de contrapunct a profesorului de la Conservatorul din Viena, Eusebiu Mandicevski. Se ştie că Eusebiu Mandicevski, autor de coruri şi cîntece româneşti, pe texte populare şi culte s-a bucurat de faima mondială a unui excelent pedagog. În clasa sa s-au format numeroşi muzicieni austriaci, germani şi din alte părţi ale lumii. Mandicevski a fost un prieten apropiat al lui Brahms. Hans Gal, autorul cărţii la care ne referim, citează în paginile lucrării sale corespondenţa muzicianului român cu ilustrul său prieten.

Un compozitor polon distins cu premiul UNESCO

Tînărul compozitor polonez Krzystof Pendercki a fost distins cu premiul de compoziţie al organizaţiei „Tribune internationale des compositeurs" care funcţionează în cadrul UNESCO.

Lucrarea cu care a cucerit această distincţie este intitulată „Lamento pentru 52 de instrumente cu arcuş". Pendercki, în vîrstă de 29 de ani, s-a format ca artist creator în anii regimului democrat-popular din Polonia.

Yehudi Menuhin dirijor

Violonistul Yehudi Menuhin şi-a descoperit şi o a doua vocaţie: aceea de dirijor. În fruntea unei orchestre selecţionate de el, Menuhin a imprimat pe disc cele „6 concerte brandenburgice" şi cele „4 suite pentru orchestră" de J. S. Bach.

Preluînd de la maestrul său George Enescu, admiraţia pentru Bach, Menuhin a mai imprimat şi cîteva din concertele instrumentale, pentru clavecin şi vioară solistă, ale nemuritorului maestru german.

A. HARALAMB

Mesajul de pace al unui jurnal de front*)

Un „jurnal de front", scris de un francez trimis în Algeria, constituie, din multe puncte de vedere, un document interesant. Este, în primul rînd, o mărturie cu privire la situaţia de acolo; un indiciu despre starea de spirit a omului care e trimis să lupte pentru o cauză care nu este a lui şi, mai cu seamă, prin elementele lucide, receptive la adevărul istoric, o relatare captivantă despre ceea ce poate face omenia şi înţelegerea, chiar şi în cele mai grele condiţii de manifestare.

Eroul lui Jacques Tissier este un tînăr intelectual. Chemat să-şi facă serviciul militar, e trimis iniţial într-o unitate franceză a trupelor de ocupaţie din Germania occidentală. Mersul operaţiilor din Algeria se înrăutăţeşte pentru colonialişti şi atunci...

După o scurtă călătorie, subofiţerul Reilliesor, împreună cu oamenii companiei sale, a ajuns la Alger. De aici e trimis în grabă într-un post de control, situat undeva în Algeria centrală.

Cele cîteva ceasuri cît a durat drumul pînă la destinaţie, îi prilejuiesc lui Reilliesor o primă cunoştinţă cu realităţile imediate. Şoseaua străbate o cîmpie de tufişuri arse şi lasă să se vadă cîteva ferme părăsite, pe întinsul cărora stăpînesc acum tăcerea şi spaima. Senzaţia de lucru părăsit, de viaţă întreruptă brutal, o va mai încerca o dată eroul; deocamdată ea îl izbeşte dureros, ca ceva arbitrar, străin de legile firii şi ale armoniei.

În tabără, prilejul cunoaşterii viitorilor colaboratori se iveşte la tot pasul. Iată-l pe căpitanul Brésal, comandantul batalionului. Ofiţer de carieră, uscăţiv, încercat de tot felul de întîmplări, dintre care unele dramatice, petrecute în Indochina, Brésal — la cei aproape şaizeci de ani ai săi — e plin de energie. Nu se desparte de pistoletul ce-i atîrnă pe şold, după cum nu se poate despărţi de convingerea că rolul lui în Algeria este s-o cureţe de algerieni. Însă nu toţi dintre subalternii săi gîndesc la fel. Bunăoară, sublocotenentul Chamonin, detaşat şi el din Germania occidentală consideră că principala sa obligaţie este să-şi scutească oamenii de primejdii inutile. De aceea execută ordinele conştiincios şi fără entuziasm. Reiellieşor — după cum vom vedea — este de părere că faţă de populaţia arabă, fiecare soldat francez are datorii multiple: nu e suficient să fi civilizat, e necesar să fi prietenos, îşi spune eroul cărţii, drept care el aduce cu aprobarea lui Chamonin în tabără copii arabi să fie consultaţi de medicul unităţii şi le oferă ciocolată, cărţi şi alte daruri.

Dintre soldaţii mai vechi în stagiu Tanirot şi Tiznot sînt două tipuri foarte grăitoare pentru modul în care propaganda mincinoasă şi mărginirea unui program de lucru pe cît de singeros pe atît de ineficace alterează şi degradează umanitatea. Amîndoi au devenit nişte oameni capabili de orice violenţe, în fiecare clipă, pătrunşi de sentimentul că ceea ce fac răspunde unei obligaţii patriotice. Li s-a spus că armata de eliberare e o adunătură de bandiţi şi că fiecare pelagha e un ucigaş. Ce le mai rămîne de făcut, lui Tanirot şi lui Tiznot, decît să-i prindă şi să-i schingiuiască? Nu şi-au pus niciodată întrebări, n-au ajuns la vreo dispută cu ei înşişi, nu sînt frămîntaţi de îndoieli, nu i-a încercat vreo contradicţie. Brésal se bizuie pe ei, Chamonin îi evită, Reiellieşor îi dispreţuieşte.

Primele vizite în satul învecinat deşteaptă în sufletul tînărului subofiţer un impuls şi mai puternic, spre apropiere faţă de localnici. E bine primit în casele lor, oamenii îi oferă cafea şi gustări, sînt comunicativi şi deschişi. Reiellieşor simte, fireşte intuitiv, cît de nelalocul ei este poziţia sa de militar mobilizat să-i supravegheze şi să-i ucidă dacă încalcă vreo dispoziţie a înaltului comandament.

Va pleca în patrulă cu adjutantul şi cu „Mămica", pe adevăratul său nume André Paleidon, făptură paşnică dar zmulsă din ocupaţia-i de toate zilele de „sacra îndatorire civică a ocrotirii patriei ameninţate". Ameninţate de cine, se va întreba şi Jeannot şi Bouboulé şi Pineau. Dar mai cu seamă se va întreba Pierre Louis Reiellieşor.

Jurnalul său scris cu nerv, în maniera unui reportaj documentar, ne lasă să vedem ca pe pînza unui ecran, micile evenimente ale vieţii de tabără. Ziua se petrece într-o cvasi-inactivitate. La început, Chamonin şi-o petrecea citind, apoi plictiseala îl îndemna spre somn, în cele din urmă spre băutură. Acest război abrutizează şi cele mai alese spirite, le încarcă de sentimentul irosirii şi al ratării. Noaptea în schimb se petrec cu adevărat cele mai palpitante întîmplări. Se organizează razii între dune, la marginea Saharei, se desfăşoară urmăriri şi, uneori, întreg efectivul ia parte la operaţii de amploare puse la punct de statul major al diviziei.

Rezultatele sînt mereu aceleaşi: algerieni ucişi, prizonieri schingiuiţi sălbatic, oameni nevinovaţi goniţi din casele lor şi, treptat, senzaţia că drumul pe care ai apucat să mergi nu duce nicăieri, „Mocirla" descrie convingător de ce arabii, simpli ţărani se alătură armatei de eliberare. Cartea lui Jacques Tissier are din acest punct de vedere şi meritul de a mai sugera încă ceva: toate operaţiile de urmărire sau pedepsire iniţiate în luna iunie (luna sosirii în Algeria) de unitatea în care îşi execută serviciul Reiellieşor se repetă săptămînă de săptămînă, luni în şir, iar însuşi faptul că dispozitivul întreprinde invariabil aceleaşi acţiuni demonstrează cît de ineficace sînt ele. În luna decembrie, deci după o jumătate de an, sublocotenentul Chamonin, Bouboule, popotarul, caporalul „Mămica" şi mulţi alţii au priceput cît de inutilă a fost şederea lor aici. Acum nu mai au decît o dorinţă: să vină cît mai repede clipa înapoierii în patrie. Desigur că nu e însă suficient. Reiellieşor e mai evoluat decît ei, convingerea sa pledează pentru soluţionarea problemei algeriene, el crede în dreptul pe care le reclamă Frontul de Eliberare Naţională. Deocamdată însă Brésal, Fayot, Daniel, Bernard Chamier îndeplinesc dispoziţii primite, trag în localnici, seamănă ură.

Mesajul cărţii e limpede. Moartea lui André Paleidon, într-o luptă cu o unitate de pelagha accentuează semnificaţia anticolonialistă a cărţii lui Jacques Tissier. Faptul că încă un tînăr francez cade într-un război injust de înăbuşire a setei de libertate şi independenţă a poporului algerian aruncă o grea responsabilitate pe umerii celor ce nu vor să încheie „războiul murdar" prin tratative paşnice.

Şi nu întîmplător, după ce descrie numeroasele violenţe la care se dedau Brésal şi oamenii săi, Tissier ne comunică la sfîrşit, ca un fapt oarecare, însă deloc întîmplător, că organizînd un complot „ultra", Brésal şi cîţiva ofiţeri vor fi mutaţi. Atîta doar — mutaţi.

Acţiunea acestui jurnal, palpitant uneori, întotdeauna instructiv, se încheie într-o noapte de iarnă, umbrită de griji, luminată de vise. O noapte rece şi umedă...

Şi deşi Reiellieşor nu e comunist, fapt care explică de ce el nu are încă o reprezentare dialectică a mersului evenimentelor, el ştie cu certitudine că nopţii îi vor urma zorii şi că cerul inecat în beznă va fi în curînd scăldat de lumina zilei, de albul calm şi senin al păcii.

„Mocirla" vesteşte prin cele mai multe din paginile sale apropierea acestui ceas.

H. ZALIS

*) Jacques Tissier: „Le Gâchis" („Mocirla") E.F.R., Paris, 1960.

O carte povestită

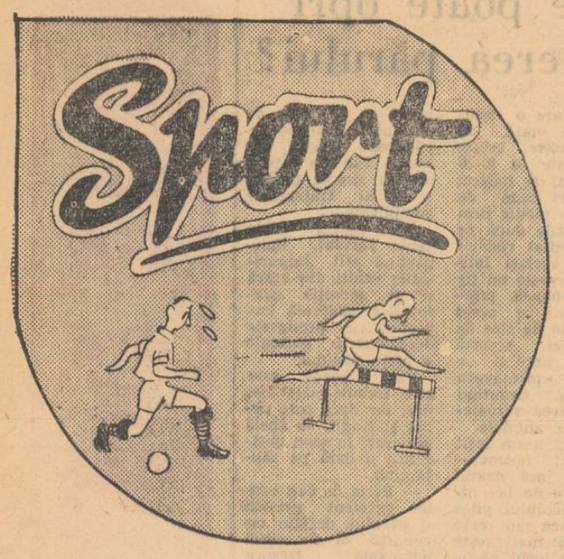

VARIETĂȚI • VARIETĂȚI

Bilanțul strălucit al sportivilor sovietici

Anul care s-a încheiat a fost deosebit de rodnic pentru sportivii Uniunii Sovietice. Chiar și limbajul cifrelor este edificator în această privință. Astfel, în cursul anului 1961 sportivii sovietici au luat parte la 17 campionate mondiale cucerind 28 de titluri de campioni ai lumii. Sportivii americani au cîștigat numai 11 titluri. Din cei 100 de sportivi care dețin titluri e de campioni europeni 34 sînt sovietici.

A crescut și numărul recordurilor stabilite de sportivii sovietici. Anul trecut ei au înregistrat 190 recorduri unionale și 62 recorduri mondiale. În prezent reprezentanții Uniunii Sovietice dețin 67 de recorduri ale lumii în diferite sporturi prevăzute de programul Jocurilor Olimpice, ceea ce reprezintă 42 la sută din numărul total al recordurilor mondiale în timp ce sportivii americani dețin numai 32 recorduri sau 23,7 la sută din total. Pentru a aprecia cît de impetuos s-a dezvoltat sportul sovietic este suficient de amintit că în anul 1952 sportivii sovietici dețineau 11,8 la sută din numărul total al recordurilor mondiale iar cei americani 23 la sută.

Participarea tineretului sovietic la diferitele competiții sportive a atins în cursul anului trecut un nivel extrem de ridicat. Numărul celor care au ieșit pe terenurile de sport a depășit cifra de 40.000.000 în timp ce numărul sportivilor de performanță, remarcați în cadrul competițiilor sportive de masă, a ajuns la 4.000.000, cu un milion mai mult decît în anul 1960. În prezent în Uniunea Sovietică există aproape 23.000 maeștri ai sportului, 2000 dintre ei primind acest titlu în anul 1961.

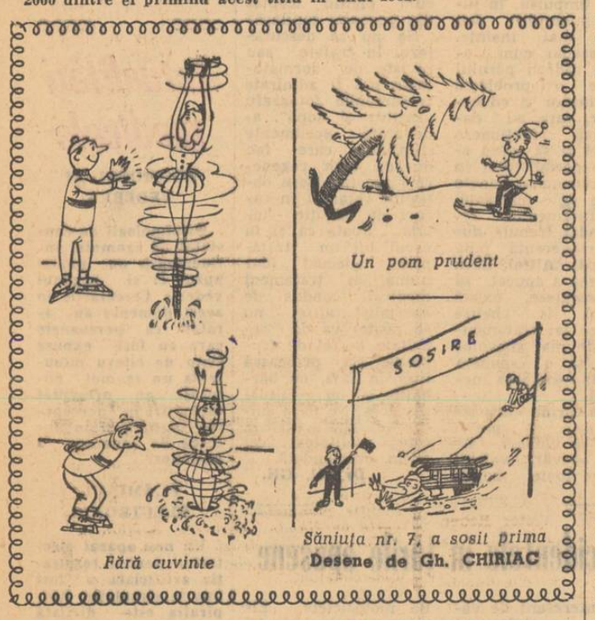

Un pom prudent

Fără cuvinte

Săniuța nr. 7, a sosit prima

Desene de Gh. CHIRIAC

Iarna la șosea

Ajunge! Văd că am dat în mintea copiilor. De vreo zece minute stau și casc gura la droaia de țînci, care bombardează cu bulgări de zăpadă corpul zvelt și gol al fetei de la intrarea bazinului Floreasca... Hai, că am întîrziat, și-l pierd pe antrenorul Mitrofan.

— Gata, copii! N-aveți pic de milă...

Detașamentul de „mitraliori" ride-n gura mare. Unul din ei, mai îndrăzneț, nu mă iartă:

— Milă? Dar e de bronz...

— Ei și?

Ciufulici se prinde-n joacă:

— Las' c-o să-i prindă bine la vară. Nu vedeți? Ride... Nici nu-i pasă...

Un ultim bulgăr se lipește de fruntea fetei, ca o perlă mare.

Intrăm. Copiii, înfierbîntați de ger, se strecoară pe sub bara de metal. Sînt grăbiți. Le-am promis că-i fotografiez. Unde-o fi Mitrofan?

Deocamdată, surpriză, îl zăresc pe Vamoș. Șade pe o bancă, lîngă Bîrdău, Lupu, Barabaș și alți trei sau patru tineri în treninguri. Mă apropii:

— Ce-i cu voi, Zoli?

Vamoș nu răspunde. Nici nu mă privește. Fixează un punct. E ciudat că și cellalți au aceeași fixitate în privire. Încerc să zîmbesc, ca să nu par contrariat. Caut să descopăr punctul de... atracție, dar un bărbat înalt, cu o căciulă mare pe cap și cu un cronometru în mînă îmi șoptește peste umăr:

— Puls...

Abia acum îmi explic imobilitatea solemnă de pe chipurile alergătorilor. Omul cu cronometrul (de unde-l cunosc, oare?) întreabă sacadat, silabisind parcă:

— Lu-pu?

— 62!

— Va-moș?

— 60!

— Mi-hai?

— 58!

Se pare că cronometrorul preferă formula bisilabilă, pentru că îl transformă, inventiv, pe Barabaș, în... Ba-ri.

Vamoș s-a ridicat și se apropie, jenat:

— Iertați-mă. Era o chestiune de inimă. Peste cîteva minute pornim spre Casa Scinteii, la antrenament.

Ideea unor însemnări de antrenament pe zăpadă îmi surîde:

— Mai aveți vreun loc în mașină?

Vamoș zîmbește:

— Cel mult în pluton. Dacă vreți, vă ofer un loc a... plasa mea. Ne deplasăm alergînd.

— Unde vă găsesc?

— Între Arcul de Triumf și Casa Scinteii.

— Cît timp rămîneți?

— Nu știu exact. Stați să mă uit în carnetul lui Hires-baci. (Evrika! E Hires, antrenorul ungur).

Caietul deschis al lui Hires pare un gherghef de brodează. O carpetă persană. Cifre mici, ixuri, romburi colorate, săgeți — o mulțime, ca într-un basorelief asirian, dreptunghiuri albastre... O adevărată legendă cartografică.

Mare lucru nu înțeleg. În schimb Vamoș descifrează ușor, enumerînd încet, ca pentru sine: „20 de minute alergare ușoară, 10 minute de gimnastică, opt ori o sută cincizeci, în jumătate forță, opt ori o sută... cinci ori o mie... 4x200... Cum? Da, da... cinci ori cinci sute, alternat cu alergare ușoară, cinci ori... trei sferturi forță... da, da...

Zoli calculează febril. Se ajută cu degetele. Degete nervoase...

— Vreo două ore și ceva... Cam pînă la cinci și un sfert...

Mi-l prezintă pe Hires, precizînd:

— Să știți că rupe românește. Înregistrează ca un magnetofon...

Hires rîde, dar răspunde cu vădita intenție de a trece un prim examen:

— Bine che n-a spus „ca un papagal".

...După numai cîteva clipe plutonul alergătorilor dispare în ceață...

Și acum să-l luăm pe „31", spre Arcul de Triumf.

Prin geamurile înghețate nu se vede nimic. Am ajuns...

Lîngă Arc se profilează silueta atletică a lui Hires. Încearcă să străpungă ceața cu ajutorul binoclului... Iată-i și pe alergători. Conduce Vamoș. Prin gura lui aburii țîșnesc ca pe fereastra unei spălătorii. Sprîncene albe, stufoase. Părul nins. Pînă și treningul a albit pe piept. Ger mare... Îl urmează Barabaș. Trening negru, mulat pe corp. Pare un tînăr veronez care și-a lepădat pelerina. Bîrdău, „iepurele" luptă și el, modest ca întotdeauna, cu poteca de sticlă.

Din nou spre Casa Scinteii. La conducere trece Barabaș. Hires îi urmărește cu binoclul și-mi spune:

— Forte greu în ianuar. Alunecă. Mare ger. Și gîndiți, douăzecicinci kilometr... Dar, fere asta nu se pote. Ghimnastic pentru inima...

— De ce nu intrați în sală cînd e ger?

ZOLTAN VAMOȘ: „victoriile de pe pistă se pregătesc pe pîrtie".

Fotografia: V. BAGEAC

— Oxigen — baza. Hires mai caută un cuvînt, dar, negăsindu-l, descrie cîteva cercuri cu arătătorul. Deduc: cînd ai de alergat 25 de kilometri, poți ameți în sală.

De pe aleia opusă a șoselei apare din ceață, ca un bolid, „Crișu" Grecescu. Forțează în stil de sprinter. Are ceva din înverșunarea jaguarului metalic de pe radiatorul automobilului.

Plutonul lui Vamoș a și revenit. Umbrele înserării transformă albastrul treningurilor în pete negre. Se succed fotografii difuze. Troleibuzele îi împing pe alergători în nămeți. O adevărată cursă cu obstacole.

Din tunelul alb al șoselei apare un nou pluton, condus de Tilmaciu.

— Loți-baci, gata. Am făcut tot. Rîuri de sudoare coboară din desișul părului, topind promoroaca de pe fața alergătorului.

— Unde boneta, Mitika?

— Am pierdut-o pe drum.

Hires își scoate batista albă și bandajează grijuliu capul maratonistului:

— Gata, băieți. Direcție bazin...

Tilmaciu pornește în alergare. Hires îl privește lung admirativ:

— Atlet adevărat. Sînt 15 ani cînd am alergat cu Tilmaciu în cursa... Odată a batut el... Forte mare voința. El înche aleargă. Eu a terminat de mult.

...Pornim spre bazin, cartierul general de iarnă al alergătorilor. Aleile parcului de cultură și odihnă dorm somn greu. Firele negre ale crengilor s-au dizolvat în marea albă.

În fața bazinului, gimnasta de bronz își păstrează zîmbetul. O singură schimbare: perla de pe frunte a căpătat luciri de diamant.

Ioan CHIRILĂ

PĂIANJENII AERONAUȚI

Datorită felului lor viață, s-ar părea că păianjenii se situează printre cele mai sedentare insecte. Cel puțin cei ce devin proprietari de „case", sînt renumiți prin imobilitatea lor, care nu este întreruptă decît exact timpul necesar pentru uciderea și consumarea prăzii, în perioada împerecherii sau, bineînțeles, în caz de primejdie gravă. Există totuși o grupă de păianjeni cu obiceiuri mai puțin... casnice. Aceștia sînt așa-numiții păianjeni vagabonzi, care își petrec viața călătorind. Și, deși nu au aripi, unii dintre ei sînt specializați în „navigația aeriană. Pentru a pluti prin aer, acești aeronauți mici folosesc același material din care sînt construite „casele" rudelor lor sedentare: firul subțire și ușor pe care îl secretă glandele sale sericigene.

Putem afla cum poate servi acest fir la zbor citind relatările unei observații făcute de Darwin, în cursul celebrei sale călătorii în jurul lumii pe vasul „Beagle": „Un păianjen care avea în lungime trei zecimi dintr-un inch*) care semăna ca înfățișare generală cu o specie de Citigrad (prin urmare cu totul deosebit de Thomisid) în timp ce sta pe vîrful unui par, emitea din glandele sale sericigene cîte patru-cinci fire deodată, care, scînteind în bătaia soarelui, deși nu erau drepte, ci unduioase ca fișiile de mătase în vînt, puteau fi comparate cu niște raze de lumină divergente. Erau lungi de peste un yard**) și ieșeau în direcție ascendentă din orificii, fiecare în cîte o direcție. Apoi păianjenul se desprindea deodată de parul pe care se afla, fiind repede purtat de vînt, unde nu mai putea fi văzut".

Este vorba de un fel de parașutare, asemănătoare cu aceea efectuată de semințele de păpădie ce sînt transportate de vînt datorită umbreluței din fire vegetale. Oricum, datorită vîntului și curenților ascendenți, păianjenii aeronauți pot străbate distanțe remarcabile, același vas „Beagle", pe care se afla Darwin fiind invadat odată de o „escadrilă" de astfel de păianjeni pe cînd se afla la o depărtare de țărm de peste 110 km.

*) Circa 8 mm.

**) Peste un metru.

Bucla astronautică

Știți ce este „Bucla astronautică"? Fiți pe pace, nu este „ultimul strigăt" al modei în materie de coafură, ci una din curiozitățile navigației în cosmos. Imaginați-vă că vă aflați pe pămînt, într-o rachetă gata de decolare și că v-ați propus să zburați pe un satelit care se rotește la jurul pămîntului la o distanță de circa 50 de raze pămînțești (și Luna, satelitul natural al Pămîntului, se rotește cam pe această distanță). Înainte de a porni motoarele, trebuie ales itinerariul. Să presupunem că nu sînteți deosebit de grăbit și că folosiți un combustibil foarte costisitor, ceea ce corespunde întocmai condițiilor în care se fac astăzi călătoriile în cosmos. Va trebui deci să hotărîți care este drumul pe care îl va urma racheta dv pentru a ajunge, cu o cheltuială minimă de combustibil, pe orbita satelitului ales ca țintă a călătoriei. Dacă vă închipuiți că acest drum vă va conduce pe o traiectorie curbă, apropiindu-vă treptat de orbita satelitului, pînă cînd veți ajunge să vă rotiți alături de el, vă înșelați. Savantul sovietic A. Sternfeld a determinat prin calcul că, făcînd un ocol, adică ridicînd racheta pînă la 100 de raze pămînțești distanță de globul terestru și coborînd-o apoi pînă la orbita satelitului aflată la 50 de raze, consumul de combustibil va fi minim. Drumul acesta ocolit și economic în cosmos a căpătat denumirea de „Bucla astronautică" sau „Bucla lui Sternfeld". Asemenea alte fapte caracteristice navigației în Cosmos, bucla astronautică transpusă în condiții „pămîntene" duce la consecințe curioase.

„Electro-cinetica" salvează monumente istorice

Profesorul elvețian Romuald Tsebertovitci și profesorul italian Marconime au întreprins lucrări de salvare a numeroase monumente istorice venețiene și a altor opere de artă din diferite orașe italiene, amenințate de distrugere prin infiltrarea apei. S-a folosit pentru aceasta o metodă pusă recent la punct de prof. Tsebertovitci metoda „electro-cinetică" cu ajutorul căreia este relativ ușor de a se deshidrata mari întinderi de teren și ansamble arhitecturale fără a folosi în acest scop instalații complexe și costisitoare.

Fenomenele fizice pe care se bazează această tehnică nu sînt noi: ele au fost studiate destul de amplu încă din 1806, de către savantul rus F. Reiss, profesor la universitatea din Moscova. Multă vreme aceste studii și experiențe n-au găsit o aplicație practică.

După 140 de ani prof. Tsebertovitci reluînd experiențele savantului rus a publicat primele rezultate practice asupra utilizării metodei „electro-cinetice" folosită în deshidratarea solurilor ce au în ele un mare procent de apă. Apoi cercetătorul elvețian a reușit în diverse țări operațiuni uimitoare de consolidare a unor mari suprafețe de nisipuri mișcătoare pe care, după tratament, s-au cultivat diferite plante.

El a aplicat în toate aceste cazuri metoda folosită în laborator de către savantul rus Reiss: 2 electrozi au fost înfundați în sol, fiind protejați de manșoane izolatoare de sticlă. Apoi a trecut prin ei un curent electric puternic, cu ajutorul căruia apa s-a strîns la catod și a putut fi evacuată cu ajutorul unor pompe puternice. În 1955 folosirea acestei tehnici a permis salvarea de la prăbușire a unui mare combinat de zahăr.

Savanții și cercetătorii din lumea întreagă se interesează îndeaproape de munca profesorului Tsebertovitci iar la începutul anului 1961 oficialitățile italiene au hotărît să facă apel la cunoștințele sale, cu ajutorul cărora vor să asigure conservarea monumentelor arhitectonice amenințate de umiditate. În prezent specialiștii au întreprins acțiuni de salvare a monumentelor venețiene. Veneția, după cum se știe, este construită pe lagune iar în construcțiile și solul acestui oraș apa se infiltrează lent. Fundamentul monumentelor venețiene este alcătuit din mari blocuri de piatră așezate pe piloni din lemn. În prezent, piloții sînt aproape total putreziți iar numeroase monumente au început să se degradeze. Tot din cauza umidității permanente, frescele, sculpturile și basoreliefurile monumentelor au de suferit. Pentru consolidarea tuturor acestor opere de artă a fost suficientă aplicarea metodei „electro-cinetice" timp de 24 de ore.

De asemenea, una din valoroasele statui venețiene a fost restaurată fără să fie scoasă de pe soclul ei, treabă care ar fi fost de altfel foarte periculoasă, mai ales datorită faptului că ea ar fi putut să se desfacă în bucăți în cazul cînd ar fi fost deplasată. Tratamentul acestei statui s-a făcut prin plasarea anodului la partea superioară și a catodului la bază. Prin trecerea unui curent electric și prin tratarea continuă cu o soluție destinată să regenereze piatra devenită foarte poroasă, s-a înlăturat apa din ea. În 36 de ore statuia și-a recăpătat aspectul ei inițial și soliditatea.

Succesele acestei experiențe au încurajat savanții de a întreprinde lucrări mult mai îndrăznețe dintre care principala va fi înălțurarea prăbușirii faimosului turn din Pisa. Lucrările de consolidare a fundației acestui monument arhitectural, efectuate de foarte puțină vreme, au agravat situația, fundația scoborînd din ce în ce mai mult în solul friabil. Toți savanții sînt de acord că singura metodă prin care se va evita prăbușirea monumentului este metoda „electro-cinetică".

„Aranjamente" în Turul Franței

Se vorbește tot mai des despre viitoarea ediție a Turului Franței. Și poate că nici odată ca acum, disputele nu sînt atît de înverșunate și acuzațiile de incorectitudine mai puternice. Ultimul scandal a fost prilejuit de anunțarea traseului Turului din anul 1962. Exprimînd punctul de vedere al cicliștilor italieni, Gastone Nencini a declarat ziarului „Combat": „Patru etape contra cronometru. Este un Tur făcut special pentru Anquetil".

Alergătorii străini sînt supărați îndeosebi pentru faptul că organizatorii au ales traseul în așa fel încît să ofere avantaje cicliștilor francezi, specialiști în cursa contra cronometru, dar mai slabi în etapele de munte. „Organizatorii — a spus Nencini — vor să ofere această cursă unui alergător francez. Întrucît nu sînt prevăzute decît numai două etape de munte cu adevărat grele, Anquetil va avea posibilitatea să ia startul cu un avans de 10 minute față de ceilalți alergători".

Ziarul francez subliniază că o poziție asemănătoare a formulat și campionul lumii de ciclism pe șosea, Ryk Van Looy care a amenințat chiar că va anula participarea sa la Turul Franței.

FOC!

Cît de bogată poate fi imaginația fanaticilor de sport atunci cînd vor să-și ajute vedeta preferată se poate vedea și din întîmplarea petrecută recent în orașul Trabucho din Columbia.

În timpul unui meci de box profesionist desfășurat în această localitate, matadorul local Pedro Carrera a suferit o corecție serioasă în ring și înfrîngerea lui prin k.o. era numai o chestiune de secunde. Deodată, s-au auzit semnale de trompetă, au răsunat clopotele și sirenele mașinilor pompierilor — alarmă din cauză de incendiu. Meciul a fost întrerupt imediat iar boxerii, arbitrii și spectatorii evacuați în grabă. Cei mai încet s-a deplasat Pedro Carrera care încă nu-și revenise de pe urma bătăii primite în ring.

Dar, sub cerul nopții din Trabucho nu se vedea nici o flacără de incendiu. Întreaga poveste cu alarma fusese aranjată de suporterii boxerului local pentru a-l salva de la k.o. Pentru toate acestea 10 persoane au fost arestate și trimise în fața tribunalului.

CU ANTRENORUL EMERIT FARKAS PANETH

despre șansele clujenilor în cea de-a II-a ediție a „Cupei Campionilor Europeni" la tenis de masă

Păienjenișul de direcții, zvîcnirile și traiectoriile uneori ciudate ale micuței mingi de celuloid fac deliciul unui sport pe care-l cunoaștem și sub vechea denumire de ping-pong și sub cea nouă — tenis de masă. De cînd balonul oval condus cu măiestrie pe dreptunghiul de gazon de Constantin, Pîrcălab sau Dridea a... emigrat la Djakarta, Nicosia, Hanoi sau Damasc, amatorii de sport își îndreptă pasiunea spre acest joc adăpostit de săli călduroase. Este sezonul tenisului de masă! În urma minusculei mingi, băieți și fete colindă globul încercînd să-și înscrie numele în palmaresul marilor mitinguri ale tenisului de masă. În țările scandinave, în centrul și la extremitățile Europei, în Asia și în America, în multe, foarte multe țări de pe mapamond, se desfășoară jocuri pe masa verde încadrate de linii albe și scăldate în lumina becurilor puternice.

Bătrîna Europă a dat și de această dată tonul în inițierea unei mari competiții: de anul trecut se desfășoară „Cupa Campionilor Europeni" pentru echipele masculine. Spre marea satisfacție a pasionaților sportului din țara noastră, trofeul pus în joc a fost cucerit la prima ediție de o echipă românească: C.S.M. Cluj. Formația din orașul de pe malurile Someșului cuprinde o seamă de talente ale ping-pongului românesc, dintre care se detașează tînărul campion al țării, studentul Radu Negulescu. La sfîrșitul săptămînii trecute am fost la Cluj martorul debutului localnicilor în cea de a doua ediție a acestei importante competiții internaționale. În sferturi de finală (pentru categorica victorie din prima ediție clujenii au fost absolviți de preliminarii) C.S.M. Cluj a spulberat literalmente pe campioana R.F. Germane, Borussia Düsseldorf.

Deși în general graiul cifrelor este elocvent, de această dată 5—1, scorul cu care C. S. M. Cluj a terminat învingătoare, nu reușește să exprime fidel decalajul valoric dintre cele două campioane. Cei 1000 de spectatori care au luat loc în fotoliile elegantei Săli de cultură a studenților n-au avut nici o clipă emoții. Ei l-au scuzat și pe tînărul Dorin Giurgiucă pentru singura înfrîngere clujană: **„N-are încă experiență dar să vedeți ce jucător mare va deveni!"**

După meci l-am felicitat pe Farkaș Paneth, antrenorul echipei, pentru victoria elevilor săi și l-am rugat să ne răspundă la cîteva întrebări.

— Ce părere aveți despre debutul echipei dv în cea de a doua ediție a Cupei Campionilor Europeni?

— **Rezultatul este normal. Am prevăzut victoria la scorul de 5—0, dar Giurgiucă, emoționat și încă lipsit de rutina întîlnirilor internaționale, a pierdut la cel mai bun jucător din echipa oaspe, Gäb. Jucătorii din R. F. Germană au încercat totul, dar s-au lovit în permanență de pregătirea tehnică superioară a reprezentanților noștri, Radu Negulescu, Gh. Cobîrzan și Dorin Giurgiucă sînt pregătiți multilateral și au un arsenal bogat de lovituri variate. Din echipa oaspeților mi-a plăcut Gäb, care face parte din reprezentativa R.F. Germane. El a jucat la campionatele mondiale de la Dortmund (1959) și la europenele de la Zagreb (1960).**

— Ce șanse are echipa clujană în ediția actuală a Cupei Campionilor Europeni?

— **Anul acesta competiția este mult mai tare. S-a mărit numărul formațiilor participante și implicit și valoarea întrecerii. La ediția a II-a au luat startul toate forțele tenisului de masă european, distingîndu-se îndeosebi echipele campioane din R.P. Ungară, Suedia, R.S. Cehoslovacă și R.P.F. Iugoslavia. În semifinale vom întîlni la Belgrad formația Partizan, în componența căreia intră cunoscuții jucători Markovic I, Hrbud, Markovic II. Va fi o întîlnire foarte dificilă pentru care trebuie să facem pregătiri speciale. Dacă vom învinge — și noi sperăm acest lucru — vom întîlni probabil în finală echipa campioană a R.P. Ungare, Vörös Meteor. Din formația maghiară fac parte Sido, Földi și Peterfi, a căror înaltă valoare este cunoscută amatorilor de sport din țara noastră. Eu cred că vom ajunge în finală urmînd ca aici să aibă loc o luptă deschisă oricărui rezultat.**

— Ce părere aveți despre sistemul de desfășurare a competiției?

— **În general este bun. Socotesc însă că ar fi normal ca începînd din semifinale meciurile să se desfășoare tur-retur. Aceasta pentru faptul că, după cum este știut, avantajul terenului are o mare importanță. Aș mai dori ca în 1962 să se organizeze și întrecerea similară pentru echipele feminine.**

I-am mulțumit antrenorului Farkaș Paneth pentru amabilitatea cu care a răspuns întrebărilor noastre și i-am urat succes în lupta pentru cucerirea celei de a doua ediții a „Cupei Campionilor Europeni" la tenis de masă.

Hristache NAUM

Campionul R.P.R. la tenis de masă, Radu Negulescu

MOZAIC

● *TIMP îndelungat unul din cei mai buni discoboli din Grecia, Antonios Kandanis, a refuzat să participe la competiții peste hotare.*

În 1960 a participat la Olimpiada de la Roma. Ziariștii au vrut fireste să dezlege taina enigmaticului grec și l-au întrebat de ce nu a evoluat pînă acum peste hotare. Antonios le-a răspuns vădit încurcat: „La nașterea mea mi s-a prezis că dacă voi părăsi patria înainte de împlinirea vîrstei de 21 de ani, voi avea parte de nenorociri.

Speriată, mama mi-a smuls promisiunea (cînd mă făcusem mai mare) că nu voi neglija prezicerile țigăncii. Îmi iubesc mama și... am ascultat-o. Slavă domnului că țiganca nu s-a gîndit la un termen mai mare."

● *REVISTA americană de box „Ring Magazine" anunță că în cursul anului 1961 „numai" 8 boxeri și-au găsit moartea pe ringurile din Occident. Dintre aceștia 5 au fost profesioniști și 3 amatori. Jumătate din numărul deceselor s-a înregistrat în Statele Unite.*

● *ENGLEZUL Arthur Row care a reușit să îmbunătățească de 3 ori într-un termen foarte scurt recordul Europei la aruncarea greutății produce multă*

bătaie de cap mamei sale. Ea nu mai știe ce să-i gătească de mîncare. Căci apetitul fiului ei este demn de cel al lui Gargantua. Într-o săptămînă Arthur consumă aproximativ: 60 pahare lapte, 5 kg. carne de vită, 3 kg. de jambon, 2 kg. de șuncă, aceeași cantitate de salam, 15 kg. legume, 3 kg. ciocolată, în afară de pîine, fructe, sucuri în cantități apreciabile etc.

● *FEDERAȚIA franceză de fotbal caută o soluție pentru folosirea timpului în care se va desfășura campionatul mondial de fotbal, de la care reprezentativa Franței a fost eliminată. Ziarul vest german „Die Welt" scrie că federația intenționează să organizeze în această perioadă un turneu internațional de fotbal la care ar urma să participe selecționata Austriei, care nu s-a înscris la actuala ediție a campionatului mondial, precum și reprezentativele Suediei, Franței și Scoției, eliminate în meciurile preliminare.*

● *AFLATĂ într-o serioasă criză financiară ca urmare a scăderii numărului spectatorilor, conducerea clubului de fotbal Clyde care activează în Liga I-a a Scoției joacă în prezent ultima carte înaintea falimentului. Presa engleză anunță că pentru a aduce din nou spectatorii pe stadionul Showfield, aparținînd clubului Clyde, conducătorii acestuia au hotărît ca tribunele să fie încălzite cu raze infraroșii.*

Unul din suporteri a trimis conducerii clubului o scrisoare în care arată: „Îmbunătățiți mai bine nivelul jucătorilor și atunci veți avea și spectatori și bani."

● *SE DESFĂȘURA tocmai o importantă cursă automobilistică cînd pe traseu, la Monaco ieși ca din pămînt o bătrînică. Finișul era aproape și mașinile goneau năpraznic. Bătrînica în-*

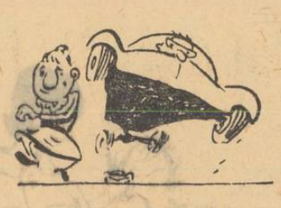

cerca să ajungă la punctul final al cursei. Un polițist reuși cu greu s-o salveze de sub roțile unui automobil în viteză. S-a dovedit că „neînfricata" era mama lui Stearling Mosse, cîștigătorul cursei pentru „Grand prix". Ea se grăbea să-l îmbrățișeze pe odorul ei, să-l felicite.

● *DUPĂ săptămîni de antrenamente pe zăpadă membrii echipei de schi alpin a Franței au fost puși să treacă printr-o încercare mai „grea". Antrenorul Honore Bonnet a organizat un meci de... box între schiori și echipa amatoare de box B.C. Lyon. În ring, în ciuda eforturilor pugiliștilor, numai un singur schior a fost făcut k.o. — Adrian Duvillard. Și ceilalți au fost învinși dar... la puncte!*

Magazin

revistă săptămînală editată de ziarul

ROMÂNIA LIBERĂ

★

Redacția și administrația Piața Scînteii, tel. 17 60.10

★

Abonamentele se primesc la toate oficiile poștale, factorii poștali și difuzorii din întreprinderi și instituții.

★

PUBLICITATEA SE PRIMEȘTE LA ADMINISTRAȚIA REVISTEI, tel. 17.60.10, interior 14.00.

Medicină... la distanță

Vă amintiți, desigur, că în cursul extraordinarelor lor călătorii prin Cosmos, Iuri Gagarin și Gherman Titov purtau asupra lor o serie de aparate care transmiteau pe pămînt date asupra comportării organismului uman, în condițiile neobișnuite ale zborului cosmic. Atunci, cu ajutorul teleînregistrării (înregistrarea la distanță), noua ramură a medicinei, cosmomedicina, făcea primii pași experimentali. Dar teleînregistrarea datelor biologice (respirația, funcționarea inimii, înregistrarea curenților electrici ai creierului, temperatura corpului etc.) nu prezintă interes numai pentru cosmomedicină. Ea deschide perspective deosebit de interesante și pentru medicina terestră. Elementul nou pe care îl aduce teleînregistrarea datelor biologice este continuitatea înscrierii acestor date chiar în cursul activității pacientului studiat. Funcționarea organismului, în loc să fie sondată din cînd în cînd (și poate în momente neprielnice trageriі unei concluzii judicioase) este prinsă tot timpul în reflectoarele observației științifice și „filmată" automat, astfel că nici una din valorile luate de temperatură, tensiune arterială, puls etc. nu scapă cunoașterii medicului.

Teleînregistrarea datelor biologice este de neprețuit și în fiziologia adaptării la diferite procese de muncă. Studierea științifică a apariției fenomenului de oboseală, determinarea mijloacelor de combatere a ei stabilirea organelor care sînt mai solicitate într-o meserie sau alta, sînt cîteva obiective accesibile cercetătorului fiziolog cu condiția existenței unui aparat suficient de mic pentru ca, purtat de muncitorul studiat, să nu-l incomodeze pe acesta în muncă și suficient de puternic pentru a putea transmite prin radio, la distanță, datele culese automat de la subiectul în studiu.

De greutățile create unui astfel de aparat s-a lovit și colectivul de cercetători din cadrul Institutului de fiziologie normală și patologică „Prof. Dr. Daniel Danielopolu" al Academiei R.P.R. atunci cînd a luat în studiu problema adaptării aparatului cardiovascular al mecanicilor de locomotivă. De remarcat că acest colectiv este printre primele, pe scară mondială, care au abordat această problemă, și mai ales la nivelul unei aparaturi ultramoderne. A fost necesară o strînsă colaborare cu un specialist electronist (ing. Radu Vrînceanu de la Radioteleviziune), au fost necesare foaduri suplimentare pentru procurarea de piese de radio miniaturale și multe ore de muncă încordată pe teren alternate cu altele de calcule matematice. Dar rezultatul acestor eforturi este că, în momentul de față, colectivul condus de cercetătorul Gh. Arsenescu posedă aparatul dorit, proiectat și construit la noi în țară. El nu depășește dimensiunile unui aparat fotografic și se prinde la brîul mecanicului de locomotivă cu ajutorul unei centuri elastice.

Cele trei date biologice culese de la subiect sînt transmise prin radio unui magnetofon aflat într-unul din vagoanele trenului și înregistrate pe o bandă care este „developată" și interpretată ulterior în laborator.

Realizarea acestui aparat constituie un succes al științei românești și totodată o premiză pentru folosirea și în viitor a teleînregistrării datelor biologice oriunde aceasta va putea servi la menținerea și îmbunătățirea sănătății oamenilor muncii.

E bine să știți

Obiectele din polistiren ca: tăviţe, ceşti, farfurioare, umeraşe, jucării, etc., sparte sau crăpate se pot repara, şi aduce la forma lor iniţială prin lipire. Lipirea lor se face cu o soluţie de toluen (cca. 50 gr.) procurat din comerţ în care s-au dizolvat cîteva bucăţele de polistiren incolor transparent luat de la o ceaşcă sau farfurioară spartă.

După dizolvarea completă a bucăţilor de polistiren soluţia poate fi întrebuinţată.

În locul toluenului poate fi folosit cu succes şi benzenul. Pentru lipire este suficientă ungerea cu ajutorul unei scobitori sau băţ de chibrit a părţilor ce trebuie lipite. Pentru a obţine o lipitură rezistentă veţi ţine cîteva minute bucăţile astfel unse pentru a se înmuia şi materialul de bază şi numai după aceia bucăţile sparte se potrivesc şi se presează uşor una pe alta ţinîndu-le între degete circa 5 minute în vederea fixării lor, după care se lasă cîteva ore pentru a se usca cleiul.

Vreţi să vă faceţi un pulover?

Pentru a tricota un pulover frumos vă dăm cîteva sfaturi:

● Utilizaţi andrele al căror număr corespunde cu grosimea firului. O lînă subţire lucrată cu andrele prea groase va da o lucrătură largă care nu este frumoasă.

● Dacă lucraţi mai strîns, montaţi ochiurile pe un număr mai mare decît cele de care vă veţi servi ulterior. Veţi putea astfel lucra primul rînd mult mai uşor.

● Lucraţi numai după tipar şi în acelaşi timp să ţineţi seama de faptul că nici un pulover nu trebuie să fie prea strîmt. În timpul lucrului verificaţi dacă corespunde tiparului, prinzînd puloverul cu ace de tipar şi la nevoie chiar călcîndu-l puţin.

● Înainte de a-l monta, călcaţi fiecare parte, puneţi-o pe pătura de călcat, fixaţi-o cu ace, fără a o întinde, puneţi pe deasupra cîrpa udă şi ţineţi peste ea fierul bine încălzit fără a-l presa. Călcatul puloverului se face cu ajutorul vaporilor. Lăsaţi să se usuce astfel şi apoi desfaceţi acele.

● Montarea puloverului se face cu ajutorul maşinei de cusut la fel cum am coase orice stofă.

● Jacheta nu se va deforma dacă veţi prinde cusăturile, şi mai ales cea de la umăr. Deasupra cusăturii se pune un extrafor.

● Pentru ca marginile unei veste sau a unui pulover să stea perfect drepte, coaseţi extrafor pe marginea lor de dinăuntru.

● Dacă trebuie să corectaţi o mînecă, să micşoraţi un tricou, nu ezitaţi să tăiaţi, avînd însă grijă ca înainte, pentruca să nu fugă ochiurile, să le prindeţi puţin mai jos de eventuala tăietură. În acest fel vom evita să desfacem întreg puloverul sau să facem prea multe dubluri pe dosul lui.

● Pentru a obţine margini perfect drepte lucraţi întotdeauna ultimul ochi pe faţă şi luaţi primul ochi fără a-l lucra (la toate rîndurile).

● Pentru a da relief unui tricou (lucrat tot un rînd pe faţă unul pe dos), lucraţi rîndul pe dos cu andrele mai groase decît rîndul pe faţă.

COMPLETURI TRICOTATE

De la stînga la dreapta:
— Complet în două culori: corsajul kimono, cazaca şi fusta cu croială dreaptă.
— Fusta dreaptă, cazaca cu fentă şi clape cu garnituri de tighele.
— Cazaca acestui complet are o croială dintr-o culoare asortată.
— Gulerul şi fusta acestui complet sînt lucrate în fang; restul este lucrat în ţesătură mică;
— Deux pieces cu fusta puţin încreţită pe cordon iar corsajul cu garnituri dintr-o culoare care se armonizează cu întregul.

Desene de Ludmila OGRINJEANU

CURIERUL NOSTRU

LENA: Noi sîntem de părere să continuaţi să rămîneţi împreună. Depinde foarte mult de dv., de comportarea şi demnitatea dv. ca el să renunţe mai repede la aceste obiceiuri. Pentru moment credem că ar trebui să-i cereţi să nu vă mai pună în situaţii neplăcute ca pînă acum. Ar trebui apoi să reîncepeţi să lucraţi ca şi înainte în meseria dv. Aceasta vă va da mai multă încredere, mai multă siguranţă.

RALUCA: Aţi analizat foarte temeinic faptele întîmplate şi aţi ajuns singură la soluţia cea mai bună. Din păcate nu există altă cale decît cea pe care intenţionaţi să porniţi acum. Răspunsul pe care vi l-a dat la întrebările repetate ale dv. denotă lipsă de seriozitate. Prin aceasta încearcă să fugă de răspundere, să nu recunoască greşelile pe care le-a săvîrşit. De aceea sîntem şi noi de părerea dv.

MARIANA — Dorohoi: După atîta timp credem că nu mai este cazul să vă puneţi astfel de probleme, mai ales dacă ţinem seama şi de situaţia de fapt existentă acum. Se cere din partea dv. mai multă înţelegere şi bunăvoinţă, mai multă stăruinţă pentru a asigura o desfăşurare normală a lucrurilor. Dacă analizăm bine situaţia dv. ne dăm seama că în fapt nu sînt lucruri prea grave cele întîmplate; se pot rezolva prin discuţii atunci cînd există dorinţă de înţelegere.

DALILA — Bucureşti: Nu ne vom referi la ceea ce a fost înainte, deoarece dv. aţi analizat foarte pe larg totul. La sfîrşitul perioadei la care vă referiţi nu sînteţi mulţumită de ceea ce aţi făcut. Ţinînd seama de fapte este firesc să nu fiţi mulţumită. Dar trebuie să mai ţinem seama şi de faptul că sînteţi încă foarte tînără. Nu aveţi nici un motiv să fiţi îngrijorată. Problemele pe care vi le puneţi dv. sînt depăşite de mult şi nici nu merită să vă mai gîndiţi la ele. Pe viitor veţi şti mai bine cum să procedaţi în astfel de cazuri. Aveţi destul de mult de învăţat şi aceasta trebuie să vă preocupe în principal. Veţi uita mai uşor şi de supărări.

LUCIA şi MELANIA — Iaşi: Despre astfel de probleme noi am discutat de mai multe ori şi vom mai discuta. În cadrul acestei rubrici este mai greu aşa ceva. Vă putem spune doar că la ambele dv. întrebări răspunsul nostru este NU. Din fapte izolate, fără importanţă nu se pot trage concluzii cu caracter generalizator.

GETA — Oradea: Nu este cazul să vă explicăm şi noi pe larg ceea ce de fapt v-au spus în nenumărate rînduri părinţii dv. Ei au dreptate deplină şi sîntem de părere să faceţi aşa cum vă spun ei. Gîndiţi-vă şi dv. la cele întîmplate şi veţi ajunge la concluzia că nu este bine să continuaţi ceea ce aţi început.

ÎNTREŢINEREA CEASULUI DE MÎNĂ

Ne referim aci la exteriorul său (carcasa). Tocmai datorită gradului mare de solicitare la care este expus ceasul de mînă zilnic, modelele actuale caută din ce în ce să uşureze întreţinerea şi să le garanteze o rezistenţă cît mai mare. Acolo unde carcasele sînt din materiale comune (crom) eloxate, ele vor fi ferite pe cît posibil de atacul umezelii; le vom şterge în timpul căldurii, de transpiraţia mîinii, de asemenea le vom feri de contactul cu orice fel de substanţe chimice, care atacă aceste metale. Carcasele aurite se vor şterge, la nevoie, cu o cîrpă din material moale, îmbibată în puţin sidol sau amor, după care le vom şterge cu apă călduţă, benzină sau alcool.

Dintre îngrijirile, pe care trebuie să le facem noi însine mecanismului, esenţială este întoarcerea arcului la ore regulate

SFATURI COSMETICE

Degerăturile apar de cele mai multe ori iarna datorită gerului, dar pot fi şi consecinţa unui timp rece şi umed. Oboseala, surmenajul, anemia, tuberculoza, lipsa de calciu, de vitamine, tulburările glandulare sînt cauze care contribuie la apariţia degerăturilor. Ele mai sînt favorizate de o îmbrăcăminte prea strîmtă care stînjeneşte circulaţia sîngelui. Pentru prevenirea degerăturilor este bine ca în timpul friguros să purtăm încălţăminte călduroasă şi comodă, să îmbrăcăm ciorapi de lînă şi cînd simţim că picioarele sînt reci şi încep să îngheţe, să mişcăm mereu degetele, deoarece mişcarea activează circulaţia sîngelui. Acest lucru este valabil şi pentru mîini care sînt predispuse la formarea degerăturilor la fel ca şi picioarele.

Degerăturile pot fi de gradul I, II sau III, după gravitatea lor.

Degerăturile de gradul I se caracterizează printr-o umflătură a pielii la început palidă apoi de culoare roşie, rece la pipăit, foarte dureroasă în special la căldură, şi care prezintă o mîncărime dureroasă. În acest caz vom aplica comprese umede cu apă călduţă urmate de fricţiuni cu alcool. Dacă mîncărimile sînt prea puternice vom aplica comprese cu licoare Burow. Băile alternative calde şi reci timp de 10 minute zilnic au ca scop de asemenea activarea circulaţiei sîngelui. Masajul cu Jecolan sau cu pomezi cu Vitamina A sînt foarte recomandate în aceste cazuri.

În cazul degerăturilor de gradul II şi III cînd porţiunile respective prezintă băşici cu lichid, sau răni infectate este necesar să se consulte medicul care va trata infecţia şi va prescrie tratamentul adecvat cazului respectiv.

În concluzie dacă anumite regiuni ca mîini, picioare, urechi, în urma unei expuneri îndelungate la frig sau umezeală ne sînt îngheţate vom evita să le expunem brusc la căldură ci dimpotrivă vom face acest lucru în mod treptat. De asemenea vom evita să le spălăm imediat cu apă fierbinte. Este preferabil să le frecăm cu zăpadă sau apa obişnuită (la temperatura camerei). Cei predispuşi la degerături trebuie să facă o cură serioasă de vitamine şi vor căuta ca regimul alimentar să fie de asemenea bogat în vitamine.

RĂSPUNDEM CITITORILOR

CARMEN — Fălticeni. Pentru dispariţia petelor în cazul tenului dv. uscat puteţi folosi următoarea cremă: acid salicilic 1 g, camfor 1 g, hidrochinonă 1,50 g, cold cremă 30 g. De asemenea se recomandă tamponarea porţiunilor pătate cu zeamă de lămîie pe care o îndepărtaţi după 1/2 oră cu apă rece apoi ungeţi cu o cremă grasă hrănitoare ca spre exemplu „Femina".

CLEOPATRA — Bucureşti. Zilnic este necesar să frecaţi coatele după ce le-aţi spălat cu apă şi săpun cu piatră ponce apoi să le masaţi cu o cremă grasă sau vaselină amestecată cu zeamă de lămîie. Odată sau de 2 ori pe lună veţi face la coate timp de 15 minute o baie de ulei călduţ.

Anca BOGDAN

Ghidul gospodinei

MENIUL SĂPTĂMÎNII

— Supă de roşii cu tăiţei; ţelină umplută cu carne; minciunele.
— Frigănele de cartofi cu murături; sarmale cu orez; budincă de griş.
— Borş de perişoare; bifteс cu varză călită; trandafir.
— Salată de fasole boabe; ghiveci călugăresc cu carne; geleu de lămîie.
— Heringi cu ceapă; friptură înăbuşită; compot de prune.
— Iofca cu brînză; limbă cu măsline; pandişpan.
— Andive cu sos de smîntînă; cotlete la grătar cu cartofi prăjiţi; cremă de vanilie.

O cititoare din Bîrlad ne-a cerut să arătăm cum se prepară pateurile de iepure şi gîscă. În numărul de azi noi îi vom satisface dorinţa. Pentru început, cîteva noţiuni generale: pateurile de calitate superioară se fac din cărnurile cele mai bune. Carnea trebuie bine curăţită de oase, de pieliţă, de zgîrciuri; se opăreşte şi după ce s-a răcit se toacă. După ce s-a făcut amestecul, pateul se aşează în forma respectivă, bine îndesat. În prealabil, ungem forma cu grăsime sau o tapetăm cu bucăţele de slănină. Durata de coacere a unui pateu este de 2-3 ore, depinde de mărimea lui. Cel mai bine, pateul se face însă în bain-marie pentru a nu se usca prea tare. Dacă nu putem să-l facem astfel, îl putem pune şi în cuptor avînd însă grijă ca focul să nu fie prea tare.

PATEU DE IEPURE

Luăm toate organele de la un iepure şi le fierbem cu o ceapă, un morcov, o ţelină, 2-3 cartofi, 2-3 foi de dafin, o linguriţă de piper boabe, 2-3 cuişoare, sare. La sfîrşit, cînd carnea este aproape moale, turnăm deasupra un pahar de vin roşu şi mai lăsăm să dea cîteva clocote. După ce s-a răcit, dăm carnea prin maşina de tocat de 2-3 ori, apoi dacă mai e nevoie, o trecem printr-o sită de supă. Amestecăm apoi carnea cu 250 g. slănină tăiată bucăţele mici, 2 ouă întregi, 3-4 linguri untură de porc, sare şi piper dacă mai este nevoie. Amestecăm bine această compoziţie, după care o aşezăm în forma dorită. Fierbem pateul în bain-marie 2-3 ore. La sfîrşit îl putem pune cîteva minute în cuptor. Deabia a doua zi îl răsturnăm pe platou.

PATEU DE FICAT DE GÎSCA

Luăm 500 g. ficat de gîscă, pe care-l ţinem cîteva ore în apă cu sare pentru a se albi. Apoi îl fierbem timp de 5-6 minute. După ce s-a răcit, curăţim cu un cuţit bine ascuţit, pieliţa de pe el. După aceea tăiem ficatul în felii mai groase şi îl punem de o parte. Separat, frecăm 100 g. unt cu două felii de pîine albă muiată în lapte, bine stoarsă. Ficatul îl trecem printr-o sită mai mare apoi îl adăugăm la untul frecat împreună cu sare şi piper după gust. La acest pateu trebuie să facem şi aspic. La fundul formei adăugăm un strat de aspic gros de 2 cm., apoi pasta de pateu, avînd grijă să lăsăm marginile formei fără pastă, şi deasupra punem din nou aspic. Se ţine la rece 2-3 ore sau dacă este nevoie chiar o noapte. Înainte de a răsturna pateul punem forma deasupra focului un minut. Pateul odată aşezat pe un platou îl putem garnisi cu gogoşari, verdeaţă etc.

ROCHII DE ZI

1) Rochie croită asimetric cu talia lungită şi fusta în cute mari. La gît completată cu tricot.
2) Rochie din două piese din stofă cu desen. Cazaca pe linie dreaptă are banda de la gît şi clapele încrustate.
3) Model tineresc cu plastron tricotat. Fusta se închide asimetric şi are un buzunar mare, lateral.
4) Două piese sport, lărgimea bluzei prinsă în cordon.
5) Rochie cu corsajul lejer şi fusta evazată. De sub platca croită odată cu mînecile pornesc cute care se continuă pe fustă.

Desene de Raia SOLOMONICA

PALTONAŞE...

...dublate cu molton, mesadă sau urson. Se fac cu sau fără gaică. Primul model este completat de o glugă căptuşită cu material ecosez. Al doilea, încheiat la două rînduri este uşor evazat jos. Al treilea are o croială largă cu mîneci (foarte avantajoasă pentru dubluri groase), iar singura garnitură o constituie tighelul lat de 2 cm.

Ultimul model este drept, cu un mic guleraş de blană, iar fenta din faţă este foarte lată şi are trei nasturi mari.

DOUĂ ROCHIŢE...

...din stofă pepit sau cu carouri mici, cu mîneca kimono, scurtă sau trei sferturi. Una are fusta în cute duble şi cordonul asortat cu cravata iar cealaltă, croiţă cloş, are o garnitură din franjuri aplicată la guler, cordon şi cele două buzunare mari.

Încălţămintea din cauciuc

Cea mai practică încălţăminte pe vreme de iarnă este fără îndoială încălţămintea din cauciuc. Fie că e vorba de o încălţăminte combinată cu piele (pantofi sau bocanci cu talpă din cauciuc, microporos), de una combinată cu pînză (şoşoni cu feţe textile) sau de o încălţăminte completă din cauciuc (şoşoni, cisme) ea răspunde cu totul nevoilor noastre din punct de vedere al comodităţii, durabilităţii şi mai ales uşurinţei la întreţinere. Asupra acestui ultim punct vrem însă să insistăm puţin. Mulţi au părerea greşită că încălţămintea din cauciuc nu are nevoie de nici o grijă. Ori, e bine de ştiut că şi cauciucul necesită anumite reguli de întreţinere pe care, dacă le urmăm, nu avem decît de cîştigat, menţinîndu-ne încălţămintea mai multă vreme şi în forma pe care am cumpărat-o.

În primul rînd trebuie ştiut că produsele petrolifere atacă în mod direct (dizolvă) obiectele din cauciuc şi ca atare şi încălţămintea din cauciuc. Să nu facem deci niciodată greşeala s-o curăţăm, oricît de înroiată ar fi, cu benzină, neofalină, petrol lampant etc. ci numai cu apă şi, după caz, săpun. De asemenea cei ce vin în contact cu produse petrolifere prin natura ocupaţiei lor (de exemplu conducătorii auto) să se ferească de a intra cu această încălţăminte în „bălţi" de motorină.

Un alt obicei dăunător, este cel de a „usca" la căldură mare încălţămintea spălată. E bine să ştiţi că vulcanizarea — operaţia de prelucrare a cauciucului — continuă în stare lentă, dacă lăsăm cauciucul la căldură, trecînd astfel cu operaţie peste limitele normale şi degradînd cauciucul. Deci, nu puneţi încălţămintea la uscat lîngă sobă sau calorifer, ci lăsaţi-o să se svînte la temperatura obişnuită a camerei.

Doina POP

Se poate opri căderea părului?

Părul are o anumită viaţă. El se naşte, creşte (aproximativ cu 15-20 cm pe an) şi moare. Firul mort cade de la sine, în medie cam la 75 de zile după ce i s-a atrofiat rădăcina. Din acelaşi folicul pilos creşte un fir nou. De obicei, pierdem fiecare în acest mod 30—40 de fire de păr pe zi. Această pierdere pare a se accentua primăvara şi toamna, amintind de năpîrlirea sezonieră a unor animale.

Pînă aci n-am ieşit din cadrul normalului. Dacă însă stratul germinativ de la nivelul foliculului pilos degenerează sau este distrus, nu mai creşte alt fir în locul părului căzut. Ne găsim în faţa unei căderi definitive a părului, cu nefericitele ei consecinţe de ordin estetic. Putem opri această căderea a părului?

Nu vom da aci nici o reţetă cu virtuţi miraculoase, pentru simplul motiv că există o serie întreagă de cauze ale căderii părului, extrem de diferite (factori infecţioşi, ereditari, hormonali, tulburări de metabolism etc.) iar tratamentul trebuie adaptat la cauza respectivă de către medicul dermatolog.

Vom stărui asupra uneia dintre aceste cauze care este, de departe, mai frecventă decît toate celelalte la un loc. Ne referim la seboree, boală a pielii capului caracterizată prin activitatea exagerată a glandelor sebacee, care secretă grăsimea părului. Cel mai adesea seboreea este precedată de mătreaţă, iar mătreaţa apare în general foarte de timpuriu, în jurul pubertăţii sau chiar mai înainte. Iată aşadar cum oprirea căderii părului devine o problemă a părinţilor şi educatorilor, care au datoria să reacţioneze prompt şi să ceară avizul specialistului în faţa celor mai banale semne de mătreaţă. Iar tratamentul recomandat trebuie dus cu perseverenţă pînă la capăt. Altfel, dacă seboreea a apucat să se instaleze, există pericol de chelire prococe iar tratamentul este mai anevoios şi — să o spunem deschis — adesea ineficient.

Este prin urmare mai uşor să previi decît să vindeci. Acest adevăr, valabil pentru toate bolile, apare ca deosebit de evident în materie de căderea părului. Indicăm mai jos cîteva măsuri simple pentru a evita tratamente complicate:

— A păstra curăţenia părului, îndepărtînd atît impurităţile venite din afară cît şi secreţia grăsoasă şi sudorală împreună cu produsele descuamării normale a pielii capului.

Dacă părul este gras trebuie spălat mai des, iar dacă este uscat şi fragil, se spală mai rar. În mod obişnuit: o dată pe săptămînă.

— Peria de cap este un excelent prieten al părului, desigur cu condiţia să fie strict personală. Despre pieptene ce să mai vorbim... Atenţie la dinţi, să nu zgîrie!

— Cea mai bună întrebuinţare a briantinei este după spălarea pe cap, cînd părul a rămas prea uscat şi trebuie corectată acţiunea degresantă a săpunului. În nici un caz preparatul cosmetic verificat nu va fi înlocuit cu cine ştie ce unsoare improvizată.

— Poate că nu e cel mai elegant, dar e mai sănătos ca în anii de şcoală părul să fie purtat scurt. Aşa e mult mai uşor de curăţat.

— Orice fel de coafură sau frezură care contravine direcţiei normale în care cresc firele este dăunătoare pentru părul delicat. Părerea curentă potrivit căreia purtarea părului pieptănat pe spate favorizează chelia este întemeiată.

A mai rămas de lămurit ceva. Sigur, e mai uşor să previi, totuşi ce perspective stau în faţa celui ce constată cu întristare cum pierde treptat din podoaba capilară?

Să nu se descurajeze. În tratate sau reviste de dermatologie pot fi admirate remarcabile fotografii „înainte şi după", adevărate documente ştiinţifice care fac dovada unor regenerări spectaculoase obţinute chiar şi în cazuri de calviţie totală. Poate că şi în cazul lui un tratament adecuat (dar numai un tratament medical, condus de specialist, altfel nu se poate) va da rezultate la fel de frumoase. Să privească însă în faţă, cu bărbăţie, şi un eventual insucces. Ne pare sincer rău dar aceasta este realitatea, cel puţin deocamdată.

Dr. Al. GH.

Accidentele în ţările apusene

E interesant de văzut rolul ce-l deţin accidentele în morbiditatea şi în mortalitatea din diferite ţări. În S.U.A. de pildă, într-un singur an se pierd aproape 230 milioane zile de muncă, iar ca mortalitate unii autori arată că accidentele provoacă mai mulţi morţi decît bolile infecţioase. Ele decimează în unele ţări mai mulţi copii şi tineri (în vîrstă de 15—19 ani) decît toate celelalte boli la un loc. Distrugerile omeneşti întrec pe acelea provocate de ultimul război. În Franţa, la fiecare două minute se produce un accident grav — moarte sau invaliditate permanentă. În Elveţia sînt mai mult de 200.000 accidente anual din care 300-400 mortale. În ordinea bolilor ce provoacă moartea la o vîrstă mai tînără, accidentele sînt puse înaintea bolilor cardio-vasculare şi a cancerului.

Un tribut mare de victime îl dau accidentele de circulaţie. În cele 5 continente circulă 100 milioane de vehicule cu 4 roţi şi tot acelaş număr de motociclete. Ele singure provoacă 1/3 din accidentele mortale. Zilnic mor pe drum 1000 de persoane. În bună parte ele se datoresc excesului de alcool ce-l consumă conducătorii de maşini. La Baltimore din 500 accidente 1/2 sînt urmarea alcoolului iar la Geneva din 37 accidente mortale 6 erau datorită beţiei. Viteza foarte mare are şi ea un rol important. În afară de aceasta nu trebuie nesocotit marele procent ce-l furnizează pietonii care nu respectă regulile de circulaţie. Constatarea aceasta, precum şi cifrele elocvente, sînt extrase dintr-o publicaţie recentă a O.M.S.-ului (Organizaţia mondială a sănătăţii) cărora le conferă autoritatea necesară. Accidentele constituie un adevărat flagel şi numai o luptă susţinută poate reduce numărul lor.

Exemplul ţărilor socialiste arată limpede că accidentele pot fi reduse prin conlucrarea dintre măsurile de stat şi educarea maselor.

Dr. I. HARAS

Medicul vă sfătuieşte

VINCENŢIU TIORPE: Fratele dv. trebuie examinat de către un neurolog.

MARIETA S. BANUC: Credem că aţi procedat foarte cuminte. Situaţia nu poate fi chiar atît de serioasă precum o descrieţi dv. Sînt fără îndoială foarte multe elemente supraadăugate care vin din preocuparea continuă pentru boală. Convingerea noastră că totul va reintra în normal izvorăşte din faptul că dv. păreţi o femeie plină de înţelegere. Or înţelegerea, răbdarea joacă un rol important. Dacă la aceasta se adaugă o viaţă ordonată sport, plimbări lungi, muncă fizică, problema se rezolvă. Un tratament hormonal poate fi asociat dacă neurologul sau endocrinologul policlinicii o socoteşte necesar.

T. B.: Despre problema culorii părului vom reveni într-un articol.

C. D. — Simeria: Sora dv. să facă sistematic şi timp îndelungat gimnastică şi dans. Totul este să persevereze. Poate dacă ar activa într-un club sportiv i-ar fi de folos.

FLOREA — Petroşeni: Faptul că un om are mîinile mai reci decît un altul, nu constituie o boală care să necesite tratament. Este vorba de o anumită distribuţie a sîngelui în reţeaua de vase de la extremităţile organismului.

COSTI N.: Cura de mere în cazul dv. se poate face o zi pe săptămînă cînd veţi putea consuma 1 1/2—2 kg. de mere crude rase.

SIEGLINDE H. — Banat: Desigur că în anumite limite aceste visuri nu pot constitui un element de îngrijorare. Totuşi ideea unui consult la medicul psihiatru nu trebuie respinsă. Pentru copil nu credem că este un pericol real. În ceea ce priveşte degerătura de care vă plîngeţi: a) trebuie asigurată protecţia continuă contra frigului; b) se poate face fizioterapie cu raze infraroşii, ultraviolete sau ultrascurte.

MADY — Piteşti: Prea multe lucruri deodată pentru a putea să vă ajutăm efectiv. Poate totuşi internarea într-un serviciu de medicină internă ca primă etapă pentru a şti dacă turburările ţin de sistemul nervos sau de cel endocrin

magazin medical

ŞTIAŢI CĂ...

...frumoasa Cleopatra era foarte iniţiată în tainele medicinei? Cercetătorii din domeniul istoriei medicinei îi atribuie mai multe scrieri despre bolile de femei.

...la una din cele mai vechi şcoli de medicină din Salerno, fundată în secolul al X-lea, arta de a vindeca era predată sub formă de poeme?

...florile conţin principii active care pot fi folosite cu succes în tratamentul unor boli? Esenţa de trandafir are efecte antiseptice însemnate. Laurul roz conţine un principiu activ numit oleandrină, cu mari calităţi diuretice. Extrasul din rădăcină de hortensie are o acţiune antimalarică la fel de valoroasă ca şi chinina.

Actualităţi medicale

ZGOMOTUL ŞI VEDEREA

Oftalmologii au constatat că zgomotul influenţează nu numai auzul ci şi organul vederii. Cercetările în acest domeniu au arătat că persoanele care au fost expuse timp de cîteva minute la un zgomot puternic au prezentat turburări în percepera spaţială şi în puterea de separare a culorilor.

PLĂMÎNUL ELECTRONIC

Un nou aparat electronic pentru respiraţia artificială a fost pus în circulaţie. Respiraţia este dirijată automat în raport cu concentraţia în sînge a diferite substanţe. Aparatul este folosit la bolnavii care au turburări grave respiratorii de mai lungă durată.

PROGRESE ÎN CHIRURGIA BOLILOR OTICE

Chirurgia urechii a făcut noi progrese în ultimii ani prin introducerea materialelor plastice reparatoare. Chirurgii au reuşit să înlocuiască cu material plastic segmentele bolnave ale urechii medii (oscioarele din interiorul urechii medii) şi timpanul.

BOALA LUI GORHAM

Dispariţia progresivă a unui os este cunoscută în medicină sub numele de boala lui Gorham. Cauza acestei boli misterioase nu se cunoaşte pînă în prezent.

Dr. N. C.

SFATURI MODĂ COSMETICĂ GOSPODĂRIE

JOCURI DISTRACTIVE

COLOANE EGALE

1	2
3	4
7	5
9	8
20	19

Vă prezentăm două coloane de cifre cu numerele: 1, 2, 3, 4, 5, 7, 8 și 9 așezate așa cum vă arată desenul alăturat, avînd total 19 și 20. Mutați 2 cifre astfel ca totalul celor două coloane să fie egal.

ÎNTÎLNIRE PE CALE FERATĂ

Într-o gară, unde pe lîngă o linie obișnuită există ramificată o linie moartă pe care nu încape decît o locomotivă și cel mult 40 de vagoane, s-au întîlnit două trenuri alcătuite din 80 de vagoane. Cum își poate urma fiecare tren drumul în aceste împrejurări?

TREI CERCURI

Aceste trei cercuri se pot desena într-o singură linie de creion. Vă rugăm să găsiți dv. modalitatea.

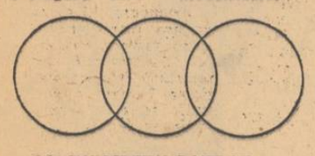

UN METRU PATRAT

Cîte chibrituri sînt necesare pentru a se alcătui din pătrate egale un metru pătrat? Lungimea medie a chibritului este de 5 cm.

CARE-I SOLUȚIA?

Dama se află în pătratul A. Indicați dv. care este drumul cel mai lung pe care-l poate parcurge dama din 5 mutări? La prima vedere se pare că răspunsul este cel indicat în desen, totuși soluția este alta. O cunoașteți?

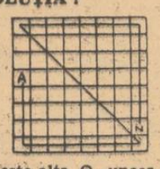

TREI INVENȚII

Cineva a aflat de trei invenții: cu ajutorul primei invenții se puteau economisi 30 la sută din combustibil, cu ajutorul celei de a doua — 45 la sută, iar cu cea de a treia 25 la sută. Acest om a hotărît să folosească toate cele trei invenții dintr-odată, propunîndu-și să economisească 100 la sută din combustibil pe baza adunării cifrelor de mai sus. I s-a explicat însă că este imposibil să ajungă la acest rezultat. Cîte procente de economie va realiza el în realitate?

Soluțiile jocurilor apărute în numărul 222

Mutați chibriturile în ordinea următoare: nr. 5 la nr. 1, nr. 6 la nr. 1 sau schematic: 5—1, 6—1, 9—3, 10—3, 8—14, 7—14, 4—2, 11—2, 13—15, 12—15. A doua soluție: 5—1, 6—1, 9—3, 10—3, 8—14, 4—13, 11—14, 15—13, 7—2, 12—2.

MATTY ASLAN

— Repede Nae, sus! Ești în ofsaid!

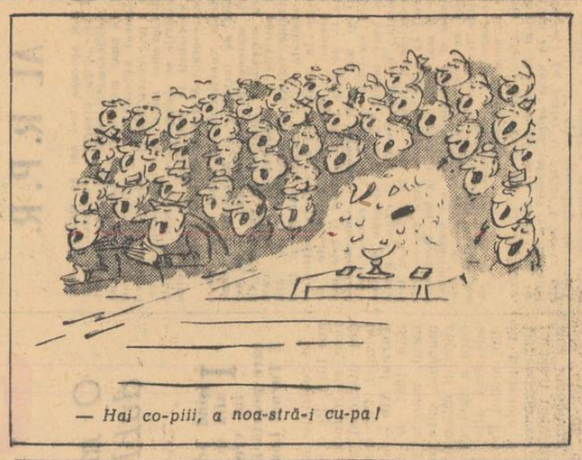

— Hai co-piii, a noa-stră-i cu-pa!

— Gică, te rog fii atent! E alunecos!

— Bine, admit: prima lovitură i-ai dat-o din greșeală. Dar a doua?
— Pe asta am crezut că n-o mai simte...

MIHAI POPESCU

Acrobatul pe sîrmă...

...și pe alunecuș

FRED GHENĂDESCU

RACILE DE SEZON

— De ce nu cureți trotuarul?
— Cînd să-l curăț? Toată ziua e plin de alde dumneata!

— Aveți multe probleme de rezolvat?
— Nu multe, dar din ce în ce mai grele: băiatul meu a intrat într-a șaptea.

POȘTA REDACȚIEI

A. ZAHARIA — Galați: Doar una și aceea..., cu indulgență:

Unei înotătoare care nu se prea îngrijește de condiția sa fizică, îngrășîndu-se:

În bazin cînd intră ea
Cu atîta grație,
Ce se poate întîmpla?
— Chiar..., o inundație!

P. S. Nu știu de ce, în revistă, în loc de Acteon am fost botezat Aceton(ă).

Dar, luîndu-ne cu vorba am uitat că scrisoarea întovărășea o poezie „Consolarea lui Ovidiu". Amînăm publicarea ei pentru altă dată, repetînd mereu: Acteon, Acteon pentru ca să nu mai răspundem din greșeală lui Aceton.

C. AURATI — București: Punem la dispoziția cititorilor noștri cele două ghicitori ale dv., cu cheile respective, rugîndu-i să nu încredințeze cheile copiilor înainte de a încerca să-i pună să deschidă singuri lacătul ghicitorii.

Zilele-i sînt numărate,
Pe hîrtie calculate.
Cu nimic nu reușești,
Viața să i-o prelungești.
(CALENDARUL)

Dimineața te salută
Inimioara ți-o încîntă.
Peste zi, nu mai s-arată,
Stă ascunsă, supărată.
(ZOREAUA)

După răspunsul anterior în care v-am aruncat, așa cum spuneți dv. „sămînța încurajării", iată că acum faptul dorit s-a îndeplinit.

N. NECULA — Cîmpulung-Muscel: Nu sîntem de acord cu părerile emise în poezia „Rețetă romantică" în care încercați să reluați tema învechită a inferiorității feminină față de bărbat. Sîntem însă de părere că aveți talent literar. Nu s-ar putea să unițiți acest talent cu o temă tratată în mod realist, cu o temă în dezbaterea căreia să nu mai apară reflexele unor concepții ce și-au trăit traiul?

MIRCEA ICHIM — Buzău: Oprindu-ne privirile asupra scrisului dv., încurajîndu-vă, întreținînd o corespondență (dv. prin scrisoare, noi prin „poștă") sperăm să vă fim de folos. Ne interesează ciclul „Cîntecul împlinirii" pe care îl scrieți. Dacă aveți posibilitatea, trimiteți-ne o copie după poeziile scrise pînă acum, pe adresa „Poștei redacției".

Și-acum, iată-vă poezia publicată:

Gingașa floare de cais
În cupa ei de catifea
Ascunde pulbere de stea
Țesută-n taină, ca un vis.

Pălesc petalele de nea:
E semnul rodului ce-a-nchis
Gingașa floare de cais
În cupa ei de catifea.

Din ramul tainic aplecat
Caisa a căzut în glod:
Iar cînd s-a desprimăvărat

Ca sub o vrajă s-a deschis.
Trec anii... Un fir... Și leagă rod
O nouă floare de cais.

P. N. — Iași: Nu știm de ce vă ascundeți după anonimat cînd criticați „în general" pe înfumurat, fără a-i da numele. (Nu vă temeți că s-ar găsi cineva să vă satirizeze în vreo epigramă!). Catrenul dv. vede lumina tiparului, cu condiția ca autorul să nu procedeze ca acel criticat.

La nasul lui eu nu ajung
Deși-s destul de lung.
Acuma însă am ajuns,
Cu epigrama de mai sus...

Noi facem completarea: Rămîne de văzut.

REBUS-MAGAZIN

Mînăstire-într-un picior...

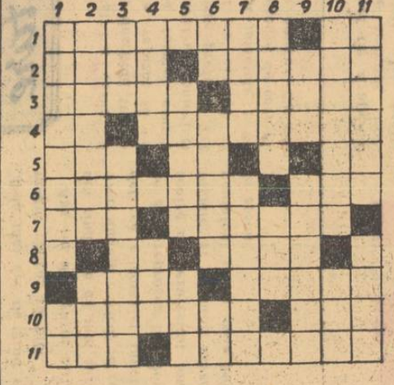

ORIZONTAL: 1) Picioroange — Crab, la cap și la picioare 2) Fără picioare — A întrebuința patru picioare în loc de două! 3) Abia se ține pe picioare — Pictor de..., intersecția unei anumite suprafețe în construcție 4) E primit în picioare! — A pune pe picioare 5) Nume feminin — Abis — La picior 6) Rămasă în picioare — Dacă are „R" în cap, potrivire la picioare! 7) Fata din Niagara — Animal cu picioare inegale 8) Tot într-un picior — Pasăre de apă 9) Pisica, în picioare — A șterge 10) Mobilă cu 4 picioare... — ...și ființă cu două 11) Numărul picioarelor unui pătrunjen — Din cap pînă-n picioare (pl.).

VERTICAL: 1) Animale cu 4 picioare — Încolo și încoace! 2) Munți în Italia — Cînd nu-i el, vai de picioare 3) Din cap pînă la picioare — Dă cu piciorul la poartă! 4) La plecare — Cînt cu picioare! 5) Pretindea că pune bolnavii pe picioare — Epilog pe jumătate 6) Pana din picior — Fierărstrău mecanic — Eugen Nedelcu 7) Pe picior de plecare — Cel de fotografiat are 3 picioare 8) Avînt cu patru picioare! (pl.) — 22 de picioare arădene! 9) În mijlocul cataligelor — Împrăștie 10) Răutate la superlativ — Inginer econom 11) Curioasă — A folosi picioarele.

N. CORNEA

TERESTRĂ

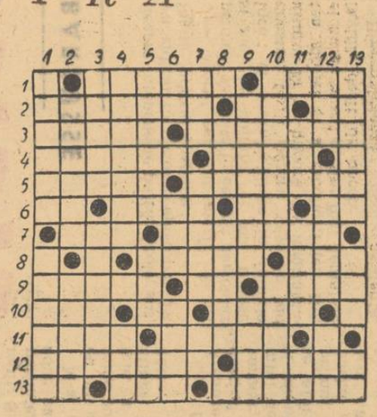

ORIZONTAL: 1) Albăstrele din sînul pămîntului — Punctele extreme ale axei imaginare a pămîntului 2) A lua contact cu pămîntul — Sandu Lazăr — Timpul unei rotații a pămîntului în jurul soarelui 3) De cînd lumea și pămîntul — La capătul pămîntului 4) Greșeală — Felinarul pămîntului 5) Floare — Corp metalic prevăzut cu aparataj care se rotește în jurul pămîntului, lansat pentru prima oară de savanții sovietici 6) Ales pe jumătate — Navigator spaniol, primul care a făcut ocolul pămîntului — Nota traducătorului — Pronume 7) Acoperă cea mai mare parte a globului pămîntesc — Momentul înălțării maxime a soarelui deasupra pămîntului 8) Care are în compoziția sa fier trivalent — Apel telefonic 9) Gigant mitologic căruia îi reveneau puterile ori de cîte ori atingea pămîntul — În vest — Autorul volumului de poezii intitulat: „Cîntecele pămîntului natal" 10) Îngheață pămîntul — Urma alege! — Roadele pămîntului în grămezi 11) Plin de apă — Stă cu picioarele pe pămînt! 12) Celebru scriitor sovietic, autorul romanului „Pămînt desțelenit" — Valurile pămîntului 13) Și (lat.) — Fac o groapă în pămînt — „... pămînt", poem de Maria Banuș.

VERTICAL: 1) N-aude, ..., n-a greul pămîntului — Urme săpate în pămînt de apele de ploaie 2) Suprafață de pămînt în formă de trepte plane — Rudă 3) Măsoară vîrsta pămîntului — Șingele pămîntului 4) Perioada cea mai veche din viața pămîntului — Preparat culinar 5) ... pămîntului, plantă întrebuințată în medicină — Mănînc pămîntul! — Fragment de ris 6) Miros — Nord-nord-est — Fabulist grec 7) Bărbieresc — În jurul lui gravitează și se învîrtește pămîntul — Contravaloare 8) Nume de fată — „Și totuși se...", cuvintele lui Galileu în legătură cu pămîntul 9) Prieten al pămîntului, născut în U.R.S.S. — Populația globului pămîntesc 10) Pămîntul! — A scris versurile: „Am pus obrazul la pămînt. Să-mi amintesc cum ești, cum sînt" (Primăvara-n crîng) 11) Zgomot caracteristic al respirației în afecțiunile pulmonare — Acolo unde cerul și pămîntul se întîlnesc (pl.) — Nae Popescu 12) „E lung pămîntul, ba e..." (Coșbuc) — Pămînt noroios — O stradă prescurtată 13) Nemișcată — „... pămîntului meu", poem de Mihu Dragomir — Cămașă țărănească.

Geo MERIȘAN

Poșta rebus

GH. CHIRILĂ — Anina: Vă rugăm să ne scuzați că vă răspundem cu întîrziere. Vor apare în limita spațiului disponibil.

ION EMBER — Cluj: Cîteva definiții ca cele de la 1 și 5 orizontal sînt prea „trase". În plus, sînt prea puține definiții în temă. Reveniți.

MIHAI ATANASIU — Cîmpina: Ne-a sosit prea tîrziu după începerea cursurilor școlare. Vă așteptăm cu noi colaborări.

SANDA DUDU — Pietroșița: Preferăm jocuri inspirate din actualitatea imediată.

FOLOSIȚI CU ÎNCREDERE
NOILE PRODUSE

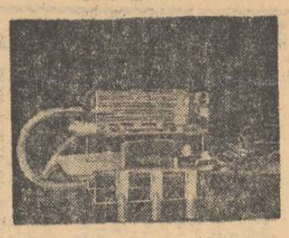

ASPIRATORUL DE PRAF

FIERUL DE CĂLCAT CU REGULATOR

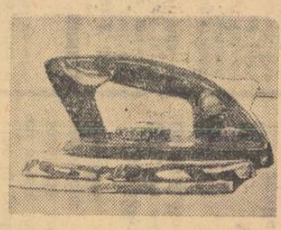

Ventilatorul electric

realizate la un nivel tehnic superior de

I.I.S. ELECTROMOTOR
Timișoara - B-dul Republicii nr. 21
Telefon 38—56

Noile produse se vor găsi în magazine începînd din trimestrul I. - 1962

MAȘINA DV. DE CUSUT
S-A DEFECTAT?
ADRESAȚI-VĂ CU ÎNCREDERE UNITĂȚILOR SPECIAL AMENAJATE ALE

Cooperativei „Metalo-Casnica"

din str. Șepcari 10, Calea Moșilor 44, 94 și 362
Bd. Coșbuc 4, Calea Griviței 102, 30 Decembrie 27
Șos. Armatei Sovietice 2,
unde mecanici calificați execută orice reparații de mașini de cusut, cărucioare de copii, sudură electrică, sudură autogenă.

I.I.S. ȘTEFAN PLĂVĂȚ
Timișoara

ȘAH

O nouă carte de șah

A apărut o nouă carte de șah originală în limba română. Este vorba de volumul „Botvinnik-Tal — meciurile pentru campionatul mondial de șah" de TRAIAN ICHIM, volum care readuce în fața șahiștilor momentele palpitante ale luptei dintre cei doi mari jucători sovietici.

Cartea cuprinde partidele celor două meciuri, cu ample comentarii utile jucătorilor de toate categoriile. Acestea sînt însoțite de un istoric al meciurilor pentru campionatele mondiale, precum și de interesante articole reproduse din presa sovietică: „De trei ori „ura" pentru Mihail Tal" de marele maestru S. Flohr (articol scris după primul meci), „Enigma lui Tal" de Victor Vasiliev, „Ce este nou stil" de D. Bronștein, mare maestru, „Felicitări, Mihail Botvinnik" de S. Flohr, „Analiză sau improvizație? — observație asupra meciului revanșă" de M. Botvinnik.

Prezentarea grafică — foarte atrăgătoare. Tirajul este din păcate prea mic — 3100 exemplare — cartea epuizîndu-se chiar în primele zile după apariția ei.

Totuși, soluția este 1.Ta8!

Trierea plicurilor trimise de participanții la concursul nostru popular de dezlegări ne-a arătat că o serie de dezlegători au considerat că problema „F" are o dublă soluție. Unii au indicat ca primă mutare 1.Ne4, dar în varianta 1... d:e4 2.Ne5+, Rh 1 3. Dh3+, Rg1, 4, Nd4+, nu au văzut apărarea albului 4... e3! Alții au considerat că se poate rezolva problema fie cu 1.Na7?, fie cu Nb6? sau Nc5?, dar n-au sesizat că negrul se poate apăra cu 1...Ce8!! Și alte mutări 1.Nh1? sau 1.Ne2? sînt de asemenea inofensive la joc negru corect.

Lupta pentru avansarea pionului

Într-una din grupele semifinale ale campionatului R.P.R. prin corespondență (1960—1962), o partidă interesantă au realizat Vaisman Volodea *(Iași) cu albele și* Mircea Pavelescu *(Buc.). Din deschidere, lupta strategică s-a dat în centru: albul pentru a juca e4 și a-și deschide jocul, negrul pentru a împiedica aceasta și a crea contra joc. După ce a reușit să efectueze mutarea dorită, lui Vaisman i-au fost suficiente mai puțin de 10 mutări — între care două sacrificii — pentru a cîștiga partida.*

1. d4, Cf6	11. 0—0, Cbd7
2. c4, e6	12. f3, b5
3. Cc3, Nb4	13. Cg3, Nb7
4. e3, 0—0	14. Ta2, Da5
5. Nd3, d5	15. De1, Cf3
6. a3,N:c3	16. Te2, Dc7
7. b:c3, c5	17. e4!, g6
8. c:d5, e:d5	18. e5, Cfd7
9. Ce2, c4	19. f4, f5
10. Nb1, Te8	

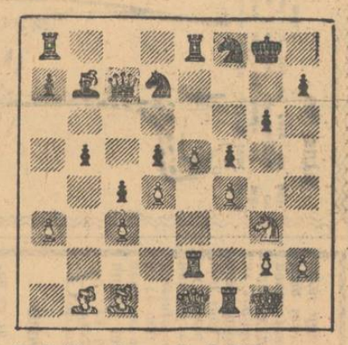

20. N:f5!, g:f5	24. f5, Tc6
21. C:f5, Te6	25. e6+ și negrul
22 Dg3+, Rf7	cedează.
23. Ch6+!, T:h6	

Rezultate din campionatul republican prin corespondență, semifinala 1960-1962

GRUPA IV. V. Vaisman *cîștigă la Mircea Pavelescu, Mircea Dridea, E. Chiș, Fr. Hariuc, A. Prodan și Gh. Gologan,* Anton Aurel *cîștigă la Chiș, Prodan, Gologan,* Chiricuță *cîștigă la Chiș, Prodan și Gologan.*

GRUPA V. Clasament: *1)* Vlad Constantin 8½ puncte (din 9) 2) I. Prodan 8 (10, 3) M. Ștefănescu 7 (7) 4) I. Salcinen 6 (8) 5) Szekely 5 (7) 6) V. Samungi 5 (9) etc.

PROBLEMA Nr. 8

N. LAPSIN (Moscova)
Premiul I „Sahs" (Riga)
Concurs tematic 1961

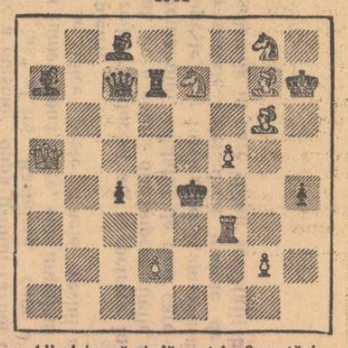

Albul joacă și dă mat în 2 mutări

Poziția de control: Alb. Rh7, Da5, Tf3, Ng6, Ng7, Ce7, Cg8, pioni d2, f5, g2 — total 10 piese. Negru. Re4, Dc7, Td7, Na7, Nc8, pioni c4 și h4 — total 7 piese.

★

Soluția problemei „O călătorie cu peripeții": 1. Rh2! Th8+ *(dacă negrul joacă 1...g5 urmează 2. Rg2!, g4 și 3. Rg3! cu blocarea pionului),* Ta8 *(pentru a apăra în continuare calul din a7)* 3. Rh4!, Th8+ *(la 3... g5 ar fi urmat 4. Rg4 iar la 3... g6 ar fi urmat 4. Rg5)* 4. Rg5, Th8 5. Rg6 *și negrul e silit să mute turnul, calul sau pionul, ceea ce dă posibilitatea albului să dea mat.* 5... T oriunde 6. T:a7+, Rb6 7. Ta6 mat; 5... C oriunde 6. T·b5 mat; 5... b4 6. N:b4 mat. *Nu mergea 1. Rf2? pentru că ar fi urmat Tf7+ 2. Rg2, Tf7!!*

Redacția: Piața Scînteii, Tel. 17.60.10. Administrația: 17.60.20. Interior 1.400. Abonamentele se primesc la toate oficiile poștale, factorii poștali și difuzorii din întreprinderi și instituții. Tiparul Combinatul Poligrafic Casa Scînteii

În aceste zile în Bucegi.

SE REDESCHIDE MUZEUL DE ARTĂ AL R.P.R.

După aproape trei ani de străduinți rodnice, aripa dreaptă a Palatului Republicii, rămasă multă vreme la roșu, ruinată la bună măsură și de bandiții bombardament hitlerist de la sfîrșitul lui august 1944, a fost reconstruită și amenajată potrivit cerințelor unui mare muzeu. Lucrările de reconstrucție și sistematizare au fost realizate de specialiști în colaborare cu conducerea și muzeografii Muzeului de artă al R.P.R.

Acum, constructorii au lăsat locul colectivului de lucrători ai Muzeului — tehnicieni, muzeografi, graficieni etc. — în vederea organizării spațiului și expunerii cît mai potrivite a comorilor de artă, care constituie zestrea de neprețuit — și atît de admirată — a primului muzeu al țării noastre. În acest scop au fost confecționate noi panouri — din plăci aglomerate de lemn — pe care pot fi etalate și cele mai mari și mai grele tablouri; sînt montate becuri electrice speciale în vederea realizării unei lumini cît mai aproape de cea naturală, iar picturile vor fi expuse numai într-un singur rînd — nu în două sau trei rînduri ca pînă acuma — ceea ce va permite o mai bună vizionare a lor. Dacă mai amintim și de instalația de aer condiționat, atunci ne vom da desigur seama de proporțiile lucrărilor ce s-au lăcut pentru mai buna amenajare a Muzeului pe care le sărbătorim în noua sa organizare.

Din cele ce ne-a spus tov. M. H. Maxy, directorul Muzeului de artă al R.P.R., reiese că în noua aripă, Muzeul va fi astfel organizat: La parter și etajul I va fi Galeria națională. Spre deosebire de trecut, s-a asigurat o expunere cronologică și în continuare, astfel încît vizitatorii vor putea urmări, de la o sală la alta, și de la parter la etajul I, întreaga dezvoltare a artei românești, din secolul al XI-lea și pînă la zilele noastre, prin lucrările cele mai reprezentative. (Sala de artă feudală va fi deschisă publicului ceva mai tîrziu). Marilor noștri creatori le-au fost destinate săli anume. Astfel operele lui N. Grigorescu vor fi expuse într-o sală specială; la fel, lui Andreescu, Luchian etc. le este rezervat un spațiu aparte.

O deosebită atenție se dă acum și expunerii operelor artiștilor noștri plastici care în Vechea organizare a Muzeului n-au fost îndeajuns valorificate. Este și aceasta un omagiu adus acelor artiști plastici — Iser, Ressu, Jean Al Steriadi, Jalea, Medrea, Catargi, Ghiață, Ciucurenco, Baba etc. care s-au alăturat luptei poporului nostru muncitor pentru construirea socialismului.

În vederea stimulării creației tinerei noastre generații de artiști plastici, o sală este destinată în permanență expunerii celor mai valoroase lucrări semnate de tinerii pictori, sculptori, graficieni etc. Această „expoziție", cu totul deosebită, va fi mereu împrospătată pe măsura apariției unor noi opere de-un înalt nivel artistic și de un bogat conținut.

Etajul al II-lea este destinat Galeriei universale care va înfățișa, pe națiuni, unele creații ale marilor artiști plastici străini pe care le posedă Muzeul. Operele unora dintre ei, cum sînt, de exemplu, Rembrandt, Van Eyck, El Greco etc. — vor fi expuse în condiții cu totul speciale de spațiu și lumină, care să le evidențieze din plin calitățile.

Iar la etajul al III-lea, își vor afla locul arta franceză — bogat reprezentată — și arta orientală și extrem-orientală (ultima secție se va deschide ceva mai tîrziu).

În actuala expunere vor figura și opere achiziționate de curînd și care n-au mai fost expuse încă. Astfel, vom putea admira Himera pămîntului de D. Paciurea, Flori în pahar de Ion Andreescu, Peisaj din Paris de Th. Pallady, Odaliscă de I. Iser, Natură statică de Gh. Petrașu etc. Dintre picturile străine, neexpuse pînă acuma, vom vedea cîteva tablouri de mare valoare artistică ale unor pictori anonimi, cum este, bunăoară, studiul Cap de femeie, al unui artist din școala lui Rubens etc.

Cu acest prilej amintim că Muzeul de artă al R.P.R. achiziționează mult mai multe lucrări de cît poate expune. Aceasta își are rostul ei. O parte dintre ele sînt repartizate celorlalte muzee din țară, iar o parte, care nu este expusă, se păstrează în cele două mari subsoluri, special amenajate în acest scop, pentru documentare și studiu.

I. GRUIA

Bastilia Londrei

O mohorîtă fortăreață încinsă cu o centură dublă de ziduri, în mijlocul capitalei engleze

Ieșind prin gura stației de metro sau dîndu-se jos din autobuzul 78, călătorul, care pînă atunci se afla în Londra celui de al douăzecilea secol, are brusca senzație de a fi navigat în amontul fluviului vremii și de a fi ajuns înapoi cu cîteva veacuri. În fața lui își înalță gheba o colină ieșită care poartă în circă o mohorîtă fortăreață, încinsă cu o centură înaltă dublă de ziduri înalte și cenușii. E Turnul Londrei.

În realitate, nu e vorba de un singur turn. Pe o suprafață de cinci hectare, se întinde o adevărată cetate și din pietrosul ei trup țîșnesc cîteva turnuri. Cel mai vechi dintre ele — **Turnul Alb** — a fost ridicat între anii 1078—1082, de către Wilhelm Cuceritorul, marele senior feudal al Normandiei, care a cotropit Anglia la începutul mileniului nostru. Pietrele din care a fost construit turnul erau cu adevărat nefine și, aduse de la Caen, din nordul Franței, ele au fost cărate în pîntecele corăbiilor invadatoare. Dar scurgerea timpului și amprenta fumului răsuflat de nenumăratele cușuri londoneze, l-au dat patina cenușie, atît de caracteristică capitalei britanice.

Vedere a Turnului Londrei

Celelalte turnuri poartă fiecare cîte un nume: **Turnul Verde**, **Turnul Beauchamp**, **Turnul Mijlociu**, **Turnul Wakefield**. Unul din ele ar putea însă împrumuta numele său întregii cetăți: **Turnul sîngeros**. Zidurile lui fără ferestre au făcut o unică și neîntreruptă noapte din zecile de mii de ani pe care îi cumulează cei întemnițați aci, pentru că au avut nefericirea să contrarieze bunul plac al monarhului care domnea în acea vreme. Bărbați și femei, bătrîni și copii, personalități celebre sau anonimi, pe care istoria a uitat să-i înregistreze pe tabletele sale, au plătit cu libertatea și viața capriciile regale.

În nesfîrșita lor listă se înscrie și Walter Raleigh, exploratorul care a descoperit și dăruit reginei Elisabeta I imense întinderi din America de nord, devenite ulterior colonii britanice. Drept mulțumire, grațioasa lui suverană l-a aruncat într-o celulă mucedă din Turnul sîngeros, unde Raleigh ar fi zăcut decenii de-a rîndul, dacă n-ar fi murit după numai treisprezece ani de detențiune.

Și tot în acest turn au fost uciși doi băieți de către crîncenul lor unchi, în anul domnului una mie patru sute optzeci și trei. Povestea lor tragică ne-o istorisește Shakespeare în piesa „Richard al III-lea". De altfel, „bătrînul Will" este cel care a definit Turnul ca fiind **„rușinea de nețters a Londrei"**.

Azi, Turnul Londrei nu mai e închisoare. Spre desfătarea turiștilor americani, cu aparatele de fotografiat în bandulieră, circulă prin incinta lui niște sentinele de operetă, îmbrăcate în costume pitorești: gulere de dantelă scrobită, mînuși albe, un fel de jobene tivite cu flori, tunici lungi brodate cu ceaprazuri viu colorate și încinse cu cordoane late.

Sînt așa-numiții „yeomeni", al căror corp de gardă a fost creat în vremea lui Henric al II-lea. În fiecare seară, unul din ei face inconjurul fortăreței, purtînd într-o mînă un opaiț și în cealaltă cheile Turnului. Sentinela de gardă îl oprește:

— Stai! Cine-i?
— Cheile! răspunde „yeomenul".
— Care chei?
— Cheile reginei.
— Treceți, chei ale reginei, totul e în ordine!

Micul ceremonial desuet nu urmărește decît păstrarea unei tradiții. Paza propriu-zisă o face la Turnul Londrei — ca și pretutindeni — faimosul Scotland Yard. Căci dacă prizonieri nu mai există, Turnul Londrei are totuși ceva de păzit: tezaurul care aparține familiei regale.

La începutul secolului, bijuteriile Coroanei erau evaluate la peste 3 milioane de lire sterline. Astăzi, cînd valența este cu siguranță incomparabil mai mare (în treacăt fie spus, strînși cu ușa de nevoi bănești, unii suverani britanici din trecut au amanetat în cîteva rînduri celebrele bijuterii; dar cînd au devenit prea insistenți creditorii s-au trezit în imediata vecinătate a tezaurului, nu ca posesori ai lui, ci ca deținuți în Turnul Londrei).

★

Deși incontestabil interesantă, vizitarea Turnului Londrei se face cu o strîngere de inimă. Căci strălucirea miilor de perle, de pietre prețioase și de podoabe cizelate în metale nobile este întunecată de uriașa cantitate de suferință acumulată între aceste sinistre ziduri, de-a lungul veacurilor de oprimare.

Nicolae MINEI

ÎN VIZITĂ

Vă mai amintiți de „Vizita"?... Cum, care vizită? „Vizita" lui Caragiale, de! La madam Popescu, frate, cu prilejul onomasticei fiului ei Ionel, mă-nțelegi, maiorul de roșiori în vîrstă de opt ani!... Da, amice, cel care i-a turnat lui nenea Iancu dulceață în șoșoni!

Am fost și eu într-o astfel de vizită. Pe Ionelul meu îl cheamă Doru și are nouă ani. Doru nu se joacă nici cu mingea, nici cu sabia, ca mititelul erou al lui Caragiale. În general, nu se joacă deloc, ci stă de vorbă cu musafirii, la rînd cu părinții lui. Din cele constatate de mine nu există subiect de discuție care să-i fie străin și în legătură cu care să nu aibă ceva de spus.

Conversația dintre gazdele mele și mine a demarat, ca de obicei, cu complimente reciproce. Tatăl lui Doru mi-a spus că niciodată nu am arătat atît de bine, iar mama lui că am întinerit cu zece ani. Doru m-a privit atent și, cu o voce limpede și răsunătoare de copil, a declarat că, după părerea lui, sînt gras, urît și bătrîn. Judecînd după zîmbetele amuzate ale părinților, am dedus că acesta era un spirit fin, dar atroficul meu simț al umorului m-a împiedicat să-l apreciez la justa lui valoare.

M-am consolat puțin atunci cînd, în legătură cu un prieten comun despre care noi, cei adulți, am convenit că strălucește de inteligență, Doru a afirmat, la fel de peremptoriu, că e un caraghios. De data aceasta, mărturisesc că am rîs și eu din toată inima.

După aceea, Doru a luat conversația în propriile lui mîini, în timp ce părinții au trecut discret pe planul al doilea. Băiatul m-a întrebat cum mi-a plăcut ultimul tango. L-am contra-întrebat de cine e tangoul. Doru a rîs ironic și m-a lămurit că e vorba de un film pe care el îl văzuse de șase ori (bătînd astfel recordul lui „Carmen de la Ronda", pe care îl văzuse de numai patru ori). În continuare, am aflat de la el că Sara Montiel e o femeie foarte bine. Singura rezervă pe care o formula în privința ei, era că are șolduri cam mari. Din colțul unde se afla, tatăl lui mi-a făcut cu ochiul, ceea ce dovedea o perfectă identitate de vederi între cei doi bărbați ai familiei.

Cu oarecare ezitare, am încercat să iau și eu inițiativa discuției și l-am întrebat ce note a căpătat pe trimestrul I. Dar inspirația mea nu s-a dovedit din cele mai fericite. Din trio-ul vehement și cam confuz pe care l-au alcătuit răspunsurile simultane ale lui Doru și părinților săi, am înțeles că profesorul lui este o fiară, care nu prețuiește decît pe tocilari și nu înțelege că omul are la dispoziție o viață întreagă ca să tot învețe.

Atmosfera s-a încărcat și mai mult atunci cînd mama lui Doru m-a tratat cu niște bezele. Pe un ton sfîșietor, băiatul a reproșat autoarei zilelor lui că irosește în mod nepermis prăjitura sa preferată. Tensiunea a cedat doar în clipa cînd am declarat că bezelele îmi fac rău la ficat, ceea ce a dus la imediata dispariție de pe masă a rotundelor conglomerate de albuș de ou.

În continuare, tatăl i-a cerut lui Doru permisiunea să deschidă televizorul, dar băiatul a refuzat să i-o acorde, pe motiv că tocmai atunci avea loc emisiunea pentru pionieri și școlari, care îl plictisea profund. Tot odată Doru i-a trasat ca sarcină să nu uite că la opt și jumătate e un program de muzică ușoară de care el, Doru, e deosebit de amator. Ca dovadă, ne-a cîntat cu mult brio „Volare", interpretînd în „fortissimo" mai ales refrenul „o-ho!"

Acestui intermezzo muzical i-a urmat un episod în proză, în legătură cu douăzeci de lei pe care Doru îi cerea mamei sale, refuzînd orice explicație cu privire la utilizarea lor. Mama a încercat, foarte timid, să negocieze, ceea ce a provocat la băiatul ei o criză de plîns, care semăna cu refrenul lui „Volare". Conflictul a fost aplanat datorită energicei intervenții a tatălui, care a adresat o aspră mustrare soției sale și a adăugat zece lei de la el, pentru bugetul lui Doru.

Cînd într-o șoaptă — ca cele pe care actorii le folosesc ca să fie auziți din ultimul rînd de la balcon — Doru a întrebat-o pe mama lui dacă „ăsta mai are de gînd să stea mult", m-am ridicat să plec.

Așa s-a desfășurat vizita mea. Dacă din rîndurile de mai sus se desprinde vreo nuanță critică, vă rog să mă credeți că e complet involuntară. N-am ce să-i reproșez lui Doru. Spre deosebire de nesuferitul Ionel al lui Caragiale, el nu mi-a vărsat cafeaua pe pantaloni și nu mi-a turnat dulceață în șoșoni.

N. M.

COLABOREAZĂ CITITORII

ACTUALITĂȚI TEHNICO-ȘTIINȚIFICE

MINEREU DE URANIU FABRICAT ÎN LABORATOR

Savanții sovietici din cadrul Institutului de geochimie și chimie analitică a Academiei de Științe a U.R.S.S. au realizat în laborator principalul minereu al uraniului — pechblenda.

Materia a fost obținută într-o soluție de apă. Experiențele de laborator au demonstrat că acest minereu se formează atît la o temperatură și presiune atmosferică normale, cît și la presiunea de 1000 atmosfere, cu o temperatură de mai multe sute de grade.

Prin structura și proprietățile sale, minereul sintetic descoperit de oamenii de știință sovietici e identic cu minereul natural de uraniu.

„INJECȚIE" CU ULTRA SUNETE

Medicul american James E. Griffin a găsit o soluție originală pentru a-i scuti pe pacienți de neplăcerea înțepăturilor injecțiilor. El înlocuiește seringa cu ultrasunete.

Procedeul său a fost experimentat într-un tratament cu cortizon. Medicamentul a fost diluat într-un unguent, care se întinde pe piele în locul ales (s-a ales umărul). După o expunere de cîteva minute la ultrasunete, porii pielei absorb medicamentul și facilitează introducerea sa în mușchi.

CLIMA SE VA ÎNĂSPRI

Potrivit savantului britanic R. Verjard, procesul de încălzire lentă terestră resimțit în ultimii 10 ani s-a terminat. Vom avea de acum înainte ierni din ce în ce mai aspre, fără a ne imagina bineînțeles că ne aflăm în zorii unei noi ere glaciale.

Cauzele acestor modificări nu sînt încă explicate de știință, însă, observațiile sînt foarte utile. Ele ne reamintesc că la mijlocul secolului XIV, prin părțile Europei, pomii fructiferi erau în floare în luna ianuarie iar grîul a fost secerat din luna mai.

CALEIDOSCOP magazin CALEIDOSCOP

LUMINA

de HENRI BARBUSSE

Acolo sus, flancat de drapelele care fîlfîie pe tribună, vorbește un bărbat. Își înalță capul sculptural, cu părul alb ca marmura.

La distanța la care mă aflu, abia îl pot auzi. Dar vîntul mi-aduce, răzlețe, cîteva cuvinte din perorația lui. Predică oamenilor resemnarea și menținerea actualelor stări de lucruri. Îi conjură să abandoneze definitiv blestemata luptă de clasă și să se consacre, pentru totdeauna, luptei binecuvîntate de rasă, în toate formele ei. După război nu-și mai au rostul utopiile sociale; disciplina, căreia războiul i-au demonstrat, din fericire, măreția și frumusețea; unirea săracilor și a bogaților pentru realizarea expansiunii naționale și a victoriei franceze în lumea întreagă; și ura sfîntă împotriva germanilor, care este o virtute franceză. Să nu uităm, să ne aducem mereu aminte de asta!

Se agită apoi un alt orator, care strigă că războiul a însemnat o asemenea înflorire a eroismului, încît nu trebuie să fie regretat. El a fost o adevărată binefacere pentru Franța; a făcut să țîșnească înalte virtuți și nobile instincte, din sînul unei națiuni căreia i se spunea în decadență. Poporul nostru simțea nevoia de a se trezi, de a se repune pe picioare. Oratorul proclamă, în imagini vibrante, gloria de a ucide și aceea de a fi ucis, el exaltă vechea dragoste pentru panaș, pentru străluciere, din care e frămîntat sufletul francez.

Izolat în această mulțime, m-am așezat pe o piatră de lîngă mine. Simțeam că-mi îngheață singele în vine la contactul cu aceste cuvinte, cu aceste lozinci care înlănțuie virtorul de trecut și nenorocirea de nenorocire. Le-am mai auzit și în alte dăți...

...Mă ridic și mă amestec în mulțime, ca s-o pot regăsi pe Marie. Deodată, liniștea devine profundă și pacea universală. Spune, pe urmă, că oratorii n-au insistat destul, după opinia lui, asupra necesității ca, după război, Germania să fie legată de mîini economicește. Fie și fără anexiuni teritoriale; dar tarife, tarife... Ceea ce valorează mult mai mult. Și arată, cu argumente, prosperitatea și avantajele pe care le aduc carnagiile și ruinele.

M-a zărit. Își împodobește fața cu un surîs și se îndreaptă către mine cu mîna întinsă. Îi întorc spatele cu bruschețe. Nu vreau să mă atingă mîna acestei spețe de trădător.

...A fost deschisă bariera rosie. Aplauze și felicitări. Notabilitățile descind de pe estradă, mă privesc, vorbesc, în mod vizibil, despre rănitul de război pe care-l reprezint și înaintează spre mine. Printre ei se află intelectualul care a vorbit primul. Își clatină capul său alb, buclat ca o conopidă și-și plimbă ochii absenți ca aceia ai unui rege al jocului de cărți (mi-s-a spus odată numele său, dar l-am uitat cu dezgust). Mă feresc. Sînt cuprins de remușcarea sfîșietoare de a fi crezut, cea mai mare parte a vieții mele, ceea ce spunea Bonéas. Mă simț vinovat că mi-am încredințat încrederea unor oratori și scriitori care, oricît de instruiți, oricît de distinși, oricît de celebri ar fi fost, nu erau de fapt decît niște imbecili și niște mizerabili. Fug acum de ei, pentru că nu simț încă atît de tare pentru a le putea răspunde, a le rezista — și a le striga în față că singura amintire care merită să fie păstrată din zilele acelea prin care am trecut, este aceea a ororii dezgustătoare și a nebuniei.

...Iar toate aceste personaje care troneză pe această estradă — acești oameni de afaceri, acești episcopi, acești politicieni, acești mari negustori, acești importanți funcționari și ziariști, acești bătrîni generali cu decorații lucitoare, acești scriitori în uniforme — sînt paznicii legii supreme și, în același timp, executorii ei.

Sînt aceia ale căror interese coincid și care sînt potrivnice mulțimilor, iar aceste interese converg, mai presus de orice și în mod imperios, spre unul singur: ca nimic să nu se schimbe.

...Caut, nesigur, peste tot. Lucrurile trebuie considerate în toate consecințele și pînă la izvorul lor. În toată înlănțuirea faptelor trebuie găsite rațiuni adînci, iar confuzia care stăpînește lumea cere o explicație la fel de teribilă.

Mai puțin cunoscut la noi decît „Focul", tipărit în mai multe ediții (intre care, recent, o ediție populară în colecția „Biblioteca pentru toți") romanul „LUMINA" (Clarté) al marelui scriitor francez Henri Barbusse, dezbate fenomenul creșterii conștiinței revoluționare a maselor, după primul război imperialist mondial. „Marele glas" al lui Barbusse, cum îl definea Lenin, pledează pentru lumea nouă, care, sub impulsul maselor muncitoare, trebuie să se ridice peste ruinele vechii societăți, nedrepte, condamnată pieirii.

Fragmentul pe care-l reproducem aci se petrece în timpul primului război mondial. Pe o colină din împrejurimile orașului său de baștină, eroul romanului, soldatul de rînd care s-a înapoiat acasă mutilat trupește, dar înțelegînd acum sensul lucrurilor și al fenomenelor sociale altfel decît înainte de război, asistă la o ceremonie solemnă în care stîlpii societății burgheze slăvesc măcelul.

Mica bibliotecă a magazin

BIBLIOTECA CENTRALA
SIBIU

Proletari din toate țările, uniți-vă!

magazin

ANUL VI — Nr. 224 • Sîmbătă 20 ianuarie 1962 • 8 pagini — 1,50 lei

DIN SUMAR:

O nuvelă de GRAZIA DELEDDA:
„Puiul de mistreț"
la „Mica bibliotecă Magazin"

Într-un cămin de studente...
Reportaj de V. DĂNCIULESCU

REFLECTOR
„Ciocîrlia"
de Eugen BARBU

Săptămîna pe ecrane
„Cinci zile și cinci nopți"
„Secerișul verde"

HAI NOROC!
Reportaj printre minerii de la Comănești

ÎN PREAJMA PREMIEREI
Cu Ion Popescu-Gopo despre noul film romînesc
S-a furat o bombă!

Noul nostru roman ilustrat

Baluev

Adaptare după VADIM KOJEVNIKOV

în pagina 5-a

Scriitorul sovietic VADIM KOJEVNIKOV

Prin podgorie - la Odobești

O unitate de cercetare științifică, dar și de producție: Stațiunea experimentală viticolă

REPORTAJUL ÎN PAGINA 3-A

Piatra găsită pe teritoriul G.A.S. Cotești, de vechime milenară, atestă obîrșia acestei culturi în bazinul viticol al Focșanilor

Un grup de cercetători și tehnicieni, efectuînd o degustare închisă asupra vinurilor care vor merge la concursurile internaționale — cu speranța că și de data aceasta ele vor fi gratificate cu medalii și premii, așa cum s-a întîmplat mereu în ultimii ani

O zi din viața unei scene

Instantanee la Teatrul Național „I. L. Caragiale"

REPORTAJUL ÎN PAGINA 4-A

Se pregătește un nou Tartuffe: actorul Ion Henter. (Un ultim retuș al grimei, înainte de intrarea în scenă); STÎNGA: În atelierul de croitorie se pun la punct costumele pentru comedia „Vicleniile lui Scapin".

PE MERIDIANELE GLOBULUI

În aceste două fotografii: Palatul cultural al textiliștilor din Taşkent

Descoperirea din abataj

• În urma unei pușcări, explozia a dat la iveală un fenomen științific unic în lume • Din secretele munților noștri vulcanici

Geologul E. Butnaru pătrunzînd în peștera cu limonit

REPORTAJUL ÎN PAGINA 8-A — CALEIDOSCOP

ÎN ȚARA SOARELUI

ÎNSEMNĂRI DE CĂLĂTORIE

Uriașul avion AN 10 A., urca, urca mereu. Eram la 9000 de metri înălțime și zburam cu peste 700 km la oră spre Taşkent, capitala R.S.S. Uzbece.

Munți înalți, cu zăpezi veșnice, se perindau, sub ochii noștri înfățișîndu-ne un peisaj de o măreție și o frumusețe de nedescris. Iagovkin Victor Kirilovici, căpitanul aeronavei, ne dă cîteva explicații instructive. **„De aici, afluenții marilor rîuri, forțați de mîna oamenilor, coboară prin mii de canale în nenumăratele văi ale R.S.S. Uzbece. Uzbekistanul** — continuă el — **este țara soarelui, a văilor neobișnuit de fertile și a oazelor minunate, răspîndite ca niște insule în oceanul imens al deșerturilor".**

Aceste cuvinte ale căpitanului Kirilovici sînt pline de semnificație. Ele înfățișează un aspect din viața popoarelor Uniunii Sovietice, într-o lume ce s-a schimbat. Căci popoarele Uzbekistanului au săvîrșit, ca și alte popoare din U.R.S.S., un salt gigantic, trecînd de la feudalism la socialism, iar acum ele merg cu pași uriași pe calea construirii desfășurate a comunismului.

Noi am vizitat Taşkentul în luna noiembrie, în ziua în care, peste trandafirii înfloriți, căzuse, moale și timidă, prima zăpadă. Soarele mai prevestea încă zile frumoase pentru întinderile Uzbekistanului sovietic, această țară a soarelui și a trandafirilor, țara oceanului de bumbac și a rodiilor neîntrecut de gustoase.

Taşkentul — capitala R.S.S. Uzbece — este unul din cele mai vechi orașe din Asia centrală. În apropierea orașului au fost descoperite rămășițe ale unor civilizații din epoca neoliticului și a bronzului timpuriu. „Orașul de piatră", după cum era denumit Taşkentul, este pomenit în cronicile chineze din secolul al II-lea. După cum arată documentele cercetate, **„la începutul secolului al XIII-lea orașul Taşkent a fost cotropit de șahul din Horez, a fost distrus și abia la mijlocul secolului al XIII-lea a început să renască".** Vechiul oraș era o cetate a marelui han și a marelui mulla (popă), cale de trecere a mahomedanilor spre Mecca și popas al negustorilor ce veneau dinspre și înspre Iran și alte țări ale orientului asiatic, cu caravanele încărcate de mătăsuri și mirodenii.

Mircea RADULESCU
și Mihai A. ILINEI

• *(Continuare în pag. 2-a)*

Artista poporului din R.S.S. Uzbecă, Mukarram Turgubaeva, la un colhoz din raionul Ianghi-Iulsk.

Rubricile noastre:

• COLABOREAZĂ CITITORII „Umorist cu orice preț"
• MAGAZIN MEDICAL Ochiul și simțul vederii; Medicul vă sfătuiește
• DE PRETUTINDENI
• MODA
• SPORT
• REBUS MAGAZIN
• JOCURI DISTRACTIVE
• UMOR

DE PRETUTINDENI ★ DE PRETUTINDENI ★ DE PRETUTINDENI

EXAMEN la un colegiu american. Examinatorul: *Ce influență are asupra nivelului moral al populației S.U.A. dezvoltarea industriei de automobile?*

Studentul. *Se reduc considerabil furturile de cai.*

●

UN ZIAR din Milano a publicat un interviu cu cunoscutul portar al echipei de fotbal „Internazionale" Ottavio Bugatti. Potrivit spuselor sale, după ce clubul „F.C. Neapoli", în care a jucat pînă în iulie anul trecut, a fost retrogradat în Liga secundă, portarul a fost chemat de președintele clubului, Achille Lauro, fost primar al orașului, milionar și unul din liderii partidului monarhist. Odată cu trecerea clubului în Liga secundă, Lauro a pierdut 70 la sută din alegătorii săi. Milionarul i-a propus portarului semnarea unei declarații în care să recunoască că a fost mituit de partidul creștin-democrat și că ar fi primit goluri parabile. După publicarea interviului, milionarul l-a dat în judecată pe fotbalist pentru „calomnie".

●

O CASĂ de cofetărie a cerut unor revînzători dintr-o mare regiune din centrul Angliei și din Țara Galilor să retragă din comerț bomboane fabricate în Franța pe bază de caramelă. Una din bomboane a fost analizată. Serviciul sanitar a anunțat să bomboana conține bacterii asociate de scarlatină, amigdalită, furunculoză și altele.

●

ARHITECȚII leningrădeni au proiectat un oraș sub un acoperiș din material plastic. Orașul va avea climă artificială, va cuprinde un parc, un stadion și o sală de concerte. El va fi construit în extremul nord al Uniunii Sovietice și va putea adăposti 10.000—12.000 de locuitori.

●

JUDECĂTORIA din Baden-Baden (Austria) a condamnat pe un șofer care a încălcat regulile circulației la 4 ceasuri de gardă la spitalul local. El trebuie să ajute oamenilor veniți la spital în urma accidentelor de circulație

●

SECOLE de-a rîndul, în raionul Baian-Aul din Kazahstan, „sculptorul vînt" a creat neobișnuite

figuri, amintind animale sau oameni. Fotografia de mai sus reprezintă o stîncă avînd forma unui cap de om.

●

ÎN UCRAINA au fost găsite urmele unor așezări omenești din epoca de piatră. Deosebit interes prezintă obiectele confecționate din oase de mamut, scoase la iveală cu ocazia săpăturilor pe malul rîului Desna. Aici au fost descoperite resturile unui număr de 30 de mamuți și rinoceri, ca și 20 de schelete de reni. Acestea, după cum presupun oamenii de știință, au fost folosite la construcția unor adăposturi.

●

CE TREBUIE să facă un sportiv care nu s-a bucurat de succes într-o întrecere? Desigur să se antreneze. De altă părere este însă atletul american D. Faust, săritor la înălțime care, participînd la jocurile olimpice de la

Roma, a suferit o înfrîngere. Atunci a hotărît să se refugieze într-o mînăstire și să se tundă călugăr. Se prea poate ca nici să-și găsească liniștea. Dar că va mai putea să treacă peste ștacheta la o înălțime „record" e puțin probabil.

ÎN ȚARA SOARELUI

(Urmare din pag. 1-a)

Aici erau vestitele mazare (morminte sfinte ale diferiților mulla) care ajunseseră să aibe importanța celei de a doua Mecca. Cu cămila și măgarul (măgarul) oamenii marelui han cărau drept plocon bruma de agoniseală a uzbecului robit și vîndut, slugă din tată în fiu. Tașkentul ca multe orașe din Asia centrală, era format din două părți: orașul vechi și orașul nou. Orașul vechi era un oraș feudal, cu străzi înguste, întortocheate, împrejmuit cu ziduri și 12 porți, locuit de asiatici, iar orașul nou era locuit de europeni, arătînd ca o adevărată localitate colonială.

Întreaga țară era împărțită în trei hanate (Buhara, Valea Fergana, Kokand) în veșnică ceartă pentru acapararea de pămînturi și dehkani (dișmași vînduți pe viață). Exploatarea dehkanilor a fost una dintre cele mai sîngeroase din vremea feudalismului oriental. Sate întregi, generații în șir, erau vîndute beilor, hanilor, emirilor. Bărbații își istoveau puterile, trăgînd la cîghiru (instalație rudimentară de ridicat apa pentru irigarea bumbacului) iar femeile, roabele bărbaților lor și ale beilor, munceau din greu

Ruslambobo Iamberdiev este cel mai bătrîn olar din orașul Șahriabza

pe ogoare arse de soare, purtînd la piept și sub braț pungulițe în care cloceau ouăle viermilor de mătase, pentru a face apoi neîntrecute țesături pentru halatele beilor. În cele trei hanate ale Uzbekistanului, 98% din locuitori nu știau carte. Doar 2% învățau carte în medrese (școli musulmane de popi). Mulla era considerat omul cel mai deștept al satului, — el citea și recitea coranul pînă-și sfîrșea zilele. **„Uzbecul de rînd nici nume nu avea"**, ne informează mult simpaticul Ibrahim Rahim, care ne-a însoțit în vizita ce am făcut-o. Ali chiorul, Ihram șchiopul, surdul, mutul etc. erau poreclele oamenilor. Defectele fizice se alăturau numelui plăsmuit de mulla la botez și deveneau „semne distinctive" între semeni. **„Dacă vă veți găsi într-un oraș despre care în anuarele statistice se spune: atîția locuitori, atîtea biserici, școli nu-s, biblioteci nu-s, o închisoare etc. — atunci puteți afirma fără greșeală că vă găsiți în inima Tașkentului".** Astfel îl caracterizează scriitorul Scedrin, în cartea sa **„Domnii tașkenți"**.

Datorită importantei sale așezări — în mijlocul Asiei centrale — după o încercare nereușită în 1864 de a ocupa Tașkentul, trupele țariste au luat cu asalt orașul în 1865, încorporîndu-l Rusiei. Politica colonială, plină de silnicii, a guvernului țarist a provocat nenumărate răscoale. În cursul revoluției din 1905—1907, sub conducerea bolșevicilor, în Tașkent au avut loc puternice acțiuni de masă și greve împotriva autocrației țariste.

Trezire la viață

Marea Revoluție Socialistă din Octombrie a trezit la viață și poporul robit al Uzbekistanului. Uzbecii, sub conducerea bolșevicilor, au lovit cu înverșunare în orînduirea beilor și hanilor și și-au răzbunat moșii și strămoșii îngenunchiați generații de-a rîndul, schilodiți și omoriți de cnutul feudal. Sub conducerea lui Frunze, armatele roșii ale uzbecilor și chirchizilor au dat o strălucită bătălie împotriva vestitului Emir din Buhara, despot neîntrecut în acei ani, proptit de basmaci (bandiți locali) și de „imuna" autoritate feudală.

Uzbekistanul sovietic a căpătat o realitate statală, devenind stat egal în drepturi al marii familii frățești a Uniunii Sovietice. Energia poporului liber s-a dezlănțuit ca o avalanșă și cu sentimentul demnității și libertății oamenii au înfăptuit adevărate minuni în țara soarelui. Istoria, Marea Istorie a construcției socialismului în Uzbekistanul sovietic își are începutul doar cu 40 de ani în urmă, ca să ne găsim azi în fața rezultatelor unui nemaipomenit salt de la înapoierea feudală la strălucirea contemporană a economiei și culturii uzbece.

Modestia, activitatea intensă și sfera largă de preocupări sînt proprii multor oameni pe care i-am cunoscut aci. Poporul uzbec își făurește o tehnică nouă, el se schimbă vertiginos, iar ceea ce am văzut — după expresia localnică — **este ca o primăvară care făgăduiește o recoltă bogată și fără precedent.**

În anii cincinalelor sovietice s-a creat o industrie multilateral dezvoltată, modernă, într-un ținut în care înainte nu existau decît cîteva ateliere meșteșugărești. În viața poporului uzbec, ca de altfel în viața întregului popor sovietic, a intrat o expresie nouă, plină de un profund conținut: perspectiva generală. **„Această perspectivă o deschide în fața noastră** — spune orice om al muncii — **Programul partidului adoptat la Congresul al XXII-lea al P.C.U.S., care cuprinde planul dezvoltării societății sovietice, plan fără egal în istoria omenirii în ceea ce privește proporțiile și consecințele sale sociale".**

Perla Asiei centrale

Uzbekistanul sovietic are azi industrie grea la Tașkent, Samarkand, industrie chimică în Cîrîk, o dezvoltată industrie petrolieră la Leninsk și bumbacul în vestita vale a aurului alb, Fergana. Și fiindcă am pomenit numele acestei văi a Fergani, se cuvine să o și prezentăm cititorului. **„...venind dinspre Tașkent — am citit undeva — călătorul care intră în valea Fergani are o priveliște minunată. Înconjurată de trei părți de zidul de granit al munților, scăldată în soare, se destășoară valea despre care încă din secolul al X-lea geograful Makdis scria „Aceasta este cea mai minunată țară a lui Alah, bogată pe pămînt în pomi și rîuri răsunînd de cîntecul păsărilor".** Iată, descrisă pe scurt, această perlă a Asiei Centrale numită valea Fergana.

În întreaga R.S.S. Uzbecă s-au construit numeroase orașe noi, iar vechea înfățișare a orașelor feudale Tașkent, Buhara, Kokand, Samarkand, a rămas doar în stampe și fotografii ale vremii. S-au creat numeroase canale de irigații, marele canal Fergan, s-au pus în valoare pămînturile altădată arse ale „Stepei Flămînde", unde la 25 decembrie 1960 — dată istorică pentru populația locală — a avut loc festivitatea dării în exploatare a primei porțiuni a canalului din sud. Au și de ce fi mîndri vrednicii săi constructori. Noul canal, prin care trec 300 metri cubi de apă pe secundă, se întinde pe o distanță de 93 km. în adîncul pustiului. El irigă zeci de mii de hectare de pămînt. Iar prin punerea în funcție a celei de a doua porțiuni a canalului vor fi irigate peste 350.000 hectare de pămînt din „Stepa Flămîndă".

Tot din anul 1960, Tașkent, cel mai mare oraș din Orientul sovietic, este alimentat cu gaze naturale, aduse prin conducta de 570 km care a legat capitala Uzbekistanului de exploatarea Djarkak din deșertul Kzîl-kumi. Conducta este o mare mîndrie a uzbecilor — ea străbate vechile orașe Buhara și Samarkand și este cea mai mare din Asia Centrală.

A fost o muncă titanică. De altfel, ca pretutindeni în Uniunea Sovietică, oamenii muncesc cu abnegație pentru fericirea patriei. Conducta întîlnește în calea sa peste 325 cursuri de rîuri de apă, printre care Sîr-Daria, cel de-al doilea fluviu ca mărime din Asia Centrală. Iar în regiunea muntoasă, în cursul lucrărilor de construcție, au fost efectuate 300.000 explozii. Ghicindu-ne parcă gîndurile, interlocutorul nostru — Ibrahim Rahim — ne-a completat imaginile ce ni se conturau: **„Datorită dezvoltării industriei și perspectivelor de valorificare continuă a pămînturilor înțelenite, în următorii 20 de ani în Uzbekistan vor apare o serie de orașe noi. Iar în noile centre industriale se vor construi uzine chimice, constructoare de mașini, centrale electrice, întreprinderi pentru prelucrarea materiei prime agricole".**

Lîngă Tașkent s-a început construirea orașului „Ahangaran", care va deveni cel mai mare centru al industriei de construcții din Uzbekistan. Aici se construiește în prezent cea mai mare fabrică de ciment din Asia Centrală. Iar în anul 1962, pe malul mării artificiale Tașkent, se vor ridica primele clădiri ale orașului Cigbirik, care va avea o populație de 160.000 locuitori.

„Copi'ul soare ui și apei"

Plină de poezie este denumirea dată de popor bumbacului. Această plantă producătoare a aurului alb a fost botezată, într-un mod plin de farmec: **„Copilul soarelui și apei".** Semnificația acesteia — ne-a lămurit Ibrahim Rahim — își are o legătură strînsă cu însăși viața acestei plante. Bumbacului îi place să crească cu picioarele în apă și cu capul în soare.

Astăzi, Uzbekistanul sovietic a devenit principala bază de bumbac a Uniunii Sovietice. Colhoznicii dau patriei mai mult de două treimi din bumbacul produs în Uniunea Sovietică. Sericicultura, această străveche ocupație a uzbecilor, s-a dezvoltat mult și, prin aplicarea celor mai noi procedee, Republica dă mai mult de jumătate din cantitatea de mătase naturală care se produce în Uniunea Sovietică.

Colhozurile din Uzbekistan cresc nenumărate turme de oi și dau țării sute de mii de tone de lînă fină și cantități mari de pielicele de Karakul, mult căutate pe piețele mondiale.

Marea mîndrie a uzbecilor o constituie „Oceanul de gaze" de sub Buhara. Prin exploatarea și industrializarea gazului în lumina sarcinilor trasate de Congresele XXI și XXII ale Partidului Comunist al Uniunii Sovietice, în Republică s-a dezvoltat o modernă industrie chimică, s-au construit și se construiesc multe gazocentrale, îndu-se energie instalațiilor celor mai felurite, ușurîndu-se nemăsurat de mult munca și viața omului". **„Gazul nostru ajunge, prin conducte, pînă în Ural",** ne spune cu legitimă mîndrie Ibrahim Rahim.

Poporul uzbec are o cultură milenară. Din rîndurile sale s-au ridicat nenumărați învățați, vestiți în întregul Orient și peste granițele acestuia, ca Musa Horezmi, Biruni și Abu-Ali-Ibn-Sina (Avicena), iar mai tîrziu ilustrul astronom Ulugbek și marele poet Alișer Navoi, a cărui operă este veșnic vie în amintirea întregului popor. Tema lui Navoi este cîntarea muncii, a muncii creatoare care este mai presus de orice pe pămînt. Navoi este primul poet uzbec care și-a scris versurile în limba uzbecă, a poporului său. Aceasta l-a făcut înțeles și apropiat de popor.

Cu toate că din rîndul acestui minunat popor se ridicau în trecut oameni de o înaltă cultură, cu toate că acest popor poseda alfabetul, totuși marea masă era ținută în cea mai neagră ignoranță. În țara analfabeților de dinainte de Marea Revoluție, după revoluție s-a dezvoltat vertiginos cultura maselor.

Puterea Sovietică a creat o foarte largă rețea de școli, la Tașkent există o Academie cu prestigiu mondial, nepoții și fii dehkanilor sînt azi atomiști vestiți, profesori și specialiști de prim rang.

Mulla, omul cel mai deștept altădată, este astăzi personificarea ignoranței notorie.

În virtutea obișnuinței vechi și azi oamenii sînt priviți: Ali doctorul, Ibrahim inginerul... Porecla capătă altă semnificație, alăturată numelui dat de mamă, îl înnobilează.

Spre înălțimile culturii

Altădată în desagele purtate de măgari circula, pentru cei 2% care știau carte, doar Coranul „tescuit" la Tașkent. Astăzi în R.S.S.Uzbecă se ridică rapid nivelul de cultură al maselor celor largi. E o cultură care și-a însușit tot ce este mai valoros din ceea ce a creat mintea omenească în trecut și care a creat ea însăși multe valori noi ce stîrnesc admirația.

În Republică apar mai mult de 300 de publicații, în milioane de exemplare. Pentru 8.000.000 de locuitori, numai la Tașkent se tipăresc 24.000.000 de cărți.

Poporul uzbec posedă o cinematografie dezvoltată, studioul de filme din Tașkent a dat numeroase filme în care se slăvește forța creatoare a poporului, care nu cunoaște nici o piedică în calea făuririi fericirii patriei sale.

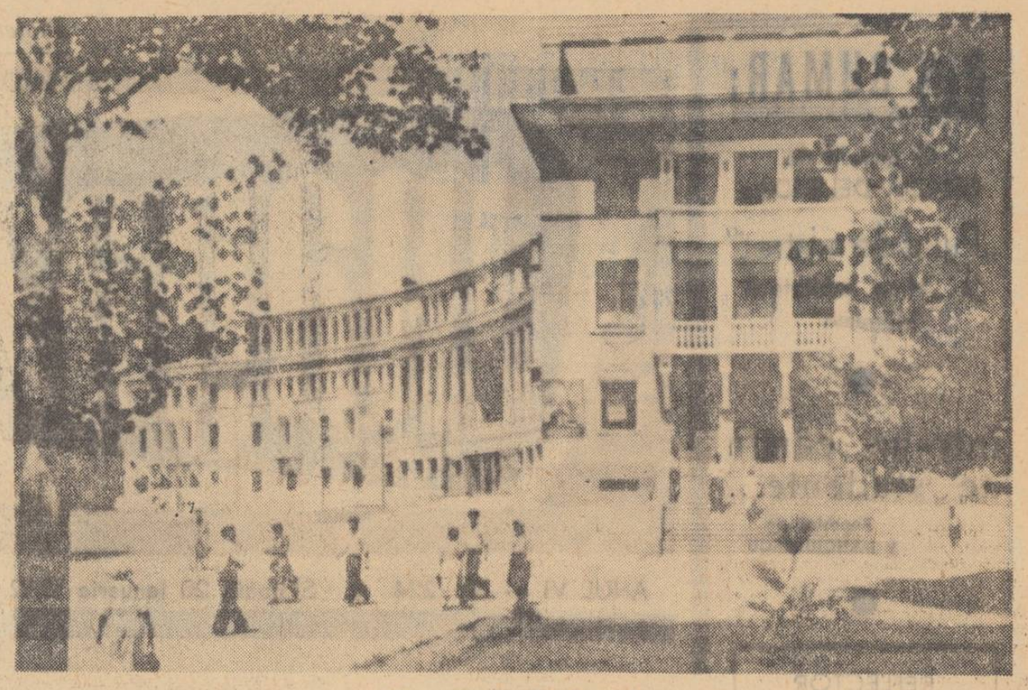

Casa ofițerilor din Tașkent

Discutam cu un bătrîn uzbec, în gara din Tașkent. Apăsîndu-și ciugurma (căciulă rotundă cu boruri mițoase) ne spunea: **„Eu am simțit viața nouă în 1927, în vremea hudjumului** (marea campanie de emancipare a femeii împotriva legilor reacționare cînd 100.000 de femei și-au ars feregelele, care le acopereau fața și s-au încadrat în marea bătălie a construcției socialiste), **pînă atunci eram suflet de slugă și mă temeam să calc vorbele mullei. După cum vedeți, femeile m-au trezit la viață".**

Femeia uzbecă, frumoasă și cultă și-a ars feregeaua și își manifestă energia și capacitatea în toate domeniile. Roaba de altădată, pentru care bărbatul a plătit kalim (o sumă de cumpărare plătită părinților), care nu-și putea arăta fața decît bărbatului care a cumpărat-o, a devenit definitiv liberă, cu conștiința deplină a demnității umane. Eliberarea omului din ignoranță, crearea tuturor posibilităților pentru dezvoltarea talentelor, totul pentru om, aceasta este marea cucerire a poporului uzbec, sensul Marii Revoluții. **„Oare nu e o fericire** — spun uzbecii — **să te consacri unei activități de care oamenii au nevoie, să simți că ești necesar puterii oamenilor muncii, că tu însuți ești o părticică a acestei puteri?"** De aceea, atunci cînd încerci să compari realizările Uzbekistanului sovietic, vei primi următorul răspuns: **„Am fost pe pămînt și am ajuns în Soare".**

Am plecat din Uzbekistan spre alte republici din Asia Sovietică, cu profunde impresii, cu multe cunoștințe în plus, bucuroși că am avut prilejul să simțim noi înșine că în țara soarelui fiecare om poartă în suflet o rază de soare pentru prieteni.

Mircea RĂDULESCU
și Mihai A IRINEI

Războiul automobilelor

Pe cuprinsul unei pagini întregi, revista engleză „The Illustrated London News" încearcă să-și convingă cititorii că „Jaguar-E" este acum mașina cea mai remarcabilă. În industria de automobile a S.U.A., relatează „Combat", „marii constructori procedează la stocarea oțelului", măsură prin care vor să combată de pe acum așteptata grevă a oțelarilor americani. O corespondență publicată de ziarul „La Tribune de Geneve" anunță că în anul 1961 producția de automobile a Franței a scăzut vertiginos, cu aproximativ 170.000 unități față de anul 1960. Societatea constructoare de mașini „Standard Triumph" din Anglia, scrie „Le Monde", a redus săptămîna de lucru la trei zile (cu scăderea de salariu corespunzătoare) pentru 2500 de muncitori din cei 10.000 cît numără uzinele societății. „Vremuri grele pentru industria de automobile a țărilor vesteuropene", aprecia într-un alt rînd „La Tribune de Geneve".

Ce fir comun reunește toate aceste fapte și aprecieri aparent nelegate una de alta? Ce se ascunde în spatele reclamelor mari, colorate, în favoarea unui sau altui tip de autovehicul, reclame publicate în presa dintr-o parte și cealaltă a Atlanticului? Cum influențează războiul vamal dezlănțuit de aparița Pieței Comune piața internațională a automobilelor?

Asalt pe piața americană

Cu cîțiva ani în urmă, cheltuielile firmei franceze „Renault" pentru reclama automobilului „Dauphin" au sporit în S.U.A. în mod simțitor. În lupta pentru cucerirea unor poziții mai trainice pe piața americană, monopolurile franceze trecuseră la un nou asalt.

Mari societăți producătoare de autovehicule din Franța, R. F. Germană, Anglia, Italia, Suedia, Japonia au luat și ele măsuri pentru a desface un număr cît mai mare de vehicule în Statele Unite.

În prima etapă a luptei de concurență, firma „Renault" a obținut succese importante. Un tip de mașină de acest fel, glorificat în viitoarea unei reclame deșănțate, s-a impus aducînd un spor de vînzare care a crescut de patru ori în 1957 (față de 1956) și a continuat să sporească și în anii 1958 și 1959.

Monopolurile franceze jubilau. Acțiunile „Renault" erau cotate tot mai bine la bursă. Dividendele erau în continuă creștere. Pînă cînd a intervenit ferm firma vestgermană „Volkswagen"...

„Renault" ia măsuri

Compania „Volkswagen" — proprietate pînă anul trecut a guvernului de la Bonn — reușise să creeze un automobil care a început să fie mai căutat decît „Dauphin". În timp ce numărul de mașini „Volkswagen" care luau drumul pieții americane era în creștere, tot mai puține șiruri de mașini ale firmei „Renault" se aglomerau la aeroportul „Orly" din Paris pentru a fi îmbarcate pe avioane transatlantice ce le transportau în S.U.A. La începutul anului trecut, administrația „Renault" a luat „măsuri". A anunțat că procedează la... o nouă reducere a producției, ca urmare a „întunecatelor perspective de export". Au fost concediați peste 3000 de muncitori. Apoi alții și alții. Producția a continuat să scadă. În 1961, după cum am arătat la început, industria franceză de automobile, inclusiv „Renault", a produs cu 170.000 de automobile mai puțin decît în 1960. Iar în spatele acestor cifre sînt mii de noi muncitori francezi rămași fără lucru, ajunși, cu familiile lor, sub povara grea a șomajului.

Și trebuie ținut seama că industria de automobile consumă în Franța, între altele, 15 la sută din producția de oțel a țării, 12 la sută din producția de neferoase, 18 la sută din producția de vopseluri și solvenți, pentru a aprecia în ansamblu efectele crizei de desfacere a automobilelor.

Un ritm de muncă și mai dur

Este interesantă evoluția companiei „Volkswagen". „Ford", „General Motors" și celelalte companii americane desigur că n-au privit cu ochi buni năvala concurenților din Europa. Ele au trecut la contramăsuri. La fel ca și celelalte firme concurente, au trecut la intensificarea muncii, la impunerea unui ritm de muncă și mai dur salariaților („Societatea „Ford" cere să muncești pe nerăsuflate de la primul pînă la ultimul șuer al sirenei" — relata ziarul american „The Worker" părerea unui muncitor de la „Ford") pentru că astfel, fără a reduce din beneficiile firmei, să mărească puterea de concurență. A luat o și mai mare amploare „spionajul industrial", concurența pentru un profit cît mai uriaș.

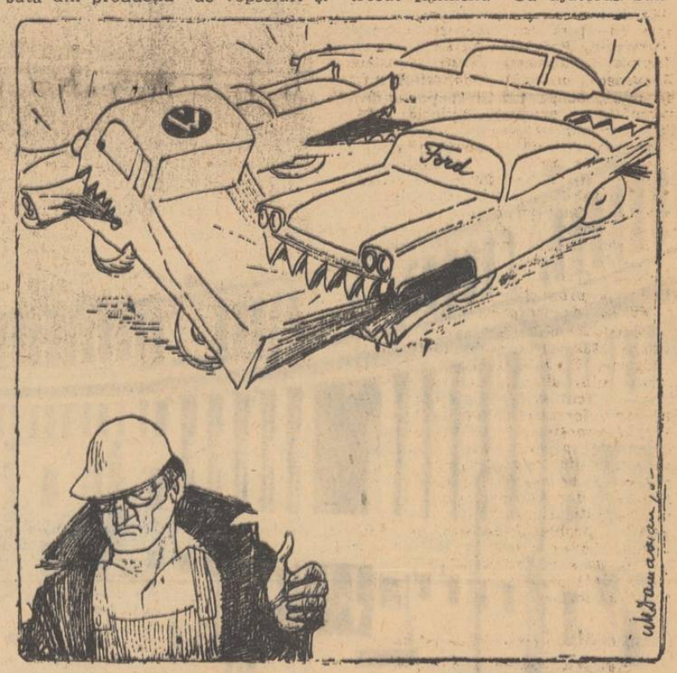

— Cînd ei se mănîncă între ei, noi rămînem nemîncați.

Desen de Cik DAMADIAN

Consecințele concurenței americane s-au resfrînt nu numai asupra lui „Renault", dar și asupra altor companii europene producătoare de mașini. Din cauza concurenței americano-vestgermane, producția de automobile a Angliei a scăzut la mijlocul anului trecut cu o treime. Peste 100.000 de muncitori calificați din industria automobilelor sînt trecuți la săptămîna de lucru de 3 zile, — plicul cu salariu aducînd firește numai jumătate din cîștigul dinainte. Ca să nu mai vorbim de cei 40.000 muncitori rămași șomeri.

Dar monopolurile vestgermane — mai puternice — au hotărît să reziste cu orice preț. Cei slabi — chiar și din industria de automobile a Germaniei occidentale — au căzut. Compania „Borgward" a dat anul trecut faliment. Cu ajutorul bancherului Hermann Abs, sprijinitor pe vremuri al lui Hitler și astăzi prieten personal al lui Adenauer, Flick, un magnat hitlerist condamnat pentru crime de război, a întreprins acțiuni pentru crearea unui mare concern de automobile care să reunească firmele „Daimler-Benz", „B.M.W." și altele.

★

În „războiul automobilelor" monopolurile americane au obținut o serie de succese în dauna concurenților lor europeni. Între altele, ele au creat filiale în diferite țări: Anglia, R. F. Germană, Franța — unde este mînă de lucru mai ieftină, — filiale care au însemnat în realitate poziții puternice în însăși economia țărilor respective. După ce și-au consolidat situația, ele au pornit la asaltul a noi poziții. Astfel, în Anglia, „Ford" a reușit să achiziționeze toate acțiunile filialei britanice „Ford Motor Company", îndrumînd activitatea acesteia exclusiv în interesul companiei americane, ceea ce a adîncit criza din industria de automobile britanică. (Situația grea din industria de automobile a Angliei a provocat în Camera Comunelor ample dezbateri).

În S.U.A., situația industriei de autovehicule nu s-a îmbunătățit însă. Dimpotrivă, în 1961 producția de automobile americane — după cum scria „Automobil News" — a scăzut cu 17 la sută față de anul trecut. Șomerii din industria automobilelor dau un mare procent din armata de peste 4 milioane de americani rămași fără lucru.

Așadar, privind reclama unui luxos automobil occidental, nu poți să nu-ți amintești că în spatele ei se ascunde un nevăzut „război al automobilelor", cu adînci și dureroase implicați pentru cei ce au făurit automobilul, implicații inerente sistemului economic capitalist.

U. VĂLUREANU

Meridiane

PRIN PODGORIE-LA ODOBEȘTI

Călătorul care merge de la Focșani spre Odobești, poate vedea, atît spre șesul din dreapta cît și pe colinele din stînga, cunoscutele podgorii a căror faimă a trecut de mult hotarele țării. Ele se întind pînă la marginea pădurii Șabra, apropiindu-se tocmai de cota 1001.

Începuturile culturii viței de vie la Odobești s-au făcut cu mult timp în urmă, fiind legate de înființarea și dezvoltarea orașului cu același nume, ale cărui prime așezări datează — după unele documente istorice — încă din anul 1306. Însăși stabilirea originii numelui vestitei regiuni viticole a fost mult timp controversată de specialiști. Unii au fost înclinați să creadă că denumirea provine de la Vrîncea Odoabă — fiu al Vrîncioaiei — care a primit din partea domnitorului moldovean Ștefan cel Mare o bucată de „moșie", drept răsplată a vitejiei cu care a luptat contra oștilor otomane. După alte date, numele de Odobești se trage din cuvîntul turcesc „Oda-beș", care înseamnă „cinci case", probabil denumirea fiind dată unei așezări ce se găsea pe a cea vreme la răscrucea drumurilor dintre dealuri și cîmpie. Mai sînt multe alte păreri, asupra cărora nu insistăm.

Interesant de știut este însă faptul că primele plantații de vie la Odobești se pare că s-au făcut pe dealul Șarba, pe un mamelon denumit „Cetățuia" care, pe lîngă faptul că îndeplinea condițiile pedoclimatice optime, se afla în imediata apropiere a așezărilor omenești ridicate în jurul și în preajma cetății Crăciuna, ce constituia, la nevoie, locul cel mai sigur de refugiu. Acesta a fost „nucleul" viitoarelor podgorii.

Demn de remarcat este și faptul că faima vinurilor produse aici s-a răspîndit foarte repede, lucru consemnat de unul din cei mai mari cronicari moldoveni, Dimitrie Cantemir.

„Vița de vie — scria în 1778 francezul Jean Louis Carra — este o cultură foarte importantă și pentru comerț în această țară. Aici vinurile sînt ușoare și limpezi, cu un gust agreabil și de o bună calitate. Vinurile de la Odobești, din Moldova, ca și vinurile de la Piatra, din Valahia sînt cele mai bune".

Dacă vinurile de Odobești au fost și sînt apreciate, atît în țară, cît și peste hotare, din timpurile cele mai vechi și pînă astăzi, aceasta se datorește, în primul rînd, condițiilor pedoclimatice extrem de favorabile culturii viței de vie în regiunea amintită. Zona cuprinde, printre alte forme de relief, dealurile subcarpatice delimitate la nord de rîul Trotuș, iar la sud de apele Rîmnicului Sărat. Repartiția teritorială a culturii viței de vie ne arată că aici s-au format cele mai mari și mai numeroase podgorii din țară ca: Odobești, Cotești, Vîrteșcoiu, Panciu, Tifești, Jariștea, Păunești, Ruginești, Ivești și altele. Regiunea viticolă Odobești-Panciu, de pildă, ocupă un loc important în suprafața și producția viticolă a țării, deținînd peste 10 la sută din suprafața viticolă și participînd cu circa 16 la sută la producția de struguri din R.P.R. Datorită condițiilor favorabile culturii viței de vie, podgoria Odobești ocupă primul loc și sub raportul producției de struguri la hectar. Astfel, aici s-au obținut producții care au ajuns, în medie, pînă la 12.000 kg. la hectar, realizîndu-se și producții record pînă la 24.000 kg. de struguri la hectar.

Dezastrul filoxeric care a urmat anului 1883 nu a ocolit nici această podgorie. Trebuie subliniat că refacerea viilor distruse de acest dăunător s-a făcut extrem de greu. În indiferența lor condamnabilă, guvernele burghezo-moșierești n-au acordat nici un fel de sprijin acestei acțiuni; nu a existat nici o preocupare în menținerea și răspîndirea soiurilor indigene atît de vestite în țară și peste hotare. Viticultura nu a constituit în trecut o problemă de stat, pe multe terenuri bune pentru alte culturi plantîndu-se hibrizi producători direcți. Toate acestea au dus la degradarea sectorului viticol al țării.

Școala de viticultori de pe dealul Șarba

Aproape cu un veac în urmă, savantul progresist Ion Ionescu de la Brad, dîndu-și seama de dezvoltarea pe care putea s-o ia în viitor podgoria Odobești, preconizase înființarea unei școli de viticultori pe dealul Șarba din această podgorie. Dar pînă la înființarea ei au trecut multe decenii. Abia în 1901, la Odobești a luat ființă — prima pe țară — o școală elementară de viticultură, care nu avea însă și o activitate de cercetare științifică.

Totuși, ideea lui Ion Ionescu de la Brad a fost păstrată de către oamenii noștri de știință progresiști. Aceștia, luptînd cu îndolența guvernelor burgheze, străduindu-se din răsputeri să oprească starea de decădere a viticulturii care dădea producții medii de numai 1000—2000 kg. de struguri la hectar, au izbutit să smulgă în cele din urmă, abia acum 25 de ani, aprobarea înființării unei Stațiuni viticole la poalele dealului Șarba din Odobești.

Înființarea ambelor instituții (școala și stațiunea) de cultură viticolă în Odobești era impusă de faptul că această podgorie era cea mai renumită și cea mai productivă. Școala de viticultură a funcționat pînă în anul 1908 numai ca școală elementară de viticultură. Între anii 1908—1945 s-a transformat în școală inferioară de viticultură. În anul 1945 a devenit școală tehnică de viticultură, iar în anul 1955 — centrul școlar viticol care funcționează și azi cu următoarele școli: școala profesională de ucenici viticoli, școala tehnică de maiștri viticoli, școala pentru calificarea cadrelor de viticultori necesari în gospodăriile colective. Aici sînt pregătiți anual 60 de viticultori și maiștri și 60—70 de brigadieri și președinți de gospodării colective.

Stațiunea experimentală viticolă din Odobești a fost înființată către sfîrșitul anului 1936. La început, stațiunea a funcționat în 2 încăperi ale gimnaziului mixt din Odobești cu un singur laborator și cu 2 cercetători. Din lipsă de teren mult timp vițele altoite pentru colecția ampelografică au fost cultivate în ghivece mari. Abia după 23 August 1944, cu sprijinul partidului și guvernului, stațiunea s-a dezvoltat rapid și multilateral.

Școala — astăzi

Astăzi ea se întinde pe o suprafață de 324,5 hectare (în majoritate plantate cu vii) și este încadrată cu personal de cercetare și auxiliar bine pregătit, iar laboratoarele sînt dotate cu aparatură modernă necesară.

Podgoria Odobești pe care o deservește stațiunea noastră ocupă colinele subcarpatice de la poalele dealului Măgura cît și alte podgorii din regiunea Galați totalizînd peste 70.000-80.000 hectare plantații de vie, ceea ce reprezintă peste 25 la sută din suprafața viticolă actuală a țării. În linii mari, munca desfășurată de cercetătorii stațiunii și cadrele didactice din școală este îndreptată spre patru obiective principale: munca de cercetare științifică, pregătirea de cadre calificate de maiștri viticultori, brigadieri și președinți de gospodării colective, difuzarea în producție a rezultatelor științifice obținute, conducerea sectorului de producție viticolă al stațiunii.

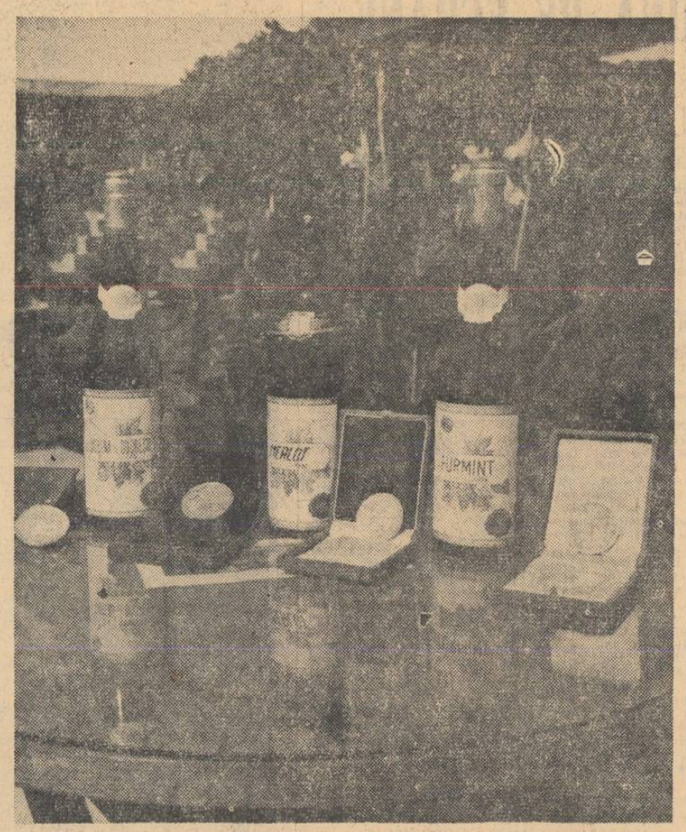

Tipurile de vin medaliate, prezentate de stațiune la concursul internațional de la Erfurth, Ljubljana, Freiburg și Montpellier

În domeniul muncii de cercetare științifică, în lumina sarcinilor trasate de partid, privind crearea de soiuri noi, laboratorul de ameliorare a viței de vie a obținut mai mulți hibrizi de elită, pe calea hibridării sexuate și pe calea selecției. Astfel, s-a obținut hibridul „Aromat de Odobești" cu însușiri excepționale, avînd substanțe aromate nu numai în pieliță ci și în pulpă; hibridul „Merlot × Băbească neagră" foarte productiv, cu coacere uniformă, dînd un produs de calitate superioară, precum și alți hibrizi valoroși. Un aport deosebit îl aduce laboratorul de agrotehnică viticolă al stațiunii, împreună cu punctul experimental viticol pentru valorificarea nisipurilor din regiunea Galați unde s-au elaborat metode pentru obținerea de plantații de viță de vie pe nisipuri, pentru completarea golurilor în vii le pe rod prin marcotajul în verde, pentru punerea rapidă pe rod a viilor și altele.

În sectorul de vinificație s-au elaborat scheme tehnologice noi pentru obținerea de vinuri superioare, vinuri care au fost distinse cu peste 30 de medalii (între care 6 de aur și una de argint) și cu numeroase premii la concursurile republicane și internaționale de la Ljubljana, Montpellier, Erfurth, Freiburg. De asemenea, s-au stabilit cele mai potrivite cupaje tehnologice pentru zona deservită și metode de stabilizare a vinurilor.

Laboratorul de protecție a plantelor stabilește măsurile de combatere a manei viței de vie (prin stațiunea de avertizare care are 15 puncte de sprijin situate în diferite podgorii), a oidiumului, a pălanjenului rosu, a filoxerei galicole a viermelui mărului și părului etc.

Cercetătorii și cadrele didactice își desfășoară acțiunea de difuzare în producție a rezultatelor științifice prin cele 18 puncte de sprijin, cu 49 de loturi viticole în suprafață de aproape 400 hectare și 5 loturi vinicole înființate în gospodăriile de stat și gospodăriile colective, situate în podgoriile din raioanele Focșani, Panciu, Tecuci, Galați, Brăila. Bujoru din regiunea Galați, precum și în cele din regiunea Bacău. Rezultatele muncii depuse nu au întîrziat să se arate. De pildă, la gospodăria de stat din Focșani s-a obținut pe loturile demonstrative 22.134 kg struguri la hectar, față de 13.406 kg obținute în plantația martor iar la gospodăria colectivă din comuna Jariștea de pe lotul demonstrativ s-au cules 13.741 kg de struguri la hectar față de 8433 kg.

Stațiunea experimentală viticolă Odobești este o unitate de cercetare științifică, dar și de producție.

Pînă în anul 1965, pe baza Directivelor Congresului al III-lea al P.M.R. care au stabilit sarcini importante privind dezvoltarea viticulturii în țara noastră, stațiunea Odobești își va mări atît suprafața viticolă cît și producția de struguri la hectar. Totodată, se va termina construirea complexului de vinificație care va deservi sectorul de cercetare științifică și sectorul de producție, contribuind la omogenizarea vinurilor din această regiune.

Ing. A. TUDOSIE
directorul Stațiunii experimentale viticole din Odobești

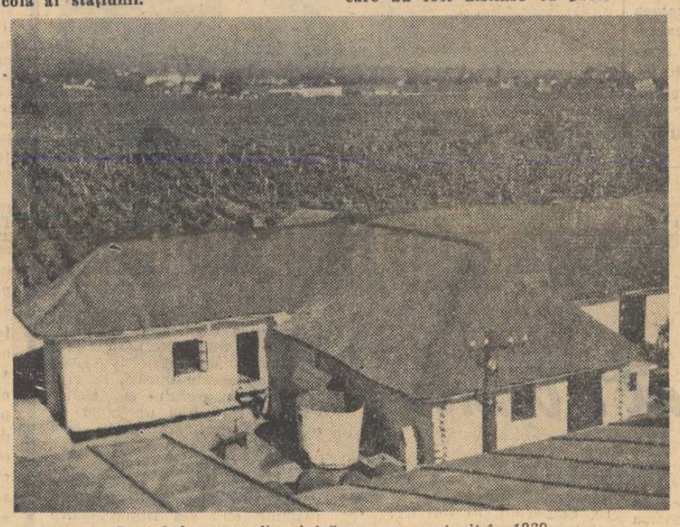

Beciul domnesc din piatră ponce, construit în 1839

magazin REPORTAJ

Într-un cămin de studente...

Cuvîntul CĂMIN îl rostim și-l scrim fără a-i socoti vreodată țesătura înțelesurilor evoluate în urcușul anilor. Nici n-am avea, la urma urmei, de ce întreprinde asemenea cercetare filologică. Ce înseamnă cămin știm prea bine fără să căutăm în dicționare, și asta-i destul.

Cuvîntul cu iz aparent franțuzesc dar de origine veche slavă desemnează soba joasă, cu vatră larg deschisă; legat de acest vechi înțeles, prin asociere și extindere el capătă și sens de casă părintească, de familie, apoi, lărgindu-și și mai mult cuprinderea, de loc pentru adunare obștească, în ambianța intimității familiare: cămin de zi, cămin de copii, cămin cultural, cămin studențesc ș.a.m.d.

Atenția asupra lărgirii sensurilor cuvîntului cămin, de la înțelesul primordial de vatră — vatră cu focul în jurul căruia se aduna familia — la cel complex de cămin studențesc mi-a fost deunăzi atrasă de cele văzute la Iași, într-un cămin de studente. Am aflat aici, în condiția de viață a citorva sute de tinere, părintească grijă a partidului și guvernului pentru tineretul țării; am aflat fervoarea iscată din năzuințl comune, care împleteau din atîtea felurite firi omenești făptura unui suflet unic de admirabilă vigoare, prospețime și optimism tineresc.

Vedere a noului Complex studențesc din orașul Iași

Clădiri „obișnuite"

Înregistrarea din ziare și reviste a sumedenie de vești și de imagini ale înnoirilor din țară devenind cumva deprinderi, ne face adesea să trecem cu ușurință pe lîngă o seamă de noutăți presupunînd că tîlcul și valoarea lor ne sînt cunoscute. Cîte știri n-am citit despre noile cămine studențești, cîte fotografii ale lor n-am privit! Le-am consemnat existența înglobîndo în vasta operă a construcției socialiste și, poate, într-un răgaz, am reflectat fugar la ceea ce ele înseamnă pentru studențimea noastră, pentru educarea ei, pentru formarea specialiștilor de mîine, cadre de înaltă calificare în industrie, agricultură, în învățămîntul țării.

Despre asemenea cămine am aflat veste și din Iași. S-au construit multe — 14 în anii din urmă — oferind adăpost civilizat, modern și confortabil cîtorva mii de studenți, marii majorități a celor ce învață în cetatea universitară ieșană.

Într-unul din aceste noi cămine, construit în Tîrgușorul Copou am păsit deunăzi. Un hol vast, strălucitor de curat, împodobit cu plante exotice aduse la căldură spre iernat ne-a primit ospitalier și în tăcere. În sala de așteptare, rînduită cochet cu scaune și mescioare, directoarea administrativă s-a îngrijit să ne dea trebuincioasele lămuriri și apoi, ca o gazdă bună, bucuroasă de oaspeți, să ne călăuzească prin clădire.

„Clădirea în care ne aflăm e obișnuită. E identică cu celelalte trei alăturate, toate patru cămine de studente. Capacitatea fiecăreia în parte e de 454 de paturi socotind că în fiecare cameră locuiesc patru sau cinci studente..."

O clădire **„obișnuită"**. Da, Elena Stolniceanu avea dreptate. Dar obișnuită cînd? În 1961, într-unul din anii puterii populare.

„Știm din povestite..."

Și camera în care am intrat era o cameră **„obișnuită"**. **„Ca oricare alta, vă rog să credeți** — ne asigură fetele deși pe măsuță stă, lîngă niște flori, un triunghi de mătase purpurie cu inscripția: **„Cameră fruntașă". „Steguleț l-am dobîndit noi. E adevărat. Dar să știți că toate camerele sînt foarte îngrijite..."** caută să ne convingă Adriana Chirilă, una din locatarele unde trăiesc, în bună tovărășie, cinci fete cu toatele dintr-o grupă a anului IV la Facultatea de chimie. **„Poftiți să vedeți, să vă convingeți..."**

Trecem, de același culoar lung, cu uși la șir pe ambele părți, într-o cameră vizavi. E și aici lumină multă, ordine și curățenie desăvîrșită. În mijlocul odăii un brad decorat cu ghirlande de hîrtie și chipuri colorate. **„Ni l-am făcut noi, fetele. E un fel de părticică din bradul cel mare făcut de cămin"** — explică parcă sfiită de-un semn al copilăriei neuitate Aurelia Durduman, studentă în al cincilea an la Facultatea de științe naturale. **„Știți... ne-am jucat și noi că de-acuma..."**

Ce însemna acest „de-acuma"? Ce lucru grav hotărnicea în viața fetelor? Simțind din priviri întrebarea, Aurelia Durduman adause: **„De-acuma încep examenele și nu mai avem nici un ceas de pierdut..."** Despre examene ne vorbise, în camera prin care anterior trecusem, și Valeria Curecheriu, colega Adrianei Chirilă, cînd am întrebat-o cum îi masa la cantină. Mi-a spus că-i bună, gustoasă, destulă și că, odată cu examenele, va începe un regim special. Efortul e mai mare, caloriile trebuie sporite și hrana devine mai bogată. Un amănunt, s-ar părea, dar chiar așa de ar fi, nu-i lipsit de semnificație. Nu numai încăperi luminoase, cu mobilier modern, cu așternut curat, ci și o hrană bună, servită ireproșabil într-o cantină cu pereții din sticlă ca un imens cub transparent. **„Avem toate condițiile să învățăm... Nu ca altădată..."**

— De unde știți cum era altădată?

— De la tovarășii asistenți și profesori. Din povestite știm cum era...

Era odată...

Era odată (și nu-i mult de-atunci) vorbărie multă despre Iașul cultural și despre studențimea ieșană. Dar vorba era mincinoasă și nu se dovedea în stare să pună faptele sub obroc. Pentru a le evoca nu recurgem la amintiri ci la citeva cifre, la citeva date. În 1938 la Iași existau patru cămine de studenți care găzduiau 600 de tineri, pînă la 40 într-o cameră. Astăzi peste 70 la sută din totalul studenților locuiesc în cămine. (Și sînt studenți în Iași la 11.000). Pe cînd în 1938 citeva sute de studenți erau bursieri, astăzi primesc bursă 6 400 de tineri studenți. Trebuie relevat apoi că, în timp ce bursele din 1938, primite în bani, nu erau suficiente pentru a acoperi plata căminului și mesei, bursele actuale cuprind întreaga întreținere.

Condițiile de viață create studenților

Aspect dintr-o sală a Bibliotecii Universitare din Iași

tind atenția de care se bucură, își face un punct de onoare din promovarea cu succes a examenelor.

Căminul educă

Căminele, cantinele, precum se vede, constituie o excelentă condiție materială pentru ca studenții să-și poată consacra întreaga lor putere de muncă studiului. Dar nu-i numai atît. Căminul și educă. Pentru rezolvarea acestor probleme aici se ocupă în mod special tov. Maria Șram, directoarea educativă, sprijinită stăruitor de studente. Asupra întregii activități, largi și complexe, nu vom stărui. Ne vom opri doar la un singur aspect, nemijlocit legat de educația socialistă în spiritul păstrării în cele mai bune condițiuni a bunului obștesc care ne este pus la îndemînă. De-ar fi să ne referim doar la panoul întrecerii și la gazeta de perete din holul căminului vizitat și încă ne-am putea edifica în această privință. Între camere e pornită o întrecere; obiectivele sînt ordinea, curățenia. Zilnic o comisie formată din directoare, dintr-o membră a comitetului (fiecare cămin are comitetul său format din studente și ales de ele) și din studenta de serviciu. Potrivit rezultatelor controlului, fiecare cameră primește unul din patru calificative: „foarte curat", „curat", „dezordonat", „murdar". Cine nu capătă aprecieri de felul celor din urmă, aspiră la cinstea de a dobîndi steguleț distinctiv de „Cameră fruntașă".

Președinta comitetului de cămin, studenta Corina Chintea, e foarte convinsă de rolul educativ al întrecerii. **„Nu-i vorba numai de curățenia pe care tu însuți o păstrezi pentru tine ci și de buna rînduială pe care o respecți în colectiv. Colectivul te ajută să apreciezi și să respecți ce face altul cerînd și tu, la rîndul tău, să se respecte munca ta. Deprinderi nu prea frumoase se combat astfel și în viață pleci din cămin cu un bun cîștigat".**

E oare necesar să verific afirmația? Cred că odăile curate, paturile albe așternute îngrijit păturl albastre, cerului, imaculate, ordinea desăvîrșită peste tot instaurată erau cea mai bună dovadă. Într-adevăr, căminul și educă.

Viață nouă, civilizată, condiții bune de lucru, educație în spirit socialist. Toate astea tinerii le capătă în cămine studențești. Sînt bunuri prețioase pe care le găsim în învelișul elegant al noilor construcții, în mobilierul lor modern și confortabil despre care adesea citim în ziare numeroase știri.

Virgil DĂNCIULESCU

Noroc bun!

— După toate cele întîmplate nu ți-a fost teamă să intri în mină?

Nici nu rostisem bine întrebarea și mi-a și părut rău că am pus-o. Putea să-mi răspundă ca marinarul din anecdotă, al cărui tată și bunic muriseră pe mare, dar el nu se temea să navigheze în continuare, că în definitiv majoritatea oamenilor mor în pat și totuși nimeni nu-și schimbă felul de a dormi. Or, minerul Dulhac Nicolae, azi un bărbat de vreo 33 de ani, recunoscu sincer că prima lui intrare în mină numai plăcere nu i-a făcut. În timp ce înaintăm prin galeria principală, betonată a „RAL"-ului, (complexul a trei mine unificate din bazinul Comănești) ne-au ajuns din urmă cîteva trenulețe cu vagonete încărcate cu lemn de mină, trase de locomotive pitice ale căror faruri puternice aruncau jerbe scînteietoare de lumini. Peste cîteva clipe ne-a învăluit iarăși liniștea și întunericul întrerupte de conurile de lumină ale lămpilor electrice de mină și de clipocitul apei din canal.

— Ați văzut „popii" (niște bucăți scurte de lemn pentru armare) din vagonete? Lipsa a doi trei dintre aceștia în abataj a costat viața tatălui meu, mort acum 18 ani într-un accident de mină...

Era „scump" lemnul de mină și putea influența negativ dividendele acționarilor. Iar cel care se folosea era putred, ori sub dimensiunea admisă. La urma urmei pentru ei, capitaliștii, omul era mai ieftin. Pentru cosciuge nu era nevoie de mult lemn, iar de plătit îl plătea familia.

Cîte nu se ascundeau în spatele acestui nevinovat cuvînțel „accident" care demască o întreagă orînduire.

În urma lui Dulhac tatăl, au rămas o soție și patru copii mici. Au trebuit să mai treacă trei-patru ani, să mai crească unul din ei, Nicolae, ca să fie bun de miner.

— Și ce de mine prăpădite ne-au rămas de la capitaliști. Niște hrube prost întreținute, prost aerisite, pline de noroaie ale căror galerii principale erau atît de scunde încît minerul trebuia să înainteze pe brînci. Din cauza lipsei de aer proaspăt, respirația era grea, iar tîmplele băteau gata, gata să se spargă.

Urmăresc cu atenție relatarea minerului, pipăi cu mîna țeava groasă a aerajului, urmăresc șerpii fără de sfîrșit ai cablurilor care duc energia electrică pînă la motoarele mașinilor de încărcat și la troliile pentru transportul cărbunelui din abataj. Din galeria principală pornesc ramificații în stînga și în dreapta, unele betonate, altele armate cu bolțari de beton, altele cu metal. La un „suitor" brigada lui Ferche Nicolae deputat în Marea Adunare Națională, execută lucrări de pregătire pentru exploatarea unui strat. Într-altă parte pornește o galerie cu mai multe ramificații. Este un sector în care se fac cercetări geologice. Îl lăsăm în urmă, coborîm alt „suitor" și iată-ne la abatajul lui Bilbiie Gh. Șiruri, șiruri de „popi" susțin bolta cenușie de piatră rece a abatajului, odinioară atît de des denumită „capac de sicriu". Iar alături ciocanul pneumatic care mușcă din strat, strălucește la lumina lămpilor de mină.

Drumul înapoi pare mai lung. Îl facem cu minerul Buzaru Constantin. Lucrează de 23 de ani la înaintări. Și tatăl său a pierit pe vremuri de pe urma „muncii" în mină. Dar el n-a pregetat să-și lase pe fiul său Ion să devină miner.

Da, e a treia generație de mineri! Se vede că meseria e îndrăgită de acești oameni ai munților. Numai că azi ei încep meseria în alte condiții. Minerul începe acum cu un adevărat curs de tehnică a securității, cu echipament de uzură și protecție, cu unelte perfecționate.

A. PLAEȘU

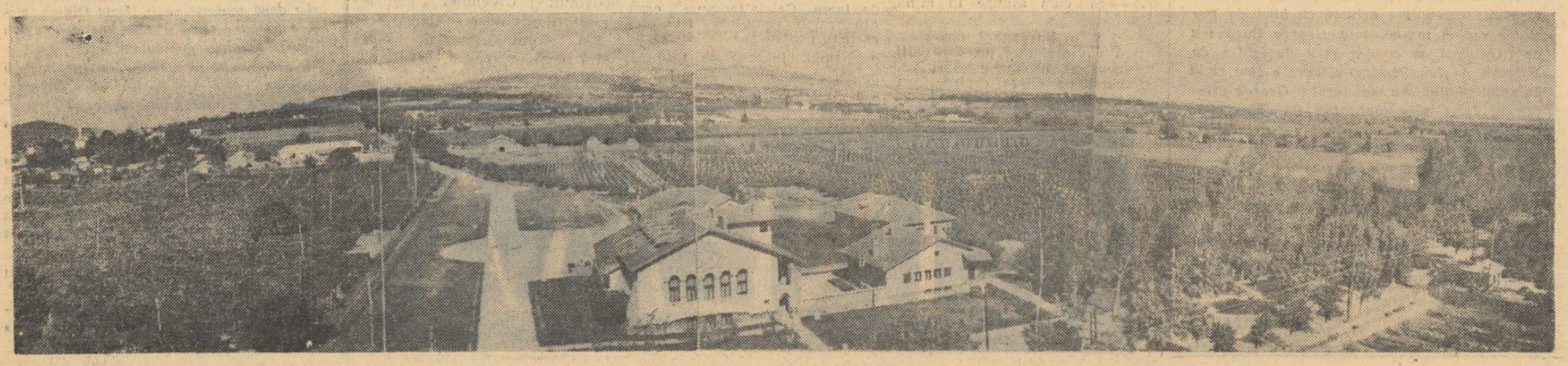

Vedere generală a podgoriei Odobești — în mijlocul căreia se vede stațiunea experimentală I.C.H.V.

TEATRU

Pe scena primului teatru al țării se repetă „Macbeth". (Regizorul Mihai Berechet și actorii Emil Botta, Tantzi Cocea și Al. Alexandrescu-Vrancea)

O ZI DIN VIAȚA UNEI SCENE

Instantanee la Teatrul Național „I.L. Caragiale"

Să poposim la primul teatru al țării, Teatrul Național „I. L. Caragiale" și să vedem ce se întîmplă pe parcursul unei zile.

În fața avizierului..

Sîmbătă 13 ianuarie...

Pe avizierul de la direcție, un mare număr de spectacole se arată a fi în repetiție. Le notăm: *„Bolnavul închipuit"*, *„Macbeth"*, *„Orfeu în Infern"*, *„Piața ancorelor"*, *„Intrigă și iubire"*, *„Vicleniile lui Scapin"*. Așadar, șase spectacole în pregătire, unele aproape gata să vadă lumina rampei, altele într-un stadiu mai puțin avansat.

În fiecare sîmbătă...

Sîntem în biroul regizorului principal al teatrului, artistul poporului Sică Alexandrescu. Ca în fiecare sîmbătă, azi va avea loc obișnuita ședință de lucru a tuturor regizorilor teatrului. Printre altele, se va discuta stadiul în care se află mersul tuturor repetițiilor.

Îl însoțim pe regizorul Sică Alexandrescu, care se îndreaptă spre sala Studio, unde va avea să conducă repetiția la piesa „Bolnavul închipuit". Dar mai înainte se oprește în atelierul de croitorie.

— Ei, i-ați... rotunjit costumul lui Giugaru? îl întreabă pe croitorul Ionel Popa.

— Am reușit, în sfîrșit!

...Ieșind, regizorul ne spune că realizarea costumelor e o problemă importantă și nu tocmai ușoară.

— Unele costume, ca cele din piesele lui Molière, sînt destul de complicate și e meritul lucrătorilor noștri de la atelierul de croitorie că izbutesc să treacă peste toate greutățile.

Între Comedia, Studio și direcție

Ne-am luat rămas bun de la maestrul Sică Alexandrescu și am făcut apoi un adevărat du-te-vino între direcția teatrului și sălile Comedia și Studio. La agenția de bilete din Pasajul Comedia, spectatorii au venit cu mult înainte de a se deschide casa, pentru a cumpăra bilete la spectacole pe o întreagă săptămînă. De aci trecem la muzeul teatrului, în imediata apropiere. Un grup de vizitatori urmăresc cu interes „piesele" aflate aci și ascultă cu atenție explicațiile date de muzeograful George Franga.

...În pasaj, la această oră matinală, poți vedea mulți actori, îndreptîndu-se spre cabinele lor. Iată pe doi dintre ei: Emil Botta și Nicolae Brancomir. Ambii repetă același rol, rolul titular din „Macbeth".

Stăm de vorbă și cu șoferul mecanic al teatrului, care revizuiește tocmai autobuzul instituției.

— Vom pleca în curînd în regiunea București. Nu numai spectacolele, dar și mașina trebuie să meargă ca pe... roate, ne spune el zîmbind.

Poposim apoi la secretariatul literar. Observăm că s-a mai primit o nouă lucrare originală, cea a Angelei Niculescu-Plati. Aproape în fiecare zi se predă la secretariatul literar al Teatrului Național o nouă piesă originală. Aflăm că teatrul lucrează în prezent cu un număr de 14 autori români, unii dintre ei consacrați, iar alții autori ai unei singure piese. Curînd va fi convocat consiliul artistic, format din circa 20 de persoane. În vederea acestei convocări, s-a tras la multiplicator textul lucrării lui Horia Lovinescu, „Lumină întîrziată". Secretarul literar al teatrului, Ioan Massoff, discută cu cîțiva referenți despre conferințele experimentale pe care le organizează teatrul. Prima conferință va avea loc pe data de 21 ianuarie și se va intitula *„Eminescu și teatrul"*; la partea experimentală urmînd să se prezinte fragmente din piesele lui Eminescu. În cursul lunii viitoare va fi programată o manifestare prilejuită de împlinirea a o sută de ani de la nașterea lui Alexandru Davilla, autorul piesei „Vlaicu Vodă".

Seara se va juca „Tartuffe" și „Oamenii învinș". Se fac pregătiri ca pentru premieră. Din sală și pînă în fundalul scenelor, același suflu de muncă, aceeași dorință de a primi publicul în condiții cît mai bune.

Sandu NAUMESCU

ORIZONT TEATRAL

● PE SCENA Teatrului de Stat din Leipzig a avut loc de curînd premiera operei lui Prokofiev „Război și pace".

● DIN REPERTORIUL Teatrului Național din Cluj: „Maior Barbara" de Bernard Shaw în regia lui Constantin Anatol.

● LA TEATRUL Armatei din Praga se joacă cu mult succes „Vrăjitoarele din Salem" de Arthur Miller.

● LA PARIS a apărut o istorie a teatrului universal, intitulată „Teatrul de la origini și pînă azi". Autorul: Leon Moussinac.

● O NOUĂ PREMIERĂ a avut loc săptămîna aceasta la Teatrul „Țăndărică": „O istorioară ciudată" de Irina Opran, în regia lui Miron Niculescu.

● „GROTA", ultima piesă a lui Jean Anouilh, reprezintă una din cele mai catastrofale căderi ale actualei stagiuni pariziene.

ECOURI

● ANUL TRECUT documentariștii cehi au realizat filme în toate colțurile lumii: în Cuba, Indonezia, Cașmir, R. P. Bulgaria, R. D. Germană, U.R.S.S., India, R. D. Vietnam, Ghana, Tunisia. Tînărul cineast Bruno Sefranka a avut prilejul să filmeze în Cuba imediat după zdrobirea mercenarilor instruiți în S.U.A.

● KURT HOFFMAN, cunoscutul cineast progresist din Germania Occidentală, regizorul filmului „Copiii minune", intenționează să realizeze în Cehoslovacia un film intitulat „Casa de pe strada Kapper" a cărui acțiune se petrece în anii ocupației fasciste. Printre interpreții care urmează a fi distribuiți se numără Jana Brejchova și Ivan Mistrik (protagoniștii filmului „Romeo, Julieta și întunericul").

● JIRI TRNKA, realizatorul excelentului film de marionete pentru ecran luat după feeria lui Shakespeare „Visul unei nopți de vară" a terminat recent un scurt metraj cu marionete intitulat „Pasiunea".

● „EXISTENȚA UMANĂ", film realizat în Japonia după scenariul scriitorului Jumpei Gonu are o particularitate care îl deosebește net de orice altă peliculă cinematografică: proiectarea lui durează 9 ore și jumătate, cu două pauze pentru mese

● IN PREZENT trei regizori și-au îndreptat atenția asupra povestirii lui Gogol „Taras Bulba".

În Argentina Louis Thompson și-a asigurat participarea artiștilor Tony Curtis Yul Brynner și a început turnarea filmului La Zagreb Henry Zefirator realizează și el un „Taras Bulba" iar Roberto Rossellini a anunțat și dînsul transpunerea pe ecran a nemuritoarei creații.

● REGIZORUL polonez Alexandr Ford va semna regia filmului coproducție polono-engleză închinată scriitorului Joseph Conrad — scriitor englez de origine poloneză, cu numele său adevărat Jozef Konrad Korzeniavski.

SĂPTĂMÎNA PE ECRANE

„CINCI ZILE ȘI CINCI NOPȚI"

Salvarea comorilor inestimabile ale Galeriei de Artă din Dresda de către Armata Sovietică în ultimele zile ale celui de al doilea război mondial, restaurarea și înapoierea lor ulterioară poporului R. D. Germane este unul dintre acele fapte care ilustrează o generozitate fără precedent în istorie, exprimînd esența cu totul nouă a raporturilor prietenești pe care statul socialist le-a promovat cu consecvență, chiar și față de o țară învinsă. Inspirîndu-se din acest eveniment, cineaștii studiourilor „Defa" și „Mosfilm" au realizat în coproducție o impresionantă evocare a acelor zile sub forma unor instantanee dramatice.

Regizorul Arnstam, secondat de o echipă mixtă de interpreți sovietici și germani a reconstituit cu o minuțiozitate impresionantă acele „zile triste și pline de speranță" cînd poporul german — el însuși victimă a dominației hitleriste, — pornea să reconstruiască orașele nimicite de bombe. La Dresda, pe locul fostei Galerii nu s-a mai găsit nimic din cele peste 2.000 de tablouri care înfățișau aici o veritabilă istorie a picturii. Înainte de a-și vedea sfîrșitul cu proprii lor ochi, fasciștii au ascuns cea mai mare parte a tablourilor în galeriile unei mine inundate, minînd totodată intrările. Găsirea acestui tezaur înainte ca apa și mucegaiul să-l degradeze fără putință de a fi refăcut devine o cauză a ostașilor sovietici eliberatori. Filmul încadrează admirabil cercetările pentru descoperirea tablourilor în efortul general de renaștere a vieții, de lecuire a rănilor războiului. Au loc întîlniri emoționante între deținuții antifasciști eliberați și ostașii sovietici, se stabilesc primele jaloane ale încrederii și prieteniei reciproce cu acei germani cinstiți dar încă dezorientați de imensa dramă a războiului în care au fost târîți. Așa este, de pildă, pictorul Paul Neumann care și-a pierdut o mînă pe front iar iubita lui a suferit torturile îngrozitoare ale gestapoului. Copleșit de durere și singurătate, acest om își recapătă cu greu o perspectivă optimistă și aceasta numai datorită lui Katrin care, eliberată din lagăr, se întoarce acasă conștientă acum de răspunderile ei viitoare.

Relevînd sentimentele nobile ale unor simpli oameni sovietici care înțeleg pe deplin sensul măreț al luptei dusă cu atîtea sacrificii pentru fericirea și pacea întregii omeniri, pentru salvarea civilizației și culturii, filmul culminează cu jertfa unui plutonier sovietic ucis de o mină în galeria subterană unde fuseseră ascunse tablourile.

O apreciere deosebită merită imaginea filmului (A. Selenkov, Cen Iu-lan) care dispune de o cromatică fină, capabilă să ne împărtășească autenticul valorilor picturale unice din creațiile unui Rafael sau Rembrandt reproduse pe ecran. În același sens, cadența maiestuoasă dar senină a muzicii lui Șostakovici întregește vibrantul apel la pace și prietenie între națiuni în numele a tot ceea ce are mai bun omenirea, apel pe care-l relevă, printr-un exemplu consacrat de o recentă pagină a istoriei, filmul de față.

„SECERIȘUL VERDE"

Participarea unor tineri de vîrstă școlară la mișcarea de rezistență în anii războiului și ocupației fasciste este un fapt binecunoscut în multe țări ale Europei dar consemnarea lui acum, într-un film francez, are o semnificație care nu trebuie să scape publicului: în vreme ce pe pămîntul Franței mărșăluiesc din nou foștii ocupanți reîntorși, chipurile, ca aliați în N.A.T.O., regizorul François Villiers împreună cu o echipă de tineri interpreți se consacră evocării unor timpuri și împrejurări care au îndoliat multe familii.

Acțiunea filmului se desfășoară în cadrul provincial al unui orășel unde fiecare îi cunoaște pe toți. Deasupra acestor raporturi quasi familiare, aparent tihnite, se face simțită însă apăsarea unei forțe sinistre: într-o seară, pe o străduță liniștită se aud țipetele disperate ale unei femei tîrîte de agenții gestapoului; în altă zi, intrînd în clasă, elevii află despre dispariția subită, în aceleași beciuri ale comandaturii, a profesorului lor de chimie. Calmul aparent se pulverizează treptat și, în ambianța de teamă și surprize tragice care-i ia locul, facem cunoștință cu un grup de adolescenți preocupați de lecții și examene. Dar pînă și în viața lor teroarea și lipsa oricărei perspective în condițiile grele ale ocupației face ravagii. Inocența cu care ei caută explicația la ceea ce se întîmplă în jur este primul semn al seriozității cu care încep să se deprindă a judeca lucrurile. Încă la vîrsta primei iubiri, ei gîndesc că nu pot sta deoparte și, cu înflăcărarea și spiritul inventiv propriu vîrstei, pun la cale sabotaje.

Nimic grandilocvent în faptele lor — învăluite cel mai adesea de o poezie copilărească — deși cunosc și rostesc cuvinte mari ale căror înțeles deplin aveau să-l priceapă abia la interogatoriu: este jurămîntul de a nu-și trăda cu nici un preț cauza și tovarășii. Cineaștii preferă — și bine fac — tonului epopeic un patetism echilibrat de emoțiile vieții obișnuite pe care o trăiesc cu candoare acești băiețandri, fiecare în felul său. Descripția psihologică are în acest sens un rol important și merită subliniat că ea este urmărită cu o delicată grijă pentru universul spiritual al vîrstei. Imaginea filmului (R. Saulignac) expresivă, cultivînd efecte de clar-obscur, adaugă un plus de sobrietate acestui film profund actual prin învățămintele sale.

Eugen ATANASIU

Câteva cadre din filmul „S-a furat o bombă!"

Cu Ion Popescu-Gopo despre noul film românesc

S-a furat o bombă!

Sa furat o bombă... Cînd? Unde? Cum? Să ne răspundă Gopo, — veți spune dumneavoastră. Doar n-a făcut el filmul? Perfect adevărat, dar parcă anume pentru a preveni orice interviu, el s-a grăbit să adauge încă din „prima zi a creației": fără dialog.

Așadar, Gopo (scenaristul, regizorul) tace. Nici interpreții nu vorbesc în film. Cu cine să facem atunci interviul?

— Cu Gopo-spectatorul — ne-a răspuns tot el, de astă dată în plină voce.

Pentru că altă soluție nu există decît... fără dialog! acceptăm și așa dar îl vrem spectator... încă de la filmare.

— De acord.

— Ce ne vei spune deci pentru început?

— Că încă înainte de a exista filmul m-am gîndit la soarta eroului.

— Cine este el?

— Om Așa se numește și în distribuție.

— Care om?

— Oricare de pe acest pămînt pe întinderea căruia dorim să trăim în liniște. Pentru a-i da însă o identitate precisă în cadrul subiectului, el este un șomer ca atîția alții din țările capitalului devenit, fără știrea lui, posesorul unei superbombe termonucleare.

— A cui e de fapt bomba?

— A lui Omgras. Îl recunoașteți, nu?

— Hm, da. Locuiește în Wall Street...

— Exact.

— Și, cum ajunge în mîna lui?

— E o întreagă poveste... fără cuvinte, dar nu fără alți oameni și neoameni. Ți-l recomand pe cîțiva dintre cei mai cunoscuți în film: Îngerul de față, Ăstaom, Cameleon, Șefband, Bandgrad, Umbra, Bandlung, Șef poliție, Maimare, Șomerhoț. Ei toți ți-o vor relata.. pe ecran.

— A fost însă vorba să aflăm cîte ceva din ce s-a petrecut înainte, pe platou.

— Pe platou s-au petrecut multe; mai bine zis cea mai mare parte din film, cu excepția cîmpului pe care l-am filmat la Alexandria, pe un izlaz.

— Va să zică străzile orașului occidental, mahalaua și celelalte sînt realizate în... interior?

— Cum ți se par?

— Nu știam că trebuie să răspund și eu la întrebări. Dar dacă vrei, iată: mahalaua este aidoma unor construcții naturale. În centrul orașului este totuși vizibil decorul.

— Asta am și urmărit: în periferie pulsează adevărata viață, acolo trăiesc oamenii. Centrul orașului este ca o scenă a vieții, a istoriei, unde apar și neoameni. Dar numai pînă într-o zi...

— Ziua aceea se confundă cu finalul filmului unde mulțimea oamenilor simpli îl ajută pe erou să devină conștient de crima ce se pregătește și cu toții își împart uriașa energie a bombei pentru nevoi pașnice. Dar, apropos, cum s-a realizat pe platou împărțirea bombei?

— Foarte simplu: la filmare am avut o singură bombă... de lemn. Celelalte cinci erau din zahăr umplute cu fursecuri pentru că la filmările din final, Îngerul de față să poată rupe cîte o bucățică și s-o dea fiecăruia...

— Dulce explicație, n-am ce zice. Dar mai vreau să știu un lucru: uni din cei prezenți iau aceste bucăți, le vîră sub talpa pantofului și... aleargă apoi fără nici un efort cu o viteză uimitoare. Cum s-a reușit asta?

— Cum se va reuși asta, vor răspunde la timpul potrivit savanții. Pe platoul de filmare răspund eu: s-a filmat cadru cu cadru, fiecare avansînd cîte un pic pentru ca la filmarea obișnuită să rezulte un adevărat zbor. E limpede?

— E limpede ca... în desenul animat. Dar, stai! Nu cumva și-a băgat și aici coada Omuleț din „Scurtă istorie" și „Homo Sapiens"?

— E adevărat că eroul filmului cu bomba l-am înzestrat cu aceeași umanitate simplă și generoasă exprimată atît de gingaș în dorința sa fierbinte ca tot ce este viață să înflorească (de la o floare singuratică pe un cîmp sterp începe acțiunea filmului de față și se încheie cu o uimitoare eflorescență pe întinderea nesfîrșită a orizontului). După cum se știe însă, de cînd și-a pierdut coada, Omulețul din „Scurtă istorie" a devenit... Sapiens. Iurie Darie, interpretul eroului din „S-a furat o bombă" avea și el pînă acum în filmele noastre o coadă de... don Juan surîzător. Cum a devenit el în acest film timid ca un adolescent, asta nu mai e o... „scurtă istorie".

Pentru că filmul durează o oră și 15 minute ne-am oprit aici, ca interviul să nu-l depășească. De altfel, nici n-ar putea fiindcă — așa cum arătam la început — filmul n-are dialog. Dar întrucît sîntem convinși că tocmai faptul că nimeni nu vorbește pe ecran va trezi cele mai multe... discuții, vom adăuga că întreaga răspundere sonoră revine compozitorului Dumitru Capoianu care își spune în felul său... cuvîntul. Divulgînd numele creatorilor putem fi siguri că „S-a furat o bombă" va fi fără doar și poate un film vorbit.

Sorin ROIBU

„CIOCÎRLIA"

Remarcam mai demult tendința teatrului „Nottara" de a trece la un repertoriu grav. Încet, încet această speranță se confirmă. După un remarcabil Shakespeare, după Rostand, după Shaw, scena din bulevardul Magheru anunță o dramatizare după Dostoievski și un Ibsen.

De data aceasta, fără să fim de acord că vom vedea cel mai bun Anouilh (e vorba de „Ciocîrlia"), ne-am pus mari speranțe în premiera recentă de sub direcția de scenă a lui Mircea Avram. Așa cum se înțelege de la început, dramaturgul francez și-a propus, ca și Shaw, o glumă pe seama acestei sfinte fecioare din Domrémy, care a salvat Franța de englezi. Gluma ia pe parcurs înfățișare de rechizitoriu anticlerical și aici trebuie spus că Inchizitorului îi revenea un rol ingrat, tirada lui împotriva Omului fiind miezul piesei, simburele ei filozofic. Demascarea acelor cercuri retrograde care au minat la moarte mulți inși iluștri și au ținut știința în loc sute de ani, a căpătat sub pana lui Anouilh un metal nou și destul de ascuțit. Dacă ne gîndim numai la chipul regelui Carol, timp spiritual, laș și poltron, condus de o inteligență comodă spre soluții imediate de compromis, avem măsura egală a intențiilor dramaturgului. Aceste adevăruri amare spuse pe un ton spiritual cîteodată, dar și agasant în unele lungimi, trebuiau subliniate cu mai multă forță de regizor și de către interpreți.

Ceea ce supără cel mai mult în acest spectacol este tocmai lipsa de unitate a jocului actoricesc. Contele de Warwick a fost foarte bine înțeles de Constantin Brezeanu, actor rece și spiritual, jucînd cu degajare comedia reconstituirii procesului Ioanei, dar ce facem în opoziție cu el, cu Beaudricourt al lui George Constantin, un fel de bădăran cazon, interpretat cam prea autohton, cam prea cu același glas cu care ne-a obișnuit acest actor tînăr, înzestrat, pornit însă să se stabilească la un singur tip?

Și mergînd mai departe, ce facem cu interpretarea Inchizitorului, *rol central (Ioana fiind doar pretextul piesei)? Ion Punea a avut hieratism dar a jucat fără acea ură interioară, răsunătoare și funebră ca trîmbița iadului, fără flacăra fanatismului, rămasă numai la o placiditate obosită și la o mască, reușită e drept, dar atît.*

Neunitatea interpretării se simte mai ales în momentul cînd regizorul opune țărăncuței sprințare pe regele Carol, personaj flasc, dar ager și ironic. Tony Zaharian, cu finețe și abilitate, deși stăpînit de emoțiile premierei, realizează o creație de ținut minte, tocmai prin subțirimea rostirii replicii, prin dublul joc permanent, cerut de text tuturor interpreților, lucru ce nu se simte la Liliana Tomescu care are candoare (dar o candoare proprie și nu candoarea țărăncuței franceze), dar e lipsită de inspirație, în momentele grave ale piesei.

George Sion în Cauchon și Sergiu Dumitrescu în arhiepiscop s-au apropiat de asemenea de intențiile autorului spre deosebire de Florin Stroe și Sandu Sticlaru (actor cu priză la public, dar autopastișîndu-se de la rol la rol). Cadrul feminin al regelui: Migry-Avram Nicolau-Sanda Băncilă-Natașa Alexandra s-a achitat cu bine de puținele replici încredințate. George Buznea a avut căldură și emoție spre deosebire de Grigore Anghel Seceleanu, care a fost rigid în rolul tatălui. Au mai jucat: George Cîmpeanu, Jeny Argeșeanu, Ion Porsilă și Ion Igorov, mulțumitor.

Scenografia lui Dan Nemțeanu și a Lidiei Radian, dacă nu ar fi amintit oarecum cea a „Sfintei Ioana" de la Teatrul „Lucia Sturdza Bulandra", ne-ar fi plăcut mai mult.

Cu toate obiecțiile noastre îți recunoaștem regizorului Mircea Avram unele eforturi în a da un spectacol îngrijit, căruia mai ales îi trebuia strălucire.

Eugen BARBU

Reflector

CARNET

Reportajul

În ultimul pătrar al lui 1961 a apărut un volum foarte interesant, Marea de Aur, cuprinzînd reportaje privitoare la dezvoltarea agriculturii socialiste în țara noastră, adică la viața, munca, realizările și perspectivele gospodăriilor colective și ale țăranilor colectiviști. Subiectul fiind atît de pasionant, a fost îndeajuns de larg dezbătut și comentat Ceea ce am vrea să relevăm aci este compoziția cărții, semnificația largă și adîncă a alcătuirii ei.

Pentru a ajunge la această semnificație, subînțeleasă ceea ce am numit compoziția volumului, iată vreo două, trei cifre: Marea de Aur conține douăzeci și șapte de reportaje, opere a treizeci și doi de autori, ceea ce înseamnă că în patru cazuri, pentru cercetarea realității complexe a unei gospodării colective, s-au asociat cîte doi și chiar cîte trei reporteri. Ei înfățișează imagini ale agriculturii socialiste din toate regiunile țării. Reportajele sînt scrise în cursul unui singur an, ale anului încheiat în momentul intrării volumului sub tipar. În sfîrșit, cîteva ultime indicații: cei treizeci și doi de autori sînt oameni de toate vîrstele, împărțiți pe cele trei generații care, în sens larg, participă la viața literară, oameni de la douăzeci pînă la șaizeci și cinci de ani; sînt printre ei scriitori de toate gradele consacrării și notorietății, ca și de toate gradele începuturilor — G. Călinescu și Geo Bogza, Lucian Zatti și Vasile Căbulea; majoritatea autorilor vine din familia scriitorilor-poeți, romancieri, dramaturgi, nuveliști, ba chiar și un istoric și critic literar.

Mă rog, — o să fiu întrebat — și ce-i cu asta? Douăzeci și șapte de reportaje și treizeci și doi de reporteri nu reprezintă nici pe departe volumul general al reportajului privitor la agricultura socialistă și numărul general al reporterilor acestei teme. Nu-l reprezintă nici măcar pe spațiul acelui singur an fixat în Marea de Aur. Numai în 1961 au apărut volume, numeroase volume ale altor diferiți scriitori-reporteri care au investigat viața unor gospodării colective și au încercat s-o zugrăvească (Cîteva exemple? Iată Dobrogea în marș de Petru Vintilă, Cu mîinile noastre de Corneliu Leu, Victoria de la Oltina de Paul Anghel și mai sînt...) Dar cîte alte reportaje n-au apărut și nu apar, pe temele industriei și agriculturii, pe spații întinse, în presa noastră!

Și în afară de industrie și agricultură — temele majore ale construirii socialismului și ale transformării omului — cîte zeci, cîte sute, cîte nenumărate alte planuri, direcții și forme de activitate socială — de la munca în laboratoarele de fizică atomică pînă la concursul pentru cea mai bună pîine, de la școala de balet a unei fabrici din Brașov pînă la construirea de noi locuințe — nu au atras și nu atrag în fiecare clipă nenumărați reporteri?...

Nu încape îndoială că reportajul este astăzi genul literar cel mai productiv.

Și aci trebuie aflată semnificația supremă, de care pomeneam la început și mai sus. Dezvoltarea extraordinară a reportajului dezvoltarea lui cantitativă ca și dezvoltarea calitativă, în sensul artei literare, este semnul unei conștiințe morale noi, al conștiinței înaintate cu care oamenii zilelor noastre își privesc răspunderile în procesul de construire a socialismului. Nimeni nu mai trăiește ca pe vremuri, mediocru și orb în micul său sector de muncă, dusă tîrîș-grăpiș. Pe fiecare dintre cetățenii acestei țări îl interesează astăzi ceea ce fac și cum fac ceilalți cetățeni.

Această conștiință a solidarității efortului, a muncii de desăvîrșire a construirii socialismului a provocat în mod organic avîntul literar al reportajului. Prin reportaj, literatura întinde încă o punte pentru contactul cît mai strîns cu viața, cu actualitatea. Scriitorii au înțeles și înțeleg din ce în ce mai bine că primatul actualității este temelia și seva fecundă a operei literare. Și munca lor face un extraordinar de util exercițiu, prin reportaj. Un exercițiu care nu rareori se dovedește a fi operă literară în sine, cu toate valorile adevăratei opere literare și mai ales cu prima dintre ele, surprinderea suflului fierbinte al vieții, ardoarea specifică a muncii de zi la zi, frumusețea omului care o înfăptuiește.

Acum treizeci și ceva de ani, aveam un singur reporter literar, demn de acest nume: F. Brunea-Fox, de fapt adevăratul fondator al genului, la noi... Acum douăzeci și ceva de ani, aveam un al doilea, pe Geo Bogza, cel mai mare reporter al literaturii noastre...

Astăzi avem zeci, avem poate sute de scriitori care, odată cu poezia, odată cu romanul și nuvela, odată cu drama, scriu reportaje despre viața noastră nouă. Și aceste reportaje nu sînt pagini minore ale operei lor.

Astăzi avem academicieni care scriu reportaj și avem reporteri care au meritat să devină academicieni. Căci nici un titlu de izbîndă literară nu se obține și nu se păstrează fără contactul permanent și adînc cu viața.

Radu POPESCU

MUZICA

David Oistrah și Sviatoslav Richter

În noul an muzical publicul nostru va avea prilejul de a relua contactul cu arta desăvîrșită a doi mari interpreți sovietici, deosebit de iubiți în țara noastră. La 27 și 29 ianuarie vor avea loc cele două concerte extraordinare ale Filarmonicii de Stat „George Enescu", dirijate în sala Palatului R.P.R. de artistul poporului George Georgescu. Solistul celor două concerte va fi David Oistrah, violonistul a cărui faimă a sporit considerabil prin turneele mondiale din ultimii ani.

Îl vom asculta pe maestrul sovietic al viorii interpretînd Concertul de Beethoven în restul programului figurează suita simfonică „Marea" de Debussy și „Variațiile simfonice" de Mircea Basarab

Luna februarie ne va aduce bucuria unui „Festival Brahms" dirijat de maestrul George Georgescu, cu colaborarea lui Sviatoslav Richter, care va interpreta, pentru a doua oară în țara noastră, Concertul nr. 2 în si bemol major de Brahms

Marele pianist sovietic va mai apare ca solist și în programul unui „Festival Richard Strauss". în cadrul căruia va interpreta „Burlesca" pentru pian și orchestră. Va dirija maestrul George Georgescu.

CINEMA

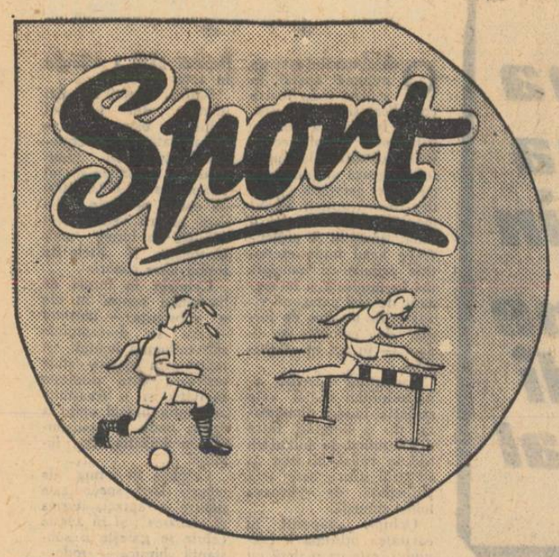

O ZI PE GHEAȚĂ

Autograful patinei pe gheață își are grația lui și dansul pe unda de cristal te încîntă și te farmecă. Este un fel de vals pe marmora iernii, arpegiat pe clapele pianului ce parcă dă mai multă suplețe tînărului care se avîntă pe gheață.

M-am dus zilele trecute la patinoarul artificial „23 August", îndemnat de solicitarea tramvaielor și troleibuzelor arhipline ce se revarsă duminical spre locurile unde vara ne îndreptăm la meciurile de fotbal. Nostalgia este molipsitoare. „Patinoarul" copilăriei noastre era pe maidanul din colțul străzii unde două patine improvizate din ibrice vechi, legate cu sfoară de botine, însemnau pe atunci saltul spre lumea de vis a sportului îmbrăcat în haina de hermină a iernii. Acum însă patinoarul are alt cadru și privit de pe mantinelă — îți înfățișează plastic pe „sensul unic" al gheții, un mare furnicar care se deapănă vertiginos.

Este drept însă că pe margine, ocrotiți de fluxul patinatorilor, stau cei mici și primesc primele noțiuni ale viitorului lor drum pe gheață.

De la primii pași...

Ehei, acum îi acum! Ce te faci cînd deodată te trezești cu patinele înșurubate pe picioare, singur, singurel... Un pas greșit și gata... ai făcut cunoștință cu prima tumbă. Dar n-avea grijă. Iată, profesorul de patinaj e aici la datorie și te învață să stai vertical pe luciul gheții.

— Un pas la stînga, așa... Unul la dreapta. Țineți-vă de mînă doi cîte doi.

Și deodată piciul cu patine simte că alunecă la început domol și cît ai bate din palme a și pornit-o semeț și avîntat. Din cei aproape 500 de patinatori care frecventează duminica dimineața patinoarul „23 August", cam un sfert sînt începători. De aceea, există multă grijă pentru ca cei mici să învețe echilibrul pe patine. Profesorii de patinaj Gheorghe Roncea (care este și antrenor la I.T.B.) și Gheorghe Săndulescu duc aici o muncă plină de abnegație în mijlocul celor de o șchioapă. Poate, cine știe, unii dintre ei vor fi campionii de mîine. Le-am văzut acum cîteva zile la patinaj pe școlărițele Violeta și Anca Iliescu care abia deprindeau primele mișcări pe gheață.

Apoi, au început să execute primele... opturi pe patinoar. Și deși era vorba de opturi, pînă la urmă au luat nota 10 la patinaj.

...la cei ai măiestriei sportive

Dar să-i lăsăm pe cei care abia sînt la început și să ne aruncăm privirea în apropiere pe lacul din parcul „23 August". Se desfășoară tocmai campionatele republicane de patinaj viteză. Sprintul pe gheață are multă armonie și este la fel de spectaculos ca multe alte probe sportive.

Iată-l pe campionul Emilian Papuc străbătînd zece mii de metri sub 20 de minute sau pe Emilia Ivan în vîrstă de 11 ani care a străbătut 100 m. în timpul de 23,9 secunde. O puternică impresie produce juniorul Vlad Patraulea care a cîștigat toate probele rezervate tinerilor de 14 ani.

În decorul hibernal, alergătorii pe gheață se întrec smulgînd noi secunde în lupta cu pîrtia cristalină. Sîntem încă la început dar voința și tragerea de inimă a acestor tineri sportivi ne îndreptățesc să credem că nu peste multă vreme și această disciplină își va cuceri un prestigiu demn de mișcarea noastră sportivă care obține noi victorii în tot mai multe domenii.

★

O zi pe gheață este plină de pitoresc. Plăcută pentru spectatori, plină de inedit și satisfacții pentru concurenți.

Proverbul spune că „ziua bună se cunoaște de dimineață". Ori marea afluență întîlnită într-o zi ca oricare alta ne face să credem că, firește cu un și mai mare interes din partea federației de specialitate, drumul pe gheață al tinerelor talente este plin de perspective.

D. TABACU

Duminică la patinoarul „23 August" din Capitală
Foto : V. BURLACU

„SIMFONIA MOTOARELOR..."

Cum l-am cunoscut pe Mircea Cernescu

Citeam mereu prin ziare, la cronicile de motociclism, despre o presupusă „simfonie a motoarelor". Vă mărturisesc că-mi stîrnea o adevărată iritare comparația dintre melodioasele simfonii și zgomotul supărător al motocicletelor. Mai ales că de cîte ori eram la șosea, pe bancă lîngă fata iubită, zgomotul infernal al motocicletelor îmi acoperea discuția și așa șoptită... Ne hotărîsem amîndoi (eu și fata) să mergem numai pe străzile „păzite" de... semne „interzis pentru motociclete"... Într-o seară de mai (cine uită parfumul acelor seri?) ne îndreptam din nou spre banca preferată. Lîngă ea însă un om meșterea la o motocicletă probabil stricată. Nu mi-am ascuns bucuria răutăcioasă.

— Am impresia „maestre" că va trebui să tocmești un camion...

— De ce?

— Ca s-o... remorce pînă la domiciliu...

Două fulgere mînioase au străpuns înserarea pornind din ochii necăjitului motociclist spre... fericiții pietoni. Și pentru ca necazul să-i fie și mai mare, ne-am așezat pe bancă zîmbind ironic. Într-un tîrziu mi s-a adresat:

— N-ai mata o șurubelniță?

— Nu!

Și după alte cîteva minute:

— Dar un briceag?

— Nu! Și chiar dacă aș avea nu ți-aș da!

M-a privit mirat. Apoi, mi-a cerut să-i lămuresc aversiunea aceasta spontană pentru un om necunoscut. Repede, ca pe o lecție învățată papagalicește, i-am vorbit despre „marile necazuri" pe care mi le pricinuiesc motocicliștii... Un zîmbet larg, prietenos, i-a acoperit fața imediat ce am terminat perorația. A renunțat să-și mai repare motocicleta, s-a apropiat de bancă și s-a recomandat:

— Îmi dați voie? Mă numesc Mircea Cernescu...

— Aha! Va să zică dumneata nu numai că ești motociclist... obișnuit, dar mai ești și din ăia cărora le plac „simfonia motoarelor"!

— Exact! Și-mi permit să vă fac o invitație: duminică are loc un concurs de viteză pe circuit. Vă rog să fiți invitații mei!

Aproape o săptămînă au avut loc îndelungi consfătuiri: hamletianul „a fi sau a nu fi" se transformase în „a merge sau a nu merge"... Fata (degeaba așteptați, nu-i divulg numele!...) a avut un argument hotărîtor: **„I-am promis și trebuie să ne ținem de cuvînt!"** Și-am mers... Curios lucru, la fiecare treipatru minute așteptam cu nerăbdare zgomotul infernal pentru a-i vedea pe protagoniști... Și unde mai pui că țipam (conștienți că motocicliștii nu ne vor auzi...) pînă la răgușeală! Mircea a cîștigat. L-am sărutat și eu și... fata...

Așa l-am cunoscut pe Mircea Cernescu, așa am devenit prieten cu el și cu... motociclismul. De atunci ați întîlnit probabil de multe ori în cronicile mele de motociclism cîte ceva despre „simfonia motoarelor". De fiecare dată însă — a devenit un obicei — Mircea îmi dă un telefon și mă tachinează. Dar și eu de ziua lui i-am cumpărat un... briceag. Tot un obicei a devenit și discuția de la fiecare început de an.

— Ce planuri ai pentru anul acesta Mircea?

Și Mircea Cernescu își deapănă... intențiile. În general se... ține de cuvînt. De aceea am să vă fac confidențiile mărturisirilor din ziua de 1 ianuarie 1962.

„La motocros — campionatul începe în martie, dar primele concursuri vor avea loc în luna februarie — voi concura la 250 și 350 cmc. Mi-am aranjat o motocicletă, rachetă nu altceva! Vreau să cîștig un titlu de campion al țării și dacă se poate chiar... două. Este foarte greu. Sînt cinci faze la Cîmpina și Brașov și nu știi ce ți se poate întîmpla. Nu contează numai omul ci și motocicleta! Mi-am „planificat" pentru 1962 și un titlu la regularitate și rezistență. Pentru asta trebuie să-i mobilizez și pe colegii mei, fiindcă întrecerea din împrejurimile orașului Tg. Mureș este numai pe echipe. Ah! Cît de mult aș vrea să se mai organizeze concursuri de viteză pe circuit. Cel de anul trecut, organizat de „Informația Bucureștiului", a fost splendid! Dacă se vor organiza și anul acesta, atunci la fiecare întrecere cîte un loc întîi! Mai sînt și întîlnirile internaționale: de motocros în țara noastră, de regularitate și rezistență în R. D. Germană, tot de motocros în U.R.S.S. și R. P. Bulgaria... Depinde cum voi merge la campionat.

— Mircea am să scriu în ziar...

— Despre „simfonia motoarelor"?

— Nu... Despre planurile tale pentru 1962...

— Ce, nu-ți ajunge că te-ai răzbunat în chestia cu briceagul?

Hristache NAUM

Mircea Cernescu în plin efort în timpul unei curse de motocros

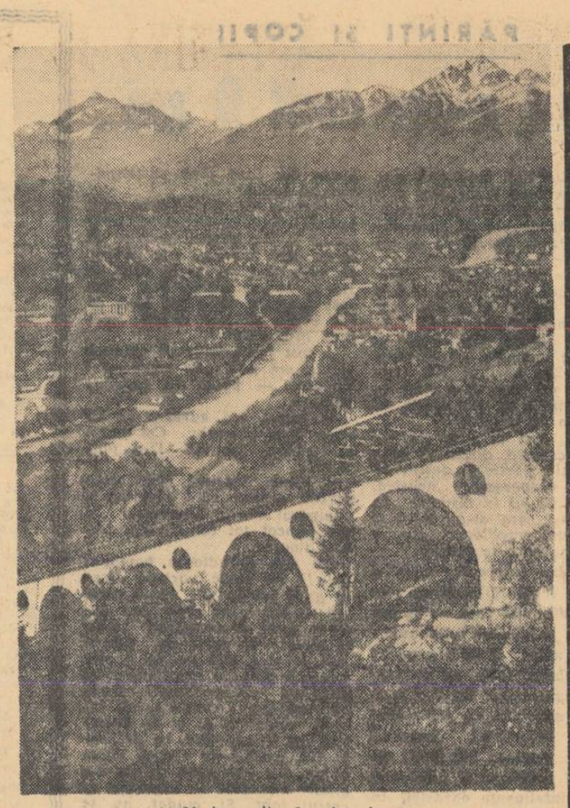

Vedere din Innsbruck

Cu doi ani înaintea Olimpiadei de iarnă

Innsbruck, capitala Tirolului și împrejurimile sale vor adăposti peste 2 ani cea de a 9-a ediție a Jocurilor Olimpice de iarnă. Forurile sportive austriece s-au fixat definitiv asupra locurilor de disputare a întrecerilor, au fost efectuate primele lucrări, astfel că anul viitor, la sfîrșitul lui ianuarie, totul va fi pus la punct pentru obișnuita repetiție generală.

La Innsbruck, pe stadionul de iarnă cu o capacitate de 8000 locuri, vor avea loc turneul de hochei și competițiile de patinaj. Deschiderea festivă a Olimpiadei nu se va ține însă aici, ci pe colina Bergisel de la marginea orașului, unde se află instalată marea trambulină de sărituri.

Probele de schi alpine (cu excepția celei de coborîre bărbați) vor avea loc în mica localitate Lizum (altitudine 1600 m) dominată de vîrful Nockspitze și situată la 18 km. sud-vest de Innsbruck. Cursele de fond se vor disputa la Seefeld — 20 km. nord-vest de Innsbruck unde altitudinea variază între 1200 și 1450 m. Proba masculină de coborîre se va desfășura pe muntele Patscherkofel. Aici se va trasa probabil și pîrtia de bob, sport care, exclus la Squaw-Valley, revine în programul Olimpiadei de iarnă.

Comitetul olimpic austriac depune eforturi pentru a asigura Jocurilor Olimpice de iarnă un cadru demn, mai ales că Austria, țara unde schiul este aproape un sport național, găzduiește pentru prima oară această competiție sportivă. Se pare că cea mai spinoasă problemă de rezolvat este aceea a transportului publicului spre Lizum și Seefeld. În condițiile actuale pentru a transporta la Lizum 30.000—40.000 de spectatori ar trebui o săptămînă. Va fi deci necesară construirea unor noi șosele și drumuri de acces, chestiune care deocamdată apare mult mai dificilă pentru organizatorii austrieci decît amenajarea pîrtiilor și patinoarelor.

VARIETĂȚI • VARIETĂȚI

Antrenorii sovietici peste hotare

Faima sportului sovietic a făcut de mult înconjurul planetei noastre. Tot mai multe sînt țările care îi solicită pe specialiștii sovietici să le ajute în dezvoltarea mișcării lor de cultură fizică și sport. Numai în 1961 peste 60 de antrenori, profesori de educație fizică și tehnicieni au fost chemați să lucreze în 15 țări din Europa, Asia și Africa. Printre ei s-au aflat sportivi bine cunoscuți, la vremea lor, recordmani și campioni ai U.R.S.S. Grant Saghinian este antrenorul gimnaștilor brazilieni, fostul campion mondial Alexei Medvedeev îi învață pe sportivii cubani practica halterelor, Mihail Pimenov pregătește echipa de volei a Indiei, M. Bozinenkov antrenează echipa de fotbal a Birmaniei. Anul acesta alți zeci de antrenori și profesori sovietici vor pleca în diferite țări ale lumii pentru a împărtăși din bogata lor experiență.

Viteze

Aproape zilnic se poate auzi că în diferite discipline sportive au fost stabilite recorduri care sînt luate în evidență de statisticile sportive din lumea întreagă. Dar în afara persoanelor care consemnează cu exactitate minutele, secundele și metri există și matematicieni-sportivi care, întrebuințînd aparate moderne, stabilesc cu exactitate viteza pe care o au mingile sau inventarul sportiv asemănător folosit în diferite sporturi. Cu ajutorul mașinilor electronice de măsurat a putut fi consemnată viteza mingilor, chiar dacă ele se găsesc în aer foarte puțin timp, cum se întîmplă de pildă cu micuța minge de celuloid întrebuințată de jucătorii de tenis de masă.

În general hocheiul pe gheață este considerat drept sportul cel mai rapid. Această apreciere se referă însă numai la viteza de deplasare a jucătorilor întrucît pucul, care a fost considerat de matematicienii-sportivi drept „minge", aleargă pe gheața patinoarului cu viteza de „numai" 130 km. pe oră. O minge de tenis de cîmp lovită cu putere trece peste fileu cu o viteză de 135 km. pe oră, în timp ce micuța minge albă, în greutate de 2,5 grame, folosită în partidele de tenis de masă atinge o viteză de 180 km. pe oră. Cei mai buni aruncători de greutate din lume trebuie să arunce bila de metal în greutate de 7,25 kg. cu o viteză de 44 km. pe oră pentru a obține un rezultat între 19 și 20 m.

Recordul mondial de viteză aparține însă mingilor de golf, Acestea, avînd o greutate de 45 grame și 4 centimetri mărime, ating o viteză pînă la... 320 km. pe oră, ceea ce înseamnă viteza unui avion obișnuit. Cauza acestei viteze uriașe este determinată de faptul că mingea de golf, fabricată din caucluc, este elastică și în timpul zborului, ia forma ovală a unui ou ceeace ușurează creșterea vitezei.

Marianne Jahn și... cinematograful

Concursul internațional de schi desfășurat în primele zile ale anului în stațiunea de sporturi de iarnă Grindelwald, a prilejuit afirmarea, în proba feminină de slalom, a unei tinere schioare austriace, Marianne Jahn. Întrecîndu-și toate adversarele ea a cîștigat dealtfel primul loc.

Or, Marianne Jahn a ajuns în echipa națională de schi a Austriei datorită... cinematografului. Într-adevăr, în anul 1958 cînd fostul campion al lumii, Toni Sailer a turnat un film împreună cu comediana Helene Perschi, aceasta din urmă a refuzat să efectueze o coborîre pe schiuri pe o pantă periculoasă. Sailer a propus atunci să fie angajată o schioare din Surz, în vîrstă de 15 ani, care să fie filmată ca „dublură". După ce Sailer a antrenat-o pe Marianne Jahn timp de 15 zile, secvența a fost turnată. Un an mai tîrziu, antrenorul echipei austriace de schi, Sepp Sulzberger, a văzut filmul și a remarcat imediat trucul cu dublura. El a aflat adresa Mariannei Jahn, a invitat-o să participe la antrenamentele echipei naționale și... cîteva săptămîni mai tîrziu, participînd pentru prima oară la o competiție internațională, Marianne, care avea numai 16 ani, s-a clasat pe locul 2 din 56 de concurente care au luat startul la Grindelwald.

magazin

revistă săptămînală editată de ziarul

ROMINIA LIBERA

★

Redacția și administrația. Piața Scînteii, tel. 17.60.10

★

Abonamentele se primesc la toate oficiile poștale, factorii poștali și difuzorii din întreprinderi și instituții.

★

PUBLICITATEA SE PRIMEȘTE LA ADMINISTRAȚIA REVISTEI, tel. 17.60.10. interior 14.00.

• MOZAIC • MOZAIC • MOZAIC

• ÎN BILANȚUL ei de sfîrșit de an presa sportivă braziliană a desemnat pe cunoscutul fotbalist Pele drept „cel mai bun trăgător la poartă". Într-adevăr, în anul 1961 Pele a înscris 107 goluri, fiind elementul hotărîtor al victoriilor echipei F. C. Santos. Și totuși, în ciuda pasiunii cu care ziariștii brazilieni îl înconjoară pe idolul lor, titlul de „cel mai simpatic jucător" a fost acordat lui Garrincha (Botafogo).

• ÎN A 5-A NOAPTE a cursei cicliste de șase zile de la Colonia (R.F Germană) campionul mondial în cursa de urmărire, vest-germanul Rudi Altig, a căzut la ieșirea dintr-un viraj. El a fost transportat fără cunoștință la spital unde s-a constatat că suferă de o fractură a claviculei. Coechipierul lui a continuat să alerge de unul singur aproape 24 de ore fără întrerupere pentru a nu-și pierde bursa...

• RECORDUL meciurilor de fotbal anulate din întreaga istorie a fotbalului britanic a fost stabilit în penultima zi a anului trecut cînd, din cauza timpului nefavorabil și a terenurilor impracticabile, au fost aminate nu mai puțin de 41 de partide din cadrul campionatului englez. De asemenea au fost contramandate toate meciurile de rugbi.

• CONTINUINDU-SI cariera de atlet profesionist fondistul englez Gordon Pirie a efectuat o a doua ieșire pe o pistă amenajată în incinta arenei pentru luptele cu tauri din orașul spaniol Tolosa, în apropiere de San Sebastian. Întrecîndu-se pe distanța de 10.000 m. cu spaniolul Chiquito, căruia i-a acordat un handicap de 125 m., Pirie a trebuit să se recunoască învins fiind întrecut cu 9 secunde.

După cum scrie presa spaniolă înfrîngerile suferite de Pirie ca profesionist au făcut să scadă tot entuziasmul organizatorilor spanioli care au constatat că investiția făcută de ei este falimentară.

• SERVICIILE meteorologice chiliene nu sînt prea optimiste în ce privește starea vremii în perioada cînd se va desfășura turneul final al campionatului mondial de fotbal. Ele prevăd 12 zile de ploaie din cele 18 în care vor avea loc meciurile campionatului.

ROMANUL NOSTRU ILUSTRAT

BALUEV

Adaptare după VADIM KOJEVNIKOV

Ilustrații : Boca RIND

Începem azi, la această rubrică, prezentarea unui roman cu totul remarcabil — un roman care povestește un episod din cea mai pasionantă și mai captivantă bătălie a contemporaneității : făurirea visului de aur al omenirii, construirea comunismului în Uniunea Sovietică.

TITLUL ROMANULUI : „Vi-l prezint pe Baluev".
AUTORUL : Scriitorul sovietic VADIM KOJEVNIKOV.

SUBIECTUL : Construcția unei conducte de gaze naturale, cu toate dificultățile și obstacolele pe care le întîmpină o lucrare efectuată în condițiile aspre ale iernii. Pe traseul noii conducte, o mlaștină aproape inaccesibilă. Proiectul prevede ocolirea mlaștinei, dar aceasta ar determina mărirea considerabilă a prețului de cost, prin folosirea unei mult mai mari cantități de metal. Colectivul de muncă, condus de șeful șantierului, Baluev, consideră că e de datoria lui să economisească metalul și, ca atare, lucrarea să treacă direct prin mlaștină. Asemenea probleme se ridică în multe locuri, pe imensul șantier al zeptenalului. Și, pretutindeni, oamenii sovietici supun și transformă natura înconjurătoare, o biruie biruindu-și în același timp propriile lor ezitări și slăbiciuni, înaripîndu-se, ridicîndu-se la înălțimea morală a omului societății comuniste pe care o făuresc.

Eroii principali:

PAVEL GAVRILOVICI BALUEV, „un om vînjos și lat în umeri; deși avea burtă, părul cărunt și chipul

cu trăsături masive îi dădeau un aspect foarte impunător". Este șeful șantierului. Păstrase, din timpul războiului, o serie întreagă de deprinderi militare : îi plăcea viața în aer liber, putea dormi în cabina unui autocamion la fel de bine ca în patul propriu, dacă mînca bine noaptea, se simțea sătul toată ziua următoare, se încălzea la un foc de cîlți aprins pe gheața unui rîu, chiar dacă termometrul arăta minus 30 de grade. Făcea parte din generația de comsomoliști care au devenit constructori în anii primului avînt al industriei sovietice. Baluev-tatăl voia să-și adune bani ca să-și cumpere un cal, dar cînd a văzut cît de grea e treaba asta, s-a lăsat păgubaș și s-a reîntors în satul lui. Pavel a rămas. Purta un fel de costum din pînză de sac. I s-a făcut rost de un bon de aprovizionare, pe baza căruia a primit o haină. A vîndut-o și din banii cîștigați și-a cumpărat o armonică. Ar fi rămas același dacă nu apărea Dusia, care a reușit să-l schimbe din cap pînă-n picioare. Dar, s-o prezentăm și pe...

EVDOKIA MIHAILOVNA BALUEVA — DUSIA. Fusese un destul de prieput fierar-betonist. Delicată și dîrză, timidă și pusă pe

pozne în același timp. Era fata unui tinichigiu din Acinsk. Îi era superioară intelectualiceșteluiPavel și acesta i-a simțit superioritatea mai ales după ce s-au căsătorit. Au intrat împreună la Facultatea Muncitorească, unde Dusia și-a ajutat soțul să învețe și să nu se molipsească de vanitate cînd a căpătat, pentru prima oară, un post de răspundere. Dusia a intrat apoi la un institut de cercetări științifice O femeie subțirică, slăbuță, cu ochi mari, neliniștiți. Se scula la 5½ dimineața, făcea gimnastică, lua micul dejun, apoi lucra la dizertație pînă la ora 8½. În autobuz, în drum spre institut, studia timp de 40 de minute cît dura călătoria, gramatica franceză. La 7 seara revenea de la institut și-și ajuta, timp de două ore, copiii aflați asupra lecțiilor. Apoi lucra din nou la dizertație. Se culca, dar pînă la 12 noaptea mai citea, făcînd și extrase. Iar după ce stingea lumina, înainte de a adormi, se străduia să gîndească în limba engleză, pe care o învățase și o cunoștea acum bine.

VIKTOR ZAIȚEV : s-a prezentat pe șantier cu o beretă în cap și îmbrăcat cu o scurtă de gabardi-

nă cu fermoar. Într-o mînă ținea o servietă plină să crape, iar în cealaltă un pachet de cărți, legat

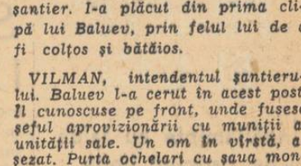

cu o curea de pantaloni. Și-a terminat școala și a poposit pe șantier să se facă muncitor. Părinții i-au fost partizani. Cînd a trebuit să-l nască, mama lui a fost transportată cu avionul din detașament. A murit, cîțiva ani după aceea. Tată-său s-a însurat din nou. Victor nu s-a împăcat cu mama vitregă. Pe fratele mijlociu, Kolev, l-a dat la căminul școlii de meserii, pe mezin, Vovka, l-a băgat intern la școala medie. Iar el a venit la șantier. I-a plăcut din prima clipă lui Baluev, prin felul lui de a fi colțos și bătăios.

VILMAN, intendentul șantierului. Baluev l-a cerut în acest post. Îl cunoscuse pe front, unde fusese șeful aprovizionării cu muniții al unității sale. Un om în vîrstă, așezat. Purta ochelari cu șaua montată în vată. Așa îl cunoscuse Baluev și așa a rămas și acum. În toiul luptelor, apărea în linia întîia și cerea să i se restituie tuburile de la proiectilele trase : „tub

contra proiectil. Avem mare nevoie de materiale neferoase și bateria noastră e în urmă cu predarea metalului vechi. Vă rog...". În magazia lui Vilman domnea ordinea cea mai desăvîrșită.

IZOLDA BEZUGLOVA îndeplinea pe șantier funcția de laborantă. Baluev a primit-o în serviciu fără să știe nimic despre ea, — n-avea nici un fel de acte și nu voia să spună nimic. O salvase din valurile Volgăi, în care fata se aruncase, ca să se înece : își băgase în sîn nisip amestecat cu prundiș, iar în brațe ținea un coș cu un pietroi imens, ca să se ducă mai sigur la fund. Baluev a salvat-o, a stăruit să nu se povestească întîmplarea mai departe, a îmbărbătat-o și a convins-o să lucreze pe șantier. A înscris-o la cursurile de laborante. După un timp, fata a venit ea singură la Baluev și i-a povestit totul. Fără să se cruțe cîtuși de puțin. În timpul cînd orașul ei, Iarțevo, fusese invadat de nemți, mamă-sa, muncitoare textilistă, se îmbolnăvise de febră tifoidă și nu a putut fi evacuată. A dat peste ea un S.S.-ist și a siluit-o. Ea, Izolda, era

fructul acelei silnicii. Mamă-sa, după ce s-a însănătoșit, disperată aproape, a dat foc unui depozit german, apoi s-a alăturat unui detașament de partizani. Ar fi vrut să-și provoace un avort, dar, detașamentul era în continuă mișcare — nu i s-a îngăduit. Mamă-sa a născut-o și a alăptat-o cu scîrbă. Și tot așa a crescut-o, pe fetița aceasta vioaie, cu cosițe blonde. După război, venea pe la ei pe acasă un prieten al soțului mamei ei care căzuse pe front. Era Feodor Fomici Bezuglov, Erou al Uniunii Sovietice. Își pierduse toată familia în bombardamentele asupra orașului. Într-o zi i-a cerut maică-si, Glașa, să i-o dea pe Izolda. O înfia. Izolda și-a urmat tatăl adoptiv pe șantierele la care lucra. Bezuglov a crescut-o.

CELELALTE PERSONAJE? La fel de interesante, la fel de diverse, la fel de captivante. Le vom cunoaște, împreună, urmărind romanul pe care vi-l vom povesti, în cadrul acestei rubrici, în numerele următoare.

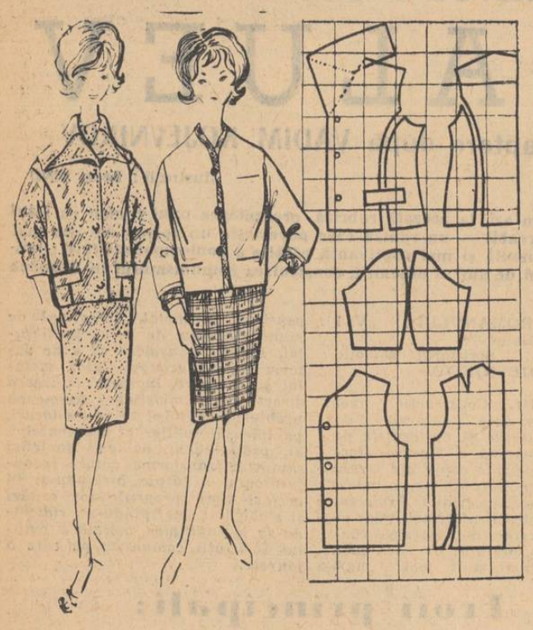

Taioare uşor de purtat

Aceste două taioraşe fantezi se fac din o stofuliţă subţire sau alt material uşor şi sînt practice pentru zilele frumoase de toamnă. Fustele sînt uşor încreţite în faţă. Tiparele jachetelor sînt făcute pe pătrate cu latura de 10 cm. Mînecile trei sferturi.

PĂRINŢI ŞI COPII

Ionuţ n-are decît 9 ani...

Atît. Nici mai mult nici mai puţin decît 9 ani. Dar cîte nu ştie el! Cîţi copii n-ar vrea să fie ca el! Şi care părinţi sînt mai fericiţi ca ai lui Ionuţ!

De toate astea m-am „convins" personal. Şi, de ce să n-o recunosc, nu o dată am fost pus în încurcătură, stînd de vorbă cu Ionuţ. „Cu Ionuţ" e un fel de a spune, că de fapt discutam cu părinţii lui. (Uitasem să vă spun că-s buni amici cu mine şi mă aflam la ei în chip de oaspete).

Băiatul, deşi se juca cu ale lui prin cameră, dîndu-ne adesea tîrcoale, participa destul de activ la conversaţia noastră. Intervenţiile lui în discuţie au fost acelea care m-au edificat asupra „universalităţii" cunoştinţelor pe care le posedă.

Schimbînd impresii, printre altele, în legătură cu iarna ambiţioasă din anul ăsta, ne fu dat să auzim şi părerea lui Ionuţ.

— Da nene, a nins grozav! Şi a îngheţat totul. Şi geamurile de la tramvai au îngheţat. Ştii ce îngheţate au fost? Colosal de îngheţate! Surprind parcă în privirea mămichii un semn de nemărginită admiraţie faţă de inteligenţa odraslei, în timp ce tăticul părea oarecum stingherit.

Discuţia noastră însă continuă. Mereu despre altceva vorbeam, nu însă fără participarea lui Ionuţ.

— Nene, ştii, filmul ăsta, cum spuneai mata că-l cheamă, l-am văzut şi eu. Tăticul spunea că n-am să-l înţeleg, dar mămica m-a luat că n-am vrut să rămîn singur acasă. Ştii, am fost fantastic cînd am spus că nu vreau să stau acasă. Imediat m-a luat!

A fost fantastic!? Şi mămica jubila din nou. „Ce copil inteligent!" — părea să exprime privirea.

— Ionuţ, mă adresez eu de data asta băiatului. Cel puţin ai înţeles filmul? Ţi-a plăcut?

— N-am înţeles, dar mi-a plăcut pentru că mămica a cumpărat multe bomboane şi am mîncat tot timpul. Au fost grandioase!

Au fost grandioase bomboanele!? De unde vorbele astea în gura lui Ionuţ? Fiind prieten al casei, nu mi-a fost desigur greu să descifrez taina. Îi cunosc de mult pe amicii mei şi mai ales pe ea o ştiu folosind pînă la exasperare tot felul de „preţiozităţi". După cîte am putut constata, nu încape îndoială că şi în discuţiile cu Ionuţ, sau în prezenţa lui, uzează de acelaşi vocabular. Cu siguranţă că nu s-a gîndit niciodată la urmările acestui fapt. Şi, ciudat, nu se gîndeşte nici acum cînd îl aude pe Ionuţ debitînd tot felul de cuvinte nepotrivite pentru vîrsta lui.

Că înţelege Ionuţ cuvintele automat transmise de mămica lui, că ştie sau nu cînd trebuie să le folosească, toate acestea n-au, se pare, importanţă. Că în gura unui om matur astfel de cuvinte sînt de cele mai multe ori banale în timp ce debitate în neştire de un copil care nu a împlinit încă 10 ani par de-a dreptul de neînţeles, se pare de asemenea că n-au sesizat încă gazdele mele. Un lucru e însă deosebit de clar pentru ei, mai ales pentru ea: au un copil din cale afară de inteligent, capabil oricînd să se descurce în orice discuţie.

Deh! O fi.

L. MINDIRIGIU

PENTRU BIROU

1. — O rochie practică cu guler clasic, mînecă trei-sferturi şi buzunare aplicate pe piept.
2. — Robe-manteau, cu mineca kimono, plată şi pliseuri ce pornesc de sub clapa de pe piept şi se desfac pe fustă.
3. — O rochie modernă din tweed cu cordon trasat puţin mai jos de talie. Garniturile de la guler, manşetele şi funda dinţi-o culoare asortată.
4. — Un complet practic şi tineresc format din rochie şi vestă croită kimono.
5. — O rochie modernă şi comodă. Guler mare cu rever, mineca cu manşete late şi cordon montat pe linia şoldului.
6. — Complet format din sarafan butonat de sus pînă jos şi bluză imprimată.

Desene de Ludmila OGRINJEANU

PRACTIC ŞI UTIL

Încălţăminte cu talpă de cauciuc lipită

Apărută în toamna trecută, încălţămintea cu talpa de cauciuc lipită şi-a dovedit calităţile. Realizată în culori sobre, dar elegante, uşoară şi comodă la purtat, încălţămintea realizată de colectivul fabricii „Nicolae Bălcescu" din Capitală este tot mai solicitată de cumpărătoare.

Creatorii fabricii nu s-au mulţumit numai cu modelele apărute pînă în prezent. Ei au creat noi modele (cu cataramă şi cu alte ornamentaţii elegante) din care un număr de şase au şi intrat în fabricaţie. Fiind călduroase, le recomandăm atît pentru iarnă cît şi pentru primăvară acelor persoane care vor să-şi odihnească picioarele după încălţămintea cu toc înalt.

Pijamale tricotate pentru copii

Anul trecut, la o expoziţie organizată de industria uşoară, au apărut pijamale tricotate imprimate pentru copii. Ele au fost mult apreciate de vizitatorii expoziţiei. În primele zile ale acestui an, colectivul fabricii de tricotaje din fire de bumbac din Capitală a realizat primele cantităţi din acest nou articol.

Realizate pe maşini circulare de tricotat, aceste tricoturi sînt pluşate şi ca atare „ţin cald", adică apără copii de intemperii. Sînt rezistente atît la frecare cît şi la spălat. Culorile şi desenele atrăgătoare specifice pentru cei mici fac ca pijamalele să fie foarte atrăgătoare.

A. MIHAELA

SFATURI COSMETICE

De multe ori, în special iarna, nasul se înroşeşte la frig sau se cojeşte datorită proastei circulaţii a sîngelui. În acest caz este bine să consultăm medicul de specialitate, pentru a ne prescrie tratamentul respectiv. Local pentru activarea circulaţiei sîngelui, vom masa nasul, cuprinzîndu-l între degetul mare şi arătător, cu următoarea pomadă: lanolină-vaselină cîte 5 g, borax 12 g şi tinctură capsici 12 picături. De asemenea putem folosi un amestec din 10 g alaun, 10 g oţet de 9° şi 10 g tinctură benzoe, din care punem 10 picături într-un pahar cu apă călduţă şi aplicăm comprese. Aceste metode se practică zilnic timp de o săptămînă, apoi facem o întrerupere de cîteva zile după care repetăm tratamentul.

Dacă pielea să cojeşte o vom spăla zilnic cu lapte călduţ sau vom aplica timp de 10 minute comprese cu lapte. De asemenea la cîteva zile putem aplica o mască formată din 5 g amidon, 5 g talc amestecate cu puţin lapte pînă obţinem o pastă sau o mască compusă din tărîţe de grîu, miere de albine şi lapte.

Nasul luceşte de obicei din cauza unei secreţii exagerate de grăsime, lucru foarte inestetic de care se plîng o bună parte din femei, mai ales că acest fapt duce la astuparea porilor şi formarea punctelor negre. Pentru a evita acest lucru vom freca în fiecare seară această porţiune cu puţină făină de porumb, în cazul tenului foarte gras putem folosi săpunul de bărbierit. Dacă secreţia de grăsime este foarte exagerată putem folosi şi loţiuni alcoolice, astringente.

Adeseori nasul prezintă o roşeaţă specială denumită în medicină cuperoză. În acest caz în afară de faptul că trebuie să consultăm neapărat medicul de specialitate, pentru a evita agravarea bolii, vom aplica zilnic comprese cu infuzie de muşeţel în care am adăogat 1% extract de hamamelis.

Totodată vom evita să consumăm condimente, grăsimi, murături, mezeluri, sosuri, băuturi alcoolice etc. În general o condiţie esenţială pentru ca nasul să nu se înroşească este evitarea schimbărilor brusce de temperatură. În cazul în care nu putem evita întotdeauna acest lucru, vom înveli nasul cu un fular.

Răspundem cititoarelor

GABY — Rădăuţi. Pentru porii dilataţi veţi folosi masca de drojdie de bere formată din: 25 g drojdie de bere, o linguriţă miere de albine şi o linguriţă zeamă de lămîie. De asemenea veţi şterge zilnic această porţiune cu apă de trandafiri 100 g şi tinctură benzoe 5 g. La spălat puteţi folosi săpunul de bărbierit.

ILEANA — Oraştie. În cazul dvs. folosirea săpunului este contraindicată. Puteţi folosi apa fiartă şi răcită. Faţa o veţi unge cu crema polivitaminată „Velur".

Anca BOGDAN

Încălţămintea cu toc înalt

Înşişi specialiştii în ortopedie recunosc astăzi că este inutil să lupte cu preferinţele femeilor pentru încălţămintea cu toc înalt. De aceea în loc de a-l proscrie, pe considerentul că ar fi antifiziologic, au ajuns la concluzia că este mai indicat să se găsească o formă cît mai comodă la purtare. Salutînd deci moda încălţămintei cu toc înalt, aşa cum aţi putut-o observa la cel de al III-lea Pavilion de Mostre, care are darul să confere piciorului o linie elegantă şi un mers graţios, să dăm cîteva recomandări utile la alegerea unei atari încălţăminte. Principala problemă care se pune la un asemenea pantof nu este atît înălţimea tocului, ci felul cum te sprijini pe el în timpul mersului. De aceea pantoful va trebui încercat, făcîndu-se cîţiva paşi. Persoanele care nu sînt obişnuite cu purtarea unei atari încălţăminte, vor fi avantajate preferînd modelele care au talpa tocului mai lată. Modelele recente au o asemenea formă a tocului. Această recomandare este cu atît mai valabilă pentru persoanele mai corpolente. Să reţinem însă că purtarea încălţămintei cu toc înalt se învaţă de tînără. Specialiştii recomandă ca în mers să atingeţi solul mai întîi cu tocul, lăsînd greutatea pe el, şi deci nu pe vîrf. În felul acesta veţi evita neajunsurile pantofilor cu vîrful ascuţit (cel de al doilea aspect al modei de astăzi). Cînd încercaţi pantoful aveţi de asemenea grijă de felul cum el încalţă partea dinapoi a piciorului. Staiful (ne referim la pantofii nedecupaţi) trebuie să fie suficient de înalt pentru ca pantoful să nu cadă din picior şi să provoace o bătătură foarte supărătoare, în acea parte a piciorului. Desigur că de mare importanţă este şi faptul dacă degetele stau lejer (la magazinele de specialitate din Braşov, la magazinul „Romarta Copiilor" din Bucureşti, s-au adus instalaţii speciale cu raze Roentgen, care permit să se observe aşezarea piciorului în pantof). În lipsa acestora veţi face această verificare prin pipăit, atît spre vîrful pantofului, cît şi controlînd marginile acestuia, dacă sînt sau nu aderente de picior, pentru a nu provoca frecuşuri. O noutate în purtarea unei atari încălţăminte o vor constitui şi apărătoarele de toc, realizate din mase plastice în culori diferite, de întreprinderea „Haia Lifschitz" din Oradea. Acestea îmbracă, la nevoie, pe timp ploios, căpăcelul tocului, ferindu-l de murdărie şi de o uzură prematură. Asemenea accesorii se vor găsi în curînd la magazinele ce desfac încălţămintea.

Doina POPA

Ghidul gospodinei

MENIUL SĂPTĂMÎNII

- Marinată de peşte; mîncare de mazăre cu carne; compot de vişine.
- Borş rusesc; ruladă de carne-gogoşari; corăbioare.
- Ochiuri cu mămăliguţă, mîncare de conopidă cu carne; clătite.
- Şuşă de carne, rasol cu sos de hrean-cartofi; mere.
- Doviecei cu smîntînă; musaca de cartofi, plăcintă de mere.
- Ciorbă de fasole albă; chiftele cu varză călită; compot asortat.
- Piftie de pasăre, pilaf de pasăre, flanc cu cremă de ciocolată.

FLANC DE CREMĂ DE VANILIE

Cantităţi pentru 6 persoane: Aluatul: 250 g. făină, 1 găl-benuş de ou, o lingură de zahăr pudră, puţină sare, 125 g. unt, o jumătate pahar de apă călduţă. Pentru cremă de vanilie avem nevoie de: 1 pahar de lapte cald şi vanilat, 3 ouă, 60 g. zahăr pudră, o lingură de făină. Dacă vrem cremă de ciocolată punem în laptele vanilat 4 linguri de ciocolată rasă.

Coca: punem făina pe planşetă, facem o gaură la mijloc în care adăugăm gălbenuşul, sarea şi zahărul. Începem să frămîntăm aluatul şi încetul cu încetul punem apa călduţă; la sfîrşit untul fărîmiţat. Lucrăm bine această cocă pînă devine compactă şi omogenă. Luăm o formă de tort, o tapetăm cu grăsime, punem o bucată de cocă de jur împrejur şi alta la fund. Cu o furculiţă înţepăm aluatul din loc în loc. Pentru a rămîne mijlocul tartei necrescut, punem o hîrtie albă pe deasupra aluatului din fund peste care presărăm boabe de fasole. Lăsăm prăjitura la cuptor 20 de minute. În timpul cît se coace facem crema. Dizolvăm făina în 3 linguri de lapte rece după care o turnăm în laptele vanilat. O punem apoi pe foc amestecînd tot timpul. Cînd s-a îngroşat o dăm jos de pe sobă, lăsăm puţin să se răcească şi începem să încorporăm şi ouăle în cremă, amestecînd bine tot timpul. În momentul cînd tarta este gata coaptă, scoatem hîrtia şi umplem locul gol cu crema respectivă. O băgăm din nou în cuptor, la foc moale, timp de 15 minute pînă capătă crustă. Cînd am scos-o o pudrăm cu zahăr vanilat şi numai cînd este rece scoatem cercul de la formă şi cu grijă o punem pe un platou.

PUDING DIN BISCUIŢI

Cu biscuiţii care sînt complet sfărîmaţi putem face un puding în felul următor: ungem cu unt o formă de savarină şi o umplem apoi cu biscuiţii sfărîmaţi. Trebuie bine presaţi în formă pentru a nu rămîne goluri în mijloc. Separat batem 3 ouă întregi împreună cu o ceaşcă de lapte clocotită şi patru linguri de zahăr. Turnăm laptele fierbinte peste biscuiţi, încetul cu încetul. Dacă nu s-au muiat complet mai adăugăm puţin lapte clocotit. Punem apoi forma în cuptor într-o cratiţă cu apă (bain-marie) timp de 45 minute. Răsturnăm pudingul pe o farfurie, îl pudrăm bine cu zahăr şi turnăm peste el un pahar de rom bine încălzit.

1. Pentru stradă o haină scurtă din stofă ecosez lăsînd să se vadă o palmă din fusta uni în cute duble. Haina are mîneci chimono şi se închide la două rînduri de nasturi. Gulerul scampoloului de dedesubt din tricot la fel cu căciula completează ţinuta sportivă.
2. Fusta şi bluza — îmbrăcăminte pentru fiecare zi. Bluza clasică din poplin sau stofuliţă subţire. Fusta din stofă groasă cu desen, are lărgimea moderată şi două rînduri de franjuri.
3. Tot pentru fiecare zi, o rochie din stofă tricot cu caracter sportiv. Sub gulerul lejer, un plastron de lînă cu patent la git.
4. Pentru după amiază, în vizită, la teatru, o rochie din stofuliţă subţire, cu talia uşor coborîtă şi linia fustei evazată. Tăieturile de pe corsaj se prelungesc pe fustă în două cute duble.
5. Dintr-o mătase broşată o rochie pentru dans. Corsajul simplu, fusta evazată, petrecută lateral.

Desene de Raia SOLOMONICA

În orele libere

Ce putem face din fetru sau diftină

Fetrul este o stofă folosită mai ales pentru confecţionarea pălăriilor. Dacă v-a rămas însă în casă un rest de fetru sau de diftină le veţi putea folosi pentru cîteva obiecte necesare pe care vi le prezentăm mai jos. Cusăturile se pot face cu maşina de cusut sau de mînă, iar garniturile, de asemenea din fetru, dar de culori deosebite, vor putea fi aplicate prin lipirea lor cu clei.

Iată acum cîteva modele:

— Papucii se pot confecţiona din fetru negru şi roşu sau din alte două culori ce se asortează. Talpa este făcută din două bucăţi de fetru sau diftină, cusută împreună la maşină, matlasate, iar partea superioară a papucului va fi cusută în acelaşi fel. O bentiţă de 2 cm. din fetru roşu, care dă adîncimea papucului, va fi cusută de partea inferioară a tălpii. Vom adăuga apoi un elastic, îmbrăcat de asemenea în fetru, care ţine piciorul în papuc.

— Faţă de masă. Pe un pătrat de fetru sau diftină de culoare roşie este cusut la maşină un alt pătrat mai mic din fetru alb. Marginea cu motive roşii este aplicată cu ajutorul cleiului ceea ce îi dă un frumos efect decorativ. Această faţă de masă este uşor de realizat, avînd grijă însă să tăiem marginea cu atenţie pentru a fi perfect dreaptă. Se pot folosi ambele feţe dacă vom aplica însă un model decorativ pe fetrul roşu.

CURIERUL NOSTRU

FLORICA — Brăila: Ceea ce doriţi dv. nu este chiar aşa de uşor de rezolvat. În nici un caz nu veţi reuşi singură să duceţi la bun sfîrşit această muncă de educare. Va trebui să faceţi apel şi la tovarăşii din colectivul său de muncă. În discuţii trebuie folosite exemple din activitatea personală şi a colegilor şi prietenilor săi, pentru a-l determina să se schimbe.

E. ANGELA — Comportarea şi activitatea dv. este foarte firească şi corespunzătoare în totul vîrstei şi situaţiei dv. Nu aveţi nici un motiv temeinic pentru a vă pune astfel de întrebări. Continuaţi ce şi pînă acum să fiţi în mijlocul colegelor dv., mergeţi cu ele la toate manifestările adecvate; fiţi mai prietenoasă. Sîntem convinşi că vă veţi simţi foarte bine. Timpul liber care vă rămîne acasă după învăţătură dedicaţi-l lecturilor literare. Aceasta vă va fi de folos şi pentru şcoală.

GETA — Reşiţa: Este adevărat că iniţial aţi greşit, dar din fericire pentru dv. efectele sînt cu totul neînsemnate. Nu este bine însă că exageraţi acum, dînd o amploare prea mare celor întîmplate. Aveţi nenumărate prilejuri pentru a intra în discuţie în direcţia celor ce vă preocupă. Ceea ce nu aţi spus în mod clar în urmă cu cîteva luni, puteţi să spuneţi acum. Nu este de loc prea tîrziu.

CORNELIA — Numai dv. care cunoaşteţi în amănunt toate aspectele acestui caz, va trebui să hotărîţi ce anume să faceţi. Părerea noastră este să nu întreprindeţi nimic. Ar însemna să vă complicaţi viaţa în mod inutil.

CARMEN L. — Piatra Neamţ: În chestiuni de acest fel nu se dau lecţii. Totuşi credem că nu este bine să-i mai scrieţi sau să-i mai telefonaţi. Aţi hotărît singură acest lucru şi este bine să vă respectaţi hotărîrea bună pe care aţi luat-o. Altfel vă încurcaţi singură şi nu veţi avea liniştе niciodată. În rest ştiţi ce aveţi de făcut.

DUDUŢA — Botoşani: În fapt dv. doriţi ca situaţia să rămînă aşa cum este acum. Dacă n-aţi dori acest lucru, părerea noastră ar înclina către renunţarea la situaţia de azi şi revenirea la ceea ce era în urmă cu un an. Mai gîndiţi-vă şi scrieţi-ne şi nouă ce intenţii aveţi.

NELU I. — Bucureşti: Este mai bine să rămîneţi doar cu amintirile. Acum aveţi fiecare situaţia şi rostul lui. Judecaţi lucrurile lucid şi nu sub impresia clipelor plăcute oferite de aducerile aminte din primii ani ai tinereţii. La cealaltă întrebare veţi primi răspuns la rubrica medicală.

SFATURI MODA COSMETICA GOSPODĂRIE

magazin medical

Desenul şi bolile psihice

Psihiatrii au constatat că o parte dintre bolnavii cu afecţiuni psihice preferă să-şi exprime universul în care trăiesc prin desen sau pictură în locul celorlalte mijloace de comunicare (scriere sau vorbire). Desenele executate de aceşti bolnavi au anumite caracteristici care au permis psihiatrilor să identifice nu numai profilul ci şi evoluţia unor boli psihice. Aceste forme de manifestare au devenit un mijloc de diagnostic folosit adesea în sondările psihicului bolnav. Ce reprezintă bolnavii psihici în creaţiile lor?

S-a constatat că sfera de „creaţie" a bolnavilor psihici este în general mai restrînsă, temele reprezentate fiind deobicei stereotipe iar imaginile halucinante. Desenele lor se apropie foarte mult de lumea viselor şi de fantezia din desenele copiilor. Fiinţe desumanizate, figurile geometrice şi fragmentele anatomice împerechiate în chenare cu inscripţiile cele mai bizare constituie tema preferată. „Compoziţiile" sînt lipsite de echilibru şi armonie pentru că nu există lumină, linie şi culoare. Liniile sînt aşezate la întîmplare ştiind proporţia, planurile şi suprafeţele. Simbolurile domină adesea.

Aceste elemente generale constituite de cele mai multe ori un punct de sprijin pentru diagnosticul unei boli psihice. Diagnosticul este hotărît fără îndoială de simptomatologia clinică caracterul desenelor confirmînd doar diagnosticul clinic. Există în prezent numeroase lucrări de astfel de desene ilustrate şi comentate de cei mai competenţi psihiatri. Lucrările în acest domeniu au arătat că hieroglifele cromatice au aceeaşi semnificaţie cînd aparţin aceluiaşi grup de boli. Repetarea motivelor într-o lucrare dovedeşte o cronicizare a bolii. Stilul şi maniera se pot schimba în timpul crizei. Mijloacele de expresie se pot transforma în raport cu stadiul evolutiv, cu gravitatea bolii sau cu tratamentul aplicat. Răceala afectivă, stereotipia şi tendinţa la deformare sînt elemente dominante în desenele bolnavilor de schizofrenie. Desenele sînt în general executate cu creionul ascuţit. Schizofrenicii au o predilecţie pentru grafismul stereotip, desenînd linii simple sau striate, zigzaguri sau arabescuri într-o manieră plină de preţiozitate. Uneori trăsăturile sînt scurte sugerînd aspectul picturii punctate. Tendinţa spre monumental, cu ornamentări bogate şi chenare multiple, debordează tabloul lipsindu-l de aer şi spaţiu.

Desenele bolnavilor psihici oglindesc fidel universul incoherent şi bizar al acestora.

Dr. N. CĂTĂNOIU

Ochiul şi simţul vederii

Ochiul omului este un minunat aparat, în acelaşi timp foarte complicat şi foarte precis în funcţiunea lui. Analizatorul vizual, receptorul excitaţiilor luminoase, sesizează şi transmite pe căile nervoase specifice (nervii optici) fluxul nervos; în creier pe o zonă anumită se proiectează locul unde excitaţiile primite se transformă în impresie şi în senzaţii de trei categorii vizuale: de lumină, de formă, de culoare, iar — apoi — în act de conştiinţă.

Excitantul specific analizatorului vizual este radiaţia (unda) luminoasă, de o lungime între 4 şi 8 miimi de milimetru (de la violet la roşu în spectrul solar), care este percepută de întreaga lume animală.

Ochiul, adăpostit în cavitatea orbitală a craniului, este ca o sferă cu un diametru de circa 22—25 mm. El este alcătuit din trei straturi distincte care — dinspre în afară înăuntru — sînt: sclerotica, coroida şi retina. *Sclerotica*, stratul cel mai periferic, este formată dintr-un ţesut fibros, care protejează organul vederii; partea sa cea mai anterioară, *corneea*, este transparentă şi are forma sticlei unui ceasornic. *Coroida*, cu o fină şi bogată reţea de artere şi vene este stratul hrănitor al ochiului. Stratul cel mai interior, *retina*, este stratul cu celule specializate, sensibile la excitaţiile luminoase. Privit în secţiune dinainte înapoi, globul ocular este împărţit în două camere, umplute cu lichid, de către *cristalin*. Cristalinul este o formaţiune lenticulară, transparentă şi elastică, ca un bob de linte; elasticitatea cristalinului face posibil ca — cu ajutorul unor muşchi (muşchi ciliari) care se prind pe periferia lui — să se bombeze mai mult sau mai puţin; modificarea lui ajută la „acomodarea" ochiului în vederea la distanţă şi de aproape. Înaintea cristalinului se află *irisul*, o membrană colorată (după culoarea căreia se spune că un om are ochii verzi, albaştri, etc.), care la mijlocul său are un orificiu, *pupila*; irisul, prin contracţia şi destinderea lui reflexă, măreşte sau micşorează pupila, lăsînd astfel ca în ochi să pătrundă mai multe sau mai puţine mănunchiuri de raze luminoase, după nevoi.

Ce se întîmplă cu raza luminoasă care pătrunde în ochi şi care este rolul fiecărei părţi a ochiului în actul vederii?

Retina, stratul cel mai interior din învelişul ochiului, este regiunea specializată în recepţionarea excitaţiilor luminoase. În grosimea ei sînt adăpostite cca 100.000.000 de celule nervoase, din care pentru vedere sînt celulele de forma unor bastonaşe şi altele de forma unor conuri.

Celulele în formă de bastonaşe conţin în ele o substanţă — *purpura* —care se descompune sub influenţa luminii şi excită prin aceasta celula nervoasă care primeşte excitaţia şi o transmite apoi prin nervul optic la creer, unde se transformă în senzaţia de lumină.

Celulele în formă de conuri sînt specializate pentru a aprecia forma şi culoarea; şi în aceste celule se găseşte o substanţă chimică — *rodopsina* — care şi ea se consumă şi se reface incontinuu.

Cum se formează imaginea pe retină, în macula retinei? Care este rolul fiecărei formaţiuni pe care o străbate raza luminoasă?

Raza luminoasă străbate aerul şi corneea transparentă, umoarea apoasă din camera anterioară a ochiului şi ajunge la cristalin. Cristalinul are o densitate mai mare decît a aerului şi — după legea refracţiei cunoscută din fizică — razele care cad oblic pe suprafaţa lui convexă se refractă, se frîng în drumul lor, mai mult sau mai puţin, după cum cad mai oblic sau mai puţin oblic. Cristalinul, ca şi lentila aparatului de fotografiat, ajunge astfel să înmănuncheze razele în aşa fel încît imaginea se formează pe retină, în maculă optică.

Lipsa de acomodare prin defecte de construcţie a ochiului (care poate fi prea lung sau prea scurt şi, prin aceasta, imaginea cade fie mai înainte fie mai înapoia retinei) aşa cum este la miopi şi la hipermetropi, se corectează cu ajutorul lentilelor ochelarilor.

Avem doi ochi, dar vedem o singură imagine a obiectului, care, deşi este unic, excită separat fiecare ochi. Aceasta se explică prin faptul că ramuri din nervii optici ce provin de pe regiuni excitate simultan de imagini îşi încrucişează parţial fibrele şi duc la creier aceeaşi imagine, în acelaşi loc.

Dr. Gh. LINCA

SFORĂITUL

Mai mulţi cititori au cerut să li se explice cauzele sforăitului şi eventualele remedii. Într-adevăr uneori sforăitul poate provoca multe neplăceri. De multe ori cauzele sînt patologice. Astfel o serie de afecţiuni ale nasului şi faringelui (fundul gîtului) împiedică ca respiraţia să se facă pe nas în timpul somnului şi obligă pe acel ce suferă să ţie gura deschisă în timp ce doarme, pentru că numai în felul acesta aerul reuşeşte să pătrundă în timpul inspiraţiei. Printre bolile care întreţin această stare de obstrurare sînt hipertrofia de cornet, deviaţia de sept, polipii sinusali, congestia mucoasei nasale de natură infecţioasă sau alergică etc. Vegetaţiile adenoide ca şi hipertrofia amigdalelor constituie la rîndul lor o cauză foarte importantă şi frecventă a greutăţii respiratorii. Toate aceste boli necesită, după indicaţiile medicului, un tratament fie cirurgical, fie medical. Îndepărtarea cauzelor mecanice uşurează respiraţia şi înlătură astfel zgomotul cîteodată atît de supărător din timpul somnului. Dar sforăitul poate să fie în legătură şi cu tonusul musculaturei. Cînd e scăzut, cum e la oamenii mai vîrstnici, atunci el se va întîlni adesea ori. Sforăitul poate să fie provocat şi de poziţia ce o luăm în timpul somnului. Dormitul pe spate de pildă favorizează vibrarea palatului moale (regiunea unde se desprinde omuşorul) şi în felul acesta se declanşează diverse zgomote. Din această cauză uni recomandă schimbarea poziţiei şi împiedicarea decubitusului dorsal (dormit pe spate) prin diverse metode.

Dr. I. HARAS

Invadatorii

1. — E vară. Un om se plimbă liniştit pe plaja mării.

2. — Dar iată o pioneză. Putea fi şi un alt obiect tăios.

3. — E deajuns pentru a-i tulbura liniştea.

4. — Acul fin a străpuns pielea, provocînd o rană inofensivă în aparenţă...

5. — În aparenţă, căci invadatorii stau la pîndă!

Ce s-a întîmplat mai departe, veţi afla în numărul nostru viitor.

Text şi desene de Raul JERCEA

JOCURI DISTRACTIVE

Soluțiile jocurilor apărute în numărul 222

COLOANE EGALE

Schimbați locul hîrtiuțelor cu numerele 8 și 9 iar pe aceasta din urmă întoarceți-o cu... capul în jos pentru a obține numărul 6. Astfel în fiecare coloană veți afla total 18.

ÎNTÎLNIRE PE CALE FERATĂ

Pentru a-și putea urma drumul, trenurile A și B trebuie să facă următoarele manevre :

1 Locomotiva B. trece împreună cu vagoanele în stînga liniei moarte, bagă pe linia moartă 40 de vagoane și se întoarce pe vechiul loc împreună cu restul vagoanelor.

2 Locomotiva A. scoate de pe linia moartă cele 40 de vagoane, iar pe linia moartă intră locomotiva B cu 40 de vagoane.

3 Locomotiva A trece în dreapta liniei moarte, avînd în față cele 40 de vagoane ale trenului B, iar în spate propriile 80 de vagoane ; locomotiva B ieșe de pe linia moartă pe cea principală, în stînga

4 Locomotiva A (care acum se găsește în dreapta) trece împreună cu toate cele 120 de vagoane în stînga liniei moarte. Decuplează cele 80 de vagoane ale sale și împinge pe linia moartă celelalte 40 de vagoane ale trenului B.

5. Locomotiva A se reîntoarce la vagoanele ei, le cuplează și își continuă drumul spre dreapta. Locomotiva B se apropie de linia moartă împreună cu cele 40 de vagoane, cuplează vagoanele aflate pe linia moartă și își continuă drumul spre stînga.

TREI CERCURI

UN METRU PĂTRAT

Sînt necesare 840 de chibrituri.

TREI INVENȚII

Să presupunem că înaintea aplicării invențiilor se consumă 100 de kg de combustibil. După aplicarea invenției care aduce o economie de 30 la sută, se vor consuma 70 kg. de combustibil. A doua invenție va economisi 45 la sută din 70 kg. deci va reduce consumul la 38,5 kg. Invenția următoare va aduce o economie de 25 la sută din 38,5 kg adică va reduce consumul la 28,875 kg. Economia totală va fi deci de 100 kg. — 28,875 = 71,125 kg.

CARE-I SOLUȚIA ?

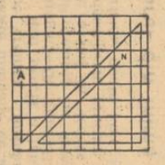

POȘTA JOCURILOR

P. Bonteanu — București. V-am comunicat condițiile, dar nu știm ce-ați făcut. Telefonați sau treceți pe la redacție.

D. Predă — Tr. Severin și Mircea Martin — Timișoara. Soluțiile sînt bune, dar nu era necesar să ni le trimiteți. Soluțiile jocurilor apar în numărul imediat următor.

Gavril Șerban, Sanatoriul Săvîrșin-Lipova. La această rubrică nu publicăm jocuri ca cel pe care ni l-ați trimis și care țin mai mult de rebus.

GH. CHIRIAC

— *Poza a ieșit tremurată...*
— *Nu-i de mirare, pe frigul ăsta !...*

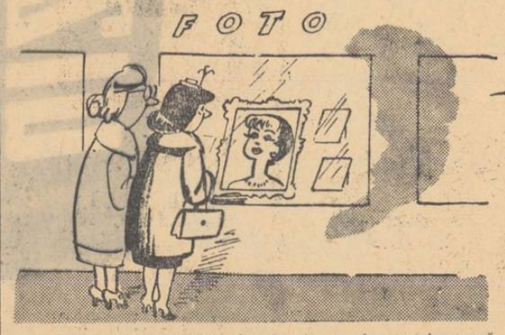

— *Aici o să ne pozăm, dragă, uite ce frumos lucrează fotograful ăsta !...*

— *Zîmbiți, vă rog !*

— *O poză, vă rog !*

— *Cred că am făcut o gafă !*

Cu vederea la stradă

Lam întîlnit pe stradă, mai bine zis m-a acostat în timp ce mergeam spre casă. Nu-l mai văzusem de 15 ani, iar în urmă cu 15 ani îl cunoscusem într-o familie unde l-am întîlnit doar de două ori. Nici nu mai știam cum îl cheamă. Dar el nu m-a uitat. A desfăcut larg brațele și m-a oprit.

— Oooo, ce mai faci dragă ?

— Mulțumesc, făcui eu, neștiind mai întîi de unde să-l iau.

— Dar nu te-ai schimbat deloc ! continuă el. Și doar nu ne-am mai văzut de un car de ani.

Adevărat un car : 15 ani. Despre el nu știam dacă s-a schimbat sau nu pentru că nu-l țineam minte. M-a luat de braț ca un bun prieten și a pornit-o cu mine în direcția dorită de el.

— Tot acolo lucrezi ? zice.

— Da !

— Bravo ! Și eu. Ascultă, tu îl știi pe directorul meu Ionescu?

— Am auzit de el..

— Bravo ! Vrei tu să vorbești cu el ?

— De ce ? Cum adică să vorbesc cu el ?

— Pentru mine ! Am un necaz, dragă ! M-a mutat într-un birou cu vedere la curte și pe șmecherul de Costică l-a așezat într-un birou cu vedere la stradă...

— Ei și ?

— Să vorbești tu cu Ionescu, directorul, să mă mute pe mine cu vederea la stradă...

— Regret, dar nu-l cunosc ! Am auzit doar de el...

— Dar cu directorul tău ești bine ?

— Da... mă rog...

— Atunci e-n regulă ! Roagă-l tu pe directorul tău să vorbească el cu directorul meu...

— De ce să vorbească ?

— Ca să-l mute pe Costică cu vederea la curte și pe mine cu vederea la stradă...

— Regret, dar directorul meu nu-l cunoaște pe directorul tău...

— Aha !... Păcat !... Stai ! Am găsit ! Într-o zi l-am zărit împreună pe directorul meu cu directorul tău general... Deci se cunosc.

— Ei și ?

— Cum ei și ? Gata ! Roagă-l tu pe directorul tău să vorbească cu directorul vostru general ca el să vorbească cu directorul meu...

— Și ce să vorbească toți ăștia ?

— Păi nu ți-am spus ? Să mă mute pe mine cu vederea la stradă și pe Costică cu vederea la curte ! Ei, ce spui ? Mă servești ?

Simțeam că în următoarele cinci minute voi face explozie. De nervi începusem să scrîșnesc din dinți și mi se umflau vinele de la gît. Și mi-a venit ideea răzbunării.

— Ascultă, zic, eu am vorbit chiar ieri cu directorul tău general...

— Ei, nu zău ? Despre necazul meu ?

— Da, că auzisem că ești indispus și ca vechi prieten am vrut să te ajut...

— O mersi, să trăiești ! Bravo ! Și ? Se face ?

— Da !

— Mă, ești grozav !

— Voi aveți o unitate la Satu Mare ?

— Da, avem peste tot ! Și ia spune, dragă, ți-a promis directorul general că mă servește ?

— Da ! Te mută la Satu Mare cu vederea la stradă ! Că aici toate locurile cu vedere la stradă erau ocupate ! Așa că zi mersi ! Pa !

L-am lăsat rezemat de zid și am plecat ușor ca un fulg. Am întors capul să văd ce face. Rămăsese pironit... cu vederea la stradă.

Sadi RUDEANU

MATTY ASLAN

— *Culmea e că se și bîlbîie !...*

— *Și, colac peste pupăză, după toată povestea asta cu caloriferul, azi s-a defectat și frigiderul !!...*

— *Nu mai înțeleg nimic : sîntem tot noi, e aceeași noastră... de ce ești rece cu mine ?...*

— *Cum ? Doriți o pagină de umor cu deschiderea străndurilor ?!...*

REBUS-MAGAZIN

IARNA

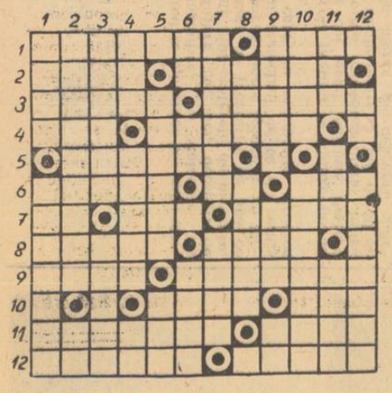

ORIZONTAL : 1) „Mă învîrt în atom / și pe străzi, o dată cu roatele / și în zăpezi o dată cu..., / și cînd dau zloatele, / bat mătăniile în toate noroaiele" (dintr-o poezie de Veronica Porumbacu) — Apă amestecată cu gheață 2) Zăpadă — Autoarea versurilor : „Caldă zăpadă somn îngeresc / pe toate pleoapele, pe toate grădinile. / O, cum se bucură rădăcinile / care pașnic respiră și cresc" 3) Autorul poeziilor „Liniște de iarnă" și „Viziune de iarnă" — Bloc singuratic de gheață 4) Riu brazilian — Ustensile rudimentare de atîțat focul 5) A juca, de nevoie, cînd stai în ger 6) Pică — Nene — Locul cu cele mai aspre ierni 7) Asia ! — Poezie lirică elogioasă — „Iarna pe..." de G. Coșbuc. 8) Balenieră sovietică care vînează în Antarctica — Grămadă de materiale neambalate 9) Poate fi și una a sporturilor — Creează iarnă artificială 10) S-a terminat ! — Riu în U.R.S.S. 11) A cădea pe gheață — „Ursul polar" 12) Mormane de zăpadă — Timp umed și călduros după ger.

VERTICAL : 1) E foarte îndrăgită iarna — Autoarea poeziei „Ianuar" din ciclul „Iarna" 2) Hibernare — A început lapovița ! 3) A îmbrăcat haină albă — Caiet cu fotografii și ilustrate 4) Fire cu ochiuri pentru urzeală — Uniform (ca un cîmp acoperit cu zăpadă) — Nea nesfîrșită ! 5) „Ceață, vînt,... și tăcere", poezie de Esenin — Locuitor dintr-un trib tracic din Dacia 6) Litiu — În mănușă ! — A se îmbolnăvi din cauza frigului 7) Poet sovietic, autorul poeziilor „Nămeții de zăpadă se spulberă pe vale", „Sania gonește, zările se sparg" ș. a. — Zăpadă pe pomul de iarnă 8) Lucrează pămîntul — Blană de preț 9) Producători de iarnă — Negru amestecat cu alb — În foc ! 10) Do, re, mi... — Aman. Verona și alții care au zugrăvit cu măiestrie „Iarna" 11) Reflexiv — Grup de sportivi — Emirat în Asia 12) În toiul viscolului ! — A-i da lacrimile din cauza viscolului.

Julieta FLOREA

VÎNĂTOARE

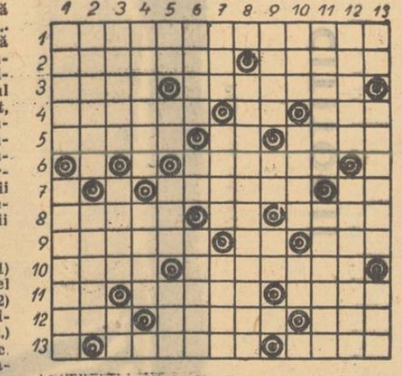

ORIZONTAL : 1) Compozitor român, autorul poemului simfonic „Acteon" ; 2) Muniția vînătorului — Uriaș vînător mitologic. 3) Văzduh — Dispozitiv pentru prinderea vînatului răpitor. 4) Os — Rea — Fata din... temă ! 5) Personaj din nuvela „Cotofana hoață" de A. I. Herțen — M — Năvală. 6) Un măgar de-o șchioapă. 7) Vînat zburător — Peste. 8) Praf de pușcă — Cap de elefant ! — Afluent al lui Po. 9) Vînător legendar — Zece — ...— Tin-Tin, cîinele... artist. 10) Aceea — Urlete de fiare. 11) T — Grămadă de vînători sau... vizibilitate redusă — Palmipedă... pentru plata datoriilor. 12) Cîntecul lacului — Strigăt, cu care se îndeamnă cîinele să aducă vînatul împușcat — Cerbul nordului. 13) Vînătorii lui Dragoș — Prietenii și servanții vînătorilor.

VERTICAL : 1) Vultur... — ...și cel ce îl ochește. 2) Mama Dianei, zeița vînătoarei (mit.) — În acest loc. 3) Pasăre răpitoare — Puști și carabine — Cap de căprioară ! 4) Păsări uriașe din Africa, vînate pentru penele lor — Cîine de vînătoare cu părul scurt și urechile lungi. 5) În sus ! — Arată direcția — Orășel și riu în Venezuela — Judecător mitologic. 6) Celula unor ciuperci — Apucă — A acoperi o mobilă cu stofă. 7) Zăpadă — După vînătoare (pl.) — Îndărătnic (fig.) 8) Cîini de vînătoare care indică vînatul mic, oprindu-se în fața lui. 9) Stîncă — Urs fără coadă ! — Cirilică. 10) Epocă — Oprirea cataleptică a cîinelui în fața vînatului — Ere ! 11) Puști cu cremene (od.) — Arbori înrudiți cu paltinul. 12) Păr pe capul calului, leului etc. — Amic, tovarăș. 13) Articol — Vînător transformat de Diana în cerb și sfîșiat apoi de cîinii săi (mit.) — „Prin...", volum de versuri de Demostene Botez, care cuprinde și ciclul „La vînătoare cu maestrul Mihail Sadoveanu".

D. BARTOLOMEU

Poșta rebus

CR. GORNESCU — București : Corect, se scrie Tailanda. Revedeți deci jocul.

GH. BUICLIU — București : Aveți dreptate. Vom relua publicarea dezlegărilor jocurilor.

MIHAI PATRAȘCU — București : E corect, dar se adresează unei categorii mai restrînse de dezlegători. Încercați pe teme mai largi, mai ușor accesibile cititorilor noștri.

POȘTA REDACȚIEI

MARIN NEGOIȚA — București : **Știți că aveți spirit ? Citiți epigramele dv. și vă veți convinge odată cu noi :**

UNUI „PICTOR"

Ai pictat natură moartă
Nu ne-ai spus secretul —
Bun ni s-a părut din toată
Autoportretul !...

LA UNELE TUTUNGERII NU SE ÎNAPOIAZĂ RESTUL

Amice, nu știu de ghicești,
Pentru ce restul nu-l primești,
Vezi aici e alta șmecheria
Trebuie plătită și... regia.

N. BATEANU — Iași : **De obicei, un cîntec se scrie prin eforturile conjugate ale textierului cu ale compozitorului pentru ca lucrarea să se „asambleze". Se poate însă să existe și text și apoi să se scrie muzica. Se poate să existe muzica și să se creeze textul. Totul este ca atît textierul cît și compozitorul să cunoască bine unul opera celuilalt fiindcă noul cîntec trebuie să reprezinte o unitate. Dv. aveți textul probabil Dacă nu sînteți compozitor pentru a vă autoservi, atunci căutați unul. Cît despre faptul că ați vrea ca acest cîntec „să fie cunoscut", aceasta depinde numai de dv. Vă dorim succes și am dori să vă înșirăm cuvintele și melodia.**

DUMITRU GHITULESCU — Roșiorii de Vede : **Ne-a plăcut motto-ul care ne-a îndemnat să publicăm și restul, socotit de noi ca o confesiune și critică și autocritică...**

MOTTO...

Dacă această poezie
Tenebroasă ea va fi,
Cînd la foc va fi zvîrlită
Un minut va străluci.

CRED

Nu-s pricepui a scrie versuri,
Cu rima nu mă prea împac
Măsura ritmul sînt demersuri
Care pe loc îmi pun... capac.

A scri un vers e lucru mare
La strofă nici nu mă gîndesc
Ca să-i mai pun și-un pic de sare,
Ar trebui să-nebunesc.

La fel ca și la o mîncare
Munceștî la ea, o pregătești.
Dacă nu-i pui un vîrf de sare,
Zadarnic timpul irosești.

În poezie nu e totul
Să-nșiri cuvinte fără sens,
Chiar de-ar avea și ritm și rimă,
De n-are miez, e un non-sens.

PENTRU UZ CASNIC
FOLOSIȚI CU ÎNCREDERE

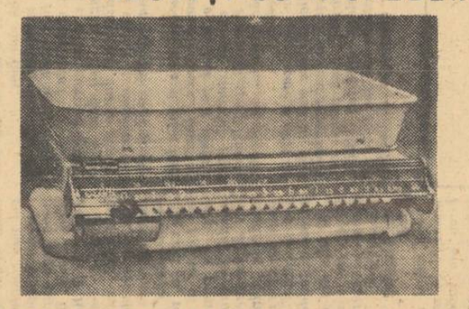

BALANȚA ROMÎNĂ DE GOSPODĂRIE
echipată cu taler și plasă, produsă de
UZINA „BALANȚA" SIBIU

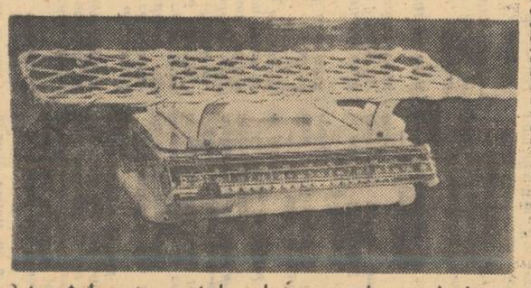

Prin înlocuirea talerului cu plasa, balanța romînă de gospodărie poate fi utilizată pentru cîntărirea sugarilor

Arad, str. Denes Curcanul nr. 7. - telefon 38-06

Vă oferă DIFERITE ARTICOLE TRICOTATE DIN LÎNĂ, DE BUNĂ CALITATE, ÎN SORTIMENTE ȘI MODELE VARIATE

Produsele I.I.S. TRICOUL ROȘU SE GĂSESC DE VÎNZARE LA MAGAZINELE DE SPECIALITATE ALE COMERȚULUI SOCIALIST

Cereți noul produs al Fabricii

„8 MAI"
MEDIAS

ÎNCĂLȚĂMINTE EXTRA FLEXIBILĂ CU TALPĂ BOVINĂ TIP „BALERIN"
cu marca Practic

Este elegantă și ușoară!

SAH

Anul mare al șahiștilor sovietici

Corespondență din Moscova pentru „Magazin"

De fiecare dată cînd facem bilanțul anului ce a trecut, comentatorii de șah obișnuiesc să afirme că tocmai acel an va intra în analele istoriei șahului ca un jalon de neuitat. Evenimentele pe plan șahist ale anului 1961 nu-i permit comentatorului să fie original. Mai mult decît atît, nu numai că voi merge pe urmele predecesorilor mei dar chiar sînt nevoit să recunosc că un an șahist atît de bogat în diferite dispute și dueluri nu a fost încă în istoria șahului nostru. Este deajuns doar să enumăr cele mai importante turnee și întîlniri și devine limpede că nu există nimic exagerat în afirmația de mai sus. Așadar, meciul revanșă pentru campionatul lumii disputat între M. Botvinnik și M. Tal, două campionate ale țării — al 28-lea și al 29-lea — (nu-i nici o greșeală, faptul că două confruntări șahiste au avut loc în intervalul aceluiași an se explică prin aceea că prima rezolvă problema campionului pe 1960), campionatul european de șah pe echipe, campionatul mondial studențesc de șah, turneul pretendenților pentru meciul cu campioana lumii Elisabeta Bîkova, campionatul mondial de șah al tineretului și în sfîrșit aproximativ 15 (!) turnee internaționale, inclusiv unul din cele mai importante turnee ale ultimilor ani, cel din orașul iugoslav Bled. În afară de competiția în rîndurile tineretului, toate celelalte turnee au adus victoria marilor maeștri și maeștrilor sovietici.

Cel mai de seamă eveniment al anului 1961 a fost, fără îndoială, meciul revanșă pe care și l-au disputat marii șahiști ai zilelor noastre Mihail Botvinnik și Mihail Tal. Remarcabilul șahist Mihail Botvinnik, care de 30 de ani conduce școala șahistă sovietică, a izbutit să redobîndească coroana șahistă. Și a făcut-o într-un mod foarte convingător. După 15 partide, scorul era catastrofal pentru Tal : 5—10. În partea finală a meciului, Tal luptă eroic, își salvează onoarea, dar titlul suprem nu și-l mai poate salva. Cîștigînd în partida ultimă, a 21-a, Botvinnik încheie victorios lupta cu admirabilul scor 13—8.

Ce s-a întîmplat ? Cum poate fi explicat un salt atît de considerabil de la $12\frac{1}{2}$ la $8\frac{1}{2}$ pentru Tal în primul meci la rezultatul din 1961. Poate că într-un singur an Tal a pierdut forța sa șahistă ? Firește nu. Însă devenind campion al lumii, Tal a pierdut o calitate de preț, fără de care succesele sînt de neconceput : capacitatea de a aprecia critic atît propriile sale forțe cît și cele ale adversarului. În meciul cu Botvinnik aceasta a fost o delăsare de neiertat, întrucît Tal lupta nu numai împotriva unui șahist remarcabil, el avea în fața sa o puternică inteligență cu capacitate de analiză, un om care putea să tragă concluzii profunde din insuccesele sale.

Cînd totul se terminase, mulți amatori de șah își puneau întrebarea : oare după acest fiasco zdrobitor elanul lui Tal nu va fi înfrînt? Au trecut cîteva luni și la această întrebare Tal a dat un răspuns, după părerea mea convingător.

Turneul internațional de la Bled a fost neobișnuit de puternic în ce privește participarea. În afară de marii maeștri sovietici Paul Keres, Mihail Tal, Tigran Petrosian și Eiim Gheler, la el au luat parte americanul Robert Fisher, șahistul iugoslav Svetozar Gligoric și mulți alți mari maeștri și maeștri înzestrați. Fisher a jucat cu un deosebit avînt. N-a pierdut nici o partidă și a cîștigat la 3 din cei 4 participanți sovietici. Și totuși, acumulînd $13\frac{1}{2}$ puncte din 19, Fisher nu a cîștigat turneul. L-a întrecut cu un punct Tal.

Biografia șahistă a lui Tal cunoaște numeroase perioade de avînt însă triumful de la Bled, obținut curînd după o înfrîngere amară în meciul — revanșă, îi este poate mai scump decît oricare alt succes.

Anul care a trecut a adus, după cum s-a mai scris, victoria în cel de-al 28-lea campionat a lui Tigran Petrosian. Victoria lui nu a fost senzațională. Talentatul mare maestru a jucat foarte întreprinzător, cu energie, ceea ce, alături de precauția sa cunoscută, i-a permis să-i întreacă pe principalii săi concurenți Viktor Korcinoi și Eiim Gheler.

O rezonanță mai amplă a avut-o victoria în următorul campionat a lui Boris Spasski care, în sfîrșit, spre satisfacția numeroșilor săi suporteri, a încheiat turneul tot atît de bine după cum a luat startul. Succesul lui Spasski la Baku este într-o privință semnificativ și cu un sens psihologic profund, asemenea succesului lui Tal la Bled. La vîrsta sa de 24 de ani, Spasski a reușit să participe de 8 ori la campionatele U.R.S.S. și, nu odată, mai ales în ultimu' an, după ce a început strălucit, l-a dezamăgit pe admiratorii talentului său

Acest dezechilibru psihologic era cu atît mai regretabil cu cît majoritatea partidelor Spasski le-a desfășurat într-un stil impozant, care dădea un caracter tăios jocului, el nu se temea de pierderi materiale Pentru a dobîndi încrederea necesară în forțele sale, Spasski a fost nevoit să întreruna în sfîrșit lanțul insucceselor, ceea ce a realizat în mod strălucit la campionatul din Baku.

Nu mai puțin strălucită a fost victoria Nonei Gaprindașvili în Iugoslavia Jocul tinerei șahiste din Gruzia sovietică a stîrnit în rîndurile amatorilor și amatoarelor de șah o explozie de entuziasm Stilul agresiv al Nonei Gaprindașvili nu lasă nici o îndoială că meciul cu campioana Elisabeta Bîkova va fi extrem de disputat

Viktor VASILIEV
Comentator de șah al Agenției de presă „Novosti"

POȘTA ȘAHULUI

Micu Zaharia — Sinaia. Soluția indicată de dv. este corectă. Revista noastră nu are organizat un concurs permanent de dezlegări. În acest sens vă puteți adresa „Revistei de șah". După cum ați constatat, probabil, întrucît diagramele nu apar întotdeauna suficient de clare am luat măsura de a da și pozițiile de control ale problemelor.

Alexandru Traian — Chirnogeni, regiunea Dobrogea. La cea de-a III-a ediție a „Cupei Magazin" nu se mai primesc înscrieri. Am transmis cererea dv. Comisiei de șah prin corespondență din cadrul Federației de specialitate, pentru ca să fiți înscris în sferturile de finală ale campionatului republican. Regulamentul pe care-l veți primi va lămuri toate nedumerile dv. în ceea ce privește desfășurarea turneului. Consultarea revistelor și cărților de șah în concursurile prin corespondență e chiar indicată, întrucît contribuie la întărirea forței de joc a participanților. E de dorit ca folosirea unui astfel de material să se facă în mod creator, în sensul analizării mutărilor din manuale și reviste pentru înțelegerea lor profundă, și nu să fie o simplă copiere a unei mutări sau alteia. Pentru a obține clasificarea sportivă trebuie să obțineți un anumit punctaj la concursuri oficiale care se pot organiza și la dv. în comună.

Tragerea la sorți a concursului de dezlegări de probleme de șah organizat de revista noastră are loc în ziua de 26 ianuarie ora 18, la sediul Uniunii Ziariștilor, din Calea Victoriei nr. 163.

După festivitatea tragerii la sorți va urma un simultan) dat de maestrul sportului Th. Ghițescu. Înscrierile pentru acest simultan, la care poate participa orice cititor șahist al „Magazinului", se fac atît prin trimiterea la redacție a unei cărți poștale cît și în ziua simultanului, la sediul Uniunii Ziariștilor. În cazul unui număr prea mare de solicitări înscrierea se va face în ordinea venirii cererilor. Este de preferat ca participanții la simultan să vină cu șahuri personale.*

*) Într-un simultan un jucător mai puternic, un maestru, joacă în același timp cu mai mulți adversari — 10, 15 sau 20.

Redacția : Piața Scînteii, Tel. 17.60.10. Administrația : 17.60.20. Interior 1.400. Abonamentele se primesc la toate oficiile poștale, factorii poștali și difuzorii din întreprinderi și instituții. Tiparul Combinatul Poligrafic Casa Scînteii

CALEIDOSCOP magazin CALEIDOSCOP

UMOR STRĂIN

Dacă umbra n-ar şti să mintă...
(după „OGONIOK")

Desene de G. OGANOV

Descoperirea din abataj

Recenta întîmplare ne duce cu multe milioane de ani în urmă, pe vremea formării munţilor Carpaţi, mai precis a lanţului vulcanic Călimani—Gurghiu—Harghita. Fenomenul prezintă un deosebit interes ştiinţific avînd în vedere locul unde a fost descoperit, precum şi faptul că este rarisim, poate unic în lume.

Tezaurul din inima muntelui

Ne aflăm la altitudinea de peste 1600 de metri, într-o mină de explorare a limonitului — un oxid de fier. Pe o galerie laterală au fost pregătite fitilele, minerii s-au retras şi aşteaptă nerăbdători explozia. O bubuitură surdă zguduie pereţii. După ce s-a împrăştiat fumul, minerii încearcă să reintre la locul de muncă, dar, spre surprinderea lor, nu mai văd peretele abatajului. Înaintea lor se deschide un gol întunecos. Luminîndu-l, ei îşi dau seama că se află în faţa unui decor neobişnuit. Pereţii, sculptaţi cu măiestrie de dalta unui meşter neîntrecut — natura — sînt ornamentaţi pretutindeni. În locul de lumină şi întuneric, provocat de fişiile de raze pornite din lămpile cu acetilenă ale ortacilor, sclipesc minunat diamantele multicolore ce acoperă podeaua, pereţii, tavanul. Roşii şi brune, stalactite şi stalagmîte cu totul neobişnuite, se ivesc din loc în loc.

Fiecare are impresia că visează, că tot ce vede este ireal şi gîndurile îi fug departe în trecut, spre vestita împărăţie a basmelor auzite în copilărie.

Apoi, parcă s-au vorbit, ies unul cîte unul din acest loc ciudat, pentru ca odată ajunşi afară să alerge într-un suflet ca să-i înştiinţeze pe geologi despre fantastica lor descoperire. Încă una din tainele naturii — peştera cu concreţiuni din fier — a fost dată acum la iveală.

Unde fantasticul se împleteşte cu realitatea

După cum relatează geologul Emil Butnaru, şeful şantierului de explorări, peştera cu limonit — despre care este vorba — se deschide în dreapta şi în stînga galeriei de mină, situîndu-se şi deasupra şi dedesubtul acesteia. Întîi a fost un singur gol, care a fost separat în două prin armăturile miniere executate aici. Partea din dreapta este formată din trei nişe, două mai mici, parţial deteriorate de explozii şi o a treia lungă de vreo 7 metri. Aici se observă urma unui curs de apă subteran, care traversa pe vremuri peştera.

Un fenomen unic în lume: peşteri create de apă în rocile vulcanice

Mai interesantă este partea din stînga, care este mai mare, are o formă neregulată, cu nişe şi canale. Pe unul din aceste canale, lat de 60 de centimetri, te poţi strecura cu greutate într-un etaj superior, unde dai de un tunel lat de un metru şi înalt de 3 metri.

Bogăţia excepţională a incrustaţiilor de pe pereţi, nenumăratele draperii, podeaua împodobită în mod compact cu o crustă de limonit, stalactitele conice, aspectul cu totul şi cu totul original datorită variatelor forme ale concreţiunilor, precum şi culorii roşii-brune pe care o are întreaga încăpere, totul îţi dă aici o imagine care împleteşte realul cu fantasticul.

Pe traseul rîului subteran

Într-o altă galerie de mină a fost descoperită în acelaşi chip o sală enormă, de forma unui pătrat, cu latura de circa 60 de metri. Podeaua şi tavanul acesteia sînt în pantă, ridicîndu-se tot mai mult către fund. Aici se vede, de asemenea clar, patul unui fost curs de apă, care se pierdea într-un ponor. Pe traseul vadului apei se observă din loc în loc urma unor foste lăculeţe subterane, pe al căror fund se află acum acumulat nisip alb. Este cenuşa vulcanică, care ţîrîtă de apă în aceste locuri, a acoperit podeaua peşterii şi blocurile de grohotiş, formînd la marginea lor mici perdele stalagmitice, cu stalactite ca nişte franjuri. Tot aici, deosebit de interesante sînt craterele de picurare, pilnii create de picăturile de apă ce cad din tavan, unele adînci de un metru şi cu diametrul de 60 de centimetri, care au marginile frumos sculptate.

În a treia peşteră se ajunge pe un suitor de doi metri înălţime. Peştera are o formă dreptunghiulară, lungă de circa 60 de metri şi lată de 30 de metri. Ea merge pe deasupra galeriei miniere, cu podeaua în pantă ascendentă, diferenţa de nivel între galerie şi peşteră atingînd într-un loc 13 metri. Şi aici podeaua este constituită din blocuri de rocă vulcanică, acoperite de nisip alb de cenuşă. Deosebit de frumoase sînt cristalele de anhidrit (un fel de gips), care se văd atît pe blocurile desprinse din tavan, cît şi în crăpăturile acestuia.

Din secretele vulcanilor

În literatura speologică sînt citate peşteri în rocile vulcanice, ele fiind formate fie în timpul consolidării lavei, în adîncimile scoarţei pămîntului, fie în vechi canale de gheizere. O altă categorie este aceea a peşterilor formate în timpul curgerii lavei la suprafaţa pămîntului, ca acelea din Insula Paştelui, explorate cu preţul atîtor pericole, de Thor Heyerdahl, autorul cărţii „Aku Aku". Toate acestea sînt peşteri născute, odată cu roca, provenind din lavă vulcanică, care în drumul ei a format diverse goluri.

Peşterile descoperite acum, în lanţul munţilor noştri vulcanici, sînt însă de un tip deosebit. Ele au fost formate de ape subterane, care au pătruns aici prin infiltraţie, şi incetîncet au spălat stratele de cenuşă vulcanică, formînd unele goluri. Ele sînt provocate deci de cursuri de apă care au circulat printre produsele de explozie vulcanică, îndepărtînd straturile de cenuşă ce se aflau între blocuri. Pînă acum nu se cunoşteau peşteri de acest tip, fapt pentru care recenta descoperire ocupă un loc unic în speologia mondială. De asemenea, deosebit de interesantă aici este marea varietate de forme a concreţiunilor de limonit, excepţional de frumoase, care creează decoruri ce pot rivaliza cu cele din minunatele peşteri săpate în calcar.

Pentru a conserva aceste rare şi interesante formaţiuni, Comitetul Geologic, sub a cărui conducere se execută lucrările de explorare, a cerut Comisiei pentru ocrotirea naturii de pe lîngă Academia R.P.R. declararea peşterilor din munţii Călimani ca monumente ale naturii.

Simion SĂVEANU

În fotografie: DREAPTA: concreţiuni formate de apă în cursul prelingerii ei într-una din peşterile descoperite în munţii vulcanici. STÎNGA JOS: gura peşterii de limonit.

Păzitorul cabanei

Fotografia: N. CRISTOVEANU

COLABOREAZĂ CITITORII

UMORIST CU ORICE PREŢ!

De la un timp nu mai am linişte în casă. Necontenit mi i se năzărăit să mă fac... scriitor! A aflat ea, nu ştiu de unde, că se cîştigă mai bine.

— Bine, dragă nevestică, zic, dar de unde şi pînă unde ţi-a venit ideea asta? N-am scris nimic în viaţa mea!

— Ei şi ce, parcă e mare lucru să umpli şi tu acolo nişte pagini. Eşti doar băiat deştept! (Aici are dreptate). Într-o săptămînă termini primul volum şi, după ce îl publică, în săptămîna cealaltă scoţi şi volumul doi.

Noroc că a sărit soacră-mea şi mi-a luat apărarea: — Lasă omul în pace! Dacă se face scriitor, cine o să mai facă piaţa? Şi are dreptate, că eu am „sarcini" prin casă în familia mea. Fac piaţa, sparg lemne, măturcurtea, cumpăr gheaţă... de gheaţă, pînă la varză, am scăpat!

Nu mai vorbesc de Gigel, care a sărit ca ars: — Păi dacă tăticu se face scriitor, mie cine-mi mai face lecţiile la limba română? Şi ca să liniştesc spiritele, i-am promis copilului că voi continua să-i fac lecţiile, soacră-mi că voi continua să-i fac piaţa în aceleaşi condiţii, iar nevestii-mi că mă fac scriitor!

Scriitor, scriitor, dar ce fel de scriitor? M-am gîndit, m-am răsgîndit şi pînă la urmă m-am hotărît. Mă fac umorist. E cel mai simplu!

Şi-am început să mă documentez pentru noua mea carieră. Mi-am procurat pe Mark Twain, Bernard Shaw, Şalom Alehem, Acian, Sadi Rudeanu!

După ce i-am cetit pe toţi din scoarţă în scoarţă, mi-am dat seama că nevastă-mea are dreptate. Nu e greu de loc. Am sanse să devin un umorist de frunte. Şi ca să mă „inspir", am pornit după „aspecte". Am cetit cu, pe undeva, că în chestiile astea trebuie să te axezi mult pe realitate... În tramvai eram numai ochi şi urechi. În drum spre birou am intrat în trei alimentare, cinci cofetării, am stat la coadă la „Ultimul meu tango", apoi la o suetă cu frizerul meu, căruia, crezînd că pot să „prind" ceva şi de la el, i-am cerut să mă şi tundă.

Nu mai vorbesc de Gigel, care a sărit ca ars: — Păi dacă tăticu se face scriitor, mie cine-mi mai face lecţiile la limba română? Şi ca să liniştesc spiritele, i-am promis copilului că voi continua să-i fac lecţiile, soacră-mi că voi continua să-i fac piaţa în aceleaşi condiţii, iar nevestii-mi că mă fac scriitor!

Şi-am început să mă documentez pentru noua mea carieră. Mi-am procurat pe Mark Twain, Bernard Shaw, Şalom Alehem, Acian, Sadi Rudeanu!

După ce i-am cetit pe toţi din scoarţă în scoarţă, mi-am dat seama că nevastă-mea are dreptate. Nu e greu de loc. Am sanse să devin un umorist de frunte. Şi ca să mă „inspir", am pornit după „aspecte". Am cetit cu, pe undeva, că în chestiile astea trebuie să te axezi mult pe realitate... În tramvai eram numai ochi şi urechi. În drum spre birou am intrat în trei alimentare, cinci cofetării, am stat la coadă la „Ultimul meu tango", apoi la o suetă cu frizerul meu, căruia, crezînd că pot să „prind" ceva şi de la el, i-am cerut să mă şi tundă.

Şi uite aşa am ajuns la institutul unde lucrez pe la nouă şi jumătate! L-am întrebat pe portar, foarte contrariat: Unde e condica?

— Condica la ora asta? Ştiţi că aceştia has?

Cred şi eu, i-am replicat. Sînt doar umorist! Şi am intrat ţanţoş în lift. În birou am încercat să-mi justific întîrzierea:

— Am dus nişte proiecte la centrală. Abia acum am scăpat. — Unul din colegi mi-a răspuns: — Ai haz, măi Costică. De ce nu te faci scriitor? Proiectele pe care le ai dus azi dimineaţă la centrală zac de ieri pe biroul tău. N-ai acut grijă nici măcar să le incui.

— L-am privit cu superioritate: — S-ar putea să-ţi urmez sfatul şi să mă fac şi scriitor. În schimb, nu ştiu ce-o să poţi să te faci tu! Enercat, m-am aşezat la birou, gîndindu-mă să-mi iau un concediu fără plată, ca să mă pot documenta în linişte şi pace. Chiar de a doua zi am început să alerg, de dimineaţă pînă seara, după „aspecte". Şi uite aşa au trecut vreo zece zile. E adevărat că în timpul ăsta n-am scris nici un rînd, n-am rezolvat nici măcar lucrările de la birou! Nici plăte n-o mai făceam eu, trecuse în „obligaţiile" soacră-mi. — „Nu ar cadra cu poziţia unui scriitor", îmi lua apărarea nevastă-mea, de cîte ori aveam discuţii cu mama soacră. De lectiile lui Gigel, ce să mai corbesc. I-am luat meditator. N-aveam timp de fleacuri. Eram scriitor, nu pedagog!

Într-o dimineaţă am simţit că mi-a venit „inspiraţia". M-am instalat la birou meu, am rugat colegii să nu mă deranjeze şi am început să „selecţionez" materialul. Pe la prînz încă nu mă hotărîsem despre ce să scriu, deşi material aveam, slacă domnului!

Îmi trebuia ceva „tare". Dar ce? Ridicînd capul de pe coala albă din faţa mea, mi-am surprins colegii şuşotind între ei şi uitîndu-se spre mine.

Brusc mi-a venit ideea salvatoare. Voi scrie despre timpul pierdut de acei care în loc să lucreze stau la taifas!

Au mai urmat cîteva zile şi nopţi de chin, timp în care n-am reuşit să scriu nici măcar un rînd.

Dar nu asta era cel mai important, — mă frămînta gîndul unde să-mi trimit articolul spre publicare. ...Ce păcat că nu există o revistă care să publice, „în exclusivitate", numai articole „tari"!

După alte cîteva zile de chin am reuşit să scriu un articolaş pe o jumătate de pagină. Mi-am adunat familia şi le-am cetit opera.

N-au schitat nici măcar un zîmbet, ba încă Gigel a bombănit: „La gazeta noastră de perete se scriu articole mult mai frumoase. Acum înţeleg de ce era gata-gata să rămîn corigent la română. De mîine îmi fac singur compoziţiile". Şi plecă supărat.

Soacră-mea m-a privit peste ochelari, apoi cu o voce acră s-a adresat nevestii-mi: — Ţi-am spus eu, fetiţa mea, să te mai gîndeşti înainte de a te mărita cu el. Îşi luă sacoşa şi ieşi şi ea.

În cameră am rămas singuri, eu şi nevastă-mea. Se ridică şi ea şi-mi spuse încurcată: — Dragă Costică, pentru început nu-i chiar aşa de rău cum mă aşteptam. Continuă. Eu, am puţină treabă. Şi ieşi parcă şi mai grăbită decît toţi restul familiei.

Deşi articolul meu nu făcuse impresie, nu m-am descurajat. Am cetit cu multe despre greutăţile pe care le-au întîmpinat la început toţi marii scriitori.

Chiar a doua zi m-am dus la o colegă, rugînd-o să-mi bată articolul în cincisprezece exemplare.

— Acum, în timpul producţiei? Ştii că ai umor?

— Asta ştiu de mult, i-am răspuns eu acru şi am trecut în biroul secretarei directiei.

— Dragă Silcia, te rog să-mi baţi ceva la maşină. Un articol „tare", pe care trebuie să-l public imediat. E semnat de mine!

— Am mai bătut astăzi ceva „tare", mi-a răspuns ea. E scris special pentru tine.

— Pentru mine? am întrebat-o intrigat. Şi cine îl semnează?

— Chiar directorul!

Şi-mi înmînă un plic. Plin de nerăbdare, l-am deschizut. Era ceva într-adevăr foarte „tare": o mustrare scrisă pentru întîrzieri repetate şi neglijenţă la serviciu.

Intors în birou, am recitit mustrarea.

— N-are pic de umor directorul meu, mă gîndeam eu, amărît. În schimb cred că are... dreptate! Şi mi-am aruncat articolul la coş!

Of! Ce bine că nu mai sînt umorist!

Sergiu STANCIU

PUIUL DE MISTREŢ

de GRAZIA DELEODA

Grazia Deledda, cunoscuta romancieră italiană, s-a născut în Sardinia în 1875, într-o familie de ţărani. În primele sale nuvele, „Flori din Sardinia", „Povestiri sarde" şi „Suflete oneste", ea reflectă viaţa pasionată şi tragică a oamenilor din Sardinia. Romanciera a primit, în anul 1926, premiul Nobel pentru literatură.

Abia deschise ochii în lumina zilei şi puiul de mistreţ văzu cele mai frumoase culori din lume; verdele brazilor bătrîni, albul zăpezii şi roşul soarelui în amurg...

Cînd tînăra mamă termină de lins cei şapte micuţi agăţaţi de mamelele sale tari ca nişte ghinde, ultimul născut, curajosul nostru pui de mistreţ, sătul şi fericit, porni razna spre lume. Dincolo de cercul de umbră al vizuinii unde se născuse, mama îl chemă cu un grohăit sfîşietor, dar micul animal nu reveni decît atunci cînd văzu cu groază, profilîndu-se în urma sa, propria sa umbră, de care fugi înspăimîntat.

— El bine, nu ieşi tu afară? Nu te atinge de orz că nu mai avem altul. Şi mama s-a dus să ceară pîine prizonierilor nemţi. Iar tata zace colo, în ocră, zise copilul, aplecîndu-se în faţa gurii cuptorului.

Ca şi cum ar fi fost izbit de aceste veşti triste, puiul de mistreţ fugi afară şi ochii săi castanii se opriră deodată asupra ochilor negri ai copilului, cu care se înţelese tacit. Din momentul acela cei doi fură ca nişte fraţi.

...Într-o zi trecu pe acolo o frumoasă ţărancă. Se vedea că e din Sardinia, înaltă şi sprintenă, albă şi roşie ca un drapel, urmată îndeaproape de un băieţaş în haine de mătase, care văzînd puiul de mistreţ strigă pe loc:

— O ce frumos e. Îl vreau Nanni, îl vreau Nanni, zise copilul cu părul auriu. Speriat, mistreţul zbură drept în tindă şi se furişă în cenuşa din vatră, în timp ce stăpînul se şi ridicase singur în soare, a-l menţinător:

— Ihi, ihi, ei, ce-i? întrebă femeia.

— E al meu!

— Dă-mi-l mie, îţi dau o liră pe el, zise domnişorul blond.

— Nu ţi-l dau, de-ar fi să crăpi.

— Ţărăncuole, nespălatule, te spun eu lui papa.

— Să mergem! Să mergem, — zise chipeşa însoţitoare a copilului în haine de mătase. Vorbesc eu cu mama ta.

Şi se întoarse după cîteva zile, în timp ce în tinda goală spălătoreasa prizonierilor vorbea cu băiatul său.

Ţăranca roşcovană şi sprintenă intră cu aerul unei doamne în sărăcăcioasa tindă şi se aşeză familiar lîngă soba rece.

— Unde ţi-e mistreţul, Pascaleddu? întrebă, privind în jur cu mîinile în şold. Copilul fugi însă şi se aşeză în faţa cuptorului, privind-o sălbatic şi dispreţuitor. Nu zise nimic.

— Hai ieşi!

— Maria Cambedda, zise atunci ţărancă cu aere de mare doamnă către femeia care storcea într-un lighean nişte rufe murdare, ştii că sînt slujnică la judecător. În proteze, ista e mare şi tare. Stăpîna e o bogătană. Au caleaşcă, casă mare şi un singur băiat. Un diavol care face ce vroieşte cu alde noi. Taicăsu nu vede decît cu ochii lui fi-su. De multe ori răsfăţatul ista e beteag, mîncă prea mult şi taică-su, oho şi maică-sa, nu ştiu unde le e capul de durere. Auzi-mă lele, alalţăieri, cică a văzut aici un pui de mistreţ în curtea voastră şi iaca, i-a căşunat că-l vrea. Dă-mi-l su mai bine trimite-mi-l prin Pascaleddu, şi dac-o fi ceva de plată plătim noi...

...Puiul de mistreţ călătorea din nou, de astădată de-a lungul micului oraş din Sardinia, în braţele prietenului său. Cei doi prieteni palpitau de teamă şi de curiozitate. Pascaleddu privea aiurit casele, oamenii din jur, străzile şi puştimea din deal, care îi urmărise pînă în faţa palatului judecătorului, cînd unul mai răsărit din ei îşi luă inima în dinţi şi bătu la uşa judecătorului, strigînd frumoasei servitoare care apăru în prag.

— Ia-n ascultă, Pascaleddu ista plînge, nu vrea să-ţi dea mistreţul şi dacă nu pui mîna acum pe el, nu-l mai prinzi niciodată.

— Nu-i adevărat, nu. Nu plîng, duceţi-vă cu toţii la dracu, strigă Pascaleddu, încercînd să depună puiul de mistreţ în braţele servantei. Aceasta îl lăsă însă să intre în casă. Tocmai în acel moment judecătorul ieşea grăbit pentru a merge la tribunal, cu un teanc de hîrtii sub braţ. Era un om mărunt şi gras, palid, cu mustăţi mari, negre şi ochi melancolici.

— Ce e? întrebă neliniştit, în timp ce servanta îi curăţa un fir alb care atîrna pe mînecaha hainei sale.

— Ia, băietul ista care aduse mistreţul ăla lui domnişoriu. Ştiţi, cuconaşule, el e fecioraşul nenorocitului de Franziscu Cambedda, ăla care e la ocnă acum, sînt atît de nevoiaşi, mor de foame, mama e ofticoasă.

Judecătorul ridică mîna, ca şi cum ar fi vrut să spună că ştie toate astea şi zise, uitîndu-se aspru la Pascaleddu:

— Dă-i ceva şi să nu-l mai văd peaici.

Servanta, puţin îmbufnată, conduse copilul în camera albă şi luminoasă unde domnişorul, răsturnat în pătuţul său, înfăşurat într-un şal femeiesc, se uita la o cărticică ştiută cu figuri ciudate. Erau femei şi oameni acoperiţi în blănuri, cu capete de vulpe şi cozi de leoparzi. În jurul lor erau o mulţime de urşi, de leoparzi, de mistreţi. Se vedea bine că băiatului cu părul de aur îi plăceau animalele feroce. Abia văzu puiul de mistreţ şi numai ce aruncă cartea şi întinse braţele, strigînd:

— Dă-mi-l, dă-mi-l!

Mama, cu o figură suferindă de doamnă din înalta societate, îmbrăcată într-o „robe de chambre" de culoarea azurului, se aplecă asupra lui înspăimîntată:

— Ei, ce-i îngeraşul mamei, nu cumva îl vrei în pat? Murdăreşte totul, ştii, ştii, îl închidem în bucătărie şi cînd te vei scula te vei juca cu el.

— Nu, nu, îl vreau aici. Dă-mi-l, zise el, aruncînd în aer şalul de mătase şi sculîndu-se amenîntător. I l-au dat. Şi funinginea cuptorului în care fusese găsită ascunsă carnea de oaie furată de Franziscu Cambedda se răspîndi în patul de mătase al fecioriului de judecător. Pascaleddu luă atunci în mînă cartea cu poze şi o privi aiurit.

— O vrei? Ia-o, zise tînăra doamnă suferindă.

Pascaleddu o luă şi se duse. Aşa avea cel puţin o amintire de la sărmanul său prieten, puiul de mistreţ. În schimb, prietenul său patruped cunoştea acum toate chinurile unei sclavii aurite. De cîte ori nu fu cît pe-aci domnişoricu să-l strîngă de zor şi cît picioare date cu frumoasele botine de lac ale doamnei în mătase albastră, nu primise el în spate. Iar uneori servanta zicea:

— Îl vom părpăli pe jăratec de ziua domnişorului.

Într-o zi toate oalele fură spălate şi pregătite în bucătărie. Era ziua domnişorului şi în aşteptarea prinzului, invitaţii, prieteni ai casei, veneau în bucătărie pentru a vedea ce bunătăţi le pregăteşte fata. Într-un grup intră pe furiş şeful poliţiei din oraş, care-şi ascunse pistolul undeva lîngă fereastră.

— Îl pun aici, că diavolul ăsta mic îmi umblă-n buzunare şi mi-l fură, dar băgaţi de seamă, nu-l atingeţi, e încărcat.

Deodată, în timp ce servanta se afla în sufragerie, domnişorul se precipită în bucătărie. În costum de matelot, cu părul ondulat, copilul părea un adevărat actor de musichall. În această poziţie caraghioasă sări de pe un scaun pe altul, apoi pe cuptor, pe masă şi de acolo pe fereastră. Văzu cu uimire pistolul poliţaiului. Îl luă cu precauţie, îl scoase din teacă şi ochii săi deveniră pe loc metalici şi sălbatici, întocmai ca ochii motanului. Se năpusti asupra puiului de mistreţ în timp ce motanul, mai şiret, fugise rupînd pămîntul. Îl împinse în grădină în direcţia ferestrei de la bucătărie. — De astădată, e de adevărat, strigă, sărind în sus. Se opri.

Puiul pădurii ronţăia în neştire ghindă, era fericit şi sătul. Îl vedea pe domnişorul său aşezat la fereastra bucătăriei cu un pistol în mînă, dar nu înţelegea de ce motanul, din înălţimea stejarului, îşi arăta încă dinţii şi-l privea cu ochii verzi, înspăimîntaţi. Un nor violet îl lovi. Clipi a moarte şi închise ochii. După o secundă îşi ridică pleoapele tremurînde şi, pentru ultima oară, văzu cele mai frumoase culori din lume: verdele stejarului, albul casei judecătorului, roşul îngelui său...

In romînește de G. CUIBUȘ

PORȚELAN „MAI ALB CA NEAUA"

Institutul de utilizare a gazului de pe lîngă Academia de ştiinţe din R.S.S. Ucraineană, în colaborare cu specialiştii de la uzina de porţelan din Baranovka, au pus la punct o nouă tehnologie a fabricării porţelanului.

Savanţii ucrainieni au reuşit să ridice albeaţa articolelor de porţelan la 82 la sută, tratîndu-le într-o atmosferă de clor. Vesela lucrată cu acest porţelan e mai albă chiar decît cea cunoscută pînă acum, iar preţul ei nu-i mai ridicat decît al porţelanului obişnuit.

S-a studiat totodată construcţia unui cuptor special pentru coacerea articolelor de porţelan într-o atmosferă de clor. De îndată ce va fi instalat, uzina din Baranovka va produce în serie veselă din porţelanul cel mai alb din lume.

„Îndreptarul criminalilor"

De la primele enciclopedii, alcătuite încă de acum 3.000 de ani şi pînă în zilele noastre, au fost editate mii de tomuri de dicţionare enciclopedice în care a fost adunat tot ce-a produs gîndirea omenească. Se vede însă că în această uriaşă creaţie mai sînt lacune, pe care o editură din New York s-a angajat să le înlăture.

De curînd această editură a tipărit o nouă enciclopedie, al cărei titlu este: „Îndreptar al criminalilor". Dicţionar pentru uciderea prin otrăvire, prin împuşcare prin strangulare şi înec, strangulare cu mîna strangulatorului etc.

Cititorul poate cumpăra, numai cu o jumătate de dolar, un tom de 303 pagini scrise cu caractere mărunte, în care poate găsi toate metodele de a lua viaţa unui om.

„Book-revue", buletinul bibliografic editat de ziarul „New York Herald Tribune", publică o elogioasă recenzie a enciclopediei. Recenzenta, Helene Hart, scrie că ea este un tovarăş de drum permanent al aceluia care se interesează de asasinate. După spusele ei, Dicţionarul e alcătuit cu multă atenţie şi autorul ei face multe trimiteri. Dacă, de pildă, vă interesează „Uciderea soţilor în bale", dicţionarul vă trimite la paragraful unde se arată că George Joseph a fost un mare specialist în această privinţă, cu o remarcabilă experienţă în acest fel de ucidere... Recenzenta îşi exprimă părerea de rău că enciclopedia se ocupă numai de crimele celebre din Anglia şi cere să se lipăreasca de urgenţă un nou volum „care să cuprindă crimele celebre din America".

Autorul dicţionarului, Spencer Shaw, este un vechi reporter de crime din Anglia care în ultimul timp s-a recalificat şi se ocupă de dezbaterile parlamentare ale Camerii Comunelor din Anglia.

Şi aşa cum scrie chiar el, „în timpul dezbaterilor parlamentare, cînd gîndul oamenilor capătă o turnură sanguinară, am început să-mi scriu cartea".

Micabiblioteca magazin

BIBLIOTECA CENTRALĂ
SIBIU

1516 SCRISORI INEDITE CĂTRE S. Vîrnăileanu

MAJORITATEA LOR PROVIN DE LA MIHAIL SADOVEANU, TUDOR ARGHEZI, AL. VLAHUȚĂ, C. DOBROGEANU-GHEREA, RAICU IONESCU RION, G. TOPÎRCEANU, A. D. XENOPOL, GALA GALACTION, G. CĂLINESCU, DEMOSTENE BOTEZ, M. RALEA, TUDOR VIANU

Prezentare de GRIGORE BOTEZ, ION ISTRATI *și* VIRGIL DANCIULESCU *(în pagina 3-a)*

Proletari din toate țările, uniți-vă!

magazin

ANUL VI — Nr. 225 • Sîmbătă 27 ianuarie 1962 • 8 pagini — 1,50 lei

DIN SUMAR:

INSTANTANEE PRAGHEZE
Însemnări de călătorie de Eugen BARBU

MAGAZIN MEDICAL
Dulăpiorul cu medicamente; Tratamentul prin hipnotism

MODA
Tricotaje; Rochii pentru fetele tinere

TURNEUL FOTBALIȘTILOR DE LA „DINAMO" de C. TEAȘCA

PARFUMURI NOI

INTERVIU CU... MOTĂNEL

REBUS — JOCURI DISTRACTIVE

ȘTIINȚA ȘI VIAȚA

Tehnicianul Const. Savu de la centrala automată de bloc din cartierul Ferentari, intervine prompt pentru a restabili un deranjament

Pe meridianele globului

Pe o stradă centrală din Havana

HAVANA — capitala Cubei libere

Prin urmare Havana! Compoziție urbană inedită. Fantezie arhitectonică amplasată între oglinda mării Antilelor și calota zării tropicale cu sclipiri de sidef.

Buildinguri orizontale, tip „cutie de chibrituri" alternează în zona Vedado cu răzleți zgîrie nori (de „buzunar" — remarca e întemeiată) angajați într-o competiție verticală pe termen nedefinit.

„Reporto-ul" comercial al orașului, veritabil păienjeniș de artere înguste, model Șelari-Lipscani, cunoaște un neîncetat freamăt, un zgomotos du-te vino.

Pe malul mării, cvartaluri de vile somptuoase, cu terase extravagante, cu peluze imaculate de gazon, iar la periferii cartiere în prea diferite de „Groapa lui Oatu" de pe vremuri de la noi. În alt punct al capitalei cubane, clădiri austere de instituții coabitează pe aceeași parte a străzii cu edificii care poartă amprenta barocului castilian autentic, dezinvolt.

Cinci vechi fortărețe coloniale cu contraforturi masive și metereze largi, sînt presărate pe litoralul Havanei, înălbit de soare, briză și bătaia perpetuă a valurilor. Dintre ele, se detașează El Castillo de Morro — postat de strajă la intrarea în port. Este una dintre cele mai vechi construcții înălțate de primele generații de emigranți europeni care au pus piciorul în „lumea nouă".

Deci, Havana! Panoramă policromă, anevoie de cuprins în corsetul unei definiții.

Animație, multă animație.

Frînturi de melodii ritmate; briză cu miros iodat de alge, de manague și arahide, de creveți și fum de benzină arsă.

Cînd și cînd limuzine sclipitoare, în interior cu instalații de aer condiționat, alunecă fără zgomot de-a lungul impunătoarelor „avenidas".

Palmieri din cele mai diferite soiuri, arbuști tropicali decorativi la tot locul: dintr-un capăt la celălalt al bulevardelor, în curțile caselor, ba chiar și pe verandele lor pitorești.

Ca și cum acest asalt al vegetației n-ar fi suficient pentru decorul exterior, în holurile imense ale marilor hoteluri Habana Libre, Riviera, Nacional, drept ornament principal e folosită tot o floră reprezentativă, mergînd de la orhidee, plante agățătoare, cactuși ciudați și pînă la palmieri cu „gabarit" impresionant. E de înțeles starea de

George IONESCU

• *(Continuare în pag. 2-a)*

ÎN VIZITĂ LA

Dan Iordăchescu

• Amintiri • Vitrina cu medalii • Colecția de autografe și de programe de sală • Tăieturi din presa internațională • Proiecte

Dan Iordăchescu pare un student... Nici nu-ți vine să crezi că tînărul acesta este laureatul a șapte concursuri internaționale: Varșovia 1955... Salzburg 1956... Berlin 1956... Geneva 1956... Toulouse 1958... Viena 1959... București 1960...

Dan Iordăchescu ne arată, cu justificată mîndrie, cele 7 medalii de aur și argint.

— Sînt lucrurile mele cele mai de preț. Fiecare din ele îmi amintește de zilele pregătirii, de emoțiile din ziua concursului, de bucuria de nedescris de a putea cuceri un titlu pentru țara mea.

— Care concurs v-a dat mai multe emoții?

— Cred că cel de la Salzburg, „Bicentenarul nașterii lui Mozart". Înainte de concurs, un grup de peste o sută de candidați a urmat un curs special pentru interpretarea muzicii lui Mozart. La terminarea studiului a avut loc un examen de selecție, la care au fost aleși să ia parte la concurs circa 30 de cîntăreți. Eu m-am prezentat cu studiile mele de la București...

— ...Care s-au dovedit cele mai bune, dovadă că vi s-a decernat medalia de aur. Dar... aveți „trac" atunci cînd participați la vreun concurs?

— S-ar putea altfel? De cîte ori cînt, indiferent dacă e spectacol, concert sau concurs, sînt emoționat. Iar faptul acesta, îmi ajută să creez legătura emoțională între mine și public.

Sandu MARIAN

• *(Continuare în pag. 4-a)*

ALO? CE E NOU LA 04?

Pășim în centrala telefonică interurbană din Palatul Telefoanelor, — cea mai mare din țară, care zumzăie ca un stup de albine. Claviaturile de formare a numerelor țăcăne mereu. Comenzile abonaților se succed una după alta, pe bandă rulantă. La fiecare poziție se aud apelurile telefoniștelor:

— Timișoara! Timișoara!

— Iașule! Intră în circuit mai repede și dă-mi fabrica de mobilă!

— Craiova! Ia-mi un tranzit cu Balșul pentru Constanța!

Orice convorbire interurbană trebuie servită în maximum o oră. Firește că în perioada de trafic forte — îndeosebi dimineața, cînd circuitele telefonice sînt suprasolicitate — durata unor convorbiri depășește timpul reglementar. Telefonistele se străduiesc însă să satisfacă cît mai mulți abonați, lucrînd cu repeziciune.

Iat-o, de pildă, pe telefonista Marcela Mateescu, de la poziția Constanța. Ea lucrează cu 6-7 circuite deodată, trebuind să facă legătura și să urmărească simultan efectuarea la timp a 6-7 convorbiri. Cum unele din acestea sînt cu durata fixă de cîte 3 minute, atenția telefonistei trebuie să fie bine distribuită...

Cum se face legătura cu Constanța? Comanda de la telefonistă trece în stația de frecvență, — marele „laborator" al centralei Victoria. Aci există o serie de echipamente electronice, care permit o exploatare mare a circuitelor. Printr-unul din sistemele de comunicație existente se face legătura cu stația Constanța și abonații respectivi — unul de pe malul Dîmboviței, iar altul de pe malul mării — intră imediat în convorbire.

Tot prin această stație de frecvență, se asigură — în urma comenzilor efectuate la „07" — convorbirile telefonice cu Moscova, Pekinul, New-Yorkul, Djakarta, Cairo sau orice localitate de pe glob care are legături telefonice internaționale. Dacă dv. ascultați vreun meci de fotbal transmis prin posturile noastre de radio din Ankara, Praga sau alt oraș, sau dacă priviți în ziare sau reviste vreo fotografie transmisă prin tele-foto, la aceasta își aduce o principală contribuție stația de frecvență. Inginerii principali ca C. Ștefănescu, mecanici pricepuți ca Paul Iliescu și Const. Melinte, ca și alți specialiști veghează în permanență la buna funcționare și întreținere a acestei importante stații.

Inginerul Radu Stan și mecanicul reglor Ilie Petre lucrînd la o centrală automată bucureșteană

Ionescu și Popescu în frunte

Stînd lîngă telefon, la unul din capetele firului, avem nevoie și de anumite informații, pe care le solicităm la „03". În Capitală, obținerea acestor informații se face mai greu la anumite ore întrucît — datorită lucrărilor de extensie a rețelei telefonice — au trebuit să fie schimbate multe numere de telefon. Odată cu tipărirea — spre sfîrșitul acestui an — a noii cărți telefonice, situația va fi îmbunătățită.

Unele telefoniste, ca Paraschiva

Mircea SCRIPCĂ
Fotografii: A. CONSTANTINESCU

(• *Continuare în pag a 8-a*)

Telefonista Paraschiva Florescu dovedește multă operativitate în căutarea numerelor de telefon solicitate la „03"

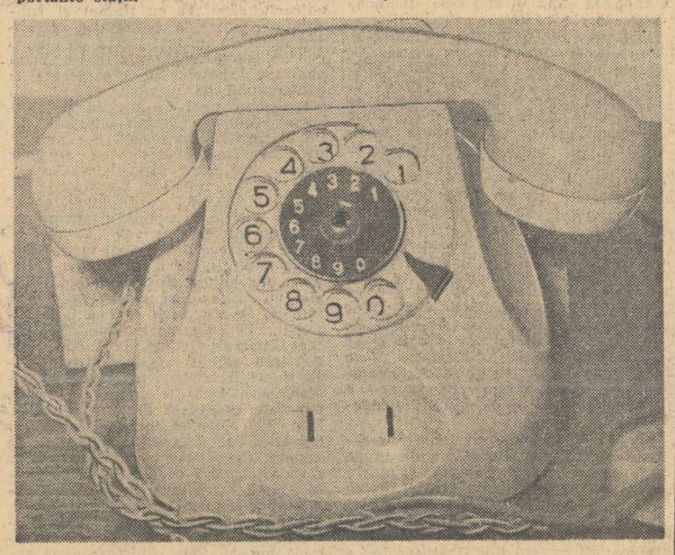

Noul tip de receptor telefonic, executat în mai multe culori și prevăzut cu unele noutăți tehnice în avantajul abonaților

MINIATURI

TREI SCHIȚE DE:

ILHAN — Turcia, THOMAS WALKINS — S. U. A., GIOVANNI GUARESCHI — Italia

la „Mica bibliotecă Magazin" (În pagina 8-a)

Urmăriți în pagina 5-a
ROMANUL NOSTRU ILUSTRAT
BALUEV
Adaptare după VADIM KOJEVNIKOV

DE PRETUTINDENI ★ DE PRETUTINDENI ★ DE PRETUTINDENI

CONFORM unei statistici întocmită de UNESCO, la sfîrșitul anului trecut apăreau în întreaga lume 7.660 ziare cotidiene față de 6.120 în anul 1948. Tirajul zilnic total al cotidienelor variază între 219—288 milioane exemplare.

●

ÎN MAGAZINELE muzicale din Germania occidentală s-a pus recent în vînzare un disc cu muzică de dans, al cărei titlu este „Trandafirul Alpilor". Muzica înregistrată pe acest disc nu e nimic altceva decît imnul hitlerist de tristă faimă „Horst Wesel-Lied" transpus în ritm de rock-and-roll.

●

AUTORITĂȚILE vestberlineze au publicat recent o statistică grăitoare care arată că „orașul de front" a devenit un adevărat rai pentru criminali. Datele se referă la luna august 1961 și arată că în cursul ei autorităților polițienești le-au fost sesizate nu mai puțin de 9.786 delicte și crime, deci 13 în medie pe oră! În fiecare 48 de ore a fost comis în Berlinul occidental o crimă sîngeroasă.

●

G. GLAZKOV, un muzician amator în vîrstă de 70 de ani, locuitor al orașului Verkniaia Uzaleia (Uralul de Sud) care colecționează instrumente muzicale, posedă o vioară, exemplar rar, purtînd următoare inscripție: „Cremona. Nicolo Amati 1617".

●

POTRIVIT calculelor făcute de economistul și publicistul american Robert Fisher, americanilor le trebuie 280 de ani pentru a lichida cartierele denumite în mod delicat „cartiere nestandardizate". În același timp, Uniunea Sovietică își propune să rezolve problema locuințelor numai în 20 de ani. Peste 20 de ani fiecare familie sovietică va dispune de un apartament modern, prevăzut cu tot confortul.

●

TERY MARTIN este campionul Angliei la tragerea cu arcul. Totuși — a judecat el — cu laurii sportivi nu poți fi sătul niciodată. Și s-a apucat de alte numere de atracție ce țin încordați nervii burtăverzimii. Noul „Wilhelm Tell" trimite săgeata într-un ou ținut pe cap de partenera sa. În lumea capitalului se consideră că pentru a face bani toate mijloacele sînt admisibile.

●

NU DE MULT, în S.U.A., cei ce se autointitulează „apărători ai libertății" au demonstrat locuitorilor unui oraș o ultimă „inovație" tehnică. Închipuiți-vă niște gratii de oțel, avînd înălțimea de 1,50 m. și lungimea de 9 m., purtate de o mașină blindată. Această mașină care produce curent electric de înaltă tensiune — după cum a lămurit generalul american F. Hartel — „e capabilă să trîntească la pămînt pe orice grevist, cu un șoc electric".

●

DE CURÎND s-a celebrat prima aniversare a teritoriului pămînturilor desțelenite din Kazahstan. Întinzîndu-se pe 25.500.000 ha., acest teritoriu depășește suprafața Franței. Recolta de grîu pe care a dat-o toamna trecută, este egală cu jumătate din întreaga recoltă a Statelor Unite.

●

DESCHIZÎND, în cadrul unei reparații, un ceasornic expus la muzeul din Ljubliana, ceasornicarul Metod Baic a găsit în interiorul acestuia următorul bilet: „Imbecilule, de ce ai mai deschis ceasornicul: el a fost reparat în 1846", purtînd semnătura ceasornicarului din secolul trecut.

●

DE CURÎND, la circul din Leeds, Anglia, a avut loc celebrarea unei căsătorii. Eroii principali au fost Priscilla Birt, mîncătoare de foc, și George Maddox, pompier, ambii salariați ai acestei instituții artistice.

●

CULTIVAREA plantelor medicinale cunoaște în Republica Democrată Vietnam o dezvoltare din ce în ce mai mare. În prezent se cultivă în Vietnamul de nord peste 300 varietăți de plante medicinale locale și peste 30 varietăți importate din China și Coreea. Demn de semnalat este faptul că 75 la sută din materia primă farmaceutică folosită în medicina tradițională a acestui stat este produsă în țară.

●

OSKAR HANDLIN, istoric american de la Universitatea din Harvard, a surprins pe colegii săi cu următoarea teorie neobișnuită. „Mai mult de 20 de ani de muncă cu cei mai buni studenți ai țării, a recunoscut el în paginile revistei „Atlantic", m-au convins că predarea istoriei americane în colegiile și universitățile S.U.A. nu e de nici un folos... Tinerii și tinerele noastre pot să fie sută la sută americani și fără să știe data exactă a războiului pentru independență". Pînă acum se considera că a ști istoria țării tale e o parte importantă a educării fiecărui om de cultură.

(Urmare din pag. 1-a)

extaz în care a căzut, în urmă cu peste un secol savantul Humboldt, găsindu-se deodată în mijlocul acestei apoteoze vegetale a naturii, dispărute în alte regiuni ale globului, încă din ere foarte îndepărtate, dar conservate în Cuba de condiții climatice naturale, excepționale.

În ce ne privește, nu mică ne-a fost uimirea constatînd că plăpîndul cuib de patlagină de la noi, cu frunze de 5-10 centimetri, capătă în condițiile de climă din Cuba, proporțiile unei plante gigantice de 2-3 metri, cu frunze — fără exagerare — cît o umbrelă mare de plajă.

Cît privește faimoasa istorioară cu pălăria uitată pe iarbă, de un călător sosit cu ani în urmă, în Cuba, n-o putem confirma. Dar nici infirma. De cîteva ori ne-am propus să verificăm dacă lăsînd dimineața o pălărie, pe jos, pe iarbă, o vom găsi seara suspendată la un metru înălțime de la pămînt, în vîrful ierbii crescute vertiginos în scurtul răstimp dintre un răsărit și un apus de soare. Prinși de alte treburi, am uitat de toată această poveste așa că...

Oricum însă, aproape ai înclina să crezi că ratiunea de a fi a Havanei constă în rolul de „pretext" urbanistic destinat să valorifice o floră cum nu există în multe părți ale lumii.

Pitorescul cuban are tonalități profunde, lipsite de artificial, de stridențe. El îți evocă farmecul sobru al reflexelor luminii în luciul lemnului de esență prețioasă.

...Pentru a „explora" atmosfera locală ne lăsăm antrenați de un „joc" care ne absoarbe, căutînd să inventariem imaginile și aspectele știute din lecturi, din povestiri confruntîndu-le cu realitatea aflată înaintea privirilor noastre.

Și jocul ne pasionează, devenim spectatorul propriilor impresii, al operației de sortare și comparare a lor, cu ceea ce știam anticipat.

Sentimentul că revezi uneori frînturi de imagini cunoscute, stăruie...

Ai mai cutreierat cu gîndul, solitara arteră Malecon care se dizolvă parcă undeva în depărtare, sub tremurul aerului încins de arșiță. Filigramul coroanei eucaliptului îl cunoșteai nu dintr-o singură descriere.

Foșnetul frunzelor de glicine, sub adierea alizeelor, l-ai ascultat redat de multe poeme. Sigur, ai mai văzut într-o gravură sau poate într-un film, pescarul, de pe promontoriul stîncos, cu privirea pironită pe întinsul de sineală al mării. Milenii fără de șir valurile înspumate au sculptat franjurile de piatră ale țărmului, au dăltuit firide în stîncă, au măcinat rocile de mărgean, transformîndu-le în pudră fină cu care s-au împodobit superbele plaje ale capitalei Cubei Miramar, Cubanacan.

Așa-i Havana!

Oraș fără tramvaie. Motivul? Foștii proprietari din urmă cu trei-patru ani ai luxoaselor vile din cartierul Cubanacan, n-aveau nevoie de tramvai. Dimpotrivă. Să nu fi auzit de așa ceva. Urechile lor delicate, obișnuite cu păcănitul discret al jetoanelor de la ruletă, anevoie ar fi suportat uruitul greoi al roților metalice de tramvai. Apoi ce utilitate ar fi putut avea pentru ei tramvaiul, acest „desuet" vehicul de transport? Cu limuzinele „Cadilac" ori „Buick", — comandă specială, pe care le posedau, în 7 minute numai — ba nici atît — ajungeau din centru pînă la fastuoasele lor reședințe din „Reporto Cubanacan".

Pe urmă încă un alt temei, și mai serios, pentru ostracizarea tramvaielor la Havana.

Zgomotul lor asurzitor ar fi stingherit mult siesta magnaților cu accent de Ohio, ori a speculanților de bursă din Wall-Street veniți în week-end la Havana, acompaniați de secretare afectate. Iar valetul de casă al acestor personaje, Batista, avea drept principală atribuție să facă totul pentru a nu-și indispune stăpînii, a nu le tulbura „odihna".

Cum se descurcau restul de aproape 800 de mii de locuitori ai orașului? Bine, dar de ce a mai dat dumnezeu, omului, două picioare...

Astfel se face că Havana a rămas fără rețea de tramvaie. Astăzi, guvernul revoluționar al Cubei caută să remedieze cît mai mult acest neajuns, acoperind toate cartierele cu linii dese de autobuze și troleibuze care înlesnesc transportul public pînă în cele mai îndepărtate puncte.

Cîte nu-s încă de spus despre Havana...

...Exuberanță meridională fireasc, multă exuberanță

Mulțime jovială se scurge pe arterele centrale cu trafic mare, conversînd cu vioiciune, salutînd, rîzînd, glumind.

Ici, colo, la colțuri de stradă, eternii anticari volanți ai oricărui oraș expun cărțile, frumos orînduite pe mici postamente de lemn, ba uneori și pe treptele scărilor de la intrarea diverselor edificii.

Un detaliu primordial pentru buna dispoziție a ziaristului bucureștean sosit la Havana. El nu va avea aici sentimentul descumpănitor de care este încercat, vizitînd, să zicem, Bagdadul și văzînd de jur, împrejur, firmele scrise în complicatul alfabet arab, care nu-i oferă nici un punct de sprijin pentru a se orienta. Cu totul alta e situația la Havana.

Multe din denumirile de instituții sau firme care reținprivirea pe elegantul Paseo del Prado ori Avenida Simon Bolivar îi sînt locuitorului urbei de pe malul Dîmboviței, tot atît de familiare ca și cele de pe strada Buzești ori Calea Victoriei.

„Biblioteca", „Drogheria", „Casa", „Farmacia", „Carne", „Teatro" etc. Nu cumva era o iluzie că ne găseam în plin Prado și nu pe Bulevardul 6 Martie? Nu sînt de loc — trebuie să recunoști cititorule — necunoscute pentru noi asemenea denumiri ca cele de mai sus. În special o firmă de „instituție" de care te ciocnești des în Havana, are rezonanța ei evocatoare: „Bodega"...

Există și un gen de bodegă mai modestă, alintată cu diminutivul „bodeghita". Tot așa titlurile știrilor din ziare, textele afișelor și reclamelor, ale ordonanțelor oficiale sînt foarte adesea accesibile pentru noi: „Aviso! Municipio de la Habana!" — „Educasion fizica obligatoria en la universidad!" — etc, etc...

„Adelante Cubanos"

Ridici receptorul telefonului aflat în cameră la hotel pentru a vorbi în oraș. Înainte de a apuca să rostești un cuvînt îți răsună în ureche vocea avîntată a operatoarei de la centrală care te salută: „Viva la Revolucion".

Cobori în hol și anunțul de la difuzor care cheamă pentru a doua zi după amiază pe membrii miliției revoluționare patriotice la (instrucție se termină cu aceleași cuvinte.

Ai ajuns în stradă și ecoul cuvintelor auzite la telefon și la difuzor este multiplicat de lozincile scandate de coloana demonstranților care se perindă minute în șir prin fața ta, îndreptîndu-se spre locul de desfășurare al cotidianului miting...

Oriunde îți arunci privirea, pancarde cu inscripții patriotice și lozinci care vibrează de patos revoluționar: pe frontoanele clădirilor, în holurile instituțiilor, pe manșetele noilor volume editate, între standurile librăriilor, pînă și pe vizierele taxiurilor. Pretutindeni figuri pitorești de ostași bărboși înarmați din milițiа patriotică, mergînd care încotro. În ținuta lor nimic marțial; chipul le este luminat de un surîs cordial, sînt prietenoși îndatoritori, gata de a-ți da orice lămurire, amabili pînă într-atît încît sînt în stare să-și lase treburile și să te însoțească, pentru a te ajuta să te descurci, oricît de lung ar fi traseul care duce de la „Hotel Nacional" la redacția ziarului „Noticias de Hoy", unde erai așteptat.

Într-adevăr, nimic poate nu-ți vorbește mai patetic despre prefacerile petrecute în Cuba decît expresia de pe chipurile oamenilor. Pe vremea singerosului dictator Batista figurile cubanezilor purtau o pecete tragică, exprimau oroare și mînie.

Astăzi pretutindeni în Cuba, oriunde mergi, vei vedea în jur chipuri șocolatii albi sau negre scînteind de entuziasm și de mîndrie pentru tot ceea ce a fost îndeplinit în răstimpul trecut de la triumful revoluției — radiind de speranță și încredere pentru tot ceea ce urmează să fie îndeplinit.

Te simți bine printre acești oameni din primele momente, iar pe măsură ce îi cunoști mai bine ești încercat de dorința de a-ți exterioriza cumva sentimentele.

Te descoperi la un moment dat fredonînd refrenul „Adelante Cubanos!" „Înainte cubanezi" — pe care l-ai auzit de sute de ori în cele cîteva zile de cînd ai sosit la Havana. Semn că euforia Havanei revoluționare e irezistibilă, are însușirea de a contamina instantaneu...

Cîte ceva despre efectele „uraganului deasupra zahărului"

Ca să cunoști adevărata Havană muncitoare, ca să înțelegi sufletul cartierelor populare, ca să poată trăi în condiții civilizate. Pentru ei, pentru muncitorii din Havana se construiesc cu sprijinul guvernului revoluționar sute de locuințe noi în capitala Cubei.

În acest cartier al Havanei, la umbra unor arbuști tropicali, pe o tablă improvizată am văzut într-o zi o învățătoare care arăta micuților cu chipul șocolatiu cele dintîi litere ale alfabetului. În colțul tablei — portretul lui Fidel Castro. Sub el, o mînă stîngace în ale scrisului așternuse cuvîntul „Vanceromos!" („Vom învinge"!) „Da, vom învinge" — mi-a spus-o învățătoarea Izabela Ruiz.

Ce ne întărește această convingere? Arătîndu-mi ziarul „Revolucion" care reproducea interviul lui N. S. Hrușciov acordat unui grup de ziariști cubanezi continua:

„Cuba are prieteni sinceri, de nădejde. Alături de ei ne simțim puternici, nu ne temem de imperialiști".

. . . . . .

De fapt introducerea noastră în tema „actualitatea politică cubană" s-a produs indeajuns de „ex abrutto".

În ziua în care am sosit la Havana, trecînd pe sub portalul somptuos al hotelului „Nacional" ne-am îndreptat către serviciul de recepție al hotelului, unde urma să solicităm o cameră, aproape concomitent cu o echipă de membri ai miliției revoluționare însărcinată să efectueze naționalizarea hotelului.

Bucuros că am șansa să asist la un asemenea eveniment, aproape că uitasem scopul pentru care mă găseam cu bagajele în holul hotelului „Nacional". Era foarte instructiv să urmărești detaliile operațiilor de naționalizare.

Unii dintre funcționarii vechi ai hotelului predau cu o figură rigidă, scriptele cerute. Alții, cei mai mulți, se conformau cu multă tragere de inimă fiecărei dorințe a echipei.

Unul dintre liftieri, recunoscînd printre milițienii veniți să efectueze naționalizarea o veche cunoștință, se duce și îl îmbrățișează cu căldură, uitînd poate pentru prima oară în cariera lui de liftier la hotelul „Nacional", că cutia metalică a ascensorului se completase cu oameni nerăbdători să ajungă la etajele unde aveau camerele. După acest scurt intermezzo revine la datorie, își cere scuze pasagerilor din ascensor într-un fel în care n-a convenit deloc unora dintre ei, impacientați de așteptare, iritați că le este dat să asiste la evenimentul naționalizării.

— Știți — le spune liftierul — nu l-am mai văzut pe Andres de cînd a plecat în 1958 în Sierra Maestre...

În sfîrșit, agitația se mai potolește și iată că deodată ne observă și funcționarul de la recepție și tînărul în uniforma miliției populare, care luase loc lîngă el.

Funcționarul ne înregistrează în tabelul de călători în timp ce milițianul ne privește pașaportul cu interes și văzînd de la distanță inscripția „Visa de cortesia" fața i se luminează.

— Sînteți — ni se adresează — primul vizitator înscris în noul registru al hotelului „Nacional" care de cinci minute a trecut în patrimoniul poporului.

După îndeplinirea formalităților dau să plec în cameră dar comunicativul milițian părăsește ghișeul părînd că dorește să înfiripe o conversație cu noi. Scotocește în tașca de la centiron și ne oferă o insignă a sindicatului docherilor havanezi: „pentru prietenia romino-cubană".

Despachetez, un duș, o cafea și înviorat revin în holul hotelului. Interesat, privesc tabelul prețurilor.

În dreptul numărului camerei pe care o primisem este cifra „12 pesos" o linie roșie. Alături, scris „8 pesos". Efectul măsurii de naționalizare se repercuta mai repede decît te-ai fi așteptat. Prețurile camerelor la hoteluri deveneau acum accesibile nu numai turiștilor de peste hotare dar și cubanezilor obișnuiți care nici în vis, înainte, nu-și îngăduiau să spere că ar putea dormi cîteva zile la hotel „Nacional".

Milițianul bărbos ne zărește iar, ne zîmbește prietenos și aflînd că sînt gazetar dintr-o țară prietenă se consideră dator să mă pună la curent cu ultimele noutăți din Havana. Ne vorbește precipitat despre felul în care decurge operația de efectuare a reformei urbane, ne explică cum va reuși Cuba să depășească prin forțele proprii urmările eventuale ale embargoului, ne întreabă dacă la Miami n-au fost noi provocări ale transfugilor, apoi trece la alt amănunt.

— Sosirea dv. la Havana coincide nu numai cu naționalizarea hotelului „Nacional", ci și cu un alt eveniment: se împlinesc treizeci de ani de la cel mai mare uragan cunoscut de Cuba în secolul acesta. A fost mare prăpăd atunci. Uraganul a doborît trei milioane de palmieri. S-au înregistrat mii de victime. Dacă subiectul vă interesează ca gazetar, vă pot povesti multe amănunte pe care le știu de la părinți. Îi mulțumesc pentru amabilitate, firește subiectul prezenta într-un fel interes, dar îl fac să înțeleagă că mai mult mă interesa un alt uragan, cel de care a vorbit și Jean Paul Sartre — „Uraganul deasupra trestiei de zahăr — Revoluția cubană.

Și iată-ne, afară în stradă, cutreierînd orașul cu intenția de a evalua cu proprii noștri ochi efectele acestui „uragan".

Popas într-o librărie. Vînzătorul ne informează că aproape nimeni nu mai cumpără.

— E curios — ne spune el — dar astfel stau lucrurile. Tineretul nostru se pasionează acum de economie politică, istorie. Și-a pierdut interesul pentru comicsuri. Tot ce a comandat lunile trecute a rămas aproape nevîndut.

Cîteva minute mai tîrziu la un chioșc cu cărți remarcăm că un cetățean solicita un volum de Engels, în timp ce un al doilea era cufundat în lectura unui studiu intitulat: „Economia Cubei — perspective".

A doua zi în ziare, amănunte despre efectele naționalizării marilor proprietăți imobiliare. Naționalizarea n-a „lezat" decît interesele unui pumn restrîns de oameni. În Cuba cîteva sute de inși deținеau imense proprietăți imobiliare, trăind din specula cu chirii. Ei stăpîneau „imperii" de 8 pînă la 10 mii de apartamente.

Naționalizarea le-a expropiat „latifundiile" locative. În schimb, zeci de mii de familii nevoiașe și-au găsit adăpost. Revoluția cubană nu se oprea la jumătăți de măsură.

Facem o vizită la sediul comisiei care se ocupă cu aplicarea legii naționalizării. Aflăm că totul a decurs în cele mai perfecte condiții.

Disciplina cetățenească a fost la înălțime. Nici o încălcare a dispozițiilor, nici un incident.

Ni se relatează amănunte despre naționalizarea clubului „Cubanaleco", pînă nu de mult un adevărat templu al rasismului. Ne este tradus preambulul la statutul acestui club din care făceau parte mari bogătași cubanezi și americani. Cele cîteva file ale preambulului erau un mic rezumat concentrat al „concepțiilor" etice după care se ghida... Ku-Klux-Klanul american. De altfel au fost găsite în interiorul clubului cagule de model Ku-Klux-Klan și... svastici.

A fost luată hotărîrea ca imobilul clubului „Cubanaleco" să fie reamenajat și transformat într-un centru de recreație pentru școlarii ale căror familii sînt nevoiașe. Încă un bastion al reacțiunii din Havana căzuse în fața asaltului revoluției.

Un aer proaspăt, primenitor pătrundea năvalnic pretutindeni, revoluția opera în ritm tumultuos prefaceri fundamentale realității cubane.

George IONESCU

Fragmente dintr-un volum în pregătire.

INSTANTANEE PRAGHEZE

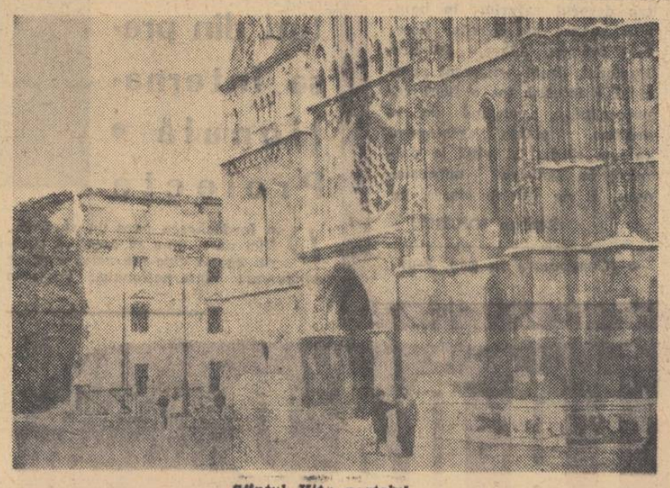

Sfîntul Vit: portalul

Un autobuz rapid străbate pădurea slovacă cu 120 de km la oră. Prin ferestrele abia deschise, esența moliftului se simte insistent. Peisagiul e dulce, are culoarea stinsă a sodei. Întunericul și lumina verde a frunzelor ciuruite de soare alternează, ca într-un joc de copii. Apar, pe neașteptate, cîmpuri de culoare incertă, ogoare la capătul cărora veghează piramide uriașe de sfeclă. Țăranii, îmbrăcați orășenește, gonesc către locul de muncă pe motociclete și scutere. Nimic rural. Satele, mici cartiere de locuințe solide de piatră, acoperite cu țiglă roșie. La dreapta și în stînga, vechi domenii, cu castele roase de timp, veghează, de pe colinele blînde, ziua de toamnă feerică. În botul mașinii: o ploaie galbenă de frunze, lenește ca niște mici păsări ale paradisului căzute în mătasea aurie a amurgului...

Dunărea a rămas în urmă, undeva între sălciile pierite sub potopul de lumină al începutului de toamnă, cînd soarele parcă se sfîșie și împrăștie în jur o lumină metalurgică. Fluviul somnoros duce pe spatele lui obosit mari vase de mărfuri. Glasuri omenești răzbat de dincolo de firul apei. Într-o clipă de visare, te poți socoti ajuns pe malul Styxului, în așteptarea marei călătorii. Rezonanța limbii germane te trezește la realitate. Marinari vienezi își comunică meniul cu voce tare. Bratislava, cățărată pe un munte mijlociu, cu molcomul său aer provincial, a rămas în urmă, desenul răsărit în ferestrele albastre ale autocarului se înversunează, capătă vigoare și, în ceasul limpede al amurgului, te crezi în Danemarca, poate și din pricina solemnității trecerii unor vite bine îngrijite, placide. Decorul suferă de un lux rece-vegetal, e șlefuit și se simte mîna omului. Nu se mai face agricultură, ci horticultură. Aglomerările silvestre au etaje, panorama a fost îndreptată după gîndiri îndelungi.

A rămas în urmă și Brno, cu catedrala Sfîntului Petru, dominată de dramaticele sulițe negre aruncate spre cer, cu tenebrosul castel Spielberg, loc istoric, evocînd mai încoace, în timp, martiriul patrioților uciși de către naziști. Prilej de meditație la amintirea scărilor însingerate, a bolților sub care au răsunat sinistre împușcături. Copacii, cu o dureroasă indiferență, își lasă umbrele pe o iarbă sacră, sub care au căzut oameni. Catedrala modernă nu mai este altceva decît închisoarea monument, unde fără chipuri zugrăvite pe pereți, fără rugăciune, în vorbele mărunte ale ghidului, regăsești strigătul torturaților, mersul amînat spre locul de execuție. Măcar atîta să fi învățat omenirea după atîta carnagiu, că în viitor, crimele făcute în numele războiului nu mai sînt posibile. Spînzurători subterane și deasupra, pe dealurile pline de frunziș, exuberanța naturii necontrolate, pornite să se nască și să moară într-un ciclu inexorabil.

Impresii, impresii...

La Brno, ravagiile barocului sînt mai puțin evidente. Să nu fie gluma în piatră a unuia dintre cei doi arhitecți aflați în întrecere, care l-a întors cu spatele pe Sfîntul Petru la cel învins, sublimitatea ar fi fost deplină, pentru că verdele bronzului, rozariul spiritual sub pielea de antracit, căpătată cu timpul și subtilitatea gotică a catedralei, garantau aceasta. Am mai trecut pe aici, îi cunosc pe oameni, păstrez o bună amintire hotelurilor excelente și personalului de serviciu, educat în practicarea unei expansiuni potolite. Igiena cunoaște forme maxime la amicii noștri cehoslovaci. S-a mostenit cafeneaua vieneză, cu perdele groase care sting zgomotele. Covoarele merg prin toate interioarele și faianța strălucește pretutindeni, ca și cînd o armată de oameni veghează ca, la prima infestare, urmele cele mai ușoare ale trecerii omenești să fie șterse. Muzicanții, ca și la Praga, cîntă ușor, nu siluesc instrumentele. Viorile au dulceață și atmosfera devine tainică. Se bea bere și încă bere caramel, de culoarea castanei. Noi cerem imperativ sticle de Pilzen de culoarea grîului și privim la băieții tineri și blonzi, cu obrazul incendiat, care lasă pe masă, cu grație, paharele spirituale de formă conică. Este instructiv să vezi bisericile și muzeele, dar de învățat, înveți de la oameni. Cehoslovacii invită prietenii la restaurant, fără ca aceștia să se simtă jigniți. Se petrece decent, fără expansiunea noastră obișnuită. Am văzut o nuntă terminată la prînz, la Grandhotel. Se auzea un menuet de pe estrada muzicanților, mireasa avea aerul sănătos al unei lucrătoare agricole și urările se făceau cu o discreție care m-a pus pe gînduri. Nimic din curiozitatea atît de supărătoare a celorlalți din altă parte. Se citesc ziare înguste și se bea cafea. Mîroase a cîrnați prăjiți și, pe pereți, tablourile mărite ale unor platouri cu mîncări ispititoare trădează o poftă de mîncare pe scară națională. Trebuie spus că oaspeții se întorc în țara lor cu surplusuri la cîntar, ceea ce dovedește o ospitalitate veche. Se observă o estetică a linguriii, cristalul de Boemia sună limpede între două sincope ale orchestrei, aici nu se concepe tacîmul altfel decît dacă e de argint. Se consumă enorm de multă șuncă și ouă, salata cu ariile verzi, stropite cu oțet violet, fiind un eveniment. Oamenii poartă smoking, fără să creeze impresia de snobism. Bătrînii profesează politețea din obișnuință, deși la o privire atentă îți dai seama că au fost mici meseriași. Buna creștere văzută în masă te reconfortează, deși undeva se simte o detașare care pe sentimentali îi face să sufere ușor...

O Veneție subterană

Fagul și bradul alternează cu mîndrul mesteacăn, copac nobil, delirant toamna, cînd coardele lui se subțiază parcă și lasă în jur harfe cu fire rupte, ca după un cîntec păgîn. Mașina gonește înaintea nopții. La cărămidăriile lăsate în urmă ard focuri mari, în explozii de roșu fierbinte. Trupuri asudate veghează cuptoarele. Dinspre pădure respirația serii înghează interiorul autocarului. O brumă umedă cade peste Boemia cea roșcată, inundată de ultimele raze de soare. Am văzut *Macocha*, în drum, o peșteră de un spectaculos legendar, pitită între păduri străvechi. Imensa nucă de calcar, luminată de reflectoare e o Veneție subterană, excitînd imaginația prin imaginația naturii. La 138 de metri adîncime, pe sub păduri inverse de marmoră, străpuns parcă de imaginea lor răsturnată din apa verzuie, te strecori pe sub aglomerări de luminări cafenii de dimensiuni colosale. O *Lavră*, parcă mai misterioasă decît cea adevărată, cu sfinți zidiți de apă în calcar, străvezii din pricina jocului de lumini, apoi o pagodă, la schimbarea compartimentului sub care te plimbă barca fragilă. Turme de elefanți sacri, dintr-un fildeș de imitație, migrează pe pereții înalți spre destinații necunoscute. Peplumul translucid are caverne. De sus, de undeva, se aude vîntul îndepărtat ca o cîntare de violoncel. Pe o pilnie de piatră, pe care lunecă un stol de frunze roșii, anotimpul al treilea își pierde identitatea. Lacul, de un albastru mort, are sub el nuferi electrici. În jur, arabescurile minerale sînt cuprinse de exaltare. Rivaltele verzi transformă într-o vegetație infernală pădurea de piatră străvezie. Carstul are o imaginație fecundă. Infernul, în viziunea creștină, este evocat de un calvar sugerat după munca picăturii de apă pe sute de ani. Arctica, văzută în mic, ca într-un desen de explorator fără mijloace moderne de reprodus, altare, Paradisuri care în închipuirea ghizilor neobosiți au o feerie fără putință de limitare și în sfîrșit, apare însuși Jan Huss, deasupra unei vetre infernale. Acostarea ne smulge din acest cinematograf natural. Afară ai sentimentul că te afli într-un tînut atunci descoperit, unde totul e numai părere. Acum, în drum spre Praga, cînd totul îți reapare ca pe o peliculă reanimată, din tot farmecul zilei n-au rămas decît tulburi amintiri. Deasupra Boemiei, luna, ca un foc albastru de vreascuri, aruncă o lumină rea deasupra lumii...

Vltava cîntă solfegiul serii...

În apa tulbure, podurile Pragăi își pierd contururile. Amiaza de toamnă are o suferință a luminii, o decantare ucigașe. Oamenii vin aici și se reîntorc fără să înțeleagă prea bine de ce. Le place silueta neagră a orașului, carnea întunecată a timpului crescută peste relieful de piatră, aerul nemișcat, cu o ploaie fină de cărbune în el, pe care-l *străbați*, cum ai sfîșia o pînză diafană de cenușe împietrită... Vltava cîntă solfegiul serii sub camera acustică a podului Carol. Totul e incrementt. Pescarii par și ei de piatră. Gestul uitat al undiței întinse are ceva dintr-o mișcare infinită. Sub bărci, undele rîului abia bolborosesc. Peștele este un eveniment și n-am văzut pe nimeni scoțînd la suprafață vreo vietate argintie, zbătîndu-se, parcă să nu tulbure pacea din jur. La ore întîrziate se aud clopotele de la Loreta, 27 de cupe de bronz, lovite de o limbă metalică. Cu o atenție mai mare a urechii poți distinge mișcarea Sfinților înșiruiți într-un carusel vechi, negru și el, cocoțat într-un turn bătrîn. În piețe medievale, strîmte, cu dale de piatră lustruite, trec tramvaie, fără zgomot. Roțile alunecă cum alunecă săniile și, din nebăgare de seamă, poți să le crezi sub ceață, corăbii cu lumini moarte în care călătoresc sufletе liniștite. Nu se claxonează, liniștea are pietate, se aud pași grăbiți sub Turnul Pulberăriei și parcă în Malá Strana s-a oprit o diligență. Am distins copite de cai, lunecînd pe o uliță înclinată. Oraș al ecourilor, Praga are un timp numai al lui, o culoare numai a lui. Piețele, apostolii cu aureole lucitoare, îngerii grași și impudici, copii ai unei arte prea încărcate după gustul meu, se adună seara într-un straniu colocviu deasupra orașului. Sus, pe colinele umbrite, pe terasele cafenelelor, îndrăgostiții și-au ocupat locul știut de mult pentru pîndirea agoniei soarelui. Deasupra Hradcinului cerul a și tras o cortină portocalie care ia parcă pe sus siluetele palatelor, răpindu-le cu fum și nesiguranță a aerului...

Nu se putea ca aceste amurguri de un farmec unic în lume să nu fi creat gustul pentru vitraliu. În biserica *Sfîntul Nicolae*, la ceasul acesta, fulgerul de aur pur din mîna sfîntului Ignazio de Loyola, a căpătat foc. Dracii de marmură, cu ghiulele și lanțuri tot din metal prețios, vor parcă să iasă din tiparul lor blestemat și să fugă undeva. Lumina bolnavă umple nava pustie și nu se mai aude nimic. Afară, orașul intră în ființa lui nocturnă, mai bogată. Copacii susură, undeva mari lacăte scîrțîitoare încuie uși părăginite. Cineva lovește cupa metalică a fîntînei aflate în mijlocul grădinii palatului regal de vară. Dacă apleci urechea, picăturile de apă căzute pe bronz îți evocă o cavalcadă de clopote. Finul abia cosit, poate ultimul din acest an, aruncă esențe. La Sfîntul Vit, din zbaterea gotică severă rămîn pe pardoseli doar urme de caleidoscop. Culorile se topesc. Veninul și purpura se amestecă, seara ucide orice relief. Legendele te persecută. Sfîntul Vaclav va coborî poate noaptea aceasta din munții unde se bănuiește că doarme și se va așeza în sfîrșit în racla lui de piatră, aflată dincolo de două porți ghintuite, pline de steme, grele din pricina risipei de metal. Aud pe Smetana povestind pe note tragica lui poveste...

Farmecul serilor pragheze

Să lăsăm altarele împodobite cu granate, să ieșim spre strada alchimiștilor, luminată acum de felinare cu lumină verzuie, spectrală. O farmec al străzilor înguste, pe sub bolți galbene de piatră, o, farmec al acestor seri pragheze, pline de o muzică neînțeleasă! Păpușile de cilți și ceară stau încremenite dincolo de geamurile caselor pitice. Uneltele și laboratoarele misterioase abia acum, la începutul nopții, capătă misterul ce le-a născut. Cine a descoperit taina vieții veșnice și nu s-a folosit de ea?...

Am mai trecut cîndva pe sub porticurile acestea, am intrat mai sus, în imensul palat cu trei curți. Umbra mea a șters zidurile venerabile și a lăsat loc altora... Iată obeliscul, dincolo de geamurile întunecate e sala Vladislav, cu nervurile sale subțiri ca ale aparatului circulator. Galeriile și sala spaniolă, incunabilele de la Strachow dorm în rafturile lor, totul se amestecă într-o îngrămădire de amintiri. Prin sala teologică și sala filosofică au trecut pașii de demult ai lui Nelson și ai ladyei Hamilton. Iezuiții au intrat aici și au ars toate cărțile șocotite periculoase. 30.000 de volume unice au fost făcute cenușe...

Mi se pare că m-am rătăcit... Vltava mai are o șiră alburie de lumină în undele liniștite. Pescarii și-au strîns undițele. Pe cheiuri s-au aprins primele lumini ale cafenelelor. Undeva, într-un cimitir îngust, doarme rabi Löew, tatăl Golemului. Sus, la *Petrin* bate vîntul, măturînd vechiul zid al foamei. Aici a rămas uitată sub stele o masă de piatră care arată încotro sînt principalele capitale ale lumii. Dacă te rătăcești prin Europa, călătorule vino aici și vei regăsi drumul tău...

Pe nesimțite, din pulberea de cărbune și din mantila nopții a răsărit un alt oraș, spre care pornim flămînzi: Praga nocturnă. Neonul explodează sub frontoane severe și coloanele capătă o carapace de sticlă. O lume veselă caută intrările barurilor, unde se petrece decent după o zi de muncă. Oglinzi prețioase invie din pereții tapisați cu mătase. Din întuneric răsare o ninsoare palidă de cristale.

Să ne grăbim, pînă cînd parfumul amăru; de frunză descompusă nu va putrezi de tot și va deveni funerar. Orele acestui început de noapte mai păstrează în ele ceva din orgia tristă a lui octombrie. Veniți oricînd la Praga, dar mai ales toamna...

Eugen BARBU

Imagine din Praga

1516 scrisori inedite către G. Ibrăileanu

Către sfîrșitul anului trecut, Biblioteca Centrală Universitară „Mihai Eminescu" din Iași a intrat în posesia unui fond de scrisori, adresate lui G. Ibrăileanu de cele mai reprezentative personalități ale culturii și, în deosebi, ale literaturii române contemporane. Întregul fond provine de la descendenții criticului, care l-au păstrat cu mare grijă, dimpreună cu o seamă de fotografii, manuscrise și obiecte ce i-au aparținut. Scrisorile, recent achiziționate — astăzi clasate și catalogate — sînt în număr de 1516, iar dintre acestea, cel puțin 700 — potrivit aprecierilor unui grup de specialiști care le-au inventariat — „prezintă o valoare istorico-literară deosebită. Multe scrisori conțin date de o importanță excepțională pentru clarificarea unor momente din viața politico-socială dintre anii 1890—1935".

De-ar fi să pomenim doar numele semnatarilor acestor scrisori — devenite azi prețioase documente — încă ar fi destul pentru a ne putea da seamă de însemnătatea pe care o prezintă. Fondul amintit cuprinde scrisori de la Mihail Sadoveanu (sînt cele mai numeroase), Tudor Arghezi, Al. Vlahuță, Anton Bacalbașa, C. Dobrogeanu-Gherea, Raicu Ionescu Rion, A. D. Xenopol, Vasile Pîrvan, Gala Galaction, Șt. O. Iosif, G. Topîrceanu, Liviu Rebreanu, Ionel Teodoreanu, Al. Brătescu-Voinești, Octavian Goga, Hortensia Papadat-Bengescu, G. Călinescu, Victor Eftimiu, Mihail Ralea, Tudor Vianu, Otilia Cazimir, Demostene Botez, I. I. Mironescu, Ion Minulescu, Cezar Petrescu, Al. Philippide, Jean Bart și alții.

Sub aspect științific și literar, corespondența intrată în patrimoniul Bibliotecii Centrale din Iași prezintă o valoare rară. Nici unul din biografii marilor noștri scriitori n-o vor putea ocoli, după cum oricine va fi obligat s-o cerceteze, în măsura în care va dori să aprofundeze contribuția marelui critic democrat G. Ibrăileanu și a „Vieții românești", în cultura noastră.

Scrisorile, abordînd o vastitate de preocupări, cuprind opinii despre literatură și artă, exprimă atitudini sociale, dezvăluie o seamă de stări de lucruri de la finele trecutului veac și începutul celui al 20-lea, relevînd cu putere, totodată, anvergura mișcării literare din jurul „Vieții românești", pe parcursul a trei decenii.

Frînturi dintr-un imens colocviu

„Cît a apărut „Viața românească" la Iași — scria Mihail Sadoveanu — **G. Ibrăileanu a fost inima ei în înțeles anatomic. N-a apărut un rînd în revistă fără să-l fi citit. El era regulatorul fiecărui număr, cumpănitorul polemicilor, articolelor grave, al problemelor înfricoșate. Cu toată sănătatea lui șubredă, a stat neadormit la această datorie a vieții, întreținînd în același timp și o tufoasă corespondență cu colaboratorii".**

O parte, o mare parte din această **„tufoasă corespondență cu colaboratorii"**, o parte deci din munca și viața lui Ibrăileanu, a colaboratorilor „Vieții românești", niciodată pînă acum cunoscută, stă la îndemîna celui dornic s-o afle. În acest imens colocviu, durînd decenii și la care sute de oameni iau parte, cuvîntul lui Ibrăileanu nu se aude; el este însă perceptibil în fiecare răspuns pe care îl primește, în fiecare cerere ce i se adresează, în fiecare opinie care îi este comunicată. Momente hotărîtoare, de mari cumpene în viață sau în creație, sînt comunicate lui Ibrăileanu, ca unui prieten, ca unui sfătuitor înțelept. Scrisorile le consemnează, ni le comunică, unele din ele aruncînd lumini asupra unor scrieri literare de mult cunoscute.

Dar, mai bine să dăm glas scrisorilor...

Este bine știut că G. Topîrceanu a devenit în 1911 ieșan, colaborator permanent și secretar al „Vieții românești", la insistențele lui G. Ibrăileanu. Amănuntele sînt relatate de poetul însuși, în conferința sa „Cum am devenit moldovean". Dintre scrisori, una, (nedatată, dar cu stampila poștei: București 29 sept. 1911) precizează, cu haz și necaz, acest moment, intervenind cu un detaliu revelator și pentru dorința poetului de a veni la Iași și pentru starea materială în care se găsea: **„...fiindcă mă întrebați „de cîte parale am nevoie", vă răspund că aș avea nevoie de vr'o 10.000 de franci... dar Dv. veți fi așa de bun să-mi trimiteți numai vr'o 30 pe la sfîrșitul lunii, ca să mă pot deplasa. Dacă îmi dați mai mult, în orice caz, „contează" în leafă. Abia aștept să vin acolo. Îmi spune și d. Iosif că e tare bine".**

În viața lui Mihail Sadoveanu, și în atitudinea opiniei critice de la începutul veaculuifață de primele sale scrieri literare, este cunoscută, chiar din propriile sale mărturii, critica acerbă distructivă și negativistă a lui H. Sanielevici, răspunsul dur și tăios care l-a urmat — atît de regretat apoi de Sadoveanu, — și intervenția lui G. Ibrăileanu, iscată din dorința de a restabili adevărul în privința valorii operei tînărului scriitor. Această intervenție a determinat un contact direct între Sadoveanu și Ibrăileanu — care încă nu se cunoșteau — și începutul unei trainice și rodnice prietenii. Scrisoarea, păstrînd deplină emoția, caldă încă, a evenimentului trăit, se găsește între cele multe, fiind, după cît se pare, prima dintre cele peste 80 păstrate. Poartă data de 23 decembrie 1905 și, sub dată, adresa din București a scriitorului.

„N-așI voi să fie luate în nume de rău aceste cîteva rînduri care sînt menite decît să dea o lămurire. Vă datoresc o lămurire cred, dar NUMAI Dv. întîi, ca unui om rar între puținii, care, trecînd peste multe și despicînd cu suflet larg și înțelegere lucrurile, mi-a dovedit că nu trebuia să mă înspăimînt de anarhia publicisticii ce amenință. Al doilea, pentru că am tresărit văzînd că, insfîrșit!, a venit CINEVA cu înțelegere luminată pentru un autor, care, vai, a înțeles de mult că laudele exagerate ce i s-au adus nu înseamnă nimic.

E vorba despre scrisoarea mea. O osîndiți, — n-am nimic de zis.

Totuși, gîndiți-vă în ce situație m-am aflat eu.

Cap de familie; om care am cale dreaptă înainte-mi, cu o cinste pe care o port cu mîndria cea mai mare, om care consider cariera de scriitor ca un apostolat social, om ce mă socot dator cu multe însfîrșit și către mine și către alții în această țară a durerii, mă văd dintr'odată atacat într-un chip care și azi, cînd m-am liniștit, îmi pare cu totul, cu totul lipsit de bună credință, de omenie! Gîndiți-vă ce-am simțit eu atunci...

. . . . . .

Noroc că sînt și alții care înțeleg ceia ce trebue să se înțeleagă și care mai amintesc că există oameni ai datoriei și în țara asta. Adevărul acestora înaintează, crește în tăcere, ca ori-ce adevăr, ca floarea primăverii pe care nimeni n-o bănuește și care totuși năzuește spre soare de sub putreziciunea frunzelor căzute. Pe cînd răul strigă, face gălăgie, atrage atenția, și de multe ori ne face să uităm de tăcerea cealaltă, liniștită, care mîine va fi bine și lumină."...

La scurt interval (3 februarie 1906) răspunzînd probabil lui Ibrăileanu, care îi comunică intenția înființării „Vieții românești", Sadoveanu se declară de acord să figureze printre colaboratorii revistei (...„Colaborarea mea de la sine vă e dată cu cea mai mare plăcere...") exprimîndu-și totodată credința în posibilitățile viitoare ale revistei, credința în marele ei rol: **„Mă gîndesc, dacă s-ar putea odată ș-odată să dea mîna toți oamenii de bine să sfarme cetatea ticăloșiei în țara asta, despre care d-ta vorbești cu atîta mîhnire la sfîrșitul ultimei scrisori: „Vai de țara asta, domnule Sadoveanu!" Dacă s-ar putea să trezim, să chemăm la adevăr și la bine generația ce vine, — ca să nu fie după aceia prea tîrziu! E atîta putere, atîta inteligență, comori neprețuite, în poporul acesta pe care prea puțini l-au înțeles și pe care atîția l-au exploatat! De s-ar putea! — jumătate din viață aș da bucuros, ca să pot să-mi văd cu ochii acest vis în jumătatea aceastălaltă ce mi-ar rămînea... Poate vom izbuti, dacă nu acum — mai tîrziu. Sînt sigur că nu te vei liniști niciodată, ori-ce-ai zice.**

Și așteptînd întîmplările ce vor să vie, să-ți urez norocul cel bun și cel mare. De izbîndă ne vom bucura cu toții".

Succesul a fost într-adevăr pe măsura așteptărilor. Zecile de scrisori primite cu prilejul apariției primului număr al „Vieții românești" o confirmă pe deplin.

„Prieten unic"

Precum se știe, ambianța creatoare de la „Viața românească" și în genere toată ideologia lui G. Ibrăileanu, poartă aceeași pecete unitară: democratismul. Aceasta a determinat o serie dintre cei mai înzestrați scriitori ai vremii, nu numai să colaboreze la revistă, dar chiar să se și mute la Iași, să devină principali colaboratori ai ei, participanți vii și activi la convorbirile aproape zilnic organizate în biroul cu masa mare din mijloc, la care prezida, **„spiritus rector"**, Ibrăileanu.

Astfel, la stăruința lui Ibrăileanu, Mihail Sadoveanu părăsește tihna Fălticenilor — **„locul unde nu s-a întîmplat nimic"** — și se stabilește la Iași, unde rămîne pînă după mutarea „Vieții românești" la București.

Atracția pe care grupul de intelectuali de la „Viața românească" o exercită, climatul propice în care se formau ca artiști ai cuvîntului scris o seamă de tinere talente, fina și calda familiaritate cu care erau înconjurați, e mărturisită în numeroase scrisori adresate conducătorului revistei. Tot el este acela care, aproape zilnic, primește scrisori în care colaboratorii săi apropiați îi mărturisesc proiecte literare, dificultăți ale creației, îi cer sfaturi, îndrumări.

„Aici — scrie Sadoveanu la 30 ianuarie 1907 Fălticeni, — **citesc filozofie materialistă. Pe urmă, o vreme, am avut neliniști și suferință de facere, în care un oarecare Neculai Manea, profesor de gimnaziu de provincie, și-a debitat necazurile în niște însemnări care alcătuiesc un mic roman pe care mă gîndesc să-l dau revistei".** (Romanul se și publică dealtminteri în numerele 5, 6, 7 ale „Vieții românești" din 1907).

Pe deplin grăitoare în ce privește orientarea sa progresistă, dobîndită tot în lumina consiliilor lui Ibrăileanu, sînt și scrisorile tînărului poet G. Topîrceanu. Înainte de a părăsi viața literară bucureșteană, în mediul căreia nu putea să lucreze cu cuvenita tragere de inimă și unde nu se bucura de stimulentul necesar, el îi împărtășește viitorului autor al romanului „Adela", o seamă de opinii despre poezie. Spicuim din scrisoare cîteva pasaje: **„Nopțile" au mai fost publicate** — îi scrie el la 2 decembrie 1910 din București. **De aceea n-am îndrăznit să vi le trimit pentru V. R. Le-am trăit și le-am scris în... tinerețe, la Nămăiești. Mai am și altele,** — am să vă trimit. **Dar nu-s frumoase, — așa-mi spun poeții rafinați de pe aici: că sînt prea SIMPLE față de subtilitățile poeziei moderne. Eu însă știu din experiență că: prostul complică — deșteptul simplifică —, în orice ramură, în orice chestiune.**

Toți VOR cu orice preț să pară originali, și deci aproape toți sînt bizari.

În literatura poetică de azi, — e ușor să fii original; n-ai decît să fii simplu în expresie, normal în sentimente și modest. Nu-i așa? D-voastră știți mai bine decît mine!"

Nu cu mult timp înainte de a deveni ieșan, și anume la 2 aprilie 1911, aflat încă în București, dar gata să plece în vacanță la Nămăiești, Topîrceanu spune: **„Vă trimit sonetele acestea cu multă părere de rău că n-am avut ceva mai vesel și mai artistic... De la „Convorbiri literare" mi-au cerut versuri, — dar nu le-am dat".**

Alături de marii scriitori, colaboratori mai toți ai „Vieții românești", creatori ale căror opere erau puțin răspîndite cu ani în urmă, ca I. I. Mironescu, sau Spiridon Popescu, cel care, pentru schițele sale publicate în preajma răscoalelor din 1907 fusese declarat „instigator", au în bună măsură un nume literar datorită îndrumării pline de grijă a lui Ibrăileanu.

Pline de interes sînt de aceea scrisorile adresate „prietenului unic" de către I. I. Mironescu, căruia criticul revistei „Viața românească" i-a fost profesor în perioada studiilor liceale. Ele reflectă dragostea și stima pe care prozatorul moldovean le nutrea față de conducătorul revistei, de la care aștepta, și întotdeauna primea, prețioase sfaturi în legătură cu creația sa literară. Încă înainte de a deveni colaborator la „Viața românească", la numai 22 de ani, într-o scrisoare din 2 septembrie 1905, Mironescu scrie, între altele: **„Vă mulțumesc că mi-ați atras atenția asupra părților slabe, acuma trimiteți-mi-o înapoi s-o mai cloceso puțin".** Altădată, exigent cu sine, îi comunică: **„Ieri am isprăvit lucrarea de lucrat din topor, azi o iau din bardă". Foarte plin de**

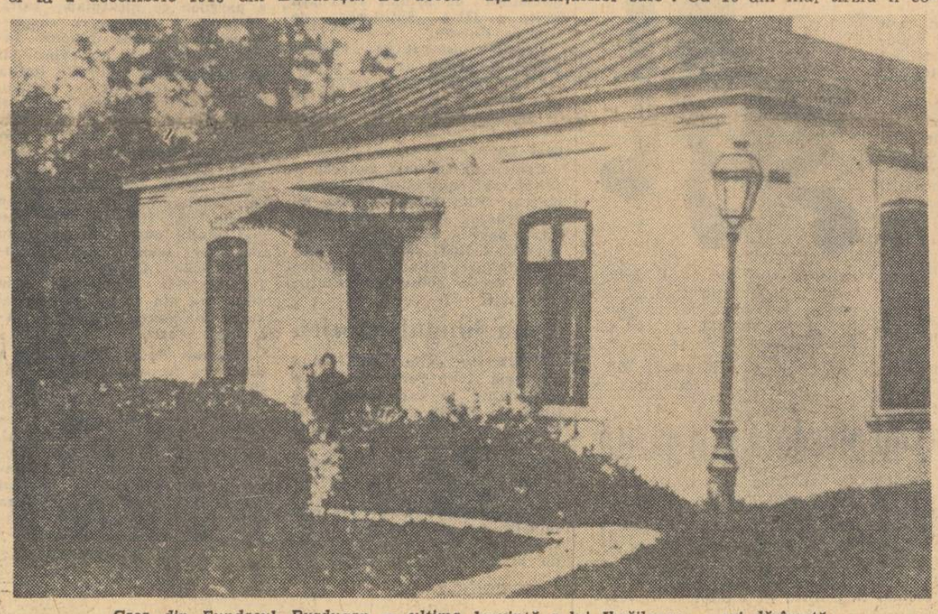

Casa din Fundacul Buzdugan — ultima locuință a lui Ibrăileanu — azi dărîmată

recunoștință se arată apoi și cu privire la îndemnurile lui Ibrăileanu referitoare la necesitatea însușirii literaturii clasicilor universali. Astfel, la 31 iulie 1906 după lectura operei lui Maupassant, Mironescu îi scrie: **„Am început să lucrez ceva, dar oricîtă silință mi-așI da, văd bine că nu sînt vrednic să-i desleg nici ața încălțărilor sale".** Cu 16 ani mai tîrziu îi comunică, pe același ton, între altele, următoarele: **„...îmi sînteți duhovnicul meu; căci de mi-ați ceti și lucrarea asta, apoi drept îmi cunoașteți sufletul, pe toate părțile, cu toate păcatele, și capul cu toate prostiile. Vă rog, dar, ca pe un „atoateștiutor" dintru cele ale mele, de mi-ți găsi ușernică lucrarea, să-i dați foc pe loc, să nu mai afle și alții ce-a țîșnit din capul meu, iar mie să-mi spuneți fără cruțare și am să vă ascult. În cuvîntul dumneavoastră am sprijin, căci vă cunosc și vă ascult".**

O cu totul altă reacție față de îndrumările lui G. Ibrăileanu are Gala Galaction. Inițial, cel ce va deveni un prieten statornic al lui Ibrăileanu, se declară total refractar oricăror intervenții pe manuscrisul trimis „Vieții românești", revistă care contribuie apoi (lupta de opinii a fost întotdeauna încurajată la revistă între colaboratorii ei) la formarea renumelui său scriitoricesc.

. . . . . .

„Sînt barbar, sînt sălbatic, sînt rău crescut, sînt tot ce vreai — scria intempestiv Gala Galaction în scrisoarea datată 18/31 X 1911. **Am crescut, ca și Tudor Arghezi, pe bărăgan. N-am făcut parte din niciuna din mărețele școli literare care fac fericirea Rominiei; n-am cunoscut și nu recunosc nici un maestru; n-am învățat bunul ton și grațiile literare în nici un salon des „beaux esprits". Nu sînt frumos și nici nu vreau să fiu. O! mai ales, nu vreau, în ruptul capului să fiu FRUMUȘEL!... Țin să fiu — dacă pot să fiu, dacă sînt într-adevăr — eu însumi, CU PUȚINELE MELE CALITĂȚI ȘI CU NENUMĂRATELE, DAR CARACTERISTICILE MELE CUSURURI. Nu-mi plac bănuțele șterse, nu-mi plac capetele (radiante, ideale, ireproșabile!...) din vitrinele coaforilor, nu-mi plac foarfecele și briciul nici unui coafor, fie chiar acela care coafează pe oaspeții Măriei Sale Vodă! Dragul meu, domnule Ibrăileanu! peste ce nebun ai dat! fii pe pace însă, acest nebun are o inimă tot atît de bună ca și a d-tale. Te dezleg de toate făgăduințele și de toate proiectele d-tale, în ce mă priveau pe mine. Citește cu voce tare scrisoarea mea dragilor d-tale tovarăși literari — care erau să fie și ai mei — și spune-le că Galaction nu vrea, cu nici un chip, să-și schimbe numele în Atta Troll".**

Ulterioarele scrisori mărturisesc însă că acest prim impuls odată trecut, scriitorul folosește sugestiile „Vieții românești" (care-l și editează) și în special ale lui Ibrăileanu.

„O meserie atît de agreabilă"...

Comunicîndu-i marelui prieten din Iași problemele lor, este, firește desigur, ca semnatarii multora dintre scrisori să se refere la condiția existenții lor. Prin aceasta ei reușesc să ne înfățișeze nouă, astăzi, într-un mod cît se poate de edificator, starea de mizerie pe care erau obligați s-o suporte scriitorii noștri din trecut.

La 4 ianuarie 1906 Mihail Sadoveanu scria cu amărăciune: **„...lumea o cunosc; am suferit și eu răutățile ei, pornind de la o vîrstă cînd alții sînt mîngîiați pe cap de mîna mamelor. Eu de mult, de mult această mîngîiere n-am avut-o; și odată, în acest București, cînd nici n-aveam 20 de ani, am gemut de durere și am răbdat și eu de foame..."** La 8 martie 1912, poetul St. O. Iosif îi cere lui Ibrăileanu **„vreo sută de franci, pentru că o duc foarte greu. N-am știut și nici n-am vroit să profit de dărnicia actualului ministru de culte, cum au făcut alți colegi de ai mei".** Mărturisirile despre această tristă stare de lucruri le aflăm și în alte scrisori. Tudor Arghezi, într-o scrisoare din 12 aprilie 1912, solicită lărgirea colaborării sale la „Viața românească", unde pe atunci redacta, din București, cronica teatrală. Temeiul cererii era nevoia de a-și spori cumva precarele venituri pe care scrisul le aducea, revista ieșană fiind poate singura publicație din acea vreme care își plătea colaboratorii: **„...aș putea agonisi la revista Dv. din articole, versuri, proză, o sumă primprejurul celor una sută lei care mi-ar lipsi din lista civilă mensuală?"** Într-o scrisoare din următoarea lună (17 mai 1912) maestrul înfățișează cu sarcasm prînzul său scriitoricesc: **„nu mai departe acum o jumătate de oră am făcut un mic pilaf într-o tigae mică, pe o mașină cu spirt, mică și ea, într-o odaie nici dinsa prea mare — și totuș n-aș putea tipări cărți de vizită cu titlul de bucătar. Mi-ar părea desigur bine să cunosc o meserie atît de agreabilă, care m-ar scuti să-mi ciștig orezul și untul din pilaf cu condeiul..."**

O scrisoare, scrisă cu zece ani mai tîrziu, de Gala Galaction, (22 ianuarie 1922) întregește imaginea existenței sordide a omului de creație din acea vreme: **„Ce să mă fac? mie, aici în București, îmi trebuie zilnic ca să pot să trăiesc, 100—150 lei pe zi. Acești bani se duc aproape toți pe demîncare. De haine și de celelalte cine mai visează? Eu mă port azi... cu pălărie spartă, ghete cîrpite și bluză de atelier. Dar de mîncarea zilnică nu se poate subtiliza".**

Mărturii... mărturii... În mapele cu numere de ordine în care sînt strînse 1516 scrisori, pagini înflorate cu slovă măruntă — ca cele ale lui Sadoveanu — cu scris mare și învolburat — ca cele ale lui Gala Galaction — cu literă dreaptă, fermă și clară — ca cele ale lui Topîrceanu, cuvîntă din negurile anilor, ca la o masă a umbrelor. Cercetarea lor n-are nimic din josnica iscodire în intimitatea unei destăinuiri epistolare. Cei ce le semnează sînt, în marea lor majoritate, creatori ai căror opere le găsim în rafturile bibliotecilor și, mai ales, în conștiința cititorilor. Scrisorile lor, de aceea, ne apar ca o întregire a cunoștințelor, ca o continuare a gîndului exprimat cîndva în cutare sau cutare operă, astăzi larg răspîndită. Ele reprezintă nu dezvăluiri senzaționale, ci puneri în valoare, reprezintă nu un amănunt de strictă intimitate, ci un bun cultural, un bun obștesc, asemenea oricărui document, asemeni oricărei piese muzeistice, în stare să-ți fixeze o imagine din viața unui om, o clipă însemnată din necurmata trecere a anilor.

Iată de ce, prezentarea acestui fond de scrisori cu care pe drept cuvînt se mîndrește Biblioteca Centrală Universitară „Mihail Eminescu" din Iași, (destul de avută de altfel în piese rare) nu poate fi scutită — după cum desigur, nici un cercetător nu va fi, — de o anumită valoare emoțională, asemenea celei care, nu de mult, a determinat oameni de talent să dramatizeze corespondența lui Bernard Shaw.

Achiziția făcută recent și care înavuțește într-o măsură remarcabilă documentația existentă în domeniul istoriei literare românești reprezintă o elocventă dovadă a grijii pe care regimul nostru o acordă bogatei noastre moșteniri literare, pe temelia căreia, sub conducerea Partidului, crește și se dezvoltă edificiul noii noastre literaturi socialiste, bun al întregului popor.

Prezentare de
Grigore BOTEZ,
Ion ISTRATI
și Virgil DĂNCIULESCU

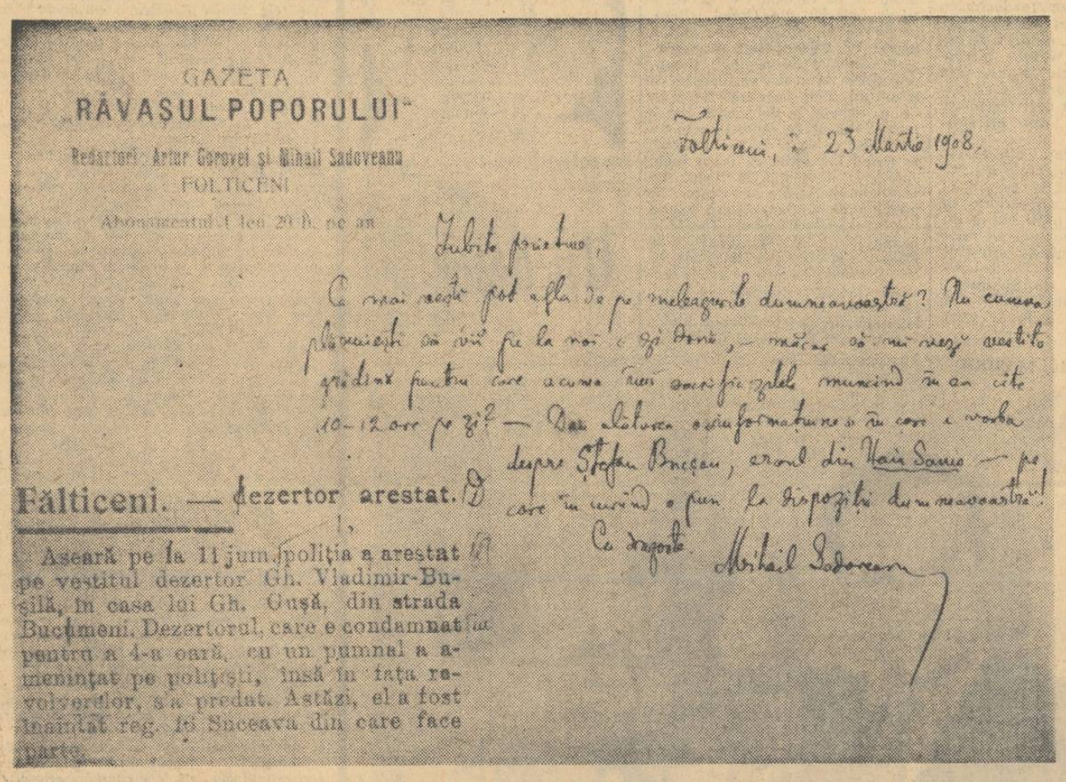

GAZETA
„RĂVAȘUL POPORULUI"
Redactori: Artur Gorovei și Mihail Sadoveanu
FOLTICENI
Abonamentul 4 lei 20 b. pe an

Fălticeni, 23 Martie 1908.

Iubite prietene,

Ce mai veste poți afla de pe meleagurile dumneavoastră? Nu cumva plouați și voi pe la noi cu zi Dumnezeu, — măcar să mă vezi acestia grădini pentru care acuma fiecare zi-mi mănînd în an cîte 10-12 ore pe zi? — Dar știința ediu formatune o în care e vorba despre Ștefan Bucșan, eroul din Haia Sanis — pe care în curînd o pun la dispoziția dumneavoastră!

Cu dragoste Mihail Sadoveanu

Fălticeni. — Dezertor arestat. Aseară pe la 11 jum. poliția a arestat pe vestitul dezertor Gh. Vladimir-Bușilă, în casa lui Gh. Gușă, din strada Bucșmeni. Dezertorul, care e condamnat pentru a 4-a oară, cu un pumnal a amenințat pe polițiști, însă în fața revolverilor, s'a predat. Astăzi, el a fost înaintat reg. în Suceava din care face parte.

Facsimilul acesta reprezintă o carte poștală trimisă de Mihail Sadoveanu lui G. Ibrăileanu, pe care este lipită o tăietură din ziarul „Răvașul Poporului" care apărea la Fălticeni, red actat de autorul „Baltagului" și de prietenul său, folcloristul Artur Gorovei. În încheierea scrisorii, M. Sadoveanu face prețioasa precizare: „Dau alăturea o „informațiune" în care e vorba despre Ștefan Bucșan, eroul din HAIA SANIS — pe care în curînd o pun la dispoziția dumneavoastră! Cu dragoste, Mihail Sadoveanu".

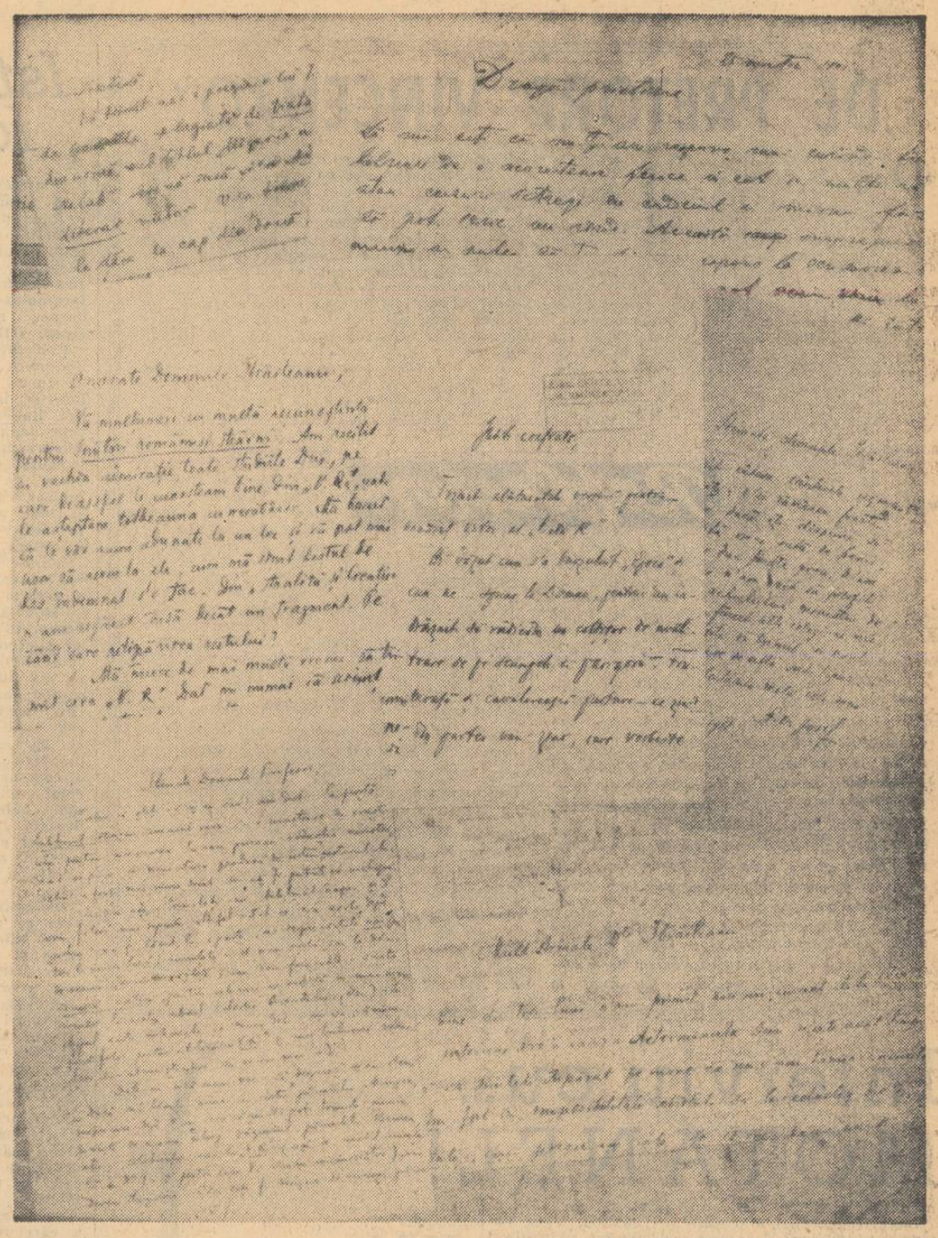

Cîteva din scrisorile adresate lui G. Ibrăileanu. De la stînga la dreapta: sus, *o scrisoare de la Toni Bacalbașa și alta de la C. Dobrogeanu-Gherea;* la mijloc: *de la Tudor Vianu, de la Al. Vlahuță și de la Șt. O. Iosif;* jos: *de la Vasile Pîrvan și de la Mihail Ralea*

„DE PRETORE VINCENZO"

De Filippo este jucat cu destulă insistență în țara noastră. Ușurința dialogului, îndemînarea sa dramatică și o oarecare corosivitate napolitană sînt în cele din urmă cuceritoare. Eroii săi fac parte din acea lume mică și necăjită pe care propaganda occidentală caută totdeauna s-o înfățișeze într-o lumină roz, scăldînd adevărurile în apă de trandafiri. Cu vigoare, cu indignare și cu o vehemență remarcabilă, autorul italian reușește să ridice puțin cîte puțin cortina aruncată asupra unor realități neplăcute pentru unii.

De data aceasta scena este ocupată de un hoț de buzunare, victimă a unor condiții sociale vitrege, ființă plină de candoare poate, dar nefericită și dezorientată. Folosind o șarjă fină, De Filippo îi găsește acestui declasat un patron : un sfînt din ceruri care să-l ocrotească, ducîndu-l la bunăstare și fericire. Scalpelul este mînuit cu delicatețe și ceea ce în primele două acte ni se părea doar o persiflare romantică, devine un pamflet puternic, dînd sens și adîncime textului pindit de o oarecare ușurință. După cîteva operații reușite, după aglomerarea unor sume strecurate în buzunarele sale lacome, De Pretore Vincenzo este împușcat de un funcționar de bancă căruia pikpocketul îi sustrăsese cu seninătate, servieta, chiar în fața celestei ființe protectoare, privind din piatră la manevrele nemernicei ființe.

Domnul, Maria, Iosif, Petre, adică toți funcționarii cerului catolic capătă o înfățișare modernă și seringa lui De Filippo are venin. Paradisul este un loc confortabil unde se chefuiește. Creatorul în loc de nimb poartă pe creștet o pungă cu ghiață. Maria fumează cu dignitate dintr-un portțigaret, păzitorul Raiului e un pișicher oarecare. Replica place tocmai prin lipsa de îngroșare a cuvîntului, prin bandajul cuvintelor, prin denunțarea prin surîs a unor triste adevăruri. Aici îl absolvim pe autor de păcatele sale mai vechi, pentru că a trecut în poezie.

Dinu Cernescu, regizorul acestui spectacol, are marele merit de a fi înțeles pe deplin intențiile dramaturgului și a le fi sporit chiar în unele momente, fapt cu totul remarcabil. Recurgînd la scenografia lui Perahim, artist rafinat și cu gust, el a trădat încă de la început drumul pe care vrea să meargă. Decorul este simplu, stilizarea recurgînd la lipirea fotografiilor unor mobile pe un pliant de placaj sau punînd în prim plan o colosală statuie, văzută numai pînă la genunchii sfîntului, ceea ce dă o perspectivă uriașă scenei. Cînd este vorba de a înfățișa patria ființelor de văzduh se recurge la o metaformă găsită în text : paradisul este protejat de o cortină de fructe, colosalele porți sînt date la o parte cu o mișcare mecanică. Pentru tot acest cadru, un dublu bravo !

Cînd e vorba de interpretare, aici trebuie să ne exprimăm și unele rezerve. Florin Vasiliu are dezinvoltură și melancolia fizică a personajului Pretore Vincenzo, dar în final nu găsește acele accente profund dramatice ce trebuiau să aducă lacrima spectatorului. El place cînd cuvintele cu tîlc zboară în mitralii de pe buze, dar jocul unui actor nu e făcut numai din mișcarea pe scenă, din clipirea complice. Un studiu mai îndelungat l-ar fi adus mai aproape de acest rol pe care mulți actori și l-ar dori. Magda Popovici, în Ninuccia, proaspăt sosită în lumea teatrului are sinceritate și candoare, convinge cu unele stîngăcii, inerente unui început foarte promițător. Nicolae Tomazoglu, într-un rol scurt, se impune ca totdeauna prin căldura lui umană care trece totdeauna rampa de la prima replică.

Mai puțin reușit ni se pare Domnul *în interpretarea lui Marcel Gingulescu, lipsit de acel prestigiu presupus de către autor, de grandilocvența seacă sub care se ascunde o ironie fără dubiu. Într-o scurtă apariție, Florica Demion a avut umorul necesar cerut de portăreasa curioasă și vorbăreață. Din rest, menționăm pe Arcadie Donos, Nicolae Motoc și Dinu Ianculescu.*

Remarcabile, de asemenea, luminile *lui Titi Constantinescu. Într-un cuvînt, un spectacol frumos, o biruință a tînărului regizor Dinu Cernescu.*

E. B.

P. S. În cronica trecută, în loc de Natașa Alexandra se va citi Natașa Nicolescu.

Reflector

Interviu cu... MOTĂNEL!

În ciuda numelui său cam gungurit, Motănel e o persoană serioasă. Își arcuiește spinarea pe toate afișele Teatrului de păpuși din Brașov, prezentîndu-se cînd ca o gingașă jucărie din pluș negru, cînd scoțînd ghiara și scînteindu-și ochii de peruzea. De treisprezece ani de cînd există acest teatru cu actori de cilți și diftină, Motănel s-a maturizat, cîștigînd prestigiu și experiență. Am profitat de o recentă călătorie în orașul de sub Tîmpa ca să-i solicităm un interviu. Înainte de a intra în miezul discuției, interlocutorul s-a dovedit un moralist de spirit. Pe pereții sălii de repetiție anostele invitații la liniște și disciplină au fost înlocuite de proverbele adoptate ad-hoc : „Vorba dulce mult aduce, atenție dicția !" sau „Cine se școală de dimineață, ajunge la timp la repetiție".

— Să le socotim un simplu joc ? — l-am întrebat pe interlocutorul nostru

— În măsura în care un teatru de păpuși e un joc.

— Adică ? Mai clar dacă se poate.

— Toată lumea cunoaște proverbele în forma lor consacrată. Puțin schimbate, asigurînd surpriza ele atrag atenția, amuză și se țin minte chiar dacă par la început un joc. La fel și cu teatrul nostru. Schimbînd formele tradiționale, împrospătîndu-le, ele cîștigă actualitate și haz, cîștigă noi categorii de spectatori.

— V-am prins, Motănel ! Ați divulgat un secret.

— Nu-i secret. Ne-am adresat pînă acum numai copiilor prin cele 300 de spectacole anuale. Intenționăm să-i chemăm de-acum și pe maturi în sala noastră liliputană.

— Cu ce ?

— Cu viitoarele premiere : „De ce aleargă cîinele după pisică" de Tudor Mușatescu, după Nina Stoiceva, ne răspunse Motănel puțin jenat, și cu „Ploșnița" după Maiakovski.

— Prima e o fabulă ?

— Nu prea. E o întîmplare cu haz din lumea animalelor și, de fapt, o parodie de operetă. Protagoniștii : Pisi — soprană, Ursu — tenor, Cățelul — bariton, Vaca — primadonă dramatică. Aluziile la anumite anatomisme din teatrul muzical vor amuza părinții ; melodiile simple și antrenante scrise de Cornel Petrușa vor fi memorate de copii care vor urmări peripețiile lui Pisi. Ea i-a promis Cățelului un tort pe care acesta, bineînțeles, nu-l va primi niciodată.

— Șmecheră pisică ! ne-a scăpat nouă.

O privire nu tocmai politicoasă a interlocutorului ne-a atras atenția asupra gafei, așa că am revenit: „Dar piesa lui Maiakovski ?"

— Adaptarea nu numai că a urmărit specificul scenei păpușerești, dar i-a și accentuat mesajul actual : „Atenție ! Stîrpiți toți Prișpkinii". Spectacolul acesta, adresat exclusiv maturilor, va fi interpretat de păpuși pe mînă (uite-i pe mîini și pe soacră), decupaje și oameni : un actor care va prezenta totul din sală și minuitorii care vor ieși deasupra paravanului pentru a demasca eroii și a rîde împreună cu publicul.

I-am mulțumit ceremonios motănelului și... trebuie să vă mărturisim, n-am stat de vorbă cu emblema calină a Teatrului de păpuși din Brașov. Cine poate lua un interviu unui motan, și încă de cîrpă ? De fapt discuția a avut loc cu I. Schonwetter, conducătorul, B. T. Ripeanu, regizorul, Maria Dimitrescu, scenografa, și... cu păpușile teatrului.

Radu RUPEA

O operă a lui Haydn pierdută și regăsită

Se știe că genialul compozitor austriac Joseph Haydn a scris pe lîngă cele peste 100 de simfonii ale sale și un mare număr de opere.

Multe din aceste lucrări dramatice muzicale s-au pierdut. Cercetătorii întreprind pasionante cercetări pentru regăsirea lor. Recent, una din aceste opere a fost descoperită de muzicologul englez H. C. Robbins Landon, (care locuiește de mulți ani la Buggiano, în Italia), tocmai în S.U.A., în biblioteca Universității din Yale.

În urma investigațiilor s-a constatat că această bibliotecă a cumpărat în 1935, de la un anticar parizian, o copie a manuscrisului original, azi pierdut, făcută de muzicantul Johann Traeg.

Opera este intitulată „Casa distrusă de foc" și a fost compusă de Haydn pentru un spectacol muzical cu marionete, reprezentat la castelul patronului său feudal, prințul Esterhazy, în anul 1776.

Opera a fost jucată în public numai pe scena teatrului „Drottuingholui" din Stockholm.

Lucrarea aparține genului „singspiel", teatru cîntat și vorbit, care a precedat în secolul XVIII apariția operetei moderne.

Cercetătorul englez amintit afirmă că eroul ei principal, Hanswurst, a constituit un model pentru Mozart atunci cînd a creat pe faimosul Papageno-no, simpaticul personaj al operei sale feerice „Flautul fermecat".

Se poate spune că fecunditatea proverbială a lui Haydn, dă mult de lucru cercetătorilor.

MA GA ZIN LITE RAR AR TIS TIC

SPECTACOL DE ESTRADĂ PENTRU COPII

Deși a trecut puțin timp de la prezentarea piesei „ Doi la aritmetică", „Băiatul din banca a doua" și „Emil și detectivii", — teatrul pentru tineret și copii a și început pregătirile pentru o nouă premieră. De astă dată este vorba de un spectacol de estradă pentru cei mici, intitulat „Salut voios", și care are toate caracteristicile genului : cîntece, cuplete, scenete. Autorii, Eduard Jurist și Ion Mustață sînt vechi prieteni ai copiilor. Primul, Eduard Jurist este autorul unei serii întregi de piese pentru copii, difuzate la posturile noastre de radio, iar Ion Mustață este cunoscutul examinator al concursurilor radiofonice „Drumeții veseli".

În „Salut voios", micuții spectatori vor avea ocazia să cunoască „în carne și oase" o serie de personaje îndrăgite din emisiunile radiofonice. Astfel distratul profesor „Știe tot", va împărți în persoana actorului Tudorel Popa o serie de sfaturi practice. Nu va lipsi desigur nici Niculiță, reporterul și trotineta sa, care ca și la radio va fi interpretat de artista emerită Silvia Chicoș. Tic-Pitic va împărți din tolba-i plină scrisori pentru școlari, după cum Tică și Rică, și „savantul" doctor Vitamină, vor povesti noile lor pățanii. Alături de ei, personaje de roman, îndrăgite de copii vor întregi ansamblul piesei.

Pe parcurs, spectacolul va fi presărat cu o serie de melodii pentru copii, dintre care unele de acum cunoscute și iubite („Trenul pionierilor" de Florentin Delmar, „Floare dragă" de Aurel Giroveanu, „Gică Scamatorul" de Titi Acs), iar altele în primă audiție („Cîntecul micului cosmonaut", „Copiii Bucureștiului" și altele). Tot în acest spectacol se va desfășura un interesant concurs „Drumeții veseli", la care vor lua parte copiii prezenți în sală. Spectacolul va fi pus în scenă de Ion Lucian.

S. M.

Istoria unei vechi forme muzicale

Interesul pe care l-au stîrnit cele două concerte date la București de formația de muzică preclasică italiană „I Menestrelli", ca și succesele concertelor de muzică veche, organizate de Filarmonica de stat „George Enescu", ne-a sugerat tema acestui articol.

Publicul a întîlnit frecventa denumire de „suită" ca titlu al unor piese instrumentale înscrise în programele formației italiene. În ultimul din cele două concerte date la București, artiștii italieni au executat o „Suită pentru 4 viole" de Biagio Marini, compozitor care a trăit între 1597 și 1665, apoi o „Suită pentru spinetă" (denumirea italiană primitivă a clavecinului) de Henry Purcell, compozitor englez care a trăit între 1659 și 1695 și o alta pentru 4 viole și spinetă de același autor. Adesea, în alcătuirea programelor simfonice sau de muzică de cameră, întîlnim noțiunea „suită" ca titlu al unor lucrări de compozitori preclasici, clasici sau chiar contemporani. În căutarea unei definiții cuprinzătoare, care să corespundă suitei preclasice, suitei programatice a compozitorilor romantici sau celei extrase după muzica unor balete, trebuie să ne adresăm istoriei acestei forme, a cărei evoluție ocupă un important capitol în istoria generală a muzicii instrumentale.

Dificultatea unei definiții vine de acolo că între suitele vechi ale lui Corelli, Purcell, Bach și suitele lui George Enescu (cele de pian și cele 3 pentru orchestră), între suitele „Kinderszenen" de Schumann, „Tablouri dintr-o expoziție" de Mussorgski sau „Tablourile Böcklin" de Max Reger, există o deosebire fundamentală în privința conținutului și implicit a structurii. Rămîne să găsim principiul comun care stă la baza unor lucrări de artă, apărute în epoci atît de deosebite cum sînt acelea în care au trăit compozitorii amintiți.

Suita este o formă muzicală a cărei caracteristică generală este înglobarea unui număr oarecare de piese sau mișcări într-un tot închegat. Aceste piese sau mișcări pot să reproducă tipuri de dans ca în suitele preclasice sau în suitele unor exponenți ai școlilor naționale („Dansurile din Palantha" de Kodaly, Suita a III-a de Ion Dumitrescu etc.) sau transpuneri muzicale ale unor imagini plastice, trăiri autentice autobiografice ca „Tablourile dintr-o expoziție" ale lui Mussorgski, „Priveliști moldovenești" de Mihail Jora sau Suita a III-a „Sătească" de George Enescu.

Lărgind punctul de vedere, definirea suitei ar fi următoarea : Suita este o formă de înșiruire. Ea este o asamblare de piese muzicale, de caracter diferit, într-o ambianță muzicală unitară.

Principiul cel mai general al suitei este contrastul de tempo, metru, ritm, melodie, dar nu întotdeauna și de tonalitate, între părțile ei alcătuitoare. Trebuie reținut că părțile componente ale suitelor preclasice au ca factor comun identitatea tonalității.

De-a lungul istoriei

Istoricește, suita este una din cele două forme muzicale importante în care au scris timp de cîteva secole compozitorii europeni. Cealaltă este sonata, adaptată ca și suita la diferite instrumente, la unul, două, mai multe, sau chiar la un ansamblu simfonic.

Cînd noțiunea de sonată este folosită cu referire la structură, cum este cazul sonatei de la sfîrșitul sec. XVIII și pînă astăzi, se subînțelege o formă muzicală bazată pe contrast tonal și de mișcare.

Sonata anterioară acestei perioade istorice este în realitate o suită. Ea este lipsită de contrastul intern înlăuntrul aceleiași mișcări, astfel încît contrastul exterior metro-ritmic, între mișcările alcătuitoare, constituie ca și la suită factorul predominant.

Deosebirea dintre suită și sonata evoluată a clasicilor vienezi ar fi următoarea : cea dintîi este o înșiruire liberă de dansuri, tablouri sau momente muzicale, în timp ce cealaltă este o acțiune dramatică, în care contrastul tematic și varietatea tonală, definesc idei și sentimente în conflict.

Primele suite

Unul dintre cei mai vechi compozitori italieni de muzică instrumentală, Ottaviano dei Petrucci (1466—1539), considerat ca unul dintre cei dintîi care au aplicat invenția lui Gutenberg în domeniul tipăriturilor muzicale, a lăsat suite alcătuite din trei părți. Prima este o Pavană, dans originar din Padua, în 2 timpi, a doua un Saltarello (în 3 sau 6 timpi), a treia o „Piva", dans în 3 timpi. În sec. XVI, cea mai răspîndită formă de suită era alcătuită numai din două părți : o Pavană și o Galiardă. Această alcătuire corespundea obiceiurilor timpului. Balurile și serbările de curte sau populare se deschideau cu o Pavană — dans lent, în care bătrînii dansau laolaltă cu tinerii. Urma apoi un dans mai viu și mai viguros destinat exclusiv tinerilor. Acesta era Galiarda.

În secolul XVII suita din două părți cu Pavană și Galiardă se răspîndește în Anglia și Germania. În veacul următor, suita începe să fie alcătuită din mai multe dansuri, adeseori atît de multe încît nici nu se puteau cînta toate. Ea devine o adevărată antologie a celor mai răspîndite forme de dans cu circulație largă pe atunci. Suitele lui Henry Purcell scrise în ultimele două decenii ale sec. XVII, sînt alcătuite din Alemandă, Curantă, Sarabandă, Menuet, Rigaudon, Intrada sau Marș. Unele suite ale lui Purcell conțin și o piesă intitulată „horn-pipe", dans englezesc în 3 timpi, dar nu au, ciudat lucru, în alcătuirea lor nici o „Giga" — cel mai răspîndit dans de origină engleză, prezent în suitele lui Couperin și J. S. Bach.

Față de creșterea numerică a părților ce alcătuiau suita, se remarcă încercarea compozitorului german Johann Iacob Froberger, un elev al lui Frescobaldi, de a limita numărul acestora la patru. Suitele de clavecin ale lui Froberger au următoarea alcătuire : 1) Alemandă; 2) Curantă; 3) Sarabandă; 4) Gigă.

Nu același este cazul suitelor scrise de clavecioniștii francezi, de virginaliștii englezi sau de Bach și Haendel. Ele au mai multe părți. Un exemplu ni-l oferă compozitorul francez François Couperin (1668—1733) care-și alcătuește una din suite din 23 de dansuri și piese, din care firește nu toate erau cîntate.

Procesul de constituire a suitei ca formă muzicală instrumentală este deci internațional, atît prin aria largă de circulație a unor dansuri ca Pavana, Sarabanda, Menuetul, Rigaudon-ul, Curanta și Alemanda care-i determină conținutul cît și prin aportul compozitorilor la diferențierea stilurilor în prelucrarea acestor tipuri comune de dans.

A. HARALAMB

ÎN VIZITĂ LA DAN IORDĂCHESCU

(Urmare din pag. 1-a)

— Ați cîntat în multe țări ?

— Condițiile excelente pe care partidul nostru le-a creat artiștilor, mi-au dat posibilitatea să cînt pe scenele teatrelor de operă și ale celor de concert din aproape întreaga Europă și în Asia.

— În ce limbă cîntați peste hotare ?

— Am interpretat în limbile rusă, italiană, franceză și germană.

În fiecare colțișor al casei lui Dan Iordăchescu se află amintiri din aceste călătorii. Iată o vitrină. În ea se găsesc bibelouri din multe orașe ale lumii. De la Moscova un gong micuț pe care e imprimat cu măiestrie Kremlinul, de la Roma o farfurioară purtînd copia unei capodopere a lui Michel Angelo, din China o strălucitoare zeitate, de la Londra un micuț scoțian, din Paris, bineînțeles, Turnul Eifell, din Olanda o moară de vînt, de la Viena o orchestră de pitici... Apoi un perete întreg cu fotografii, în care artiști de peste hotare își exprimă prietenia pentru baritonul romîn. Se află acolo — printre altele — semnăturile lui Luigi Ottolino de la Scala din Milano, a dirijorului vienez Max Schönherr, a lui Fernandel, a Lolobrigidei, a lui Martine Carol...

Răsfoind împreună colecția de sute de programe ale teatrelor de operă de peste hotare. Alegem unul. E de la Veneția. „Forța destinului" de G. Verdi. Dirijează Julio Serafin de la Scala din Milano, iar numele baritonului romîn figurează alături de al cîntereților Florenza Cossotto, Mirella Parutto, Renato Capecchi, Franco Corelli, Nicola Rossi Lemeni.

Pe o măsuță, ziare cu cronici din spectacole. Frunzărim cîteva: „Politiken" (Copenhaga):... „În cele trei părți ale concertului, acest tînăr artist a creat impresia uimitoare a marelui său talent"; „Avanti" (Roma):... „artistul cu o voce magnifică"; un ziar suedez:... „Dan Iordăchescu a interpretat cu o extraordinară artă vocală și cu un simț dramatic fantastic pe care publicul fermecat l-a răsplătit cu aplauze furtunoase"; „Salzburger Nachrichten" (Salzburg):... „Cu Dan Iordăchescu muzica lui Mozart nu mai trece prin Salzburg, ci prin București"; Kenneth Wright (directorul BBC — televiziunea din Londra)... „Dan Iordăchescu posedă una din cele mai frumoase voci de bariton din întreaga lume".

Ne oprim în fața bibliotecii.

— Care sînt proiectele dv. ?

— În momentul de față studiez, cu Valentin Gheorghiu, în vederea formării unui cuplu de muzică de cameră. Sper să reușim să dăm pînă la sfîrșitul stagiunii o serie de 5—6 concerte cu muzică de Schubert, Schumann, Brahms etc. Cît despre alte proiecte — vom vorbi altădată.

Sandu MARIAN

Dan Iordăchescu fotografiat în fața vitrinei cu bibelouri — amintiri din turneele întreprinse peste hotare

SĂPTĂMÎNA PE ECRANE

„Nu-i loc pentru animale sălbatice"

Printre bogățiile nemăsurate ale Africii contemporane se numără și fauna pădurilor și apelor ei, pe care colonialiștii o extermină încă fără milă amenințînd cu dispariția totală a unor specii rare de mamifere. Replicînd acestei manifestări de barbarie în plină civilizație practicată la adăpostul „turismului" și a feluritelor necesități care determină, de pildă, administrația britanică să reducă cu o treime întinderea unui parc natural destinat adăpostirii animalelor, doi documentariști din Germania occidentală surprind cîteva din splendorile naturii africane. Itinerariul străbătut se circumscrie zonei ecuatoriale, adică tocmai acolo unde vegetației luxuriante îi corespunde o varietate de animale și păsări uimitoare atît prin conformația anatomică cît și prin coloritul pielii sau penajului. Cunoaștem astfel — îndeosebi din speciile reunite în marele parc al Republicii Congo — exemplare admirabile ale unor animale exotice (elefanți, maimuțe, zebre, leoparzi, rinoceri, crocodili etc.) dintre care unele sînt de mult partenere ale artiștilor de circ în numere de atracție și virtuozitate. Totuși, filmul nu se rezumă la înfățișarea unei menajerii în cadrul natural al rezervațiilor ci, profitînd de prezența aparatului de filmat în locurile de baștină ale animalelor, cineastii dezvăluie anumite legi care guvernează natura în expresia particulară a raporturilor dintre specii sau chiar în cadrul aceleiași specii. Viața unei turme de hipopotami sau de maimuțe urmărită atent în cîteva manifestări obișnuite ale existenței, permite comentatorului remarci spirituale care ne furnizează în chip agreabil argumente de esență darwinistă pentru a cunoaște și înțelege mai bine natura în multiplele ei întruchipări. Aceste pasaje din film sînt admirabil realizate, am spune chiar cu o admirabilă trudă artistică, prin minuțiozitatea descripției comportărilor în lumea animală, mergînd pînă la personificarea unor caractere ca în „Cărțile junglei" ale lui Kipling.

Ambianța de curiozitate aproape științifică pe care o creează filmul ne-a făcut să uităm incoherența compoziției nu treceri bruște de la filmări detaliate ale unei specii la inventarierea fugară a altora precum și faptul că este inclusă tot aici și panorama vieții unui trib de pigmei ceea ce, evident, iese din cadrul indicat prin titlu, întrucît nu prezența acestora poate dăuna tezaurului neprețuit care reclamă de urgență ocrotirea lui de către om în Africa.

„Tom degețelul"

Zîna pădurii, încîntătoare ca orice zînă, îi cere bătînărul Jonathan să nu taie cel mai bătrîn copac de pe domeniul al cărui nume îl poartă, prețuindu-i enunțarea la echivalentul împlinirii a trei dorințe. Dar, ca și într-o altă povestire, de Perrault, la început Jonathan nu-și dă seama de seriozitatea angajamentului zînei și, astfel, eroul Fraților Grimm era cît pe-aci să rămînă cu un cîrnat lipit de nas. Pînă la urmă însă, el își exprimă dorința de a avea un urmaș pe care zîna nu i-l trimite prin barză ci gata crescut... la dimensiunile unui degețel.

Este tentant la orice vîrstă să gustăm din plăcerea unei călătorii în lumea de basm a copilăriei. Dar pentru ca să nu ne plictisim de atîta feerie — mai ales într-o creație a celei mai moderne arte — trebuie un „ceva" captivant. Regizorul George Pal a aflat acest „ceva" nu în realitatea psihologică a caracterelor — pe care le schițează doar pentru necesitățile intrigii — ci în vivacitatea eroului de un deget a cărui energie și năzbîtii invadează literalmente ecranul. Astfel, povestirea se preface mai întîi în relatarea trepidantă, pe ritmuri moderne de muzică ușoară, a distracției sale cu păpușile și obiectele de joacă pregătite de părinții mult așteptatului fiu. Este, neîndoielnic, cel mai reușit episod din film — cel puțin pentru maturi — căci Russ Tamblyn se întrece cu sine însuși în virtejul dansului, prin cadența elegantă a mișcărilor de o frumusețe impecabilă. Apar apoi măștile grotești ale unor personaje rele care vor da un nou impuls acțiunii prin încercarea lor de a-l răpi pe Degețel și a-l întrebuința în scopuri necurate. Filmul se încheie cu o bătaie și o alergare pe cal în maniera holliwoodiană, adaptate bineînțeles cerințelor basmului. Imaginea (Georges Perinal) cu adevărat reușită are calitatea de a fi obținut o desăvîrșită naturalețe a filmărilor combinate, căci numeroasele trucaje ar fi putut pulveriza de la început atmosfera dacă am fi observat cea mai mică urmă de meșteșug tehnic. Nimic de spus în rest despre ceilalți interpreți care fac simplă figurație pe un ecran atît de animat de către un erou mic dar... principal.

Eugen ATANASIU

„ȘARJA PĂCII"

Pe generic — Timișoara, frumosul oraș de pe Bega. O zi obișnuită de muncă. Operatorii ne plimbă pe șantierele de locuințe ale orașului, pe șantierele deschise din inițiativa deputaților în sfatul popular, ne redau crîmpeie din viața cotidiană atît de animată în zilele noastre. Și, convingător ni se demonstrează prin intermediul ecranului, că tot din preocupările cotidiene fac parte și acțiunile micilor cetățeni ai orașului, a pionierilor, de a strînge în timpul liber, fier vechi pentru oțelăriile patriei. Dar, iată că azi, un „pici" de-o șchioapă, a zvonit unui grup de elevi care tocmai își încheiau bilanțul acțiunii de strîngere a fierului vechi, că a descoperit, în joaca lui prin împrejurimile orașului, un lucru ciudat, o namilă de metal împotmolită într-o mlaștină. Vestea se întinde în tot orașul și, alături de pionieri, se îndreaptă spre locul cu pricina și numeroși cetățeni. „Namila" s-a dovedit a fi un tanc fascist rămas pe aceste meleaguri, mărturie parcă a înspăimîntătorilor ani ai războiului. Pe ecran evenimentele, pentru o clipită, se precipită : un invalid își aduce aminte de luptele sîngeroase în care și-a pierdut piciorul, o bătrînă plînge cu durere la amintirea celor dragi răpuși de gloanțe și baionete. Tancul este scos din mlaștină cu tractoarele și demontat chiar pe loc de vîrstnici și pionieri, rămășițele lui metalice fiind apoi încărcate în vagonul cu fier vechi trimis uzinelor din Oțelul Roșu. Odată cu el, spre Oțelul Roșu, pleacă pe calea poștei și o scrisoare adresată de pionierii timișoreni celor de acolo, vestindu-i că și-au îndeplinit angajamentul. Pe drum, vagonul se defectează, dar e reparat urgent de ceferiști, apoi un mecanic consimte să-l remorcheze la trenul lui, astfel că fierul vechi ajunge la destinație, la timp... Pe platforma oțelăriei e sărbătoare. În prezența pionierilor, oțelarii toarnă din fierul vechi trimis din Timișoara o „șarjă a păcii". Este deosebit de frumoasă și sugestivă imaginea în care operatorul aduce pe ecran secvența cu topirea în cuptor a cupolei tancului fascist. Este o chemare la dezarmare, la intensificarea luptei pentru pace. Dar filmul nu se termină aici. Operatorii urmăresc „șarja păcii" în continuare, la uzinele de tractoare din Brașov, unde oțelul este transformat în mecanisme. Se văd apoi tractoarele brăzdînd ogoarele colectiviștilor.

Aceasta este cuprinsul noului film cu o durată de aproape o oră realizat de cineaștii amatori grupați în cinecluburile din Timișoara, Oțelul Roșu și fabrica de tractoare din Brașov. Coproducția, a cărei premieră a stîrnit un viu interes, a fost rodul unei munci îndelungate. Scenariul este semnat de tehnicianul Emil Mateaș din Oțelul Roșu și funcționarul Eugen Sandu din Timișoara. Regia aparține lui Dragoș Sandu, Paul A. Kovacs și E. Voiculescu. Operatori au fost : Dragoș Sandu, Robert Glauber, Emil Mateaș, Paul A. Kovacs și Oscar Hermandstädter. Circa 150 de oameni ai muncii din cele trei orașe, Timișoara, Oțelul Roșu și Brașov au făcut figurație la acest film.

Lazăr VIRGIL

Nou în librării

MUZICA

Istoria muzicii universale în limba română

Cărțile de educație muzicală în limba română devin tot mai numeroase. În această direcție Editura muzicală a Uniunii Compozitorilor din R.P.R. și-a cîștigat mari merite în fața cititorului, doritor să cunoască diferitele aspecte istorice, estetice, tehnice ale artei sunetelor. De multă vreme se simțea nevoia unei Istorii universale a muzicii. O asemenea carte era cerută de miile de auditori și de artiști amatori, doritori de a-și lărgi orizontul cunoașterii. Ei vor primi cu bucurie apariția primului volum din Istoria universală a muzicii întocmită de prof. Gruber, un valoros istoric sovietic al muzicii.

Cartea se va găsi peste cîteva zile în librării.

„Microcosmos" de Bela Bartok într-o nouă interpretare

Cu prilejul sărbătoririi, în toamna anului 1961, a celei de a 80-a aniversări a nașterii genialului compozitor maghiar Béla Bartok, întreprinderea de stat de fono-imprimări din Republica vecină și prietenă a înregistrat pe discuri micro, întreaga culegere a pieselor pentru pian, reunite de autor sub titlul sugestiv „Microcosmos".

Valoarea deosebită a acestor discuri constă în prestigiul interpretei, Ditta Pásztory, eleva și apoi tovarășa de viață a compozitorului dispărut.

Cititorul nostru este îndreptățit să ne pună întrebarea : — dar ce înseamnă „Microcosmos"? În sens literal, cuvîntul acesta grecesc înseamnă „universul în mic".

Bela Bartok împreună cu soția sa

„Microcosmos"-ul compozitorului maghiar este alcătuit dintr-un șir de piese pentru pian, care introduc pe elevul pianist în universul ritmurilor și melodiilor folclorice, aparținînd popoarelor din sud-estul european și din regiuni mai îndepărtate ale lumii. Acest folclor a fost explorat de savantul etnograf muzical care a fost Bartok.

Fiecare piesă din „Microcosmos", chiar și cele mai scurte, este o bijuterie muzicală, comparabilă miniaturilor din culegerea pe care J. S. Bach, a dedicat-o soției sale, Anna Magdalena. („Cărticica Annei Magdalena Bach").

Bartok și-a compus „Microcosmos"-ul cînd fiul său, Peter, a început să ia lecții de pian. Înseamnă oare că lucrarea ar avea valoarea unui document familiar ? Nu ! „Microcosmos"-ul este considerat de unii muzicieni autentici o adevărată revoluționare a pedagogiei pianului.

El cuprinde o inițiere gradată a pianistului elev în universul muzicii celor mai felurite popoare, univers multă vreme desconsiderat sau ignorat. Ritmuri și melodii maghiare, românești, bulgare, slovace se înfrățesc în paginile acestei culegeri, pătrunsă de un autentic suflu umanist, cu melodii și ritmuri culese în îndepărtata insulă Bali, în nordul Africii sau în cîmpiile Anatoliei.

Datorită caracterului lor folcloric și valorii lor artistice, piesele din „Microcosmos", reunite de compozitor în 6 caiete, au fost introduse în programa analitică a Conservatorului din Pekin, în învățămîntul muzical din R.P. Ungară și R.S. Cehoslovacă și din alte țări.

Interpretarea Dittei Pásztory, de o incontestabilă autenticitate, reliefează farmecul, grandoarea umană și poezia muzicii bartok-iene.

Comentarii

Permanența calității

Problema dacă în artă în general și în teatru în special, se poate păstra permanent un anume nivel calitativ, a fost deseori discutată. Părerile ca în orice dezbatere au fost desigur multiple, dar o concluzie generală s-a impus de fiecare dată și anume că chiar dacă ceea ce face un regizor sau un actor nu este întotdeauna excepțional și aci ca și în alte nenumărate și variate domenii ale vieții, există o permanență a calității, un nivel care depășește constant mediocritatea, care nu permite întoarcerile înapoi. Nici un actor n-a fost și nu este mare pentru un rol sau două, excepțional jucăte, ci pentru nivelul constant, artistic ridicat, al interpretărilor sale. Ca Nicolae Bălțățeanu sau Sonia Cluceru. Ca Aura Buzescu sau Marcel Anghelescu. Nici un regizor n-a fost cîndva și nu este mare pentru un spectacol excepțional realizat la zece ani odată, ci pentru zeci și zeci de spectacole bune, din care izvorăsc idei pline de conținut, legate de text și viață și nu idei în sine. Ca Stanislavschi, ca Paul Gusti, ca Zavadski.

Pe firmamentul teatrului — fenomenul s-a produs și la noi — țîșnesc uneori comete strălucitoare. Pentru un spectacol. Pentru o stagiune. Pentru două. După aceea se sting, dispar. Mai apar uneori peste ani cu un spectacol. Iar pentru o stagiune. Sau nu mai apar de loc. Nu au nimic comun cu permanența, cu continuitatea, cu strădania zilnică, constantă de a crea spectacole de calitate. Nu unul, nu două, ci cît mai multe, pe cît posibil toate. Spre deosebire de alții, poate mai puțin strălucitori, mai anonimi, care și-au făcut din calitate, din depășirea continuă a mediocrității, a platitudinii o conduită în profesiune, în artă.

Am văzut de curînd un spectacol al Teatrului de Stat din Brașov cu „Secunda 58" pus în scenă de tînărul regizor Ion Simionescu. Un spectacol bun, de frumoasă ținută, un spectacol în care totul convergea spre evidențierea conținutului de idei al textului. Pentru cei care vedeau pentru prima oară un spectacol lucrat de Ion Simionescu, „Secunda 58" a fost o surpriză. Dar Ion Simionescu n-a realizat în fond nimic ieșit din comun pentru cei care au văzut și alte spectacole ale sale, ca de pildă „Aristocrații" de Nicolai Pogodin, piesă grea, care ridică multe probleme și nu mai puține dificultăți. Căci regizorul Ion Simionescu de la Teatrul de Stat din Brașov este consecvent cu el însuși și cu arta sa. În ceea ce a făcut pînă astăzi, regăsim permanența calității, tendința constantă de a depăși mediocritatea și platitudinea, de a crea spectacole la un nivel artistic superior. Și chiar dacă spectacolul brașovului cu „Secunda 58", nu are nimic excepțional, dacă nu entuziasmează nici un rafinat prin „modernitatea" lui, el nu este mai puțin un spectacol valoros, contemporan, o recomandație în plus pentru realizatorul său care face continuu efortul creator de a nu nega nivelul artistic atins anterior.

Ar fi poate o temă pe marginea căreia, unii, mai ales tinerii noștri oameni de teatru, ar putea medita : permanența calității, singura care creează un renume constant și nu strălucirea efemeră a cometei.

Mariana PÎRVULESCU

Sport

• Varietăți • Varietăți

Din boxul profesionist

Se știe că regulamentul de box interzice adversarilor să poarte discuții în ring. Cu toate acestea, în timpul recentului meci disputat la Londra, între boxerii profesioniști Rafiu King, negru din Jamaica și veteranul alb american Harry Smith, acesta din urmă, copios dominat, i-a șoptit celuilalt la ureche, în timpul unui clinci: „Am doi copii, lasă-mă să termin în picioare...". Meciul s-a încheiat cu victoria la puncte a negrului jamaican, în huiduielile publicului care s-a simțit parcă frustat de un K.O.

Și-acum să ne imaginăm ce s-a petrecut în sufletele celor doi boxeri în timpul meciului. Negrul avea tot interesul să-l scoată din luptă pe Smith pentru a-și îmbogăți palmaresul cu un K.O. și a putea pretinde în viitor burse mai mari; dar sentimentul de solidaritate umană a fost mai puternic. În același timp, boxerul alb, simțind cum îi fuge pământul de sub picioare, nu se mai gîndește la o rezistență onorabilă, demnă de renumele său ci doar la mizeria care-i așteaptă pe boxerii sfîrșiți în căutare de angajamente, la nevoile familiei, la o bucată de pîine...

O dramă în ring, demnă de pana lui Jack London.

O vîrstă controversată

Archie Moore s-a născut la New Orleans, mare port în sudul S.U.A., leagănul muzicii și dansului populației negre din America. Dar cînd? Nu se știe. Cine la seama la nașterea unui pui de negru în această metropolă segregaționistă? În orice caz, a fost unul din cei 9 copii ai unei bătrîne spălătorese. Lipsa actului de naștere a dat loc la contraverse aprige. Ziariștii susțin că Archie Moore împlinește 50 de ani, în timp ce campionul mondial nu admite nici în ruptul capului că ar avea mai mult de 47. Oricum ar fi, Moore rămîne cel mai vîrstnic campion de box profesionist al secolului XX.

Recunoscut de specialiști, încă din 1940, drept cel mai bun semigreu al lumii, Moore n-a putut totuși boxa pentru titlu pînă în 1952! Cum se explică misterul? Avînd un campion mondial alb la categorie semigrea (6 din cei opt campioni mondiali profesioniști fiind, la acea dată, boxeri negri) afaceriștii boxului american i-au pus sistematic bețe în roate lui Moore, pentru a nu permite accesul încă unui negru la titlul suprem. Pînă la urmă, opinia publică l-a impus pe Moore organizatorilor și astfel a putut fi programat meciul pentru titlu, cu Joey Maxim, din 1952. De atunci, tomnatecul, viguros, și perseverentul Archie Moore domnește neînvins în categoria sa!

„L'Equipe" l-a concediat pe Belline

Ziarul francez „l'Equipe" obișnuia la fiecare început de an să însereze în paginile sale pronosticurile pe care le făcea asupra sportului un anumit Belline. Pretinzîndu-se ghicitor al viitorului, în cărți și cafea, Belline a reușit cîtiva ani la rînd să înșele cititorii și poate redacția care se lăsa în voia acestor practici. Dar profețiile lui Belline s-au dovedit totdeauna mincinoase, pure șarlatanii. Așa se face probabil că anul acesta „l'Equipe", dîndu-și seama de ridicolul în care căzuse, n-a mai publicat fotografia și interviul obișnuit, ci o parodie la adresa lui Belline, din care reproducem cîteva pasaje.

— Ce ne puteți spune maestre despre campionatele mondiale de schi?

— Așteptați, așteptați. Văd foarte mult alb. Ah! Și apoi căzături, multe căzături. Concurenții trebuie să fie atenți, căci se pare că solul este foarte alunecos. Favoriții au prima șansă, dar nici ceilalți nu sînt bătuți dinainte. Se vor distinge mai ales schiorii al căror nume începe cu o consoană.

L-am întrebat pe celebrul „mag" cum vede campionatul mondial de fotbal.

— Văd lichid, foarte mult lichid, ceea ce înseamnă că această competiție se va desfășura peste ocean. Țările cu cele mai mari șanse sînt cele ale căror „nume încep cu A, B, C, E, H, I, M, S, T, U".

Lămuriți asupra acestei probleme am trecut la Turul Franței.

— La grande boucle, — mi-a răspuns Belline după o lungă reculegere, va fi pus sub semnul apei, dar nu pot să vă spun cu certitudine dacă aceasta va fi din cauza ploilor sau pentru că spectatorii îi vor stropi cu apă pe alergătorii copleșiți de căldură. Culoarea la modă va fi galbenul. Categoric că un ciclist cu tricou galben va cîștiga Turul Franței!!

În zilele de iarnă pîrtiile de schi de pe Postăvaru cunosc o animație deosebită. Sute și sute de turiști, din diferite colțuri ale țării, petrec la fiecare sfîrșit de săptămînă clipe de neuitat în acest minunat decor al naturii. În fotografia noastră un grup de schiori fac ultimele pregătiri înainte de a se avînta pe pîrtie.

Din istoricul turneului de juniori U.E.F.A.

Țării noastre i-a fost rezervată cinstea de a organiza anul acesta ediția a XV-a a „Turneului U.E.F.A.", marea competiție fotbalistică europeană deschisă echipelor naționale de juniori. De fapt, este vorba aici de campionatul european al acestei categorii de jucători, rezerva de aur a fotbalului din țările respective.

Din adeziunile înaintate la sediul U.E.F.A. pentru participare la competiția acestui an, comitetul U.E.F.A. a desemnat 16 echipe care, împărțite în patru grupe, vor avea să se înfrunte între 20-29 aprilie, pentru cîștigarea trofeului rezervat țării cu cei mai buni jucători juniori. Trofeul și titlul ce-l conferă, tinerețea și entuziasmul jucătorilor, pregătirile la care sînt supuși în mod special, au făcut ca an de an această întrecere sportivă să aibă o desfășurare de un interes crescînd, să fie aprig disputată, devenind o confruntare tradițională a unor mari talente fotbalistice. Și tot an de an din rîndul acestor juniori au apărut pe firmamentul fotbalului continental (s-ar putea spune mondial) jucători de o intensă strălucire. În multe din naționalele continentului nostru au făcut — și fac — mare carieră fotbalistică jucători cărora „Turneul U.E.F.A." le-a adus prima consacrare.

Cînd parlamentul englez își spune cuvîntul...

În palmaresul competiției se poate vedea că prima ediție a avut loc în anul 1948, întrunind opt echipe care s-au înfruntat în Anglia. Dar palmaresul ascunde ceea ce în istoricul competiției există și anume că prima ediție se hotărîse să aibă loc cu un an mai devreme și anume tot în Anglia. Numai că, cu o lună înainte de data fixată pentru începerea turneului, parlamentul englez a ținut să se pronunțe asupra „Turneului F.I.F.A.", cum se numea competiția la începuturile ei (pînă în anul 1957).

Discuțiile ce au avut loc, mai mult sau mai puțin furtunoase, au stabilit ca turneul să nu aibă loc, pe motivul că parlamentul englez interzice... să se joace în timpul săptămînii. Oricît stupoare provoacă astăzi (de altfel ca și atunci) o asemenea hotărîre să nu uităm că atunci ne aflam în anul 1947, că fotbalul nu ajunsese la uriașa lui popularitate de azi.

Un participant sud-american

În primii cinci ani ai competiției numărul participanților a variat între 6 și 8, pentru că era după un război pustiitor destul de recent terminat. Competiția și-a săpat totuși drum adînc, cîștigînd aderiunea de principiu și apoi de participare a unui număr sporit de țări. În 1953 la „Turneul F.I.F.A." iau parte pentru prima oară 16 echipe — număr de participanți care din acest an a devenit apoi minim, cu 1-2 excepții.

Ediția anului 1953 a mai adus o noutate. F.I.F.A. milita de mulți ani pentru ideea să transforme acest turneu internațional european într-o competiție care să grupeze echipe din lumea întreagă, ajungîndu-se astfel la un campionat mondial al reprezentativelor de juniori — cum există unul al formațiilor de seniori.

Demersurile făcute în această direcție au adus la turneul anului 1953, organizat în Belgia, participarea unei echipe din America de sud și anume cea a Argentinei. Cu cotarea ce-o avea fotbalul argentinian pe plan mondial s-a așteptat mult și cu interes această participare. Juniorii argentinieni, probabil neacomodați cu continentul nostru, au reușit să se claseze abia pe locul 9. Eșecul suferit a ambiționat însă pe argentinieni care au revenit și anul următor, la ediția ce s-a desfășurat în R.F. Germană. Comportarea lor — după învățămintele trase — a fost cu totul alta, ei reușind să se situeze pe locul III în clasamentul celor 16 echipe participante.

Argentina a fost însă singura țară extraeuropeană care a luat parte la „Turneul F.I.F.A." și aceasta numai la cele două ediții susamintite. În anii următori competiția a redevenit la caracterul strict european din 1957 cu atît mai mult cu cît din 1957 F.I.F.A. a încredințat organizarea turneului „Uniunii asociațiilor europene de fotbal" (U.E.F.A.) ceea ce a făcut să se schimbe și titulatura competiției.

Apreciind succesul crescut al competiției, nu putem totuși să trecem cu vederea faptul că lărgirea caracterului turneului, prin atragerea (și admiterea) participanților și din alte continente, ar însemna un important aport pentru această confruntare.

Două „decane de vîrstă"

În cele 14 ediții disputate pînă acum s-au perindat echipele a 27 de țări. Dintre acestea două sînt „decane de vîrstă": Anglia și Austria, singurele echipe care au participat la toate ediițiile de la înființare. Cum ele figurează și printre competiționarele ediției din acest an înseamnă că la turneul ce va fi organizat în țara noastră ele vor realiza cifra de 15 participări — care după părerea noastră — ar merita să fie onorată de U.E.F.A. cu cîte o plachetă comemorativă.

• MOZAIC • MOZAIC • MOZAIC

• CEA MAI BUNĂ echipă de fotbal a tuturor timpurilor, după ziarul „Tutto Sport" Italia: Iașin (U.R.S.S.), Foni (Italia), Wright (Anglia), N. Santos (Brazilia), Bozsik (R.P. Ungară), Netto (U.R.S.S.), Matthews (Anglia), Sechiafino (Uruguay), Sindelar (Austria), Pele (Brazilia), Finney (Anglia).

• ATLETUL Mike Agostini, apreciat ca unul dintre cei mai buni sprinteri din lume în ultimul deceniu (20,1 sec pe 220 yarzi) este reporter sportiv la o revistă din Australia, unde s-a stabilit recent. El a publicat o amănuntită și interesantă lucrare (Sprinting — este intitulată) asupra antrenamentului la alergătorii de viteză.

• DOI FOȘTI ciclești celebri, Roger Riviere și Raphael Geminiani, împreună cu ziaristul Pierre Chany (și el cronicar de ciclism) au format unul din echipajele care a participat la raliul automobilistic Monte Carlo. Pilotînd un Ford-Anglia cei trei „rutieri" au reușit să termine fără multe „pene" dificila întrecere.

• CĂPITANUL echipei britanice de parașutism sportiv, Mike Reilly și-a pierdut viața în timp ce-i dubla într-un film pe actorul Robert Wagner. Trebuind să sară deasupra Canalului Mînecii de la 600 m, dintr-o „fortăreață zburătoare" Reilly n-a reușit să se desprindă de parașută cînd a căzut în apă și a murit înecat.

• PLECAREA talentaților jucători turci Metin și Can în Italia (primul a fost cumpărat de Palermo, iar al doilea de Fiorentina) a produs multă amărăciune printre amatorii de fotbal din Istanbul. Ziarele scriu că la meciurile echipelor „Galatasaraj" și „Fenerbahce" vine lume mai puțină ca altădată.

• CLASAMENTUL primilor zece atleți ai lumii pe 1961, după „Sport Beograd": 1. Iolanda Balaș (R.P.R.); 2. V. Brumel (U.R.S.S.); 3. R. Boston (S.U.A.); 4. J. Silvester (S.U.A.); 5. Wilma Rudolph (S.U.A.); 6. T. Ovanesian (U.R.S.S.); 7. G. Davies (S.U.A.); 8. Irina Press (U.R.S.S.); 9. Tamara Press (U.R.S.S.); 10. C. Lievore (Italia).

• COMENTÎND tragerea la sorți a grupelor campionatului mondial de fotbal din Chile, cunoscutul jucător brazilian Pele apreciază că grupa I-a (U.R.S.S., Uruguay, Iugoslavia, Columbia) este cea mai grea, atît datorită componenței sale cît și faptului că se dispută la Arica (2.200 km nord de Santiago) unde în luna iunie domnește o căldură tropicală.

• CRAINICUL sportiv Raymond Marcillac s-a hotărît nu de mult să-i telefoneze cîntăreței Michele Arnaud, rugînd-o să-l ajute la prezentarea emisiunii pe care urma s-o susțină în fața telespectatorilor. Cîntăreața a acceptat, dar și-a dat apoi seama, că despre sport nu cunoaște nimic. Conștiincioasă, ea a studiat în următoarele trei zile o serie de publicații sportive apărute în ultimele luni, pentru a se pune la curent cu evenimentele din acest domeniu. „Acum — a spus ea la sfîrșitul studiului — sînt liniștită. Dacă nu vor plăcea cîntecele mele, voi putea ocupa un post de redactor sportiv".

• O PARTE din hocheiștii amatori ai universităților sud-africane, care sînt cunoscuți sub numele de „Proteas" au început de curînd un turneu prin Anglia, Belgia, Olanda și Franța. Ei au declarat că n-au putut practica alt sport, negăsindu-se pentru ei nici un loc liber în alte formații sportive.

Pentru a putea participa la turneu, fiecare dintre jucători a fost obligat să avanseze suma de 450 livre. Din cauza unui preț atît de ridicat, mulți dintre hocheiști n-au putut participa la turneu.

• DIRECȚIA muzeului Luvru a dat de curînd o curioasă circulară. Prin ea invita toți funcționarii instituției să se prezinte „în ținută" la Palatul Sporturilor, pentru a încuraja pe tovarășul lor Armand Vanucci, în meciul de box pe care urma să-l susțină în fața lui Hipolyte Annex.

Desen de V. VASILIU

CU FOTBALIȘTII DINAMOVIȘTI ÎN CIPRU

Toată prima jumătate a lunii ianuarie echipa bucureșteană de fotbal „Dinamo" a consacrat-o unui turneu care a purtat-o în sudul Europei, în Cipru și Grecia. „Centrul de greutate" al turneului a fost întinsa insulă mediteraneană, pentru că aici — la invitația clubului „Omonia" din Nicosia — echipa noastră a susținut cinci din cele șase partide cîte a jucat în total între 4 și 16 ianuarie. De aceea, impresiile și relatările privind deplasarea făcută polarizează în jurul orașelor cipriote Nicosia, Limassol, Famagusta și Kyrenia, pe care le-am vizitat, ca și al echipelor cu care am disputat jocuri în Cipru.

Prima echipă românească în Cipru

Am aterizat la Nicosia în seara de 2 ianuarie, cu sentimentul pe care ți-l dă primul contact cu pămînturi despre care ai auzit și ai citit, dar pe care n-ai pășit niciodată. În tînăra republică, care în august trecut a sărbătorit primul an al independenței sale, dobîndită în lupta ei îndelungată împotriva colonialiștilor englezi, „Dinamo" București însemna de fapt prima echipă românească de fotbal venită să joace aici.

În Cipru fotbalul și-a semnat destul de vizibil cuceririle lui. În prima categorie a țării activează 13 echipe, pe care le antrenează profesioniști din țări cu un fotbal avansat. Pregătirea și valoarea în creștere a jucătorilor se completează cu jocurile internaționale ce le susțin, cu echipe alese cu grijă din diferite țări.

Echipele și jucătorii pe care i-am văzut la lucru în Cipru au arătat frumoase calități și posibilități de progres. Fotbaliștii ciprioți sînt preocupați să învețe, să-și sporească măiestria, de aceea în presa cipriotă se arată că pe insulă trebuie invitate numai echipe bune, ca un respect și pentru spectatori care, cum scria un ziar local, **„vin cu mare greutate și cu mare economie la meciuri, ca să vadă echipe străine".**

După primul nostru joc la Nicosia, cu o combinată a echipelor „Olimpiakos"—„Omonia", pe care fotbaliștii noștri l-au cîștigat cu 4-2 (3-1), în ziarul „Etniki", cronicarul de specialitate a brodat o serie de aprecieri asupra evoluției noastre, terminînd prin a scrie: **„Dinamo" este o echipă nu prea importantă, căreia dacă nu-i urmărești jocurile nu pierzi nimic".**

Poate că în ansamblul cronicilor, cu aprecieri diametral opuse, ar fi trecut fără zarvă mare pentru noi rîndurile apărute în „Etniki", dacă ziarul de specialitate „Atletiki" n-ar fi consacrat un amplu articol polemic la adresa acestui cronicar și a cronicii sale, scriind, printre altele: **„Nu știm prin ce lentile a urmărit jocul acest domn, pentru că numai el este în dezacord cu ceilalți ziariști, cu ceilalți spectatori și jucători, care s-au exprimat despre echipa oaspe cu mare satisfacție și cu vorbe foarte frumoase... Spectatorii se întreabă dacă d. Constantinidis** (n.n.: numele ziaristului de la „Etniki") **în țelege ceva din tactica fotbalului, din controlul mingii, din opriri și așa mai departe...** Articolul, care continua pe aceeași temă și cu același ton se termina cu o apreciere la adresa cronicarului în cauză, care suna ca și titlul articolului: **„Are orbul găinilor".**

La jocurile care au urmat, după cum ne-a relatat martori oculari, la fiecare intrare în tribune a cronicarului lui „Etniki" spectatorii spuneau cu glas tare: **„Uite-l pe ăla care are orbul găinilor".**

Cînd, la sfîrșitul turneului din Cipru ne-am luat rămas bun de la d. Cialis, cronicarul lui „Atletiki", am mai aflat ceva, căci el ne-a spus: **„Rezultatele ce le-ați dobîndit și jocurile ce le-ați prestat vor constitui cea mai bună apărare a mea în procesul de calomnie ce mi l-a intentat ziaristul de la „Etniki", pretinzînd 2000 de lire daune".**

Vizite interesante și utile

Turneul nostru în Cipru n-a beneficiat de cea mai bună vreme, pentru că a plouat mai mult decît se aștepta pentru respectivul anotimp. Aceasta a făcut ca programul de jocuri să sufere repetate schimbări privind zilele de disputare, echipele de întîlnit și chiar localitățile-gazdă. De pildă, ne-am deplasat cîteodată la Famagusta și Limassol, principalele porturi ale Ciprului, fără să fi putut juca, pentru că ploaia a determinat pe organizatori să contramandeze meciurile. Răul a avut și binele lui, pentru că în aceste orașe — ca și la Kirenga și Nicosia — în timpul liber ce l-am avut la dispoziție, am fost turiști atenți la vestigii din trecutul insulei. În apropiere de Limassol am vizitat ruinele unui templu al lui Apollon, datînd de mai bine de 2500 de ani; la Famagusta, cetate fortăreață de mare dezvoltare în Evul Mediu și în special în timpul cruciaților, ca și „Turnul lui Othello" (în interiorul fortărețel) care a inspirat capodopera marelui Shakespeare, în apropiere de Kyrema — la o înălțime de 1000 de metri — castelul care a fost ultima fortăreață a cruciaților; iar la Nicosia — muzeul Ciprului, ale cărui colecții de olărie, sculpturi și bijuterii sînt apreciate ca cele mai frumoase din Orientul Mijlociu.

În tînăra republică cipriotă toate aceste mărturii ale trecutului au prețuirea cuvenită, ca și jertfa sutelor de patrioți căzuți, pînă în zilele noastre, în lupta pentru independență, împotriva colonialiștilor englezi. Patrioții ciprioți continuă această luptă pînă cînd din insula lor vor dispare și bazele militare pe care le-au mai păstrat aici englezii în diferite regiuni.

La Limassol am revenit ca fotbaliști și am înscris, în jocul cu echipa locală „Apollon", cel mai ridicat scor al turneului (10-1), cu atît mai binevenit cu cît urmase singurei noastre înfrîngeri din turneu, 1-2 cu „Cetinkaya" — o selecționată a ligii turce cipriote — după un meci în care și arbitrul jocului (un turc care are doi frați în echipa „Cetinkaya" a făcut ca totul să ne fie împotrivă. Rezultatul acesta a rămas un „accident" al echipei noastre (care a fost totuși, net superioară și ar fi putut și trebuia să cîștige la scor) cum l-au arătat apoi toate celelalte meciuri ce au urmat și după jocul de la Limassol: 4-1 cu „Omonia", 5-0 cu „Apoel" și, mai tîrziu — în Grecia — 3-0 la Pireu, cu selecționata de tineret a Greciei.

„Omonia" invitată la noi

Dintre echipele cipriote cu care am jucat „Omonia" s-a dovedit cea mai bună, justificînd astfel titlul de campioană a Ciprului pe 1961. „Omonia", care anul trecut a jucat în U.R.S.S. a acceptat invitația să joace la vară în București și în alte două orașe din țara noastră, cu prilejul unui turneu care va trece prin R.P. Bulgaria — unde antrenorul echipei „Omonia" va fi acasă, fiind vorba de Ciakmakov fostul antrenor federal al Bulgariei.

Și acum să vedem ce a adus turneul pentru „Dinamo".

Echipa a reușit la o lună și mai bine de la întreruperea campionatului să se prezinte ca o formație care urmărește să realizeze un joc spectaculos și eficace. A făcut partide care au plăcut mult, a marcat multe goluri (27, ceea ce dă o medie de 4,5 goluri de meci), cîteva dintre acestea la capătul unor faze excepționale, pătrunderi, lansări etc. și a primit goluri puține: 6, la care corespunde media de un gol de meci. Dar au însoțit-o și lipsurile caracteristice, care au dus la ratări inadmisibile: joc în tripletă, joc în funcție de scor și nu de acțiuni, căutarea procedeelor preferate și nu specifice de moment, gîndirea jocului abia cînd mingea e la picior etc.

În apărare este rezolvată problema unui jucător cu oscilații valorice foarte mici, care să formeze stîlpul ei (Nunweiller III), a unui organizator destul de bun și cu perspectivă în joc de mijloc (Al. Vasile) care colaborează foarte bine cu Tîrcovnicu. Echipei îi lipsește însă un jucător cu mare putere de pătrundere și finalizator fără greș în același timp.

Mai putem și trebuie să spunem că jucătorii noștri realizează cu mult prea puțin din ceea ce-și propun concret înainte de meci. Joacă cum iese jocul și nu cum se hotărăște să se joace. Ar fi oarecum ca în situația unor instrumentiști care știu să cînte bine, dar nu știu să descifreze partitura pusă în față.

Cînd ne-am despărțit de gazdele noastre din Cipru, la plecare, ele ne-au mai spus: **„Dinamo" a fost cea mai bună echipă de fotbal din cele ce-au evoluat la noi. Joacă bine și marchează și goluri multe".** Firește, e o apreciere care măgulește. Dar există fotbal și dincolo de Cipru la un nivel cu mult mai ridicat. Acestui fotbal trebuie să ajungă să-i facă față să corespundă, să se integreze în el „Dinamo" București, ca și celelalte formații fruntașe ale țării noastre. Ceea ce o permit condițiile ce le sînt create — printre care se situează și asigurarea în această iarnă a trei turnee simultane în străinătate lui „Dinamo" București, „Petrolul" și „Steaua".

Sarcinilor sporite din viitorul sezon, numeroase jocuri internaționale ale loturilor reprezentative și ale cluburilor, trebuie să li se răspundă cu cinste. Cu o muncă asiduă, perseverentă, entuziastă, trebuie grăbită cucerirea cetății măiestriei sportive, acțiune la care „Dinamo"-București este hotărît să răspundă cu fapte.

Const. TEAȘCĂ

Magazin

revistă săptămînală editată de ziarul

ROMÎNIA LIBERA

★

Redacția și administrația, Piața Scînteii, tel. 17.60.10

★

Abonamentele se primesc la toate oficiile poștale, factorii poștali și difuzorii din întreprinderi și instituții.

★

PUBLICITATEA SE PRIMEȘTE LA ADMINISTRAȚIA REVISTEI, tel. 17.60.10 interior 14.00.

ROMANUL NOSTRU ILUSTRAT

BALUEV

Adaptare după VADIM KOJEVNIKOV

Ilustrații: Beca RIND

Ușor n-a fost nici pînă aici. Greul însă abia începe. Conducta trebuie să străbată acum o luncă plină de smîrcuri, care se întind fără sfîrșit, ca o mlaștină. Deasupra mlaștinei fumegă un nor acru de ceață. La început totul părea că merge strună. Dar cînd Baluev, șeful șantierului, dăduse ordinul să se pornească montarea conductei în mlaștină, s-a întîmplat ceva pe celălalt mal. Dicherul n-a mai funcționat. Cablurile de remorcare s-au lăsat în jos și uriașa conductă a rămas nemișcată. Baluev cutreiera șantierul și capul îi era plin de gînduri. Ce frumos au desenat proiectanții acest șantier — ai fi crezut, privindu-le desenul, că te afli într-un loc de vilegiatură, nu într-o troacă imensă, îndopată pînă la refuz cu noroi împuțit.

— Niște autocrați, niște strategi de birou... Elefanți de cabinet! izbucni Baluev, bălăcindu-se prin mocirla luncii. Trebuia să-i aducem aici, lîngă noi... Apoi continuă cercetarea terenului. Picioarele i se cufundau în norocul clisos, cu greu își putea trage afară cizmele de cauciuc. În urma lui tropăia Bubnov, un adevărat uriaș, dar cu o figură gingașă de fată.

— Te-ai cam îngrășat, Serioja! observă Baluev. Mănînci cam mult. Spune, dar de nevastă nu ți-e dor? Și cu sănătatea? Cum o duci?

— Nu prea mă gîndesc la ea. Cine e bolnav merge la doctor...

— M-am bătut în baltă, dar nu știu cum o să ies din ea, își reluă Baluev, de astădată cu voce tare, firul gîndurilor care-l frămîntau.

— Ați făcut bine că ați vorbit băieților de greutăți, spuse Bubnov. I-ați stîrnit. Numai măgarului trebuie să-i pui ochelari verzi cînd îi dai paie, ca să creadă că mestecă fîn.

Ieșiră pe un dîmb și se așezară o clipă să răsufle și să-și schimbe încălțămintea. Observară că nu erau singurii care cutreierau smîrcurile. Mecanicii de la macaralele pentru montarea țevilor, buldozeriștii, montorii, înarmați cu prăjini, măsurau adîncimea mlaștinei și căutau locurile prin care să-și poată aduce mașinile lor grele.

Pavel Gavrilovici Baluev avea un obicei: să stea de vorbă cu fiecare om nou care intra în colectivul lui. Așa s-a întîmplat și cînd s-a prezentat pe șantier Viktor Zaițev. Într-o mînă avea o servietă, îndopată să crape, iar în cealaltă un pachet cu cărți.

Cu aerul lui blajin, Baluev îl întrebă:

— Spune, dragul meu, cam ce porți în biblioteca asta de campanie? Îmi împrumuți și mie ceva de citit?

— Ce am eu aici, nu vă interesează, răspunse, neprietenos, tînărul.

— Și de ce mă rog?

— Uite așa! Nu vă interesează! Apoi, îndulcind tonul: sînt tratate de astrobotanică.

— Vrei să te faci astronom?

— Nu vreau nimic, răspunse din nou tătos Zaițev. Mă interesează astrobotanica și asta e tot...

Discuția continuă pe același ton, dar Baluev putu totuși să afle ce vrea să spună Zaițev. Despre ceea ce i-a adus pe șantier, despre problemele lui familiare.

Încheie discuția pe un ton mai oficial:

— Vei fi ucenic la buldozeristul Drunin Fedor Zaharovici. Are să capete un sutar mai pus ca să te învețe meseria. Precum vezi, deocamdată șantierul are numai cheltuieli cu dumneata.

— Dar eu nu cer șantierului să plătească pentru mine. Pot să lucrez și ca salahor și am să plătesc singur, din salariul meu, pe cel care o să mă-nvețe.

— Salahor? Unde ai văzut salahori la noi? Aici nu există om care să lucreze fără mașină. Fiecare e un aristocrat în felul lui. Ca să ajungi astăzi muncitor trebuie să înveți cel puțin tot atîta cît învață astronomii tăi. Așa vezi. Completează tot ce ți se cere. Iar diseară să poftești pe la mine, nu aici, ci la izba din marginea satului. O să ne ospătăm cu niște ochiuri grozave și mîine îți tac rost și de un pat, la cămin.

— Dar eu vă rog, răspunse cu vocea tremurîndă Zaițev, să nu-mi mai puneți niciodată întrebări de natură personală.

— Măi, grozavă personalitate mai ești tu. Dacă vrei să știi, o personalitate adevărată sînt eu. Am să-ți vorbesc despre mine. Îmi ador biografia. Ei, ce zici, pot să-ți povestesc?

— Dacă țineți neapărat, spuse Zaițev, îngăduitor. Bine, am să vin.

Marea grijă a lui Pavel Gavrilovici era ca acești tineri muncitori să nu-și piardă visurile tinereții în mediul acesta aspru și dificil. Nu lipsea de la adunările comsomoliștilor, apărea destul de des la căminul tineretului. Îi devenise drag și acest Viktor Zaițev, care era punctual și serios. Fusese ales repede organizator de Comsomol. Zaițev își cumpărase un patefon și începu să-și viziteze tovarășii. Îl intrigă, de la început, Izolda Bezuglova.

— Știi, Pavel Gavrilovici, îi spuse el într-o zi lui Baluev. Izolda Bezuglova mi se pare cam ciudată. Se ține deoparte, a refuzat să intre la cămin. Și-a închiriat un pat la niște particulari.

— Viața ei nu e simplă. Să nu iei nici o inițiativă fără să mă consulți, îi răspunse Baluev, foarte interesat de felul cum vor evolua relațiile dintre organizatorul de Comsomol și Bezuglova.

(Va urma)

GHIDUL GOSPODINEI

PENTRU FETE TINERE

De la stînga la dreapta:

1. Două piese din stofă fantezie bucată sau tweed. Jacheta dreaptă cu rever mic se încheie la trei nasturi și are o bentiță îngustă de altă culoare ce pornește din răscroiala mînecii și se continuă (separat) pe fustă pînă la jumătatea ei, terminîndu-se cu o fundă. Fusta este largă din două cute duble late.

2. Model simplu cu talia pe șold și o garnitură tinerească dintr-o eșarfă cu franjuri prinsă în talie.

3. Rochie din stofă în carouri cu o răscroială deosebită din biais pe corsaj și fusta largă din clini. Corsajul se închide cu patru nasturi mari.

4. Pentru seară vă recomandăm această rochie elegantă prin simplitatea ei. Corsajul are decolteul rotund și mîneca mică chimono, iar fusta este foarte amplă, din biais. În talie se leagă cu un cordon oblic într-o parte. O floare decorativă va completa această toaletă de ocazie.

Desene de MELANIA POPESCU

MENIUL SĂPTĂMÎNII

- Colțunași cu carne; papricaș de purcel; salată de mere.
- Ciorbă de burtă; musaca de tăiței; compot de prune.
- Papanași cu smîntînă; șnițel-gogoșari; biscuiți cu gem.
- Bors de sfeclă; fasole bătută cu usturoi; cornuri cu rahat.
- Papară de pîine cu brînză; limbă cu sos de roșii; compot de caise.
- Supă de chimen; cîrnați pe varză călită; strudel cu nuci.
- Sufle de mazăre (conserve); ostropel de rață, cremă de banane.

BANANELE

Printre fructele de iarnă care sosesc și la noi sînt bananele, portocalele, mandarinele și altele. Din banane, care se găsesc acum în magazine, se pot face mai multe feluri de deserturi. De pildă:

BANANE CU GUTUI

Se iau banane mai verzi, pe care le punem să se prăjească, întregi, cîteva minute într-o tigae fără grăsime. După aceea le lăsăm să se răcească, le cojim și le aranjăm pe un platou. Separat luăm 1—2 gutui, pe care le tăiem în felii foarte subțiri și le punem deasupra bananelor. Peste ele turnăm un strat subțire de gele de coacăze. Le lăsăm să stea astfel cel puțin o oră la rece. Cînd le servim facem un sos, tot din gele de coacăze diluat cu puțină apă și-l turnăm deasupra.

CREMĂ DE BANANE

Cantități: 6 banane, 125 gr. unt, un pachețel de vanilie, 2 linguri de rom, 6 linguri de gele de smeură, fragi sau căpșuni. Curățăm bananele de coajă și le amestecăm bine de tot cu unt. Parfumăm această cremă cu zahărul vanilat. Umplem apoi 6 cupe cu crema de banane. Înainte însă le udăm cu apă rece. Crema se ține la rece cîteva ore după care o răsturnăm pe un platou de desert. Separat diluăm geleul cu rom, avînd însă grijă să nu se facă prea subțire. Peste cremă vărsăm acest gele și o punem din nou la rece 1—2 ore.

BUDINCĂ DE BANANE ȘI PORTOCALE

Cantități: Patru banane mari, două portocale, 100 gr zahăr, o ceașcă de cafea de zeamă de lămîie și o ceașcă de cafea de zeamă de portocale. Curățăm bananele, iar portocalele le curățăm și pe ele de coajă și le desfacem apoi în sferturi. Bananele le tăiem în rondele, le aranjăm într-un vas, rezistent la foc, peste ele punem sferturile de portocale, acoperim totul cu zahăr, iar pe deasupra turnăm zeama de fructe. O punem în cuptor la un foc moale 30 minute. Se poate mînca și caldă și rece.

SPUMĂ DE BANANE

Cantități: Trei banane mari, 125 gr. zahăr, 2 linguri de rom sau kirsch, 100 gr. frișcă, un pachețel de zahăr vanilat, cîteva alune curățate sau eventual nuci. Strivim cu o furculiță bananele curățate și apoi le amestecăm cu zahăr și rom. Punem acest piure la bain-marie pînă devine mai consistent, adăugăm apoi zahărul vanilat și lăsăm să se răcească. La frișca bine bătută, încorporăm încetul cu încetul piureul de banane. Vărsăm apoi această spumă într-o compotieră de sticlă sau în cupe de compot. O punem la rece cîteva ore. Cînd o servim presărăm deasupra alunele sau nucile pisate.

Călduros, ușor, plăcut la purtat, tricotajul oferă și o mare varietate de modele, colorit, gen. Cu guler mare, mic — sau deloc, încheiate cu nasturi sau aceștia numai ca garnitură, tricotajele vor fi totdeauna folositoare în garderoba unei femei tinere sau chiar mai în vîrstă. Adesea o bentiță, un guler sau altceva de stofă aplicat cu puțină artă unui tricotaj mai vechi îl vor transforma în ceva modern.

În desenele nr. 1 și 2, se vede cum sînt tricotate cele două complecte care le însoțesc. Modelul din desenul nr. 1 se lucrează astfel: rîndul 1: un ochi pe față, un ochi pe dos, alternînd pînă la sfîrșitul rîndului; rîndul 2: pe dos; rîndul 3: ca rîndul întîi, însă inversat: un ochi pe dos, un ochi pe față alternînd pînă la sfîrșitul rîndului; rîndul 4: pe dos. Aceste 4 rînduri se repetă. Modelul din desenul nr. 2 se lucrează astfel: rîndul unu și doi pe față; rîndul 3: un ochi pe față, un ochi pe dos; rîndurile 4 și 5: pe față; rîndul 6: la fel ca rîndul 3 însă inversat, adică un ochi pe dos, un ochi pe față. Se repetă.

Modelul de tricotaj nr. 3 este dintr-o stofă în dungi combinată cu o bantă la gît tricotată mărunt.

Modelul nr. 4: guler pe bantă jos din două culori pe un jerseu de culoare deschisă.

Modelul nr. 5: este o combinație reușită în albastru închis cu deschis.

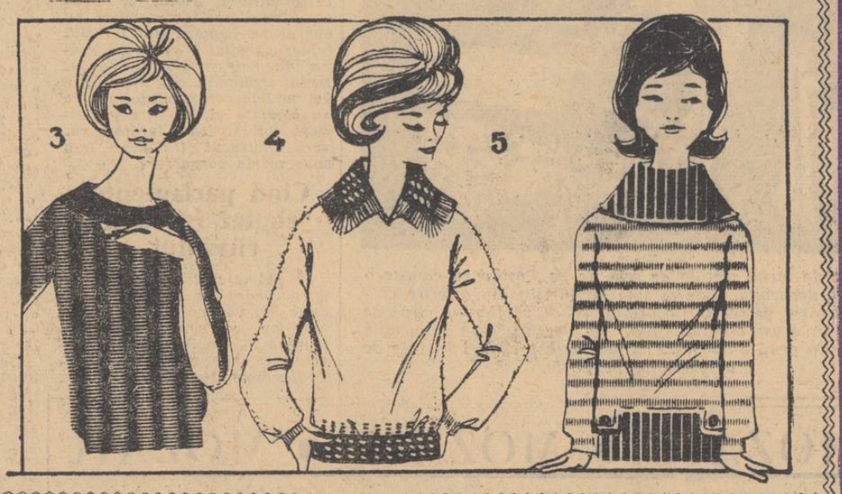

Practic și util

PRESA PENTRU PIURE DE LEGUME

Bogate în vitamine și în calorii, legumele formează un capitol important în hrana copiilor, iar piureul de legume este forma cea mai recomandabilă.

Pentru a ușura munca gospodinelor pentru obținerea piureului de legume, a fost realizată presa executată din tablă de oțel cositorită cu o manivelă de presare din sîrmă de oțel cositorită. Presa se livrează cu 3 site suplimentare care se întrebuințează după felul legumelor presate. Se manipulează ușor, nu cere nici cel mai mic efort fizic. Legumele, fierte în prealabil, sînt zdrobite cu ușurință în presă și astfel, trecînd prin sită, se obține, un piureu perfect, fără bucăți întregi.

SERVICIU DE LICHIOR CU DISPOZITIV DOZATOR

Nu odată se întîmplă ca turnînd lichiorul în pahar „după ochi", paharul se revarsă și păteză fața de masă. Pentru a evita aceasta, a fost realizat serviciul de lichior cu dispozitiv dozator. Dispozitivul poate fi folosit și pentru dozarea altor băuturi spirtoase. Dozarea se realizează cu ajutorul unei pompe a cărei capacitate de umplere este egală cu capacitatea unui pahar. Pompa este fabricată din aluminiu eloxat. Aparatul mai posedă un rezervor de sticlă din care se pompează băutura. Paharele serviciului sînt așezate pe o tavă suport, care se rotește în jurul dozatorului.

Capacitatea pompei fiind egală cu cea a unui pahar, se evită umplerea „peste măsură" a paharului și deci pătarea feței de masă.

CUȚIT SPECIAL DE TĂIAT ROȘII

Gospodinelor le place ca roșiile să fie tăiate în felii subțiri și pe cît se poate uniform. Servite aspectuos, roșiile par a fi mai gustoase. Pentru a ușura tăierea roșiilor în felii subțiri și cît se poate de uniforme, a fost realizat cuțitul special de tăiat roșii. Lamele dințate (ca un mic ferăstrău) așezate într-un cadran, la distanțe regulate, sînt fabricate din oțel inoxidabil. Mînerul este fabricat din material plastic frumos colorat. În prezent, la fabrica „Metaloglobus" din Capitală sînt în curs pregătirile pentru începerea fabricației cuțitelor speciale pentru tăiat roșii.

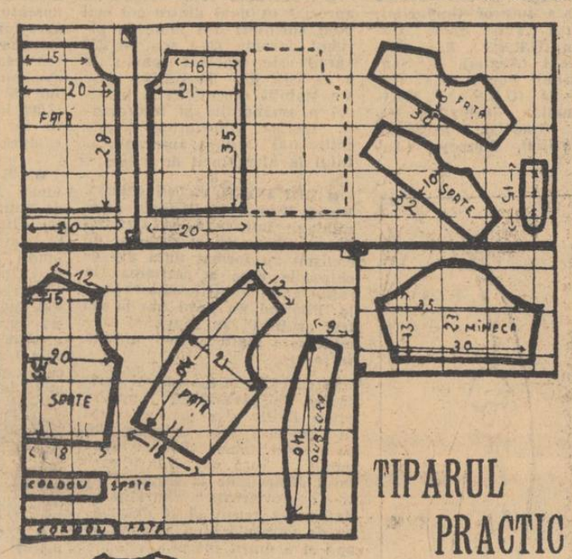

TIPARUL PRACTIC

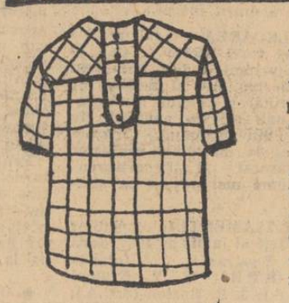

Dacă aveți o fustă ecossaise pe care n-o mai purtați, atunci veți putea realiza pentru fetița și băiețelul dv. două ansambluri.

Pentru fetiță veți putea croi o bluză (vezi desenul) iar pentru băiat o mică vestă. Atît platca din față a bluzei cît și partea din față a vestei le veți putea croi în biais. Vesta se va termina în talie cu un cordon.

Dacă fusta respectivă nu este suficient de mare pentru a scoate ambele modele pe care vi le prezentăm, atunci veți putea executa platca de la bluza fetiței dintr-un material uni, care să se potrivească cu materialul. La fel veți putea proceda și cu vesta al cărei spate și centura le veți putea croi dintr-un material uni. (Nu uitați ca la vestă să faceți și cele patru pense, două în față și două în spate).

Dulăpiorul cu medicamente

Revenim asupra unei teme, în legătură cu care primim numeroase scrisori. Uneori apar mici tulburări în starea sănătății noastre, care pînă la venirea medicului este bine să știm cum și cu ce să le combatem.

O durere de cap, o nevralgie, unele tulburări digestive ușoare, o insomnie întîmplătoare, o stare de nervozitate, o zgîrietură, o mică tăietură, pot fi deseori rezolvate prin mijloace simple, cu ajutorul unor medicamente, care nu trebuie să lipsească din nici o gospodărie.

Astfel de tulburări se pot produce și în timpul nopții, cînd farmacia cea mai apropiată poate să nu fie de serviciu și nu avem pe cine trimite la o farmacie mai îndepărtată, sau afară e frig, plouă ori viscolește. Ce bine e cînd, în astfel de situații — atunci cînd bineînțeles suferința nu este de așa natură încît să fie necesar solicitarea asistenței medicale de urgență — micul dulăpior cu medicamente se află aprovizionat cu cele trebuincioase! Parcă ne simțim mai în siguranță.

Iată cîteva medicamente și materiale sanitare care e bine să se găsească în fiecare dulăpior, din orice gospodărie:

— Tablete antinevralgice. Se pot utiliza 1—2 tablete, la nevoie, în caz de dureri de cap sau de dinți, dureri musculare, diverse nevralgii.

— Tablete de aspirină, indicate în stări de răceală cu temperatură, luîndu-se una pînă la 3 tablete pe zi, cu ceaiuri fierbinți.

— Tablete de piramidon. Calmează deseori durerile de natură reumatică. Se iau în doze de 3—4 tablete pe zi. În migrenă, 1—2 tablete ușurează pe cel suferind.

— Un flacon de Laxarol. Una sau două linguri pe zi sînt de mare folos pentru obținerea unei purgații ușoare.

— O sticluță cu 10 grame de tinctură anticholerină (picături de Davila) 10—15 picături pe o bucată de zahăr sau într-o linguriță cu apă, calmează unele colici abdominale.

— Anasept sau Flavisept. Luîndu-se în cursul zilei 8—10 tablete se asigură dezinfecția gîtului în laringite, traheite, amigdalite, guturai.

— Un flacon de Fedrocain și o pipetă pentru instilații nazale. Prin instilarea în fiecare nară la 8—10 picături de 4—5 ori pe zi se obține desfundarea foselor nazale, ușurarea respirației pe nas, desinfecția căilor inspiratorii superioare, grăbirea vindecării guturaiului și evitarea inflamării sinusurilor.

— Făină de muștar (100 gr). În stări de răceală, întreaga cantitate se pune în ligheanul cu apă fierbinte, în care se face o baie de picioare.

— Flori uscate de mușețel (50 grame). O lingură de flori opărite cu apă fiartă, oferă o infuzie cu care se poate face gargarisme în stările inflamatorii ale gurii și gîtuiui.

— Flori uscate de tei (100 grame). Dintr-o lingură de flori opărite se prepară 2—3 pahare de ceai care calmează tusea și liniștește sistemul nervos.

— Frunze uscate de izmă (50 grame). Dintr-o lingură de frunze se prepară 2—3 pahare de ceai care calmează durerile în unele tulburări digestive cu scăune diareice, reducînd în același timp numărul scaunelor, cînd este vorba de o enterită banală.

— Un tub cu Saliform — pomadă. Frecțiunile cu acest preparat ușurează durerile în afecțiunile de natură reumatică sau nevralgică.

— Un flacon cu Passifloral. În stările de nevrozitate și neliniște, 3—6 linguriță în cursul zilei sau 2 linguriță la culcare redau liniștea celui agitat și asigură un somn liniștit.

— Un pachet cu 100 grame de vată, o cutiuță cu compresse sterilizate, o bucată de celofan, 1—2 fășî și un flacon de Pansterin constituie o mică trusă pentru desinfectarea și pansarea micilor tăieturi, precum și pentru aplicarea prigniților.

— Un tarmometru medical va completa micul depozit sanitar. Dozele menționate se referă la utilizarea medicamentelor de către adulți. Pentru copii, dozele vor fi stabilite de medicul pediatru în raport cu vîrsta.

Cînd utilizarea medicamentelor prezentate nu produc ușurarea imediată a suferindului și dispariția totală a tulburărilor, va fi absolut necesar solicitarea medicului.

Dr. I. LEGIC

SFATURI COSMETICE

Alergia este o intoleranță sau o sensibilitate deosebită a organismului față de anumite substanțe care sînt inofensive pentru alte organisme. Alergia se poate datora unor cauze interne: boli de stomac, boli ale sistemului nervos, intoleranță față de anumite alimente sau unor cauze externe ca: creme de față (în special cele pe bază de lanolină) farduri, săpunuri, vopsele de păr, briantine, rujul de buze, lacul de unghii, parfumurile.

Alergia datorită cauzelor interne este răspîndită în general pe toată suprafața pielii și adesea este recidivantă. O asemenea alergie nu trebuie tratată superficial. De cele mai multe ori se impune consultarea medicului care va stabili cauzele și tratamentul adecuat.

Apariția unei exeme poate fi provocată și de unele alimente ca: peștele, brînzeturile, carnea, căpșunele, vinatul, ouăle, cafeaua, ciocolata, murăturile sau unele medicamente ca: aspirina, amidopirina, antibioticile etc.

În cele ce urmează ne vom ocupa de alergia datorită cauzelor externe. Cum se manifestă aceasta?

În contact cu unele substanțe pielea se înroșește, se congestionează, se irită și apare urticaria, exema etc. În acest caz vom observa cauza care a provocat neajunsul și vom suprima folosirea substanței respective. De cele mai multe ori în acest fel se obține o vindecare.

Sînt și alergii care apar la cei ce lucrează în laboratoare, fabrici de chimicale, produse cosmetice, lacuri și vopsele etc.

Pentru a evita apariția lor este necesară folosirea materialului de protecție, mănuși, măști etc. precum și o igienă riguroasă a mîinilor, corpului, obrazului în timpul și la sfîrșitul lucrului, adică respectarea normelor tehnice prescrise în fiecare întreprindere.

Dacă la folosirea unei creme sau a unui fard constatăm că a apărut o urticarie, roșeață sau iritație vom întrerupe cîteva zile folosirea produsului respectiv, apoi vom relua întrebuințarea lui. Dacă și de data aceasta se vor produce neajunsuri îl vom suprima definitiv.

Răspundem cititoarelor

ODETA B. — Rețeta depilatorului pe care o solicitați este următoarea: colofoniu (sacîz) 500 g, ceară galbenă 100 g, se topesc și se lasă să se răcească atît cît este necesar pentru a fi suportate pe piele. Se aplică în fîșii care se scot în sens invers aplicării. Dezinfectați apoi regiunea respectivă cu alcool și pudrați cu pudră de talc.

ANCA — Focșani — Apariția ridurilor la vîrsta dv. se explică prin faptul că tenul este lipsit de grăsimea naturală, iar pielea nu a fost hrănită cu nici un fel de cremă grasă. Vă sfătuesc să începeți folosirea cremei polivitaminate Velur. Aplicați în fiecare seară în jurul ochilor un strat destul de gros de cremă și rămîneți cu el în tot cursul nopții.

Anca BOGDAN

LA CÎNTAR

Suie-l, soră, pe cîntar,
Vezi — în aur — de sporește?
E mai nalt c-un degetar
Și mai bucălat, firește!

Căci cu fiecare gram
Crește inima de mamă,
Cresc și mugurii pe ram
Și bondari cu el de-o seamă...

Cine crede că-i tot mic
Are de vorbit cu tata,
Cum mi l-a săltat un pic,
Era — frate — cît cravata!

Vasile DIMA

PARFUMURI NOI

Odată cu primele zile ale noului an, vitrinele magazinelor bucureștene ce prezintă articole de parfumerie și-au schimbat înfățișarea.

În rafturi și suporturi confecționate din sticlă incasabilă sau din diferite materiale plastice cu aspect frumos — asemenea ciupercilor micuțe care răsar după o ploaie de vară — au apărut siluetele elegante ale unor noi produse de parfumerie destinate consumului anului 1962.

La ce să te oprești mai întîi? Ai vrea să vezi totul în același timp. Iată linia sveltă, deosebit de originală a ambalajelor cochete ce prezintă noile ape de colonie „Manon" și „Habanera". Nu mai puțin frumoase sînt acelea pentru parfumurile „Arleziana" și „Traviata". Etichetele confecționate din hîrtie metalizată, bușoanele lucitoare din material mai trainic, întrebuințarea unor mase plastice cum sînt polietilena, rodialina, polistirenul, ca și noua formă a sticluțelor, au contribuit fiecare la îmbunătățirea felului de prezentare a produselor de parfumerie.

Sînt numeroase mîinile harnice care au depus strădanii în realizarea reușitelor buchete de parfumuri ce caracterizează aceste esențe atît de îndrăgite de femei. Fantezia creatorilor de esențe, priceperea și îndemînarea lucrătoarelor de la fabrica „Macul Roșu" din Capitală au îmbogățit sortimentele de parfumuri cu noi produse calitativ superioare (prezintă o mai mare concentrație de uleiuri) care au și fost livrate magazinelor și mai continuă să fie livrate. Printre acestea se află: apele de colonie „Mirage", „Lakmé", „Mona Lisa" ca și parfumurile „Florella", „Extaz", „Sputnik".

În vederea îmbunătățirii continue a calității produselor de parfumerie realizate de întreprinderea „Macul Roșu" s-au și luat măsurile necesare pentru ca în decursul primului trimestru al anului să se facă unele modificări, în procesul tehnologic. Astfel, se va trece la introducerea unei noi faze de polizare a parfumurilor (filtrare la rece) care își va spune curînd cuvîntul prin noile sortimente ce iau mereu drumul spre cumpărător.

Adina CONSTANTINESCU

Inginera Eugenia Teodorescu și farmacistul Agop Uzunian controlează aspectul noilor produse de parfumerie ce vor fi puse în vînzare în decursul acestui trimestru.

CURIERUL NOSTRU

FLORENCE: Nimic mai simplu decît să-i puneți în vedere că dacă va continua pe același drum, veți refuza de a mai întreține relațiile actuale. Nu este demn pentru dv. să acceptați astfel de compromisuri. Cu acest prilej veți putea vedea cît de trainice îi sînt sentimentele de prietenie pe care spune că le mărturisește față de dv.

LAURA C.: Concluziile dv. sînt foarte juste. Se pune doar întrebarea: cine anume trebuie să acționeze? Noi credem că numai dv. personal puteți și sînteți obligată să acționați. Dv. va trebui să discutați cu amîndoi pe rînd, dar mai ales cu el și să-i amintiți de obligațiile morale pe care și le-a creat din proprie inițiativă și dorință. În fond dv. nu trebuie să-i cereți ceva, ci cu fermitate să-l faceți să înțeleagă că este obligat să-și respecte cuvîntul dat. Credem că veți reuși să-l faceți să înțeleagă ce a greșit și să revină pe drumul cel bun. Mai scrieți-ne.

ANKA P. — București: La prima vedere, pare neverosimilă această poveste. S-ar putea ca toate acestea să fie un simplu pretext. Ținînd însă seama de relațiile existente pînă acum putea să vă spună clar, deschis, ceea ce gîndește și intenționează să facă. N-avea nevoie să se ascundă în dosul unor asemenea inscenări. Este normal ca încrederea dv. să fie acum foarte serios zdruncinată. Înseamnă că totuși n-ați reușit să-l cunoașteți chiar așa de bine cum ați avut impresia. Bine că lucrurile n-au mers prea departe. E dureros să pierzi un prieten pe care l-ai crezut și foarte bun. Comportarea viitoare o să v-o arate însuși concluziile definitive la care veți ajunge. Ne vom gîndi la ideea dv. de a reda într-o formă oarecare învățămintele unui astfel de caz.

V. N. — Cluj: Un singur factor poate determina refacerea a ceea ce este pe punctul de a se destrăma: atitudinea, comportarea ei de aici înainte. Se întîmplă ca oamenii să greșească mai mult sau mai puțin grav în viață. Dacă prin vorbe și mai ales fapte, dovedesc că regretă sincer ceea ce au greșit, înseamnă că a fost ceva întîmplător și că există premize ca astfel de greșeli să nu se mai repete vreodată. Prin această prismă credem noi, că trebuie să analizați cele întîmplate. Avem impresia că totul va fi bine.

STEF ANYA. Ne-ați „expus" în scrisoarea dv. două „probleme" care vi se par de o importanță deosebită. La vîrsta dv., astfel de incidente cu totul nevinovate și neînsemnate capătă uneori proporții nebănuite. Mai ales cînd cineva are o imaginație atît de bogată ca a dv. Nu este rău că aveți o astfel de imaginație. Este rău că n-o folosiți în scopuri mai folositoare. La un cerc tehnico-științific de pe lîngă școală cît de mult v-ar folosi! Sfatul nostru este să dați atenție în primul rînd învățăturii, preocupărilor legate de vîrsta dv. Mai tîrziu, vom fi dispuși să vă dăm și altfel de sfaturi dacă va fi nevoie.

A. B. C.: V-ați ales un pseudonim cum nu se poate mai potrivit. În problema (dacă e bine s-o numim așa) care vă preocupă, se vede că abia învățați litera A. Bine însă că nu s-a întîmplat nimic rău. Ziceți doar „la revedere" și cu asta ați lichidat totul. Între timp veți învăța bine tot alfabetul și atunci veți ști ce să faceți în astfel de cazuri și mai ales cum să le preveniți. Pentru moment însă, n-aveți nici un motiv de îngrijorare.

B. AURELIA — Iași: Mai aveți un an, de fapt cîteva luni, pînă terminați și veți merge să lucrați în specialitatea pentru care vă pregătiți. Nu este o distanță în timp prea mare încît să fiți atît de nerăbdătoare. Țineți seama și de faptul că în aceste ultime luni de facultate veți avea mult de lucru, așa că n-o să aveți timp prea mult să vă gîndiți și la alte lucruri, mai ales că totul este în fapt împlinit. Este mai bine să vă preocupați de terminarea cu succes a studiilor, decît să vă faceți probleme care nu există. Temerile dv. nu sînt întemeiate.

TRATAMENTUL PRIN HIPNOTISM

Numeroase cazuri de gîngăveală, morfinomanie, alcoolism, deficiențe sexuale, tabagism, ca și diverse forme de astm bronșic, unele stări de hipertensiune arterială, stări dureroase, palpitații etc., la care tratamentele uzuale nu au dat rezultate, necesită ca tratament complimentar aplicarea sugestiei, prin ajutorul somnului hipnotic care, a dus deseori la vindecări sau ameliorări surprinzătoare.

Dar să vedem ce este hipnoza și sugestia hipnotică.

În lumina învățăturii lui I. P. Pavlov, hipnoza este considerată ca un somn parțial provocat în mod voit de către hipnotizator. În timpul acestei stări de somn, în scoarța creierului rămîn în stare de veghe anumite puncte care permit să se mențină o legătură permanentă între hipnotizator și cel hipnotizat. Aceasta face cu putință transmiterea de ordine și sugestii care vor fi executate de cel adormit.

În timpul somnului hipnotic, hipnotizatul înțelege ceea ce i se spune, dar îi este imposibil să modifice ordinele primite, pe care le va executa atît în timpul somnului hipnotic cît și după trezire. Datorită acestui fapt, sugestia care i-a fost transmisă de către medicul hipnotizator poate modifica nu numai comportarea exterioară a bolnavului hipnotizat ci și diverse stări privind funcționalitatea unor organe interne. Interesant este că în timpul hipnozei se favorizează lupta organismului pentru combaterea unora din factorii determinanți ai boalei, se ameliorează starea nevrotică și se ușurează suferințele fizice ale bolnavilor.

Tratamentul prin hipnoză a fost utilizat pe o scară largă de Behterev, iar în ultimul timp academicienii sovietici K. I. Platonov, A. G. Ivanov-Smolenski A. G. Gotiritze și alți distinși clinicieni ca A. B. Malenkovici, N. N. Birman, F. P. Malorov etc. au obținut rezultate remarcatile prin hipnoză în tratamentul diverselor stări dureroase, insomnii, idei hipocondriace, manii, ticuri, vicii, tulburări respiratorii, palpitații etc.

Sînt bolnavi cărora li se par imposibil executarea unor mișcări obișnuite și care în timpul somnului hipnotic și după aceea execută astfel de mișcări cu multă ușurință și fără dureri. Nu puțini sînt acei care după ce li s-a ordonat în timpul hipnozei să renunțe la unele ticuri, idei obsedante, sau vicii, cînd se trezesc uită complet de ele.

Bineînțeles că nu orice formă de boală și în orice stadiu beneficiază de tratamentul prin hipnoză. Numai medicii psihiatri sînt în măsură să aprecieze și să indice acest tratament pentru fiecare caz în parte.

La noi în țară tratamentul prin hipnoză a fost aplicat în urmă cu 10 ani în Spitalul nr. 3 de neuropsihiatrie din Sibiu, pe o scară mai largă și se practică în unele cazuri și în celelalte servicii de neuropsihiatrie.

Pentru provocarea hipnozei se utilizează în mod curent procedeele savantului sovietic Narbutovici care, în general, constă din fixarea privirii medicului hipnotizator în ochii bolnavului, concomitent cu declanșarea bătăilor unui metronom și pronunțarea de către medic a unor cuvinte legate de ideea de somn, precum și de unele ușoare atingeri ale feței sau corpului celui care va fi hipnotizat.

Stările de hipnoză în scop terapeutic nu obosesc organismul. Astfel de tratamente pot fi aplicate numai în serviciile de neuropsihiatrie.

Dr. L. I.

INVADATORII (II)

— 6. Ființele microscopice ajung la locul rănii... Pe aici se poate pătrunde în organism
— 7. Iată-i cum se furișează în labirintul vaselor de sînge
— 8. Dar prezența lor e imediat observată
— 9. 10. 11. Vestea invaziei se răspîndește cu tuteala fulgerului

Text și desene: Raul JERCEA

(Va urma)

SFATURI
MODĂ
COSMETICĂ
GOSPODĂRIE

JOCURI DISTRACTIVE

CU SOȚ ȘI FĂRĂ SOȚ

În cercul din centru așezați 8 piese numerotate astfel încît să se formeze o coloană în ordinea numerelor cu cifra 8 jos și cu cifra 1 sus. Se cere să mutați în

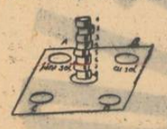

cît mai puține mutări piesele cu cifrele 1, 3, 5 și 7 din coloana centrală în cercul fără soț, iar piesele cu numerele 2, 4, 6, 8 în cercul cu soț. Se consideră mutare orice schimbare a piesei dintr-un loc în altul. La o mutare se poate trece dintr-un cerc într-altul doar o singură piesă (de fiecare dată cea de deasupra). Totodată nu este permis să se așeze o piesă numerotată cu un număr mai mare peste o piesă care are un număr mai mic și nu se admite ca peste o piesă cu un număr par să se așeze o piesă cu un număr impar, sau invers.

În cîte mutări puteți rezolva problema ?

GRUPAREA NUMERELOR

Toate numerele întregi de la 1 la 15 pot fi aranjate în 5 grupe a cîte 3 numere fiecare : (1, 8, 15 d=7), (4, 9, 14 d=5), (2, 6, 10 d=4), (3, 5, 7 d=2), (11, 12, 13 d=1). Numerele sînt astfel aranjate în grupe încît în fiecare grupă diferența d este identică atît între numărul al doilea și primul, cît și între al treilea și al doilea. Exemplu : 8—1=7 și 15—8=7 sau 9—4=5 și 14—9=5. Această împărțire amuzantă a 15 numere în 5 grupe cu diferențele de mai sus nu este unica posibilă. Lăsînd neschimbată prima grupă de numere (1, 8, 15) restul de 12 numere (2, 3, 4, 5, 6, 7, 9, 10, 11, 12, 13, 14) pot fi grupate în noi grupe de cîte 3 cifre menținîndu-se diferențele de mai înainte : d=5, d=4, d=2 și d=1. Găsiți această nouă grupare a numerelor date.

DIN CHIBRITURI

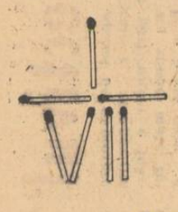

Din șapte chibrituri a fost format numărul 1/7 (așa cum arată desenul alăturat). Transformați această fracție în 1/8 folosind același număr de chibrituri.

CÎNTĂRIRE

Un pachet conține 9 kg. de zahăr. Aveți la dispoziție un cîntar cu două greutăți ; una de 50 de grame și alta de 200 de grame. Încercați cu ajutorul acestui cîntar și a greutăților de mai sus să împărțiți întreaga cantitate de zahăr în două pachete, unul de 2 kg. iar celălalt de 7 kg. **Se admit numai 3 cîntăriri.**

DE UNDE ?

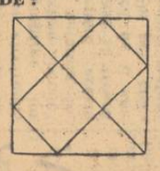

Acest desen care pare complicat, poate fi realizat cu o singură linie. Știți de unde trebuie să porniți ?

NUMĂRUL 20

Cu ajutorul a patru cifre de 9 scrieți numărul : 20.

GH. CHIRIAC

În legătură cu noile receptoare telefonice

COCHETA : — Dragă, mi-am făcut un capot nou, pastel, în ton cu noul telefon !

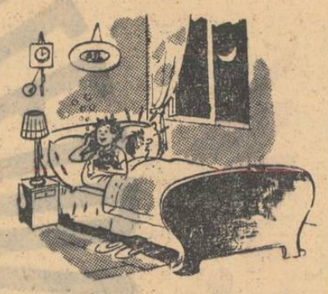

— Ce zici, dragă, calitatea convorbirii este mult îmbunătățită prin lărgirea benzii de frecvență audio-transmisie...

— Tăticule, 70 la sută din piesele componente sînt din material plastic...

— Un ton mai deschis !...

PAVEL ILIEȘ

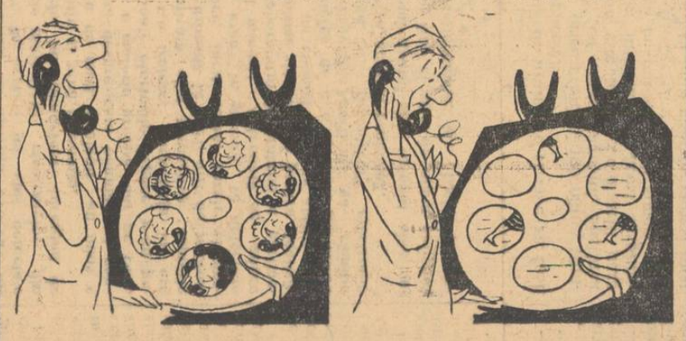

BURLACUL, ÎN ZIUA SALARIULUI

— Iubitule, ai luat salariul ? *— Încă nu...*

MATTY ASLAN

— Ce adresă avem noi aici ?

PUTEREA OBIȘNUINȚEI

— Nu v-ar amuza, totuși, o plimbare la șosea să respirăm mireasma îmbietoare a florilor, să ascultăm foșnetul discret al frunzelor ce se clatină sub adierea blîndă a zefirului ?...

FRED GHENĂDESCU

— Ce faci cu apa, vecine, că m-ai opărit !...
— Scuzați, uite că dau drumul și la apă rece !...

Unele teatre nu-și respectă repertoriul anunțat pe afiș, pe motive nu totdeauna întemeiate.

— Onorat public, spectacolul anunțat pentru astăzi nu va mai avea loc, din cauza defectării gongului care anunță începutul actelor...

„CONCERT"

MOTO : „Un concert isterigen la Paris"
(Ziarele)

Palatul Sporturilor. Sărbătoare :
Concert select al muzicii ușoare.
E ziua rock-and-roll-ului, gustat
De tineretul entuziasmat.
S-au strîns băieți și fete laolaltă
Să savureze muzică „înaltă".
Pe aria-ndrăcită ce se cîntă
Treptat auditoriul se frămîntă
Picioare sar în aer și se calcă,
Un pumn finalizează într-o falcă,
„Eroii" — dansatori pe ne-așteptate
Aruncă-n aer gulere, cravate
Și cît ai număra pînă la trei
Se-mpuținează hainele pe ei
Iar mobilierul, prin zmuciri demente,
E destăcut în piese componente.
La rîndul ei orchestra e pălită
De-aceeași furie dezlănțuită :
De la „fortissimo con sentimento"
Trecură la „Zmintissimo demento"
De se cutremură întreagă bolta :
Banjo-ul face-n aer „una volta"
Trăsnind pe chitarist în căpătînă
Iar dirijorul cu bacheta-n mînă
L-atinge „pizzicatto" peste nas
Apoi, cu un arcuș de contrabas
Îi arde-o lovitură în torace
Și încă una-n cap „molto vivace".
Cu tripiedul de la partitură
Îi excavează-n cap o „Uvertură"
În timp ce gloata strigă formidabil :
„Mai arde-l încă una : e valabil !"
Cu repetate lovituri de flaut
Fu chitaristul proiectat în, „aut"
Având un antebraț — cel drept — caduc.
Apar bastoanele de cauciuc
Și comisarul de la Saint-Lambert
Dezlănțuie „Tocatta" în concert.
Dănțuitorii sînt făcuți pastramă,
Se-aude cîte un „adio mamă"
Din partea celor pe spinări masați ;
Iar cei ce scapă nepastramizați
Pornesc pe bulevard în goana mare,
Zobesc mașini, vitrine, felinare,
Întruchipînd în mod concret, real,
Pe mos-strămoșul din Neanderthal.
În mii de exemplare reprodus.

Florin IORDĂCHESCU

SAH

Fixarea grupelor în cel de-al V-lea campionat mondial de șah prin corespondență pe echipe

De curînd a avut loc tragerea la sorți pentru alcătuirea grupelor semifinale ale celui de-al V-lea campionat mondial de șah prin corespondență pe echipe, la care participă și o repezentativă a țării noastre.

Iată componența celor trei grupe semifinale, în ordinea tragerii la sorți :

GRUPA 1. Danemarca, R.P. Polonă, Canada, S.U.A., Franța, R.F.Germană și **R.P. ROMÎNĂ.**

GRUPA 2. Belgia, R.D. Germană, Olanda, Australia, Elveția, Anglia și Suedia.

GRUPA 3. Finlanda, R.S.Cehoslovacă, Argentina, Turcia, R.P. Ungară și Grecia.

Echipa țării noastre este formată în ordinea meselor din **E. Reicher** maestru al sportului (Electronica), **A. Braunstein,** candidat maestru (Progresul-București), **Eug. Rusenescu** (M.T.Tc), **Gh. Rotaru** c.m. (Progresul-București), **Paul Diaconescu,** maestru problemist (Progresul-Ploiești) și **Vladimir Sălceanu,** cat. I-a (Petrolul-Ploiești). Căpitanul echipei este **Constantin Ștefanin** cat. I-a, (Filmul).

Semifinala începe la 20 februarie 1962 și se încheie la 20 februarie 1964. Primele două echipe din fiecare serie se califică pentru finală, la care vor mai lua parte și primele trei clasate la finala celui de-al IV-lea campionat care începe tot acum și la care participă echipele U.R.S.S., Spania, R.P. Ungară, Suedia, Iugoslavia, R.D. Germană, Argentina, R.F. Germană și Danemarca.

Rezultatele detaliate ale tragerii la sorți a concursului popular de dezlegări de probleme de șah organizat de „Magazin" vor fi publicate în numărul viitor.

Emisiuni șahiste la televiziune

Sînt mai bine de cinci ani de cînd studioul de televiziune din Kiev transmite lunar emisiuni destinate amatorilor de șah. Aceste emisiuni sînt mult apreciate de către telespectatori. Au apărut pînă acum în fața micului ecran marii maeștri Petrosian, Averbach, Taimanov, Gheller, și numeroși alți maeștri șahiști. Formele emisiunilor consacrate șahului sînt variate. Recent, în cadrul unei emisiuni studioul a cerut telespectatorilor șahiști să rezolve o problemă de șah în 3 mutări. Imediat după încheierea emisiunii respective telefoanele studioului au fost solicitate de numeroși amatori șahiști. Concursul a fost cîștigat de un școlar din Moscova aflat la Kiev, unde și-a vizitat rudele.

Altădată au fost transmise emisiuni de dramatizare a legendei șahului. S-a bucurat de o bună apreciere o emisiune consacrată unei cunoscute probleme a lui Lloyd. La astfel de programe și-au dat concursul artiști dramatici ai teatrelor din Kiev.

Studioul organizează anual și concursuri de rezolvare a problemelor de șah. La unul din aceste concursuri au luat „startul" 600 de persoane, în turul trei rămînînd doar 18 șahiști. Acest al treilea tur a avut loc în clubul de șah din Kiev, finala fiind televizată. Anul acesta se împlinesc 150 de ani de la Războiul de apărare a patriei din 1812. Cu acest prilej studioul are în program o emisiune dramatică pe marginea renumitei probleme șahiste de A. Petrov : Fuga lui Napoleon din Rusia la Paris.

Exemplul studioului din Kiev a fost urmat de numeroase alte studiouri de televiziune din Uniunea Sovietică.

Îmbunătățirea unei variante mai rar întîlnite ?

În partida de mai jos, disputată în semifinala campionatului republican de șah prin corespondență, albul a intrat într-o variantă mai rar întîlnită din deschiderea vieneză. După cîte se pare mutarea 13 h4, nespecificată într-o serie de manuale de deschideri recente, îmbunătățește jocul albului. Este oare această mutare nouă ?

Albul : ILIESCU ROMEO (București)
Negru : KLEIN KLAUS (Sibiu)

1. e4, e5	13. h4!, Cd4
2. Cc3, Cf6	14. Dh3, f4
3. Nc4, C:e4	15. d3, Nh6
4. Dh5, Cd6	16. Cf3, C:f3+
5. Nb3, Cc6	17. g:f3, e4
6. Cb5, g6	18. d:e4, C:e4
7. Df3, f5	19. 0—0, Cg5
8. Dd5, De7	20. h:g5, D:g5+
9. C:c7+, Rd8	21. Rh2, Tf8
10. C:a8, b6	22. Tdl, De7
11. C:b6, a:b6	23. Na4, și negrul se
12. Df3, Nb7	recunoaște învins.

Alb : KOT — Negru : SPASKI

Jucată în finala celui de-al XXIX-lea campionat de șah al U.R.S.S.

1. e4, e5	14. h:g, 0—0—0
2. Cf3, Cc6	15. N:c6, D:c6
3. Nb5, a6	16. N:g5, Dd7
4. Na4, Cf6	17. Ne3
5. O—0, Ce7	17. ...c:g4 !
6. Tel, d6	18. D:g4, f5
7. c3, Ng4	19. e:f5, N:f5
8. h3, Nh5	20. De2, Tdg8+
9. d3, Dd7	21. Rg3, Nh4
10. Cb1d, g5	22. Df3, N:d3
11. g4, Ng6	23. Nd2, N:g3
12. Cf1, h5	24. D:d3, Dh3 și al-
13. C3h2, h:g	bul cedează.

Finala „Cupei satelor" începe la 1 martie

Competiția populară de șah prin corespondență „CUPA SATELOR", la care au participat numeroase echipe sătești din toate regiunile țării, a luat sfîrșit în prima ei fază. În momentul de față se lucrează la omologarea rezultatelor, urmînd ca finala să înceapă la 1 martie 1962. Pentru a putea fi definitivate rezultatele semifinalelor, participanții la „CUPA SATELOR" care nu au trimis arbitrilor rezultatele obținute și poziția partidelor neterminate (pentru adjudecare), sînt invitați să trimită urgent aceste rezultate și pozițiile de întrerupere pe adresa comisiei de șah prin corespondență (Federația Română de Șah, str. Vasile Conta nr. 16 — București).

FABRICA DE ÎNCĂLȚĂMINTE ȘI CĂLĂPOADE
„Libertatea"
ARAD - str. Steagului nr. 1 telefon 12-99
produce :
ÎNCĂLȚĂMINTE PENTRU COPII
BOCANCI DE LA nr 32 - 39
PANTOFI FLEXIBILI PENTRU FETE ȘI BĂIEȚI
DE LA nr 29 - 35
PANTOFI TIP ROMARTA PENTRU BĂRBAȚI
CĂLĂPOADE PENTRU TOATE SORTIMENTELE
DE ÎNCĂLȚĂMINTE
JOCURI PENTRU PANTOFI FEMEI
ȘIRURI PENTRU ÎNTREȚINEREA ÎNCĂLȚĂMINTEI
Produsele fabricii de încălțăminte și călăpoade LIBERTATEA Arad sînt executate din materiale de bună calitate, în modele variate

NOI EXCURSII IN STRĂINĂTATE !

O.N.T. Carpați Agenția București a început înscrierile pentru excursiile organizate în anul 1962, în :

U. R. S. S.

— Pe itinerariul : Chișinău—Kiev—Moscova ; excursii de 10 zile.
— Itinerariul Kiev—Leningrad—Moscova ; excursii de 13 zile. Transportul pe teritoriul U.R.S.S. se efectuează cu vagoane de dormit.

R. P. BULGARIA

— Vizitarea orașului Sofia ; excursii de 4 zile.
— Pe itinerariul Tîrnovo—Plovdiv—Sofia—Plevna ; excursii de 6 zile.
— Pe itinerariul Russe—Tîrnovo—Plevna—Griviția ; excursii de 2 zile.
— Vizitarea orașului Tolbuchin ; excursii de 4 zile.

R. P. UNGARĂ

— Vizitarea orașului Budapesta, excursii de 2, 6 și 8 zile

R. D. GERMANĂ

— Pe itinerariul : Praga — Drezda — Karl Marx Stadt — Erfurt—Eisenach—Weimar—Leipzig—Budapesta ; excursii de 15 zile.

La cererea colectivelor se pot organiza excursii în țările prietene specificate mai sus, cu vizitarea obiectivelor solicitate (întreprinderi, instituții, pentru schimb de experiență etc.).

Informații și înscrieri la Agenția din Calea Victoriei nr. 100, filiala din Bd. Republicii nr. 68 și filialele O.N.T. Carpați din orașele Călărași, Alexandria și Giurgiu.

REBUS-MAGAZIN

DRUMURI, DRUMURI...

ORIZONTAL : 1) Marele nostru prozator, autorul povestirii „Întîmplări la drum" — Am parcurs jumătate de cale ! 2) Geniul poeziei românești care a scris printre altele poezia „Ea-și urma cărarea-n codru" — Drum liber. 3) Afirmație — Însoțită de clinchete de clopoței străbate iarna drumurile rusești — În mijlocul șoselei ! 4) Ionică fără... Icăl ! — Operă — Liste de erori. 5) Calapod — Pictor romîn, autorul tabloului „Iarna la drum". 6) Drumuri de munte — A îndesa pămîntul cu ajutorul tăvălugului pentru a-l pregăti în vederea pavării. 7) Merg de-a-ndaratelea — Nume rusesc — Apoi pe din două. 8) Pronume — Drum întins cît vezi cu ochii. 9) Circulă pe drumuri — Drum de... tablou de N. Grigorescu. 10) Pronume — Nimfa pădurilor — Drum. 11) Însemnări de la drum — Cu pînzele umflate în vînt străbate drumuri de apă — La barieră ! 12) Drum printre munți.

VERTICAL : 1) Compozitor sovietic, autorul melodiei „Cîntec de drumeție" — Creangă — Nota traducătorului. 2) Clasic al picturii românești, autorul tabloului „Pe o stradă în Cîmpulung" — A pornit la drum. 3) Direcția la început ! — A scris poeziile „Copii de moți pe străzile din Cluj" și „În strada mea" — Ți-o potolești la fîntîna din marginea șoselei. 4) Organizează călătorii în țară și străinătate — Arbori ce cresc pe malurile rîurilor de munte — În trecere ! 5) Pictor romîn, autorul tabloului „Drum lung, popas" — Te îndeamnă la somn. 6) Povestitor antic, autorul fabulei „Călătorii și ursul" — A pierdut drumul. 7) În acest loc — Cale lungă, drum de fier — Rocada mare. 8) Livadă de nuci — Institutul de Documentare Tehnică — Arată direcția. 9) Indică drumul — Deschizător de drumuri ! 10) Interjecție — A lucra pămîntul 11) „Pe drumul de... ce duce la Vaslui, / Venea un om cu jale zicînd în sinea lui" (Alecsandri) — Culoare. 12) Drum printre flori — Se-nvolburează în drumul lor neabătut — Perioadă de timp.

Dumitru DUȚIANU

ZECI DE MII DE TALENTE

ORIZONTAL : 1) Aplauze verbale — Cel liber e întrebuințat cu folos și în mod plăcut în activitatea artistică de amatori 2) Un colectiv evidențiat — Una din cele mai răspîndite forme de activitate a artiștilor amatori 3) Diminutiv masculin — Loc pentru manifestări artistice 4) O face brigada artistică — În timp. 5) Lîngă catod... — Dinsa — Pronume. 6) Stropire — Sînt folosite de-a lungul și de-a latul țării de zeci de mii de artiști amatori participanți la Festivalul „I. L. Caragiale". 7) Tot (mold.) — Artist. 8) Cel albastru e în titlul unei piese de Paul Everac — Așa cum e numărul participanților la Festivalul bienal de teatru. 9) Cititorii care participă la acest festival. 10) Aici — Acompaniază corurile. 11) Locotenent — Afirmație — Parte a carului.

VERTICAL : 1) O caracteristică a activității artistice amatoare — Inițialele marelui dramaturg al cărui nume îl poartă Festivalul bienal al teatrelor de amatori 2) Cea mai populară formă de manifestare a artiștilor amatori — Piesele pentru amatori au de obicei unul singur 3) Participanți la Festivalul bienal „I.L. Caragiale" 4) Artiștii despre care vorbim (sing.) — Într-un act... 5). În viață — Formație artistică de amatori 6). Armată — Animale comice ! 7) Decupase — 4, 7 și 8 din festival 8) Pronume — În cele culturale își duc activitatea artiștii amatori de la sate 9) Artistică la urmă — Balena, de pildă 10) Primele momente... — Îi găsiți în cor 11) Vor fi numeroase cu prilejul celui de-al treilea Festival bienal de teatru de amatori „I.L. Caragiale" — În masă.

S. DRUȚU

Poșta rebus

NICOLAE TOMOIAGA — Brașov : Se reține.

F. D. — Piatra Neamț : Am dori să revedeți a doua definiție de la 2 vertical și a treia de la 10 orizontal.

N. MUNTEANU — București : Dacă aveți timp, treceți într-o sîmbătă dimineață pe la redacție.

CONST. TUCULEASA — București : V-am ruga să schimbați prima definiție de la 9 orizontal.

POȘTA REDACȚIEI

ACTEON — Brașov : Nu facem nici un secret din corespondența noastră, de aceea ne permitem să dăm în vileag spirituala dv. scrisoare :

Scumpă „poștă a redacției"

Toate piedicile care mi s-au ridicat în viață au fost de genul feminin :

— La început a fost bunica, piedică strașnică în lungile mele călătorii în patru labe.

Mai tîrziu, mama m-a împiedicat de la unele dulciuri, lucruri interzise, care mai apoi s-au dovedit a fi amare.

Prima iubită m-a împiedicat și ea : A urmat soția, piedică statornică și legală.

Și în fine, acum ai răsărit și dumneata, poșta redacției, piedică în împlinirea visului literar.

Am citit răspunsul publicat săptămîna trecută și trebuie să recunosc că ai nimerit tonul just : nu te pui rău nici cu spațiul umoristic al revistei, nici cu istoria literară. Ținînd cont de genul dumitale („poșta redacției") voi încerca să te cuceresc. De data aceasta te voi asalta cu versuri. Te rog să nu te dovedești o cochetă retrogradă și afurisită, oferindu-mi numai speranțe.

Cu stimă
Acteon

B. JENEL — Orăștie : Veți găsi în revistă, în limita spațiului disponibil, mai mult material despre cinematografie. Nu însă la proporțiile cerute unei publicații de specialitate.

N. ȘEICĂRESCU — Buzău : Am scotocit foile scrisorii și am decis să apară epigrama închinată celui cărula nu-i place critica :

Criticați-mă tovarăși —
Că foloase trag —
Însă nu-mi dați iarăși,
Faptele-n vileag !

IOANA MILENA — București : Urmăriți în magazinele de specialitate, deoarece asemenea păpuși sosesc în permanență.

GH. TURCEANU — Cîmpulung Moldovenesc : Vă mulțumim pentru aprecierile făcute revistei noastre. Ne pare rău că nu vă putem satisface dorința de a vă trimite atitea numere din „Magazin", pentru a vă completa colecția. Soluția ar fi să consultați o colecție aflată la o bibliotecă raională.

MARIA CRĂCIUN — Iași : În prezent nu mai puteți face nimic, deoarece a trecut mai mult de un an de cînd nu ați mai primit alocația pentru copii. În plus, nu mai sînteți nici salariată a întreprinderii respective. Dacă este salariat soțul, poate primi alocația. Firește dacă îndeplinește condițiile, printre care și aceea de a nu avea un venit impozabil mai mare de 600 lei pe an. Dacă v-ați dat demisia, este normal să nu mai primiți concediu medical.

VIȘAN MUNTEANU : Burse se pot obține la orice facultate, inclusiv la I.S.E. V. I. Lenin din București dacă îndepliniți condițiile cerute. Iar după cum constatăm din scrisoarea dv. puteți obține o bursă. Numai că și examenul medical, la care nu ați reușit ultima dată, este una din aceste condiții. Părerea noastră este să vă îngrijiți mai întîi sănătatea și apoi să vă puneți o asemenea problemă.

VLAD STANESCU — Mogoșoaia : Jocul de remy este un joc de societate, pentru ei însă nu există un regulament precis. Regulile despre care ne scrieți, nu sînt greșite la nici unul din partenerii dv. Important este să-l învățați bine și atunci va fi mai ușor să vă acomodați cu orice variantă. Dar dacă vreți să aveți un ghid mai precis, puteți consulta Almanahul „Magazin" din anul 1961 unde veți găsi un articol despre regulile acestui joc.

MARIN RADUT — București : Pentru consultarea colecției „Magazin" vă puteți adresa unei biblioteci raionale sau la casele de cultură ale tineretului din Capitală.

ENE MIRCEA — Ploiești : Nu aveți dreptate cînd susțineți că nu sînt folositoare fotografiile publicate pe un format mai mare. Nu intenționăm să facem o discuție în contradictoriu, dar vrem să vă spunem că uneori o fotografie de ansamblu, cu o explicație mai amplă, poate înlocui un reportaj despre, să zicem, mărețiile construcțiilor din București sau din Ploiești. Cît privește a doua problemă, este bine să vă adresați unui medic specialist, care vă poate de un sfat mai competent.

M.E.O. — București : Pentru continua specializare în domeniul biologiei puteți să urmați studiile într-un institut superior, după terminarea facultății și absolvirea examenului de stat. Pînă atunci mai aveți și este bine să vă dedicați deocamdată studiului, pentru a termina cu note bune facultatea pe care o urmați.

Cumpărați cu încredere
ÎMPRIMEURILE de bumbac și celofibră
cu modele noi și variate ale Întreprinderii Textile

TEBA-ARAD

CALEIDOSCOP

magazin

CALEIDOSCOP

Micа bibliotecă magazin

„Detectivul" electronic

Numele său, aparat de explorare radio-spectrală a compoziției chimice a particulelor e foarte complicat și nu spune mare lucru. Și totuși... El e acela care a ajutat la pătrunderea secretului meteoriților, care a descoperit un metal prețios, care i-a ajutat pe arheologi. Dar principala sa grijă e să-i ajute pe metalurgiști. Cu o perspicacitate izbitoare, „detectivul" electronic ghicește toate posibilitățile latente ale aliajelor, pune degetul pe punctul lor sensibil, ajută la crearea unor noi aliaje cu proprietăți date. Principiul de funcționare a acestui aparat, ca și aparatul de altfel, au fost puse la punct de Institutul de metalurgie al Academiei de științe a U.R.S.S.

În trecut, când aliajele erau compuse din 2-3 elemente, vechea metodă de separare și analizare a elementelor era corespunzătoare. Se separa fiecare element de „vecinii" săi cu un microburghiu și se făcea analiza chimică a granulației. Pentru analiza aliajelor alcătuite din 20 și mai multe elemente, microburghiul a devenit însă neputincios.

Profesorul Borovschi, conducătorul institutului, și-a pus de acela sarcina, de a face analiza chimică aceste aliaje în fiecare punct, în mod rapid și fără a distruge mostra aliajului respectiv. Și eforturile susținute depuse în acest scop au dat rezultate.

Analizele sînt efectuate acum de un „tun", încărcat cu „obuze" electronice. Bombardamentul este liniștit și nu cauzează distrugeri vizibile. Iar microscopul fixat la piciorul tunului îndreaptă raza electronică asupra punctului dorit. E de ajuns ca raza electronică să atingă ușor grăuntele de metal, pentru ca toate elementele pe care le conține să „răspundă" imediat.

În ce fel? Foarte simplu. Răspunzînd puterniculul curent electronic, ele încep să emită propriile lor raze X. Dar cum se disting „vocile" în acest cor? Cristale naturale, întocmai ca niște site, separă aceste voci. Fiecare din ele lasă să treacă o undă electromagnetică de o singură lungime, oprindu-le pe celelalte. Și cum atomii fiecărei materii au o iradiere electromagnetică de o lungime de undă precisă, nu-i greu de definit, cui aparține „vocea inițială". În același fel sînt detectate rocile majorității elementelor din tabelul lui Mendeleev, începînd de la litiu și pînă la uraniu.

Nu de mult, geologii au adus o piatră despre care băniuiau că conține o materie precisă, dar pe care, cu toate eforturile depuse, n-au putut s-o izoleze. Neputința lor era justificată, căci respectiva materie era difuzată în părți atît de microscopice, încît numai razele electronice erau în măsură să detecteze noul mineral. Citeodată se aduce la laboratorul institutului o particulă infimă de materie pentru analiză. Nici un chimist nu și-ar asuma răspunderea de a o analiza, garantînd că respectiva particulă va rămîne intactă. Și „detectivul" electronic rezolvă această problemă.

Noul aparat și-a început abia cariera. Dar el este de acum solicitat în multe ramuri ale științei și tehnicei.

FEL DE FEL

CEI „2.000" DE „AJUTORI" AI CHIRURGILOR

Aparatele destinate coaserii vaselor sanguine, create de „Institutul de aparate și instrumente experimentale de chirurgie" din Uniunea Sovietică, se bucură de o mare apreciere în străinătate. Vorbind despre ele, marele chirurg italian Mario Dogliotti le-a numit „sputnicii sovietici ai chirurgiei". Cercetătorii acestui institut au pus la punct 20 de tipuri de aparate de coasere mecanică a organelor și țesuturilor.

Bormașina înfioară adesea și pe cititenii cei mai „curajoși". Pentru a-i scăpa pe oameni de pacostea durerilor, în laboratorul aceluiași institut s-a conceput o mașină, cu ajutorul căreia dantura poate fi tratată aproape fără dureri. Cu ce se deosebește ea, de vechea mașină de acest fel? Prin numărul turațiilor. Acționată de aer comprimat (nu de un motor electric) ea face pînă la 300.000 turații pe minut (cele de acum fac 3—4.000, avînd o rotație cu mișcări cam bruște).

O noutate a institutului e și aparatul, de forma unui dulap și înzestrat cu un post de comandă, destinat conservării organelor și țesuturilor vii, indispensabile pentru grefe. Acest frigider menține o temperatură mai joasă decît în Arctica: —135°.

În momentul de față, chirurgii sovietici au la dispoziție aproape 2.000 asemenea „ajutori", care contribuie la accelerarea operațiilor și la reușita lor cît mai deplină.

Alo? Cenouă la 04?

(Urmare din pag. 1-a)

Florescu, Emilia Buzdrug sau Constanța Frîncu, ajung la 80—86 de informații pe oră, cunoscînd pe dinafară peste 1000 de numere de telefon de la abonații mai solicitați...

— Care sînt cele mai cerute numere? — o întrebăm pe supraveghetoarea Ana Sandu.

— Numerele de comandă de la Aragaz, cele ale depozitelor de combustibil, informațiile—gara, diferitele uzine, spitale și policlinici, teatrele, cinematografele, stadioanele și altele. Nu uitați însă că avem și abonați particulari; dintre care peste 2000 cu numele de Ionescu, precum și numeroși Popești, Constantinești, Rădulești și alții. Firește că avem și noi anumite deficiențe în muncă: sînt însă și unii abonați care ne fac greutăți. Cum să găsim, de pildă, un abonat cu numele de Dumitrescu, între cei circa 1600 de abonați cu același nume, cînd nu ni se indică pronumele, sau alteori — în loc de adresa precisă — ni se spune „acolo unde se întretaie tramvaiul 26 cu 1"?

Dacă dorim să aflăm cît e ora exactă, să știm cu ce mijloc de locomoție putem ajunge într-un anumit punct al Capitalei, ce spectacole au loc la teatre sau cinematografe, sau cu ce rezultate s-au încheiat anumite întîlniri sportive, ne putem adresa la serviciul „05". Îl vizităm și pe acesta, dorindu-i însă mai multă operativitate — în special seara — de la timpul cît se în comanda de la abonați și pînă la furnizarea informațiilor cerute

Într-alt loc din centrala Victoria, zărim un panou pe care — la un moment dat — se aprind 6 cifre luminoase.

— E numărul de telefon al unui abonat care a uitat aparatul deschis, — ne spune tov. Ion Voicu însoțitorul nostru. Sînt unii care intenționat fac acest lucru, însă există și leac pentru un asemenea „procedeu", ce provoacă anumite perturbări în trafic, ținînd ocupate mașinile din centrale, care în acest timp ar putea fi folosite de alți abonați. Un puternic apel fonic (sirenă) trezește la realitate pe cei în cauză; recidiviștii sînt pasibili și de alte sancțiuni regulamentare, cum ar fi de pildă suspendarea telefonului pe timp limitat.

Centrala telefonică din blocul nostru

Apartamentul 2 din blocul 20 al marelui cvartal de locuințe Ferentari. La unul din capetele firului telefonic se află utemista Georgeta Trifan, elevă în clasa a XI-a a școlii medii nr. 27. Odată tonul sosit, ea formează pe disc numărul 27.09.48, cerînd apoi colegei Ruxandra Tomșa cîteva lămuriri în legătură cu rezolvarea unei probleme dificile de matematici...

Sîntem mulțumiți de felul cum funcționează centrala din blocul nostru, ne spune muncitorul Ch. Trifan. Uite, cu care sînt și deputat și am de efectuat mai des convorbiri telefonice, pot spune că nu e nici o deosebire între telefoanele obișnuite și cele care funcționează prin intermediul centrale; de bloc. E drept, citeodată se mai întîmplă vreo defecțiune, însă mecanicul Const. Savu, de jos de la centrală, e mereu la post...

Centrala de bloc din Ferentari, care posedă de fapt 8 centrale cu 50 de linii telefonice, a fost înființată în 1959, servind în prezent 360 abonați. În afara centralei dintr-unul din noile blocuri de pe Bd. 1848, această centrală a fost inițial de 60 de linii, dar, datorită numărului mare de abonați, ea a fost mărită la 100 de linii.

Unul din cei 360 de abonați serviți prin centrala automată de bloc din Ferentari

Centrala a fost înființată printre primele din Capitală. În prezent, în București există 80 de centrale automate de bloc, în cartierele Floreasca, Bd. Muncii, Vatra Luminoasă, Drumul Taberii etc.; anul acesta vor mai fi instalate noi centrale de bloc în complexele de pe Calea Griviței, șos. Giulești și șos. Pieptănari. Sînt centrale automate, care dau posibilitatea extinderii simțitoare a rețelei telefonice urbane.

Noile cabine publice de telefon

...Și un nou tip de aparat telefonic

În finalul călătoriei noastre, facem cunoștință cu un nou tip de aparat telefonic, proiectat și înfrat în producție la uzinele „Grigore Preoteasa". În cursul trimestrului II din acest an, acest aparat va fi livrat unităților de exploatare telefonică.

Privim noile aparate executate din material plastic în culori variate: alb, vernil, bleu, gri. Aspectul lor exterior încîntă ochiul. Inginerul Doru Musceleanu, proiectantul principal al acestui aparat și ceilalți colaboratori ai săi, ne dau cîteva detalii tehnice:

— La execuția noului aparat telefonic, am prevăzut utilizarea din plin a maselor plastice. Carcasa și microreceptorul, de pildă, sînt executate din acetat de celuloză, iar la piesele din interior s-au utilizat polistiren și relon. Aparatul e durabil și, totodată, mai ușor cu 66 la sută decît aparatele existente. În ce privește microreceptorul, el poate fi așezat pe carcasă atît în poziția obișnuită, cît și în cruciș.

Performanțele electroacustice se situează la un nivel tehnic superior. Microreceptorul e mai scurt cu 12 mm, corespunzător recomandărilor Comitetului consultativ internațional pentru fizică, în ce privește distanța de la ureche la gură; în felul acesta se aduce o adaptare mai bună a microreceptoarelor pentru măsurile de cap normale ale abonaților. Roțile discului sînt confecționate din relon, ceea ce permite diminuarea simțitoare a zgomotului produs la formarea numerelor telefonice. În sfîrșit, noul tip de telefon posedă și un sistem de reglaj de sonerie exterioară.

Mircea SCRIPCĂ
Fotografii: A. CONSTANTINESCU

OBICEIURILE CONDORULUI

Dintre toate zburătoarele globului, aceea care atinge dimensiunile cele mai mari este condorul, vulturul Anzilor Cordilieri. Ajuns la maturitate, el măsoară în mod curent 3 m de la un vîrf la celălalt al aripilor și cam un metru și jumătate de la cioc la coadă. Aria geografică de răspîndire a acestui titan al inaripatelor este cuprinsă între strîmtoarea lui Magellan, de-a lungul Anzilor pînă la 8 grade nord de Ecuator, și coasta de vest a Americii de sud. Preferința condorului pentru regiunile muntoase și mai ales pentru ripele stîncoase perpendiculare, se explică prin faptul că, planînd pe deasupra acestor locuri, unde iau naștere în mod regulat puternici curenți ascendenți, el își economisește forțele. Condorul este, din instinct, un desăvîrșit planorist: trecînd în zbor planat de la un curent de pantă la altul, el reușește să nu dea din aripi decît atunci cînd se înalță de pe pămînt. Rotindu-și în cercuri maiestuoase, fie solitari, fie în stoluri, ei iscodesc, cu priviri de oțel, pămîntul, în căutarea hranei. Aceasta e constituită de preferință din stîrvuri, dar adesea ei atacă și animale pe moarte sau iezi și mieii de la stîne (din această pricină țăranii chilieni își învață ciinii ciobănești să se arate ori de cîte ori văd condorii zburînd pe deasupra turmei și, privind în sus, să latre (a turbați). Cînd condorii se lasă din zbor în jos și apoi se înalță cu toții deodată, e semn, spun chilienii, că o puma care își păzește hoitul a sărit în sus, ca să alunge hoții.

Deși sînt foarte lacomi sau poate tocmai de aceea, condorii pot răbda de foame cinci-șase săptămîni, fără a-și pierde vigoarea. Pentru pagubele pe care le aduc stînelor, chilienii omoară mulți condori sau numai îi prind, folosind pentru aceasta două metode. Prima constă în a pune un știrv pe un loc neted, care este împrejmuit cu un gard de țăruși înalți, în care e lăsată o poartă. După ce condorii se îmbuibă, ei devin atît de greoi încît, pentru a-și putea lua zborul, le trebuie o adevărată „pistă de decolare" pe care, alergînd întocmai avioanelor, să poată prinde viteza necesară desprinderii de pămînt. Profitînd de faptul că țarcul în care se găsesc lacomele păsări nu le permite „decolajul", țăranii chilieni, care au stat ascunși prin împrejurimi, năvălesc călări în mare goană la poarta țarcului și, astupînd ieșirea, îi prind apoi fără nici o dificultate. A doua metodă constă în a înșenina copacii în care condorii, cel mai adesea cîte cinci-șase, obișnuiesc să se cațere pentru dormit. A se cățăra apoi noaptea și a-i prinde în lațuri nu e o treabă din cale afară de grea, deoarece aceste păsări dorm foarte adînc.

În Chile condorii bîntuie mai tot anul ținuturile mai puțin înalte de lîngă țărmul Pacificului dar, de obicei, la începutul verii ei se retrag în cele mai inaccesibile locuri din creierii munților Anzi, ca să se prăsească netulburați de nimeni.

În privința înmulțirii lor, se știe că aceste păsări nu-și fac cuib și că, în noiembrie și în decembrie, ele ouă cîte un ou pe lună, un ou mare și alb, pe care îl depun, ca pe o poliță, pe stînca goală. Se spune că puii de condor nu pot zbura timp de un an de zile și, chiar după ce învață, vînează încă mult timp împreună cu părinții.

Deobicei condorii bătrîni trăiesc în perechi; dar înăuntrul țării, printre pereții bazaltici ai riului Santa Cruz, există regiuni locuite de stoluri întregi.

În sfîrșit, o altă trăsătură curioasă a condorului este faptul că, deși se hrănește cu mortăciuni, mirosul său este foarte slab dezvoltat. Experiențele efectuate de doi naturaliști (Audubon și Bachman) au dovedit că acești vulturi nu pot descoperi prin miros prezența cărnii întrate în putrefacție nici chiar cînd aceasta se află în imediata lor apropiere.

Adrian MÎNTULESCU

Știință și viață

Miniaturi

Pe o stradă din Istanbul

de ILHAN (Turcia)

Un oarecare Abdi s-a întîlnit, într-un rînd, pe stradă, cu un ins pe nume Ziuhtiu, care semăna foarte mult cu un vechi cunoscut al său. „El o fi sau nu?" s-a întrebat Abdi. Dar observă că necunoscutul avea o aluniță pe pleoapa stîngă. „Firește, el e" și-a spus Abdi. Cu aceste gînduri Abdi se apropie de necunoscut și exclamă:

— Noroc, prietene, unde ai fost atîta vreme?

Ziuhtiu s-a mirat mai întîi, apoi, pe neașteptate, l-a înșfăcat de guler:

— Ce-ai spus? Ia mai spune odată!

— Am spus: „Noroc prietene!". Ce-ai vrea să-ți spun, drac împielițat?

— Nu mă duce cu vorba. Vecinul meu este agent în poliția secretă și face serviciul tocmai în secția care se ocupă de comuniști.

— N-are decît să facă serviciu acolo, frățioare.

— Aha. Ba „prietene", ba „frățioare". De bună seamă că ești comunist!

— Dar lasă-mi, bre, gulerul în pace! Trec oamenii. O să creadă că ne-am încăierat. Hai mai bine să vorbim prietenește.

— Aha, iată că și trăncănești: „Să nu ne certăm, să vorbim prietenește..." Este leit, limbajul rușilor...

— Uf... Ce timp frumos este astăzi...

— Cum, cum?

— Timpul, zic, e frumos. Vorbesc despre timp. Dar lasă-mi odată gulerul!

— Timpul, zici? Bestie! Pe cine vrei să duci? Cînd vorbești despre timp, ai în vedere cosmosul. Acuși ai să începi probabil să-mi vorbești despre succesele rușilor în cosmos.

— Milostive Allah!

— Lasă-te de pozne! Vorbești despre Allah ca să te cred un adevărat musulman... Ești un nemernic, iar cravata albastră ți-ai pus-o probabil numai pentru că n-ai avut la îndemînă o cravată roșie. Îți recunosc pe comuniști de la zece poște. Pe mine nu mă duci!...

— Să știi că m-am săturat. Lasă-mi gulerul, că altfel!...

Încă o clipă și s-ar fi repezit unul împotriva celuilalt. Însă tocmai atunci apăru vecinul lui Ziuhtiu, acela care, zice-se, face serviciul la poliția secretă. Este un prieten apropiat al lui Abdi. Îi face semn lui Abdi să tacă.

Ziuhtiu însă, deîndată ce-l zărește pe vecinul său, începe să țipe cît îl ține gura.

— Am prins, Sîrri-bei, pe un comunist. Iată, vi-l predau. Eu mi-am făcut datoria. Mai departe, știi ce ai de făcut. Nici n-a deschis bine gura și mi-a și spus tovarășe.

— Fiți liniștit, Ziuhtiu bei. Mă lămuresc eu cu el, n-aveți grijă... Cu bine!

După ce Ziuhtiu se îndepărtă, Sîrri îl luă prietenos la braț și plecară amîndoi. Abdi îi spuse:

— Ai venit la timp. Nu mai știam cum să scap de tipul ăla...

— Ce-i de făcut? Sînt mulți de-alde ăștia acum. Citesc multe prin ziare și se transformă în niște obsedați...

— Dar și tu, cine-mi ești! Supără-te sau nu, dar să ascunzi atîția ani prietenului tău că lucrezi la poliția secretă...

— Ha, ha, ha!... Martor mi-e Allah, Abdi, că n-am nimic de-a face cu poliția secretă.

— Va să zică tipul a mințit?

— Nu. Dar înțelege, e vecinul meu. Maniacul acesta mă plictisea zi de zi, așa cum te-a plictisit și pe tine astăzi. Așa încît n-am găsit altă soluție decît să-i spun că lucrez la poliția secretă.

Simulantul

de GIOVANNI GUARESCHI (Italia)

Polițistul Merletto își încheia raportul:

— Josefina Trico, născută Testoni, vîrsta 58 de ani, văduvă, de moravuri foarte ușoare, nu făcea politică, — a fost găsită moartă în locuința ei. Pe frunte i se vede urma adîncă, provenită de la o lovitură cu fierul de călcat, ceea ce după părerea portăresei a și dus la...

— Ai aflat cine a urcat ultimul la bătrînă? — îl întrerupse comisarul.

— Întocmai, am aflat: un om care se ocupă cu vînzare de cărți. Susține că-i anticar. Statura — 1,80 m., e gras, părul blond. Portăreasa e absolut convinsă...

— În regulă. Adă-l aici.

Polițistul Merletto se-ntoarse peste două ceasuri:

— Dintre anticari am găsit deocamdată pe un oarecare Belizer, dar pînă seara mi s-au promis încă doi.

— Ce tip mai e și Belizer al tău?

— Statura 1,50 m., slab, fost brunet, acum chel.

— Adă-l aici.

Intră Marc Belizer, om de vreo 45 de ani, slab, chel. Tremură.

— Sînt în regulă, biigui el agitat. Poftiți actele mele și autorizația pentru comerțul cu cărți.

— Dar despre uciderea cu fiare de călcat a bătrînelor, ai citit de asemenea în cărțile tale? — îl ia, în deridere, comisarul.

— Cu fiare de călcat? — se bîlbîie anticarul.

O palmă grea îl ajută să înțeleagă mai iute tîlcul întrebării.

— Sînt un cetățean liber — bolborosește el. N-aveți dreptul să vă atingeți de mine.

Slobozind un răcnet nefiresc, comisarul ridică de pe birou un tampon din fontă și-l scăpă pe piciorul anticarului. Cînd piciorul răufăcătorului își redobîndi capacitatea de a simți pămîntul, comisarul îl întrebă compătimitor pe Belizer în ce carte a citit, totuși, despre acest procedeu de asasinare a bătrînelor lipsite de ajutorare și cine i-a fost complicele.

Ca orice criminal începător, vampirul, cu vocea răgușită, susținea că nu știe nimic. Comisarul pare foarte întristat de acest răspuns. Apăsă pe butonul unei sonerii...

— Ajută-l să-și amintească — îi explică el unui gălîgan, care-și făcu apariția în deschizătura ușii.

Gălîganul făcu semn că a înțeles, il apucă pe sadic de guler și dispărură amîndoi.

Peste vreo douăzeci de minute, gălîganul se-ntoarse, ducînd sub braț ceva ce semăna cu o legătură de zdrențe. Cîndva legătura fusese anticarul Belizer.

Apusul sălbatic

de THOMAS WALKINS (S.U.A.)

Noapte. Prin pădurea sălbatică, pe drumul mocirlos, mergea un călăreț singuratic. Străbătuse cale lungă, era tare obosit și uneori dormita. Deodată, calul tresări și se opri.

— Stai! Mîinile sus!

Din negura pădurii se ivi un gentleman mustăcios, cu cîte un pistol în fiecare mînă. De fugit, nici vorbă. Nu-i rămînea călărețului decît să stringă din dinți și să se supună. Tîlharul îi luă calul, banii și se topi. Cu chiu cu vai, călărețul jefuit ajunse pînă la cel mai apropiat orășel. Îl opri pe primul întîlnit și-l întrebă unde locuiește judecătorul.

— Iată, colo, în casa aceea, însă nu veți putea să-l vedeți.

— Cum așa? De ce?

— Pentru că azi noapte a fost găsit asasinat.

— Așa! Atunci conduceți-mă, rogu-vă, la primar.

— Imposibil.

— De ce?

— Primarul e arestat.

— Arestat? Din ce cauză?

— S-a aflat că el l-a omorît pe judecător.

— Un adevărat coșmar. Atunci v-aș ruga să mă ajutați să-l găsesc pe șerif.

— Nici asta nu se poate.

— De ce?

— Șeriful nu-i în oraș: a fugit.

— A fugit?

— Da. A șters putina, netrebnicul. Cu nevasta polițaiului.

— Atunci duceți-mă la acest polițai. Dînsul, măcar, e acasă?

— Da. E acasă.

Polițaiul se afla în grajd. Călătorul deschise ușa grajdului, privi înăuntru și se întoarse imediat.

Își recunoscuse calul în grajdul acela străin. Alături stătea un lungan mustăcios, în uniformă de polițai și-i dădea din palmă bucăți de zahăr...

Cazul unui deținut care, în așteptarea încheierii lucrărilor de execuțare a pedepsei sale — condamnarea la moarte — a început să scrie cărți lansate cu o publicitate zgomotoasă de către editorii dornici de cîștig, a făcut vîlvă acum cîțiva ani în America. După cum se știe, executarea sentinței (care fusese amînată vreme de mai mulți ani) a devenit brusc actuală în clipa cînd cel în cauză, începînd să-și dea seama cine sînt adevărații vinovați ai situației în care a ajuns i-a acuzat în cărțile sale. Întîmplarea a inspirat dramaturgului Al. Mirodan o incisivă satiră la adresa „modului de viață" american în piesa „Celebrul 702", care s-a jucat cu mult succes pe scena Teatrului de Comedie într-o distribuție avînd în rolul titular pe artistul emerit Radu Beligan și a fost apoi reluată pe scenele multor teatre de stat din țară. De curînd, pe platourile de la Buftea s-a terminat ecranizarea piesei lui Al. Mirodan într-un film a cărei regie o semnează Mihai Iacob. (În clișeul de mai sus, un cadru din film).

BIBLIOTECA CENTRALĂ
SIBIU

Proletari din toate țările, uniți-vă!

magazin

ANUL VI — Nr. 226 • Sîmbătă 3 februarie 1962 • 8 pagini — 1,50 lei

DIN SUMAR:

- La „Mica bibliotecă Magazin" *BIBLIOFILI* Schiță de Jaroslav HASEK
- TELEVIZIUNEA MONDIALĂ PE CALE DE ÎNFĂPTUIRE
- DE VORBĂ CU UN MARE ARTIST: DAVID OISTRAH
- PĂRINȚI ȘI COPII BOGDĂNEL
- CINEMATOGRAFIA CUBANĂ

Scenă din filmul „Istoria revoluției"

LA MUZEUL DE ISTORIE DIN CLUJ

- MAGAZIN MEDICAL Poliomielita va fi învinsă
- Portrete în apă tare DRĂGUȚĂ FATĂ! de Nicolae MINEI
- MODA Din tricot

Iat-o pe tînăra și talentata absolventă a Institutului de teatru „I. L. Caragiale" — MAGDA POPOVICI. Deși face parte de puțină vreme din colectivul Teatrului pentru copii și tineret din București, i s-a încredințat un rol de mare răspundere — acel al Ninucciei, din piesa „De Pretore Vincenzo" a dramaturgului napolitan Eduardo de Filippo. Alături de Florin Vasiliu, ea aduce pe scena teatrului poezia, dar și suferințele unei perechi de tineri îndrăgostiți, a căror viață este strivită în lumea capitalului.

Fotografia: Mihai POPESCU

În pagina 8-a: reapare rubrica noastră **Cărți și reviste**

ÎN GRĂDINA ZOOLOGICĂ DIN DUMBRAVA SIBIULUI

La Grădina zoologică din Dumbrava Sibiului iepurii duc nostalgia cîmpurilor acoperite de zăpadă...

Fotografia: A. CONSTANTINESCU

Întîmplare în gospodărie

— Să pleci din fața mea, auzi? N-am nevoie de dădăceala ta!

— Plec, dar să știi că răspunzi!

— Răspund, ce-ți pasă?!... Ești o viespe, asta ești, tovarășă vicepreședintă!

Femeia rămase uluită. Un nod de plins i se zbătea în gît.

— Și tu ești... ești un om fără inimă, dădu ea drumul lacrimilor fierbinți ce-i șiroiau pe obrazul încă tînăr și frumos.

Cei doi se înfruntau de vreo jumătate de ceas. Se aflau în prisaca gospodăriei. Împrejur, livada întinsă, cu pomii desfrunziți, își dormea somnul adînc de iarnă. Un geruleț aspru ferecase în ajun stratul subțire de zăpadă, făcîndu-l să sclipească orbitor în soarele fără putere al amiezii.

„Ne sfădim cam des de la o vreme" — își zise, cu obidă femeia, întorcîndu-se și pornind către gospodărie. În capătul livezii, se opri să-și domolească bătăile inimii să-și șteargă lacrimile. Porni apoi din nou, cu pas iute și hotărît.

★

Dar ghemul de durere continua să-i apese inima și acum, seara, cînd Rădița trebăluiește prin gospodărie. E în casa lor, casă nouă, ridicată cu doi ani în urmă. A dereticat prin odăițe, a dat la porci (au doi godaci, că pe porcul cel mare l-au tăiat), a închis orătăniile, a ațițat focul să pregătească mîncarea. Fata lor Floriță (au o fată de 13 ani) e încă la școală. Dar trebuie să vină în curînd amîndoi — și fata și Iordache — și ea zorește să-i întîmpine cu masă bună.

Zorește și gîndurile îi zboară în toate părțile, ca fluturii. Da, s-a certat azi cu Iordache. Și se ceartă cam des în ultima vreme. De ce? De ce? — se întreabă Rădița cu durere.

De fapt, la început, între ei, n-a fost tocmai o ceartă. Asta s-a întîmplat acum doi ani.

Erau de trei ani intrați în gospodăria colectivă și munceau amîndoi cu sîrg și cu dragoste. Au fost și evidențiați ca fruntași, cînd au adus într-o toamnă în afară de carele cu bucate peste 10.000 lei, bani gheață. În toamna aceea, și-au ridicat și casa și și-au cumpărat din tîrg de la Scăieni, mobilă nouă. Parcă-l vede și-acum pe Iordache, cum a intrat el în ogradă cu căruța în care erau rînduite în culcuș de talaj, patul, noptierele, șifonierul cu oglindă, și i-a zis vesel din cale afară (era și un pic „făcut" că băuse aldămașul, dar bucuria cea mare venea de altundeva):

— Iată, femeie, ți-am cumpărat mobilă.

Și-a învăluit-o Iordache al ei în căutătura lui mîndră și cutezătoare, în vreme ce ea, Rădița, s-a pierdut cu totul mîngîind în neștire furnirul lucios.

În primăvara următoare însă, aveau să se arate primele semne de neînțelegere între ei. Asta s-a întîmplat odată cu alegerea Rădiței ca șef de echipă. E drept că Iordache nu s-a arătat împotrivă, dar se simțea că nu e nici prea bucuros. Era ca și cînd ceva, hai să-i zicem „orgoliul lui bărbătesc", fusese jignit. Adică de ce nu l-au ales pe el șef de echipă? E adevărat că Iordache e muncitor. Colectiviștii s-au gîndit însă la Rădița, pentru că ea, pe lîngă pricepere și hărnicie, este și absolventă a unui curs agricol de masă și apoi e și o bună organizatoare. Nu se sfiește nici să-i tragă la răspundere pe cei care s-ar dovedi nepăsători

Ceea ce s-a și întîmplat de curînd. Ieșind la cîmp, Rădița își mobiliza echipa și dacă întîrzia sau lipsea cineva fără motiv, era foc. Ba, de cînd terminase cursul acela, în toată seara, citea dintr-o cărticică ori dintr-un ziar despre metodele agrotehnice, pe care se străduia apoi cu echipa ei să le aplice.

— Lasă-te, măi femeie, că te faci de ris, îi spusese într-o seară Iordache. Că ești șef de echipă, hai, treacă-meargă. Dar ține seama că ai acolo și oameni vîrstnici. Păi cum vine asta: le zici nene și te apuci să-i înveți tu pe ei cum să lucreze pămîntul... Aia au experiență, nu glumă...

Și uite-așa s-a pregătit „terenul" pentru prima lor ceartă. Aceasta s-a

Ana CRISTEA

• *(Continuare în pag. 3-a)*

DESEN-PALETĂ-CULOARE-

O zi în atelierul pictorului Gh. ȘARU

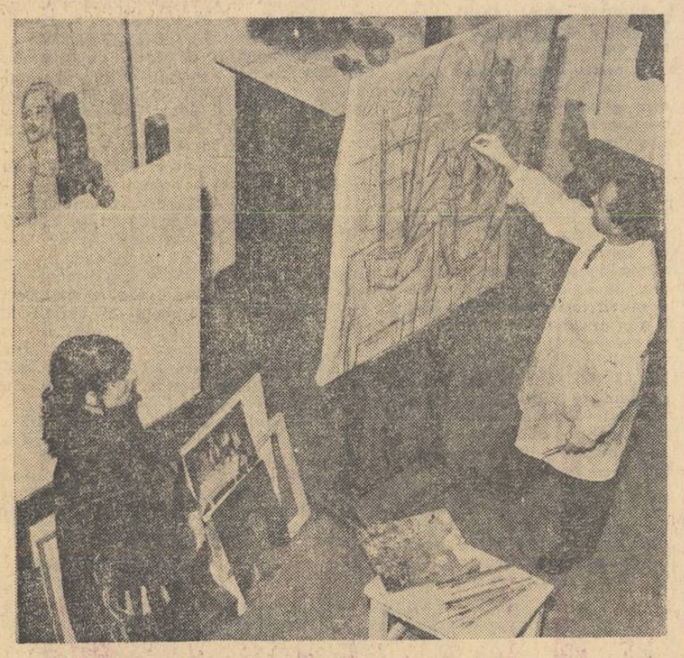

Studiu după model, în atelier

În dreapta șevaletului, a cărui pînză e deocamdată albă, a fost tras un paravan. O mînă a aruncat peste el un covor, căruia vechimea n-a putut să-i altereze culorile pastelate, îmbrăcată într-o bundă țărănească, neagră, împodobită cu măiastre cusături, Sanda Bejan — modelul — s-a fixat într-o poziție aproximativ grațioasă în fața paravanului. De pe scaunul pe care stau, îi întîlnesc profilul încadrat de șuvițele rebele ale părului.

Punerea în scenă se consumă rapid, fără prea multe cuvinte. Și pictorul și modelul știu exact ce au de făcut. După ce a aruncat o ultimă privire critică asupra cadrului, Gh. Șaru se declară satisfăcut. Se apropie de șevalet și începe să deseneze. Prezența reporterului se pare că nu-l deranjează...

Au trecut cîteva minute de tăcere. Pe pînză, în linii acum clare, se conturează o siluetă. De la locul său, reporterul, într-un exces de imaginație, face o remarcă:

— Curioasă formă ați dat capului. Pare o cască medievală.

Replica vine imediat.

— A, nu! Te rog să mă crezi, n-am în minte nici o cască..., și după cîteva minute artistul se întoarce zîmbind:

— Și-acum, acum cu ce seamănă?

Din cîteva linii pictorul a făcut să apară pe pînza șevaletului — ca într-o joacă — un minuscul năsuc cîrn, cîteva șuvițe de păr, o sprînceană — toate închegate într-o perfectă asemănare cu modelul. Înghebez în minte o replică dar pictorul, parcă ghicindu-mi gîndul mi-o ia înainte.

— Nu ți se pare un lucru minunat desenul?

— Acum da, dar dacă m-ați fi întîlnit cu cîteva ore în urmă, cînd nu știam încotro s-o apuc, cînd nu vedeam nici o cale, cînd mă zbăteam în tot felul de probleme, atunci nu cred că ați fi găsit în mine un om prea fericit.

I. DELEANU

• *(Continuare în pag. 3-a)*

Pe meridianele globului

NISA SIBERIEI

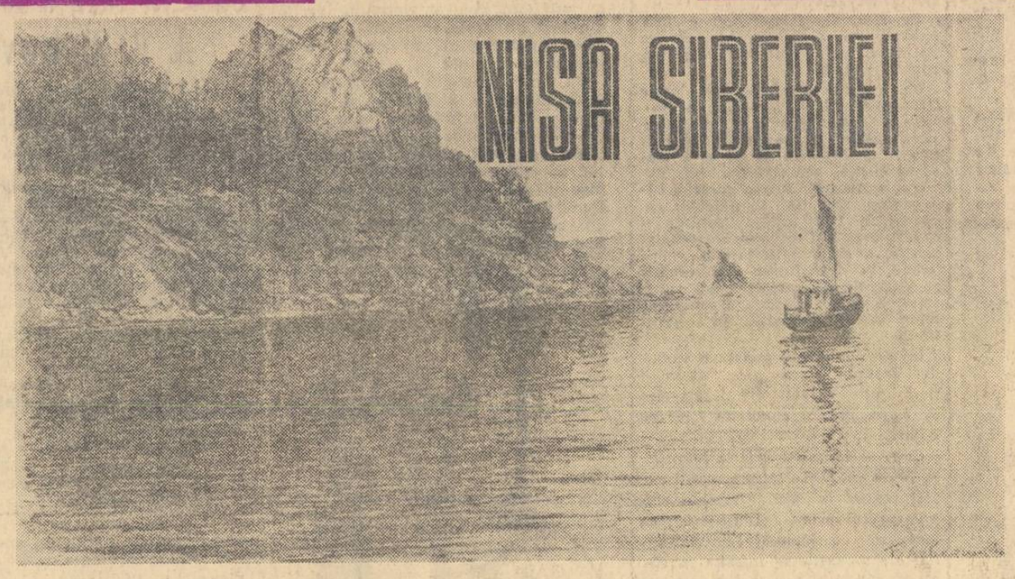

ÎN IRKUTSK — FRUMOSUL ORAȘ SIBERIAN

ÎNSEMNĂRI DE CĂLĂTORIE

de Mircea RĂDULESCU și Mihai A. IRINEI

(REPORTAJ IN PAGINA 2-a)

Vederi din Irkutsk. Stînga: Clădirea Consiliului Economiei Naționale; dreapta: Casa Sindicatelor

În Indonezia și R. D. Vietnam

Însoțind fotbaliștii de la „Petrolul"

Primul lot al sportivilor romîni a plecat spre Indonezia în ziua de vineri 15 decembrie 1961. Prima escală au făcut-o la Praga, de unde au luat cursa normală „T.U. 104". După escale la Cairo, Rangoon, Bangkok, în ziua de 17 decembrie 1961 a ajuns la Djakarta. Al doilea lot a plecat sîmbătă, cu un avion „Tarom", spre Atena. De aici, după o escală de circa 10 ore, cu un avion reactor al Companiei australiene „Quantos", s-a plecat spre îndepărtata Indonezie. La circa 500 km de Karaci stewardesa ne-a anunțat că aterizarea va fi dificilă, apoi a început să ne dea instrucțiunile de rigoare în legătură cu folosirea colacului de salvare pneumatic și, bineînțeles, a prafului de alungat... rechinii! Norocul nostru a fost că aterizarea deși efectuată scurt și cu zdruncinături, n-a cauzat nici un rău nimănui. Deoarece reparațiile motorului necesitau mai mult timp, am fost transportați în orașul Karaci, capitala Pakistanului, oraș cu aproape 1.900.000 locuitori, așezat în golful cu același nume, între gurile fluviului „Indus" și rîului Siwoto. Clădirile, în majoritate mici, construite din cărămidă presată sau chiar din chirpici, amestecul pestriț de oameni și vehicule (mașini americane de ultimul tip și căruțe trase de catîri, biciclete-taxi) tarabele micilor negustori, alături de faimoasa Bancă de investiții și credit americană, toate acestea îți dădeau impresia unui adevărat Babilon.

Mergînd de la aeroport și pînă la Academy-School, de o parte și de alta a autostrăzii (făcută dintr-un asfalt poros, crăpat de căldură) turistul va fi neplăcut impresionat de lipsa de curățenie a clădirilor, a tarabelor acoperite cu tablă ondulată și ruginită, frizeri ambulanți, înebuniți de gri-

Vasile GRĂDINARU

• *(Continuare în pag. 6-a)*

Tînără dansatoare indoneziană

Peisaj caracteristic pe insula Bali

Pe meridianele globului

Nisa Siberiei

Irkutsk — această „Nisă a Siberiei" — ne-a primit cu cer senin și cu toată ospitalitatea caracteristică marelui popor rus. Acest deosebit de frumos oraș siberian, care în 1961 și-a sărbătorit 300 de ani de existență, este așezat pe malurile riului Angara, la 66 km. de lacul Baikal.

De Irkutsk este legată activitatea multor oameni de seamă, printre alții a curajosului navigator, cercetător și militant pe tărîm obștesc, din secolul al XVIII-lea, Grigorii Ivanovici Șelehov.

Din frumoasele clădiri, văzute în stampele vremurilor, n-au mai rămas decît cîteva din piatră, deoarece un incendiu pustiitor (1879) a distrus aceste comori ale arhitecturii rusești. Măreață și falnică, mărturie a măiestriei poporului, se profilează așa-numita Casă Albă — perla creației în piatră din Irkutsk. Aceasta este o clădire monumentală, cu coloane corinthice, construită în stilul clasic rus. Azi, aici, se află biblioteca de bază a Universității de stat. De asemenea, se pot vedea, păstrate cu multă grijă, casele decembriștilor S. S. Volkonski și S. P. Trubețkoi.

CASA ALBĂ

Situată la intersecția străzii Karl Marx cu bulevardul Iuri Gagarin, monumentala Casă Albă este una din primele construcții în stilul clasic. Ea a fost construită în 1804.

În deceniul al 4-lea al secolului al XIX-lea, această casă a fost cumpărată de la negustorul Sibiriakov pentru reședința guvernatorului general al Siberiei de răsărit.

În perioada Revoluției Socialiste din Octombrie în această casă era sediul primului organ al Puterii Sovietice din Siberia de răsărit — Comitetul Executiv Central al Sovietelor din Siberia (Țentrosibir). În octombrie 1917 se redacta aici ziarul „Izvestia Țentrosibir". În Casa Albă se afla statul major al Gărzii Roșii.

În decembrie 1917, au început la Irkutsk ciocniri armate între trupele sovietice și detașamentele gardiștilor albi. Lupta s-a terminat cu victoria muncitorilor. Lîngă Casa Albă s-au dat lupte deosebit de înverșunate. 153 de gardiști roșii au rezistat eroic, timp de opt zile, asediului junkerilor bine înarmați, care i-au înconjurat.

Apărarea Casei Albe a intrat în istorie ca unul din numeroasele exemple de luptă eroică pentru înfăptuirea Puterii Sovietelor, ca monument al patriotismului sovietic. În timpul luptelor din decembrie 1917, Casa Albă a avut mult de suferit, dar și-a păstrat aspectul ei inițial.

La 27 octombrie 1918, în Casa Albă s-a deschis universitatea din Irkutsk. În prezent aici se află biblioteca științifică a universității de Stat.

Pe fațada clădirii este fixată o placă din fontă, cu inscripția: „În această clădire, în decembrie 1917, s-a aflat Comitetul Executiv Central al Sovietelor din Siberia (Țentrosibir) Comitetul militar-revoluționar, statul major al Gărzii Roșii. De la 21—30 decembrie stil nou, 153 de gardiști roșii, în frunte cu conducătorii bolșevici Postișev, Zotov, Ciujak, Trilisser, Blumenfeld, Reicher și alții, au rezistat eroic asediului junkerilor bine înarmați, care i-au înconjurat".

Irkutsk este capitala unei regiuni care are mari perspective de dezvoltare.

În prezent, la Irkutsk, funcționează sute de întreprinderi industriale, printre care uzina constructoare de mașini grele „V. V. Kuibîșev", uzina constructoare de mașini unelte, uzine de reparații auto, mari uzine de prelucrare a lemnului, de confecții, de încălțăminte, de paste făinoase, de produse zaharoase, combinate de carne, întreprinderi de morărit și de furaje și altele.

Între Irkutsk și Omsk — arăta nu de mult acad. Lev Melentiev, directorul Institutului Energetic al filialei din Siberia a Academiei de Științe a U.R.S.S. — se formează un sistem energetic unic. Datorită acestui fapt, principalul flux de energie electrică va circula, prin Siberia, dinspre est spre vest. În această direcție, va fi transportată energia electrică ieftină din Siberia răsăriteană spre Ural și, poate, mai departe, spre vest, pentru a compensa deficitul de combustibil și energie electrică din regiunile părții europene a U.R.S.S.

Cu justificată mîndrie, locuitorii orașului vorbesc despre electrificarea celei mai mari căi-ferate din lume, calea ferată Moscova—Irkutsk, care are o lungime de peste 5300 km., adică aproape o dată și jumătate ori mai mare decît lungimea tuturor căilor ferate electrificate din Statele Unite ale Americii. Ca o caracteristică, am aflat că în electrificarea liniei de cale ferată Moscova—Irkutsk sînt folosite pe larg ultimele realizări ale tehnicii. Aici, de exemplu, pentru prima dată în practica construcțiilor de cale ferată, se folosește, pe o distanță mare, curentul continuu, în loc de curent alternativ. Aceasta a dat posibilitatea de a se economisi mari cantități de cupru.

Fiul Angarei, Baikalul, a început să fie săpat în anul 1953. Pe șantierul nou deschis au venit tineri din toate părțile Uniunii Sovietice, care au muncit la temperaturi extreme (vara la plus 30 de grade și iarna la minus 40 de grade) și au construit, printr-o muncă fără întrerupere, hidrocentrala.

Constructorii aveau în permanență noi probleme de rezolvat. Asprimea vremii, compoziția mereu schimbătoare a solului dădeau naștere la ecuații cu multe necunoscute. Toate aceste probleme au fost însă rezolvate cu succes. „Aici a fost o școală a constructorilor" — ne precizează însoțitoarea noastră. Și cu cît înaintam în „sala de jos" a agregatelor, cu atît mai mult înțelegeam feeria aceasta de basm, realizată de oameni cu pricepere tehnică și cu o imaginație bogată.

De fapt, această sală este un uriaș laborator. Străluind de curățenie, ea are înfățișarea unui laborator farmaceutic. În fața oricărui rotor, de albul imaculat al marmorei, se află cîte un covoraș înflorat, pus acolo pentru a întregi aspectul frumos al „laboratorului". Și, în treacăt, parcă obligată fiind de uimirea noastră, Valentina Pciolkina ne spune: „Știți, oamenii noștri iubesc frumosul și covoarele fac mai intim locul de muncă. Oamenii, peste tot, trebuie să se simtă ca acasă".

Ne-am întîlnit, în timpul vizitei, cu un numeros grup de tineri specialiști, veniți aici de pe șantierul hidrocentralei de la Mamakov. Și ei erau impresionați de ordinea și curățenia pe care le găseau în acest palat de basm. Aici, în „împărăția Pciolkinei", la 30 de metri sub apă, ei aveau să învețe și ceva din aplicarea concretă a esteticii.

În uzină lucrează mulți dintre foștii constructori care au devenit specialiști ai hidrocentralei.

La „Gigantul cel mic de pe Angara", există un colectiv puțin numeros, dar entuziast, oameni cu o mare pasiune pentru munca lor, oameni de o neîntrecută frumusețe sufletească.

— La noi, toți învață la diferite institute, iar colectivul nostru este Colectiv al muncii comuniste — ne spune mașinistul Artimov, decorat cu Ordinul „Steagul Roșu".

— Trăim și muncim în chip comunist, ne călăuzim în muncă și în viață după Codul eticei comuniste, pe care ni l-a dat Congresul al XXII-lea — ne spune, cu îndreptățită mîndrie, însoțitoarea noastră, inginerul Valentina Pciolkina, fiică a Moscovei, atrasă aici de frumoasa regiune a Baikalului...

Monumentul lui V. I. Lenin

La intersecția străzilor Marx și Lenin, într-un scuar împodobit cu flori, se înalță sculptura monumentală a lui V. I. Lenin, executată de artistul poporului S. N. Tomski.

Conducătorul partidului este redat cu mîna dreaptă ridicată, parcă arată calea înainte, spre comunism. În fiecare an, în ziua nașterii lui Vladimir Ilici, pionerii și elevii din oraș depun flori la acest monument.

Scuarul de lîngă monument este locul preferat de odihnă al locuitorilor orașului.

După ce Angara, născută din Baikal, și-a plătit un prim tribut punînd în mișcare uriașele agregate ale hidrocentralei de la Irkutsk, își continuă drumul său de 1000 de kilometri, punînd în mișcare alte agregate, dezlănțuind noi energii, pentru a-și justifica apoi odihna în uriașul fluviu Enisei...

În decurs de numai șapte ani, două orașe Irkutsk

Schimbările survenite în viața locuitorilor din Irkutsk, în anii Puterii Sovietice, în ceea ce privește revoluția culturală sînt deosebit de vioaie și de o inteligență sclipitoare, care ne povestea cum s-a născut aici în Siberia, pe Angara, prima hidrocentrală dintr-un șir de hidrocentrale proiectate.

Albia nouă a Angarei, fluviu care se naște din Baikal, a început să fie săpată în anul 1953. Pe șantierul nou deschis au venit tineri din toate părțile Uniunii Sovietice, care au muncit la temperaturi extreme (vara la plus 30 de grade și iarna la minus 40 de grade) și au construit, printr-o muncă fără întrerupere, hidrocentrala.

Constructorii aveau în permanență noi probleme de rezolvat. Asprimea vremii, compoziția mereu schimbătoare a solului dădeau naștere la ecuații cu multe necunoscute. Toate aceste probleme au fost însă rezolvate cu succes. „Aici a fost o școală a constructorilor" — ne precizează însoțitoarea noastră. Și cu cît înaintam în „sala de jos" a agregatelor, cu atît mai mult înțelegeam feeria aceasta de basm, realizată de oameni cu pricepere tehnică și cu o imaginație bogată.

De fapt, această sală este un uriaș laborator. Străluind de curățenie, ea are înfățișarea unui laborator farmaceutic. În fața oricărui rotor, de albul imaculat al marmorei, se află cîte un covoraș înflorat, pus acolo pentru a întregi aspectul frumos al „laboratorului". Și, în treacăt, parcă obligată fiind de uimirea noastră, Valentina Pciolkina ne spune: „Știți, oamenii noștri iubesc frumosul și covoarele fac mai intim locul de muncă. Oamenii, peste tot, trebuie să se simtă ca acasă".

Ne-am întîlnit, în timpul vizitei, cu un numeros grup de tineri specialiști, veniți aici de pe șantierul hidrocentralei de la Mamakov. Și ei erau impresionați de ordinea și curățenia pe care le găseau în acest palat de basm. Aici, în „împărăția Pciolkinei", la 30 de metri sub apă, ei aveau să învețe și ceva din aplicarea concretă a esteticii.

În uzină lucrează mulți dintre foștii constructori care au devenit specialiști ai hidrocentralei.

La „Gigantul cel mic de pe Angara", există un colectiv puțin numeros, dar entuziast, oameni cu o mare pasiune pentru munca lor, oameni de o neîntrecută frumusețe sufletească.

— La noi, toți învață la diferite institute, iar colectivul nostru este Colectiv al muncii comuniste — ne spune mașinistul Artimov, decorat cu Ordinul „Steagul Roșu".

— Trăim și muncim în chip comunist, ne călăuzim în muncă și în viață după Codul eticei comuniste, pe care ni l-a dat Congresul al XXII-lea — ne spune, cu îndreptățită mîndrie, însoțitoarea noastră, inginerul Valentina Pciolkina, fiică a Moscovei, atrasă aici de frumoasa regiune a Baikalului...

Casa în care a locuit A. P. Cehov

Casa în care Anton Pavlovici Cehov s-a oprit de la 4 la 11 iunie 1890 la Irkutsk, în trecere spre Sahalin, se află la intersecția străzilor Fourier și Karl Marx.

A. P. Cehov a scris rudelor și prietenilor de la Irkutsk cîteva scrisori. În scrisorile despre Irkutsk el a scris astfel: „Din toate orașele siberiene, cel mai frumos este Irkutsk... Irkutsk este un oraș minunat. Un oraș intelectual. Teatru, muzeu, grădină publică cu muzică, hoteluri bune. Nu există garduri monstruoase, firme absurde și terenuri virane cu inscripții că este interzisă oprirea. Există cîrciuma „Taganrog"... Beau un ceai minunat, după care mă simt foarte bine".

Pe zidul casei este fixată o placă memorială, cu basoreliefuri în bronz reprezentînd pe scriitor și cu o inscripție cu litere aurite.

G. I. Șelehov

Monumentul de pe mormîntul lui Grigori Ivanovici Șelehov se află în periferia Maratovski din Irkutsk, în curtea fostei mînăstiri Znamensk.

G. I. Șelehov a fost un curajos navigator, cercetător și om de stat remarcabil de la sfîrșitul secolului al XVIII-lea.

De tînăr, G. I. Șelehov a plecat din orașul Rîlsk, gubernia Kursk, mai întîi la Irkutsk, iar apoi la Marea de Ohotsk, în orașul Ohotsk. Aici a început remarcabila sa activitate.

În 1783, G. I. Șelehov a fost primul care a fondat, în America de Nord și pe insulele Aleutine, colonii rusești.

Ca urmare a călătoriilor sale (1783—1788) G. I. Șelehov a întocmit harta, descrierea minuțioasă a naturii și populației pămînturilor descoperite de el și a elaborat planul valorificării mai departe a Alaskăi. Prima carte a călătoriilor lui G. I. Șelehov a apărut în 1791. Din inițiativa lui a fost creată Compania ruso-americană, a cărei activitate a contribuit la dezvoltarea economică și culturală a regiunilor din nordestul Siberiei și la organizarea unor mari expediții în jurul lumii.

În 1867 guvernul țarist a vîndut Statelor Unite ale Americii posesiunile rusești din America de Nord, pentru suma de 7.200.000 dolari.

G. I. Șelehov a murit la Irkutsk, la 20 iunie 1785. Monumentul a fost înălțat în 1800. Piramida monumentului este înconjurată de marmoră, cu imagini în basorelief ale ustensilelor folosite în călătorii: hărți, busolă, ancoră cu cablu, baloturi cu mărfuri, săbii, rulourile manuscriselor, ca simbol al faptului că G. I. Șelehov, care a lăsat descrierea călătoriilor sale, era legat de munca literară.

Pe monument se vede inscripția în versuri întocmită de cunoscutul poet rus G. R. Derjavin: „Columbul Rusiei este înmormîntat aici. A navigat pe mări, a descoperit țări necunoscute...".

Pe latura răsăriteană a monumentului este gravată o inscripție amplă, al cărei text a fost de asemenea întocmit de G. R. Derjavin. Ea îl caracterizează pe G. I. Șelehov ca un om „de neprețuit prin faptele sale, cetățean prin gîndurile sale, bărbat onorabil, cu rațiunea vastă și fermă".

Armata Roșie, începînd o nouă perioadă în istoria orașului"...

și au restaurat Puterea Sovietică. Amiralul Kolceak a fost împușcat la Irkutsk.

La 7 martie 1920, în oraș a intrat

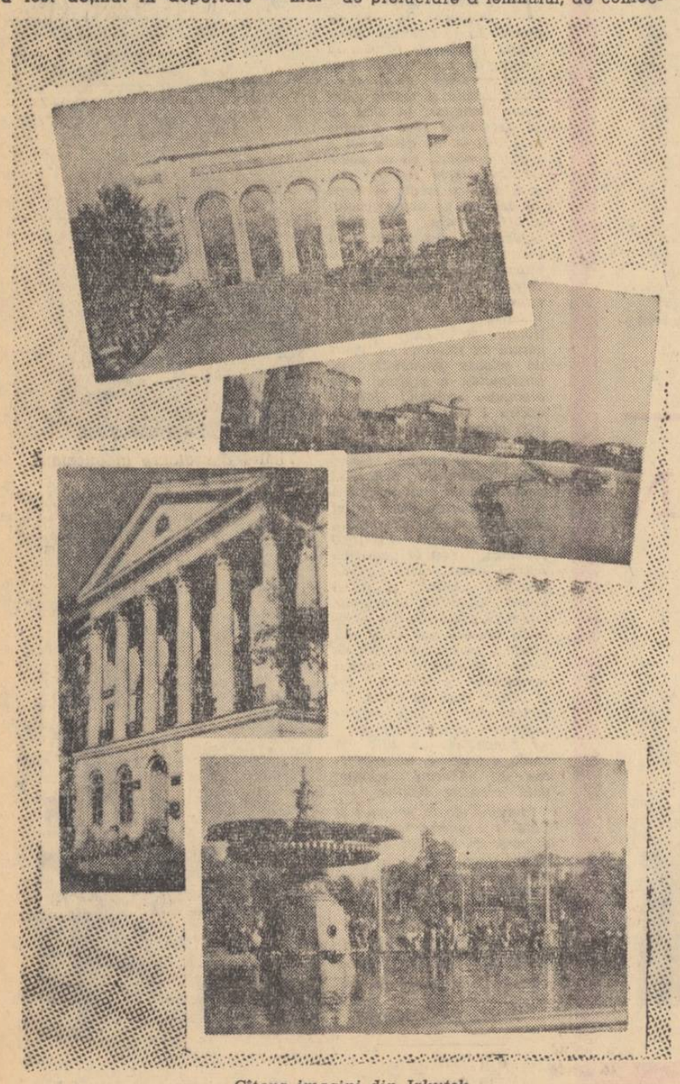

Cîteva imagini din Irkutsk

Gigantul de pe Angara

Dar adevărata minune a îndemînării oamenilor și a perfecțiunii tehnice este cascada de pe Angara — hidrocentrala de la Irkutsk. „Un dar neprețuit al naturii, o sursă inepuizabilă de cantități uriașe de energie electrică extrem de ieftină și de cea mai înaltă calitate" — a caracterizat academicianul Winter fluviul Angara.

Într-adevăr, prin captarea apelor acest fluviu în minunata hidrocentrală de la Irkutsk, cu o putere de 660 mii kilowați, se furnizează curent electric nu numai întreprinderilor din Irkutsk, ci și căii ferate electrificate din Siberia de răsărit.

De fapt, cine vizitează această hidrocentrală cunoaște măiestria lucrătorilor uzinelor din Moscova și Leningrad, din Ural și Novosibirsk, din Harkov și Kiev, lucrători care au cooperat la construirea acestei puternice centrale electrice.

„Toată instalația din această uzină este făcută în Uniunea Sovietică" — spunea un inginer al uzinei, în modul cel mai demn și simplu în același timp, lui Ellen Ellender, senator american, pe care l-am întîlnit la hidrocentrală și care nu mai contenea cu lauda, cînd a văzut această operă demnă de epoca construirii comunismului. Inginerul Valentina Pciolkina, „dumnezeul automaticei", cum i se spune în uzină, ne-a condus și, cu toată bunăvoința, ne-a dat explicațiile necesare pentru a înțelege cît mai multe din „tainele" gigantului de pe Angara. Mergeam prin sala mașinilor — instalate la 30 de metri sub apă, într-un palat de marmură și sticlă — și o ascultam pe Valentina Pciolkina, deosebit de vioaie și de o inteligență sclipitoare, care ne povestea cum s-a născut aici în Siberia, pe Angara, prima hidrocentrală dintr-un șir de hidrocentrale proiectate.

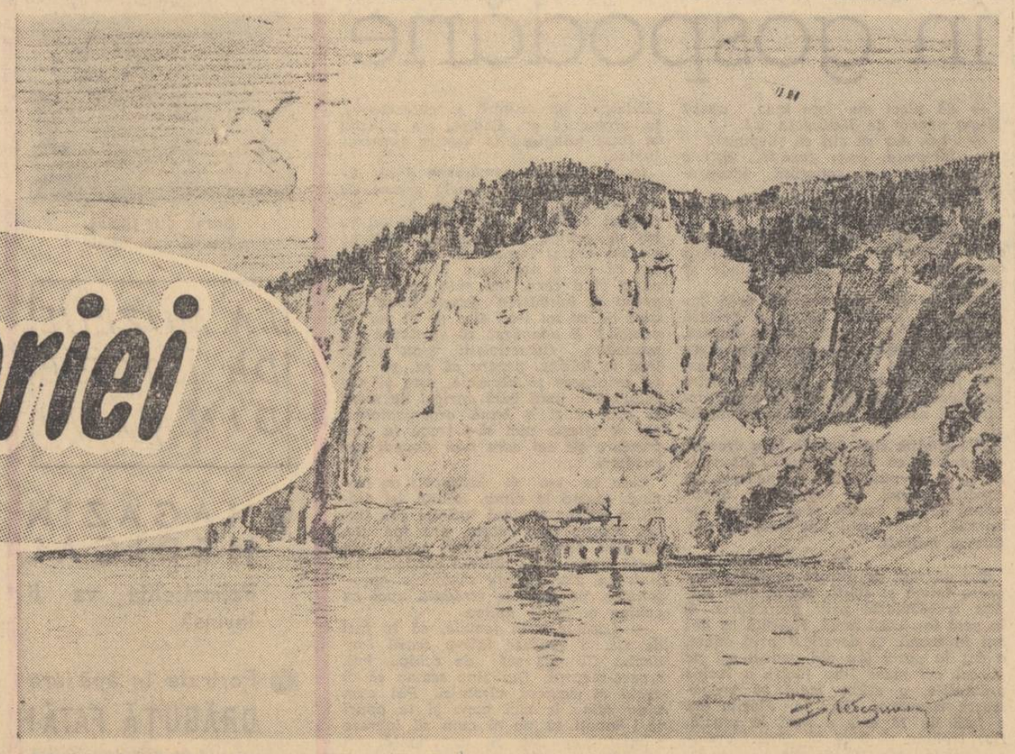

În decurs de numai șapte ani, două orașe Irkutsk

Schimbările survenite în viața locuitorilor din Irkutsk, în anii Puterii Sovietice, în ceea ce privește revoluția culturală sînt uriașe. În toată gubernia Irkutsk, pînă la revoluție, învățau un număr foarte restrîns de băieți și fete. Doar 25 de copii din 100 învățau la oraș, iar la sate, numărul acestora nu trecea de 12. Astăzi, numai în orașul Irkutsk sînt peste 80 de școli și școli-internat, în care învață circa 60.000 de elevi.

Universitatea de stat, Institutul de medicină, Institutul politehnic, Institutul financiar-economic, agronomic și Institutele pedagogice pregătesc peste 24.000 de cadre de specialiști cu o înaltă calificare.

Centrul vieții științifice a orașului îl constituie filiala din Siberia răsăriteană a Secției pentru Siberia a Academiei de Științe din U.R.S.S. Întregul oraș este literalmente împînzit de numeroase organizații de cercetări științifice, care efectuează studii în diferite domenii, cum sînt Stația seismică, Observatorul astronomic, Observatorul geofizic, Institutul geologic din Siberia de răsărit și Institutul de geografie, Consiliul siberian de cercetări expediționare etc. etc.

Iubitorii cărții au la îndemînă nu mai puțin de 12 mari biblioteci, cu un fond de peste 4.300.000 exemplare. Orașul dispune de asemenea de 4 teatre, o filarmonică, 24 cluburi, 12 cinematografe, opt stadioane, un planetariu, două muzee și nenumărate alte instituții cultural-educative. Iar în ceea ce privește activitatea editorială, este și ea destul de prodigioasă, anual tipărindu-se aici peste 120 titluri de cărți, cu un tiraj de peste 1.000.000 exemplare.

În ceea ce privește fondul de locuințe și clădirile publice, orașul s-a îmbogățit cu noi cartiere bine amenajate. De asemenea, pentru locuitorii orașului, — ne spunea edilul Irkutsk-ului — au fost create posibilități admirabile în ceea ce privește odihna și petrecerea timpului liber pe malul Mării Irkutsk, pe lacul Baikal, în locurile pitorești de pe riurile Olha, Ruda, Irkut.

Minunate sînt parcurile, scuarurile și grădinile din Irkutsk! Iar podul din beton armat de peste fluviul Angara este cel mai mare din Siberia și din Extremul Orient.

Perspective într-adevăr uriașe sînt deschise acestui oraș în decursul septenalului, cînd vor fi date în folosință 1.100.000 metri pătrați de suprafață locativă, ceea ce înseamnă că vor fi construite, în decurs de numai 7 ani, două orașe Irkutsk ca acel de dinaintea revoluției.

O vizită în orașul tineretului

În vasta taiga siberiană, în tăcerea ei milenară, a pătruns omul. Natura a fost trezită, supusă și obligată să-și dezvăluie, fără rezerve, frumusețile...

Peste tot în drumul nostru prin taiga, am simțit înnobilarea naturii de către om. Ne-am oprit într-un loc care sintetiza parcă puterea omului sovietic, frumusețea lui sufletească, geniul său creator. Eram nu departe de Irkutsk, la Angarsk, oraș care n-a împlinit încă zece ani de la nașterea sa. Trăiesc aici 160.000 de locuitori; mulți dintre aceștia au venit din toate colțurile Uniunii Sovietice, pentru a construi numeroase întreprinderi, rafinării de petrol și o industrie chimică modernă. Aici, în plină taiga, aceștia au „ajustat" parcuri, în jurul cvartalelor de locuințe, parcuri de o frumusețe inegalabilă.

Angarsk este orașul tineretului. Tineretul, acest stăpîn, se face prezent peste tot.

Și pentru a consemna acest adevăr, ca simbol parcă, prima clădire a orașului în devenire a fost destinată școlii. Constructorii, comsomoliști și comsomoliste, trăiau în barăci provizorii și clădeau o școală mare, luminoasă. Orașul trebuie să înceapă de la școală! Acesta a fost „un prim decret" al stăpînului puternic — tineretul. Mai mult de 30.000 de cetățeni „băștinași" au aceeași vîrstă cu orașul (vor sărbători primul deceniu al vieții și nu putem decît să regretăm faptul că nu vom fi martori oculari ai acestei frumoase aniversări). Ei sînt cei mai autentici fii ai Angarskului, stăpînii celor 42 de școli și ai multor altor așezăminte și trec drept cei mai privilegiați cetățeni. Totul pentru copii, „pentru copiii noștri", — cum spun părinții, dintre care mulți mai sînt încă comsomoliști.

În Angarsk, sportul se bucură de o mare atenție și de o unanimă participare. Am văzut un stadion modern de 10.000 de locuri, devenit neîncăpător; am văzut proiecte pentru un alt stadion și am auzit reproșuri la adresa proiectanților „care nu știu să vadă în perspectivă". Și dacă nu cunoști măcar cîteva nume ale maeștrilor de renume mondial, cetățenii din Angarsk sînt predispuși să-ți nege oricare alte cunoștințe (noi am avut să-i mulțumim lui Alexei Nikitici, care ne însoțea, că ne-a pus la curent cu rezultatele trăgătorului Ivan Nikitin și ale alergătorului Boris Iîmov, maeștri ai sportului, locuitori ai orașului). Este cea mai autentică pledoarie pentru tinerețe și sănătate.

Angarsk-ul trăiește o intensă viață culturală. Aici sînt mulți poeți și scriitori, membri ai Uniunii Scriitorilor Sovietici, ca Sveatoslav Ticinin, mulți artiști amatori, pictori și cineaști amatori, care au la dispoziție cluburi și teatre, institute și toate condițiile moderne.

Aici, între două rîuri, Angara și Kitoi, în mijlocul taigalei, altădată sălbatică, unde odinioară călcau doar vînătorii, omului nu-i lipsește nimic pentru a fi la curent cu toate realizările civilizației secolului al XX-lea și pentru a adăuga noi valori la tezaurul culturii.

Ne aflam la Angarsk îndată după Congresul al XXII-lea al P.C.U.S. Delegații trimiși de cei 3.500 de comuniști din oraș de-abia se întorseseră de la Moscova. La Congres, Arseni Antipov, Olga Potapova și alți delegați au spus, cu mîndrie, că toate întreprinderile orașului și-au îndeplinit planul anual, iar constructorul Tober Sergheevici Zurabov, și el delegat la Congres, a raportat că toate brigăzile de constructori au realizat cel mai scăzut preț de cost pe metru pătrat de locuință din Uniunea Sovietică.

La întoarcere, delegații au povestit celor care i-au trimis despre momentele unice pe care le-au trăit — momentul aprobării unanime a Programului de construire a societății comuniste; momentul în care N. S. Hrușciov arăta concret cum se va realiza în Uniunea Sovietică cea mai scurtă, mai productivă și mai bine retribuită zi de muncă din lume...

Orașul tineretului, Angarsk, trăia zile de sărbătoare; taigaua își dăruie întreaga frumusețe omului sovietic, stăpînul definitiv al naturii siberiene; rîurile Angara și Kitoi dăruie — la rîndul lor — aceluiași stăpîn, energia lor...

Mircea RĂDULESCU și Mihai A IRINEI

S. M. Kirov la Irkutsk

În 1908, la Irkutsk a sosit S. M. Kostrikov (Kirov). Imediat el a început să fie supraveghiat de către poliția țaristă. Serghei Mironovici era nevoit să-și schimbe locuința adeseori. La început el s-a oprit pe strada Spaso-Luterană (actualmente strada Surikov) în casa cu nr. 33, iar apoi s-a mutat în locuința de pe strada Medvednikovskaia nr. 4 (actualmente strada Halturin). Cîtva timp S. M. Kirov a locuit pe teritoriul fostului spital Kuznețovsk, pe malul fluviului Angara.

La Irkutsk, S. M. Kirov a desfășurat o intensă muncă revoluționară. Era necesar să fie strînși membrii partidului bolșevic care au scăpat de represalii, să se restabilească organizația de luptă și să se înceapă completarea rîndurilor ei cu muncitori. Serghei Mironovici a îndeplinit cu cinste această sarcină. În decurs de cîteva luni, în condiții excepțional de grele de conspirație, a fost completată și întărită organizația din Irkutsk, s-a desfășurat munca propagandiștilor bolșevici, au început să funcționeze cercuri. Bolșevicii din Irkutsk sub conducerea lui S. M. Kirov au găsit forme juste de muncă de partid în condițiile reacțiunii.

S. M. Kirov pleca adeseori de la Irkutsk la stațiile Baical și Sliudianka, unde desfășura de asemenea munca organizatorică și propagandistică. La Irkutsk, Serghei Mironovici a trăit aproape un an. Supravegherea, care s-a intensificat, l-a silit să părăsească orașul. În mai 1909, S. M. Kirov, ascunzîndu-se de jandarmi conform indicației partidului, a plecat în Caucazul de Nord.

TEATRUL DE DRAMĂ

Clădirea a fost construită după proiectul academicianului arhitect Schretter, în 1894—1897. În această clădire, în 1903, au fost răspîndite în timpul spectacolului manifeste care conțineau chemările: „Jos absolutismul!", „Trăiască revoluția democrată!", „Trăiască socialismul!".

În noiembrie 1905, a avut loc aici adunarea soldaților și cazacilor din garnizoana Irkutsk, la care ei au hotărît să declare grevă.

magazin REPORTAJ

EROISM...

Ise spune nea Gheorghiu „om subțire" și cînd îl cunoști îți dai seama că porecla i se trage de la făptura lui plăpîndă și firavă. Dar în pofida obișnuinței — fiindcă se știe că o vorbă ca asta te poate urmări adesea toată viața — o întîmplare petrecută acum cîteva luni i-a pus pe gînduri pe cei ce i-au scornit porecla...

Era încă vară, pe la prînz, cînd s-a stîrnit un vînt aprig ca un uragan. În dana Șantierului Naval din Galați se aflau trei cargouri. Unuia încă nu i se uscase prima vopsea, celelalte două abia își curățau obrajii de rugină, pregătindu-se pentru pomada roșie a miniului de plumb. Erau trei cargouri, încă neterminate, al căror aspect exterior nu aducea decît pe departe cu ceea ce știm că se cheamă în mod obișnuit „vapor" dar așa cum erau ele reprezentau averea și mîndria șantierului.

În clipele acelea cînd efortul tuturor oamenilor era îndreptat spre păzirea bunurilor amenințate de urgia furtunii, cablurile cargourilor din dană s-au rupt și coloșii de metal au pornit la vale pe valurile furioase ale fluviului. În mintea celor care urmăreau bezmetica lor înaintare a fulgerat un gînd năpraznic: lăsate cu totul în voia valurilor vasele se puteau distruge ele însăle și în același timp puteau pricinui incalculabile daune.

Drept în drumul lor se afla un vaș turcesc care încărca cherestea iar, ceva mai încolo, în portul mic alte vase de mărfuri dintre care două, unul grecesc și altul german, erau chiar în direcția curentului.

Primejdia era cu atît mai mare cu cît două cargouri rămaseseră împreună, chiar după ruperea cablurilor.

Binomul viclean ocolise vasul turcesc întrînd în portul mic unde nimic nu-i mai putea sta în cale.

În clipa aceea a apărut de undeva o șalupă, condusă de un singur om, o ambarcațiune minusculă, înaintea goliaților de metal. Neluînd parcă seama la ceea ce se petrece în jurul ei, jucată de valuri ca un dop de plută, în loc să se îndepărteze de boturile cargourilor părea magnetizată de ele.

Stînd pe loc, dacă se poate spune, ca un luptător care-și măsoară forțele, liliputana scoică cu elice aștepta apropierea adversarului.

O clipă, două și ciocnirea s-a produs. Jucăria a fost zvîrlită mulți metri înapoi, dar cum curajul de pușine ori este neînsoțit de tenacitate, șalupa și-a reluat întocmai poziția. Și a doua oară a luat apă, dar numai atît. De astă dată într-un efort încordat, cu un duduit al motorului care părea că se ia la întrecere cu șuieratul vîntului, șalupa s-a apropiat iarăși de inegalul său adversar oprind alunecarea coloșilor.

...Nimeni nu ține minte cum s-a manifestat admirația celor din jur, să fi răsunat sau nu aplauze și chiar dacă ar fi fost aplauze și urale omul de pe șalupă nu le-a auzit. Nemulțumită parcă de prima sa victorie mica ambarcațiune, pe jumătate plină cu apă a început să împingă înapoi cargourile!

Aici cuvintele nu-și mai găsesc cu ușurință matca, fiindcă ceea ce făcea acum șalupa era dincolo de dimensiunile excepționalului.

Împingîndu-le cînd pe unul cînd pe altul, dirijîndu-le lateral, pe rînd, mereu împotriva curentului și valurilor, cargourile au fost scoase din pericol și odată cu ele și vasele din port.

Se înserase. Cînd vîntul a scăzut, se apropia de dig șalupa căreia mai tîrziu cei de la controlul navigației i-au găsit corpul sub limitele de rezistență: tabla era mai subțire decît cea a acoperișurilor. Înăuntru era un om!

La coborîrea din șalupă, oamenii care asistaseră la fapta lui l-au înconjurat pe eroul acestui neobișnuit episod îmbrățișîndu-l și felicitîndu-l. Iar nea Gheorghiu a zîmbit modest, stînjenit de amploarea pe care o căpătase o atît de „obișnuită" întîmplare.

C. SLAVU

CONFERINȚA SCRIITORILOR

Cele trei zile cu care a început ultima săptămînă a lunii ianuarie au fost marcate de Conferința pe țară a scriitorilor din R.P.R.

În „sala mică" a Palatului R.P.R., s-au strîns cîteva sute de purtători de condei, pentru a-și întocmi bilanțul activității lor de slujitori ai unei arte care ocupă un loc de mare răspundere și onoare în rolul de educare a conștiinței socialiste a poporului nostru.

Nu e cazul să trecem în revistă sau să rezumăm, cît de cît, dezbaterile Conferinței. S-au discutat o mulțime de probleme care cu un capăt țin de strictul domeniu al muncii scriitoricești, dar cu celălalt, de sfera interesului obștesc, al întregului popor. Prin acest „capăt", toate problemele dezbătute la Conferința pe țară a scriitorilor se pot contopi într-una singură: rolul creației literare în perioada de desăvîrșire a construirii socialismului, și, implicit, sarcina și locul scriitorilor în efortul general al poporului nostru spre acest țel.

A trecut de mult vremea cînd nevoia valorilor spirituale era satisfăcută numai de un mic pumn de oameni aparținînd claselor exploatatoare, pentru care rezolvarea nevoilor materiale nu era o problemă și se producea într-un chip foarte dulce, pe nesimțite. Că, pentru aceștia oameni, nevoia de cultură și artă era mai curînd o inerție fățarnică și o formalitate snobă, asta e altă problemă.

În orice caz, cei mulți nici nu aveau voie să resimtă asemenea nevoie. Nu le dădea voie societatea, clasa avută și „cultă", lumea „subțire" și „elita", care îi ținea în mizerie materială și morală, în toate formele întunericului, de la cel al opaițului pînă la cel al analfabetismului.

Exista, totuși, o sete de cultură a poporului, o nevoie de artă și literatură, a cărei forță arzătoare a fost adînc simțită de către unii artiști și scriitori care s-au apropiat, după puterile lor de atunci, de adevărul acestei imense inimi nedreptățite.

Scriitorii înaintați erau oameni care își cîștigau pîinea din greu, o pîine foarte amară, din care au gustat, și de care s-au săturat pînă la deznădejde, unii dintre ei, amenințați s-o piardă ori de cîte ori încercau să evadeze din cușca infernală a societății capitaliste. Cel mai mare dintre scriitorii noștri în viață, Tudor Arghezi, a adus la Conferința de acum cîteva zile, mărturia a numeroase decenii de viață scriitoricească.

Acea vreme a trecut, în sfîrșit, și a trecut parcă de mult, dacă ne gîndim la nivelul la care s-a ridicat vertiginos, nevoia de cultură a poporului, și la modificarea radicală a poziției scriitorilor și a tuturor oamenilor de cultură, în sînul societății noastre socialiste.

După mai bine de cincisprezece ani de revoluție culturală socialistă, poporul nostru care, în 1945, era pe trei sferturi analfabet, nu mai poate trăi fără mană spirituală, și nici nu ar mai admite să trăiască fără ea, așa cum nu mai poate trăi și nu ar mai admite să trăiască, fără o alimentație substanțială, fără electricitate, cinematograf, teatru și radio, fără sport. Poporul nostru vrea și cere cultură și artă, vrea și cere literatură multă și bună, o literatură capabilă nu numai să-l zugrăvească sub noua lui înfățișare atît de complexă, și în noua lui muncă, atît de creatoare, ci și să-l proiecteze în viitor, făcîndu-i palpabil și limpede țelul spre care se îndreaptă, și chipul său de peste ani.

În aceste condiții, și sarcina și locul scriitorilor în societate capătă un nou conținut. Sarcina devine de mare răspundere, iar locul, de mare cinste, ambele corespunzătoare rolului pe care poporul îl acordă literaturii, în viața și munca sa.

Conferința pe țară a scriitorilor și-a considerat activitatea trecută și viitoare în lumina sarcinilor trasate de cel de-al III-lea Congres al partidului. În această perioadă, caracterul și unitatea muncii socialiste a întregului popor se înalță pe o nouă treaptă. Se afirmă o nouă conștiință a muncii, care devine sursa unor noi progrese în toate domeniile, a unui elan uriaș, invincibil, pe calea unei vieți din ce în ce mai bune, a unor cuceriri materiale și morale mereu mai măreț e.

Conținutul omenesc al acestui proces atît de adînc și atît de întins, trebuie să devină obiectivul principal al creației literare. Scriitorii trebuie să-și țintească ochii asupra lui, dezvăluirea și zugrăvirea tuturor amănuntelor pe care le cuprinde, fiind forma cea mai activă și mai eficientă a participării lor la istorica operă de desăvîrșire a construirii socialismului.

Actualitatea stă, deci, mai mult ca niciodată și, cu mai stringente solicitări, în centrul muncii scriitoricești.

Cunoașterea vieții, legătura adîncă și permanentă cu viața, își afirmă într-un mod și mai implacabil, caracterul de lege fundamentală în procesul creației literare.

Toate aceste idei s-au exprimat cu maxima lor forță și limpezime în cuvîntarea tovarășului Gheorghe Gheorghiu-Dej, care a subliniat importanța muncii scriitorilor în opera de construcție a socialismului.

Nu încape îndoială că, pe acest drum, Conferința pe țară a scriitorilor din R.P.R. ce s-a ținut, va însemna o sursă de noi și bogate perspective.

Radu POPESCU

PRIMĂVARA-N PLINĂ IARNĂ...

La marginea Bucureștiului, acolo de unde începe șoseaua ce duce spre Ploiești, se întind terenurile bazei experimentale a Institutului de cercetări hortiviticole (I.C.H.V.). Vara ele par un covor uriaș, meșteșugit țesut de mîna omului, în zecile de culori ale plantelor ce cresc aici. Dar iarna? S-ar părea că în lunile cînd peste întinderi stăpînește nestingherită zăpada, cercetătorii se retrag în laboratoare și în biblioteci rupînd... legătura cu terenul. Dar acest lucru nu se întîmplă, fiindcă aici, pe 4200 m.p. în tot cursul anului este... cald. Legumele ori florile sînt ferite de înghețul, prin acoperișurile transparente de sticlă ori din polietilenă. În sere și în răsadnițe, cercetătorii cultivă cele mai productive și precoce soiuri de roșii, ardei, salată și castraveți.

Pe lîngă culturile de la care se obțin cîte 12 kg. de roșii și peste 20 kg. de castraveți la metru patrat, cercetătorii institutului fac și o serie de experiențe interesante. De pildă, în ultima vreme a fost încercată creșterea plantelor de castraveți și ardei în... cultură hidroponică. Ce înseamnă acest lucru? Plantele nu-și mai împlîntă rădăcinile în pămînt, ci într-un strat gros pe pietriș. Printr-un sistem de alimentare, ele primesc substanțele nutritive gata pregătite, cu ajutorul cărora se hrănesc și se dezvoltă în voie. Cultivate astfel, plantele se dezvoltă rapid și sînt imune față de unii dăunători și dau producții ridicate. De buna „alimentare" a lor au grijă în fiecare zi laborantele Florica Vetu și Maria Georgescu pe care le vedem în clișeul 3.

Într-o altă seră, legumicultoarea Dumitra Minea supraveghează cu atenție creșterea răsadurilor de roșii în ghivece, cu ajutorul luminii artificiale (clișeul al doilea)

Dar nu se poate vorbi de primăvară fără să amintim și de florile ce se găsesc în serele de la Băneasa. De aici pleacă aproape în fiecare zi spre florăriile Capitalei sute de fire de cale ori de garoafe. Aceste plante cu tulpini plăpînde le-am aflat în sera de 650 de metri pătrați, acoperită cu plastic în care floricultoarele Erna Teodorescu și Elena Neniță le recoltau (vezi clișeul 1).

Text și foto: Victor TEODORU

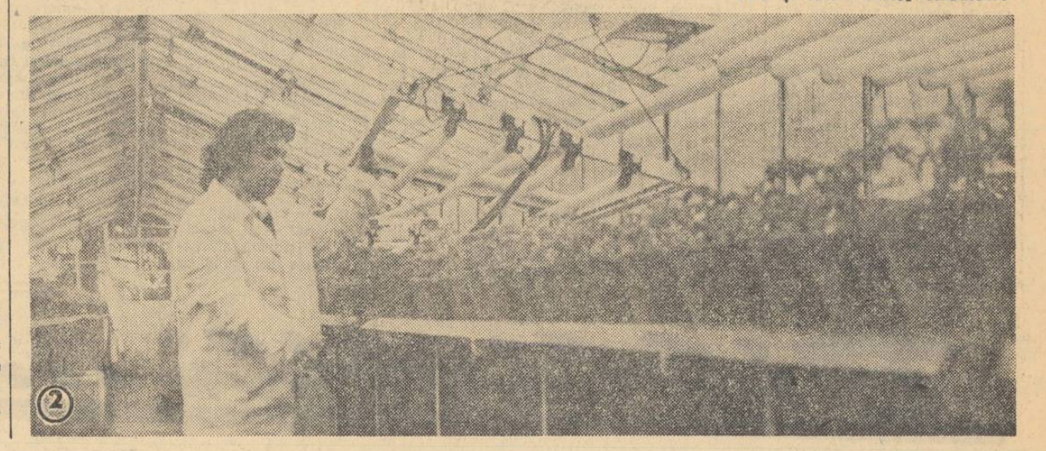

Desen, paletă, culoare

(Urmare din pag. 1-a)

trebat în vara lui 1947 același lucru, v-aș fi arătat caietul de corigență la desen...

Gh. Șaru rîde.

— Ce coincidență. Și eu eram gata să rămîn corigent la desen în clasa IV-a de liceu.

Mă simt pe picior de egalitate cu pictorul Șaru... Dar interlocutorul meu continuă:

— ...din motive de obrăznicie...

Precizarea mă face să îndrept discuția spre alte făgașuri. Profit de o pauză — modelul simte nevoia unei scurte odihne — și-l invit pe artist la confesiuni.

— De la cine moștenește pasiunea pentru arta plastică? De la bunicul meu, țăran din Checea, un sat din preajma Timișoarei. Îmi amintesc că stăteam ore întregi și-l urmăream cum sculpta lemnul sau cum desena. Avea mare dragoste pentru cai, mărturisită și în desene. L-am moștenit întrutotul și în această privință. Te rog să nu scrii ceea ce am să-ți povestesc acum: cînd aveam șase ani am fost dat la o grădiniță de copii. În prima zi de școală — înainte de a intra educatoarea, am desenat pe tablă un cal. I-a plăcut atît de mult educatoarei desenul, încît a întors tabla și un an întreg a lăsat calul să se „odihnească", așa cum îl făcusem eu.

— Dar tatăl?

— A, nu! Tatăl meu n-a nutrit vreo pasiune pentru desen. De altfel, cînd mă gîndesc la băieții mei, am impresia că talentul se transmite numai din două în două generații.

— Adică?

Profesor la Institutul de arte plastice „N. Grigorescu" din București, Gh. Șaru poartă obișnuita discuție de sfîrșit de semestru cu studenții anului III

— Adică? Vezi, băieții mei, în ciuda faptului că au aplicații spre arta plastică — mărturie stau cîteva lucrări datînd din „tinerețea" lor — nu perseverează, dar mai ales nu se simt atrași spre pictură. Cel mare, Dorian, e un pasionat al fizicii și visează să ajungă cercetător atomist. Și-a amenajat acasă un întreg laborator, face experiențe. Horia e încă prea mic pentru a-și exprima cu certitudine un ideal, dar, așa cum e, tot îl atrage sportul.

Artistul și-a părăsit șevaletul. Indiscreția reporterului îi răpește pas cu pas minutele destinate lucrului. Modelul se pare că a priceput că ziua e pierdută și, înțelegător, se retrage cu discreție.

Ne reîntoarcem la copii.

— Poate că și eu am greșit — pictorul rămîne o clipă pe gînduri — **supunîndu-i încă de timpuriu unor probe de imobilitate, plictisindu-i poate și făcîndu-i să se depărteze de pictură.**

— Nu înțeleg.

— I-am pus să-mi pozeze pentru schițele mele. Erau mici, universul lor spiritual cerea alte preocupări și eu le pretindeam să stea nemișcați, un ceas-două. Deseori plîngeau, eu îi certam, disputa se transa întotdeauna în favoarea mea, dar preocupările băieților s-au depărtat de cele ale tatălui. Poate e mai ușor să pictezi decît să fii pedagog...

După un moment de reflexie, pictorul se răzgîndește.

— De fapt nu este așa. Am să-ți dau un exemplu, în esență apropiat de ceea ce discutam adineaori. Îmi amintesc de anii studenției, petrecuți la Iași. L-am avut ca profesor, printre alții pe maestru Corneliu Baba. Un mare pictor dublat și de un excelent pedagog. Nu impunea studenților propria sa viziune plastică. Îi lăsa să se dezvolte conform aptitudinilor sau preferințelor personale. Ne vorbea cu egală căldură și despre pictura clasică — dar și despre pictorii secolului al XIX-lea: Gauguin, Van Gogh, Cezanne. O atitudine pedagogică asemănătoare am întîlnit-o și la maestrul Jean Steriadi, cu care am făcut specializare timp de doi ani. Dar am vorbit prea mult despre familie. Hai să discutăm și despre pictură.

— Ce ați mai lucrat în ultima vreme?

— Am realizat două tablouri. Mi se pare interesant să-ți povestesc geneza unuia dintre ele.

Reporterul pregătește carnetul, dar pictorul intervine.

— Ascultă-mă întîi. Plănuiam de multă vreme să realizez un tablou înfățișînd un aspect de muncă, cum să spun, cu perspectivă aeriană. Cîțiva muncitori, plonjați pe o mare înălțime, lucrează. La ce, cum? Nu știam pe atunci. Într-o seară, la cinematograf, am văzut un jurnal de actualități. Era prezentată și rafinăria de la Brazi. Am avut atunci revelația înălțimii care-mi lipsea din concepția pe care mi-o făcusem pentru viitorul tablou. A doua zi m-am urcat în tren și am descins la Brazi. Am colindat întreaga rafinărie, am cunoscut numeroși oameni, mi-am făcut zeci de schițe în creion. Cînd m-am reîntors la București, am început să lucrez. Dar nu tabloul pe care mi-l construisem în minte, ci cu totul altceva: un peisaj industrial. De fapt, n-am renunțat la proiectul inițial.

— Și cealaltă lucrare?

— E vorba de un tablou înfățișînd o familie de muncitori la televizor. Stai să-ți arăt.

Pictorul se scoală din balansoar și caută printre pînzele depuse de-a lungul peretelui. Alege cîteva și le pune la vedere.

— Vezi, sînt cîteva variante. Lucrarea finită nu-i aici, dar aceasta — și-mi indică o pînză — e cea mai apropiată ca desen și culoare de original. M-am întrebat multă vreme cum să așez oamenii în jurul televizorului. Urmăresc emisiunea — stau deci cu spatele spre privitor — sau se odihnesc după vizionare? Am fost de cîteva ori acasă la un muncitor zidar și am urmărit împreună cu familia lui emisiunile televiziunii. Mă interesa să redau în acest tablou expresia figurilor. De aceea am ajuns la formula pe care o vezi în schițe — familia stă cu fața, aparatul rămîne în spatele lor ca o prezență obișnuită în casele de azi ale oamenilor muncii — de bunăstare și belșug. Și, tot discutăm tabloul acesta, fii atent la cromatica schițelor. Am încercat diferite culori și m-am oprit la o gamă cromatică — să-l spunem gravă. Dar în acest tablou nu culoarea este esențialul. Ea este un accesoriu, un auxiliar. Mă interesa, cum ți-am mai spus, desenul, expresia. Dimpotrivă — și pictorul îmi indică o natură moartă — în această lucrare am încercat altceva, un acord de culoare. Aici, desenul trece pe planul al doilea și culorile, unele mai violente, se impun atenției. Firește, acestea sînt doar încercări, ca și schița după model pe care am început-o azi...

— ...și întreruptă din pricina interviului...

— Două săptămîni tot ar fi durat lucrul. Ce pot să fac? Vor fi două săptămîni și o zi... De altfel, n-am mai lucrat cu model profesionist de aproape 5 ani. Există un mare pericol pentru pictor cînd lucrează după același model vreme îndelungată. Se aplatizează expresia, gestul. Oricît de stîngaci ar poza un model neprofesionist, aduce totuși o prospețime, o noutate a mimicei, a mîinii, cu totul remarcabile. Am lucrat anul trecut cu un tînăr muncitor de la uzinele „Tudor Vladimirescu", Sava Ștefan. L-am cunoscut la uzină, lîngă strung. L-am vizitat de cîteva ori, mi-a întors și el vizitele — din păcate numai de trei ori, duminicile, cînd era liber — mi-a pozat cu dezinvoltură și cred că portretul a fost o reușită. Dar eu sînt doar pictor, nu și critic...

Gh. Șaru se scoală și își aranjează pînzele după o ordine pe care nu mai dînsul o descifrează. Reporterul se uită la ceas — e o oră tîrzie — și de comun acord cu subiectul intervievat pune punct discuției.

I. DELEANU

Fotografii: Florin DRAGU

ÎNTÎMPLARE ÎN GOSPODĂRIE

(Urmare din pag. 1-a)

întîmplat la cîmp cînd Rădița l-a obligat pe Iordache, cu încă doi inși din echipa ei, să refacă prașila pe o porțiune de loc unde socotise ea că nu se făcuse cum trebuie...

— Ne-am angajat să scoatem 40.000 kg. de sfeclă la hectar și numai așa putem s-o obținem și nu altfel — le-a spus ea.

Ceilalți doi au refăcut postața, dar Iordache — nu. Adică, cum, femeia lui să-i facă asemenea rușine lui, care se socotea a fi printre cei „cu experiență"? Atunci, i-a aruncat în obraz primele cuvinte grele ca pietrele, a trîntit sapa și s-a dus glonț la președinte să-l schimbe din echipa nevestei. Și, fiindcă în viața lui plină de lipsuri de altă dată a făcut de toate ca să poată trăi — între altele fiind și stupar — după multe discuții, i s-a îngăduit să ia în primire stupăria gospodăriei.

Un an au muncit fiecare în sectorul lui. Rădița cu echipa ei a scos 45.000 kg. de sfeclă la ha., ceea ce a făcut răsunet în gospodărie și nu numai acolo. Faptul acesta avea să aducă o întîmplare care a sporit și mai mult încordarea între cei doi soți. Într-o bună zi, un reporter fotografic de la ziarul regional și-a făcut apariția la Dobreni.

— Unde-l găsim pe tovarășul Oancea — a întrebat el grăbit fără să ceară altă lămurire.

Cineva l-a îndrumat acasă la Iordache (era spre seară). Reporterul, tot grăbit (avea tren în aceeași seară), i-a făcut acestuia la iuțeală o poză și de abia pe urmă s-a lămurit că el n-are nici în clin nici în minecă cu sfecla.

Ce se întîmplase? Reporterul citise despre realizările echipei într-un raport în care numele șefei figura prescurtat: tov. Oancea și, bărbat și el, a presupus că eroul din Dobreni trebuie să fie musai bărbat...

Bineînțeles că s-a întors și i-a făcut cuvenita poză Rădiței, de astă dată cu mai puțină repezeală, fiindcă trenul de seară și-așa îl pierduse...

Iordache s-a înfuriat atunci.

— Trebuia să spună de la început că pentru sfeclă...

— Sigur, a încuviințat Rădița, dar de ce te superi tu pe mine?

— Fiindcă... să știi... fiindcă tu ești vinovată. M-ai făcut de rîs, înțelegi?

Și uite-așa, un nou val de răceală năvăli în căsnicia lor atît de liniștită altă dată. În răstimp, Iordache s-a așternut pe muncă cu toate puterile. A mărit numărul stupilor, de la 12 la 28, apoi la 40, la 80. Îngrijite cu atenție, harnicele albine i-au răsplătit strădania: darea de seamă pe 1961 a trebuit să consemneze ca o realizare de seamă: depășirea cu 100 la sută a producției de miere.

— Datorită muncii pricepute a tovarășului nostru Iordache Oancea, avem acum o nouă ramură în gospodăria noastră, aducătoare de venituri bune și atît de... dulci.

În sala mare a gospodăriei, unde se adunase întreg satul, Iordache Oancea asculta cuvintele președintelui și inima îi creștea de bucurie. Trase cu coada ochiului la Rădița și se sumeți într-un fel care însemna: „Iată sîntem și noi cineva", dar se făcu a nu lua în seamă bucuria și dragostea sinceră cu care aceasta îl învăluia, aplaudînd o dată cu ceilalți.

Totuși, în sinea lui, se gîndea că n-are de ce să mai fie supărat pe ea. Oricum, acum muncesc separat, ea nu-i mai „comandă". Iar dacă oamenilor le place cum conduce ea echipa, nici lui n-are de ce să nu-i placă. La urma urmei, se simte chiar mîndru, e doar femeia lui, Rădița lui.

„Rădița mea!"... De mult n-am mai numit-o cu acest cuvînt drag, cugetă, înfiorat de un sentiment nelămurit. Iordache. Da, e Rădița mea și sînt mîndru de ea! Pînă și președintele i-a cerut o dată sfatul: a văzut asta el cu ochii lui. Foarte bine, are să se împace chiar în seara aceasta, și-a încheiat el firul gîndurilor, simțind dintr-o dată o mare ușurare.

Iar peste o jumătate de ceas, cînd, în aplauzele tuturor, Rădița a fost propusă și aleasă ca vicepreședintă a gospodăriei colective, a aplaudat și Iordache, de astă dată cu bucurie deplină și privind-o iarăși, după mult timp, drept în ochi, cu căutătura lui deschisă și mîndră, atît de cunoscută și atît de dragă Rădiței.

S-au împăcat. Dar aveau să se sfădească din nou, la o săptămînă după aceasta. Pricina? În munca ei de vicepreședintă, Rădiței îi revenea sarcina de a controla, pe lîngă ferma de vaci și porci, și stupăria gospodăriei. Or, aici, în ultimele zile, se întîmplase că unul dintre stupii de albine fusese lovit de o molimă. Mureau albinele pe capete. Negru de supărare, Iordache le mătura cu palma, le aduna în pumn și le privea cu durere, ros de gîndul că nu le poate veni în ajutor.

— Uite, bărbate, — i-a spus într-o zi Rădița, cu bucuria înscrisă pe față — am răscolit în biblioteca gospodăriei și am dat peste broșura asta. Scrie aici că în timpul iernii, din lipsă de hrană suficientă...

Aici, Rădița s-a oprit, înspăimîntată de efectul pe care l-au avut cuvintele ei asupra bărbatului. Vinele acestuia i se îngroșaseră la tîmple, sîngele-i năvălise în obraji. Apoi, palma lui mătură dintr-o singură lovitură farfuria și tacîmurile pregătite pentru cuvenita mîncare.

— Iar începi cu dădăceala ta! — izbucni el mînios. Iar mă iei cu cărticele, ca atunci în echipă?

— Iordache!...

— Ce, ori vrei să mă pui să scot albinele la plimbare, cum i-ai pus pe ăia cu vacile de lapte!

— Iordache, dar cartea asta vorbește chiar așa cum se întîmplă la noi și arată și...

— Destul! M-am săturat.

S-a mîniat Iordache și mîniat a rămas. Toată ziua și-o petrecea în stupină. Rădița însă nu-l putea lăsa așa. S-a înființat a doua zi din nou la el.

— Ți-am spus, femeie, să mă lași în pace — a repezit-o el de departe.

Rădița s-a simțit jignită. La urma urmei, avea și ea mîndria ei. I-a răspuns la fel:

— Nu vin ca femeia ta. Am și eu o răspundere...

— Aaa! Asta era, care va să zică. Tovarășa vicepreședintă a venit să le citească din broșură albinelor, la cele vii, bineînțeles, că... celelalte, ce să mai audă...

Cearta s-a sfîrșit așa cum s-a văzut la începutul acestei povestiri. Acum, Rădița așteaptă acasă cu mîncarea trasă de-o parte pe plită. Poate că Iordache se întoarce mai îmbunat. Poate o fi găsit și singur leacul.

Nu, n-a găsit nimic — își zise ea văzîndu-i chipul la fel de înnegurat, cînd intră în casă peste o jumătate de ceas împreună cu Florița, întîlnită pe semne pe drum.

Au mîncat în tăcere tustrei și s-au culcat. Iordache și Rădița aveau să se mai frămînte încă mult timp, fiecare cu gîndurile lui, pînă cînd somnul să le biruie zbuciumul.

Dimineață însorită, dar geroasă. Aburi calzi năvălesc prin ușa deschisă a grajdului. Așezată pe scăunelul cu trei picioare, Rădița mulge vaca. Mulge și tăinuiește ceva cu Florița.

— Zău, mămico, l-am văzut eu. A luat-o de pe poliță, a răsfoit-o.

Rădița termină de muls și se îndreptă grăbită spre casă, cu mersul neauzit. Cînd deschide ușa, totul îi devine limpede. Nu-l vede pe Iordache cu broșura în mînă, dar înțelege că a răsfoit-o. Altfel de unde ștînjeneala asta la el cînd își îmbracă surtucul? După ce o să plece, o să caute pe poliță (acolo ține ea multe cărți), să vadă în broșura cu albinele semnul lăsat, o îndoitură, dacă e tot la locul lui.

Iată-l că pleacă. Rădița oprește strecuratul laptelui și se repede să caute semnul. Răscolește, răscolește dar nu numai semnul, ci și broșura lipsește!

„Ca un copil, ca un copil" — murmură ea lăsîndu-se moale pe un scaun, ținînd cărțile răvășite în poală.

Peste cîtva timp, pe chipul lui Iordache Oancea avea să apară din nou zîmbetul: boala albinelor fusese stăvilită: nici una nu mai murea acum.

Se schimbă și vremea. Zăpada se topise și doar petece răzlețe tărcau ici și colo întinderea livezii. Un iepure sfios îl întîmpină, într-o dimineață, pe Iordache în drum spre prisacă, se opri o clipă sperios, apoi se așternu pe fugă, una cu pămîntul. Iordache rise clătinînd din cap: îi venea să strige după el, ca în copilărie: „Prinde-l, mă!".

Peste un ceas cînd văzu de departe silueta atît de cunoscută lui venind spre prisacă, sentimente nelămurite se zbăteau în inima lui.

— Ei, văd că sînt mai vesele albinele tale acum, rosti cu glasul ei cîntător Rădița.

— Mda, încuviință în doi peri Iordache.

Nu era încă hotărît ce atitudine să ia, dar... simțea că trebuie să se mai gîndească.

Rădița însă nu-i dintre acelea care să lase oamenii în pace.

— Eu mă bucur, Iordache, îți spun drept, mă bucur, chiar dacă n-a fost cum am crezut eu. Am greșit, m-am îndoit poate de priceperea ta, dar văd că tu ai știut și singur fără carte, să salvezi avutul gospodăriei noastre.

— Ei nu-i așa. Tu mă crezi chiar analfabet? Halal părere, care-o ai de bărbatul tău — se bosumflă el. Află că am cercetat și eu o carte...

Și fiindcă i se păru că Rădița zîmbește, adăugă grăbit:

— Nu a ta, aia era... ediție veche, înțelegi? Una nouă, ce știi tu, parcă tu le știi pe toate?...

Ana CRISTEA

CALEIDOSCOP

magazin

CALEIDOSCOP

FEL DE FEL

Vehicule fără roți

Într-un viitor apropiat în Uniunea Sovietică vor apare mașini cu un principiu de funcționare totalmente nou. Este vorba de vehicule cu reacție, care vor folosi perne de aer.

Deplasarea pe o pernă de aer se face prin intermediul unui compresor cu acțiune continuă care împinge aerul sub mașina asemănătoare cu o farfurie răsturnată. Pentru a se evita „scurgerea" aerului în jurul aparatului, pe perimetrul său s-a creat o perdea circulară. Cînd presiunea atinge o valoare determinată, capul mașinii se ridică și rămîne suspendat, aerul se scurge printr-o deschizătură aflată în partea de jos și forța de reacție împinge mașina înainte.

Încercările făcute cu modelele experimentale de automobile zburătoare, au arătat că o presiune de aer de 50—70 kg. pe metru pătrat poate menține în aer o mașină echivalentă aproape prin încărcătura ei, mașinii de turism Volga, concepută pentru transportul a 5 pasageri.

Studentul Ghenadi Turkin a pus la punct mai multe proiecte de mașini zburătoare de acest fel. Încercate în laborator, modelele experimentale executate după aceste proiecte au fost mult apreciate. Peste puțin timp ele vor zbura peste cîmpuri, livezi, fluvii, și cu o viteză orară de 250—300 km.

Principiul pernei cu aer își va găsi o largă aplicare și în transporturile pe apă. Dacă, de sub carcasa unui vas — va ieși un curent continuu de apă prin niște orificii speciale, vasul se va ridica și motorul cu reacție îi va comunica viteza indispensabilă. O vedetă de acest gen, construită în urmă cu cîțiva ani de inginerul sovietic Levkov a dat rezultate bune.

Proiectele unor asemenea vapoare, care se vor deplasa cu o viteză orară de 180—200 km., există de acum. Pasagerii acestor vase vor fi scutiți de tangaj și de nepăcările răului de mare.

Cobalt 65 și... cartofii

Despre proprietățile curative ale cobaltului care-și găsesc un larg cîmp de aplicare în medicină, s-a vorbit adeseori. Despre folosirea sa la conservarea legumelor, se cunosc însă mai puține lucruri.

În mod obișnuit, în luna mai, cartoful devine moale și începe să încolțească. Dar cartofii care au fost trecuți înainte de însilozare printr-o cameră de iradiere cu raze de cobalt 65, își pierd capacitatea lor germinativă. În antrepozitul din Moscova, unde-și petrec iarna acești cartofi, mai afli și alte noutăți. Aci funcționează o bandă rulantă care îi pune și în saci. Tuberculii sînt triați cu grijă, curățați și puși în saci de cîte 3 kg.

TELEVIZIUNEA MONDIALĂ PE CALE DE ÎNFĂPTUIRE

Spectacol de gală la „Balșoi Teatr" din Moscova. Se prezintă „Lacul lebedelor". În sală reflectoare, aparatele de luat vederi ale televiziunii. Orchestra atacă partitura, cortina se ridică și balerinele își fac apariția. Spectatorii sînt cuceriți. În primele rînduri, un grup de oaspeți de peste hotare, francezi, americani, italieni...

Traiectoria unui meteorit, micul corp ceresc care poate fi folosit la reflectarea undelor electromagnetice.

O voce exclamă în șoaptă :

— De-ar putea vedea și concetățenii mei, la televizor, această feerie !

— Curînd, foarte curînd asta va fi posibil, răspunde interpretul.

În zilele noastre, comunicații pe distanțe lungi se practică intens. Legăturile prin fir sînt greoaie și costisitoare, cele fără fir nesigure și adesea de calitate necorespunzătoare. În ce privește stațiile releu pentru televiziune, ele se construiesc de obicei pe înălțimi, cu scopul de a prelua, amplifica și retransmite, într-o anumită direcție, emisiunile. Ce facem însă cu mările și oceanele ?

Soluția a fost dată de recentele cercetări ale spațiului cosmic.

Dacă, de pildă, în atmosfera înaltă ar exista o suprafață metalică, ea ar putea servi drept reflector al undelor electromagnetice. Undele emise din Europa ar atinge astfel această „oglindă" și ar reveni pe Pămînt în regiunea continentului american.

Din păcate, oglindă metalică de acest fel nu există. O putem însă înlocui cu straturile puternic ionizate ale atmosferei înalte, care, de asemenea, reflectă undele electromagnetice, putem utiliza în acest scop și meteoriții care ne sosesc din depărtările Cosmosului și în ultima instanță, suprafața Lunii.

Meteoriții sînt, precum se știe, mici corpuri de origine cosmică, care pătrund cu viteză uriașă în atmosfera terestră. Aci, din pricina frecării cu moleculele de aer ei se încing și de cele mai multe ori, se descompun înainte de a atinge suprafața Pămîntului. Întîlnirea meteoriților cu aerul dă naștere unor particule ionizate, care, după un anumit timp, se dispersează.

Firește că meteoriții apar cu totul neregulat, într-un punct sau altul al cerului și prezența lor nu poate fi prevăzută.

Tehnica a găsit și aci un remediu !

Un fascicol de unde parcurge neîncetat bolta și în clipa în care întîlnește meteoriți, se declanșează automat emisia. Cînd fluxul de meteoriți se stinge, emisia se întrerupe de asemenea automat.

Undele reflectate de meteoriți se întorc pe Pămînt și sînt recepționate la distanțe considerabile de postul de emisie. S-au realizat experimental, folosind acest sistem, emisii-recepții de telegrame pe distanțe de peste 1.000 de km.

Luna își va pierde poate din farmec pentru poeți și îndrăgostiți, dar ea va deveni un ajutor prețios al transmisioniștilor. Reflectînd undele electromagnetice, ea va putea fi utilizată la stabilirea unor legături prin radio și televiziune pe distanțe foarte mari.

Aci, neajunsul îl constituie distanța ! Unda electromagnetică trebuie să parcurgă dus-întors circa 800.000 km. ceea ce face ca semnalele să fie foarte slabe. Prin reflecția difuză, nedirijată, se produc de asemenea pierderi.

Totuși, asemenea legături prin intermediul Lunii au fost realizate.

Lansarea de către Uniunea Sovietică a sateliților artificiali ai Pămîntului a arătat noi căi în dezvoltarea tehnicii transmisiunilor. Se discută pe larg proiectul creării, cu ajutorul lor, a unei rețele mondiale de televiziune. Trei sateliți artificiali ar asigura recepția unui post pe întregul glob terestru. O condiție ar fi ca sputnicii să se afle — față de un anumit punct de observație de pe pămînt — mereu în același loc pe cer. Ei ar trebui deci să se rotească sincron cu Pămîntul, — după cum afirmă savanții sovietici — la o înălțime de circa 36.000 de kilometri.

Nu știm deocamdată care din soluțiile propuse vor fi adoptate : reflecția undelor electromagnetice de către meteoriți, de către Lună, de către sateliți artificiali. Un lucru e cert : Nu va trece prea mult timp, pînă cînd, instalați comod în fața ecranelor de televiziune, vom putea urmări, la București în transmisie directă, măiestria balerinilor de la „Balșoi Teatr" din Moscova.

Radu NOR

Drăguță fată!

Sorin s-a îndrăgostit. Tatăl și mama lui au vrut să cunoască și ei fata, așa că, într-o seară, Sorin a adus-o la masă. Masa s-a terminat, fata a plecat, Sorin o conduce, iar tatăl și mama stau de vorbă :

— Drăguță fată !

— Foarte drăguță... Dar nu ți s-a părut că se uită cam cruciș ?

— Nu. Are un ochi mai mic decît celălalt. Și gura mi-a făcut impresia că e niței cam mare. Dar altfel e drăguță.

— Foarte drăguță... Mi-a plăcut că mănîncă cu poftă. Nu știu însă dacă asta o să-i convină și lui Sorin. Mi-e că toată leafa o să i s- ducă pe coșniță.

— N-avea grijă, o să mănînce la noi. N-ai văzut că mi-a cerut rețeta de budincă de macaroane? Probabil că habar nu are să gătească !

— Nu, asta a fost ca să-ți facă ție plăcere. Trebuie să fie foarte diplomată. Se cunoaște după cum vorbește... Altfel e drăguță.

— Foarte drăguță. Și ai dreptate cu diplomația. Dovadă că a ris la anecdota ta...

— De asta mă îndoiesc... Deși, pentru că a venit vorba, cred că nu are chiar nouăsprezece ani, cum spune ea.

— Nouăsprezece ? E cu cel puțin trei ani mai în vîrstă ca Sorin... Dar altfel e drăguță.

— Foarte drăguță ! Și are o alură foarte sportivă. Te pomenești că-i halterofilă !

— Nu cred. Face mai curînd parte din categoria fetelor cărora nu le place să ridice un ac de pe jos... Toate treburile casei or să fie pe spinarea lui Sorin.

— Treaba lui, el și-a ales-o ! Dar e să-i pară rău !

Portrete în apă tare

— Numai să nu fie prea tîrziu !... N-ai auzit-o cînd spunea că adoră copiii ? Știi ce înseamnă asta, nu-i așa ?

— Da. Și nu-și dă seama că nu e și ea decît un copil ! Noroc că o să fim noi, bunicii !... Ce să-i faci, așa e tineretul! Dar ce-i al ei e al ei : e drăguță.

— Foarte drăguță. Numai că se îmbracă fără gust. Ai văzut ce material de rochie avea ?

— Materialul era bun, dar era prost croit. O făcea prea grasă.

— Prea slabă, vrei să spui.

— Și tocmai pe ea a ales-o. Adevărat că-i drăguță.

— Foarte drăguță. Dar n-are tact. Ce i-a venit să vorbească despre muzică ? Numai ca să ne arate cît de mult îi place să meargă la concerte ?

— Îl și văd pe bietul Sorin, în fiecare duminică dimineață, în loc să doarmă și el mai tîrziu, hai la Ateneu !... El care nu distinge un trombon de o piculină...

— Dacă ține neapărat să se însoare ! Putea să mai aștepte cîțiva ani... Dar aici trebuie să fie capul ei la mijloc !

— Cred și eu ! Arată-mi bărbatul care s-a însurat de bună-voie !... Nu vorbesc de mine, firește... Sorin i-a căzut numaidecît în plasă. Și asta numai pentru că are ochii mari...

— ...o gură mică...

— ...se îmbracă bine...

— ...îi plac copiii...

— ...și muzica...

— Altfel, nu zic, e drăguță.

— Foarte drăguță.

Nicolae MINEI

Cinematografia cubană

La 23 martie 1959, guvernul revoluționar din Cuba a emis o lege prin care s-au pus bazele Institutului cuban de artă și industrie cinematografică. Creînd acest organism adecvat făuririi adevăratei cinematografii naționale a Cubei, revoluția poate fi socotită făuritoarea directă a cinematografiei cubane.

sivă de la Santa Clara (decembrie 1958) în cursul căreia forțele populare au lichidat definitiv puterea de luptă a trupelor guvernamentale.

Cel de al doilea film produs de Institutul cuban de artă și industrie cinematografică în regia lui Julio Garcia Espinosa, „Cuba Baila" — „Cuba dansează" — constituie o satiră as-

care o realizează Tomas Gutierrez Alea, folosind materiale din jurnale de actualități și documentare.

Cesare Zavattini realizează în filmul „El pequeno dictador", „Micul dictator" o incisivă satiră îndreptată împotriva micilor dictatori din țările latino-americane, iar Luis Bunuel în „Naufragiații din strada Pro-

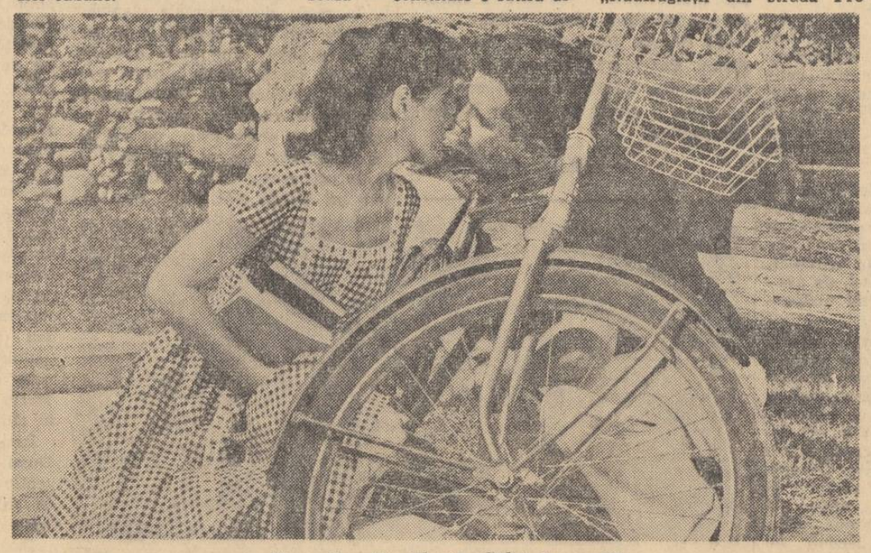

Un cadru din filmul „Cuba dansează"

Primul film artistic de lung metraj, realizat de tînăra cinematografie cubană este „Historias de la revolucion" — „Povestiri despre revoluție" — în regia lui Tomas Gutierrez Alea. Filmul prezintă în cele trei povestiri ale sale cele mai importante momente din lupta poporului cuban împotriva dictaturii și tiraniei. Prima povestire este inspirată din evenimentul care avea să zguduie întreaga viață socială a Cubei și să se facă cunoscut în lumea întreagă : asaltul palatului prezidențial, întreprins de un grup de tineri revoluționari la data memorabilă de 13 martie 1957.

Împreună cu această masivă participare a maselor largi, care a asigurat forța mișcării revoluționare, luptele de guerillă care se dădeau în munții Sierra Maestra sînt înfățișate în episoadele dramatice din cea de a doua parte a filmului. A treia povestire reînvie momentul coborîrii trupelor revoluționare din munți și bătălia decicuției a viciilor vechiului regim, realizat în contextul antrenant al muzicii și dansurilor naționale.

A urmat apoi, în ordine cronologică „Realengo 18" — în care regizorul Oscar Torres evocă viața grea a țăranilor pe mușiile marilor proprietari și lupta lor pentru pămînt și o soartă omenească, apoi un nou film alcătuit din trei episoade intitulat „Los Clandestinos" — „Ilegaliștii".

În „El joven heroe" — „Tînărul erou" regizorul Julio Garcia Espinosa, după scenariul scris de Cesare Zavattini, înfățișează momente din epopeea revoluționară din munții Sierra Maestra, urmărind, în contextul evenimentelor, drumul unui tînăr spre mișcarea revoluționară, eroismul și abnegația sa în lupta pentru eliberarea patriei.

„La Revolucion Cubana" — „Revoluția cubană" — va constitui o panoramă istorică a mișcării revoluționare din Cuba pe videnței", înfățișează decăderea marii burghezii și profundele contradicții care o macină pe dinăuntru.

„Los campesinos" — „Țăranii" — realizat de regizorul Oscar Torres, reînvie luptele eroice duse de țăranii cubanezi pentru apărarea drepturilor lor la viață iar „Los Novios" — „Logodnicii" în cadrul minunat al pitorescului popular cu ritmurile sale tradiționale, abordează o temă importantă — lupta împotriva discriminării rasiale.

Succesele tinerei cinematografii cubane și drumul său ascendent spre măiestria artistică este asigurat de cuceririle Revoluției și de întreaga politică culturală a guvernului revoluționar În uriașa campanie de culturalizare a maselor largi cinematografia cubană și-a adus și își aduce în continuare aportul său deosebit de prețios.

Ion MIHU

La Muzeul de istorie din Cluj

Intrăm pe poarta unei clădiri de pe strada Emil Isac și în fața ochilor se deschide o lume cu totul neobișnuită. În sălile de la parter și de la etaj, pînă și în spațioasa curte, se înșiră sumedenie de obiecte, mărturii ale trecutului mai apropiat sau mai îndepărtat. Toate sînt rînduite cu grijă, însoțite de explicații, grafice, schițe, sau, dacă este cazul, întrunite în grupuri, astfel ca în mintea vizitatorului să se formeze o imagine limpede despre felul cum a trăit omul în diverse epoci.

Văzînd diversitatea de unelte, arme, obiecte de uz casnic și de podoabe expuse, mulți dintre vizitatori se întreabă probabil, cînd a trăit primul om pe întinderile regiunii Cluj ?

Specialistul poate răspunde, pe baza materialului existent, cu destulă competență. Primele semne atestînd existența omului în regiunea Cluj sînt vechi de aproximativ 250.000 de ani. Chiar pe teritoriul orașului Cluj, ca și la Someșul Rece, s-au găsit obiecte provenind din acea îndepărtată epocă !

E surprinzător să afli, că localitatea în care trăiești a adăpostit primii oameni în urmă cu un sfert de milion de ani, să vezi în vitrine lucrurile, pe care acest îndepărtat strămoș le-a ținut în mînă...

Pe baza deslușirilor date de specialist, și cu ajutorul obiectelor expuse în muzeu, să încercăm să reconstituim în minte tabloul acelei epoci.

Cu un sfert de milion de ani în urmă

Să ne închipuim că am urcat pe dealul Cetățuia și am luat-o de-a lungul coamei care se întinde de la Tăietura Turcului spre Vîrful Uliului. Ori încotro ne-am uita, privirea întîlnește păduri bătrîne de conifere, neatinse de topor și nestrăbătute de drumuri. Prin puținele luminișuri alături de ierburi se înalță ferigi, mușchi și licheni, printre care-și ridică timid tulpina de jumătate de metru salcia pitică. Trec grupuri de mamuți, rinoceri părosi, iar uneori apare în fugă silueta zveltă a renului sau a calului sălbatec. Apele Someșului, zăgăzuite de colonii de castori, abundă în pește. Și e frig, mult mai frig decît astăzi.

În acest peisaj, dispărut de mult, s-a ivit primul om pe teritoriul care înconjoară Clujul. Era probabil mai scund decît oamenii de azi, adus de spate, cu maxilarul inferior proeminent, cu fruntea teșită. Se îmbrăca în piei de animale slab prelucrate iar uneltele sale erau din lemn și din piatră grosolan cioplită. Locuia mai ales în peșterile din care alungase fiorosul urs de cavernă.

Întîlnirea cu... electricitatea

Mai tîrziu clima s-a îndulcit. A dispărut mamutul, renul și mușchii caracteristici tundrei, iar vegetația și animalele care populau pădurile se apropiau tot mai mult de formele actuale. Tot teritoriul Clujului de astăzi, toate împrejurimile erau populate. O mare așezare neolitică, bazată pe agricultura rudimentară a acelei epoci, s-a descoperit la Baciu. Iar acum doi ani, cu ocazia săpăturilor necesare pentru fundația unui stîlp al liniei de 110.000 de volți Cluj—Baia Mare, muncitorii au dat de un bordei cu vase de lut și toporașe de piatră lustruită datînd tot din epoca neolitică !

Export spre... Elba și Odera !

Mai tîrziu, luase o dezvoltare însemnată prelucrarea bronzului. Cercetările mai vechi, la care se adaogă cele ale colectivului condus de academicianul profesor Constantin Daicoviciu, au clarificat multe amănunte. Se cunoaște un număr de ateliere, cum e cel de la Uioara de Sus. Numai din acest singur loc au fost ridicate obiecte de bronz, în greutate de 1200 de kilograme, în cea mai mare parte deșeuri sau unelte sparte, care-și așteptau retopirea. Uneltele de bronz de prin regiunile noastre, ciocane, topoare, tîrnăcoape, ca și unele obiecte de podoabă, ajungeau prin schimburi intertribale pînă departe; ne va mira poate să aflăm, că produsele de bronz din atelierele de pe Someș ajungeau pe atunci pînă pe Elba și pe Odera unde făceau concurență uneltelor aduse din Scandinavia.

Dar n-a trecut mult timp și, pe lîngă bronz, a început să fie cunoscut și fierul. La început faurii din vechime nu-l topeau, ci prelucrau minereul prin încălzire relativ moderată și batere cu ciocanul. Metalul se întindea ca o masă vîscoasă și de sub ciocan apărea un fier de bună calitate.

Acum vreo 2500 de ani, odată cu pătrunderea Sciților, s-a mărit mult numărul și diversitatea de forme ale uneltelor de fier, concomitent cu introducerea procedeului topirii și turnării.

Prima mențiune despre Napoca

Cu aceasta am ajuns la începuturile erei istorice, ne vestește neobositul nostru ghid, cercetătorul Nicolae Vlasa. De acum încep să apară și informații scrise. Primul care amintește de orașul nostru este vestitul geograf grec, Ptolomeu din Alexandria. Folosind informații mai vechi, cum ar fi cartea lui Marinus din Tyr, Ptolomeu dă în secolul II al erei noastre o descriere a Daciei, în care, printre orașele mai însemnate, amintește Napoca, vechiul nume al Clujului...

Napoca nu și-a schimbat numele nici în perioada dominației romane. Pe timpul lui Hadrian era un oraș însemnat, cu intensă viață economică. Pe ce se baza viața economică intensă a orașului Napoca ?

Publius Aelius Maximus

Multe indicii arată, că aici au trăit proprietari de latifundii, adică de moșii lucrate cu sudoarea sclavilor. Latifundiarii trăiau în oraș, moșiile fiind conduse de administratori. Un astfel de proprietar, despre care avem cunoștință din inscripții, a fost Publius Aelius Maximus, care avea o fermă sclavagistă la Ciumăfaia, iar la Napoca era unul din duumviri, un fel de primar al orașului.

De munca meșteșugarilor din Napoca romană vorbesc multe obiecte găsite cu ocazia săpăturilor. Însăși construcțiile sînt o dovadă a iscusinței lor. Măiestria cioplitorilor o dovedesc, între altele, stîlpii de piatră, care înfățișau ciorchini de struguri artistic aranjați, avînd în centru figurile lui Bacchus, Hercule sau Mercur. Prezența vestitului băutor Bacchus, a lui Hercule cel veșnic flămînd și a zeului comerțului ne arată, că acești stîlpi trebuie să fi ornat pe vremuri poarta unei ospătării.

Se mai găsesc la Muzeul de istorie din Cluj multe unelte, obiecte de uz casnic, altele ținînd de cult. Se găsesc rîșnițe, olane, mozaicuri, sarcofage, statuete. Atrag atenția discuri de teracotă, cu figuri gravate. Pe acestea se coceau turte, care păstrau tiparul suportului...

Ritmuri

Colecțiile muzeului se îmbogățesc mereu, și din ce în ce ritmul noilor descoperiri crește. Tot mai ample devin cunoștințele noastre despre modul de viață al omului care a trăit cîndva pe aceste meleaguri. În afara săpăturilor sistematice, mai ajută și întîmplarea. Bordeiul descoperit cu ocazia fotografierii unui stîlp de înaltă tensiune nu este însă un caz izolat. Mereu mai multe sînt vestigiile timpurilor trecute, aflate odată cu săparea fundațiilor marilor blocuri de locuințe. Și deoarece numărul noilor construcții crește, tot mai multe sînt și obiectele care îmbogățesc colecțiile Muzeului de istorie din Cluj.

S-ar părea că, ieșind în stradă, să ne simțim întorși dintr-altă lume. Totuși, imaginea trecutului, văzută în sălile muzeului, nu ne apare străină. De ce ? Fiindcă dincolo de simplitatea, primitivismul obiectelor, pe care omul le-a folosit în mileniile scurse, vizitatorul străvede limpede dezvoltarea continuă a obiectelor și în primul rînd a uneltelor. Trebuie subliniat ca un merit al colectivului, condus de academicianul profesor Constantin Daicoviciu, că prin explicații sugestive, prin grupări adecvate, această idee se desprinde atît de clar din miile de obiecte expuse.

Iar ritmul de dezvoltare niciodată n-a fost atît de impetuos ca în zilele noastre !

Erich HALPERT

Biblioftii...

de JAROSLAV HASEK

Lucrul cel mai rău care i se poate întîmpla cuiva e să cadă pe mîinile unei „prietene a literaturii", care adună în jurul ei bibliofili și organizează, în saloanele ei, seri literare, la care fiecărui „prieten al literaturii" i se oferă ceai și cîte doi biscuiți mititei.

Fără îndoială nu trebuia să mă duc la seara literară a doamnei Herzanova, dar n-am vrut să-mi jignesc amicul care m-a invitat să-l însoțesc. Să fi trecut vreo cîteva luni de cînd i-am povestit că aș avea acasă ediția originală, persană, a poeziilor lui Hafis, legată în piele de om. Amicul meu a pomenit despre acest lucru unor bibliofili, ceea ce era suficient pentru ca mecena lor, doamna Herzanova, să-și exprime dorința de a-i fi prezentat.

În salon am dat de douăsprezece fețe exaltate, din care mă privea toată literatura mondială.

Apariția mea a fost viu salutată, eu însumi considerînd că un cetățean care posedă poeziile lui Hafis legate în piele de om, ar avea neîndoios dreptul la patru din biscuiții cei mititei.

Ca atare, mi-am luat de pe farfurie patru biscuiți, iar pentru domnișoara cu ochelari, care ședea lîngă mine, n-a mai rămas nici unul.

Aceasta a întristat-o într-atît încît a început să vorbească despre „Wahlverwandtschaften"-ul lui Goethe.

Un istoric literar, care ședea față în față cu mine, mi se adresă cu întrebarea :

— Îl cunoașteți în întregime pe Goethe ?

— Din cap pînă-n picioare, răspunsei cu seriozitate. Poartă pantofi galbeni și pălărie de fetru maro, e paznic la percepție și stă pe strada Carmeliților. Bibliofilii mă priviră stăruitor și cu reproș.

Gazda, vrînd să înlăture tăcerea penibilă, mă întrebă :

— Desigur, vă interesează mult literatura ?

— Stimată doamnă, am răspuns, au fost timpuri cînd citeam foarte mult, de exemplu „Cei trei mușchetari", „Masca dragostei", „Cîinele din Baskerville" și alte romane. Vecinii îmi păstrau romanul-foileton din ziarul „Národni politika" și apoi citeam săptămînal toate cele șase continuări de odată. Literatura mă interesa mult ; de pildă nu găseam liniște pînă nu știam dacă ducesa Leona s-a măritat cu piticul Richard, care de dragul ei l-a omorît pe propriul său părinte, deoarece acesta a împușcat din gelozie pe logodnicul ei. Firește, cărțile fac adevărate minuni ! Cînd o duceam cel mai prost, am citit „Tînărul din Messina". La nouăsprezece ani acesta a devenit tîlhar. Îl chema Lorenzo. Da, pe atunci citeam mult. Astăzi însă, nu. Pur și simplu, mi-a pierit pofta.

„Prietenii literaturii" pălîră și un domn înalt, cu privirea pătrunzătoare, mă întrebă, sever și sacadat, ca un judecător de instrucție :

— Vă interesează Zola ?

— Știu foarte puține despre el, am răspuns. Am auzit doar că ar fi căzut în timpul războiului franco-prusac, cu prilejul asediului Parisului.

— Cunoașteți pe Maupassant ? continuă să întrebe acest domn și se vedea că fierbe într-însul.

— Am citit povestirile sale din Siberia.

— Greșiți ! țipă domnișoara cu ochelari, care ședea lîngă mine și sări ca lovită de streche. „Povestiri din Siberia" au scris Korolenko și Sieroszewski, Maupassant e doar francez.

— Nemaipomenit ! Și eu care crezusem totdeauna că ar fi olandez ! am răspuns liniștit. Dar dacă e francez, ar putea traduce „Povestirile din Siberia" în limba franceză.

— Pe Tolstoi îl știți însă, nu-i așa ? întrebă gazda.

— Am văzut înmormîntarea lui la cinema. Dar un chimist ca Tolstoi, care a descoperit radiul, ar fi meritat o înmormîntare mai pompoasă.

Urmă o liniște de cavou. Istoricul literar din fața mea mă privi cu ochii injectați și mă întrebă ironic :

— Literatura cehă o cunoașteți, desigur, excelent ?

— Am acasă „Cartea junglei", vă ajunge probabil, răspunsei apăsat.

— Aceasta e doar de Kipling, un englez !, suspină un alt domn și-și ascunse fața în mîini, ca și cum ar fi plîns.

— Despre Kipling nici n-am pomenit, strigai ofensat, vorbesc despre „Cartea junglei", de Tucek.

Auzii cum doi domni își șopteau, destul de tare, c-aș fi un bou...

Un tînăr palid, cu părul lung, își frînse mîinile și spuse pe un ton părintesc :

— Nu înțelegeți frumusețile literaturii ! Desigur nu prețuiți nici stilul frumos, nici o topică strălucită, și probabil că nu vă încîntă nici măcar poeziile. Cunoașteți versurile lui Liliencron, în care natura a devenit cuvînt și în care se presimt cele mai intime frumuseți ale ei :

„Umbrele norilor plutesc
deasupra holdelor.
Păduri în cețuri albastre
se zăresc în depărtări..."

El ridică vocea, se sprijini de umărul „prietenului literaturii" ce stătea lîngă dînsul și continuă : Dar „Focul" lui d'Annunzio ? Dacă ați fi citit această minunată istorisire expresivă a serbărilor venețiene și totodată acest minunat roman de dragoste... Extaziat își fixă privirea de lampă, își trecu mîna peste frunte și așteptă să vadă ce voi spune.

— Nu v-am înțeles prea bine, răspunsei. De ce a pus oare foc acest d'Annunzio în timpul serbărilor ? Cîți ani a primit pentru asta ?

— D'Annunzio este cel mai celebru poet italian, îmi explică, neobosită, domnișoara cu ochelari.

— Asta-i de mirare ! observai eu, cu fața nevinovată.

— Ce-i de mirare ? fornăi, în adevăratul sens al cuvîntului, un domn, care pînă atunci nu scosese nici un cuvînt. Cunoașteți, de altfel, vreun poet italian ?

Răspunsei demn :

Desigur : Robinson Crusoe. Și privi mîndru în jur.

Cei doisprezece bibliofili și „prieteni ai literaturii" se făcură în această clipă albi ca varul și, încărunțiți prea de timpuriu, mă zvîrliră pe fereastră în stradă.

În romînește de V. BĂNCIULESCU

MICA BIBLIOTECĂ MAGAZIN

„Recviemul" de Verdi în execuția Filarmonicii „George Enescu"

În concertele din 10 și 11 februarie ale Filarmonicii de Stat „George Enescu" se va executa, sub conducerea muzicală a dirijorului Mircea Basarab, monumentala lucrare vocal-simfonică a lui Giuseppe Verdi, *„Recviemul" pentru 4 voci soliste, cor și orchestră.*

Corul Filarmonicii de Stat a fost pregătit pentru această execuție de dirijorul D. D. Botez, artist emerit al R. P. R.

Spre deosebire de lucrările de acest gen, „Recviemul" de Verdi se distinge prin caracterul său laic, care explică opoziția cercurilor clericale manifestată cu prilejul primei audiții la Milano, la 23 mai 1874.

Inspirat de moartea marelui patriot și scriitor italian al Risorgimentto-ului, Alessandro Manzoni, autorul romanului „Logodnicii", „Recviemul" este străbătut de dramatismul specific creației de operă a lui Verdi.

În substanța lucrării se îmbină o bogată invenție melodică cu știința conducerii vocilor într-o polifonie cînd melodioasă, cînd severă.

Creație de culme a geniului verdian, „Recviemul" s-a impus în repertoriul orchestrelor simfonice din lume, ca o lucrare reprezentativă a muzicii italiene din secolul XIX.

UMOR STRĂIN

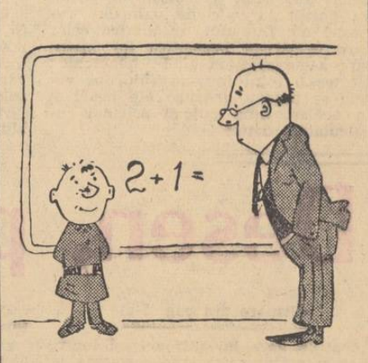

ELEVUL : — *Asta-i întrebare ? Întrebați-mă, mai bine, ceva despre sputnici...*

ANTRENORUL : — *Mi-a fost imposibil să-l dezvăț să povestească anecdote cînd urcă în ring !*

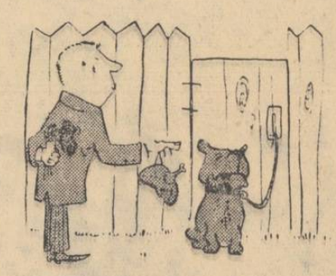

Tentativă de mituire

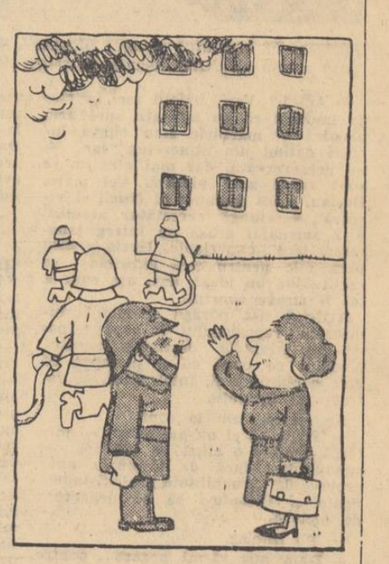

— Nu vă alarmați, soțul meu gătește în bucătărie !...

Desene de A. SUHOV (după „Sovetki Soiuz").

SPORT

Dan Waern contra... 16 elevi

Prost mai merg afacerile atleților care au devenit profesioniști! După englezul Gordon Pirie care și-a făcut un debut ca profesionist mai mult decît nefericit, fiind după cum se știe învins de un spaniol necunoscut, acum a venit rîndul demifondistului suedez Dan Waern. Acesta, după ce a fost suspendat de federația internațională de atletism pentru practici incompatibile cu statutul unui sportiv amator a evoluat pentru prima oară, ca profesionist, la începutul acestei luni în sala de sporturi Solna din Stockholm.

„Circul" lui Waern se deosebește oarecum de acela al lui Pirie. Suedezul s-a întrecut mai întîi pe distanța de 1000 m. cu o ștafetă alcătuită din... 6 elevi ai unei școli medii din capitala suedeză. Și oricît ar părea de surprinzător, Waern a fost întrecut de copii cu o tură întreagă, în ilaritatea tuturor spectatorilor. „Numărul" următor al programului, avînd ca protagonist pe același atlet, l-a opus pe Waern unei alte ștafete, alcătuită de data aceasta din 10... eleve. După cum scrie ziarul „Deutsche Zeitung" suedezul a trebuit să muncească mult pentru a-și putea lua revanșa pentru înfrîngerea anterioară.

CRÎMPEIE DINTR-O VASTĂ ISTORIE

De cînd datează schiul?

În legătură cu istoricul schiurilor s-au scris și s-au spus multe, foarte multe. Poate că fragmente din ceea ce s-a scris să vă fi căzut și dumneavoastră sub ochi, dragi cititori.

Firește că, la începuturile sale, schiul nu a fost un sport, „tălpicile de lemn" fiind născocite de om din nevoie. Și cum — de-a lungul vremurilor — nevoia l-a învățat pe om multe, el a ajuns să construiască schiuri pentru a se putea deplasa mai lesne peste întinderile acoperite cu zăpadă. În special, în ținuturile unde iarna durează 6-8 luni pe an, iar zăpada se așterne în straturi groase.

„Urme de schiuri" există de-a lungul și de-a latul lumii, din cele mai vechi timpuri. Așa, bunăoară, cercetătorii subliniază că, acum vreo 2.300 de ani, Xenofon (cunoscut istoric) pomenea — în scrierile sale — despre niște saci de piele pe care armenii îi puneau la încălțăminte, spre a nu li se scufunda picioarele în zăpadă. Ceva mai tîrziu, în apropierea erei noastre, Strabon nota, în lucrarea sa „Geografie", următoarele: „Acum 2000 de ani (n.r. — deci cu peste 4000 de ani în urmă) muntenii de pe versantul meridional al masivului Caucaz își fixau la tălpi un fel de tamburine din piele de bou, prevăzute cu niște ghimpi de metal, ca să poată merge mai lesne pe zăpadă".

În istoria antică se găsesc destule scrieri, foarte variate de altfel, despre mijloacele ajutătoare, născocite de om, spre a se putea deplasa cu mai multă ușurință pe întinsurile înzăpezite. Dar, la drept vorbind, datele asupra originii și vîrstei schiurilor sînt — în genere — destul de aproximative și... elastice. Părerea generală a specialiștilor este că schiul a fost adus în Europa din Asia Centrală, mai exact spus, din marele lanț al munților Altai.

În ceea ce privește numele, schi, se spune — după cum se știe — în mai toate limbile lumii, precum și în majoritatea dialectelor și idiomurilor din Asia Centrală, Siberia etc.

În mitologia scandinavă se pomenește despre o zeiță a schiului, pe nume Skade... Se pare însă că singura precizare, în legătură cu vîrsta schiului, aparține lui R. Begonen. După părerea lui, datorită unor descoperiri în niște mine părăsite din Polonia, se poate afirma că: „Schiuri au existat nu numai în epoca de bronz ci chiar și de pe la sfîrșitul epocii neolitice". Firește, aci istoricii au un cîmp vast de cercetări (și de discuții, desigur) și — se pare — că încă nu au căzut de acord asupra datei exacte cînd au apărut primele schiuri.

Cît privește schiurile din timpuri străvechi, ele au avut forme foarte variate. În linii mari însă s-a stabilit că, de la ghemotoacele din piele, cu bumbi de metal, sau fără bumbi, și de la acele tamburine (strămoșii „rachetelor" de astăzi) — care se atașau la picioare — au obîrșit „tălpicile de lemn" de mai tîrziu.

În legătură cu era noastră, se poate părăsi domeniul deducțiilor și al presupunerilor. Astfel, în Suedia, un basorelief, datînd din secolul al XI-lea (mai exact, din anul 1050) reprezintă o scenă de vînătoare în care oamenii utilizează schiuri. În anul 1516, hrisoavele vremii notează următorul episod: „Cînd baronul Herberstein a sosit la Moscova, venind cu sania de la Viena, el era înconjurat de o escortă de schiori". În alte documente se găsesc sublinieri că, în timpul diferitelor războaie din secolele trecute, Suedia a făcut apel, deseori, la numeroșii schiori de pe cuprinsul țării. Din unele cronici ale veacului al XVII-lea, reiese că schiurile de atunci aveau o formă foarte apropiată cu cele din zilele noastre, cu singura deosebire că erau ceva mai late.

Recapitulînd aceste cîteva crîmpeie de istorie înseamnă că schiurile, despre a căror istorie s-au scris sute și sute de pagini (și se mai pot scrie alte cîteva sute) datează de peste patru milenii. Și se poate face această afirmare, fără teama că se va găsi cineva care să contrazică aceasta. Căci, la urma urmei, nimeni nu se va grăbi să depună vreo contestație sau să facă vreo... șicană pentru un secol sau două, în plus ori în minus..

În încheiere, este de notat că înainte vreme, schiul era folosit numai de oamenii din popor — pentru nevoile lor zilnice — cei din „lumea bună" sau din „înalta societate" preferînd sania. Abia mai tîrziu, spre vremurile noastre, schiul a devenit sport fiind însă practicat numai de odraslele familiilor înstărite, ca un simplu mijloc de amuzament și ca să-și „omoare timpul".

În ultimii ani, schiul a luat și la noi o dezvoltare largă și poate fi practicat acum ca sport de mii și mii de tineri, de la orașe și sate, precum și de cei mai vîrstnici — care își petrec astfel, în mod sănătos și plăcut, sfîrșitul de săptămînă în perioada de iarnă...

Emil IENCEC

Appler

Lothar Appler, tînăr ciclist din R. D. Germană, este cîștigătorul ultimului Tur ciclist al Egiptului, cursă în care a bătut recordul victoriilor de etapă. El a trecut primul linia de sosire în 8 din cele 14 etape ale cursei, performanță pe care nu știm să o mai fi realizat vreun rutier în ultimul sfert de veac. În afară de aceasta alergătorul german a deținut tricoul galben fără întrerupere de la Luxor la Cairo.

În vîrstă de 21 de ani și de meserie sudor, Appler este un sportiv cu mari posibilități fizice: bun pe șosele plate, sprinter și ruler, el a întrecut în curse de verificare cicliști ca Adler și Hagen.

65 de acuzații în scandalul baschetului din S. U. A.

Paginile de sport ale marilor cotidiene din S.U.A. sînt ocupate din nou cu numeroase comentarii privind ultimul scandal care a izbucnit în baschetul american. Procedura judiciară întocmită de Curtea superioară a Marelui Juriu din Raleigh (statul Carolina de Nord) se apropie de sfîrșit. După cum scrie ziarul „New York Times", 10 persoane „printre care o figură importantă din lumea organizatorilor de pariuri, sînt amenințate să fie aduse în fața tribunalului, trebuind să răspundă la 65 de acuzații care au rezultat din scandalul pe scară națională a trucării rezultatelor meciurilor de baschet". Pe lîngă aceste figuri dubioase au fost menționate de asemenea numele a 38 de jucători de baschet de la 23 de colegii care au acceptat să fie mituiți.

Potrivit ziarului din New York, întreaga poveste a început la 5 decembrie 1959 și a continuat pînă la 7 ianuarie 1961. Organizatorii de pariuri, printre care Dave Louis Goldberg, Steve Lekometros, Joseph Eugene Green, Joseph Hacken și alții, au cumpărat numeroși jucători care, în schimbul unor sume pînă la 1000 dolari, au denaturat rezultatele meciurilor. Unul dintre acești jucători — arată ziarul —, Mike Callahan, de la universitatea din Carolina de sud, a primit 1000 dolari pentru a pierde puncte în meciul dintre echipele South Carolina și N. C. State. În acea partidă, Callahan, în care erau puse toate speranțele coechipierilor săi și ale numeroșilor suporteri care au pariat sume mari de bani, a constituit o adevărată decepție, înscriind numai 17 puncte. Și astfel, echipa adversă a obținut victoria cu 75—72 iar afaceriștii au încheiat ziua cu un profit substanțial. Un alt jucător, Joseph Gallager de la universitatea din Carolina de Nord, care a fost cumpărat cu 1000 dolari de Eugen Green, a repetat „figura" într-un meci cu echipa Dayton.

Desigur acesta nu este primul și nici ultimul scandal din sportul american. Dar el a oferit din nou posibilitatea iubitorilor de sport din S.U.A. să constate mocirla în care a ajuns unul din cele mai populare sporturi din această țară.

MOZAIC

● NEÎNVINSĂ timp de 2 ani tripla campioană olimpică Wilma Rudolph a cunoscut anul acesta primele sale insuccese la probele de 100 și 200 m. plat care au consacrat-o cu ocazia Olimpiadei de la Roma. Întrebat asupra cauzelor acestui declin de formă, antrenorul Wilmei a declarat că eleva sa s-a îngrășat cu 5 kg. Aceasta... după căsătorie.

● CELEBRUL fotbalist englez Stanley Matthews, care la 47 de ani continuă să joace în echipa Stoke City (în acest club a debutat cu 32 de ani în urmă), va însoți naționala Angliei la campionatul mondial. Dar Matthews nu va pleca la Santiago nici ca antrenor, nici ca jucător, ci în calitate de reporter. El va relata pentru un ziar din Londra desfășurarea Cupei mondiale de fotbal.

● ORAȘUL Porto Alegre din Brazilia a fost ales ca loc de desfășurare a viitoarelor Jocuri Mondiale Universitare de vară (1963). Universiada albă va avea loc anul acesta în stațiunea elevețiană Villar.

● P. RUBIROSO, jucător american de basebal și fiu al unui multimilionar a fost întrebat de un ziarist cu ce se ocupă în afară de sport și dacă are vreo profesie. Foarte senin acesta i-a răspuns: sînt atît de ocupat încît nu mai am timp să muncesc!

● DESPRE fotbaliștii brazilieni ziarele europene, mai ales cele din Franța și Italia au publicat o sumedenie de indiscreții care mai de care mai năstrușnice. Astfel s-a scris că Pele ar fi primit după cîștigarea titlului mondial cinci case, nu știu cîte autoturisme, zece frigidere; că lui Garincha i s-au dăruit trei cai pur sînge și un porc de 118 kg. (!); că Didi a primit 21.570 de scrisori de la admiratorii săi. Milioane de cititori au luat poate ca adevărate aceste știri care în fond — scrie revista braziliană „Desportos" — sînt doar invenții ale ziariștilor de la „L'Equipe", „Gazzetta dello Sport" și alte ziare occidentale.

● SECRETARUL Uniunii internaționale de ciclism, René Chesal a fost la Tokio pentru a alege traseele pe care se vor desfășura cursele cicliste la Olimpiada din 1964. Căutările sale au fost fără rezultat imediat. În capitala japoneză și împrejurimi aglomerația este atît de mare încît n-a reușit să găsească deocamdată un traseu propice disputării curselor cicliste.

● PATRU MEMBRI ai comitetului olimpic japonez au străbătut într-un mic automobil 18.000 km de la Olimpia (leagănul Jocurilor Olimpice) pînă la Tokio. Pe acest drum care traversează 15 țări (Grecia, Turcia, Irak, Iran, U.R.S.S., Nepal, India, Birmania etc.) va trece flacăra olimpică în 1964. În linii mari este drumul urmat de celebrul călător venețian Marco Polo.

În Indonezia și R. D. Vietnam

Însoțind fotbaliștii de la „Petrolul"

(Urmare din pag. 1-a)

ja ptinii, te invită, aproape cerșind, la un bărbierit în mijlocul străzii! Am fost găzduiți la „Beach Luxury-Hotel", unul din luxoasele și faimoasele hoteluri americane existente în Pakistan. De la Karaci am plecat, cu același avion, spre Bangkok, iar de aici spre Singapore. Neavînd viza de tranzit — am fost trimiși în... Australia!!?

Popas neprevăzut în... Australia

Iată-ne în portul Darwin, oraș situat în nordul continentului australian. Aici, după o vamă enervantă, cu... ajutorul Companiei „Quantos" am fost găzduiți, la 15 km de oraș, în colonia personalului navigant al acestei companii aeriene. Am acceptat această situație, deoarece vameșii din Darwin ne impuseseră să plecăm înapoi spre Djakarta, cu un „cargou" (avion de mărfuri) de tipul „Comet". O furtună, deși de proporții reduse, a determinat însă pe căpitanul de bord al „cargoului" să nu ne ia și astfel, iată-ne oaspeți „nepoftiți" ai Australiei, pentru aproape 24 de ore. Certificatul de trecere a ecuatorului (*King Neptune-Order Of Equatorial Air Woiagers*) atestă nu numai prezența noastră peste ecuator, dar și în țara cangurilor.

„Hidup — Petrolul!"

La Djakarta s-a făcut joncțiunea întregului lot. Prezența echipei „Petrolul" în Indonezia a fost consemnată în presă prin numeroase articole și fotografii. Totuși, cu puțină vreme înainte de sosirea noastră, o serie de ziare, cele naționaliste, au criticat acțiunea Federației de fotbal indoneziene de a fi adus o echipă românească. Ziarele scriau: „*Cui folosește?*" „*E în interesul nostru aducerea echipei „Petrolul" în Indonezia?*", „*De ce se neglijează experiența noastră în materie de apreciere a fotbalului străin?*"

Dar, după primul meci, în care am avut ca adversar națională Indoneziei, antrenată de Pagacnic — Iugoslavia, publicul și ziarele au fost, în bună parte, cîștigate de partea noastră. Rezultatul de 4—3 pentru petroliști, jocul lor spectaculos, au determinat pînă și ziarele naționaliste să scrie elogios despre fotbalul românesc.

Citez cîteva din titlurile apărute în presă: „*Românii au jucat la o înaltă ținută artistică*", „*O magnifică comportare sportivă*", „*O echipă de înaltă clasă fotbalistică*", „*Românii puteau să cîștige cu un scor mai mare*".

În prima repriză „Petrolul" a amintit de jocul pe care l-a făcut în ultimele 45 minute din meciul cu „Gremio", dar apoi căldura de peste 35° la umbră, ploaia care a căzut făcînd terenul cleios, au influențat asupra jocului, oboseala și-a spus cuvîntul, românii au încetinit ritmul, iar adversarul a putut astfel remonta.

Iată ce ne-a spus dl. GONDOSUWARDTO, arbitrul întîlnirii, după disputarea meciului: „*Românii au jucat excepțional, au o mare clasă. La noi, dintre echipele ce ne-au vizitat pînă în prezent, numai „Petrolul" a putut împleti jocul tehnic cu eficacitatea. Dintre echipele străine, doar Costa Rica s-a apropiat oarecum de „Petrolul"*". Președintele federației de fotbal indoneziene mi-a spus doar cîteva cuvinte: „*Wery-good pentru „Petrolul"*".

Scontînd pe o victorie asupra „Petrolului", antrenorul sîrb a programat cel de-al doilea meci pentru ziua de 20 decembrie 1961. Meciul cu „GARUDA" de pe stadionul IKADA (Asociația de atletism din Djakarta) a fost, ca aspect tehnic și spectacular, magnific. Cu acest meci „Petrolul" a cîștigat total simpatia publicului indonezian.

La început, indonezienii au luat conducerea. Apărarea noastră a comis cîteva greșeli elementare, halfia juca încet. Bontaș se mișca cu greutate, iar restul jucătorilor greșeau mereu, dînd pase la adversar. În minutul 48, centrul atacant al echipei GARUDA (Vulturul Independenței) înscrie cel de al treilea gol. O răsturnare a scorului părea imposibilă. Dar petroliștii și-au scos „plumbii" de la picioare și au început să joace! Mingea era plimbată cu repeziciune, pasele se trimiteau în adîncime, pe extreme, Babone își reglează tirul și, între minutele 52—57, jucătorii noștri înscriu de trei ori. Tribunele par electrizate. „Petrolul" nu se mulțumește cu acest rezultat și, cu un Badea, frații Munteanu, Babone, Zaharia, Fronea și tînărul Ene în zi mare, mai înscrie de două ori. Scor final 5—3!

Spectatorii scandează „HIDUP — „PETROLUL!". Românii mai pot înscrie de 2—3 ori, dar trag fie în portar, fie în afara porții. La terminarea meciului, publicul felicită călduros pe sportivii noștri. Am primit felicitări, de asemenea, de la numeroși reprezentanți ai ambasadelor străine aflați pe stadion. A doua zi Buletinul agenției „P.I.A." scria: „*După marcarea primului gol puțini și-au dat seama că este începutul sfîrșitului Garudei*".

În acest meci „Petrolul" s-a dăruit total spectacolului, rezultatului. Echipa noastră a obținut un rezultat bun, deoarece Garuda este o echipă tehnică și foarte rapidă. Ea a învins cu 5—2 echipa suedeză Malmö și a fost învinsă, cu mare greutate, de naționala sîrbă.

Bali — „paradisul" șopîrlelor

21 decembrie 1961. Zburăm cu un „Conveier" spre Bali. Sus, pe bolta albastră a cerului, avionul nostru stă parcă țintuit locului. După aproape 3 ore de zbor, iată-ne și pe insulă. Faimoasa insulă unde cîndva celebra artistă Dorothy Lammoor a turnat secvențe din diverse filme care apoi s-au jucat pe ecranele cinematografelor europene. Bali face parte din arhipelagul indonezian și este situată între insulele Java și Lambok, la nord fiind scăldată de valurile de mărgean ale mării, iar la sud de cele — de un albastru sideral — ale oceanului Indian. Vegetația este luxuriantă, predominînd bananierii și cocotierii. Deși plouă puțin în timpul anului, cîmpiile, munții, au o verdeață abundentă, de un verde atît de strălucitor încît uneori îți lăcrimează ochii. Șopîrlele cele mici, denumite „*tytiak*", cît și cele mari (lungi de 25—45 cm.), denumite „*tokey*", sînt în mediul lor și se găsesc la tot pasul. Noaptea, la lumina felinarelor sau a becurilor electrice, ies după pradă. Localnicii manifestă un cult deosebit față de șopîrle, deoarece ele îi apără de diferite gîngănii și mai ales, de fluturi și țînțari, care roiesc în mari pîlcuri.

Pentru noi n-a fost ușor să ne acomodăm cu ele. Seara, șopîrlele mari, tokei-urile, grohăiesc precum purceii, au un strigăt ascuțit, lung și sfîșietor, la auzul căruia simți fiori de răceală. Șopîrlele umblau nestingherite prin camerele noastre, se agățau de pereți sau perdele, fîșîiau în jurul becurilor electrice din camere. De aceea, noptile, noi dormeam cu becurile aprinse, ne închideam bine în plasele de bumbac ale „mosquidonetelor" (paturile de dormit).

Pe plaja „*Sanul*" (frunza de cocos), nisipul este fierbinte ca o plită. Din largul oceanului, prevestitor de furtună, un vînt ușurel adie și ne mîngîie obrajii. Aici furtunile se țin lanț, sînt un fapt obișnuit. Deodată, unul din sportivi, aflat pe plajă în apropierea unui tufiș, ne strigă: „*Veniți! Veniți, repede!*" Într-un suflet, iată-ne lîngă el. La cîțiva metri de acesta, un șarpe neobișnuit de mare se tîra alene către mare, lăsînd dîre sinuoase în nisipul argintiu și fierbinte. Cu toții am simțit furnicături în spate. Ulterior am aflat că Bali-ul nu este numai „paradisul" șopîrlelor, dar și al șerpilor, din a căror piele se fac — de către micile cooperative țărănești — luxoase poșete, port-vizite și pantofi de damă. Într-adevăr, Bali, prin exotismul său, prin statuetele sale neobișnuit de frumoase și interesante, lucrate în lemn de „*santal*", prin lucrurile originale din piele de șarpe sau șopîrle, care satisfac cel mai rafinat gust feminin, atrage turiștii străini, „orbește" la prima vedere pe vizitatorul dornic de noutăți.

La Bali, am luat contact însă și cu viața oamenilor, a celor mulți. Aici, pe această insulă, pierdută parcă în imensitatea apei, oamenii își au viața, necazurile și bucuriile lor. Populația locală (circa 2 milioane de oameni) este împărțită în caste: brahmani (șefii religioși, cei sfinți), SATRIA (comandanții, militarii), VIȘA (comercianții, negustorii) și SUDRA, categoria a IV-a, casta de jos, lucrătorii manuali, țăranii, cei mulți. Pe baza organizării statale, toți sînt egali în fața legii, dar acest lucru este formal. Ca urmare a acestei împărțiri a maselor, în rîndul lor circulă două teorii (araviakă — a claselor „superioare" și ubanișadă — a maselor de jos, inocente) care explică în mod diferit viața, drepturile oamenilor pe pămînt etc. Totuși, această împărțire pe caste nu se manifestă așa de puternic ca în India. Pămîntul în Bali, ca și în alte insule din arhipelagul indonezian, aparține — în general — castei a II-a Satrya (casta comandanților și a militarilor), majoritatea proprietarilor dispunînd între 50 și 200 hectare. Brahmanii, cei sfinți — adică preoții nu muncesc, ei considerînd munca ca pe ceva „nesfînt" și josnic. Preoții însă trăiesc din ofrandele ce li se aduc, lor și zeilor templelor. Ici, colo încălcînd tradiția milenară, brahmanii „moderni" au devenit și ei proprietari de pămînt, pe care îl cultivă, în special cu orez, cu ajutorul brațelor de muncă din clasa Sudra. Cei mulți, truditorii, lucrează pămîntul în parte cu stăpînii, plătesc alături de acesta impozitul funciar (25%), iar la sfîrșitul anului abia dacă pot duce acasă ceva din bruma de alimente adunate. Statul, guvernul indonezian prin diverse reforme cu caracter administrativ au încercat pe alocuri să atenueze din greutățile oamenilor muncii, au încercat să rezolve contradicțiile existente în Bali, ca și în celelalte insule indoneziene.

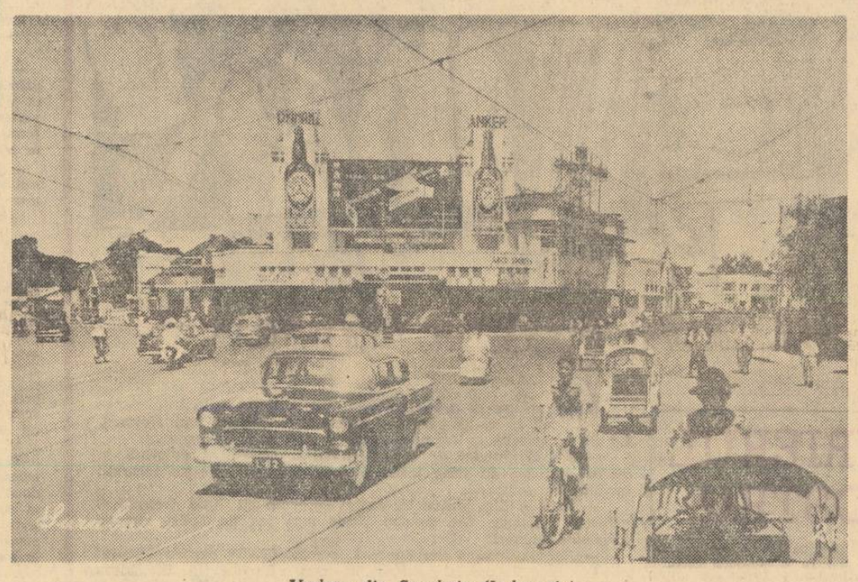

Vedere din Surabaia (Indonezia)

Lupta de cocoși — un sport național

Locuitorii din Lombok și, mai ales, cei din Bali, consideră lupta de cocoși drept un sport tradițional și național. Pentru... progresul acestuia, pentru ca lupta între aceste păsări domestice și foarte gustoase la mîncare să fie cît mai palpitantă, proprietarii (în medie fiecare are cîte 3—5 cocoși) au angajați antrenori speciali, care se ocupă cu pregătirea de luptă a bietelor galinacee. Locuitorul Dracke, la o vîrstă foarte respectabilă, tatăl comisarului șef al unei circumscripții polițienești din insulă, deține 10 cocoși frumoși, dar teribili de războinici, unul din ei devenind chiar campion.

Lupta între cocoși se desfășoară în mijlocul unui ring construit din fîșii de bambus. Înainte de începerea luptei, cocoșii (cel roșu se numește KAMBAR, iar adversarul lui, de culoare albă sau argintie, SUNTA) sînt cîntăriți cu exactitate miligramică, li se face masaj, sînt aduși față în față și întărîtați.

Lupta nu începe decît după ce s-au încheiat diverse pariuri între localnici și mai ales între proprietarii de cocoși, după ce se efectuează o mică ceremonie religioasă (legarea unor cuțite cu lame foarte tăioase, uneori chiar otrăvite, de picioarele galinaceelor) și după ce arbitrul întîlnirii își primește partea sa de procent din banii percepuți oamenilor la intrarea sub cupola încăpătoare a ringului.

Într-un colț al ringului, șase persoane, dintre cele mai competente, formează juriul. Președintele este cel mai venerabil ca vîrstă și a cărui competență în materie de luptă cu cocoși nu poate fi discutată. Pe masă, un lighean plin cu apă. O jumătate de coaje de nucă de cocos, găurită în fund, servește drept cronometru. O repriză de luptă durează atîta timp cît apa intră în coaje și o scufundă. Odată cu scufundarea acesteia în apă, președintele juriului lovește un gong, oprind lupta. Păsările sînt luate de către proprietari, li se ingriiesc rănile, sînt strînse de cioc pentru a li se menține starea de nervozitate și apoi din nou — la lovitura gongului — sînt lansate în luptă. Bineînțeles, dacă mai pot continua.

Așa cum am spus, în cadrul unei mici „ceremonii", cocoșilor li se leagă cuțite. Sînt cunoscute trei feluri de legări și anume: TAMERANG — cu lama de picior spre înapoi, MERTEK, cu lama de pinteni spre înainte și ABIR, între degete, cu lama înainte. Deobicei se folosește un singur cuțit, care este legat la piciorul stîng. În goana după bani, pentru o luptă mai palpitantă, uneori se pun și cîte două cuțite, unuia din acestuia aplicîndu-i-se pe vîrf puțină otravă de șarpe. În aceste condiții, lupta de cocoși devine mai aprigă și se termină mult mai repede. Se pot de asemenea încheia mai multe pariuri. Astfel, crește cota către stat care este de 10% din încasări, crește suma plătită arbitrului. Este interesant de știut că — fiind dresați — cocoșii nu încep lupta imediat, ci după lansarea lor, mai întîi ei se studiază, își încearcă aripile, se lovesc cu ciocurile. Apoi, fiind întărîtați de strigătele delirante ale spectatorilor, se reped, lovindu-se cu cuțitele. În general, loviturile sînt mortale, iar lupta nu durează decît 2—3 reprize, circa 3 minute.

La aceste lupte, care se organizează cu ocazia unor sărbători religioase (ODALAN) la 6 luni odată, vin turiști și mai ales negustori, tocmai din Filipine. Aceștia fac pariuri fabuloase, care uneori depășesc suma de 30.000 rupii. Cei săraci pariază între 100—500 rupii și, pentru a strînge acești bani, ei își vînd alimentele (orezul, carnea, papaya) mulți rămînînd, pînă la urmă, săraci de pe urma acestui așa zis sport. Alături de ringul construit din bambus și stuf, se instalează ad-hoc o piață, unde se vînd banane, sucuri, orez pe foi de banane, bomboane, bucăți de carne de porc, mărgele, basmale și sculpturi în lemn.

Vasile GRĂDINARU

ÎN NUMARUL VIITOR: ● Casa cu 7 caturi din Bali ● Orașul Dempasar și vestitele sale temple ● Meci la Medan, în Sumatra ● Întîlnire cu o delegație de muncitori din industria petrolieră indoneziană.

Fază dintr-un meci susținut de echipa „Petrolul" cu o selecționată indoneziană

Magazin

revistă săptămînală editată de ziarul

ROMÎNIA LIBERA

★

Redacția și administrația, Piața Scînteii, tel. 17.60.10

★

Abonamentele se primesc la toate oficiile poștale, factorii poștali și difuzorii din întreprinderi și instituții.

★

PUBLICITATEA SE PRIMEȘTE LA ADMINISTRAȚIA REVISTEI, tel. 17.60.10 interior 14.00.

ROMANUL NOSTRU ILUSTRAT

BALUEV

Adaptare după VADIM KOJEVNICOV

Ilustrații: BECA RIND

Zina Penocikina și Kapa Podgornaia îndeplinesc pe șantier funcția de „luminătoare". Lucrează ca radiografiste și sînt mîndre de profesia lor. Kapa are ochi negri, prelungi și triști, părul ei e de culoarea oțelului și-l poartă strîns cunună în jurul capului. Are o voce profundă, care pornește parcă din fundul pieptului.

Zina e plinuță, blondă și veșnic pusă pe rîs. Deobicei, observațiile ei ușuratice și vioaie au darul să distrugă efectul tragic al reflecților pe care le face prietena ei Kapa. Și-au închiriat paturi într-o izbă, iar proprietarul le-a pus la dispoziție și o magazie, în care s-au săpat două gropi adînci, în care se păstrează containerele pline cu fiole de cobalt radioactiv.

Kapa și Zina erau niște fete din cele mai obișnuite. Absolviseră școala de zece ani în 1958 și pe urmă învățaseră meseria de radiografiste. Sînt zile cînd, pe șantier, ele devin personajele cele mai importante: zilele cînd verifică munca sudorilor, cînd fac sondaje radioscopice, cu ajutorul izotopilor, asupra calității sudurilor.

Kapa și Zina se adaptau, fiecare în felul ei, cu viața nomadă a constructorilor. Kapa nu-și făcea probleme în privința îmbrăcămintei. Își punea un costum ponosit de schi și-și umplea rucsacul cu cărți. Și Zina îmbrăca un costum de schi, dar în locul rucsacului folosea un geamantan, în care își așeza rochia de sărbătoare, pantofi eleganți, o oglindă. Mai căra cu ea un termos, sufertașul și cîteva bastonașe de spirt solid. Se temea că hrana rece dăunează tenului și avea grijă ca, la drum, să-și poată încălzi mîncarea.

Înainte de a le trimite pe teren, Baluev avea obiceiul să stea de vorbă cu ele. Se agăță odată de clipsurile lucioase de la urechile Zinei.

— Ce-ți trebuie, Zinocika? De ce te îngrijești atîta de fizicul tău? Înțelege, odată pentru totdeauna, că dacă faci vreo greșeală cu cineva, îți strici toată viața...

— Dar ce, sînt fiica dv. că-mi vorbiți astfel? se indignă Zina. Nu-i vina mea că arăt ca o fișantă ușuratecă.

— Păi așa cum te piepteni și cu clipsurile astea, pari și mai ușuratecă!

— Dacă-mi dați dispoziție pe cale ierarhică, îmi scot clipsurile și-mi pun o basma!.. ripostă Zina. Dar eu cred că șeful unui șantier nu trebuie să se amestece în treburi din astea.

— De ce nu trebuie? se înfurie Baluev. Oamenii care fac parte din brigăzile comuniste își iau o seamă de angajamente morale. Știi tu cîți dintre tovarășii mei s-au nenorocit cu atitudinea comodă față de viața lor personală?

Cînd părăsi biroul, Zina își smulse furioasă clipsurile și se legă strîns cu basmaua peste părul ei blond, ondulat frumos.

Cu Kapa, Baluev discută altfel:

— Nu-mi place felul cum vorbești sudorilor — parcă ai fi procuror. Arată-le și tu un pic de bunăvoință. Și pe urmă, ce-i îmbrăcămintea asta? Cum poți să dai ochii cu un sudor în năbrăgii ăștia jegoși? Nu te mai teme atîta de frumusețea ta. Frumusețea predispune pe om la acțiuni nobile. Se uită la tine, pe urmă se uită la sudura lui și se hotărăște să sudeze mai frumos... Nu te teme că placi băieților. Studiază-i mai bine, alege pe cel mai bun, și pe urmă apropie-te de el pentru toată viața.

— Mi se pare că vreți să mă măritați! exclamă Kapa, cu glasul tremurător.

— Ca să spun drept, da. Noi te creștem, aicea, și pe urmă vine vreun nătăfleț de cine știe unde, și te ia cu el.

După convorbirea cu Baluev, Kapa își puse în rucsac și rochia cea bună.

— Te-ai amorezat! exclamă Zina.

— Da, recunoscu Kapa. M-am amorezat. De Baluev!

— Ai înnebunit! sări Zina. Baluev e însurat. Are și copii.

— Am glumit, prostuțo. Sentimentul ce-l nutresc pentru el e cu totul altceva...

Pe teren, Kapa se silea să asculte poveștile lui Baluev avea o atitudine mai simplă în relațiile cu sudorii. Cînd merse să controleze îmbinările țevilor, făcute de Vasili Marcenko, acesta, ca de obicei, o tachină cu tonul lui ușuratec și după o elegantă reverență:

— Bine-ai venit, tu cea care aduci lumină! Îmi dai voie să-ți duc eu cratița? Și-i luă din mînă containerul de plumb, transportîndu-l pînă la țeavă.

(Va urma)

1. Un costum elegant caracterizat prin gulerul modern, larg, depărtat de git și încheiat printr-o fundă mare cu franjuri la capete. Pălăriuța din același material.

2. Foarte la modă sînt costumele din două piese cu croială simplă și dreaptă și cu aplicații de sutaș (în general în două culori) la borduri, manșete și buzunare.

3. Pardesiu modern a cărui croială merge lărgindu-se în jos progresiv. Se face mai ales în culori închise, fără guler și cu nasturii și liniile verticale cu cusătură în culori deschise.

4. Rochia simplă de după masă este completată de pardesiul larg făcut din același material. Ambele se rezumă la cele mai sumare garnituri — cîte o fundă, un nasture etc.

Desene de Tanți PHENNINGS

BOGDĂNEL

...Eroul rîndurilor de față e în clasa a III-a și după toate semnele pe care le oferă, face parte din categoria acelor copii cu așa-numita „dublă comportare": ordonat și silitor la școală, neglijent și din cale afară de îndărătnic acasă.

Ce bătaie de cap pe bieții părinți! Tata se întoarce de la serviciu și găsește casa răvășită. De cine? De Bogdănel care vede un loc bun pentru cărți sau caiete pînă și sub masă, numai în ghiozdan nu. Mamei îi ies peri albi pînă-l vede așezat la masă ca să-și facă temele pentru ziua următoare. (Le face bine, nimic de zis, dar, of, greu îi mai vine să se apuce de ele!) Dimineața Bogdănel trebuie să se ducă la școală, dar... ia ciorapii de unde nu-s! I-a găsit. Dar unde or fi mănușile?

— Mă, băiatule! intervine exasperată (pentru a cîta oară!?) mama. Doar îți spun în fiecare zi: puneți lucrurile în ordine. Fii mai ordonat. Pînă cînd ai să mă necăjești în halul ăsta?

Bogdănel, firește, își găsește pînă la urmă lucrurile și pleacă la școală. Se întoarce însă la prînz și totul reintră în... „normal". Bătaie de cap pentru mama, bătaie de cap pentru tata.

În ce privește carnetul de note? Aici lucrurile sînt în ordine: nici o notă sub 9. Mama nu e mulțumită însă. Bineînțeles, nu poate trece cu vederea faptul că la școală elevului Bogdănel nu i se poate reproșa nimic, dar asta n-are pentru ea nici o valoare de vreme ce acasă nu te poți înțelege cu el.

Firește, ar fi bine, ar fi chiar foarte bine dacă Bogdănel n-ar da atita bătaie de cap părinților lui, lăsînd la o parte anumite „pozne" care îi pot fi totuși admise avîndu-i

în vedere vîrsta. Mama nu-l mai poate suporta însă și caută să-l aducă „pe drumul cel bun" folosind orice mijloace. Și iată că aici e buba: orice mijloace.

— Ești un copil rău! Nu ești în stare de nimic! Mă faci de rîs! Ești cel mai rău din clasă! etc. etc.

Lui Bogdănel nu-i fu dat să audă vreodată și alte „aprecieri", din gura mamei sau a tatei.

A venit zilele trecute acasă bucuros să arate un 10 primit la istorie. Era însă ud și murdar din cap pînă în picioare (în drum de la școală pînă acasă se fugărise cu „băieții" și bineînțeles, n-a avut timp să mai ocolească și bălțoacele). Mama furioasă îi aruncă cît colo carnetul administrîndu-i și o „lecție" de pe urma căreia urechile băiatului se făcură de un roșu aprins.

— Ești un derbedeu! Uite în ce hal ai venit!

— Mămico... m-am jucat... dar... uite... vroiam să-ți arăt că am mai primit un 10...

— Nu mă interesează! Ești un rău! Nu meriți nici cea mai mică notă.

Bogdănel își ridică de unde fu aruncat carnetul de note și plecă posomorît. De fapt ar mai fi avut el de împărtășit o bucurie. La tema pe care o lucrase cu o zi înainte acasă, i s-a dat nota 9. Dar avea vreun rost să mai spună ceva? A găsit totuși de cuviință să-l înștiințeze pe tăticul spre seară, cînd acesta s-a întors de la serviciu.

— Să mă lași în pace. Sînt sătul eu de temele tale.

— Dar e bună! Uite, mi-a dat 9!

— Ei... ți-a dat... las'că știu eu toate, și își aruncă ochii plictisit pe caietul băiatului. Eu n-o găsesc chiar atît de grozavă. Mai bine te-ai gîndi la mămica. Uite: în loc să se odihnească, îți curăță paltonul pe care l-ai împroșcat cu noroi.

Bogdănel e un elev bun. O știu bine și mămica și tăticul. Dar după părerea lor el nu trebuie stimulat pînă cînd nu se va comporta și acasă ca la școală. Bogdănel e însă complet descumpănit: cum de nu văd, nici mama nici tata, că temele lui sînt bune, că învățătorul îl laudă și îi dă numai note mari!?

De unde să știe el săracul, că toate astea n-au importanță! Părinții lui vor doar să-l aducă „pe drumul cel bun"!...

L. MINDIRIGIU

Poliomielita va fi învinsă

Au trecut doar cîteva zile de la începutul noului an și ne aflăm în plină campanie de eradicare a uneia dintre bolile care, ani de-a rîndul a creat tragedii în mii de familii, făcînd din copii și adulți perfect sănătoși, invalizi pentru toată viața. Este vorba despre vaccinarea în masă împotriva poliomielitei.

Poliomielita sau paralizia infantilă, a fost și mai este încă considerată una dintre cele mai grave și mai periculoase boli. Gravă prin urmările pe care le lasă, periculoasă prin greutatea de a fi descoperită și tratată la timp, poliomielita și-a cules nestingherită tributul de victime de-a lungul anilor...

Simptomele sub care se manifestă boala sînt înșelătoare. O gripă banală, o indigestie, uneori chiar o indispoziție sînt de cele mai multe ori, fenomenele de debut. Iar cînd virusul distruge celula nervoasă, orice încercare de tratament rămîne aproape fără rezultat. Și urmările sînt cunoscute: mîini fără viață, picioare inerte, fără putința de a face o mișcare. În cazurile grave cînd paralizia cuprinde aparatul respirator, boala are un sfîrșit tragic.

De-a lungul anilor medicii au observat, totuși, un fenomen interesant: cei care suportaseră odată boala, a doua oară nu se mai îmbolnăveau. Așadar, virusul conferea o imunitate. Această observație constituie un punct de plecare pentru cercetările ulterioare. Era o descoperire care la rîndu-i punea numeroase semne de întrebare: Se poate creea o asemenea imunitate și în organismul sănătos? Pot fi vaccinați copiii împotriva poliomielitei? Cum se poate prepara un asemenea vaccin? Răspunsul la aceste întrebări nu s-a putut da pînă ce oamenii de știință au reușit să izoleze virusul, să-l

crească și să-l cultive în laborator, pe culturi de țesuturi vii și în special pe rinichi de maimuță.

Ulterior, cu ajutorul microscopului electronic virusul poliomielitei a putut fi fotografiat și studiat. Da, fotografiat, dar numai după ce a fost mărit de zeci de mii de ori.

Așadar, se putea prepara și vaccinul împotriva poliomielitei. Și el a fost preparat de John Salk din virusul omorît, așa numitul vaccin cu virus inactivat. Experiențele au demonstrat însă că acest vaccin nu conferă o imunitate sigură: cam 20—30 la sută din copiii vaccinați se îmbolnăvesc de poliomielită.

Trebuia deci preparat un vaccin mai bun, mai eficace. Și cercetările au continuat. Importante cercetări au fost făcute în U.R.S.S. de către savantul M. P. Ciumakov și colaboratorii săi. Și iată că în anul 1958, în Uniunea Sovietică a început prepararea vaccinului cu virus viu atenuat. Prima vaccinare în masă a cuprins aproape 50.000.000 de oameni în vîrstă de la 2 luni la 20 de ani.

În prezent, cu vaccinul antipoliomielitic cu virus viu atenuat preparat în U.R.S.S. au fost vaccinați, fără nici un accident, peste 100 milioane de oameni.

În țara noastră, prima vaccinare în masă a avut loc anul trecut. Și iată că numărul îmbolnăvirilor prin poliomielită, de la cîteva mii pe an, a scăzut la cîteva zeci de cazuri.

În prezent în țara noastră se desfășoară o vastă campanie de imunizare împotriva poliomielitei. Ea cuprinde întreaga populație în vîrstă de la 2 luni la 30 de ani. Și aceasta este doar o parte dintr-un vast program de eradicare a unor boli cu răspîndire în masă, program indicat în Hotărîrile celui de-al III-lea Congres al Partidului Muncitoresc Romîn. Iar datoria noastră, a tuturor este să ne asigurăm succesul acestor acțiuni prin prezentarea la vaccinare.

I. SAVU

Ghidul gospodinei

MENIUL SĂPTĂMÎNII

— Salată à la russe; mîncare de țelină; lapte de pasăre.
— Supă de linte; friptură înăbușită-gogoșari; compot.
— Ouă umplute în coajă; morcovi sote cu crochete de cașcaval, budincă de orez.
— Ciuperci cu smîntînă; sărmăluțe în foi de viță; mere.
— Andive cu unt; chifteluțe marinate, compot asortat.
— Ciorbă rusească; mîncare de prune cu carne; clătite cu dulceață.
— Rizoto cu sos de roșii; pui la cuptor, cartofi prăjiți; tartă cu portocale.

APERITIVELE

Nu toate gospodinele obișnuiesc ca să servească în meniurile pe care le alcătuiesc și aperitive. Ele însă pot să înlocuiască un fel de mîncare și au avantajul că se pot pregăti mai repede, în același timp fiind și foarte hrănitoare. De pildă:

ANDIVE AU GRATIN

Avem nevoie de un sfert de kg. de andive, 4 felii de șuncă mai groase, 100 g. cașcaval, un sfert de litru de lapte, o lingură de supă de făină, sare, piper, 50 g. grăsime.

Punem să fiarbă în apă clocotită cu sare andivele. După ce au fiert le scurgem de apă după care le lăsăm să se svinte într-un șervet curat. Într-o cratiță topim grăsimea la care adăugăm făina, lapte, sare, piper și trei sferturi din cașcavalul ras, avînd grijă să amestecăm tot timpul. Separat luăm fiecare felie de șuncă și o rulăm în jurul a două andive, pe care le așezăm apoi într-un vas, rezistent la foc, una lîngă alta. Deasupra turnăm sosul, peste care radem cașcavalul care ne-a mai rămas și mai punem și cîteva bucățele de unt. Trebuie să stea la cuptor 30 minute.

OMLETĂ CU CEAPĂ

Pentru patru persoane: Tăiem în rondele 2 cepe mai mari pe care le punem să se prăjească cîteva minute în puțină grăsime bine încălzită. Cînd ceapa a căpătat o culoare roze, turnăm deasupra o lingură de vin, sare și piper. Avem apoi grijă să scoatem pe o farfurie cîteva rondele prăjite, care vor servi la decorarea omletei. După aceia, peste ceapa din tigae adăugăm 6 ouă bine bătute. Nu trebuie să se prăjească prea tare omleta pentru a o putea rula mai ușor. O garnisim cu cele cîteva rondele de ceapă prăjită, care au fost puse deoparte. Se servește imediat cît este caldă.

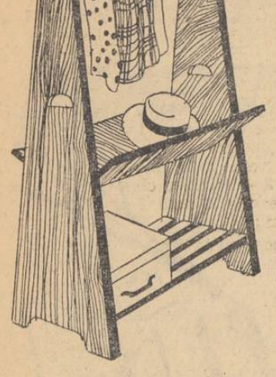

Sfaturi cosmetice

Dacă obrazul trebuie sau nu să rămînă uns în timpul nopții, este o problemă încă mult discutată. Din lipsa unor indicații precise multe persoane comit greșeli în această privință și folosesc adesea în mod greșit cremele cosmetice. În cele ce urmează ne vom ocupa de criteriile după care trebuie să alegem o cremă și modul cum o vom folosi.

În alegerea cremelor trebuie să se țină seama în special de natura tenului respectiv: uscat, gras, normal, mixt. Părerea unora că folosirea cremelor ar fi dăunătoare este complet greșită, deoarece cremele utilizate în mod rațional, mențin frumusețea și frăgezimea pielii și întîrzie formarea ridurilor bineînțeles cu condiția să fie preparate din substanțe proaspete, de bună calitate și să nu conțină substanțe vătămătoare. Este adevărat că unele femei nu au nevoie de nici un fel de cremă, acest lucru explicîndu-se prin faptul că glandele lor sebacee secretă exact atîta grăsime cît are nevoie pielea pentru a fi hrănită și protejată. Aceste persoane pot să-și aplice o cremă hrănitoare în jurul ochilor pentru a evita formarea ridurilor, aceste porțiuni fiind foarte sensibile și ușor iritabile. Din păcate însă majoritatea persoanelor prezintă un ten fie uscat, fie gras, fie combinat. Pentru tenurile uscate crema constituie o necesitate, ea înlocuind lipsa grăsimii naturale mai ales că cu vîrsta pielea devine mai uscată, absența grăsimii putînd duce la formarea ridurilor.

Cremele pe bază de bismut și mercur, pot fi prescrise în anumite cazuri de pete rebele, pistrui, de către medic sau specialistă cosmeticiană, se va respecta însă timpul de folosire deoarece o aplicare îndelungată poate duce cu timpul la ofilirea și îmbătrînirea timpurie a obrazului. În timpul unui astfel de tratament se recomandă folosirea alternativă a cremelor conținînd vitamine și substanțe hrănitoare.

În cazul tenului gras se vor folosi creme uscate, pe bază de stearat sau semigrase în cazul respectiv fiind contraindicată folosirea cremelor grase care în loc să ajute dimpotrivă dăunează. Cînd pielea este foarte grasă nu este necesară ungerea cu cremă ci numai curățirea obrazului cu loțiuni alcoolice astringente (nu prea concentrate).

Cînd și cum trebuie folosite cremele? În general aplicarea cremelor se face seara cu cîteva ore înainte de culcare după care se va șterge pentru a lăsa pielea să respire în cursul nopții, respirația cutanată fiind tot atît de indispensabilă vieții ca și cea pulmonară. Numai în anumite cazuri cînd tenul este foarte uscat este admisă păstrarea cremei și în cursul nopții. Acest lucru este admis și în cazuri de tratamente speciale cînd medicul poate prescrie aplicarea pe timp limitat a unor creme medicamentoase.

Anca BOGDAN

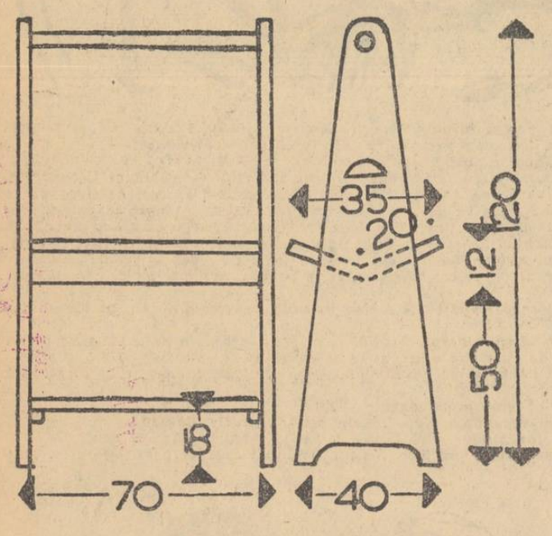

UN CUIER PRACTIC

Privind ilustrația ne dăm seama cît de utilă ne poate fi o asemenea piesă de mobilier simplă pe care o putem așeza acolo unde nevoia o cere.

Fularele își găsesc o bună așezare pe bara de sus, fără a fi nevoiți să le deformăm prinzîndu-le de vreun cuier, pălăriile nu se mai rostogolesc pe jos, ca de pe cuierele obișnuite, ghetele, galoșii, șoșonii se pun pe grătarul de jos. Iar cutia de lîngă grătar e bună pentru a păstra — ascunse vederii — sculele de șters și de lustruit încălțămintea.

CURIERUL NOSTRU

MICA — Darabani: Acum cînd este plecat pentru o perioadă destul de lungă, este greu dacă nu chiar imposibil să rezolvați problema care vă frămîntă. Dv. vă puneți niște întrebări firești în urma celor petrecute în ultimul timp. Un răspuns clar la toate acestea, v-ar fi necesar într-un timp destul de scurt. Dacă i-ați spune aceste întrebări în scrisori, el v.-ar putea da multe răspunsuri, mai mult sau mai puțin liniștitoare. Dar nu credem că acestea ar fi suficiente și mai ales convingătoare. Numai fiind împreună, judecînd cu profunzime faptele ce se petrec, puteți obține răspunsuri clare la întrebările dv. Va trebui deci să așteptați, continuînd să întrețineți relațiile dinainte prin scrisori. Și din acestea veți mai putea deduce unele lucruri. În viață se pot ivi multe lucruri noi care pot rezolva și cele mai complicate probleme.

MINOR — Calafat: Astfel de lucruri au o importanță prea mare în viața unui om ca să fie privite cu atîta ușurință. Din scrisoarea dv. ni s-a părut că nu sînteți convins de importanța pasului ce urmează să-l faceți. În aceste condiții și ținînd seama de „teoriile" dv., credem că este mult mai bine și mai ales mai cinstit să nu mai întreprindeți nimic. Mai tîrziu, va fi mai greu să dați înapoi.

NIDORA: Dacă stați să le socotiți pe toate, lipsesc încă multe lucruri care vă sînt necesare. Dar dacă mai socotim și altfel, vedem că nu este din punct de vedere practic posibil ca toate aceste lucruri sau cea mai mare parte din ele, să existe de la bun început. Toate acestea se realizează pe parcurs, muncind împreună. Noi credem că există suficiente condiții ca să porniți împreună mai departe. Cu încrederea, entuziasmul și puterea de muncă ce vă caracterizează la vîrsta dv., veți realiza în curînd tot ce doriți. Sîntem deci de părere să treceți imediat la acțiune. Vă dorim succes.

MARIA — Petroșani. Nu credem că este bine să întreprindeți ceva acum. Dv. mai sînteți încă sub impresia unor lucruri neplăcute întîmplate în ultimul timp și nu judecați faptele cu obiectivitate. Desigur, nu este bine ceea ce s-a întîmplat iar dv. trebuia să interveniți mai de mult pentru îndreptarea situației. Mai aveți timp să faceți de acum înainte ceea ce trebuie. Relația actuală se pare că nu va duce la rezultate prea bune. Mai gîndiți-vă și dv.

PETRE B. Unele fapte arată că nu se mai poate reveni la situația veche. Din păcate însă, dv. nu cunoașteți cauzele care au dus la această schimbare de comportare. S-ar mai fi putut desigur îndrepta ceva. Ar trebui să încercați și nu să renunțați cu atîta ușurință la ceea ce a fost. Povestea nouă cu cinematograful este lipsită de sens și nu mai trebuie continuată. Nu este bine să stricați ceea ce au realizat alții.

HERERA I. — Ar fi bine să găsiți un mijloc mai practic de comunicație. Ne cereți foarte multe lucruri dintr-odată și nu vi le putem transmite prin intermediul acestei rubrici.

GETA S. — O carte cu acest subiect nu există. În schimb există mai multe cărți de sfaturi gospodărești generale de unde puteți extrage ceea ce vă interesează.

DIN TRICOT

De la stînga la dreapta:

— Bluză în dungi cu linia dreaptă și mîneca trei sferturi. La gît decolteul se termină într-un mic nod de cravată.

— Un alt model de bluză, dreaptă, garnitura colorată la gît și mai jos de talie imită o talie lungită care se termină în față cu o fundă.

— Rochie din jerseu în dungi colorate cu linia dreaptă și mîneca chimono. Un cordon fixat mai jos de talie, strînge lărgimea rochiei.

— Pentru teatru sau concert, o jachetă din jerseu tricotat cu fir. Este paspolată pe margini cu un bordaj fin din saten. O broșă frumoasă completează aspectul festiv al acestei jachete.

— Scampolo cu caracter sportiv, avînd croiala mînecii raglan, fularul degajat cu fenta lată închisă la doi nasturi.

— Bluziță de lînă pe corp cu mînecă raglan. Decolteul în formă de V și manșete încrustate.

Desene de Raia SOLOMONICA

Fotograful amator

Aparatul fotografic a început să fie folosit și îndrăgit de cît mai mulți oameni ai muncii. El este prezent la munte și mare, pe șantierele și ogoarele patriei și înregistrează pe peliculă continua transformare ce se petrece sub ochii noștri. Imaginile fotografice înregistrate formează albumul cu amintiri al fiecăruia dintre noi. Dar nu numai atît, aparatul fotografic dă posibilitate și celor lipsiți de talent pentru desen și pictură să aibe o activitate creatoare în domeniul reprezentării prin imagini a evenimentelor din viața lor. Un rol educativ și de folos puteți să-l dați copiilor dv. procurîndu-le un aparat de fotografiat pentru a se iniția în arta fotografiei.

Al treilea salon internațional de fotografii deschis în decembrie 1961 la București a arătat rolul creator și măestria fotoamatorilor din întreaga lume, iar nouă vizitatorilor care am urmărit miile de fotografii expuse ne-a umplut de satisfacție sufletească și ne-a dat un imbold în plus pentru a trece de la simpla fotografie de amintiri la fotografii de un înalt nivel artistic.

Pentru a executa imagini fotografice bune, ca începător, fie a vă perfecționa în arta fotografică, trebuie să țineți cont de următoarele recomandări:

1. Pentru un începător care nu a fotografiat nici odată, deci neinițiat, este bine ca aparatul cu care urmează să fotografieze, să nu fie din cele complicate. Aparatele cele mai bune în acest scop, sînt cele de tip „Box", ca: Optior, Deko Pioner, Pouva-Star, Perfecta II, Altissa Box VD, Smena-2 etc. Numai după ce v-ați inițiat în manipularea aparatului și deprins cu stabilirea corectă a elementelor aparatului (timp de expunere, diafragmă) puteți trece la un aparat mai complicat ca: Orizont, System Exa, Welti I C, Weltaflex, Belfoca, Liubitel-2, Moscova-5 etc. Atît pentru începători, cît și pentru fotografii amatori mai avansați, vom indica cîteva sfaturi foarte utile în reușita unor bune fotografii.

Alegerea compoziției subiectului. De la început trebuie să știți că reușita unei fotografii bune și expresive, care să incinte pe privitor, este condiționată de alegerea compoziției subiectului. Cadrul compoziției trebuie stabilit precis înainte de a.l fotografia. Alegînd un anumit peisaj pentru fotografiere, nu trebuie numai decît reprezentate planurile panoramice largi, dacă acest lucru nu este cerut de subiectul compoziției. În acest scop se elimină din cadrul fotografiei elementele inutile și care sustrag atenția privitorului de la elementul principal al subiectului.

Distribuția luminilor și a umbrelor pe obiectul de fotografiat: Importanța distribuției luminei și a umbrelor este capitală pentru crearea compoziției tonale a cadrului. Ea favorizează o percepere mai bună a subiectului fotografiat de către privitor. Expresivitatea unei fotografii de peisaj este dată de felul luminii. În funcție de luminare, același peisaj poate arăta vesel (senin) sau posomorît. Lumina cea mai comodă pentru fotografierea peisajelor este lumina solară, atunci cînd soarele se află lateral și nu prea sus. În acest caz, peisajul capătă relief și o anumită adîncime, scoasă în evidență de alternarea luminilor și a umbrelor. Poziția soarelui la zenith este puțin favorabilă pentru fotografierea peisajului. În acest caz, obiectele nu dau umbre, astfel că peisajul apare plat și neexpresiv, iar datorită marei străluciri a soarelui de amiază, întregul joc de lumină al fotografiei devine deosebit de contrast, imaginea își pierde plasticitatea, piesele din umbră devin neplăcute ochiului. De asemenea, nefavorabil este și atunci cînd soarele este în spatele aparatului fotografic. În acest caz, umbrele obiectelor cad chiar în spatele lor, astfel că sînt vizibile din punctul de unde vizează aparatul fotografic. Din aceste cauze imaginea devine plată, peisajul își pierde relieful. Fotografierea în zilele puternic înourate sau mohorîte, este defavorabilă deoarece umbrele subiectului pozat lipsesc iar fotografia devine cenușie și monotonă.

Este bine ca fotograful amator să aibe în trusa lui un filtru optic de culoare albastră sau maron, pe care îl va folosi la fotografierea în alb-negru, pentru verificarea tonalității compoziției subiectului. Peisajul privit înainte printr-unul din aceste filtre, apare într-o singură culoare, apropiindu-se de tonalitățile imaginii fotografiei alb-negru, făcînd astfel posibilă corectarea poziției de fotografiere.

Bucur STELIAN

Plămînul doare?

— Mă doare aici, în plămînul drept!... Cam în felul acesta încep unii pacienți să-și descrie suferința, mai ales acum, în plin sezon rece.

— Să vedem, spune medicul și își începe examenul.

Să vedem și noi.

Presupunem că am face o secțiune în torace, la locul unde doare. Întîlnim mai întîi pielea și țesutul celular subcutanat. Această primă zonă este într-adevăr sensibilă la durere. Mergînd mai în profunzime, străbatem peretele propriu zis al toracelui, cu coastele, mușchii și nervii intercostali. Și la acest nivel există sensibilitate dureroasă. Urmează pleura, cu cele două foițe ale ei: pleura parietală, care căptușește cușca toracică, și pleura viscerală, care îmbracă plămînul ca o cămașă. Pleura parietală este inzestrată cu o sensibilitate dureroasă foarte vie, pe cînd pleura viscerală este aproape insensibilă la durere. Am ajuns, însfîrșit, în plin țesut pulmonar. Aci nu există sensibilitate dureroasă conștientă. Așa se explică cum leziuni chiar grave și întinse, situate în profunzimea plămînului, pot să nu se trădeze nici prin cea mai mică durere.

Iată deci că plămînul nu doare. Numai dacă o leziune oarecare a plămînului se întinde la pleură, apare și durerea alături de celelalte simptome ale bolii.

Desigur, ceea ce interesează este nu de a corecta o greșeală de exprimare, ci de a ne fixa asupra unei atitudini raționale în fața durerii toracice — cum e corect să-i spunem.

Pornind de la un mic lunghi, se formează în imaginația unor persoane neavizate și dispuse la exagerări un tablou sumbru, cu gigantice și hidoase caverne, cu presimțiri tragice și referiri la soarta nefericitei Mimi din „Boema". Rezultă o stare psihică dăunătoare, și aceasta în mod absurd. Plămînul nu doare.

Cel mai bine este să încredințăm medicului misiunea de a descoperi cauza și de a ne indica ce avem de făcut pentru a scăpa de durere. Cauzele sînt destul de variate. Durerea poate proveni de la aparatul respirator, dar și de la peretele toracelui, de la coloana vertebrală sau chiar — prin iradiere — de la organe situate la o distanță apreciabilă ca spre exemplu, la femei, ovarul.

Dacă vrem să-i ajutăm medicului, este bine să supunem propria noastră durere unei observații calme și atente, în așa fel încît să putem relata limpede trăsăturile ei: dacă este puternică sau mai domoală; dacă seamănă cu durerea pricinuită de arsură; dacă este limitată la un singur punct sau mai întinsă; dacă are vreo legătură cu respirația, cu tusea sau cu unele mișcări; dacă se trezește sau se accentuează prin apăsarea la punctul dureros.

Trebuie precizat că nu se poate face o paralelă între intensitatea durerii toracice și gravitatea cauzei care i-a dat naștere. În nici un caz să nu ne indignăm dacă ni se spune că nu-i la mijloc decît o ușoară nevralgie intercostală, contrar aprecierilor noastre pesimiste.

Dr. AL. GH.

INVADATORII (III)

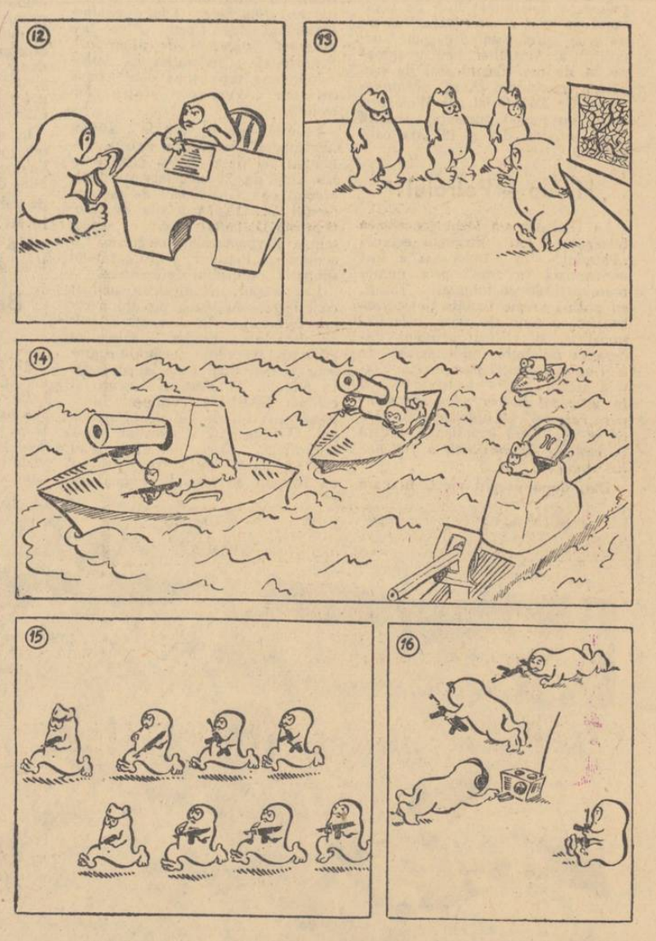

12—13. — Nu există decît o singură soluție: lupta pînă la nimicirea cotropitorilor
14. — Sînt mobilizate toate forțele navale...
15. — ...Și terestre
16. — Sînt trimiși cercetași

Text și desene: Raul JERCEA

DE VORBĂ CU UN MARE ARTIST

DAVID OISTRAH

despre violonistică, pedagogie și... dirijat

David Oistrah s-a situat prin sfera largă a preocupărilor sale artistice, ca și prin nivelul înalt al exigențelor de interpret și muzician multilateral, pe primul plan al prețuirii universale. El este cunoscut în cele două emisfere ale lumii, iubit și apreciat în marea sa patrie socialistă ca și în restul lumii, la Paris, Londra, New-York și Boston, pretutindeni unde a reprezentat, în sute de concerte, stilul fascinant prin măiestrie, profunzime și siguranță al școlii sovietice de vioară.

Pentru ascultătorii de muzică din țara noastră, concertele date zilele trecute în țara noastră au fost adevărate triumfuri artistice, de neuitat. În interpretarea Concertului de Beethoven, radiodifuzat și televizat, partenerul marelui violonist sovietic a fost maestrul George Georgescu. căruia arta genialului compozitor îi este atît de familiară.

Ne apropiem cu stinghereală și timiditate de David Oistrah, pentru că este un erou al muncii artistice și pentru că timpul său se măsoară cu alte valoare și alte unități decît timpul nostru, al celor care-i admirăm măiestria... După prima repetiție cu Filarmonica de Stat „George Enescu", maestrul sovietic, preocupat încă de muzica nemuritorului concert beethovenian, răspunde solicitării noastre, fixîndu-ne o întîlnire pentru a doua zi, la sala Palatului R.P.R.

Iată-ne în fața lui David Oistrah.

— Imi cereți o jumătate de oră ; e prea mult pentru mine, mai ales înainte de concertul care se va televiza și de recital...

— Mă voi strădui să fiu scurt, răspund și formulez prima întrebare : „Cum reușiți să împăcați imensele greutăți ale carierei de concertist internațional cu munca dv. de profesor la Conservatorul „Ceaikovski" din Moscova ? În ultima vreme, presa sovietică ne-a adus ecouri despre succesul concertului dirijat de dv. la Moscova, la 17 ianuarie...

Cum conciliați aceste trei activități muzicale ?

— Să începem cu dirijatul. Pentru mine el constituie deocamdată o plăcere de amator, căreia, în viitor, visez să-i acord mai mult timp. A fi însă concertist și pedagog, iată o treabă care nu-i deloc ușoară. În timpul stagiunii, împletirea celor două activități nu-mi lasă realmente nici o clipă de răgaz. Concertistica reclamă concentrare, acea „atitudine creatoare" de care vorbește Stanislavski ; pedagogia pretinde, dimpotrivă, o pătrundere continuă în personalitatea tinerilor artiști pe care-i călăuzești pe calea artei. Sufăr ori de cîte ori trebuie să-mi părăsesc elevii pentru a pleca în turneu și îmi trebuie un timp oarecare pentru a mă regăsi ca violonist. Totuși, contactul permanent cu tineretul artistic constituie pentru mine un izvor de satisfacții. În clasa mea lucrează tineri artiști cărora le împărtășesc din experiența mea artistică și pedagogică. Ei îmi oferă, în schimb, acel entuziasm contagios al tinereții, acea sete de cunoaștere, care mă mențin tînăr și entuziast ca ei. Aceasta constituie latura pozitivă a pedagogiei pentru un artist concertist.

Clipe de neuitat : concertul virtuozilor David Oistrah și Iehudi Menuhin, sub bagheta artistului poporului George Georgescu, dat la București cu prilejul primului Concurs și festival „George Enescu".

— Presa ne-a informat despre colaborarea dv. cu marii muzicieni ai vremii, cu Pablo Casals. Isaac Stern, Ormandy și alții. Cum priviți această activitate a dv. pe planul cooperării muzicale internaționale ?

— Scurtele mele întîlniri cu Pablo Casals, Isaac Stern, Yehudi Menuhin, reprezintă prețioase schimburi de idei și experiență, materializate în unele cazuri pe filigramul discului. Este vorba de personalități eminente pentru care nutresc admirație și iubire. Nu voi uita niciodată colaborarea mea cu George Enescu și cu Jacques Thibaut. De la asemenea maeștri am acut ce învăța. Pe noi, artiștii ne unește comunitatea unui nobil țel. Atunci cînd am colaborat cu marii artiști amintiți s-a întîmplat, în chip firesc, să realizăm muzică la cel mai înalt nivel. Subordonînd calitățile personale acestui țel comun, care este tălmăcirea autentică a muzicii, am obținut unele rezultate bune, cum este de pildă discul făcut împreună cu violonistul Isaac Stern și cu orchestra din Filadelfia dirijată de Eugen Ormandy, conținînd patru concerte pentru două viori și orchestră de Vivaldi. Pot spune că minunata muzică a maestrului venețian este încă aproape necunoscută.

Cu minunatul om și artist care este Pablo Casals, care m-a invitat la Prades, am realizat un concert de Trio-uri, colaboratorul nostru fiind pianistul Julius Katchen. Am interpretat, printre altele, Trio-ul în si bemol major de Schubert și Trio-ul, op. 70 în mi bemol major, de Beethoven. Munca de împrimare este, se știe, grea și obositoare. În colaborarea mea cu marii artiști treaba a mers însă, ușor, neașteptat de ușor.

— Maestre, în ultima vreme vi s-a decernat la Paris premiul „Grand prix du disque" pe anul 1961. Pentru ce imprimare anume ?

— Casa de imprimări „Le Chant du Monde" ne-a invitat în martie anul trecut, pe mine și pe violonistul Igor Oistrah, să imprimăm cîteva piese pentru două viori. Am ales Sonata pentru două viori, op. 56 de Prokofiev, un Duo în si bemol major de Haydn. Duetul în re major de Spohr și Sonatina pentru două viori de Honegger. Discul a apărut într-o prezentare atractivă, textul literar care explica muzica fiind semnat de compozitorul francez Francis Poulenc, de istoricul Marc Pincherle și de muzicologul sovietic Sviatoslav Prokofiev. Acest disc a fost distins cu marele premiu în noiembrie trecut.

— Ce imprimări ați făcut în ultima vreme în Uniune ?

— Printre cele din urmă este minunatul concert pentru vioară al lui Szymanovski, pe care l-am imprimat cu Orchestra Simfonică din Leningrad, dirijată de Zanderlink. La Moscova, în colaborare cu Orchestra Simfonică de Cameră, creată în urmă cu 5 ani și dirijată de excelentul violist Rudolf Barșai, am imprimat „Simfonia concertantă pentru vioară, violă și orchestră" de Mozart. Violist era chiar dirijorul R. Barșai. Cu această orchestră am cîntat și proiectez să cînt lucrări foarte variate ca stil, de la Bach, Pergolesi-Vivaldi și Mozart pînă la Stravinski.

Privesc la ceas și pun ultima întrebare :

— Cum se anunță participarea internațională la cel de al doilea concurs international „Ceaikovski", care se va disputa în primăvară la Moscova ?

— Competiția între tinerii artiști se anunță de pe acum bogată, datorită unei participări numeroase. Printr-o muncă intensă, pedagogii sovietici pregătesc grupurile concurenților. Pentru prima oară în cadrul concursului „Ceaikovski" se va dispuța și o competiție de violoncelisti. U.R.S.S. va prezenta un grup reprezentativ de tineri violoncelisti. Cu toții, pedagogi și concurenți, sîntem în așteptare, dar această așteptare înseamnă muncă intensă și continuă.

Maestrul se ridică și cu gesturi moi, dar atente, își sterge minunata vioară „Stradivarius", pe care o așează cu grijă în cutia ei capitonată.

Ne luăm rămas bun, cu gîndul la omul minunat și la artistul vesnic setos de desăvîrșire, a cărui modestie în fața artei este pe măsura marei sale arte.

A. HARALAMB

SPECTACOLUL

magazin

Pe gustul fiecăruia

„DISCIPOLUL DIAVOLULUI" la studioul Institutului „I.L.Caragiale"

Un triplu ascuțiș polemic stă la baza celebrei piese a lui Bernard Shaw, pe care studenții-actori ai clasei conduse de regizorul Ion Olteanu (lector Lucian Giurchescu) o interpretează pe scena studioului lor de teatru.

Situîndu-se deschis de partea cauzei libertății, în numele cărela poporul american s-a ridicat la luptă împotriva jugului imperiului britanic în ultimele decenii ale secolului al XVIII-lea, marele dramaturg persiflează cu sarcasm în primul rînd trufia distinsă și snobismul manierat al reprezentanților militari ai Marii Britanii (generalul Burgoyne, maiorul Swindon, sergentul englez trimisi să reprime revoluția americană. În al doilea rînd, Shaw ironizează subtire intemperanța puritană, filistinismul și devotiunea bigotă a unei întregi categorii de americani-calicoși de felul doamnei Dudgeon, sau al cumnatilor ei Titus și William Dudgeon. În sfîrșit - respingînd o viziune romantioasă asupra trecutului, sentimentalismul dulceag al dramelorlor istorice la modă spre sfîrșitul veacului trecut - autorul a scris o falsă melodramă, în care regulile consacrate ale genului sînt astfel manevrate încît realitățile polemică scînteietoare cu tot ce e normă și convenție teatrală burgheză desuetă.

Spectacolul lucrat de studenții Institutului se distinge printr-o maturâ și judicioasă valorificare a sensurilor textului, piesa fiind interpretată cu vervă, într-un ritm alert și cu vigoarea satirică proprie teatrului lui Shaw. Viitorii actori alcătuiesc o echipă omogenă, cu un stil de joc bine armonizat, vădind o îndrumare atentă și o înțelegere a substanței rolurilor încredințate. Desigur succesul aparține deopotrivă întregii clase și profesorilor, nefiind însă de prisos o menționare specială pentru Valeria Pescu (discipolul diavolului Cornelia Zorlescu (Doamna Dudgeon), Henri Baranga (generalul Burgoyne). Cristina Deleanu (Judith Anderson), Mihai Dobre (unchiul William și, apoi, Swindon), Eugen Harizomenov (notarul).

M. LUPU

„NĂPASTA" de Sabin Drăgoi, la Teatrul de Operă și Balet

Teatrul de Operă și Balet din Capitala țării și-a îmbogățit repertoriul romînesc cu „Năpasta" de Sabin Drăgoi, maestru emerit al artei și Laureat al Premiului de Stat.

Libretul operei se bazează pe drama binecunoscută a lui I. L. Caragiale, a cărei acțiune se desfășoară în lumea întunecată a satului de altădată. În transpunerea muzicală a dramei, compozitorul a folosit pe larg intonațiile și ritmurile bogatului nostru folclor, făurindu-și astfel un limbaj adecvat mediului social în care este localizat conflictul.

Meritul deosebit al partiturii constă în caracterul individualizat al rezitativelor, îăurite pe temeiul stilului „parlato" al baladelor noastre populare.

De o deosebită valoare artistică sînt scenele de masă, care prilejuiesc compozitorului ampla folosire a ansamblului coral. Corurile din opera „Năpasta" sînt printre cele mai expresive pagini ale partiturii.

A. H.

„SUB CUPOLA ALBASTRĂ" A CIRCULUI

Un spectacol de circ care începe destul de bine — uvertura este armonioasă și cu mult mai puțin zgomotoasă decît la alte reprezentații de acest fel. Dar „Sub cupola albastră" răsună și alte melodii frumoase și, lucru deosebit de îmbucurător, unele inspirate din muzica noastră populară (orice perseverență pe această linie nu poate decît să fie binevenită).

E firesc însă ca sub cupola noii clădiri a Circului de Stat să aibă în primul rînd cuvîntul artiștii de circ. Se cuvine, de aceea, să începem prin a vorbi despre trupa Max Huterer, care în toate apariițiile sale („Salturi la bascula", „Voitîi în mîini") dovedește o îndrăzneală care nimește și încîntă spectatorii (bineînțeles, după ce și-au potolit bătăile inimii). Vertiginoase zboruri prin aer și aterizări, fie în brațele unui partener care închipuie virful unei piramide umane, fie într-un cuvînt scaun aflat la capătul unei prăjini de cîțiva metri dovedesc o precizie ireproșabilă a executiei, talentul, dar și tehnica superioară a acestor acrobați.

Emoții (am impresia că la un spectacol bun de circ publicul trebuie să ședeze cel puțin jumătate din cutezanța artiștilor) produce și numărul de dresură al lui Ionel Gheorghe. Regretînd că în ultimele spectacole ale circului asemănătoare de dresori cu animale sînt atît de rare, nu putem să nu declarăm însă că felul cum lucrează Ionel Gheorghe cu temerarii săi lei face... toți banii. Au plăcut și apariițile acrobaților Trio Cseghedy și evoluțiile la mare înălțime ale trupei de trapeziști Banea, Casian, Cristea Cucuță, Noracea, precum și exercițiile îndrăznețe ale cvartetului Stelian. Dacă numărul de iluzionism ale celor doi Ferini și celor doi Retas au fost apreciate, au plăcut și jonglerile grupului Bocan.

În concluzie : luate separat, numerele noului spectacol de circ sînt agreabile. În ansamblu însă, se simte lipsa unei concepții coordonatoare, adică a unei reții pricepute. E păcat. Noua clădire a circului oferă artiștilor și regizorilor minunate posibilități pentru desfășurarea vervei și fanteziei creatoare în domeniul acestei arte, atît de iubite de publicul nostru.

B. DUMITRESCU

Jubileul piesei „Vlaicu Vodă"

La 12 februarie se împlinesc o sută de ani de la nașterea lui Alexandru Davila și totodată 60 de ani de la primul spectacol cu drama sa istorică „Vlaicu Vodă", jucată pe scena Teatrului Național. În decursul anilor, rolul titular din piesa lui Alexandru Davila a fost interpretat de Constantin Nottara, (în seara premierei din 12 februarie 1907), Aristide Demetriade, Zaharia Birsan, George Calboreanu și George Vraca.

Cu prilejul acestei aniversări, Teatrul „Constantin Nottara" va relua, într-o nouă montare, spectacolul cu piesa „Vlaicu Vodă" în regia maestrului emerit al artei Ion Sahighian. Rolul titular va fi deținut de artistul poporului George Vraca. Astfel se vor celebra, totodată, și cele 400 de reprezentații date cu această piesă.

Întîlnire nepreväzută cu Charlie Chaplin

E greu să întîlnești un om care să nu cunoască și să nu iubească creația lui Charlie Chaplin. Vă închipuiți bucuria de care este cuprins cineva cînd are ocazia să-l cunoască personal pe marele artist. Această bucurie a trăit-o un grup de turiști sovietici care, mergînd de la Singapore la Djakarta, a aflat că în același avion se află și Chaplin cu soția și cu doi copii. După cum povestesc turiștii sovietici într-un articol apărut în revista „Sovietski ekran", ei au rugat că i se transmită lui Charlot că niște excursionisti sovietici ar vrea să facă cunoștință cu el. Răspunsul nu s-a lăsat așteptat : „Cu multă plăcere !"

Și iată — povestesc turiștii — ne aflăm în salonul avionului. Conducătoarea delegației, Ninel Ivanovna Maslova, ne-a prezentat lui Charlie Chaplin. Chaplin, la rîndul său, ne-a făcut cunoștință cu membrii familiei sale. Apoi a ascultat cu mare interes ce i-au relatat tovarășii noștri despre viața și preocupările lor.

Fiica lui Chaplin, Geraldina, care are 15 ani, ne asculta cu ochii larg deschiși. Chaplin, care întreprinde o călătorie în jurul lumii, era în drum spre Indonezia. Tocmai a terminat cartea de amintiri despre viața și cariera sa artistică și acum se recreează împreună cu familia sa. Soția lui Chaplin — o femeie modestă, frumoasă și tăcută — asculta și ea cu interes schimbul de impresii. Despre cîte n-am discutat în aceste două ore ! Înainte de toate, desigur, despre Chaplin, despre rolurile și despre filmele sale. Auzind că ne-a plăcut mult filmul „Luminile orașului", Chaplin a spus că lui, de asemenea, îi place cel mai mult dintre toate filmele sale, deoarece îl soco-tește la fel de realizat ca și filmul „Dictatorul".

— Există multe mijloace de a lupta împotriva fascismului, a spus el, și considerăm că filmul „Dictatorul" a contribuit la lupta antihitleristă.

Se înțelege că am întrebat care este părerea lui Chaplin despre ultimele filme sovietice. El văzuse „Balada soldatului" și ne-a spus : **„E un film emoționant și foarte, foarte uman".** În legătură cu „Balada soldatului", el și-a amintit de unul din filmele sale antirăzboinice și a început să interpreteze rolul său în acest film. I-am povestit lui Chaplin despre Festivalul filmului de la Moscova. S-a interesat de rezultatele acestuia și ne-a rugat să-i povestim despre filmul „Insula", pentru că atunci cînd a fost în Japonia nu a avut ocazia să vadă decît filme comerciale sau, cum le spune el, „gen coca-cola". Amintindu-și de filmele sovietice, Chaplin a apreciat mult filmul-balet „Romeo și Julieta". S-a declarat plin de admirație pentru arta Galinei Ulanova și și-a afirmat părerea de rău că n-a avut niciodată ocazia s-o vadă pe scenă. Ne-a povestit, apoi, cu mult umor, cum a făcut cunoștință cu celebrul balerin rus Nijinski. Chaplin l-a invitat pe acesta la dinsul încercînd toată seara să-l înveseleacă. Dar Nijinski nici n-a zîmbit măcar și, plecînd, a spus : **„Am petrecut o seară minunată. Imi permiteți să vin și mîine seară?"**

Temîndu-ne să nu-l obosim pe Chaplin, am vrut de mai multe ori să ne retragem. Dar el ne-a reținut, spunînd că este bucuros de această discuție plăcută și interesantă.

— Sînt de-acum bătrîn — a spus el — și întîlnirile oficiale mă obosesc. Am trecut de vîrsta cînd e ușor să fii diplomat.

Discuție fructuoasă între deținătorii aceluiași rol : artistul Emil Liptac de la Teatrul Național „I. L. Caragiale" și artistul amator Ion Folea.

ACELAȘI ROL...

Într-o seară, în sala Teatrului Național „I. L. Caragiale"... Un spectator tînăr și preocupat a venit cu mult înainte de începerea spectacolului cu piesa „Oamenii înving" de Al. Voitin, fiind în timpul desfășurării reprezentației poate cel mai atent dintre toți și plecînd printre cei din urmă... Spectatorul acesta își luase chiar niște notițe.

...Într-o după amiază, în sala de teatru a Uzinei de aparate de măsurat și control Bucuresti...

Un spectator a venit cu mult înainte de începerea spectacolului cu piesa „Oamenii înving" de Al. Voitin, fiind în timpul desfășurării reprezentației poate cel mai atent dintre toți și plecînd printre cei din urmă...

Cine sînt acești doi spectatori despre care vorbim ? Să vă recomandăm dragi cititori: gravorul mecanic Ion Folea și artistul Teatrului Național Emil Liptac.

...La Uzina de aparate de măsurat și control Bucuresti, în care Ion Folea lucrează încă de pe vremea cînd era ucenic, de pe vremea cînd avea vîrsta de 16 ani, s-a hotărît să se pună în scenă piesa lui Al. Voitin cu care echipa artistică să participe la Festivalul bienal de teatru pentru amatori „I. L. Caragiale". Iar lui, gravorului mecanic Ion Folea, care de mai bine de opt ani activează în formația de teatru a uzinei, i s-a încredințat unul dintre rolurile principale, rolul ceferistului Axinte.

...Emil Liptac, interpretul ceferistului Axinte din spectacolul pe care-l reprezintă prima scenă a țării, aflase de la Casa creației populare, în dimineața acelei zile, că artiștii amatori ai Uzinelor de aparate de măsurat și control Bucuresti au premiera cu „Oamenii înving". Actorul, care și-a început activitatea teatrală tot ca artist amator și care și astăzi este un bun prieten și sfătuitor al celor care au atracție pentru arta dramatică, era dornic să vadă cum s-a montat acest spectacol, era chiar nerăbdător să-l cunoască, pe scenă și în viață, pe cel care avea să interpreteze rolul ceferistului Axinte, același rol pe care-l interpretează și el...

În aceste împrejurări s-au căutat și s-au cunoscut Ion Folea și Emil Liptac.

— Îmi place cum ai jucat, îi mărturisește cu simplitate, artistul Național, artistului amator. Ai destule calități care să-ți permită să susții într-adevăr rolul acesta pe cît de frumos pe atît de greu și de complex.

— Vă mulțumesc... Spuneți-mi însă ce îmbunătățiri pot aduce jocului meu ?

— Caută, în străduințele dumitale, să redai mai veridic marea valoare sufletească a lui Axinte, tenacitatea lui, forța luptătorului din ilegalitate cu răspunderea și înțelegerea deplină față de evenimentele petrecute.

— Printr-un studiu mai aprofundat, în continuare, al piesei și al rolului cred că voi reuși. Vă rog să-mi vorbiți deschis, ca între... actori, ce ați mai remarcat în legătură cu interpretarea rolului ?

— Am observat, de pildă, că unele mișcări nu le duci pînă la capăt... Caută ca tot ceea ce faci în scenă să aibă un scop precis. Mi se pare că nu gradezi, în suficientă măsură raporturile pe care le ai cu celelalte personaje. Într-un fel trebuie să vorbești cu Rada, de pildă, și într-altfel cu profesorul doctor...

...Am asistat cum între actorul Teatrului Național și artistul amator s-a purtat o interesantă convorbire, plină de învățăminte; o convorbire sinceră, prietenească.

Sandu NAUMESCU

REFLECTOR

De vorbă cu o peliculă

NOI : Ne-ați oferit timp de un ceas și zece minute filmul lui Popescu-Gopo, „S-a furat o bombă". Ce puteți să ne spuneți despre el ?

PELICULA : Oricine trebuie să recunoască mai întîi că folosindu-se de un obiect atît de respingător, cum e bomba, cineastul a reușit să transmită nu numai rominilor, dar și oamenilor din întreaga lume, un mesaj de pace.

NOI : Ce credeți despre ideia scenaristului de a interzice cu desăvîrșire personajelor sale să vorbească ?

PELICULA : Decît multe vorbe în gol, mai bine fapte pline de înțelepciune. Apoi nu uita că atît zgomotele, cît și muzica lui Capoianu, ca totdeauna, excelentă, au spus mai mult decît orice fraze...

NOI : Sîntem de acord. În ceea ce ne privește, am găsit că regizorul începuse excelent...

PELICULA : Iată o rezervă. Cum, adică începuse?

NOI : Filmul are secvențe excelente, unele de o poezie remarcabilă : cum ar fi aceea a privirii vitrinei cu amoroaș roșitor sau plimbarea în jurul bazinului sordid, în care luna aruncă văpăile sale...

PELICULA : Dar de vînătoarea din helicopter ce ai de spus ? Dar despre simbolul delicat al florii primejduite de apariția celor ce aduc cu niște scafandri ?

NOI : Ai dreptate, nu uitam nimic, nu te îngrijora...

PELICULA (pornită) : Dar de delicata dublare a chipului fetei din autobuz cu Un înger de fată ?

NOI : Dacă n-ai răbdare !

PELICULA : Las' că vă știu eu pe oamenii ăștia care strîmbă din nas la orice lucru, căutînd nodul din papură...

NOI : Fiind o persoană importantă, nu pot să te opresc de a-mi face reproșuri, dar nici să-ți trec peste cusururi nu pot.

PELICULA : Te ascult, deși eu vorba ca eu să-mi spun părerile...

NOI : Admiți că repetarea unor gaguri cunoscute în general, n-aduce ceva nou ?

PELICULA : Ce ne facem cu parodia, atunci ? Gopo a vrut să satirizeze un mod de viață, destul de compromis.

NOI : Satira devine colosală în scena spargerii safe-ului care adăpostea bomba, pentru că în urletele sirenelor de alarmă, lipsa de grabă a spărgătorului făcea un efect formidabil. Chiar defilarea gărzilor de pazari, cu acel mers mecanic și cu îmbrăcămintea aceea bine gîndită, avea pecetea marelui umor, dar...

PELICULA : Știu, ai să-mi spui că scena dezbrăcatului putea să lipsească, nu pentru că e indecentă, ci pentru că e exterioară...

NOI : Ca și secvența dansului șefului de bandă, cu totul inutilă. Pe urmă e vorba și de o anumită inconsecvență a gîndirii. Cine și de la cine fură bomba, și de ce ? Pe urmă parcă-i mai trebuia ceva filmului. Vezi, dumneata, ideile cer idei mai mari, dacă vrei să le înfrunți...

PELICULA : Să nu fim chiar atît de pretențioși...

NOI : Nu pretindem totdeauna capodopere. Încercarea lui Gopo are merite deosebite și sîntem siguri că se va bucura de un mare succes (nici nu era greu să facem un asemenea prognostic, cînd casele de bilete sînt luate cu asalt). Ceea ce am spus, sînt numai niște sugestii.

PELICULA : Am să te spun lui Gopo...

NOI : Nici n-am vrut altceva...

Eugen BARBU

LA TEATRUL MUNCITORESC C. F. R. - GIULEȘTI

Scena — seara și dimineața

În ultimul timp, Teatrul Muncitoresc C.F.R. a îmbrăcat de trei ori haina festivă a premierei. După valoroasa lucrare sovietică **„Flori vii"** de N. Pogodin și interesanta piesă originală a lui Ștefan Berciu **„Oameni și umbre"**, teatrul din Giulești face să trăiască în fața spectatorilor bucureșteni eroii comediei lirice **„Fata cu pistrui"**, de A. Uspenski.

Cum este și firesc, munca de pregătire a noilor spectacole continuă. În fiecare dimineață au loc repetițiile altor două piese. Prima este o lucrare din dramaturgia contemporană maghiară de Feher Clara, **„Măria Sa bărbatul"**, o satiră la adresa bărbaților care au atitudini „tiranice" în viața de familie. În fruntea distribuției se află Costel Gheorghiu, Eugenia Bădulescu, Maria Pătrașcu, Paul Ioachim, Iarodara Nigrim, Traian Dănceanu, S. Mihăilescu-Brăila, Cornei Vulpe, Alexandru Vasiliu, Mihai Constantinescu. Regia artistică : Geta Vlad.

A doua premieră care va vedea lumina rampei este una din piesele dramaturgului italian Luigi Squarzina : **„Romagnola"**, o puternică șarjă antifascistă. Eroii piesei sînt pictorul Michele și Cecilia, o fată din Romagna, provincie unde s-a desfășurat o puternică luptă antifascistă Însăși viața îl ajută pe Michele să înțeleagă care-i este datoria; el respinge banii oferiți de fasciști pentru tablourile lui și se alătură mișcării de partizani. Tratînd o serie de aspecte ale luptei de eliberare de sub jugul nazist din Italia, piesa are puternice accente actuale, mobilizînd la luptă împotriva reînvierii fascismului, pentru pace. Sub pacheta regizorală a lui Mihai Dimiu se pregătesc să dea viață eroilor lui Squarzina : Ion Gheorghiu, laureat al Premiului de Stat, Dana Comnea, Ștefan Mihăilescu-Brăila, Ion Vilcu, Grațiela Albini, C. Lungeanu, Corado Negreanu, Ștefan Bănică, Kitty Mușatescu, Paul Ioachim, Titu Velea, Alexandru Vasiliu.

Iată încă două spectacole așteptate cu nerăbdare de publicul teatrului.

Sandu MARIAN

Maria Pătrașcu și Mircea Onceanu într-o scenă din spectacolul „Fata cu pistrui".

Pe scena Ansamblului S. P. C.

„Țara întreagă în cînt și joc"

Caracteristic la spectacolul „Țara întreagă în cînt și joc" sînt aspectele muzicale ale folclorului nou, care a fost culeș și adus pe scenă din toate regiunile țării. Menționăm în primul rînd „Nunta în gospodărie" scenariul și coregrafia de Petre Bodeuț, artist emerit și muzica de Viorel Doboș, laureat al Premiului de Stat.

În fața spectatorilor se desfășoară unei noi familii în condițiile vieții de astăzi. Au dispărut toemelile socrilor pentru zestre, bocetele miresei, iar în locul lor trăiește bucuria dragostei și orizontul luminos al unui trai sigur și îmbelșugat. Călătorim cu ansamblul S.P.C. în toate regiunile țării... Asistăm la îndrăcita hațegană din Făgăraș, plecăm apoi pe meleagurile dobrogene (dansuri și cîntece dobrogene coregrafia : Eugenia Popescu-Județ) ne oprim în noua Moldovă (cîntece interpretate de Aurel Ionită). Nu rămîne nici o regiune care să nu ne ofere bogăția și varietatea costumelor, a dansurilor și a cîntecelor. Un merit al reușitei spectacolului revine interpreților Ana Balaci, Ana Pop-Corondan, M. Rareș, Ștefania Stere Lăceanu și întregului colectiv de dansuri, din care menționăm pe Alexa Avrămoiu, Victor Ianculescu, Elena Chiose, Floricica Constantinescu etc.

Impun spectatorilor ținuta și stilul coregrafic al spectacolului, care aduc o preocupare nouă în creația folclorică.

Ceferistul Axinte în interpretarea lui Emil Liptac

Același rol în interpretarea artistului amator Ion Folea

JOCURI DISTRACTIVE

ORIZONTAL ŞI VERTICAL

Completaţi în aşa fel cele 36 de căsuţe (cu cifre între 1 şi 36), încît fiecare rînd orizontal şi vertical să totalizeze 111. Vi se pare uşor ?...

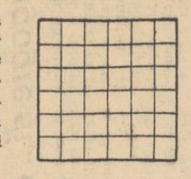

UN METRU

Fiecare chibrit este lung de 4,5 cm. Cum trebuie să se procedeze pentru a forma din 17 chibrituri un metru ?

ORDINEA CIFRELOR

La capetele a cinci diametre au fost scrise toate numerele întregi de la 1 pînă la 10 aşa cum se vede în desenul de mai jos. În această situaţie nu-

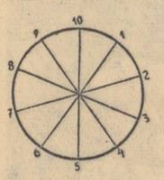

mai într-un singur caz suma a două numere învecinate este egală cu suma numerelor învecinate opuse şi anume : 10+1=5+6. Aşezaţi numerele de mai sus astfel ca **suma oricăror două numere învecinate să fie egală cu suma celor două numere opuse corespunzătoare.** Problema cere mai multe soluţii. Ştiţi cumva şi cîte ?

Soluţiile jocurilor apărute în numărul 225

CÎNTĂRIRE

Prima cîntărire : zahărul se împarte în două părţi egale a cîte 4,5 kg fiecare (cîntărirea se face fără greutăţi). A doua cîntărire : una din părţi este împărţită încă o dată în 2 jumătăţi a cîte 2,250 kg. A treia cîntărire cu ajutorul greutăţilor se scot 250 g din oricare din ultimele două jumătăţi. Rămîn 2 kg.

DIN CHIBRITURI

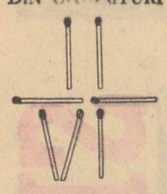

NUMĂRUL 20

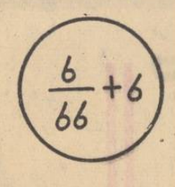

CU SOŢ SAU FĂRĂ SOŢ

Problema se poate rezolva în 24 de mutări. Ordinea succesiunii lor este următoarea : (de fiecare dată trebuie mutată piesa de deasupra)
1—A; 2—B; 3—C;
4—D; 2—D; 5—B;
3—B; 1—B; 6—C;
7—A; 1—A; 6—E;
8—C; 1—C; 5—A;
1—A; 3—A; 1—A;
6—C; 8—B; 6—B;
2—E (sau C); 4—B;
2—B.

DE UNDE ?

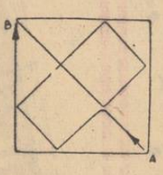

GRUPAREA NUMERELOR

(1, 8, 15 d = 7) ; (9, 11, 13 d = 2) ; (2, 7, 12 d = 5) ; (3, 4, 5 d = 1) ; (6, 10, 14 d = 4).

DIN EXPOZIŢIA DE CARICATURI A LUI H. LERU

Pe-atunci, în cioburi de epocă,
Trei magi politici au venit
Să plămădească-o nouă cocă
Din aluatul putrezit !

La RIAS, năimiţii fac
Ca nişte raţe : mac, mac, mac!
Sînt vechi minciuni, dolarii-s noi,
Sau mai exact — e-un... mac...
mac... Cl.oy !

MILITARIŞTII : — „Soarta noastră este strîns legată de N.A.T.O.".

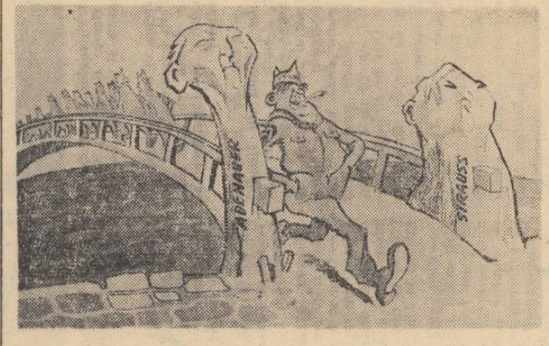

Sînt capete, cei doi bărbaţi,
Dar capete... de pod, pe unde
Pot trece noii cruciaţi
Spre groapa ultimei secunde.

Dar tot efortul lor e jalnic
Talazurile de popoare
Pe fluviul păcii duc năvalnic
Catargul vremii: Dezarmare !

AUREOLA FARISEULUI

(această lucrare a fost distinsă cu diplomă de onoare la expoziţia internaţională „Pacea lumii" Berlin 1959).

Iar doctor Erhard, ca o piază,
Din loc în loc, din ceas în ceas,
Pe cetăţean îl tot pompează
Şi-i scoate bani chiar şi pe nas !

Zadarnic vreţi să înfruntaţi
Al vremurilor nou curent.
Zadarnic, domnilor „cruciaţi";
În faţa voastră e-un torent !

Versuri : I. BERG

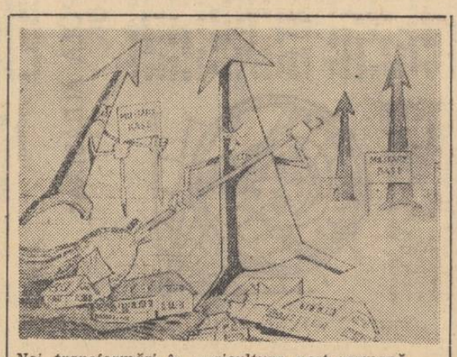

Noi transformări în agricultura vest-germană.

REBUS-MAGAZIN

Incălţăminte

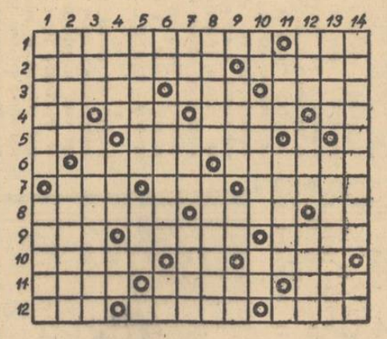

ORIZONTAL : 1) A cîntat în balada „Noapte de mai" soarta unui „sărman cizmar" — Suportul călcîiului. 2) Autorul versurilor „Se coceau pe vatra sură două turte în cenuşă / Un papuc e sub o grindă, iară altul după uşă" — Iubită. 3) Diminutiv masculin — Din neamul oscilor — Program. 4) Idem — Lucrez pămîntul cu sapa — „Cizmarul şi cămătarul" din fabula lui La Fontaine. — Soare. 5) Manechinul încălţămintei — Adevăratul nume al lui Tirso de Molina, autorul piesei „Don Gill de ciorap verde". 6) A ului — Incălţăminte de casă (pl.) 7) Circa — Poftă de joc — Partea urzelii dintre iţe şi sulul de dinapoi. 8) Rest din lemnul de armare — Meşter care lucrează oale — Pronume. 9) Atribuţie — A întesa — Locuinţe. 10) A izbucni — Consoane — „Galaction, autorul romanului „Papucii lui Mahmud". 11) Dumneata — Scriitor contemporan — Pornim cu el spre ţărmul viselor. 12) Musafir al pantofilor găuriţi — Scriitor spaniol, autorul piesei „Minunata pantofăreasă" — Poet ardelean, creatorul poeziei şi personajului „Ion Sfîrleazăopinci / Şi poartă ghete copiii lui, tus-cinci".

VERTICAL : 1) Pantofi pentru sport — Preparat pentru cosmetica încălţămintei de piele. 2) Satul lui Darie din romanul „Desculţ" de Zaharia Stancu — Cămaşa piciorului. 3) Conifer — Poet muncitor, cizmar de meserie. 4) Personaj din piesa „Don Gill de ciorap verde" de Tirso de Molina — Culcuş — Vîrful unui pantof ! 5) A povesti — Se folosesc la cusutul încălţămintei. 6) Consoane — A repara pantofii — Toc fără toc ! 7) Nimfa pădurilor — Cîmp cu cereale — Limpede. 8) Cea mai mică pasăre de la noi — Autorul poeziei „Nunta Zamfirei", la care „S-a-ntins poporul adunat / Să joace-n drum după tilinci : / Feciori la zece fete, cinci / Cu zdrăngăneii la opinci / Ca-n port de sat". 9) Cauciuc natural din care se fac tălpi pentru încălţăminte — Luni ! — O rămăşiţă de gheată ! 10) Umed — Apa în care a căzut Creangă cînd i-au alunecat ciubotele pe punte — Jumătate de gumă ! 11) Grup de albine în căutarea unui adăpost — A gara. 12) „... şi dulgher", operetă de Lortzing, în care se află „Dansul saboţilor" — Lovitură de picior la fotbal — Deosebit 13) Cîinele căruia iepurele i-a furat ciubotele în povestea lui C. Gruia. — Ţinutul Crişurilor 14) Autorul schiţei „Vizita". în care Ionel a turnat dulceaţă în şoşonii unui musafir. — Zar. —

Sofia BUCURESCU

ZORI DE ZI

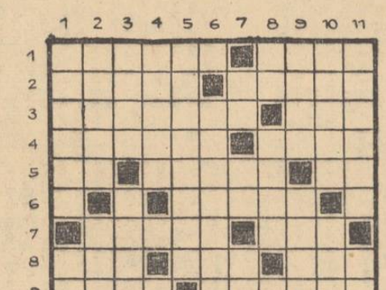

ORIZONTAL : 1) Vestitorii zorilor — Vestitoarea zorilor. 2) Prin viu grai (fem.) — A zori. 3) Zori — Sportul cu arma. 4) Poet sovietic, autorul poeziei „Scoală-mă în zori de dimineaţă" — Micul deşu (pl.). 5) Vocală dublă — Plasă de prins peşte — În cursul dimineţii. 6) „Bună dimineaţa!" 7) Înroşeşte zarea dimineţii — 9 dimineaţa. 8) Localitate în R. P. Ungară — Măsură de timp (pl). — Diminutiv feminin. 9) Localitate în U.R.S.S. — Anotimpul dimineţilor cu brumă. 10) De dimineaţă. — Din nou. 11) Îşi începe dimineaţa cursurile — Neplăcută la gust.

VERTICAL : 1) Ţara dimineţilor liniştite — Zori de zi (pl.) 2) Se trezesc dimineaţa reîncepîndu-şi activitatea — Antonim cu matinal. 3) Locuinţe — Însemnări. 4) Învelitoare ceramică — Cenuşiu. 5) „...în zori", film sovietic — Nichel. 6) De neînlăturat (fem.) 7) Consoane — Soare — Ambarcaţiune sportivă. 8) Alifie — Culoare, 9) Scadenţe — A compus valsul „Zorile". 10) Păsări exotice — Bricheţă primitivă. 11) Cheamă dimineaţa pe muncitori la lucru, — „Ziua ninge. noaptea ninge, dimineaţa ninge..., / Cu o zale argintie se îmbracă mîndra ţară" (V. Alecsandri — „Iarna").

S. RADU

Poşta rebus

GH. MIRZANCA — Bucureşti : Am dori să treceţi într-o simbătă dimineaţa pe la redacţie.

DUMITRU BUJDOIU — Curtea de Argeş : Ne-au sosit cu întîrziere Reveniţi.

N. MUNTEANU — Bucureşti : Se reţine.

Ing. IOAN ENE — Lupeni : Se reţine.

POŞTA REDACŢIEI

ALECU ION — Constanţa : Desenele dv. dovedesc că ştiţi să stăpîniţi destul de bine creionul, aceasta fiind desigur o calitate pe care trebuie să o cultivaţi. Lipsa mare a desenelor este însă aceea că umorul nu reiese din ele şi nici chiar măcar din dialog. Or, lipsa unui asemenea important element le scade considerabil valoarea. Vă recomandăm să vă străduiţi a da mai multă consistenţă laturii umoristice.

MIRCEA MARTIN — Timişoara : Imitaţia — se spune — că n-are valoare. Aceasta nu însă în general, căci sînt şi imitaţii de valoare. Nu în categoria de mai sus se încadrează însă „Scrisoarea unui student de la agronomie". Expresiile folosite aici sînt puţin măgulitoare pentru acel student care îşi vede de învăţătură, cu constînciozitate. Ştiţi şi dv. că se pot scrie lucruri bune, fără a se aborda pastişarea.

A. CODREANU — Bucureşti : Vă răspundem mai simplu decît vă închipuiaţi şi anume publicîndu-vă epigramele.

UNUI OSPATAR CE A REFUZAT BACŞIŞUL.

De gestul tău profund mişcat,
— De ce refuzi ? l-am întrebat
A motivat zîmbind senin :
— Tovarăşe, e prea... puţin.

UNUIA CE DISCUTA ÎN ŞEDINŢA FARA A ARATA CONCRET CE TREBUIE FACUT

Colegii cînd l-au dojenit
Că discutînd nu dă soluţii,
El întrebă nedumerit :
— Păi ce, nu sîntem la... discuţii?

C. NICOLESCU — Bucureşti : Fabula „Îngîmfatul" nu excelează prin nimic original, nici ca idee, nici ca stil.

Încercaţi-vă pana pe versante literare unde sînteţi mai sigur de reuşită. Care anume ? Dv. ştiţi mai bine.

D. NEICU — Bucureşti : Ca elev ai desigur prilejul să te prezinţi la diverse examene. La examenul literar ce l-ai dat cu poeziioarele trimise, nu ai reuşit. Ceea ce vrei să spui sînt naivităţi, încercări de care vei rîde cînd vei ajunge mai mare, poate chiar la anul cînd vei ajunge în ultimul an al şcolii medi. Studiază mai mult şi cere sprijinul celor competenţi. Între aceştia este bine să fie şi profesorul de limba română ce vă predă la şcoală.

G. CRIŞAN — Craiova : Epigramele dv. sînt nişte poveţe în patru versuri. Sarea şi piperul de care vorbeaţi, criticînd un umorist, să ştiţi că trebuie să se găsească şi în bucătăria unui epigramist. Aşa că, luaţi măsuri de aprovizionare.

PAVEL BUCŞA — Bucureşti : De acord cu dv.

Nu-i bogat acela care
Are bani de nu-i mai ştie,
Ci-i bogat acel ce are
O comoară... de soţie.

De acord cu dv. privind pe acel sportivi ce se îngîmfă după ce obţin cîteva victorii :

În castel de glorie
Azi făcut-aţi pasul
Capul sus, deci, tineri
Însă nu şi... nasul.
Cu celelalte epigrame... aţi înţeles. Nu sîntem de acord.

NINA GHEORGHIU — Bucureşti : Ca să deveniţi cîntăreaţă, nu este o imposibilitate. Trebuie însă să vă pregătiţi temeinic pentru aceasta, urmînd cursuri de specialitate. Nu trebuie deci să ocoliţi conservatorul, fiindcă succesele temeinice nu se obţin uşor, ci prin muncă asiduă. Adresa Uniunii Compozitorilor este Calea Victoriei nr. 141.

ALFA — Bucureşti : La rubrica unde vreţi să colaboraţi nu se publică decît un singur material şi acela semnat de un singur autor — acel care şi-a asumat răspunderea de a o duce săptămînă de săptămînă. Ca atare, în asemenea caz, nu vedem posibilitatea publicării altor articole. Vă explicaţi deci de ce nu au apărut pînă acum articolele.

C. VELESCU — Bucureşti, str. Cpt. Mircea Vasilescu nr. 25, raionul N. Bălcescu : V-am publicat adresa pentru a folosi doritorilor de a cumpăra colecţia revistei „Magazin" de la început şi pînă astăzi.

PAUL HASAŞIU — Tîrnăveni. Credeam că în disputa epigramatică dintre cei doi cititori veţi interveni şi dv aducînd o contribuţie mai substanţială. Epigrama adresată celor doi nu este epigramă. Aşteptăm să ne trimiteţi lucrări mai de valoare şi, dacă nu o să uitaţi, şi acele observaţii despre „Caleidoscopul" nostru.

T. CARAMAN — Bucureşti : În plină desfăşurare, „Luna cărţii la sate" v-a inspirat şi o poezie, iar nouă ne-a inspirat publicarea ei.

LUNA CĂRŢII LA SATE

De pe cerul zilelor senine
„Luna cărţii" luminează-n sate,
Drumul care duce spre mai bine
Cu spor în belşugul de bucate.

Agrozootehnica-i ştiinţa
Care-naltă munca pe noi piste,
Ridicînd pe trepte noi fiinţa
Spre progresul vieţii socialiste.

Lucrători de şes, de deal, de munte...
Vă doresc succese strălucite,
Ca să fiţi toţi cititori de frunte ;
Prieteni ai cărţilor citite.

S-adînciţi în muncă, mai departe,
Unul din proverbele frumoase
Care spune : „Cine are carte,
Are parte" ...numai de folosase.

ŞAH

Premianţii concursului nostru de dezlegări de probleme de şah

A venit, aşadar, şi ziua mult aşteptată a tragerii la sorţi ! Cine va primi aparatul de radio ? Cine va primi aragazul ? Cine va primi celelalte premii ? Iată întrebări la care numai tragerea la sorţi putea da răspuns. Nivelul dezlegătorilor s-a dovedit la acest concurs deosebit de ridicat : pentru premiile I, II şi III au concurat nu mai puţin de 74 participanţi care au obţinut maximum de puncte, iar pentru premiul IV, cu o singură problemă din cele grele nerezolvată, au fost 133 concurenţi !

Alături de şahiştii consacraţi la concurs au participat cu succes foarte mulţi începători cu cele mai diferite profesiuni : marinarul Stelian Topoleanu din Brăila, colectivistul Stroescu Aron dintr-o comună din raionul Rm. Vîlcea, eleva Trăistaru Aurelia din comuna Poiana Mare, raionul Calafat şi mulţi alţi muncitori, învăţători, profesori, medici, ingineri, studenţi etc. Acest concurs a lărgit mult numărul prietenilor problemei de şah, a îndemnat la analiză, la ridicarea măiestriei şahiste pe numeroşi jucători cu şi fără clasificare oficială.

Tragerea la sorţi, care a avut loc în ziua de 26 ianuarie la Casa Ziariştilor din Bucureşti, a indicat pe următorii premianţi :

PREMIUL I : un aparat de radio Bucureşti 500

SZAKACS CAROL — Sf. Gheorghe, str. Fabricii nr. 1.

PREMIUL II : una maşină aragaz cu trei ochiuri

TOCANIŢĂ FRANCISC, comuna Recaş 127 — Timişoara.

PREMIUL III : un pickup sovietic „Jubileu".

POPESCU SILVIU — Cîmpina — str. Vasile Roaită nr. 32.

PREMIUL IV : un rucksac şi una trusă stilou

PAUL LEIBOVICI — Iaşi, str. D. Gherea nr. 8.

MENŢIUNEA I : abonamente pe cîte un an la „MAGAZIN" :

Zamfirescu Paul (Buc.), *Mustăreaţă Gh.* (Buc.), *Vizaner Eugen* (Sighet), *Jula Aurel* (Buc.), *Iancu Benedict* (Craiova), *Savu Nicolae* (Tîrnăveni), *N. Dănescu* (Buc.), *Popa Silviu* (com. Dobroieşti), *Lascaride Gh.* (Buc.), *Manole Nicolae* (Devesel).

MENŢIUNEA II : abonamente pe cîte 6 luni la „Magazin" :

Ing. *Anton Aurel* Uz. C.M.M.A. (Banat) *Taşcă Niculae* (Petrila) *Ismail Noman* (Constanţa) *I. Constantinescu* (Buc.), *Popescu Aurelian* (Buc.), *Georgescu Mihai* (Oltenia), *Rudencu Alex.* (Tîrgovişte), *Eremciuc Vlad* (Craiova) *Mitric Aurel* (Buc.), *Victor Ionescu* (Buc.), *Olaru T.* (Scărişoara), *Iancu Filaret* (Braşov) *Cioara Ioan* (Crişana), *Mucileanu Vasile* (Cîmpina) *Martok Avedenie* (com. Plosca), *Bostinariu I.* (Timişoara) *Prelipceanu Ioan* (Tg. Jiu) *Blănaru Eugen* (Cîmpina), *Nagy Ioan* (Crişana), *M. Dumitrescu* (Cîmpina).

De asemenea, pentru rezolvarea concretă a problemei H — arătarea intenţiei autorului sau demonstrarea concretă a insolubilităţii fără pionul c2 — primesc cîte un abonament pe cîte 3 luni la „Magazin" următorii :

Jitariuc Constantin — (Sighişoara), Grossu I. — (Buc.), Cimponeriu Leandru — (Buc.), Mircea Manolescu — (Buc.). Gh. Gosman — (Ţiţari), S. Samarian — (Buc.), Eug. Rusenescu — (Buc.), Ronald Grinblatt — (Buc.), Pitpinic Gh. — (Bîrlad) T. Grecescu — (Mihai Viteazul), Berbecearu Ion — (Buc.), Paul Vătarescu (Oltenita), Cioacă I. Paul — (Buc.), Mincu Constantin — (Petroşani), Constantin Lupaşcu — (Giurgiu), Tocăniţă Francisc — (Timişoara), Avasiloaiei Ioana — (Botoşani), Sperdea Cornelia — (Hunedoara), Anurgescu Constantin — (Timişoara), Lucian Groza — (Oradea) Scheffel Gabriela — (Suceava), Ianulescu Maria — (Piscu Vechi), Popovici Maria — (Moldova Nouă), Popescu Petru — (Moldova Nouă), Roth Adolf — (Arad), Tudor Constantin — (Ploieşti), Kuston Francisc (Braşov), Stroescu Aron — (Rm. Vîlcea), Trăistaru C. Aurelia — (Calafat), Topoleanu Stelian — (Brăila).

Cîştigătorii abonamentelor sînt rugaţi să trimită urgent la redacţie adresa exactă pentru a li se putea expedia revista începînd de numărul viitor.

Cîştigătorii primelor patru premii sînt, de asemenea, rugaţi să ia legătură cu administraţia revistei „Magazin".

După tragerea la sorţi a urmat un simultan dat la 20 de mese, dat de maestrul internaţional Teodor Ghiţescu. El a cîştigat 14 partide, a făcut 4 remize şi a pierdut 2 partide (la Oncescu Niculaie şi Gruia Florea). În fotografie : un aspect din timpul simultanului.

PRIN O. N. T. CARPAŢI
AGENŢIA BUCUREŞTI
La odihnă şi tratament

— Pentru anul 1962, toate staţiunile balneare şi climaterice s-au deschis la începutul lunii ianuarie.

— Petreceţi concediul de odihnă în staţiunile : Păltiniş, Sibiu, Borsec, Sovata, Tuşnad, Lacul Roşu, precum şi în toate staţiunile de pe Valea Prahovei.

— Pentru tratament şi cură, vă stau la dispoziţie staţiunile : Herculane, Buziaş, Călimăneşti, Govora, Olăneşti, Bazna, Sovata, Victoria etc.

— La Sinaia puteţi beneficia de serviciile noului sanatoriu complet utilat, pentru tratarea nevrozelor-astenice.

Toate aceste staţiuni special amenajate pentru sezonul de iarnă asigură condiţii bune de cazare, masă şi tratament.

Reducere 50 la sută pe C.F.R., reduceri pentru copii.

Reţineţi locuri din timp

Informaţii şi înscrieri la Agenţiile din B-dul Republicii nr. 4 şi 68 şi Filialele O.N.T. Carpaţi din oraşele Călăraşi, Alexandria şi Giurgiu.

FABRICA DE ÎNCĂLŢĂMINTE ŞI CALAPOADE
„Libertatea"
ARAD - str. Steagului nr. 1 telefon 12-99
produce :
ÎNCĂLŢĂMINTE PENTRU COPII
BOCANCI DE LA nr. 32 - 39
PANTOFI FLEXIBILI PENTRU FETE ŞI BĂIEŢI DE LA nr. 29 - 35
PANTOFI TIP ROMARTA PENTRU BĂRBAŢI
CALAPOADE PENTRU TOATE SORTIMENTELE DE ÎNCĂLŢĂMINTE
JOCURI PENTRU PANTOFI FEMEI
ŞIRURI PENTRU ÎNTREŢINEREA ÎNCĂLŢĂMINTEI
Produsele fabricii de încălţăminte şi calapoade LIBERTATEA Arad sînt executate din materiale de bună calitate, în modele variate

CALITATEA SUPERIOARĂ ;
CROIALA ELEGANTĂ ;
EXECUŢIA IREPROŞABILĂ
sînt deviza
FABRICII DE CONFECŢII ORADEA
Preferaţi confecţiile pentru bărbaţi
COSTUME ;
PALTOANE ;
PARDESIE ;
CĂMAŞI
în sortimente variate. Se găsesc de vînzare la toate magazinele O.C.L. din ţară.

Redacţia : Piaţa Scînteii, Tel. 17.60.10. Administraţia : 17.60.20. Interior 1.400. Abonamentele se primesc la toate oficiile poştale, factorii poştali şi difuzorii din întreprinderi şi instituţii. Tiparul Combinatul Poligrafic Casa Scînteii

75

BIBLIOTECA CENTRALĂ
SIBIU

CU HELICOPTERUL ÎN DELTĂ

Proletari din toate țările, uniți-vă!

magazin

ANUL VI — Nr. 227 • Sîmbătă 10 februarie 1962 • 8 pagini — 1,50 lei

PE MERIDIANELE GLOBULUI

Note de drum

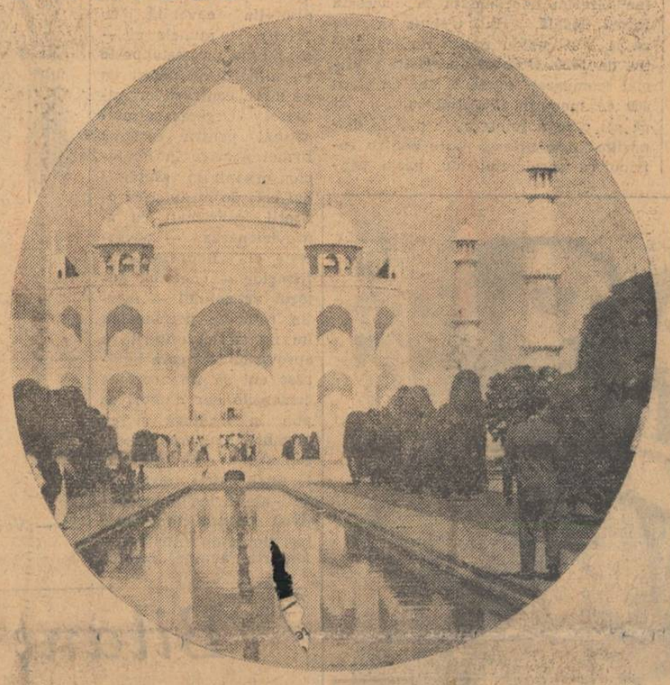

Agra: Taj Mahalul

E departe pînă-n India? Astăzi, la această întrebare se poate răspunde printr-o negație. Cîtuși de puțin! Doar optsprezece ore de drum cu avionul! Și totuși călătorul modern are motive să se considere obosit la capătul acestei călătorii, obosit dar mai ales emoționat și nerăbdător.

Iată însă că nerăbdării noastre îi pune capăt aterizarea pe aeroportul Palam, care deservește New Delhi, capitala Indiei. De-abia apucăm să coborîm din avion și gazdele, reprezentate aici prin aceea care avea să ne fie interpretă, miss Vaydia, ne-au și întrebat ce dorințe avem.

— Cea dintîi și cea mai arzătoare — să vizităm orașul.

— Oficiul de turism indian vă așteaptă jos. Peste o oră plecarea. Mîine veți vizita Agra, vechea capitală a Indiei, situată pe fluviul Yamuna, la 200 km. de aici.

Gata de plecare, autobuzul Oficiului de turism ne așteaptă în fața hotelului și, în cîteva minute, pe măsură ce înaintăm pe străzile orașului, ghidul începe să ne dea primele relații despre țara sa.

INDIA MILENARĂ

Mai întîi cîteva informații despre Delhi, centrul politic și administrativ al Indiei. Ca populație, Delhi este al treilea oraș din India, după Bombay și Calcutta. De obicei, referindu-ne la Delhi, avem în vedere atît vechiul, cît și noul oraș. Vechiul Delhi este orașul lui Shah Jahan, al cincilea împărat mongol. Împodobit cu numeroase capodopere arhitecturale, orașul este dominat de celebrul Fort Roșu, în interiorul căruia se pot vedea urmele unui splendid palat imperial. Cele două săli de audiență, cu coloane, pereți și platforme de marmoră incrustată cu sidef, oferă ochilor priveliști de

Ion LASCU

• *(Continuare în pag. 3-a)*

Dansatoare indiene în port tradițional la sfîrșitul unui spectacol

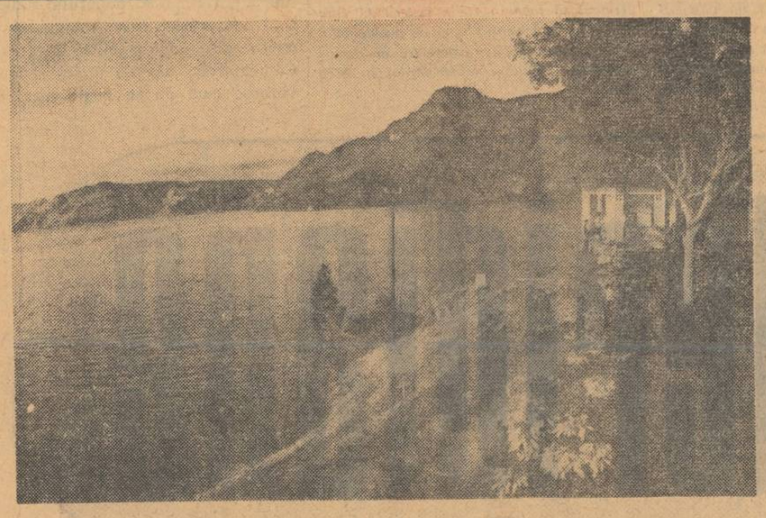

Vedere a insulei Bali

În Indonezia și R.D. Vietnam Însoțind fotbaliștii de la „Petrolul"

Însemnări de călătorie

de Vasile GRĂDINARU

(În pagina 5-a)

Pe drept cuvînt orașul Tulcea este socotit poartă a deltei Dunării. De aici pornesc zi și noapte spre diferite așezări ale vastului teritoriu dintre ape nenumărate vase. Spre Sulina sînt curse regulate de pasageri, spre Murghiol sau Sf. Gheorghe circulă vase pescărești. În ultimii ani, odată cu noile preocupări legate de valorificarea bogățiilor deltei, în portul Tulcea au ancorat vasele celei mai tinere flote a țării: flota stufului.

Toate acestea ne erau cunoscute din alte călătorii făcute în orașul de la poarta deltei. Despre o flotilă aeriană a stufului nu aveam însă cunoștință. De aceea nu mică ne-a fost mirarea cînd zilele trecute, vrînd să pornim de la Tulcea mai departe spre inima deltei unde se dă bătălia pentru recoltarea stufului, am fost invitați să folosim helicopterul.

Am pornit deci. Ținta este Pardina, sediul uneia din cele 4 unități ale Trustului de amenajări și valorificare a stufului, unde helicopterul trebuie să ducă niște piese de schimb. Zburăm la o înălțime destul de mică, așa că totul se vede ca în palmă. Închipuiți-vă o mare de aur ale cărei talazuri se unduiesc lin, o mare de stuf galben al cărei capăt se confundă cu linia orizontului. Cît vezi cu ochii stuf și numai stuf, ca niște păduri masive întrerupte din loc în loc de mici ghioluri înghețate.

Primul popas se apropie. Sediul unității Pardina — un vas dormitor de mare capacitate — se zărește chiar dedesubt, pe brațul Chilia. O manevră dibace și helicopterul se așează în imediata apropiere a sediului unității. Sînt descărcate cu iuțeală piesele aduse, se încarcă altele necesare unor stații de pompaj.

Din nou la drum. De data aceasta întîlnim în cale primele recoltoare. După cum aveam să aflăm mai tîrziu, sînt mecanizatori din coloanele 7 și 8 ale secției a II-a Pojarel. De sus, recoltoarele se văd ca niște minuscule bondari ce-și croiesc drum prin marea de stuf. În urma lor terenul se acoperă cu maldărele de stuf abia recoltat. Vin apoi tractoarele cu remorci care

Tudor GHEORGHIU

• *(Continuare în pag. 3-a)*

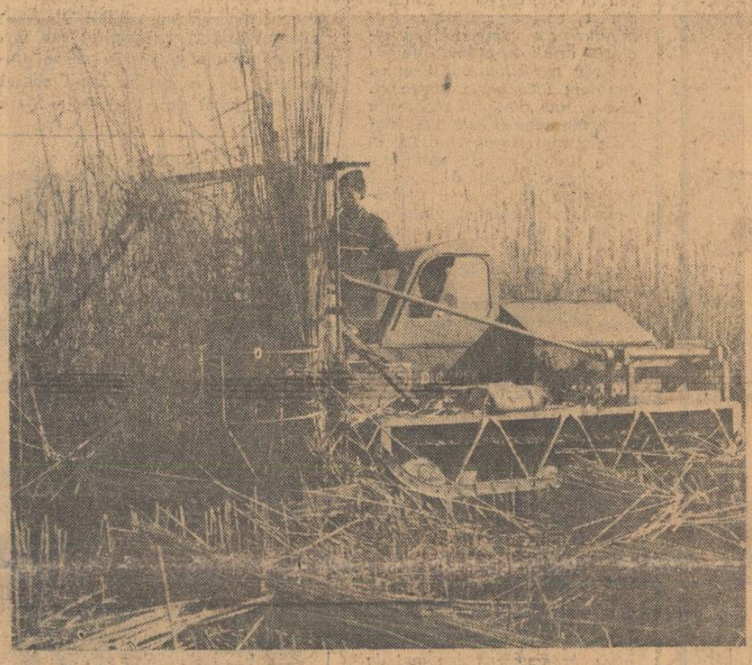

Din mijlocul pădurii de stuf apare recoltorul, înaintînd cu repeziciune

Pilotul helicopterului, Aurel Damian, un încercat aviator, este cunoscut acum în întreaga deltă

În munții Făgărașului: Lacul Bîlea **Fotografia: Francisc TOTH**

Din sumar:

La 110 ani de la nașterea lui I. L. Caragiale
MUZEUL DE LA PLOIEȘTI

O NOUĂ „MINUNE" A SECOLULUI

„Mica bibliotecă Magazin"
LEGENDARUL ULISSE
Pagini despre Gabriel Péri
de Louis ARAGON

UN EMOȚIONANT EPISOD DIN VIAȚA LUI OISTRAH

MAGAZIN MEDICAL
Jucării periculoase; Purtătorii de bacili difterici

Vă prezentăm noul film romînesc
„STRĂZILE AU AMINTIRI"
O producție a studiourilor „București"

DE PRETUTINDENI

ÎNTR-UN HOL DE CINEMA
Suită de caricaturi de Matty ASLAN

MODĂ - COSMETICĂ SFATURI PRACTICE

În pagina 8-a:
SPECTACOLUL-MAGAZIN

DE PRETUTINDENI ★ DE PRETUTINDENI ★ DE PRETUTINDENI

UNIVERSITATEA prieteniei popoarelor „Patrice Lumumba" numără în momentul de față 1286 studenți din țările Africei, Asiei și Americii latine. În cele 6 facultăți principale se pregătesc ingineri, agronomi și zootehnicieni, medici, fizicieni, chimiști, istoriografi, economiști și planificatori.

●

LEO DOBRATZ, din localitatea San José, în California, a primit marele premiu al „Clubului mincinoșilor americani". El a relatat următoarea întîmplare: „Pentru a speria păsările care îmi mănîncă cireșile, am atîrnat în grădină o momîie înfricoșătoare. Atît de înfricoșătoare încît păsările, nu numai că au încetat să mă fure, dar mi-au adus înapoi cireșile pe care le furaseră".

●

UN RECORD cu totul deosebit aparține lui Edy Shaw, jucător profesionist de hochei din Statele Unite. În cei 13 ani de activitate sportivă, acestuia i-a fost spart nasul de 14 ori, de 5 ori maxilarul, iar pe corp are 987 de semne. Acest „recordman" nu mai are nici un dinte. Aceasta e „fața" sportului profesionist.

●

ÎN FILIPINE, epidemia de holeră face adevărate ravagii. Conform unui comunicat al Ministerului Sănătății din Manila, pînă în mijlocul lunii ianuarie epidemia s-a extins asupra a 38 de provincii ale țării și a lovit 28 de orașe mai mari. Numărul celor atinși de această înfricoșătoare boală s-a ridicat la 10.552, dintre care 1373 au decedat.

●

UN CERCETĂTOR al vieții delfinilor, neuropatologul D. Lili de la Universitatea din Florida, afirmă că delfinii pot reproduce cuvintele spuse de dînsul și de colaboratorii lui. D. Lili întrebuințează acest „talent" al delfinilor făcîndu-i să scoată sunetele pe care le dictează el.

●

UN FENOMEN neobișnuit a fost observat pe un aeroport din Lisabona cu ocazia coborîrii pasagerilor dintr-un avion care abia sosise. Una din pasagere, coborînd din avion, s-a ridicat deodată în aer și

a rămas astfel suspendată cîteva secunde. Această întîmplare se explică prin faptul că cîțiva aterizase încă un avion turboreactor și curentul de aer a ridicat în aer femeia mignonă.

●

ÎN FAȚA tribunalului pentru minori din centrul universitar vest-german Tübingen, a fost judecat procesul unui grup de nouă elevi de la liceul „Keppler" din acest oraș. Constituiți într-o bandă de răufăcători, cei nouă minori (cel mai în vîrstă, șeful bandei, era de 19 ani) au comis în intervalul dintre decembrie 1958 și ianuarie 1961 circa 80 de furturi, 20 de spargeri și numeroase alte delicte. După cum a constatat instanța, nu motive materiale i-a dus la comiterea delictelor, ci influența dezastruoasă exercitată asupra tinerilor de „eroii" filmelor și a maculaturii „literare" atît de răspîndită în Germania occidentală.

●

PESTE 400 de plîngeri împotriva unui gondolier au fost înaintate magistratului din Veneția. Vina acestuia constă în faptul că a atașat la gondola sa un motor.

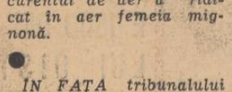

„Unde-i romantismul? întreabă cei care au făcut plîngerea. Veneția riscă să-și piardă atracția pentru turiști dacă romanticele gondole se vor transforma într-un mijloc modern de circulație". Și autoritățile au ridicat motorul în strigătele de bucurie ale celor 400 de reclamanți.

●

ÎN CURSUL anului 1961, în evidențele organelor polițienești din Italia au figurat nu mai puțin de 500.000 de delicte și crime, față de 314.000 în 1959 și 330.000 în 1960. Făptașii a 300.000 din cele 500.000 de delicte și crime n-au fost încă descoperiți de organele polițienești.

Exponate noi

• Răspunde la 500 de întrebări • „Conductorul de lumină"

Fotografiile de mai sus reprezintă două exponate noi ce pot fi văzute la Moscova. Primul se află într-una din sălile Muzeului politehnic din capitala sovietică. Este un aparat automat care poate da răspuns la 500 diferite întrebări (pe bază de program). Solicitantul primește răspunsul sub formă de imagini-diapozitiv ce se proiectează pe un ecran. Acest aparat automat creat de inginerul Mark Alexandrov atrage atenția vizitatorilor. Importanța practică a invenției este evidentă. Ea își va găsi aplicarea în nenumărate domenii de activitate.

Cea de-a doua fotografie reprezintă un exponat ce se află expus la pavilionul „Chimie" de la Expoziția realizărilor economiei naționale a U.R.S.S. Vedem niște fibre de sticlă. Peste ele trece un fascicul de lumină și inscripția „Conductor de lumină" își schimbă coloratia: galbenă în verde, roșie în albastră.

Astfel se poate realiza o transmitere de calitate a imaginii, cu pierderi minime de energie luminoasă. Aceste fibre cu un diametru de 20 de microni realizate de savanții sovietici măresc de cîteva ori intensitatea luminoasă și puterea de separare a actualelor sisteme optice și electrono-optice cu destinație diferită. Domeniul de folosire a conductorilor de lumină cuprinde — dispozitivele cibernetice, medicina, tehnica televiziunii și optica electronică.

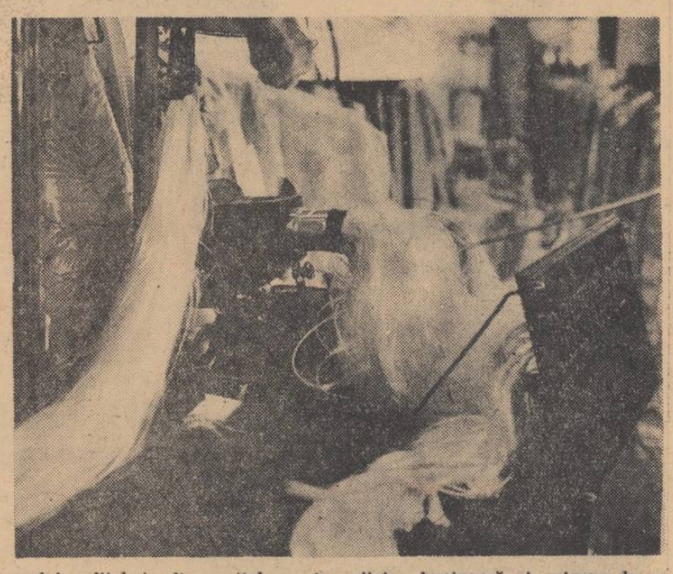

Celebrul Juno

Celebrul Juno este într-adevăr... celebru în felul lui. Este o vedetă de seamă a televiziunii engleze. Dar să nu vi-l închipuiți pe celebrul Juno un tînăr înalt, subțire și stilat, ca un veritabil urmaș al grăsunului John Bull.

Celebrul Juno este... un cîine. La prima înfățișare ar părea un cîine oarecare. Un cîine din cei care se găsesc cu nemiluita prin slums-urile cu cocioabe oribile și gărmezi de gunoi rău mirositoare. Numai că Juno nu face parte dintre ei. El este uns zilnic cu esențe de parfumuri fine și este pieptănat cu cea mai mare grijă, iar în clipa despărțirii de viață, va lua drumul vreunui „Canine Cemetery", ca acel al confraților întru huzur și viață fericită din Hartsdale. Numai că între viața celor ce odihnesc acum în necropola fondată de dr. Samuel Johns, neuitatul admirator al animalelor și Juno, este o diferență ca de la cer la pămînt. În timpul vieții patrupezii aceia au primit totul de-a gata. Spre deosebire de ei Juno... muncește. Vocația și-a găsit-o în lumina puternicelor reflectoare ale televiziunii engleze. El latră artistic de două ori pe seară și dă de cîteva ori din coadă cît poate mai grațios.

Pentru „performanțele artistice" pe contul de bancă al cîinelui Televiziunea britanică depune sume exorbitante. Să nu vă închipuiți însă că Juno se ocupă de mărunțele probleme financiare cum ar fi semnarea cecurilor sau înregistrarea banilor. Preocuparea cea mai de seamă a lui Juno este perfecționarea „artei" sale. De aceea, pentru rezolvarea celorlalte chestiuni, Juno dispune de un... secretar cu leală și drept de iscălitură. Prea ar duce o viață de cîine dacă s-ar mai ocupa și de așa ceva...

Victor TEODORU

Tineri studenți din regiunea Oriente care au luat victorios împotriva analfabetismului defilează mîndri pe străzile Havanei

AFACEREA „LOBBY"

Există în Statele Unite o categorie de oameni care se ocupă, în mod legal, cu traficul de influență. Ei se numesc „lobby" și conform unei legi americane sînt obligați să anunțe autorităților profesia lor.

În mod oficial, lobbyștii își exercită meseria pe culoarele Congresului american. (În sensul său propriu, cuvîntul „lobby" se traduce românește „culoar al unui parlament"). „Munca" lor constă în a influența puterea legislativă în interesul întreprinderilor și a instituțiilor pe care le reprezintă, a clienților obișnuiți — ori ocazionali — sau pur și simplu pentru a face unele intervenții și demersuri în favoarea acestora. Uzînd de relațiile, adesea excelente și chiar intime, ce le au sau și le fac cu membri ai Camerei reprezentanților și cu senatori, lobbyștii obțin pentru cei ai căror interese politice și economice le reprezintă, cele mai diferite aranjamente, mergînd pînă la votarea sau respingerea unor legi.

Aproape fiecare mare grup monopolist și mare companie din S.U.A. își are lobbyștii săi, recrutați fie din rîndurile unor afaceriști abili și juriști versați fie chiar din rîndurile foștilor parlamentari. E semnificativ, de pildă, că numai în cursul anului trecut, șapte foști membri ai Congresului, atît democrați cît și republicani, s-au înregistrat ca lobbyști. Avantajul ce-l prezintă această pentru clienții lor e evident dacă ținem seama că, spre deosebire de ceilalți lobbyști, foștii parlamentari au dreptul să frecventeze nu numai culoarele clădirii Congresului ci au dreptul să intre și în sălile de ședință.

Pentru a înțelege mai bine ce reprezintă lobbysmul în Statele Unite (ne referim deocamdată la această formă, legală, a lui) trebuie să știm că la Washington există nu mai puțin de 6100 lobbyști înregistrați oficial (comparați numărul lor cu circa 400 de membri ai Congresului!) și că cei care îi folosesc, le pun la dispoziție sume uriașe, parte pentru retribuirea serviciului lor, parte pentru a dispune de cît mai multe... „argumente" în fața congresmenilor cu care „tratează".

În Statele Unite există însă și un alt gen de lobbyști care nu funcționează pe lîngă Congres și nici nu sînt înregistrați în mod oficial. Aceștia sînt „lobby Pentagonului". Spre deosebire de confrații lor de pe culoarele parlamentului, ei se „ocupă" de ofițerii din Pentagon care se îndeletnicesc cu achizițiile de armament, utilaj militar și provizii pentru forțele armate. Companiile monopoliste în ale căror servicii se află, îi intitulează „ingineri de desfacere" (chiar dacă n-au trecut, în viața lor, printr-o politehnică), le instalează un birou la Washington și susțin — spre a nu fi nevoiți să-i înregistreze — că acestia nu desfășoară activitate lobbystă ci pur și simplu le „livrează informații" comerciale.

Într-un articol recent apărut în ziarul „Washington Post and Times Herald" intitulat chiar „Lobbyi Pentagonului", aflăm o serie de amănunte interesante despre angrenajul acestui sistem de trafic de influență (de fapt, de ce nu l-am denumi sistem de corupție?). „Iată — scrie autorul — cum acționează un reprezentant, la Washington, al unei mari companii militar-industriale, încercînd să smulgă o bucată din plăcinta de miliarde alocate (prin bugetul S.U.A. — n.n.) pentru achiziții de armament și utilaj militar. Sistemul acesta l-a explicat parțial fostul colaborator al unei firme (autorul păstrează din motive lesne de înțeles discreția cuvenită cu privire la numele ei — n.n.) care primește peste un miliard de dolari de pe urma contractelor militare. «Organizăm mari acțiuni pentru reclama firmei noastre în Pentagon, organizăm săptămînal zeci de întîlniri cu ofițerii însărcinați cu aprovizionarea» — povestește el. Reprezentanții firmelor — continuă autorul articolului — mențin contacte permanente nu numai cu ofițerii cu aprovizionarea care hotărăsc cui să fie acordate comenzile dar deseori se pun în legătură și cu membrii Camerei reprezentanților din acele state unde există întreprinderi ale firmelor respective"... „Conducerea celor trei tipuri de armată (infanterie, aviație, marină — n.n.) primește anual aproximativ 500.000 de apeluri telefonice și scrisori din partea membrilor congresului"....

Aceleași motive care determină intrarea foștilor congresmeni în rîndurile lobbyștilor, fac ca numeroși ofițeri superiori, generali și amirali în retragere, să „lucreze" pentru monopolurile producătoare de armament. O subcomisie a Camerei reprezentanților a menționat recent că 1400 de ofițeri superiori în retragere, inclusiv 261 generali și amirali, lucrează pentru 100 companii mari din domeniul producției de război.

După cum arată autorul articolului susamintit, marile firme folosesc un număr diferit de lobbyști. Dacă compania „Boeing Air Plane" are opt asemenea oameni dintre care patru se află permanent la Pentagon, în schimb firma „General Electric" are 60 de salariați care se ocupă de Pentagon: 15 persoane au legături cu comandamentul trupelor de infanterie, vreo 25 cu direcția forțelor militar-aeriane iar alți 20 au legături cu secțiile flotei militar maritime.

„Cîți bani înghit aceste «contacte personale» nu știe nimeni", — scrie autorul articolului citat. Dar cine îi resimte se știe. Sînt milioanele de contribuabili americani care duc pe spinarea lor costisitoarea cursă a înarmărilor, inclusiv pe profitorii ei mai mari și mai mici.

A. STANCIU

DUPĂ PUNTA DEL ESTE

— Vai excelență, dar e bojit rău!...

Desen de Gh. CHIRIAC

Bilanț grăitor

În unul din ultimele sale numere, ziarul suedez „Expressen" publică un articol despre creșterea criminalității în Suedia și, în mod special, în capitala țării, Stockholm. În anul trecut, infracțiunile comise numai în acest oraș se ridicau la cifra de 75.000, ceea ce înseamnă aproximativ 205 spargeri, jafuri și furturi în fiecare zi. Această „activitate" a lumii interlope s-a manifestat în principal în următoarele direcții: spargeri de case de bani; jafuri; spargeri de magazine; furturi de automobile. De asemenea la aceste „tipuri" de infracțiuni se mai adaugă și asasinatele, violurile, vagabondajul etc. Pentru ca lista să fie cît mai completă, trebuie să mai amintim și existența unui însemnat număr de persoane categorisite „alcooliști primejdioși".

Din numărul total al persoanelor deținute pentru spargeri, aproximativ cincizeci la sută dintre infractori au fost sub 21 de ani, ceea ce înseamnă că, criminalitatea, această plagă a capitalismului, ia o amploare tot mai mare în rîndurile tinerețului.

Rezultatele unei anchete întreprinse recent în rîndul elevilor unui liceu din Stockholm, au fost de-a dreptul îngrijorătoare, arătînd o revoltătoare confuzie precum și lipsa unor elementare cunoștințe de cultură generală.

Conform acestei anchete lucrul cel mai îngrijorător este faptul că elevii nu posedă cunoștințele elementare în ce privește istoria contemporană. În liceele din Suedia nu se predă nimic despre crimele săvîrșite de fascismul german împotriva popoarelor. La fel și cu evenimentele ce se petrec în zilele noastre.

Astfel, „führerul" fascismului german Hitler este considerat „un conducător german de la începutul secolului XX", sau mai simplu „un împărat". Mai departe. Ce credeți că au răspuns acești elevi cînd au fost întrebați ce știu despre Mussolini, acest călău al poporului italian? Unii au zis că a fost „compozitor de operă" alții „automobilist de cursă". Comentariile sînt de prisos. Faptele vorbesc cum nu se poate mai clar.

Ce fac militarii vest-germani la Roma?

O anchetă a revistei „Vie Nuove"

Acum cîteva zile cetățenii Romei au văzut defilînd prin centrul orașului un detașament de membri ai forțelor SS în plină ținută de război. Dar locuitorii Romei nu au făcut caz de aceasta: se turna un film și soldații celui de-al III-lea Reich erau în realitate echipe cinematografice care se plîngeau printre altele de o salarizare prea scăzută. Și totuși în acel moment existau la Roma aproximativ 30 de alte persoane care în mod mult mai justificat ar fi putut să se îmbrace în uniforme germane. Dar acest grup de persoane se ferește foarte mult să îmbrace vreo uniformă și mai ales pe a sa proprie, așa încît totul lasă să se presupună că este vorba de o formație specială a aviației Germaniei de la Bonn.

Cine sînt acești indivizi misterioși? În cartierul periferic în care locuiesc — Monte-sacro — la început nimeni nu le-a acordat nici o atenție, iar unii i-au luat drept „stewardi" a vreunei companii aeriene străine. De altfel ei au făcut tot ce le-a stat în putință să nu atragă atenția populației. Au venit în Italia — trecînd prin pasul Brenner — în luna iulie, tocmai cînd mii de turiști vest-germani parcurgeau aceeași rută pentru a-și petrece vacanțele pe plajele italiene. Au sosit în grupuri mici de cîte trei-patru odată, eșalonați pe un interval de două săptămîni. O parte dintre ei au venit cu trenul iar o parte cu automobilele. Se pare (după cum vom vedea mai jos) că în loc de pașaport au avut bilet de trecere special. În sfîrșit, s-au instalat pe strada Valdinievole 109, într-unul din acele blocuri enorme din noua periferie care pare că nu au nici măcar locuitori statornici, atît de des se schimbă cei ce locuiesc acolo.

Deși s-au folosit de atîta prudență și discreție, aceste personaje ciudate au sfîrșit prin a fi totuși observate, căci era inevitabil ca și ele să schimbe pînă la urmă cîteva cuvinte chiar dacă își propuseseră să reducă la minimum contactele lor cu oamenii. Atîta timp cît au putut, au spus că sînt turiști. Apoi, pentru a nu face prea curioși pe vecini, au spus că sînt muncitori specializați veniți să lucreze la o fabrică din Roma. Cîtva timp versiunea părea acceptabilă. Într-adevăr, în fiecare dimineață grupul iese din casă la ora 7. Unii pleacă în automobile, alții se îndreaptă spre stația de autobuz, unde așteaptă cîteva minute. Pînă la ora 14,40 sînt dispăruți. La acea oră automobilele revin, punctuale, ca niște ceasornice. După 10 minute sosește și autobuzul. Grupul coboară în mod foarte ordonat: Oamenii trec în rînd, unul după altul, traversînd strada mereu în același punct și reintră grăbiți în casă. Mai tîrziu în grupuri mici se duc la cursul de limba italiană organizat pentru ei de către doamna Dehenain, o italiancă căsătorită cu un german, care locuiește în strada Vallasa 30. Doamna Dehenain dispune de toate calitățile spre a se bucura de deplina încredere a cercurilor vest-germane din capitala Italiei căci a locuit la Berlin în anii războiului.

Partea cea mai neliniștitoare a zilei, atît de riguros compartimentată de către grupul din strada Valdinievole, o reprezintă activitatea pe care aceștia o desfășoară dimineața. Unde merg ei oare? Autobuzul de la ora 7 îi lasă la cîțiva pași de clădirea companiei „Contraves Italiana" în via Tiburtina 965: clădire situată la periferia orașului. În fiecare dimineață cei 30 de inși ajung în fabrică printr-o intrare laterală ca niște muncitori și tehnicieni oarecare.

„Contraves Italiana" este o societate pe acțiuni italo-elvețiană întemeiată la Roma în 1952 de către compania „Contraves" din Zürich. — Scopul declarat al societății, potrivit documentelor depuse la tribunal sub nr. 2796/52, constă în construirea de aparataj electronic. Dar fabrica deține patru licențe destul de importante, eliberate de către Ministerul de Interne: pentru centrale de tir electronic; pentru proiectile teleghidate; pentru deținerea a 20 de proiectile; pentru producția de material de război. Mai mult decît atît; administrația orașului Roma a autorizat firma „Contraves" să folosească un teren de tir electronic. Societatea italo-elvețiană a prezentat, la cea de-a opta expoziție de aparate electronice, un proiectil construit de ea: „SIAR 2", fără să indice totodată și posibilitatea de folosire a acestuia. Acum patru luni săptămînalul din Roma „Lo Specchio" a produs o adevărată senzație dezvăluind că proiectilul fabricat de „Contraves" era menit să lanseze primul satelit artificial italian. Într-adevăr „SIAR 2" lung de peste 14 metri, potrivit revistei „Lo Specchio", pare să fie capabil de a atinge o înălțime de 200 km.

La 4 februarie 1958 „Contraves Italiana" a hotărît să încredințeze inginerilor Korporossy și Gomellini sarcina de a extinde secția sa de construcții de proiectile teleghidate. Acest plan de dezvoltare fiind aprobat, consiliul de administrație al societății a delegat în mod oficial pe domnul Alfredo Gherber din Dangnau (Berna) să ia contact cu diferite guverne străine. Oare tocmai în urma acordurilor încheiate cu guvernul de la Bonn au sosit la Roma și cele 30 de persoane misterioase? Este oare adevărat — cum susțin unii — că Republica Federală ar dori să pună mîna pe „Contraves" spre a se servi de aceasta în propriile sale scopuri?

Prin urmare, pare să fie din ce în ce mai clar că grupul urmărește un curs de inițiere pentru folosirea aparatajului electronic și a proiectilelor teleghidate. Dar cine sînt în realitate acești 30 de indivizi? În cartierul Monte-sacro în care locuiesc, ei, mulți socotesc că sînt militari din Germania Occidentală. Băiatul de la barul pe care îl frecventează aceștia de fiecare dată cînd intră în local unul din ei, un tip subțirel dar energic, care se bucură de respectul nepreocupeților al celorlalți, ia poziția de drepți, îl salută milităreste și îi spune strengărește: „Bună ziua, domnule căpitan". Tipul pe care ceilalți îl numesc „O. L.", răspunzînd la invitația băiatului cu un sec „Jawohl" și înclinîndu-se pe jumătate, ceea ce seamănă mult cu un drepți, este ober-leutnantul Georg Mayer.

Georg Mayer este la Roma de un an împreună cu soția. Și alți membri ai grupului și-au adus familiile: unii care au copii dispun pînă și de o guvernantă. De altfel, la dispoziția lor se află șase locuințe, toate închiriate de „Contraves S.A.". Și alte grupuri s-au mai perindat pe la Roma; grupul care se află aici în prezent se pare că își va termina cursul în curînd.

Primul semn de întrebare cu privire la adevărata identitate a ciudaților „turiști germani" și l-au pus locuitorii din respectivul cartier cînd s-a defectat, acum cîtva timp, automobilul d-lui Mayer, un „Ford Taunus", purtînd o placă cu inscripția K.E. — E 645: cei doi tineri care l-au reparat purtau uniforme militare. În cele din urmă însă, plictiseala, singurătatea, nostalgia, au dat drumul frînelor pe care și le-au impus inițial membrii acestui grup. Cîteva partide de biliard cu tinerii din cartier, o plecare în grup cu cîteva cunoștințe la cinematograful „Aniene" din apropiere, cîteva prietenii înfiripate cu unele fete. Unul dintre germani a arătat mîndru o fotografie care îl înfățișa alături de o tablă plină de desene ce păreau să fie parabole balistice.

Potrivit versiunilor care circulă în cartierul acesta, tînărul ar fi lăsat să-i scape cîteva afirmații semnificative. Astfel, el ar fi spus că a sosit cu trenul după o călătorie de 36 de ore; că ar fi plecat de la baza Rendsburg, situată în canalul Mării Baltice la 30 km. de Kiel în zona fortificată din landul Schleswig-Holstein, la o distanță foarte mică de frontiera cu R. D. Germană. Între Kiel și Rendsburg există aproximativ 20 de comandamente ale Bundeswehrului; la Rendsburg își are sediul o școală de război a aviației, specializată în lansarea proiectilelor teleghidate.

„Grupul de rachete"... ar fi lăsat să-i scape vest-germanul, pornit pe calea confidențelor. El și colegii săi sînt tineri între 20 și 30 de ani, care dispun de o cultură universitară. Unii dintre ei — ar fi arătat același indiscret — au fost deja la bazele militare situate de-a lungul frontierei franceze. Se pare că unii dintre ei regretă în mai mare măsură uniforma strälucitoare a specialiștilor aviației (Luftwaffe) care avea un mare efect asupra fetelor. Ei nu-și dau seama că în Italia această uniformă ar avea un efect cu totul deosebit de cel pe care și-l imaginează...

După atare confidențe neliniștitoare, tînăra italiană, care începuse să frecventeze grupul, a dispărut speriată de aceste dezvăluiri și în jurul „turiștilor" vest-germani s-a format un gol și o neîncredere de gheață. Unii afirmă că indivizii din grupul misterios călătoresc fără un pașaport obișnuit, care este înlocuit de o „legitimație specială", ceea ce ar lăsa să se presupună că guvernul italian este la curent cu activitatea lor. Este oare adevărat? Dacă ar fi adevărat că grupul de germani aparține aviației de la Bonn s-ar putea presupune că ei sînt soldați în „serviciul special" al țării lor. În schimb ipoteza că ar putea fi vorba de soldați din trupele N.A.T.O. nu răspunde la o întrebare elementară: de ce acești oameni nu sînt afectați pe lîngă o bază a N.A.T.O.? Desigur nu este posibil ca o industrie particulară italiană să fie în măsură să furnizeze proiectile și aparate electronice mai bune decît cele livrate forțelor N.A.T.O. și apoi dacă indivizii menționați ar aparține forțelor N.A.T.O. de ce trebuie ei să se travestească și să-și ascundă uniforma?

Dacă este vorba de soldați în serviciul aviației de la Bonn ce scopuri nemărturisite urmărește această organizație? De ce este înconjurată de atîta mister activitatea grupului Mayer? În acest sens va fi suficient să citām două elemente destul de semnificative. Pe lîngă faptul că el este ocrotit de eticheta „Contraves S. A." pe ușa locuinței sale, ober-leutnantul Georg Mayer are la dispoziție două telefoane și nici unul nu este trecut în cartea de telefoane a orașului Roma. Cele două numere telefonice secrete sînt 8927744 și 890853.

De ce toate aceste secrete? Este cel puțin legitimă bănuiala că organizația de la Monte-sacro constituie o bază secretă de perfecționare pentru tehnicienii specialiști în proiectile teleghidate ai aviației vest-germane. Dar atunci de ce lucrurile au loc în Italia fără ca nimeni să fie informat despre aceasta?

Ar fi într-adevăr îngrijorător dacă guvernul italian ar permite militarilor vest-germani să facă în Italia experiențe care nu pot să le facă în Germania occidentală, poate fiindcă aceste experiențe ar depăși limitările impuse reînarmărilor în acea țară.

Meridiane

India milenară

(Urmare din pag. 1-a)

basm. Pe pereții sălii tronului sînt gravate, în limba persană, cuvintele: „Dacă paradisul există, el este aici, el este aici, el este aici"...

Vizităm Fortul Roșu împreună cu alte cîteva sute de vizitatori. Admirăm bogăția comorilor de artă care se păstrează aici și care, de-a lungul secolelor, au rezistat multor intemperii, stilul și arhitectura epocii în care și-au pus pecetea puternice influențe arabe și persane. In spatele Fortului, la numai 30-40 de metri, curge fluviul Yamuna care, în timpul ploilor, ajunge pînă la zidul Fortului. Ne îndreptăm apoi spre parcul în care se ridică Quatb Minar, un minaret din gresie, datînd din secolul al XII-lea, considerat unul din turnurile cele mai perfecte din lume. Se spune că ar fi fost închinat unei victorii, servind mai tîrziu drept loc de chemare a credincioșilor la rugăciune, după obiceiul religiei mahomedane. Lîngă minaretul de gresie întîlnim un stîlp de fier, pe care localnicii îl numesc „stîlpul fericirii", fericirea revenind acelora care pot să-l cuprindă cu mîinile...

O luptă inedită și spectaculoasă

De-abia părăsim turnul și avem parte de o priveliște inedită și spectaculoasă: o luptă între un șarpe cobra și o mangustă, singurul animal pe care privirile acestei reptile nu-l poate hipnotiza. Urmărim cu atenție „fazele" luptei. După patru atacuri, cobra este obligată să cedeze. Alături, o maimuță rebelă țipă din răsputeri, apărîndu-se împotriva stăpînului cu un băț de bambus și un indian cu un șarpe boa încolăcit în jurul capului...

Ne întoarcem de la turnul Quatb Minar pe o stradă dosnică din partea veche a orașului, plină de tarabe cu mărfuri pe care le cercetează îndeosebi indianul de rînd. Străbatem cu greu acest drum; un miros apăsător se degajă din pregătirea mîncărurilor, din arderea lemnului de santal. Claxonul autobuzului nu ajunge să grăbească mișcările „vacilor sfinte" și ale miilor de rikșari care împînzesc strada.

Ajungem în orașul nou trecînd pe lîngă reședința președintelui, construită din blocuri de gresie roșie în stil indian. In dreapta și în stînga aceluiași bulevard sînt ministerele și parlamentul, ceva mai încolo, cale de aproximativ doi kilometri, întîlnim celebra poartă a Indiei, monument ridicat în memoria soldaților indieni căzuți în primul război mondial.

Agra — orașul Taj Mahalului

...A doua zi, după patru ore de mers cu mașina, ajungem la Agra, oraș celebru în toată lumea prin trecutul său istoric.

Agra este, înainte de toate, orașul Taj Mahalului, monument arhitectonic de renume mondial ridicat de împăratul mogul Shah Jahan, unul din fiii lui Akbar, în memoria soției sale Mumtaz Mahal. Despre această minune arhitectonică se spune că este un vis de marmură conceput de titani și finisat de giuvaergii... Construcția sa a început în 1631, terminîndu-se după 22 de ani. Arhitecți, constructori, gravori, pictori din India, Persia, Turcia, Arabia au fost aduși pentru înălțarea acestui edificiu închinat dragostei și fidelității. Silueta sa de marmură albă se ridică pe un fel de postament înălțat de asemenea din marmură. Centrul monumentului îl alcătuiește o cupolă masivă, în jurul căreia străjuiesc patru cupole mai mici. Lumina pătrunde în interior, filtrîndu-se parcă, printr-un ecran dublu, decupat în marmură, pînă la mormîntul împăratului și al soției sale așezat sub cupola centrală. Pereții interiori și sarcofagul sînt încrustați cu pietre semiprețioase în culori vii de o neasemuită frumusețe. De jur împrejur, o grădină imensă, pomii, bazinul de apă, aleile, creează un ansamblu armonios contrastînd în mod plăcut cu culoarea albă a Taj Mahalului. In mijlocul covorului de verdeață clădirea pare o perlă uriașă.

Iată o imagine a uneia dintre bijuteriile arhitectonicii indiene: turnul Quatb Minar din New Delhi

Tot la Agra se găsește și un alt monument istoric vestit: fortul lui Akbar, cu pereți masivi din gresie și granit, avînd o înălțime de 21 de metri cu o circumferință de 2,5 km. Deasupra zidurilor sale crenelate se ridică din loc în loc turnuri octogonale. Fortul, în ansamblul lui, creează vizitatorului impresia unui uriaș vas de război.

Asemenea monumente istorice, unice în lume, am întîlnit în multe locuri în cursul călătoriei în India.

Templele-peșteră de pe insula Elefanta

In India occidentală, la 80 de km. de Bombay, se găsesc celebrele temple-peșteră de pe insula Elefanta, datînd din secolul al VIII-lea. Sînt peșteri făcute de mîna omului în muntele de piatră de la Elefanta, împodobite cu sculpturi gigantice legate de mitologia hindusă. În una din aceste peșteri, de pildă, am întîlnit statuia lui Trimurti (trei fețe), un bust de 5 metri sculptat într-un singur bloc, înfățișînd cele trei ipostaze ale zeului Shiva — creator, protector și distrugător. Acestei ființe fictive, plăsmuită de propria lor imaginație, oamenii i-au creat în peșteră o locuință... cu tot confortul: dormitor, restaurant, sală de consiliu...

Templul hindus Kailasa din Ellora, săpat într-un singur bloc de stîncă, minuțios sculptat în interior și pe dinafară, ne-a oferit de asemenea o imagine sugestivă a vechii arhitecturi indiene. Cu stîlpii săi masivi, cu colonadele sale, cu labirintul galeriilor, plafoanele pictate și giganticele sculpturi, Kailasa este o adevărată minune a arhitecturii. S-a calculat că numai transportul celor 24.950 metri cubi de stîncă, necesari pentru construirea templului, a durat peste o sută de ani. Atît templul de la Ellora, cît și peșterile-mînăstiri din Ajanta datează de peste 2.000 de ani. Construcția lor a început cu 200 de ani înaintea erei noastre și a durat veacuri întregi.

Grădina botanică din Calcutta

Se pare că în pămîntul indian, clima, vegetația, natura s-au luat parcă la întrecere în crearea unor monumente gigantice și omul le-a urmat pilda.

Ajuns la Calcutta, bunăoară, orice bengalez te va sfătui să vizitezi grădina botanică, cunoscută în întreaga lume. Aici se găsește unul din marile monumente ale naturii care împodobesc pămîntul Indiei: ficusul de Bengal, un arbore în vîrstă de 172 de ani, cu o circumferință de 305 metri și peste 50 de tulpini.

Deosebit de originală este grădina suspendată din Bombay în care altădată nu intrau decît englezii...

★

Înainte de a vizita India cunoșteam această țară din istorie, și poate, mai mult, din filme. Firește, în răstimpul unei șederi scurte nu poți ajunge să te familiarizezi cu toate realitățile indiene, dar cîteva îți rămîn întipărite în minte.

În primul rînd cunoștința cu oamenii acestei țări, buni, primitori, îndrăgostiți de frumos, mari iubitori ai muzicii, dansului, filmului. (In India există nu mai puțin de 70 studiouri, e drept, modeste ca amenajare, dar care produc 400 filme pe an).

O impresie copleșitoare îți lasă de asemenea lupta poporului pentru stîrpirea rămășițelor colonialismului.

Pămîntul Indiei este un imens rezervor de minereuri, ogoarele țării pot da cel puțin 2 recolte pe an, dar exploatarea acestor bogății este încă primitivă. India se străduie să învingă greutățile încă existente folosind ajutorul dezinteresat al prietenilor săi nedezmințiți. Industria națională a Indiei se încheagă cu sprijinul neprecupețit al țărilor socialiste. Nu arareori am auzit în cursul călătoriei cuvinte prietenești și aprecieri elogioase la adresa specialiștilor romîni, constructori ai primei rafinării din India, la adresa specialiștilor sovietici care lucrează la centrul siderurgic de la Bilai.

Am plecat din India îmbogățit sufletește de pe urma cunoașterii unor nepieritoare opere de artă ale umanității și în același timp cu convingerea că în această țară avem mulți prieteni sinceri.

Ion LASCU

Statuia de bronz din Nataraja

Vedere a podului de la Howrali

Clădire guvernamentală la Calcutta

Vacanță plăcută

Timp de zece zile tăcerea va stăpîni în marile amfiteatre universitare.

Dar dacă facultățile cunosc acum o acalmie relativă există locuri spre care afluxul studenților nu contenește niciodată. Unul din aceste locuri este Casa de cultură a studenților „Grigore Preoteasa".

Cum e și firesc în vacanță, aici ziua nu începe odată cu zorile ci mai tîrziu, pe la zece, în tic-tacul sacadat al... mingilor de tenis, prelungindu-se pînă seara tîrziu, cînd după o întîlnire cu tinerii artiști, după o sezătoare literară sau după cronica evenimentelor de peste hotare au loc tradiționale reuniuni tovărășești.

— Vă antrenați în fiecare dimineață, — îi întreb pe studenții Dumitru Catrin de la Politehnică și M. Ionescu de la Fizico-matematici pe care i-am surprins cu paleta în mînă.

— Sîntem în plin campionat și ne pregătim sub conducerea antrenorului Tudorel Bădiu de la „Știința".

În timp ce sportivii noștri își vor continua antrenamentul alți colegi de-ai lor, oaspeți statornici ai Casei de cultură, vor vizita în colectiv Muzeul de artă, vor participa la un medalion „Verdi", își vor pune la încercare cunoștințele într-un concurs-ghicitoare, vor face o călătorie la Buftea, la Studioul „București", vor lega prietenii cu muncitorii de la „Grivița Roșie" unde urmează să meargă, tot în cursul unei dimineți.

Dar după amiaza? Și după amiezile vacanței se anunță deopotrivă de plăcute. Începutul l-a făcut întîlnirea cu realizatorii filmului „S-a furat o bombă" la care au participat peste 700 studenți. Acestei prime întîlniri îi vor urma încă două: cu scriitorul Titus Popovici și cu echipa feminină de handbal „Știința" București.

Ceea ce am aflat la Casa de cultură de pe strada Plevnei este doar o mică parte din activitatea cultural-educativă, vastă și variată, pusă la îndemîna miilor de studenți din țara noastră.

Valentin BALTAG

(Urmare din pag. 1-a)

string tot ce mașinile au recoltat. Și roadele se văd în depozitele înșiruite de-a lungul canalelor unde primele ceamuri au și început să încarce noua recoltă.

Aterizăm la secția a II-a Pojaret. Patru pontoane-dormitor ancorate pe un canal încă înghețat, formează atît sediul secției cît și al coloanei mecanizate nr. 7. Helicopterul este așteptat. Un inginer de aici trebuie să ajungă de urgență la noile stații de pompare pentru a monta piesele aduse de la unitate. Lucrarea este de mare însemnătate pentru buna desfășurare a campaniei de recoltare în zona Pardina. Cele două stații plutitoare de pompare, una la gura canalului Repedea, alta la Gotca, trebuie să intre imediat în funcțiune. În fiecare secundă acestea vor pompa 4000 litri de apă, reducînd nivelul apelor din incinta indiguită, permițînd în acest fel lărgirea frontului de recoltare cu mijloace mecanizate.

...Drumul de întoarcere îl facem pe ocolite, tocmai pentru a revedea locurile străbătute înainte cu o zi. Zburăm deasupra Carasuhatului, zonă amenajată a unității Rusca. Cu o dimineață în urmă i-am cunoscut aici pe mecanizatorii din coloanele conduse de Marcarov Lipat și Ion Burtea, coloane din secția Litcov despre ale căror rezultate în recoltarea stufului se vorbește acum în întreaga deltă.

La orizont se văd alte recoltoare. Sînt cele din coloana a 7-a a secției Gorgova. Cu o zi înainte, în timpul popasului făcut în acest loc al unității Șontea, Mihai Gheorghe, șeful coloanei, unul dintre participanții la primele campanii de recoltare, ne-a vorbit despre factorii care au contribuit la cele 400 tone stuf recoltate peste planul lunii ianuarie. Acum ne face semne cu mîna pînă cînd helicopterul se pierde în zare. De altfel, pretutindeni pe unde am zburat deasupra deltei, helicopterul a fost salutat de mecanizatorii de pe recoltoare, de pescarii ce își întindeau năvoadele, de marinarii de pe vase. Pasărea aceasta măiastră este acum cunoscută pe întreaga întindere a deltei. Pilotul ei, Aurel Damian, un încercat aviator, a devenit prietenul tuturor. Piesele de schimb pentru mașini ajung mai repede, recunoașterea zonelor de recoltat se face mai lesne. Helicopterul este pretutindeni solicitat.

Tudor GHEORGHIU
Fotografii: Nicu VASILE

CU HELICOPTERUL ÎN DELTĂ

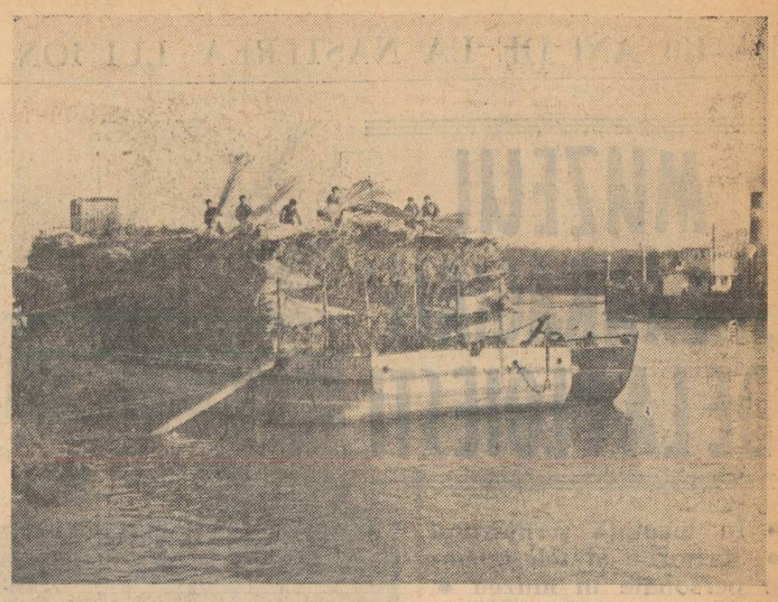

La malul apei este ancorat un ceam. Sînt încărcate de zor maldărele de stuf din noua recoltă

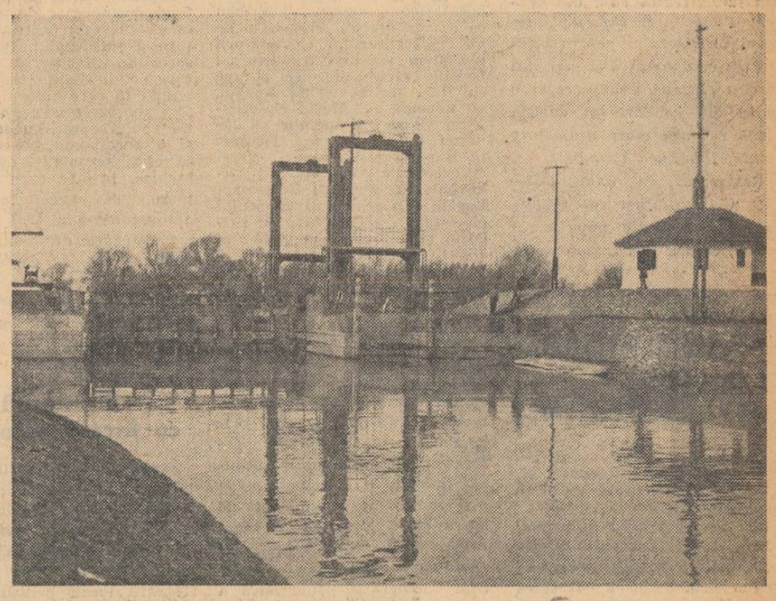

Mila 29. Unul din stăvilarele incintei îndiguite de la Rusca

La postul de radio-emisie al unității Șontea, telegrafistul Ionică Florescu și maistrul Nicolae Tarara, intră în legătură cu coloanele mecanizate de pe teren

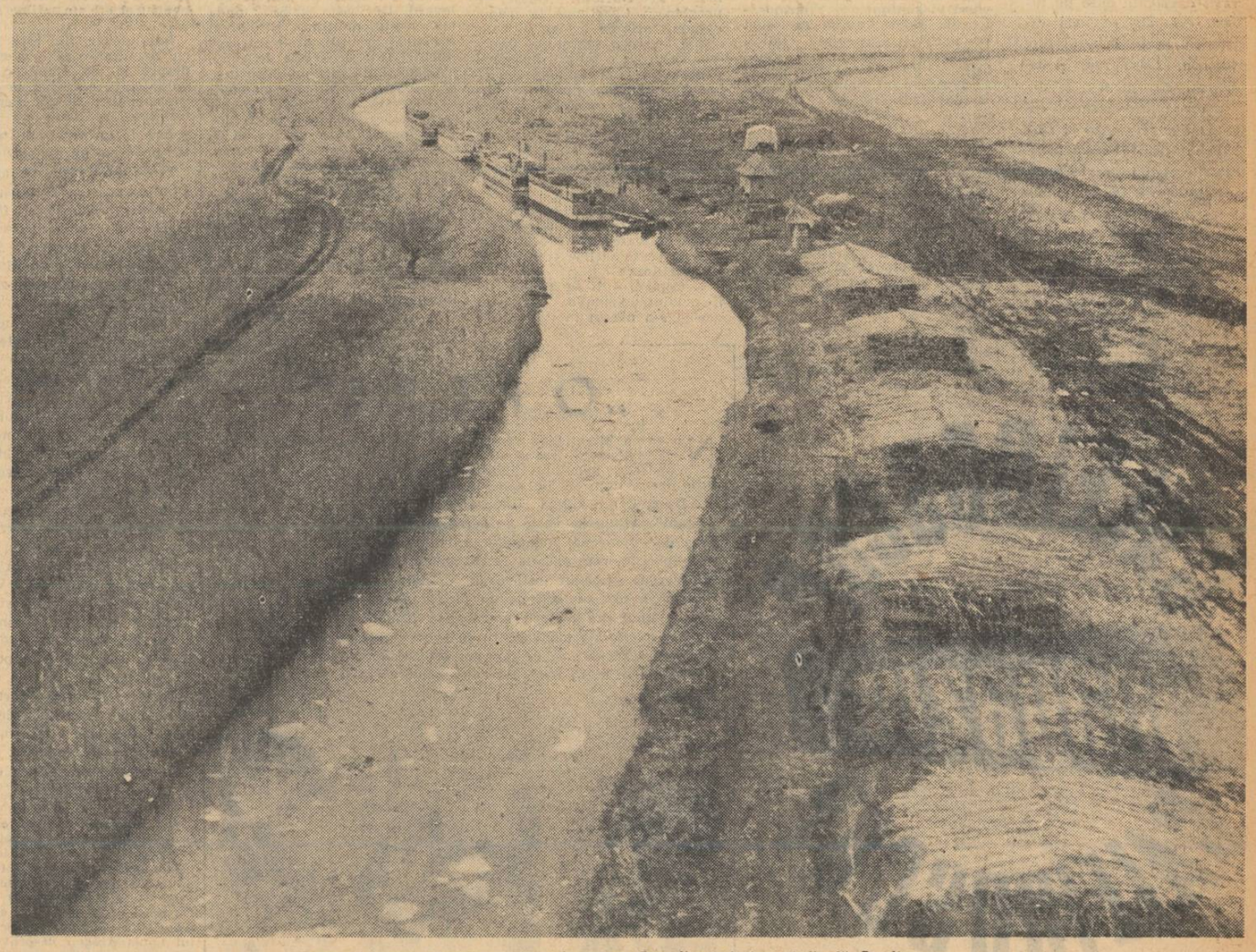

Sediul secției Pojaret și al coloanei a 7-a din unitatea stuficolă Pardina.

LA 110 ANI DE LA NAȘTEREA LUI ION LUCA CARAGIALE

MUZEUL „I.L.CARAGIALE" DE LA PLOIEȘTI

• În locuința scriitorului • Scrisorile și telegramele personale în muzeu • Fiica scriitorului despre muzeul ploieștean

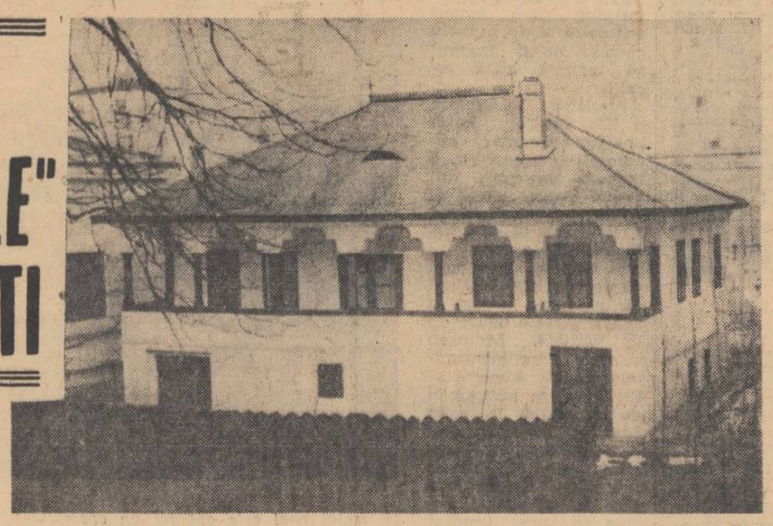

Vedere a casei în care a copilărit I. L. Caragiale, transformată apoi în muzeu

În centrul orașului Ploiești, alături de blocurile de pe strada C. T. Grigorescu, la nr. 1, se află o casă cu înfățișare interesantă. Construită în anul 1710 într-un stil specific arhitecturii de pe vremea lui Constantin Brâncoveanu, ea își păstrează intacte toate elementele originale, armonizînd plăcut cu construcțiile din jur. Această casă din centrul Ploieștiului trezește interesul vizitatorului pentru înfățișarea ei pitorească și mai ales pentru că aici și-a petrecut o parte din copilărie și adolescență cel mai mare dramaturg român, Ion Luca Caragiale.

Restaurată în anul 1958—1959, din inițiativa comitetului executiv al sfatului popular regional, casa a fost transformată în muzeu memorial și poartă numele marelui nostru scriitor.

Documente unice despre viața scriitorului

Aproape cinci ani, un colectiv al muzeului regional de istorie, condus de profesorul Niculae Simachea a cutreierat țara în lung și lat, pentru a îmbogăți noul muzeu ploieștean cu documente din viața și activitatea scriitorului. Cercetătorii ploieșteni au luat legătura cu familia scriitorului și anume cu fiica sa, Ecaterina Logadi, cu nepoata sa, Maria Dutescu-Dutu și cu alți membri ai familiei Caragiale, care locuiesc în București și Brașov.

Cercetările s-au dovedit valoroase. Cu ajutorul Ecaterinei Logadi patrimoniul muzeului ploieștean s-a îmbogățit cu singurul bust realizat în viață lui Ion Luca Caragiale, precum și cu un portret al tatălui său. La toate acestea s-a adăugat și o colecție de fotografii de familie.

Încă de la intrarea în cele cinci încăperi ale Muzeului memorial, privirea este atrasă de nenumărate documente. Sînt expuse 500 de piese, fotocopii, materiale de documentație originale și diferite obiecte personale aparținînd dramaturgului, precum și diferite aspecte mai importante din viața și opera sa. Printre documentele cele mai de preț ale muzeului — unice în toată țara — reținem fotografia panoramică a Ploieștiului anului 1870, cataloagele din clasele urmate de scriitor, contractul Luca Caragiale tatăl, cu directorul Institutului „Pavel Eliade", o colecție de fotografii reprezentînd dascălii preferați ai scriitorului, o colecție de 40 de fotografii ale familiei, care cuprinde portretele părinților, ale scriitorului în diferite perioade din viață precum și o fotografie a soției și copiilor săi.

Muzeul ploieștean posedă un fond documentar de mare preț în ce privește activitatea literară a scriitorului. Pe lîngă o serie de manuscrise, dintre care cel intitulat *„De mult, de mult"*, în care autorul încearcă să elaboreze o istorie a poporului român pentru popor, aflăm și o corespondență cuprinzînd 80 cărți poștale și 20 scrisori închise, printre care 6 referitoare la evenimentele sîngeroase din anul 1907. Din aceeași categorie de materiale, muzeul mai posedă corespondența scriitorului cu Petre Missir și colecția de telegrame care au fost trimise lui Ion Luca Caragiale cu ocazia aniversării a 25 de ani de activitate literară.

De vorbă cu fiica scriitorului

Ecaterina Logadi, fiica scriitorului, împlinește în curînd 68 de ani. Auzind despre intenția amenajării casei-muzeu din proprie inițiativă a venit la Ploiești să-i ajute pe istoriografii locali pentru a prezenta cît mai veridic aspectele activității tatălui său.

Făcîndu-i cunoștință, Ecaterina Logadi ne-a invitat la locuința ei din București, pentru a ne arăta și alte fotografii ale marelui dramaturg. Aici am răsfoit împreună albumul cu fotografii al familiei Caragiale.

„Cînd trăia nu s-a bucurat de aprecierea și stima care i se cuveneau. Guvernele de atunci nu aveau nici un interes să-l prețuiască pe autorul biciuitoarelor satire adresate burgheziei. Sînt adînc impresionată de cinstirea pe care întregul popor o dă memoriei tatălui meu. El obișnuia să spună că are mulți copii. Noi eram doar trei, dar tata se referea desigur la oamenii din popor.

Ploieștiul și ploieștenii au adus o nouă prețuire amintirii scriitorului. Trăiesc zile fericite! Operele editate prin grija partidului și guvernului, festivitățile organizate la diferite aniversări, festivalurile bienale de teatru care poartă numele lui I. L. Caragiale și în sfîrșit, muzeul memorial din Ploiești, unicul din țară, sînt cele mai grăitoare dovezi de prețuiri de care se bucură adevărata artă în R.P.R.! Transmiteți vă rog din parte-mi mii de mulțumiri sincere și recunoscătoare!"

Viorel LUPU

Vilegiatura în Sahalin

Casele de cură din Crimeia și din Caucaz vor avea în curînd un nou concurent: zona de vilegiatură care se creiază în insula Sahalin. Natura darnică a Extremului Orient furnizează o bază curativă deosebit de bogată și variată. În această parte s-au descoperit zeci de surse minerale și nămoluri curative.

Pe coasta Mării Japoniei, în mijlocul unei pitorești păduri de conifere, s-a construit stațiunea balneară „Ciaika", iar una asemănătoare s-a creiat pe valea apei Naiba, în munți. În curs de construcție se află cea mai mare casă de cură din Sahalin, cea din Sinegorsk, din apropierea surselor curative a căror compoziție de combinații de arsenic sînt inegalabile. Locuitorii insulelor Kurile vor avea stațiune de cură proprie. Ea e situată în insula Kimasir, aproape de versantul de nord-est a vulcanului Mendeleev, unde țîșnesc zeci de izvoare calde.

Alături de sanatorii, în cele mai pitorești colțuri ale Sahalinului au fost amenajate 7 case de odihnă. Prima dintre acestea, una dintre cele mai bune case de odihnă din Extremul Orient, se află în zona verde din Jujnoskhalinsk, unde s-au creiat excelente baze de turism. Aci vin să facă turism numeroși locuitori din Moscova, Leningrad, Krasnoiarsk, Sverdlovsk și din alte orașe îndepărtate. Într-una din aceste baze, care dispune de trambuline și piste de slalom foarte bune, se organizează iarna competițiile celor mai buni schiori din Extremul Orient și din Siberia Orientală.

Casele de cură și de odihnă și bazele turistice ale tinerei zone de vilegiatură din Sahalin au fost vizitate pînă acum de 9000 de persoane.

UN EMOȚIONANT EPISOD DIN VIAȚA LUI OISTRAH

Debutul din 1917 — Pe străzile Odesei

Am vizitat, nu de mult, Odesa, ca turist, călătorind cu eleganta și confortabila noastră „Transilvania". Tradiționalul tur al orașului, cu care începe orice etapă a excursiilor organizate pentru străini, ne-a dat prilejul să trecem și pe strada în care se află imobilul fostului institut de muzică și artă dramatică. Iar ghidul „Inturist-ului" ne-a amintit cu acest prilej că unul din cei mai străluciți elevi ai acestei celebre pepiniere muzicale este marele violonist David Oistrah.

În cursul aceleași zile am mai avut prilejul — pe care l-aș numi privilegiu — de a afla amănunte despre un episod inedit și de-a dreptul emoționant din copilăria artistului, pe care critica muzicală engleză îl numește un „gigant al viorii".

Afișe mari vesteau melomanilor — și acolo iubitorii de muzică sînt în număr mare — apropierea unui eveniment sărbătoresc: două concerte ale orchestrei simfonice a Filarmonicii din Odesa, avînd ca solist pe artistul poporului David Oistrah. Opriți în fața unui astfel de afiș, ghidul meu începu să depene o întîmplare din urmă cu patru decenii, al cărui erou nu era altul decît David Oistrah.

— Știi, desigur, că marele nostru artist s-a născut aici, acum mai bine de o jumătate de veac și a dovedit, din cea mai fragedă copilărie, aptitudini excepționale pentru muzică. La vîrsta de 3 ani, cea mai îndrăgită jucărie a copilului a fost minuscula vioară de lemn, vopsită în galben, cu care părinții treziseră în el prima pasiune pentru muzică.

Tot atunci s-a plămădit în sufletul viitorului artist primul său vis: să devină muzicant de stradă — scripcar ambulant...

De ce tocmai muzicant de stradă? Explicația e foarte simplă: în fața micuțului David, spectacolul cotidian al străzii aducea mereu aceleași sedvențe însuflețite de prezența sărmanului muzicant (adeseori orb) care își făcea zilnic turneul din curte în curte, a flașnetarului zdrențăros de la colțul străzii, sau a acordeonistului care reușea să adune, din cînd în cînd, o roată de ascultători și cîțiva gologani. Așa îi apărea copilului întruchiparea vie a unui artist și asta visa el să devină, din clipa în care părinții îi dăruiseră jucăria cu strune de sfoară. Visul acesta era însă o taină a sa, iar părinții n-aveau cum s-o bănuiască atunci cînd îl dăduseră, la 5 ani, la școala vestitului pedagog P. S. Stoliarski.

...Aprilie 1917 — perioada de adînci frămîntări dintre răsturnarea țarismului și pregătirea Marii Revoluții din Octombrie. Proletariatul Odesei se pregătea să participe la prima demonstrație de 1 Mai, în condițiile în care vîntul de libertate sufla cu o putere încă necunoscută pînă atunci. Profesorul Stoliarski nu putea absenta de la asemenea evenimente. Cum să le explice el copiilor însemnătatea istoricelor clipe, cînd, în afară de muzică, nu stăpînea îndeajuns celelalte meșteșuguri de convingere?

Luîndu-și vioara, maestrul le cîntă, într-una din acele zile premergătoare lui 1 Mai, imnul revoluționarilor francezi — „Marseilleza".

— Copii! — li se adresă el în cuvinte simple. Cîntecul acesta s-a născut în timpul revoluției franceze. La noi, în Rusia, era strict interzis să se cînte „Marseillieza". Astăzi însă, nu mai avem țar pe capul nostru și putem cînta în voie minunata melodie. Copii, o vom cînta cu toții pe străzile Odesei în ziua de 1 Mai.

Oistrah, care abia împlinise opt ani, a ascultat cu luare aminte spusele profesorului. El se bucura de faptul că va ieși în stradă cu vioara și va putea cînta în public, ca adevărații scripcari care cutreierau curțile...

Și în însorita dimineață de 1 Mai 1917, Stoliarski, în fruntea micuților săi elevi, a făcut ultima repetiție în fața școlii de pe strada Preobrajenskaia.

La gîtul viorilor și mînerul arcușurilor, copiii legaseră panglici roșii, iar profesorul, care le sugerase împodobirea, purta el însuși pe piept o mare cocardă purpurie.

Cînd au ajuns pe marele bulevard Deribasovskaia, unde era grosul mulțimii, Stoliarski a ridicat arcușul, dînd intrarea micuței sale orchestre de copii. Trecătorii, la începput surprinși, dar foarte curînd impulsionați de această neobișnuită manifestare, au început să fredoneze încet și apoi din ce în ce mai tare, înflăcărătul cîntec revoluționar. Emoția i-a cuprins și pe micii artiști, dar cel mai emoționat a fost micul David Oistrah, I se înmolinise visul cel de taină: cîntase pentru prima oară în fața unui public atît de numeros — devenise, în sfîrșit, un muzicant de stradă...

M. MIHAIL

„OPERE"

Nu avem intenția să vă cerem să ghiciți legenda desenelor de mai jos. Putem să vă spunem că „lucrarea" din stînga aparține penelului unui bolnav mintal, cea din dreapta este opera unui pictor sănătos.

Desenul din stînga este reprodus din revista italiană „Punto". Aflăm de acolo că acest desen a fost expus la expoziția de desene ale bolnavilor mintali (se organizează și astfel de expoziții), care se află în tratament la spitalul de psihiatrie din Verona. Desenul din dreapta, publicat în revista „Mondo Nuovo" a fost realizat de un pictor pe nume Roberto Matta, socotit unul din pictorii moderniști. Nimeni nu s-a gîndit să ceară o expertiză medicală în ce privește starea sănătății sale, iar pentru pictura sa de mai jos intitulată expresiv „Izgonirea din rai" i se oferă bani. Ba chiar sume serioase.

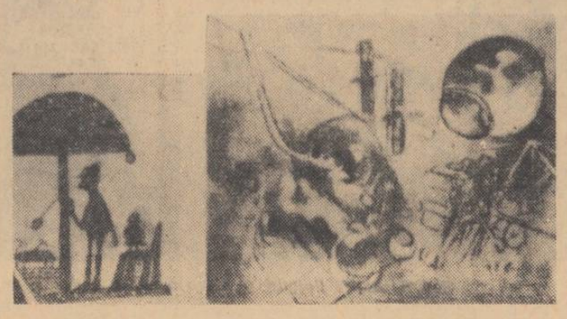

Știința și viața

O NOUĂ „MINUNE" A SECOLULUI

• O mașină care „înțelege" • Sinteza mecanică a cuvîntului omenesc • Stenodactilografă... automată

Ați văzut vreodată un obiect neînsuflețit care să dea ascultare unei voci omenești? Cu siguranță că nu, căci pînă acum o asemenea minune nu s-a întîmplat. Pînă acum, celebra apostrofă „Sesam, deschide-te!" nu era și nici nu putea fi decît o legendă întemeiată pe ficțiune.

În vremurile noastre însă — asemenea „minuni" se întîmplă. Ele se datoresc eforturilor tot mai susținute și mai fructuoase ale oamenilor de știință.

Dresor de... mașini

„Înapoi!" — se aude strigîndu-se pe culoarele institutului.

— Înainte! urmează un alt strigăt.

— La dreapta! sună un nou ordin, la fel de categoric.

Sînt dresate oare animale la Institutul de electronică, automatică și telemecanică al Academiei de Științe a U.R.S.S.? Nu. Vocea este a șefului serviciului de automatică generală, Alexandr Kakauridze, care lucrează la dresarea unei... mașini. El se află în mijlocul camerei, ține în mînă un microfon și dă ordine unui soi de car metalic, care se deplasează dintr-un loc într-altul pe dușumeaua laboratorului. Cînd dă comanda „La stînga!", carul execută întocmai; cînd ordonă „Mai repede!", mașina își „iuțește" pasul. Iar cînd dă comanda „Pe loc repaus", ascultătoare, ea se oprește.

Robotul recunoaște vocea „stăpînului"

Un aparat complicat, cu multe cabluri, lămpi, cu semiconductori și condensatori. E „creierul electronic" al sistemului pus la punct de savanții georgieni. El ascultă de ordinele dictate la un microfon, analizează sunetele și combinațiile care formează un cuvînt sau altul și, dacă spectrele acustice ale ordinelor coincid cu cele care-i sînt cunoscute, transmite semnale mecanismelor de execuție. În exemplul de față el transmite semnale carului metalic, dar cel care le primește poate să fie foarte bine laminorul unei uzine sau tractoarele care lucrează pe un cîmp și oricare altă mașină.

Mașina nu execută decît ordinele pe care le „înțelege". La cuvintele pe care nu le cunoaște ea rămîne total insensibilă. Dar atunci cînd „înțelege", se supune ca oare ordinelor oricui? Nu. Poți să pronunți oricît de clar cuvintele, poți să folosești toate tonurile posibile, (începînd de la cel mai dulce pînă la cel mai aspru) dacă nu-ți cunoaște vocea, nu se mișcă din loc. În schimb cum aude vocea „stăpînului" ei, execută cu precizie și promptitudine toate ordinele.

De ce ascultă numai de „stăpînul" ei? Vă interesează desigur. Pentru că e reglată pe spectrul acustic al vocii unei persoane determinate, adică a aceluia care îi comandă.

Stenodactilografă... automată

Noua mașină poate să deosebească de acum cîteva zeci de cuvinte și reacționează în felul ei la fiecare din ele. 7 cuvinte — ordine — sînt destinate comenzilor carului iar celelalte, pentru punerea în funcțiune a unui telescriptor, care imprimă direct, sub dictare.

— 0, 1, 3, virgulă, 4 — se dictează la microfon. Pîrghiile se deplasează docil și bat pe o foaie de hîrtie cifrele și semnele ordonate.

De pe acum încă, acest aparat poate servi matematicienilor pentru introducerea datelor în mașini de calculat, dictîndu-le direct la microfon. Deocamdată, el bate cifre și semne, dar cînd își va îmbogăți vocabularul — ceea ce se va întîmpla în curînd — va putea să imprime și cuvinte. Atunci, această mașină va putea înlocui în mod perfect o stenodactilografă. Iar de aci pînă a deveni și mașină de tradus, nu va fi decît un pas.

COLABOREAZĂ CITITORII

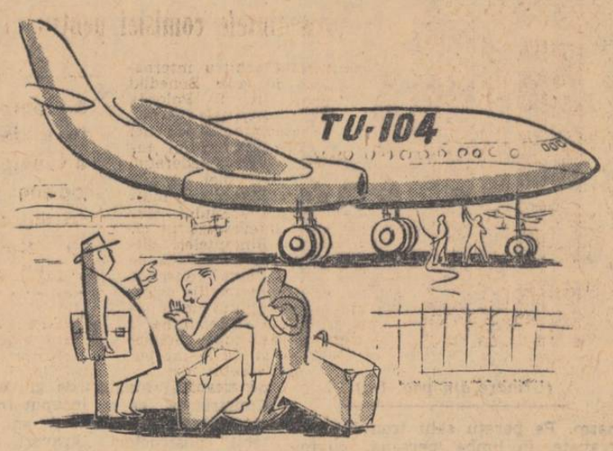

ȘEFUL: — Ce tip de avion e ăsta?
SERVILUL: — ...Dumneavoastră—104!...

Desen de Sergiu STANCIU

De la lume adunate...

Comerț și reclamă în stil capitalist

LA ÎNCEPUTUL secolului XX, un scriitor mediocru german urmărind să-și facă cunoscut ultimul său roman, a scris și a trimis aproximativ 30.000 de scrisori la diferite adrese. Prin aceste scrisori cu conținut similar, adresantul era anunțat că în romanul cutare se atenteză la onoarea sa și că, pentru reabilitare, trebuie să se adreseze tribunalului. Firește, cei mai mulți adresanți, indignați, s-au aprovizionat în primul rînd cu romanul amintit. Astfel, tirajul s-a epuizat la repezeală.

O REVISTĂ germană a publicat următorul anunț: „Domn înstărit caută o tovarășă de viață. Poate să nu fie bogată, însă fizicul și caracterul ei să fie asemănător cu eroina romanului care în prezent se tipărește în revista X". *Numărul abonatelor a crescut de cîteva ori.*

UN AGENT de asigurare a trimis la mai multe adrese scrisori în care arăta: Am hotărît să distrugem orașul dv. El va fi incendiat, focurile vor izbucni din cele patru colțuri ale pieții. Semnat: O bandă de incendiatori".

A doua zi, agentul de asigurare, vizitînd cetățenii, a încheiat ca niciodată foarte multe polițe de asigurare.

Anecdote

• Cînd cei doi, soțul și soția, au ajuns în gară, trenul plecase.

— Dacă nu te-ai fi moșmondit atîta, nu am fi întîrziat! spuse soțul.

— Dacă nu m-ai fi zorit, n-ar fi trebuit să așteptăm atîta trenul următor! obiectă soția.

• Concizia este mama talentului, și-a spus, desigur, elevul care, la compoziția cerută, „În vizită la bunicuța", a scris doar atît: „Bunicuța nu era acasă".

• — Cunoști vreo rețetă împotriva dragostei la prima vedere?

— Da, să te mai uiți și a doua oară!

• Ședința consiliului administrativ al unei societăți pe acțiuni din Chicago. Vorbitorul judecă cu asprime conducerea:

— Jumătate din pălăriei noștri nu sînt capabili de nimic! se indignează oratorul.

— Dar cealaltă jumătate? întreabă cineva din public.

— Cealaltă jumătate e capabilă de orice...

• Un pacient la stomatolog:

— Va trebui să scoatem măseaua, spune medicul.

Pacientul se cutremură. Medicul îi toarnă un pahărel, ca să-l îmbărbăteze.

Pacientul bea, însă continuă să tremure. Îi mai toarnă un pahărel, încă unul, apoi observînd că pacientul s-a potolit, medicul îi întreabă:

— Ei cum stăm, acum avem curaj?

— Ba bine că nu, răspunde pacientul. Să îndrăznească cineva să se atingă de măseaua mea!...

• La un magazin de pălării din Paris, vînzătoarea îi oferă clientei o pălărie, recomandîndo-o ca „ultimul strigăt".

— Firește. Dacă nu punem la socoteală strigătul soțului meu cînd va afla costul pălăriei!

• O măcelărie care avea dificultăți financiare, avînd nevoie de un vînzător, a publicat următorul anunț: „Se angajează un vînzător. Preferabil vegetarian".

• Stau de vorbă două prietene:

— Mîine e ziua soțului meu și nu știu ce să-i cumpăr.

— Oferă-i și tu o carte.

— La ce bun? Mai are una.

• N-am noroc și pace: e de-ajuns să cunosc un om cumsecade și ori este el însurat, ori sînt eu măritată!

Legendarul Ulisse*

Pagini despre Gabriel Péri

de Louis Aragon

L-au omorît la 15 decembrie 1941.

Îți este aproape cu neputință să vorbești acum despre Gabriel Péri ca despre un om pe care l-ai cunoscut cîndva, un om scund, cu trăsături fine, cu un fel anume de a argumenta, cu pipa în colțul gurii, o întreagă mimică, menită să nu se șteargă niciodată din memorie... Și acea frămîntare a sprîncenelor, și capul său mîndru... Avea un fel de a te lua în serios care uneori te făcea să-ți dai seama că rîde de tine... Și apoi, rîsul său! Cine n-a auzit rîsul lui Gabriel nu știe ce înseamnă să fii voios. Și acea politețe exagerată care pentru el era un mijloc de apărare...

Într-adevăr, îmi este aproape cu neputință să vorbesc așa despre el, să amintesc, bunăoară, grija excesivă pe care o avea pentru ținută. Pentru că tot ceea ce spun nu se mai referă la un om, ci la un martir, un erou, un simbol.

Trebuie să fac un adevărat efort pentru a-mi plasa eroul în cadrul afumat și fără lumină unde l-am cunoscut prima dată: birourile ziarului „L'Humanité" din strada Montmartre, unde făceam pe atunci rubrica faptului divers. Camera „informațiilor" unde lucram și camera de politică externă cu mesele pline de ziare și dosare vraiște nu erau despărțite decît de un coridor strîmt. Pe Gabriel îl găseai întotdeauna înainte de ora cînd venea toată lumea sau apărea odată cu căderea serii, după ședințele Camerei. Și atunci cu un aer puțin distrat ne vorbea extraordinar despre oamenii și despre lucrurile cunoscute, despre miniștri, despre toată fauna palatului Bourbon. Vaillant Couturier îl asculta și rîdea pînă la lacrimi. În ambianța aceia el aducea cu sine o delicatețe extremă în raporturile cu cei din jur; era un om într-adevăr instruit, lucru care se făcea remarcat deîndată. Avea ceva de făt-frumos, un făt-frumos meridional...

Adesea m-am gîndit că Gabriel era, poate, însăși întruparea modernă a legendarului Ulisse. Omul de pe malul Mediteranei nu este întotdeauna negustorul flecar sau aventurierul oaches, din descrierile obișnuite. Ulisse, stăpînul Ithacei era întruchiparea însăși a fineței, a înțelepciunii care se întindea din Tyr pînă la coloanele lui Hercule, din Alexandria la Genova și pînă, departe, la Pontul Euxin. Ulisse trebuie să fi avut aceiași ochi negri și același păr bogat, aceiași regularitate a figurii, același craniu de o curbură perfectă pe care-l întîlnim la statuile grecești antice. Cînd vreau să vorbesc de Gabriel îmi revin în minte niște cuvinte dintr-un poem de-al meu, din 1942, cuvinte care aveau un tîlc ascuns, în vremea cînd a vorbi pe față însemna o primeidie de moarte:

„Memoria aceluia care cînta
asemeni lebedei
Nu mi-a pierit din minte,
Memoria acelui făt frumos
urzit din argila fenicienilor"...

Mereu aceleași cuvinte și mereu aceleași imagini. Există poate ceva în Gabriel care mi-e nespus de familiar, ceva care vine din străfundul ființei mele și al strămoșilor mei. Căci ai mei, ca și ai lui erau oameni din Toulon. Și azi mai am în familia mea verișori pe care-i cunosc de tineri și care au ceva din alura lui Gabriel, din eleganța sa, din acel gust pentru ținuta vestimentară, aceiași poftă de glumă, același rîs nebunesc și în plus acea lumină de inteligență care părea că preface totul în jurul lui.

Era un om din părțile mele, din părțile alor mei, de acolo de unde se pierde în lucirile nopții obîrșia mea. Astfel mi-l explic mai bine azi pe Gabriel și mi-l imaginez copilandru, cînd se juca pe acel Champ de Mars al revoluției care nu mai e acum decît un maidan răvășit de bombe; apoi tînăr, luînd vaporașul de Seyna, spre seară, ducîndu-se la bîrtul lui moș Louis cu vreo prietenă sau plimbîndu-și pașii, atunci cînd era trist, pe străzile înguste și murdare care sfîrșesc pe cheiul Cronstadt. Îl văd dominîcile pe dealurile Ollioule, la Evenos, pe înălțimi unde aproape toți oamenii se trag din foști ocnași. Îl văd apoi la Pont-du-Las, acolo unde un unchi al său era protopop și predica postul. Oare teatrul din Pont-du-Las despre care îmi povestea mama, mai dădea spectacole pe vremea cînd Gabriel avea 15 ani? Dar Gabriel era mai mic ca mine cu cinci ani; m-am încurcat de tot! Avea 15 ani în 1917 cînd zece zile au zguduit lumea. Și de altfel locuia la Marsilia și nu mergea la Toulon decît din cînd în cînd, la familia bunicii sale.

„M-am născut la Toulon în 1902, bunicul meu plecase în tinerețea sa din Ajaccio și se îmbarcase ca simplu marinar pe bordul unui vas de război...".

Ne-a rămas de la el biografia, scrisă în închisoare pentru judecătorii săi.

Mai tîrziu cînd va fi citită fără patimă, fără lacrimi această poveste, a unei minți luminate, scrisă cu cele mai simple cuvinte, departe de orice ton declamator, cititorii vor fi uimiți de perfecțiunea acestui document fără pereche. Nici o frază inutilă, nici o îngăduință, nici o digresiune. Esențialul, consecvența. Gabriel a fost omul consecvenței.

Nu vreau să urmăresc îndeaproape această biografie. Nici să descriu cu cuvintele mele, cum din revolta unui tînăr marsiliez îngrozit de război, s-a născut o hotărîre care avea să nu se desmintă niciodată. Sau cum acest tînăr a găsit drumul revoluției...

Drumul de luptă al lui Gabriel, iată ce va rămîne prețios pentru mulți și multă vreme. Mi-ar place ca oamenii din generația mea, din aceea a lui Péri să încerce să-și imagineze distanța (mai mult de un secol!) care desparte acea *„Confesiune a unui copil al secolului"* de rîndurile biografice ale lui Gabriel. Aceste rînduri nu pot fi cu nimic despărțite de istoria Franței, de istoria lumii. Ele, care cuprind răstimpul dintre cele două războaie sînt remarcabile așa cum au fost scrise, la persoana întîia. Péri spune tot timpul *eu*. Și acest *eu* traduce gîndirea sa politică, gîndirea partidului.

S-ar putea da multe exemple. Gabriel ne-a oferit o profundă întrupare a partidului în om: cît de departe este de ideia pe care și-o fac unii despre comuniști! Prin toată viața și prin moartea sa, Gabriel a ținut să fie imaginea exemplară a comunistului. Și a plătit scump dreptul de a se numi astfel.

Am ajuns la acea noapte, care a fost ultima noapte a lui Gabriel viu și prima a lui Péri nemuritorul.

În ultima sa noapte naziștii au venit la el pentru a-i cere să trădeze Franța. Deputatul de Argenteuil știa că va muri. Știa că era cea din urmă noapte a sa, ultimul lucru care i se mai putea cere. Aceasta nu i se ascundea. În sfîrșit, vocea dușmanului avea accent străin. În sfîrșit, Gabriel apărea înfățișînd Franța, fără echivoc în fața oamenilor Gestapoului. Și atunci el a folosit „în gura mare" nepieritorul limbaj francez...

N-a fost numai un NU sublim aruncat călăilor într-o noapte în care Istoria noastră mai mult ca oricînd se confunda cu viața acestui om. Gabriel Péri a scris atunci acea scrisoare care va figura într-o bună zi în manualele școlare, dacă patriotismul francez se va ridica deasupra animozităților meschine.

„Să știe prietenii mei că am rămas credincios idealului vieții mele, să știe compatrioții mei că eu voi muri pentru ca Franța să trăiască.

Îmi fac pentru ultima oară examenul de conștiință. El este pozitiv. Dacă ar trebui să-mi reîncep viața aș merge pe aceiași cale. Cred mereu, și în această noapte că scumpul meu Vaillant Couturier avea dreptate cînd spunea că „comunismul este tinerețea lumii" și că el „vestește zorii care cîntă". Eu voi pregăti deîndată acele dimineți care cîntă. Mă simt puternic pentru a înfrunta moartea. Adio și să trăiască Franța!"

În dimineața de 17 decembrie 1941 Gabriel și-a privit călăii în față. Puștile germane îl țintesc. Răsună „La Marseillaise". Cea dintîi salvă îl face să cadă în genunchi. Atunci, toată viața sa generoasă i se urcă parcă pe buze și el, care cînta pentru francezi, cîntă acum pentru întreaga umanitate. Cîntă „Internaționala" cu cuvintele lui Pottier — și el un fiu al Franței — cuvinte pe care o a doua rafală le va îneca în sînge.

Așa se termină povestea lui Gabriel Péri.

Așa începe legenda lui.

*) **Legendarul Ulisse** este ziaristul progresist Gabriel Péri, eroul poporului francez de la a cărui moarte s-au împlinit 20 de ani, și de la a cărui naștere s-au împlinit la 9 februarie 60 de ani. Cu acest prilej publicăm un fragment din însemnările scriitorului Louis Aragon despre Gabriel Péri publicate în 1944 sub titlul: „Pasiunea lui Gabriel Péri".

Mica bibliotecă a magazinului

CALEIDOSCOP

magazin

CALEIDOSCOP

SPORT

CU BENEDIKT MENEL

președintele comisiei pentru „Cupa campionilor europeni" la volei

despre
- Campionatele mondiale de la Moscova
- Campionatele europene din 1963
- Primul turneu olimpic de volei
- Noi principii de arbitraj

Cunoscutul arbitru internațional de volei Benedikt Menel (R. P. Polonă), este din nou oaspetele nostru. Fiind și președinte al comisiei pentru „Cupa campionilor europeni" din cadrul Federației Internaționale de Volei, am stat cu el de vorbă despre mai multe probleme ale voleiului, care — desigur — interesează pe cititorii noștri. Bineînțeles, discuția a pornit de la actuala ediție a C.C.E., care aduce la startul acestei competiții continentale nu mai puțin de 31 echipe masculine și feminine.

— Într-adevăr, cupa campionilor s-a bucurat de la început de un succes deosebit, dar actuala ediție se întrevede a fi cea mai reușită.

— Și cine credeți că sînt favoriții celor două competiții de anul acesta?

— Este foarte greu de făcut un pronostic, pentru că majoritatea echipelor au făcut un mare salt de valoare. În al doilea rînd, turneele care stau anul acesta la baza C.C.E., înlătură în mare măsură rezultatele contradictorii înregistrate în trecut. După părerea mea, Rapid va juca din nou în finală. Cine-i va fi adversara, e greu de spus. În întrecerea echipelor feminine, „văd" pe Burevestnik Odesa, o formație tînără, bine pregătită, alcătuită din jucătoare talentate, după părerea mea scheletul viitoarei reprezentative feminine a Uniunii Sovietice. Poate chiar pentru campionatele mondiale de anul acesta.

— Fiindcă a venit vorba, vă rugăm să ne spuneți cîteva cuvinte și despre campionatele mondiale.

— Mai întîi, data de disputare: 7—21 octombrie, în Uniunea Sovietică. Serile eliminatorii vor avea loc la Leningrad și Kiev, urmînd ca la Moscova să aibă loc numai cele două turnee finale. Trebuie arătat însă că rezultatele înregistrate în serii, contează și pentru turneul final. Adică, nu se vor disputa două meciuri între aceleași echipe.

— Socotiți că formațiile Uniunii Sovietice își vor păstra locurile?

— De data asta va fi mai greu decît la Rio de Janeiro. Reprezentativele Uniunii Sovietice au concurenți foarte serioși. De pildă, echipa masculină a R.P.R., care joacă splendid atunci cînd este bine pregătită. Eu o socotesc ca avînd tehnica cea mai bună din lume. Apoi, cred că în primele trei locuri se va clasa și echipa R.P. Chineze. Pe voleibaliștii chinezi i-am văzut la lucru ultima dată cu prilejul unui turneu internațional disputat la Ulan Bator, în R.P. Mongolă. Pot spune că au făcut un progres impresionant. În clipa de față alcătuiesc una dintre cele mai puternice reprezentative din lume. Jocul lor se caracterizează printr-un atac bun, o apărare excelentă pentru care sînt foarte dotați, o tehnică bine pusă la punct și o pregătire fizică pentru 5 seturi. Noi îi cunoaștem ca o echipă de numai două seturi.

— Dar campionatul mondial feminin?

— Lupta se va da între U.R.S.S. și Japonia. Foarte aproape de aceste formații — R. P. Chineză.

— Ați uitat cumva reprezentativele S.U.A.?

— Nu le-am uitat, dar niciodată nu poți fi sigur de valoarea lor. De cele mai multe ori, așa cum a fost și la mondialele din Brazilia, echipele sînt alcătuite din cei care își plătesc și drumul, pentru că federația de volei din S.U.A. e foarte săracă. Poate că acum, cînd voleiul a devenit un sport olimpic, va primi mai mult ajutor.

B. Menel

— În legătură cu turneul olimpic de la Tokio, vă rugăm să ne spuneți cum se vor stabili cele 16 echipe participante?

— S-a hotărît ca la Tokio să fie prezente o echipă din Africa, 4 din cele două Americi, 3 din Asia (în care e inclusă și Japonia) și 8 din Europa. Echipa africană va fi desemnată de prima ediție a „Campionatului Africii negre" care va fi organizat în 1963 de Ghana și Guineea. Tot anul viitor, în Japonia se vor desfășura campionatele de volei ale Asiei, primele trei clasate calificîndu-se pentru J.O., iar campionatele pan-americane vor da cele 4 locuri ale Americii. Mai greu va fi cu Europa. S-a hotărît ca să fie calificate primele 4 echipe de la Moscova, urmînd ca celelalte patru să primească „biletul pentru Tokio" în funcție de rezultatele campionatelor europene care vor avea loc, în august 1963 la Budapesta. Bineînțeles, dacă aceleași echipe s-au calificat și la Moscova și la Budapesta, următoarele din clasamentul campionatelor europene, pînă la completarea celor 8 locuri, vor primi dreptul să participe la primul turneu olimpic. Prin aceasta crește foarte mult importanța campionatelor europene de la Budapesta.

— Ca arbitru internațional, vă rugăm să ne spuneți care sînt principiile care au stat la baza modificării regulamentului de joc?

— Un meci de volei poate dura trei sferturi de oră, sau trei ore. În felul acesta este foarte greu pentru organizatorii unor întreceri de volei să stabilească un program precis. De aceea, s-a hotărît să se elimine — în limita posibilităților — toate întreruperile de joc. Un exemplu: după noul regulament nu se mai cere în mod special schimbare de jucători, ci aceste schimbări pot avea loc numai atunci cînd meciul e întrerupt. Ca la baschet. Pentru un arbitru, ca și pentru jucătorii de mare clasă, cel mai convenabil este un arbitraj strîns. Dar în felul acesta spectacolul este înlăturat și publicul este decepționat. Numai o mică parte dintre spectatori va ajunge să înțeleagă acest joc. Or, scopul este ca voleiul să devină cît mai răspîndit. Noul regulament prevede precis cînd trebuie și cînd nu trebuie să fluiere arbitrul. De pildă, dacă un arbitru nu e sigur că s-a comis o greșeală nu trebuie să fluiere. Nu trebuie să devenim vînători de greșeli. Apoi, arbitrul nu are dreptul să fluiere după auz, ci numai dacă a văzut greșeala. Toate astea la un loc nu trebuie să ducă la concluzia greșită că arbitrul va tolera greșelile sau că arbitrajul va fi mai lejer. Arbitrajul va deveni însă mai rezonabil. Înainte de a fluiera, arbitrul trebuie să se gîndească bine dacă a fost sau nu o greșeală. În al doilea rînd, noul regulament înlătură intervențiile inutile.

— Și cînd vor intra în vigoare noile reguli?

— La trei luni după ce vor fi cunoscute de federațiile naționale. Înseamnă că la Moscova se va arbitra după noul regulament.

N. PAULESCU

Fără cuvinte

— Mișcă, dragă, mai repede! Ce naiba, parcă spuneai că-ți place la schi!?!...

Desene de Rik AUERBACH

Dansatoare din insula Bali

MOZAIC

● ZIARUL englez „Daily Express" face următorul pronostic pentru turneul final al campionatului mondial de fotbal din Chile: 1. Brazilia; 2. U.R.S.S.; 3. Anglia; 4. R. S. Cehoslovacă.

● PROBLEMA startului fals în cursele atletice, care dă atîta bătaie de cap arbitrilor, se pare că va fi rezolvată. Tehnicienii sovietici au pus la punct un sistem care determină precis dacă a fost start fals și cine l-a provocat, printr-un sistem de becuri colorate, atașate la un releu aflat în legătură cu culoarele pistei și pistolul starterului.

● DUPĂ unii istorici sportivi, cel mai scurt meci pentru titlul mondial de box la categoria grea ar fi durat 88 secunde, timp care i-a fost suficient lui Tommy Burns pentru a-l face k.o. pe Jean Roche, la Dublin în anul 1909. În schimb, cel mai lung meci de box ar fi fost disputat în 1889 la Rehburg, unde John Sullivan l-a bătut pe Jack Kibrain în 75 de reprize.

● STANLEY Rous, președintele federației internaționale de fotbal a făcut recent două propuneri care au iscat discuții furtunoase și chiar panică în lumea fotbalului profesionist.

Conducătorul forului suprem al fotbalului mondial intenționează să pună în discuție următorul amendament: să se interzică unui jucător de fotbal care a reprezentat culorile unei țări în meciuri internaționale de a juca după aceea în reprezentativele altor țări. Această măsură ar afecta serios echipele Italiei și Spaniei. La fel de interesantă este propunerea făcută de Stanley Rous, ca meciurile campionatului englez să se joace și duminica nu numai simbăta ca pînă acum. Conservatorismul soccerului britanic va fi pus la grea încercare!

● R. P. POLONĂ, R. S. Cehoslovacă, Iugoslavia, Olanda, Danemarca sînt primele țări înscrise la cel de-al doilea Tur ciclist de amatori al Franței. Organizatorii au invitat echipe din 20 de țări printre care U.R.S.S., R. D. Germană, R. P. Bulgaria, R. P. Română, R. P. Ungară. Federația din U.R.S.S. va studia posibilitatea participării unei echipe de 7 alergători.

ÎN VÎRFUL PENIȚEI

Corespondență de sezon

STIMATE TOVARĂȘE ANTRENOR,

Punînd tot sufletul în peniță claps cumpărată special pentru aceasta, vă scriu pentru a vă împărtăși necazul meu sportivo-alimentar, ce ni-l pricinuiți de cînd ne pregătim pentru sezonul de primăvară.

Eu, care pînă acum aveam cu dv. numai discuții de performanță privind rezultatele mele sportive sau dezvoltarea armonioasă a trupului meu uman, nu credeam că vom ajunge să vă amestecați și în activitatea stomacului meu, care ar fi parte integrantă din anatomia ce o posed, dar el este anexă complet extra-sportivă a corpului, ca și freza, unghiile sau cravata. Și, totuși, de la o vreme ați început să vă amestecați în funcțiile sale, adică în alimentația ce-i revine de drept.

Dv. care aveți ochiul format, probabil nu mi-ați citit pînă în inima mea înfometată, silabisind nemulțumirea mea față de regimul alimentar la care mă supuneți, dîndu-mi mereu exemplu rezultatele superioare obținute de cei ce se hrănesc conform indicațiilor dv. care, dacă aș fi răutăcios, aș spune că trebuie să luați și o jumătate de normă de bucătar.

Dar s-o luăm metodic, pe bază de menu: de ce să-mi tăiați din fripturi, spunînd că abuzez de carne? La urma-urmei, mănînc carne doar la prînz, seara și dimineața, cînd e normal ca ceaiul să fie un antricot, lucru care mă și îngrașe puțin, exact cît îmi stă bine; că eu cînd sînt slab, nu sînt deloc fotogenic și cînd mă la cu blitzul la o față, nu am nici o plăcere văzîndu-mi poza în ziar. Și, la drept vorbind, nici nu mănînc carne decît de 2? de ori pe săptămînă, adică de 3 ori pe zi, eu neavînd nici o vină că săptămîna are 7 zile. Dacă așa e împărțirea, ce să-i faci?

Pe urmă, ce-i aia să-mi înlocuiți alcoolul cu laptele? Mă rog, cînd aveam vîrsta de un an sau doi și deci nu împlineam încă majoratul, făceam chefuri cu lapte, fiindcă pe atunci nu știam de Muscat, Feteasca sau de cel de 13,50 de la noi din colț. Dar acum, această băutură infantilă este incompatibilă cu calitatea mea de om în toată firea. Păi n-are dreptate Gică, prietenul meu de Alb Selecționat? De la o vreme, cînd mă vede intrînd, strigă cu subînțeles: „Băiete! O doică cu sifon la dumnealui!" Mai mare rușinea!... Și afară de asta, cum poate îmbunătăți consumul de lapte, viteza mea pe suta de metri? Vaca are lapte chiar în ea și ați văzut ce încet merge...

Și mi-ați făcut necazuri și cu suspendarea sosurilor, a mincărilor ardeiate, piperate sau în cantități mari. Atunci de ce am mai luat o nevastă atît de gospodină, că dacă ați vedea cum gătește maică-sa, ați lua masa numai la noi.

Asta, ca să nu mai vorbim de suprimarea tutunului și înlocuirea lui cu fructe. Mă rog, nu zic, or fi avînd fructele vitaminele lor, dar cum rămîne cu proverbul din bătrîni: — După o masă bună, o țigară bună, proverb pe care-l aplicăm de 40 de ori pe zi, că peste două pachete n-am trecut niciodată. Păi, poate mărul să-mi dea aceeași satisfacție? Oricît ar fi el de Ionatan, scoate el fumul acela albăstrui, pe care-l urmărești cu privirile pierdute? De obicei, nu!

Într-un cuvînt, asta mi-e nemulțumirea: alimentația n-are decît să fie rațională, dar de mîncat să mă lăsați să mănînc ce vreau, pentru că știu mai bine cerințele organismului meu, pe care-l cunosc de mic copil.

Al dvs.
FANE II

P. S. Vă rog să mă iertați că am lipsit ieri de la antrenament, dar nu m-am simțit bine. Chiar și rîndurile acestea vi le scriu stînd în pat, din cauza unei indispoziții sufletești la stomac; probabil o mică urmare a mesei luate alaltăieri, dar trece.

ACELAȘI
P. conf. Fred FIREA

ROMANUL NOSTRU ILUSTRAT

BALUEV

Adaptare după Vadim COJEVNIKOV

Ilustrații: BECA RIND

Îți jur că toate cusăturile sînt făcute fără cusur. Dacă nu mă crezi, poți controla, dar te previn că nu voi suporta dezonoarea și voi prefera să-mi trag un cuțit-vete acru drept în timplă.

Pe urmă deveni duios: — De ce ești atît de gravă, Kapocika? Te chinuie singurătatea? Să știi că eu sînt bun la inimă. Dacă vrei, te iau de nevastă. Îți ofer două brațe, inima într-un singur exemplar și titlul de sudor categoria a șaptea.

— Te rog să încetezi a mai face pe bufonul, îl repezi Podgornaia și plecă furioasă.

Alături, Boris Spakovski asculta discuția cu un aer plictisit și dezgustat. Spunea, părînd că vorbește numai pentru el:

— Cunosc eu niște cetățene care sînt mai experte în mărfuri de larg consum, dar la tehnică se pricep ca gîndacul la televiziune.

— Ești închipuit din cale afară! îi ripostă Kapa.

— Nu sînt închipuit. Eu fac cusături garantate. Iar tu a-i proceda mai bine dacă n-ai demoraliza oamenii cu conferințele tale. S-ar purta și ei altfel cu tine.

— N-am nevoie să se poarte nimeni altfel cu mine! strigă mînioasă Kapa.

Dintre sudori, Kolea Semecikin era cel mai respectuos cu Kapa.

— Te rog, Kapa, spune-mi totul, tot ce vrei dar nu cînd sînt alții de față. Spune-mi numai mie, între patru ochi, dacă am făcut greșeli. Marcenko și Spakovski sînt niște ași, eu sînt abia un începător.

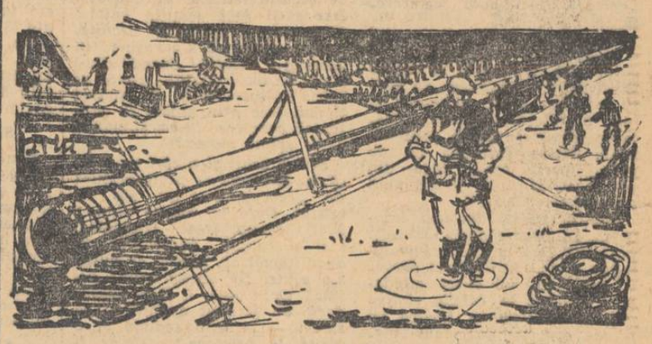

Apoi, înduioșat, începu să-i dea povețe: — Tu știi de ce nu te-nghite nimeni? Prea îți iei aere oficiale. Și de ce, mă rog? Parcă tu nu știi că ești frumoasă? Frumusețea ispitește. Și, vezi bine, îi supără pe băieți cînd te văd atît de semeață. Poți să mă crezi, Kapa. Eu n-am nici o speranță că o fată ca tine ar putea să mă iubească. Tu îi privești pe toți cu niște ochi de diavol. Și nu faci bine, să știi!.

În timpul acesta, șantierul lui Baluev nu era într-o situație de invidiat. Echipamentul tehnic se împotmolise, muncitorii abia puteau ajunge la el bălăcindu-se în noroi pînă la genunchi. Deasupra mlaștinii plutea o ceață urît mirositoare, încît trebuia să se lucreze ziua, ca și noaptea, la lumina reflectoarelor. Începuse înghețul. Baluev hotărî să-și instaleze „cartierul său general" în chiar sectorul de traversare. Proprietarul izbei, Vasile Karnauhov, îl întrebă, cînd se instală în casă:

— Televizor ai? Nu? Asta înseamnă că necesitățile dumitale culturale nu sînt satisfăcute. Cînd s-au construit pe aici uzinele de produse chimice, a locuit la mine, chiar în odaia asta, un membru corespondent al Academiei de Științe, care avea sub comanda lui o companie întreagă de șefi ca dta. Cu toate acestea, în fiecare dimineață îmi spărgea lemnele pentru foc.

— S-a făcut, căzu de acord Baluev, nici mie nu-mi strică puțină educație fizică.

Baluev își petrecea aproape tot timpul zilei în acest sector dificil. Doar noaptea le vizita pe celelalte. Stabilise și ziua în care avea să fie tras dicherul, ultima față a lucrărilor.

Ziua, mlaștina se muia, iar în timpul nopții înghița. Baluev slăbise mult în ultimul timp. Era tras la față. Dar privirile sale străluceau de tinerețe. Își supraveghea mai mult ca oricînd aspectul exterior, se îmbrăca elegant, ca la oraș, căutînd să arate că deși lucrează în mlaștină, nu se împotmolește și el. Întregul colectiv se arăta, dealtfel, ingenios și întreprinzător în fața dificultăților din ce în ce mai mari ale construcției. Nimeni nu venea să i se plîngă. Cînd era nevoie, mecanicii și mașiniștii se transformau în dulgheri și-și construiau plute din bușteni. În timpul lor liber, scafandrii dădeau o mînă de ajutor montorilor. Glumeau cu Baluev:

— Am ajuns un fel de Hristoși, Pavel Gavrilovici, mergem pe apă și nu ne înecăm!

— N-ați înecat însă macaraua de așezat țevile?

— Cum așa? Priviți-o! Parcă-i nou-nouță. Am spălat cu furtunul tot noroiul de pe ea...

Trupul lung și negru al conductei se odihnea acum pe tălpice de lemn, pe jumătate scufundat în mlaștină. Din talazul digului se căsca gura burlanului manșon, din care atîrnau țurțuri de gheață. Mecanicul fu bucuros să primească vizita grupului tineresc, format din Viktor Zațev, sudorul Marcenko, cele două radiografiste, Kapa și Zina și Izolda care se reîntorceau dintr-o vizită de la centrul raional.

(Va urma)

ÎN INDONEZIA ȘI R. D. VIETNAM

Însoțind fotbaliștii de la „Petrolul"

ÎNSEMNĂRI DE CĂLĂTORIE (II)

În ziua de 22 decembrie 1961 am poposit, pe o căldură dogoritoare, într-un sat din apropierea Pedgeng-ului, capitala veche a insulei Bali.

Satul numără abia 20 de familii. Casele sînt construite din bambus și chirpici de lut, ele fiind înconjurate de ziduri tot de lut, înalte de 1 metru și jumătate. Am intrat la un țăran mai înstărit; de fapt, el face parte din casta negustorilor.

În mijlocul curții se află clădirea centrală, o casă construită din lut și lemn de bambus, așezată pe bîrne. Ne-au surprins alte șapte căsuțe mai mici, fără geamuri la ferestre și ale căror uși erau niște rogojini confecționate din paie de orez. Locuitorul, nu cu puțină mîndrie în glas, ne-a spus că cele șapte caturi ale locuinței sale sînt rezervate celor șapte soții. În curte se aflau numai patru dintre soții, în timp ce celelalte trei se găseau la munca cîmpului, la irigarea orezului. Două din femeile aflate în curte decorticau orezul, prin strivirea acestuia într-o piuă de lemn. Una purta un copil în brațe, iar alta cernea cu sita o făină specială, făcută din orez. Drept îmbrăcăminte purtau o fustă din pînză de bumbac prinsă cu o cingătoare de la briu în jos.

Soțul celor șapte femei mi-a povestit că, dintre soțiile sale, nici una nu este regină ca prin alte părți ci, toate sînt egale în drepturi... Cea mai în vîrstă însă, avîndu-se în vedere experiența ei, ține socotelile casei, cheia cămărilor, se îngrijea de copii și de educația lor. În Bali, ca și în alte insule unde se practică poligamia, femeile pot trece de la un soț la altul. Aceasta însă numai cu consimțămîntul stăpînului. Căsătoria nu se încheie pe baza unui act scris. Înainte de a-și lua soția acasă, soțul face un cadou părinților fetei, cadou care constă în îmbrăcăminte, orez, fructe și dulciuri. În cadrul căsătoriei femeile nu aduc nici un fel de avere. În căsnicie, prin legi nescrise și obiceiuri, bătaia femeilor este interzisă. Cînd soțului nu-i mai place una din soții, cînd se „plictisește" de ea, o... dezleagă de casă și îi spune, pe un ton poruncitor, dar nu lipsit de o nuanță de amărăciune: „du-te, mi-e silă, fă ce vrei, ești liberă". Copiii proveniți din căsătoriile cu cele 7 soții — ne spunea balinezul — nu poartă numele de familie nici al tatălui și nici al mamei.

Am plecat din curtea balinezului, cu un simțămînt de tristețe. Ne-am dat seama că în condițiile de înapoiere impuse de puterile colonialiste s-au menținut aci sărăcia și obiceiuri care stîrbesc demnitatea omului. Generația mai tînără, sub impulsul înnoirilor politice și sociale care au loc astăzi în tumultoasa Indonezie, se ridică tot mai hotărît împotriva poligamiei.

Demphasar cu templele sale vestite

În zilele următoare am vizitat împrejurimile orașului Demphasar, cu vestitele sale temple vetuste. Am prins pe peliculă cîteva aspecte din vizita noastră, chiar pe treptele templului fostului rege Sukowoto. Apoi, la rugămintea locuitorilor insulei Bali, în cadrul unui ajutor sportiv frățesc și prietenesc, echipa a jucat un meci-lecție, de 2 reprize a cîte 30 de minute, cu echipa locală PONBALI, meci pe care l-a cîștigat cu 5—1. La sfîrșitul acestuia, mii de spectatori au invadat terenul, făcînd cerc în jurul antrenorilor români, pentru a asculta sfaturile și explicațiile lor.

Iar în seara zilei de 23 decembrie, s-a dat în onoarea oaspeților români, la lumina lampadarelor, o magnifică recepție. Fetele și băieții din Bali au cîntat și dansat pentru noi. Ponan-urile (clopote de alarmă) ghenerwaianele (un fel de xilofoane) geng - gong - urile (drîmbele), cîndang-urile (tamburinele) plus tobele, fluierele și viorile cu o singură coardă, formau orchestra. În cadrul programului care cuprindea cîntece cînd tumultuoase și stridente, cînd tînguitoare și line, fiica șefului de poliție, domnișoara Mutter Dracke, împreună cu ansamblul, a dansat în stilul specific balinez, dansuri de o gingășie și o frumusețe rară. Dansurile *„Bine ați venit în satul meu"*, *„Ghionong"* (dansul servitoarei unui rege) *„Gahnam"* (dans și cîntec de leagăn — dormi, d o r m i, copilule drag!) au smuls aplauze, pe care fetele le-au binemeritat. Apoi băieții, constituiți într-un ansamblu de 150 persoane, au cîntat și dansat pentru noi: „Cea, cea, cea" — dansul maimuțelor. Am rămas impresionați de cele văzute și, la plecare, ducînd mîinile împreunate la buze, am pronunțat cu toții, în limba balineză: „TRIMA KASI" — mulțumesc!

Fază de la unul din jocurile susținute în Indonezia de „Petrolul"

Ultimele meciuri în Indonezia

A doua zi avionul ne-a purtat peste insula Java și Sumatra, spre Medan. Aici, la 28 decembrie 1961, am jucat cu selecționata Sumatrei de Nord. Bine odihniți, manifestînd o bună dispoziție de joc, jucătorii noștri au prestat un fotbal spectaculos. La sfîrșitul partidei, reprezentantul Federației de fotbal indoneziene, dl. Bessoes ne-a declarat: *„...În Medan au jucat multe echipe, din Suedia, Austria, Franța etc. dar nici una nu a prestat un joc atît de curat și de frumos ca al „Petrolului". Oricare formație de fotbal, fie ea din Kuaialumpur, India, Japonia, Vietnam sau Birmania, nu poate sta în fața echipei române. Aceasta practică un fotbal tehnic, eficace și deosebit de spectaculos. Fotbaliști ca Badea, frații Munteanu, Tabarcea, Fronea, au încîntat publicul prin execuțiile lor tehnice. Ei sînt jucători de clasă. De la dv. am avut ce învăța. În meciul de azi românii n-au dorit la început să marcheze mai mult, dar noi am jucat dur, fapt ce v-a supărat. Și atunci, „Petrolul" s-a înfuriat, bătîndu-ne zdravăn".*

Întorși la Djakarta în ziua de 31 decembrie, am susținut pe stadionul IKADA ultimul nostru meci. Tribunele erau înțesate de lume. Peste 45.000 de spectatori au ținut să asiste la ultima evoluție a echipei ploiești. Echipa „Persidja", întărită cu jucători din diverse formații, era o veritabilă selecționată a orașului Djakarta. Cu cîteva ore înainte, o delegație a muncitorilor din industria petroliferă indoneziană ne-a vizitat la hotel, unde ne-a adus salutul oamenilor muncii care lucrează în petrol, rugîndu-ne, în același timp, să transmitem poporului român recunoștința lor fierbinte pentru ajutorul ce le-a dat și-l dă permanent Republica Populară Română, muncitorii petroliști români.

Jucătorii noștri au făcut pe teren o adevărată demonstrație. Cucerit de jocul frumos și spectaculos, publicul a început să scandeze: *„Hidup"* (trăiască) *„Petrolul!"* La fiecare gol înscris, fanfara militară, aflată în una din tribune, atacă un marș, marcînd în acest fel original superioritatea pe teren a echipei de fotbal românești. Pentru noi, fanfara a cîntat șapte marșuri, iar pentru gazde unul.

A doua zi ziarele și agențiile de presă au făcut comentarii extrem de elogioase la adresa românilor, pe primele pagini ale diverselor ziare apărînd numeroase fotografii și ample cronici.

„THE MERKEDA": *„...Oaspeții și-au demonstrat înalta lor tehnică de clasă europeană. Oaspeții au demonstrat un foarte bun control al balonului, au jucat splendid atît individual, cît și colectiv".*

Președintele Federației de fotbal, colonelul Wahab, ne-a spus: *„La început am fost criticat pentru faptul că am invitat echipa română — cunoscîndu-se experiența noastră în ceea ce privește aprecierea fotbalului străin. Acum, specialiștii și publicul sînt de partea noastră, lăudînd acțiunea federației. Românii au dovedit că știu să joace fotbal. Ei au încîntat deopotrivă și pe spectatorii experți și pe experții în fotbal. De peste 10 ani, în Indonezia, nici o echipă nu s-a ridicat la nivelul „Petrolului". Bravo românilor din toată inima!"*

În capitala Indoneziei, Djakarta, numele echipei „Petrolul" Ploiești era rostit mereu de locuitori. Peste tot, la cinema, pe la restaurant, lumea ne înconjura cu atenție, ne saluta, striga după noi. *„Petrolul-fotbal-team"* intrase în vocabularul zilnic al locuitorilor frumoasei Djakarta. Pentru ei, pronunțarea cuvintelor *„Petrolul — fotbal-team"* mai însemna joc artistic și spectaculos, dîrzenie în luptă, schimb util de experiență, însemna, în ultimă instanță, prietenia cu poporul român.

În seara zilei de 1 ianuarie 1962, în palatul Wisma Nusantara, echipa s-a întîlnit cu oficialitățile orașului. Peste 250 de musafiri au fost invitați la masa de adio, dată de Federația de fotbal indoneziană în onoarea oaspeților sportivi români. S-a toastat, cu acest prilej, în cinstea prieteniei româno-indoneziene, în cinstea sportivilor celor două țări. Minunată a fost recepția. În sala mare a palatului, la lumina orbitoare a alămurilor și a becurilor de diferite culori, s-a cîntat și dansat. Frumoasele melodii indoneziene, cîntate de o formație de ghitare, ne-au încîntat. Din mijlocul înaltelor personalități venite la „ceremonia" de adio, cineva strigă: *„Hidup parsanabatan Roumania-Indonezia!"* Lumea toată aplaudă și strigă: *Ura!* Jucătorii români răspund și ei, scandînd de trei ori „Hidup Indonezia!" Strîngeri de mînă, îmbrățișări. Apoi orchestra cîntă melodia atît de mult îndrăgită la noi în țară, „Indonezia".

În final, românii cîntă pentru prietenia dintre poporul român și indonezian „Mulți ani trăiască!" Prietenii indonezieni ne răspund strigînd: *„La revedere, nu adio! Vă așteptăm la anul, dragi prieteni!"*

Vasile GRĂDINARU

În numărul viitor: Turneul în R. D. Vietnam.

Trist

Compozitorul francez René Cambien a compus un vals închinat prietenului său, cunoscutul internațional francez în fotbal, Wișnieski. Aceasta s-a întîmplat înaintea disputării meciului decisiv din cadrul preliminariilor campionatului mondial de fotbal dintre reprezentativele Franței și R. P. Bulgaria. Pentru a-și exprima sentimentele sale compozitorul Cambien și-a intitulat lucrarea „Valse de l'espérance" (Valsul speranței). Pe teren însă echipa Franței a fost învinsă cu 1—0 de fotbaliștii bulgari. Cambien a schimbat imediat titlul operei sale. Ea se cheamă acum „Valse triste".

magazin

revistă săptămînală editată de ziarul

ROMINIA LIBERA

★

Redacția și administrația, Piața Scînteii, tel. 17.60.10

★

Abonamentele se primesc la toate oficiile poștale, factorii poștali și difuzorii din întreprinderi și instituții

★

PUBLICITATEA SE PRIMEȘTE LA ADMINISTRAȚIA REVISTEI tel. 17.60.10 interior 14.00

SFATURI MODĂ COSMETICĂ GOSPODĂRIE

La 15 ani...

I-a fost greu Rodicăi să se desprindă de atmosfera vacanței și să intre în ritmul normal de învățătură. Anul nou adăugase la vîrsta-i mică al 15-lea an și în acest prag dintre copilărie și tinerețe se iviseră sumedenie de ispite. Învățase să danseze — și-i plăcea — primise în dar prima pereche de pantofi cu toculeț — și încercase o bucurie nouă — își făcuse un permanent — și părul i se așeza acum în valuri largi — etc., etc...

Micile și noile amănunte ivite în viața ei, o abătură într-o măsură oarecare de la preocupările obișnuite. Timpul dedicat sportului începu să-l folosească pentru dans, cititul fu înlocuit cu plimbări, iar spectacolele la care de obicei mergea însoțită de părinți, deveniră dintr-o dată neinteresante.

Rodica fusese din totdeauna o elevă bună. Deșteaptă și sîrguincioasă, era firesc să obțină calificative mari, lucru de care se mîndrea și ea, și mama și tata. Și totuși... Vacanța aceasta se terminase parcă prea repede. Școala începuse ca de obicei foarte serios încă din prima zi, și-i tăie brusc firul proaspetelor bucurii.

Rodica trebuia din nou să-nvețe... În fiecare după amiază... Să-nvețe cînd la radio se transmitea o muzică de dans grozavă (cum de n-o auzea altădată?) și cînd în călcîie simțea mii de furnicături. Rodica își privea aproape dușmănos manualele, caietele cînd... au tîrîit prelung, încă unul apoi altul, sparseră liniștea încăperii. Telefonul!

— Rodica? Ascultă puțin... Auzi? Muzică de dans. Sîntem toți la Adriana. Doi pași de tine. Te așteptăm.

— Dar n-am terminat lecțiile.

— Ești de-a dreptul ridicolă. O elevă atît de bună ca tine poate să-și permită într-o zi să nu termine...

Luată prin surprindere Rodica ezită. Da, era elevă bună. Dar devenise astfel pentru că niciodată nu sărise o lecție, niciodată nu intrase în clasă cu temele nepregătite, niciodată nu se bazase pe noroc. Ce muzică grozavă! Muzică nu glumă...

— Îți telefonez peste cîteva minute. Să vorbesc cu mama.

Abia puse receptorul în furcă și auzi vocea bunichii.

— Te-a chemat Mioara? De ce nu te duci? Du-te fetiță cît ești tînără... Să-nveți ai timp toată viața. Distrează-te acum, că mai tîrziu vin grijile. Uită-te la mine. Nici n-am terminat școala și m-am măritat. Și iaca trăiesc și încă bine. Dar tu, atîta știi, să înveți, să înveți...

Bunica vorbea, dar oare Rodica o mai asculta? Își asculta gîndurile și se frămînta. Ce să facă? Firește, ar fi fost plăcut să asculte muzică, să danseze. Dar să-și lase lecțiile baltă? Să zicem că mîine o ascultă. S-ar face de rîs. Ce rușine! Și dacă n-o ascultă! Scapă! Nu-i place de loc cuvîntul... Parcă ar scăpa de scarlatină... Ce gînduri îi mai trec prin minte. Și profesorii care cred în ea, și mama, ce-ar spune mama?

Ridică ochii și o zări pe mama-sa. Lustruia — peste măsură de preocupată — un vas de cristal. Oare nu auzise nimic? Nici convorbirea telefonică, nici discursul bunichii?? Și doar numai ea, mama, ar putea s-o ajute. De ce nu spune nimic? Oare ce-ar fi făcut mama dacă ar fi avut de ales — să zicem — între o ședință și o vizită la prietene? Ce-ar fi făcut? Absurdă întrebare! E limpede ce-ar fi făcut...

Rodica formă grăbită numărul de telefon și cînd i se răspunse vorbi hotărîtă:

— Mioara? Nu te supăra. Altă dată, acum nu pot veni. Am de învățat.

Rodica puse telefonul în furcă și se întoarse spre maică-sa. Ochii lor se întîlniră și în privirea fiecăreia citeai o nesfîrșită dragoste și înțelegere.

Alice MIHALCEA

SFATURI COSMETICE

Din scrisorile pe care le primim la redacție în legătură cu tratamentele și preparatele cosmetice ne-am dat seama că există o părere greșită în ceea ce privește cosmetica. Sînt încă multe persoane care își închipuie că a-ți îngriji obrazul, a-l curăța sau a-l da cu pudră este un lucru dăunător tenului. Această opinie este eronată de aceea în cele ce urmează voi căuta să lămuresc pe cei care au diverse rezerve asupra adevăratului scop al cosmeticii și asupra legăturii care există între cosmetică și sănătate.

Cosmetica este știința și arta îngrijirii externe a corpului și a înfrumusețării lui cu ajutorul a diverse preparate; ea nu urmărește numai îngrijirea feței ci se ocupă de întregul corp. Multe persoane au convingerea că arta cosmetică constă în impodobirea feței în scop pur decorativ, părere eronată deoarece îngrijirea estetică a feței și a corpului poate determina o stare fiziologică mai bună mărind în același timp vitalitatea organismului. O îngrijire rațională face ca aspectul exterior al femeilor și al bărbaților să fie cît mai plăcut, mai agreabil atît pentru persoana însăși cît și pentru cei din jur.

Cosmetică înseamnă și evitarea formării ridurilor, îndepărtarea punctelor negre, înlăturarea mirosului dezagreabil al transpirației, îndepărtarea părului de prisos de pe picioare, îngrijirea părului, a dinților și a gurii, a mîinilor, a picioarelor, și partea decorativă, arta de a te farda rațional.

Este adevărat că dacă nu ținem seama de natura tenului nostru și aplicăm preparate cosmetice contraindicate ca de exemplu: loțiuni astringente și alcoolice pe un ten uscat sau creme pe bază de unturi pe un ten gras, vom constata că obrazul în loc de a-și îmbunătăți aspectul capătă o înfățișare contrară scopului urmărit. De asemenea folosirea de preparate rîncede sau conținînd substanțe vătămătoare irită pielea, o congestionează putînd duce chiar la apariția de eczeme și coșuri. Desigur că folosirea în exces a fardului usucă pielea și o îmbătrînește de timpuriu, orice abuz în acest sens fiind dăunător.

Cosmetica modernă se bazează în primul rînd pe regulile igienei igiena stă la baza cosmeticii; nu poate fi frumos cine nu este în primul rînd de o curățenie exemplară.

Îngrijirea rațională nu trebuie considerată ca o preocupare ușuratecă. Un păr îngrijit pieptănat, un obraz curat și fraged și în general întregul aspect îngrijit al femeii nu pot decît trezi admirație. Multe femei comit însă greșeli care pot duce adesea la consecințe neplăcute. Unele femei, soții și mame, uită că au datoria de a apare îngrijite înaintea soțului. De asemenea femeile care lucrează în uzine, fabrici, laboratoare cu diverse substanțe, trebuie să ia măsuri preventive pentru a evita anumite consecințe neplăcute ale mediului respectiv. În legătură cu tratamentele cosmetice vom reveni într-un număr viitor.

Anca BOGDAN

GHIDUL GOSPODINEI

MENIUL SĂPTĂMÎNII

- Supă de mazăre; sarmale cu carne; compot de vișine.
- Andive au gratin; mîncare de castraveți cu carne; cremă de vanilie.
- Ciorbă acră de cartofi; ficat la grătar — murături; mere.
- Sote de dovlecei cu smîntînă; mîncare de vinete; șarlotă de cafea.
- Ciorbă țărănească de vacă; friptură cu sos — macaroane; compot.
- Budincă de morcovi; pîrjoale moldovenești — cartofi piure; griș cu lapte.
- Rulouri de brînză; jigo de berbec cu murături; tortă de portocale.

Pentru că iarna este săracă în verdețuri, noi putem să completăm masa zilnică cu diferite salate din legume fierte sau crude. De exemplu:

SALATĂ ASORTATĂ CRUDĂ

Pe un platou aranjăm rînduri, rînduri cîte un strat de țelină opărită și tăiată felii suoțiri (poate să fie și crudă) lîngă ea un strat de sfeclă coaptă sau fiartă tăiată rondele, un rînd de morcovi cruzi rași prin răzătoarea mare, altul cu ridichi și ouă tari tăiate felii rotunde. Peste toate aceste legume presărăm sare și turnăm deasupra un sos de maioneză picant. Garnisim cu verdeață.

SALATĂ DIN LEGUME CONSERVATE

Cantități pentru 6 persoane: 200 g. zarzavat (rădăcinoase) 200 g. cartofi, o cutie de o jumătate de mazăre, la fel una de fasolică verde, 3—4 castraveciori în oțet. Fierbem zarzavaturile crude, le tăiem felii lungi și subțiri și le amestecăm ușor, ca să nu le strivim, cu celelalte legume. Peste ele turnăm o maioneză făcută din 3 ouă, untdelemn cît înghite, o lămîie, 25 g. muștar, sare. De jur împrejurul salatei așezăm rondele de ridichi, felii de castraveți și dacă mai dorim cîteva măsline.

SALATĂ DE ANDIVE

Cantități pentru 6 persoane: 500 g. andive, 10 g. sare, piper, 1 dl. oțet și o jumătate dl. untdelemn. Luăm andivele, le creștăm sau le rupem, le spălăm în mai multe ape și le amestecăm cu un sos vinegretă și imediat le servim la masă. Unele persoane fac această salată cu andivele fierte. Sînt foarte gustoase și așa.

SALATĂ DE ȚELINĂ

Cantități pentru 6 persoane: Trei țeline mai mari, 10 g. sare, o jumătate dl. untdelemn, un sfert dl oțet, o jumătate lămîie, pătrunjel. Țelina curățată se fierbe în apă cu sare, se taie apoi în bucăți lunguiețe și subțiri și se amestecă cu sosul făcut din untdelemn, oțet și lămîie. Se garnisește cu pătrunjel tocat mărunt.

CUPE DE SALATĂ DE ȚELINĂ ÎN MERE

Cantități pentru 6 persoane: 1 kg. mere, o țelină, 2 ouă, 2 dl. untdelemn, o lămîie, 10 g. sare și o salată. Se taie merele în două în sensul lungimii, se scobesc cît putem de mult înăuntru și le lăsăm apoi în apă rece ca să nu se înegrească. Separat amestecăm bucățele mici de mere crude cu bucățele de țelină crudă sau opărită, după cum dorim. Se așează această umplutură în merele scobite iar pe deasupra se toarnă o maioneză foarte subțire și picantă.

SALATĂ UNGUREASCĂ

Fierbem cartofi în coajă, îi curățim și apoi îi tăiem în felii rotunde. Cît mai sînt încă calzi adăugăm un sos făcut din untdelemn și oțet, 1 hering afumat, tăiat în felii subțiri, cîteva măsline, un măr tăiat în cuburi mici. După aceea adăugăm 2 linguri de smîntînă proaspătă, încă puțin untdelemn, o lingură de muștar, sare și piper.

Taioare pentru primăvară: Se fac din stofă groasă cu gulere mari care să poată fi ușor ridicate pentru protejarea gîtului; se pun diverse garnituri de blană la mînecile, guler și căciulică. Croiala kimono, mîneca trei sferturi iar fusta cloș.

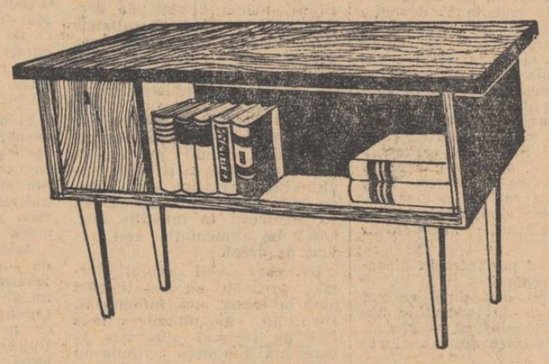

Ilustrația vorbește de la sine, iar nouă nu ne rămîne decît să atragem atenția cititorilor că la această mășută de scris se șade în partea opusă, (ca să putem ședea comod fără a fi nevoiți să ne strîngem picioarele sub noi); raftul de bibliotecă după cum destul de limpede reiese din desen, se face pînă la jumătatea lățimii acestei practice piese de mobilier care ocupă loc puțin și îndeplinește două rosturi.

UN MIC BIROU—BIBLIOTECĂ

IN TIMPUL DV. LIBER

Pentru a realiza această gentuță, unde veți putea ține o serie de lucruri utile pentru dv. aveți nevoie de o bucată de fetru de 24 cm., pe 12 cm. (eventual puteți să-l executați și din alt material mai subțire). Împărțiți această bucată în trei părți: 9 cm., 9 cm. și 6 cm. (fig. 1 și 2). După ce ați împărțit materialul la dimensiunile indicate partea de deasupra o tăiați în format de semicerc. Marginile le veți festona asemănător butonierelor (fig. 3 și 4). Aveți grijă să fixați un buton pe partea interioară. Pentru a-i da un aspect mai frumos, decupați niște motive, tot din fetru (fig. 5), iar o mică perlă sau mărgea completează foarte frumos acest ansamblu.

CURIERUL NOSTRU

NARCIS — Noi sîntem de părere ca să nu adoptăți nici una din cele două ipoteze la care v-ați gîndit. Nici una din ele nu oferă în prezent garanții sigure că ar fi cea mai bună. Sînt posibile greșeli cu urmări grave în ambele sensuri. De aceea noi vă sfătuim să mai așteptați, să nu întreprindeți încă nimic, să rămîneți așa cum sînteți acum. Cu timpul viața vă va învăța, vă va arăta ce este mai bine de făcut.

GIGI — Față de cele întîmplate pînă acum este firesc să aveți unele îndoieli, unele rețineri. Iar la o acțiune de acest fel nu se pornește niciodată cu îndoieli, ci cu deplină încredere, cu mult entuziasm. De aceea, noi sîntem de părere să nu întreprindeți încă nimic. În primul rînd va trebui să lămuriți toate neclaritățile, dar nu prin aluzii, ci în cadrul unor discuții serioase. Ulterior va trebui să verificați în fapte, în comportări, tăria sentimentelor pe care le aveți unul față de altul. Numai după aceasta luați hotărîrea la care vă gîndiți.

MARIANA — Onești. Ca și dvs. nici noi (mai ales după ce v-am citit scrisoarea) n-avem nici un motiv să credem că lucrurile nu se vor petrece așa cum au fost proiectate de comun acord. De fapt, după cîteva luni o să vă convingeți în mod practic. Totuși nu sîntem de părere că este bine să acceptați ultima propunere care vi s-a făcut luînd-o cumva înaintea evenimentelor. Încă puțină răbdare. Este o prudență puțin exagerată dar dat fiind că timpul este scurt nu vă poate dăuna cu nimic.

M. C. — București IZ. De fapt, cheia rezolvării acestei probleme ați găsit-o singur. Nici noi, din cîte cunoaștem nu vedem o soluție mai bună. Se pare că într-adevăr condițiile existente au fost cauza tuturor neînțelegerilor. Acum cînd s-a ivit posibilitatea de a se schimba aceste condiții sîntem de părere s-o folosiți. În fond merită să faceți o experiență ca aceasta. V-ați convinge pe deplin asupra adevăratelor cauze. Indiferent de rezultatele ce le veți obține în urma acestei experiențe tot este bine să o încercați.

NOUTĂȚI DIN INDUSTRIA STICLEI ȘI CERAMICEI FINE

Produsele industriei sticlei și ceramicei fine sînt prezente zilnic în fiecare gospodărie. Cești-le în care se servește ceaiul sau cafeaua, paharele de apă, abajururile, diferitele servicii (de lichior, vin, țuică etc.) toate sînt rezultatele muncii creatoare a meșterilor sticlari. Prezentăm cîteva din ultimele realizări ale colectivelor de creatori, muncitori, ingineri și tehnicieni din acest sector al industriei ușoare.

SERVICII DE CAFEA PENTRU DOUĂ PERSOANE...

Din porțelan frumos colorat, serviciul de cafea pentru două persoane este realizat dintr-o pastă superioară, cu un alb pronunțat. Serviciul, cu un aspect atrăgător, dă o notă de intimitate micului dejun. Este un cadou frumos pentru tinerii căsătoriți.

...ȘI DE FURSECURI

Glazura opacă care se aplică astăzi produselor din faianță le asigură acestora o culoare albă, atrăgătoare. Din această cauză produsele de faianță sînt tot mai des solicitate de cumpărători. Aceasta obligă pe creatori să realizeze noi produse, practice și frumoase.

Pentru a veni în sprijinul gospodinelor în rezolvarea „servitului" la masă, au fost puse în fabricație servicii de fursecuri și servicuri, frumos colorate, în modele variate. Merită subliniată strădania specialiștilor din industria ceramicei pentru realizarea unor coloranți necesari acestei industrii. În ultimul timp numărul coloranților realizați în acest sector s-a ridicat la 14 îmbogățind gama existentă. Aceasta permite sporirea varietății modelelor.

66 MODELE NOI DE ABAJURURI

Cele 66 modele noi de abajururi puse în fabricație în acest an vor putea satisface diferite gusturi. Vor apare în curînd în magazine abajururi în forme alungite, rotunde, abajururi tip lalea (drepte și oblice), altele în formă de clopot

Foarte reușite sînt abajururile din sticlă suprapusă în diferite culori, iar elegante cele marmorate, precum și cele cu dungi de aur.

Înnobilarea nisipului, acest proces tehnologic ce se aplică astăzi în fabricile de sticlă din țara noastră, contribuie la calitatea superioară și aspectul atrăgător al abajururilor.

A. MIHAELA

„JUCĂRII" PERICULOASE

În clinica O.R.L. Mihai, un băiețel de un an și jumătate, a fost adus în stare extrem de gravă. Cu fața și cu buzele vinete, cu respirația întretăiată de o tuse puternică, copilul se zbate între viață și moarte. Printre lacrimi, disperată, mama povestește medicului, care se pregătește pentru operație, întîmplarea: „Copilul se juca cu o bilă. Cînd a dus-o la gură am strigat la el. Copilul s-a speriat și a înghițit-o. A început să tușească. S-a înroșit la față. Se sufoca.

Medicul și-a dat seama că, de fapt, bila nu a fost înghițită, ci aspirată în trahee. Și nu va putea fi scoasă decît secționînd traheea în locul în care s-a oprit corpul străin.

Asemenea cazuri, cînd diverse obiecte, ca bile, nasturi, piulițe, chibrituri, nuci, alune și încă multe altele ajunse în mîinile copiilor mici drept „jucării", sînt înghițite sau aspirate, nu reprezintă o raritate în practica medicală.

Uneori cînd „jucăria" are suprafața netedă, pătrunde în trahee și împiedică respirația provocînd o tuse puternică. Alteori, cînd obiectul e mai mic poate pătrunde în bronhii unde provoacă un proces inflamator urmat de supurație. Dacă, din întîmplare, ajunge într-o bronhie și în primele zile nu se produce nicio reacție, părinții înclină să creadă că totul va trece cu bine și nu se adresează medicului. Iar dacă se adresează, totuși, și li se spune că este necesară intervenția chirurgicală, o refuză din aceleași motive. După cîtva timp însă operația devine inevitabilă.

Pentru a evita asemenea întîmplări care uneori pot avea urmări destul de grave pentru viața copilului, principalul este să-l ferim de aceste „jucării" periculoase. Iar dacă totuși, din întîmplare, un asemenea obiect i-a ajuns în mînă și l-a dus la gură, în nici un caz nu se recomandă panica, țipetele sau mișcările repezite, deoarece copilul se sperie și cu siguranță obiectul va fi aspirat sau înghițit. Mama trebuie să se apropie de copil încet și cu mișcări blînde, să-i ceară pe un ton obișnuit să scoată obiectul din gură sau să i-l scoată ea. De asemenea, nu se recomandă ca copilul să fie bătut pe spinare în speranța că „jucăria" va trece mai departe.

În asemenea cazuri, singurul în măsură să-și dea seama de localizarea obiectului și de modalitatea de înlăturare este medicul care poate face uz de pensă sau poate interveni cu bisturiul.

T. S.

Purtători de bacili difterici

Difteria, după cum se știe, este o boală infecțioasă gravă de care suferă în special copiii sub zece ani, mai ales copiii de la 1—4 ani, dar nu sînt scutiți uneori nici adulții. Datorită măsurilor profilactice luate în țara noastră, în ultimii ani, în special datorită vaccinărilor preventive antidifterice, care au o importanță deosebit de mare, boala este în scădere. Se merge însă cu insistență spre lichidarea completă a acestei boli. Pe bună dreptate. Deși, se localizează deobicei în gît (anghina difterică faringiană, crupul difteric laringian), toxinele eliberate de bacilii difterici, dau complicații nervoase, cardiovasculare, renale, pulmonare, etc. care, neîngrijite în spital, pot fi mortale.

În difterie, izvorul de infecție îl constituie atît omul bolnav propriu zis cît și convalescenții și unele persoane sănătoase din jurul bolnavului care transmit microbii de la bolnav, la cei sănătoși. Aceste ultime categorii de persoane se numesc purtători de bacili difterici. Aceștia răspîndesc difteria chiar mai mult decît bolnavul însuși, pentru că sînt mai mulți (personalul îngrijitor, membrii familiei etc). și pentru că de ei nu ne ferim, știindu-i sănătoși.

Organele sanitare se ocupă îndeaproape cu depistarea purtătorilor de germeni care constituie un izvor de infecție care poate declanșa oricînd o epidemie, dar mai ales în perioada toamnei.

Controlul se face pe baza examenului de laborator al secreției din gîtul celui examinat, recoltate cu un simplu tamponaș de vată sterilă. Secreția faringiană colorată și examinată la microscop, apoi în același timp însămînțată pe mediu de cultură permite identificarea florei microbiene și precizarea purtătorilor de bacili difterici. Aceștia, odată descoperiți sînt supravegheați, izolați și tratați. Ajutorul populației în depistarea contacților, internarea urgentă a bolnavilor, dezinfecția camerei bolnavului, prezentarea copiilor la vaccinare și revaccinare etc. asigură succesul acțiunilor sanitare în vederea lichidării definitive a difteriei în țara noastră.

Dr. V. IVANOV

magazin medical

Medicul vă sfătuiește

RUMINA — București: La vîrsta dv. mai puteți spera în legătură cu problema care vă preocupă. Masajul zilnic, în regiunile interesate, cu o pomadă pe bază de foliculină, v-ar putea ajuta. Consultați un medic endocrinolog.

FUXI JACOB — Oradea: Nu este nici un motiv de disperare; remediile în această afecțiune variază foarte mult de la individ la individ. Pentru început cîteva măsuri de igienă, de călire. Umblați cu capul descoperit. Tundeți-vă cît mai scurt. Spălați-vă de două ori pe săptămînă cu săpun gudronat. Dacă nu obțineți rezultate sau aveți mătreață, frictionați zilnic pielea capului cu:

Rp: Rezorcină 8 gr.
Acid acetic salicilic 2,50 gr.
Biclorură de mercur 0,25 gr.
Alcool 90° 250 gr.

timp de 3 săptămîni și apoi de 2 ori pe săptămînă.

R. SILVIA — Arad: Vă dați seama că e foarte greu să se judece cazul dv. numai după descrierea făcută în scrisoare. Numai un medic dermatolog specialist poate preciza dacă e vorba de o afecțiune a pielii sau de o boală alergică. De aceea, un consult în această direcție e indicat. În legătură cu unghiile, mai mult ca probabil că e vorba de o lipsă de calciu în organism.

LAURA P. — București 37: Desigur că cel mai potrivit lucru ar fi să puteți înlătura suspiciunile soțului dv. fără a ajunge la dovezile de care vă interesați. Cu toate acestea și aceste dovezi pot fi aduse. Atît Institutul medico-legal, cît și Institutul de hematologie, vi le poate asigura.

P. M. — Iași: Vă înțelegem pe deplin și sîntem convinși că ați încercat nenumărate tratamente. Totuși, vom adăuga încă un remediu, de care poate că veți putea beneficia. E vorba de o mixtură care cuprinde: Acid formic 5 gr., Cloral hidrat 5 gr., Balsam Peru 5 gr., alcool 100 gr., iar dacă există și miros neplăcut folosiți de 2—3 ori pe săptămînă: Biclorură de mercur 0,10 gr., Acid salicilic 1 gr., Rezorcină 3 gr., Ol. ricin 4 gr., alcool 100 gr.

INVADATORII (IV)

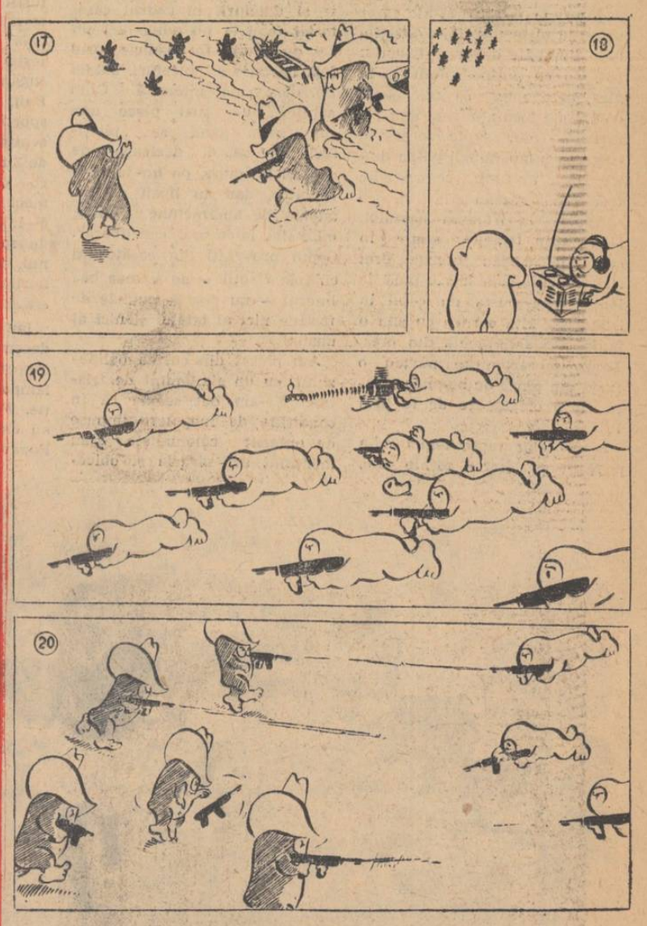

17 — Tăcuți, ca niște umbre, invadatorii debarcă.
18 — Apărarea de coastă dă alarma
19 — Clipe încordate de așteptare.
20 — Și ciocnirea e violentă!

Texti și desene: Raul JARCEA

FOTOGRAFUL AMATOR (II)

În numărul trecut s-a arătat importanța alegerii compoziției subiectului și distribuția luminilor pe subiect, dar operația cea mai grea pentru un începător este aceea de a stabili corect timpul de expunere și deschiderea diafragmei pentru orice fel de fotografiere.

Alegerea timpului de expunere și deschiderea diafragmei depinde de un număr mare de factori ca: sensibilitatea materialului fotografic, sursa și condițiile de iluminare a subiectului, compoziția spectrală a sursei luminoase, culorile dominante ale subiectului, luminozitatea obiectivului. De reținut: un negativ este expus corect atunci cînd el prezintă o scară largă de semitonuri între părțile cele mai negre și cele mai transparente. Bogăția de gradații constituie caracteristica unei fotografii bune. La o expunere greșită gradația tonurilor este foarte restrînsă. Dacă timpul de expunere este prea scurt, pe negativ vor apare transparent nu numai părțile cele mai întunecate ale subiectului ci și porțiunile mai puțin întunecate care rămîn și fac detalii. Aceste părți se confundă pe pozitiv într-un cîmp negru lipsit de orice detaliu. Dacă timpul de expunere a fost prea lung atunci se produce fenomenul de difuzie. Lumina difuză acționează în acest caz asupra părților întunecate, astfel că și ele apar umbrite pe negativ. În consecință se obține un negativ voalat cu gradația tonurilor mult redusă, iar imaginea este cenușie și stearsă.

La fixarea timpului de expunere trebuie să se țină seama de deschiderea diafragmei; modificînd deschiderea diafragmei se modifică automat și timpii de expunere. De exemplu la o deschidere a diafragmei de 5,6 (mare) corespunde un timp de expunere 1/100 S, dacă subiectul este fotografiat în aer liber în plin soare sau 1/50 S, dacă subiectul este așezat în umbră. Micșorînd deschiderea diafragmei, de exemplu la cifra 8, timpul de expunere se mărește la 1/50 S, respectiv 1/25 S.

Exemplele date sînt valabile pentru filmul cu sensibilitate 17/10° DIN. În general rolfilmele procurate din comerț sînt însoțite de o notiță care arată în funcție de sensibilitatea materialului fotografic, compoziția subiectului și iluminarea lui, timpii de expunere corespunzători diferitelor deschideri ale diafragmei. — Schimbarea sensibilității materialului fotografic (rolfilm sau plăci) de exemplu, numai cu 3° DIN în plus sau în minus, necesită întotdeauna o dublare respectiv înjumătățire a timpului de expunere.

În afară de cele arătate mai sus o contribuție însemnată în fixarea timpului de expunere o are și locul și iluminarea subiectului. De exemplu, obiectele așezate în umbră necesită în mijlocul verii o expunere de 4—10 ori mai mare decît cele așezate în plin soare. Prin urmare chiar pe un cer ușor voalat este necesar ca timpul de expunere să se dubleze. În condițiile de iluminare proaste sau greu de apreciat este indicat să se dubleze timpul de expunere sau să se aleagă pentru diafragmă, deschiderea următoare mai mare. Obiectele de culoare deschisă necesită timpi de expunere mai scurți decît cei reclamați de obiectele de culoare închisă. Astfel, casele întunecoase, obiectele de artă în culori închise se expun de 2 ori mai mult decît obiectele de culoare albă.

Bucur STELIAN

ROCHII SPORT

1. — Deux pieces din stofă groasă. Corsajul bluzat cu guler răsfrînt iar fusta cu două pliuri duble.
2. — Rochie sport cu o croială modernă a fustei.
3. — Din orice stofă se realizează o rochie asemănătoare cu garnituri asortate la guler și cutele fustei.
4. Rochie sport ce poate fi purtată și fără tricou în zilele mai calde.

Desene de Ludmila OGRINJEANU

JOCURI DISTRACTIVE

CU TREI LINII

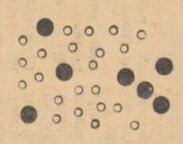

Cu ajutorul a trei linii drepte încercați să separați complet punctele negre de cele albe.

TRIUNGHIUL

Desenați un triunghi echilateral și apoi încercați să-l împărțiți în patru părți egale.

Dacă nu veți reuși așteptați soluția care va apare în numărul viitor.

CIRCUMFERINȚE

Desigur că la prima vedere circumferința din stînga vi se pare mai lungă decît cea din dreapta. De ce? Pentru că atunci cînd privim circumferința din dreapta sîntem influențați de diametrul care o limitează. În realitate ele sînt egale.

ALB ȘI NEGRU

Luați opt piese negre și opt albe și aranjați-le așa cum se arată în desenul alăturat. Se cere ca fără să se scoată piesele din cîmp să se treacă în 46 de mutări toate piesele albe în locul celor negre și invers. Piesele se pot mișca înainte și înapoi, la dreapta și la stînga, dar nu pieziș. În aceleași direcții se îngăduie să se sară peste o piesă într-o căsuță liberă. Nu este permis să se așeze 2 piese în aceeași căsuță. Nu este nevoie să se respecte o anumită succesiune în mutarea pieselor albe și negre.

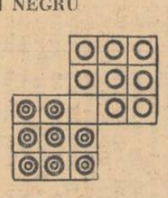

DIN CINCI, TREI

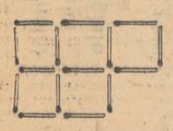

Cu ajutorul a 15 chibrituri sînt formate cinci pătrate egale așa cum vă arată desenul alăturat. Cum se pot obține 3 pătrate egale scoțînd numai 3 chibrituri?

DREPTUNGHI TRANSFORMAT ÎN PĂTRAT

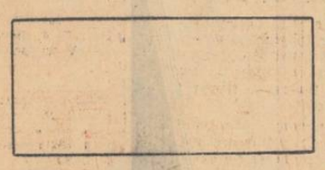

Acest dreptunghi poate fi transformat într-un pătrat. Știți însă cum? (Pentru ușurința rezolvării acestui joc vă invităm să împărțiți dreptunghiul în mici pătrățele)

LITERA T

Din aceste patru bucăți decupate dintr-un cărton, vă invităm să refaceți litera T.

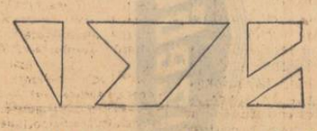

Soluțiile jocurilor apărute în numărul 226

ORDINEA CIFRELOR

În total există 48 de soluții. Iată două din ele: (cifrele se așează pe direcția acelor de ceas) a) 10, 1, 4, 5, 8, 9, 2, 3, 6, 7 și b) 10, 1, 7, 3, 9, 5, 6, 2, 8, 4.

UN METRU

METRU

ORIZONTAL ȘI VERTICAL

8	30	27	10	25	11
35	6	33	34	1	2
17	13	22	21	24	14
20	19	16	15	18	23
5	31	4	3	36	32
26	12	9	28	7	29

Intr-un hol de cinema

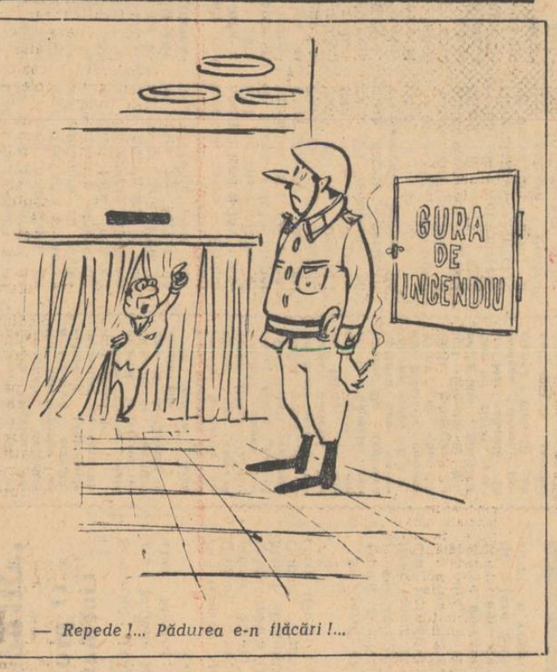

— Repede!... Pădurea e-n flăcări!...

— S-a furat o bombă!...

Regizorul care așteaptă să vadă de cîte ori rîde publicul...

— Un bilet pentru „Tom degețelul"!...

— Mi-a spus că poartă o căciuliță de lînă cu totul și cu totul originală!!!...

— Mîine avem o zi grea! E și matineu

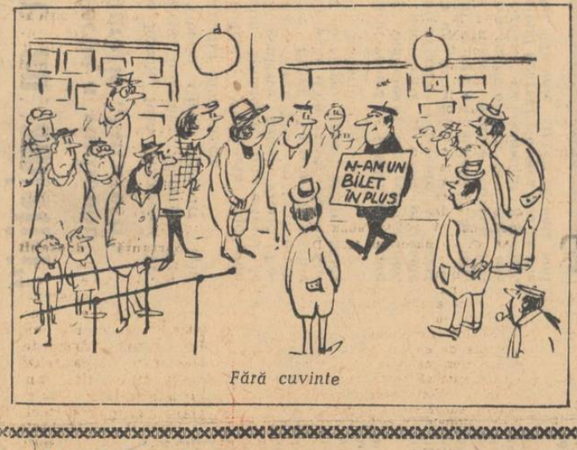

Fără cuvinte

— Draga mea, am luat bilete la „Întîlnire pe cablu..." Cum?... Nu mă auzi?... E probabil cineva pe fir...

— Ți-am spus că la filmele astea istorice nu e bine să iei locuri prea în față?

Desene de MATTY ASLAN

REBUS-MAGAZIN

TEATRALĂ

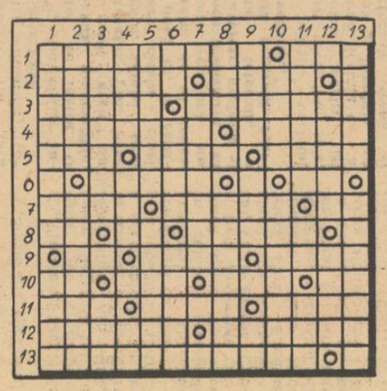

ORIZONTAL: 1) Rol în piesa „Slugă la doi stăpîni" de Carlo Goldoni — Compact 2) Cinste — Riu în Germania 3) Măsură de capacitate — Dramaturg romîn contemporan 4) Actor la teatrul „Lucia Sturdza Bulandra" — Interpreta Adinei din piesa „Scrisori de dragoste" de V. Stoenescu 5) Istria! — Ifose de vedetă — ...Baianova, cîntăreață de muzică ușoară 6) A greși ținta — Una lîngă alta! 7) Plantă erbacee cu frunze otrăvitoare — Interpret din opereta „Lysistrata" de Gherase Dendrino — Nicu Stănescu 8) Șase! — Alexandru — Rol interpretat de Jules Cazaban în piesa „Moartea unui comis voiajor" de Arthur Miller 9) La începutul revistei! — În apropiere de vărsare — Personaj din piesa „Oameni care tac" de Al. Voitin 10) Interjecție — „Ultima ...", piesă de Mihail Sebastian — Diminutiv feminin — Ion Manta 11) Poezie lirică — Rol din piesa „Tache, Ianke și Cadîr" interpretat de Carol Kron — Interpreta hangiței din piesa cu același nume de Goldoni 12) Interpretul rolului lui Mihai din piesa „Pasacaglia" prezentată de Teatrul de Stat din Timișoara — Dărîmat 13) Piesă de Mihai Beniuc.

VERTICAL: 1) Scriitor sovietic, autorul volumului „În spatele frontului dușman" — Cel... ideal de la teatrul „Lucia Sturdza Bulandra" (pl.) 2) Nume feminin — Dramaturg romîn, autorul piesei „Celebrul 702" 3) Înaintaș al teatrului romînesc — Insulă în Pacific 4) Puternic — Ofițer în vechea armată otomană — Alfa și omega 5) Munte legendar — Rol în piesa „Poveste din Irkutsk" de Arbuzov 6) Pronume — Rege dintr-o cunoscută piesă a lui Shakespeare — Rol în piesa „Tartuffe" de Molière 7) Interpreta Lindei din piesa „Moartea unui comis voiajor" 8) Zăpadă — Dramaturg francez, autorul piesei „Burghezul gentilom" 9) Riu în Franța — Ramură — Ușier! 10) Nume de fată — Povestire 11) Rolul principal din piesa „Întoarcerea" de Mihai Beniuc, interpretat de Ștefan Ciobotărașu — Niki Atanasiu — Riu în U.R.S.S. 12) Autorul piesei „Prietena mea Pix" jucată la Teatrul de Comedie — Cella ..., actriță la Teatrul Național din București 13) Armă de luptă... pe scenă — Rol din piesa „Parada" de Victor Eftimiu.

Mareș S. CLUCERU

NOAPTEA ȘI ZIUA

NOAPTEA — ORIZONTAL: 1) Compozitor romîn, autorul valsului „La balul de simbătă seara" — Rubidiu 2) Autorul poeziilor „Noaptea" și „Se bate miezul nopții" — Luminează mările noaptea 3) Neobișnuit — Întunecat — În zare! 4) Zeu scandinav care primea umbrele eroilor — Timpul cînd se înserează, amurg 5) Crai — ..., lună nouă — Pronume 6) Înainte de căderea nopții — „...unei nopți de vară", comedie de W. Shakespeare 7) Noaptea la început și la sfîrșit! — În noapte! 8) Autorul poeziilor „Noapte de mai", „Noapte de toamnă" și „Noapte de iarnă" 9) Insulă daneză — Diminutiv feminin — Una mare și una mică pe cerul senin, noaptea 10) „O seară la...", poezie de V. Alecsandri — Alipită. 11) Eroul unei povești din „O mie și una de nopți" — Fluviu în Europa 12) Denumirea unui vas sovietic antimagnetic, cel mai mare din lume — Autorul cîntecelor „Nopți cu lună-n București" și „Somn ușor!".

ZIUA — VERTICAL: 1) Autorul tabloului „Pîinea noastră cea de toate zilele" — A scris volumul de versuri recent apărut „Armonii în zori" 2) Scriitor brazilian, autorul nuvelei „Prima zi de grevă" — Personificarea zorilor în basmele noastre populare 3) Luceafăr de zori — Conduce un pod plutitor 4) Înăuntru — 365 de zile (pl.) — Poezii lirice 5) Comună aproape de Oradea — Rar — Apucă! 6) Partea de răsărit — Grup de oameni în comuna primitivă 7) Părți din piesa „Zilele familiei Turbin" de N. Bulgakov, de pildă — Alte 365 de zile (od.) 8) Curgător, ușor — În această zi 9) Senină la început! — Are două fețe 10) Veselie — Bună dimineața! Bună Ziua! 11) Solul soarelui pe pămînt — Numeral — Mărfuri în depozit 12) Autorul piesei „Zile de februarie".

D. BARTOLOMEU

POȘTA...

...REDACȚIEI

M. VIFOR — Secul (Reșița): Am fi preferat să vă publicăm unul din catrene decît un asemenea răspuns în care nu putem spune decît că: e bine să mai încercați. Versurile trimise sînt necizelate iar ceea ce vreți să spuneți, nu reiese cu claritate. Sperăm că nu va fi departe ziua cînd veți constata cu bucurie că revista v-a acordat spațiul cuvenit.

B. C. — București. Epigrama dv. numără multe versuri, asemuindu-se din acest punct de vedere cu unele scrise, cu multe secole în urmă, de celebrul Martial.

Aceasta nu este, bineînțeles un viciu al ei. Lipsa cea mai mare este aceea că lucrarea nu respectă normele nescrise ale epigramei, nu are forța satirică necesară. Dorim să ne scrieți lucruri mai bune. Credem că așteptarea nu va fi prea lungă.

C. ROSKE — București. Redăm cîteva dintre cugetările oamenilor de seamă ce ni le-ați trimis.

„Pierderea vremii bune este maica și sămînța vremii rele". (D. Cantemir).

„Cu cît știi mai multe, cu atît ești mai mîhnit de pierderea timpului" (Dante).

„Munca neîncetată învinge totul" (Virgiliu).

„Toți la lucru!
Munca e viață, avere.
În ea e mîndrie.
În ea e putere" (D. Bolintineanu).

„Pe viitor va fi loc în societate numai pentru cei care muncesc. Formați dar muncitori pe toate terenurile, inteligenți, harnici, pricepuți, cinstiți și instruiți în ramura lor de lucru, care să știe ce datoresc comunității umane" (Anatole France).

I. SLOTEA — Moreni. „Plugușorul sondăresc" a sosit mult după 1 ianuarie. În această situație nu ne-a rămas decît să-l citim, fără gîndul de a-l publica. Scrieți-ne ceva, din munca tovarășilor care împreună cu dv., lucrează la sonda 4 L.D.

I. P. — Ploiești. În discuția ce am avut-o cu dv. în redacție, v-am arătat că materialul „Fățania mătușii Veta" nu este publicabil. Numai simplele constatări ale mătușii Veta, venită în oraș după 10 ani, nu sînt edificatoare.

A. PÎRVAN — Timișoara. Observația dv. este întemeiată, fiind în același timp și explicativă, în ceea ce vă privește.

După cum bine ați spus și dv., nu este indicat ca după publicarea unui articol, să venim cu altul pe aceeași temă. Aceasta ne-a determinat să nu dăm curs articolului dv. Puteți avea însă în viitor prilejul de a nu mai sosi pe locul al doilea, ca acum. De aceea, porniți-o mai devreme.

ȘTEFI MUSCA — Oravița. Vă mulțumim pentru urările făcute, în versuri. Răspunzîndu-vă, în proză, vă asigurăm că vom ține seama de dorința ce o exprimați, aceea de a face ca numerele revistei noastre să fie cît mai interesante și atrăgătoare.

ION FLORESCU — Filipeștii de Pădure. Credem că formatul actual al revistei noastre satisface cerințele cititorilor. De altfel, acest lucru l-am aflat din scrisorile trimise redacției. Formatul de revistă cerut de dv. și adăugarea la preț a încă 50 de bani nu ar aduce nici o îmbunătățire și credem că nu este în asentimentul marii majorități a cititorilor. În cea de a doua problemă (publicarea unor anumite texte de muzică ușoară), vă spunem că satisfăcîndu-vă cererea dv. nu am face decît să publicăm niște texte de mult cunoscute. Soluția cea mai simplă este de a le lua odată cu partitura, direct de la librărie, mai cu seamă că prețul lor este foarte convenabil.

PAVEL BUCȘA — București. Redăm epigrame adresată lui I. Avian, care într-un număr al „Urzicii" s-a scuzat că sugativa i-a supt jumătate din umor.

Sugativa supse frate
Jumătate din umor,
Iar cealaltă jumătate
A rămas la autor.

ȘTEFAN COSMA — Arad. Trebuie să știți că, deși mult mai frumoase pentru privit desenele colorate nu les bine la tipar deoarece nu au contrastul cuvenit. Prin urmare, am dori desene numai în alb-negru. Vă recomandăm de asemenea să faceți mai puține și mai bune și dacă vă este posibil, fără a fi în „mai mulți timpi". Apreciem mult migala dv. și perseverența cu care lucrați. Sînt lucruri ce vi le recomandăm și pe viitor.

C. CIOSU — Cluj. Așteptăm și alte caricaturi, pe teme mai deosebite, fiindcă temele folosite sînt arhiutilizate. Dv. aveți posibilitatea de a face acest lucru întrucît din punct de vedere tehnic sînteți bine pregătit.

I. ADLER — București. Voiați să faceți o completare și anume că un secol nu poate să înceapă într-o miercuri, după cum nu poate să înceapă duminica sau vinerea. Aceasta o spuneți pe baza unui calcul. Dacă în adevăr calculul dv. este bun, atunci nu ne rămîne decît să ne însușim punctul dv. de vedere și să vă mulțumim.

VICTOR FERU — Petroșani. Am primit articolele despre „Trăsnete" și „Perpetuum mobile" și vom căuta să le folosim, în limita spațiului disponibil. Ce ne facem însă cu dimensiunile lor destul de mari? Ne dați permisiunea de a suprima acele pasaje mai puțin interesante?

ȘT. M. TARA — București. Autorul articolului care v-a plăcut, vă mulțumește pentru frumoasele cuvinte ce i le-ați adresat.

...JOCURILOR

C. MIHUȚESCU — Tr. Severin, N. LAZAROV — Copșa Mică. Vom folosi jocurile pe care ni le-ați trimis.

G. KELEMEN — Oradea. Observațiile dv sînt juste și vom ține seama de ele. În al doilea caz a fost vorba de o inversiune de clișee, așa că remarca dv. este pe deplin justificată.

...REBUS

MIHAI PĂTRAȘCU — București: V-am ruga să revedeți al doilea cuvînt de la 2 orizontal.

ION PĂTRAȘCU — reg. Oltenia: Folosiți în jocul dvs. numeroase regionalisme. Reveniți.

THEODOR VULCAN — Ploiești: Se reține. Va apare în limita spațiului disponibil.

TUDOR GHENADIE — București: V-am ruga să revedeți a doua definiție de la 6 orizontal.

ȘAH

O lucrare deosebit de utilă: „Cartea șahistului începător"

Spre bucuria iubitorilor de șah, mai ales a acelora care doresc să se perfecționeze, în rafturile librăriilor a apărut o nouă carte de șah în limba romînă. Este vorba de volumul „CARTEA ȘAHISTULUI ÎNCEPĂTOR", lucrare remarcabilă a cunoscutului și regretatului mare maestru sovietic C. Levenfiș.

După cum arată și titlul, cartea se adresează acelora care, aflați la începuturile practicii jocului, vor să depășească stadiul începutului, vor să studieze tactica și strategia șahului, să cunoască deschiderile, mijlocul de partidă, finalul, să-și întărească rapid și considerabil forța de joc. Prin faptul că explică pe larg regulile jocului și notația șahistă, cartea poate fi utilizată cu succes atît de amatorii ce cunosc șahul, dar nu pot scrie și descifra o partidă, cît și de cei ce nu cunosc deloc acest joc.

Autorul manualului, cunoscut jucător în deceniile anterioare, a dovedit un admirabil spirit de pedagog. Capitolul „Metoda însușirii jocului de către șahiștii începători", mai cu seamă, explică pe larg și într-un mod accesibil cum trebuie jucat și studiat șahul, cum trebuie îmbinate corect din punct de vedere metodic însușirea cunoștințelor teoretice cu practica jocului.

Fiecare capitol al cărții se încheie cu un grup de exerciții recapitulative și de sinteză, care asigură cititorului un progres sistematic, treptat.

„Cartea șahistului începător", care vine după apariția recentă a volumului „Botvinnik-Tal, meciurile pentru campionatul mondial de șah" dovedește o preocupare îmbucurătoare a „Editurii Uniunii de Cultură Fizică și Sport" pentru literatura șahistă, de care avîntul impetuos al mișcării noastre șahiste continuă să simtă o mare nevoie. Așteptăm noi manuale de șah, noi cărți care să se adreseze jucătorilor ce au depășit primii pași ai perfecțiunii, volume de probleme și studii, monografii de deschidere etc.

Problemă ce merită revăzută

Dr. F. Palitzsch
„Deutsches Wochenschach" 1918

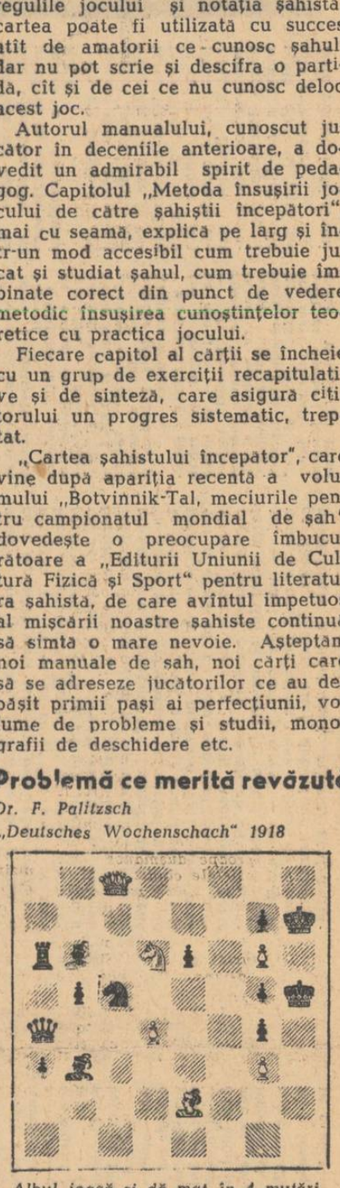

Albul joacă și dă mat în 4 mutări

Poziția de control: Alb: Rh7, Dc8, Tb4, Ne2, Cd6 și pioni d4, g3, g6 = total 8 piese. Negru: Rh5, Da4, Ta6, Nb3 Nb6, Cc5, pioni a3, b5, e6, g4, g5, și g7 = total 12 piese.

Aflat în tabăra adversă, ocrotit de numai cîțiva oșteni, regele negru de pe h5 suportă asaltul figurilor albe. Pentru a putea da mat, albul trebuie să efectueze cîteva manevre tactice de mare spectaculozitate, sacrificînd și două figuri! O indicație pentru dezlegători: dacă albul nu ar avea pion pe d4 ar putea da mat cu N:g4. Soluția problemei la sfîrșitul rubricii.

Botvinnik - Skold

Jucată în cadrul turneului internațional de la Stockholm, ianuarie 1962

1.	e4, c5	24.	b:c3, f5
2.	Cf3, g6	25.	e5, d5
3.	d4, Ng7	26.	c4, Ne6!
4.	Cc3, cd4	27.	c:d5, c:d5
5.	C:d4, d6	28.	N:d5, Rf7!
6.	Ne3, Cf6	29.	N:e6, R:e6
7.	Nc4, Cg4	30.	Td4, T:h5
8.	Nb5+, Rf8	31.	Tc4, Tb4
9.	Dd2, a6	32.	T:b4, a:b4
10.	Nc4, Cc6	33.	R:d2, Rd5!
11.	C:c6, b:c6	34.	Re3, T:h4
12.	h3, C:e3	35.	Td1+, Rc5
13.	D:e3, Tb8	36.	Td7, Tb3+
14.	Nb3, Db6	37.	Re2, Tf3
15.	Df3, Nf6	38.	T:e7, T:f4
16.	g4, h6	39.	Re3, Te4+
17.	h4, Dc5	40.	Rd3, Rd5
18.	Tg1, g5	41.	a3, Td4+
19.	0—0—0?; h5	42.	Re3, f4
20.	g:h5, g4	43.	Re2, b:a3
21.	Dd3, a5	44.	Ta7, Re5
22.	f4, N:c3,	45.	T:a3, f3+
23.	D:c3, D:c3		și Sköld cedează.

Avantajul este evident...

Avantajul competițiilor de șah prin corespondență este evident. Jucătorul poate sta frumos acasă în halat și papuci, nu-i nevoie de călătorii costisitoare, nici de concedii îndelungate. Nu e nevoie ca jucătorul să renunțe la tabieturile sale și să se deplaseze într-o regiune unde nu are condiții ce-i sînt pe plac. Jucătorul are timp să chibzuiască, mutările și greșelile grosolane care strică de multe ori farmecul partidelor jucate la marile turnee sînt aproape excluse. Nu-i nevoie ca jucătorul să joace 8—10, uneori 12 ore pe zi pînă la istovire. Oboseala istovitoare și criza de timp, acești dușmani aprigi ai jucătorilor la turnee și urmările iremediabile ale acestor fenomene sînt cu totul necunoscute jucătorului de șah prin corespondență. Fără teama de goana acului ceasului de control, jucătorul se poate adînci în fiecare zi cu forțe proaspete, neepuizate în tainele poziției.

Acest imn ar putea continua. N-am avut însă intenția să aduc un imn de slavă jocului de șah prin corespondență, ci doar să fac constatarea că acest mod de a juca oferă fiecăruia posibilitatea să-și dezvolte aptitudinile șahiste și să urce scara spinoasă a măiestriei în chip comod. (Din părerile cunoscutului maestru de șah de la începutul acestui secol George Marco despre șahul prin corespondență).

★

Soluția problemei lui Palitzsch. 1. Db7!! (cu amenințarea 2. Dh1 mat) 1. ...C:b7. 2. Ce8 (cu amenințarea 3. C:g7 mat) 2..., N:d4 3. C:g7+!, N:g7 4. N:g4 mat. Toată manevra albului a urmărit deci să-l determine pe negru să ia pionul d4 pentru a elibera linia turnului.

Redacția: Piața Scînteii, Tel. 17.60.10. Administrația: 17.60.20. Interior 1.400. Abonamentele se primesc la toate oficiile poștale, factorii poștali și difuzorii din întreprinderi și instituții. Tiparul Combinatul Poligrafic Casa Scînteii

Păreri despre teatru şi film

Iam întîlnit pe cei doi oaspeţi sovietici dramaturgii Afanasi Salinski şi Nikolai Zarudnîi în holul hotelului. Discuţia s-a înfiripat neobişnuit de repede caldă şi veselă prietenească şi îngată

— Spuneţi-ne cîte ceva despre drumul care v-a condus spre scenă.

N. Z. — Am venit în dramaturgie după ce am lucrat 14 ani în oresă : am fost corespondent special. Iată ce mi-a dat posibilitatea să cunosc mai bine — în mod nemijlocit — viaţa. Cred că însuşi acest fapt m-a împins spre teatru, ca să spun aşa, m-a îndemnat să traduc în limbaj scenic acele conflicte esenţiale pe care le-am cunoscut în viaţă.

A. S. — Şi eu am fost corespondent special şi aceasta m-a ajutat mult. Să vă dau un exemplu. Fiind corespondent de război, am cunoscut într-un oraş eliberat, cazul unui om urît de moarte de concetăţenii lui pentru faptul de a fi colaborat cu fasciştii. Mirarea tuturor a fost mare cînd aceastră s-a transformat în dragoste, aflîndu-se că omul respectiv se prefăcuse a fi în slujba hitleriştilor, fiind de fapt un activist care lupta împotriva fascismului. Această întîmplare, plină de optimism, bogată în perspective. Revin de asemenea la o veche pasiune de a mea — proza, vreau să scriu o lucrare de mare întindere despre frumuseţea vieţii unui tînăr muncitor din Moscova în zilele noastre.

— Cum apreciaţi schimbul de idei dintre oamenii de teatru din ţările socialiste ?

A. S. — Mi se pare foarte folositor. În legătură cu aceasta vreau să spun că este foarte util şi schimbul de piese. Mă bucură că lucrările mele s-au jucat şi se mai joacă la dv. Vreau să văd pe scena Teatrului Tineretului „Nila", piesa despre care v-am povestit mai sus şi în care am tratat problema încrederii în tovarăşii de muncă şi de viaţă, am combătut obiceiul unora de a judeca superficial, fără profunzime, oamenii. Sînt fericit de asemenea deoarece am aflat că şi piesa „Pîine şi trandafiri" s-a bucurat de succes la Teatrul „Lucia Sturdza Bulandra", spectacolul fiind premiat la un concurs al tinerilor actori.

N. Z. — Sînt de aceeaşi părere. Pot să vă dau ca exemplu faptul că „Scrisoarea pierdută" a marelui dv. scriitor Ion Luca Caragiale a realizat un spectacol bun cu această dramă.

Cu adevărat ultima mea piesă este înăs de fapt cea pe care am terminat-o efectiv cu puţine zile înainte de a veni în ţara dv. şi pe care am citit-o în Teatrul din Vinniţa conform tradiţiei — şi la Teatrul Mossoviet din Moscova. Este vorba de lucrarea „Ah, acest unul om urît de moarte de concetăţenii lui pentru faptul de a fi colaborat cu fasciştii. Mirarea tuturor a fost mare cînd aceastră s-a transformat în dragoste, aflîndu-se că omul respectiv se prefăcuse a fi în slujba hitleriştilor, fiind de fapt un activist care lupta împotriva fascismului. Această întîmplare, plină de optimism, bogată în perspective. Revin de asemenea la o veche pasiune de a mea — proza, vreau să scriu o lucrare de mare întindere despre frumuseţea vieţii unui tînăr muncitor din Moscova în zilele noastre.

— Cum apreciaţi schimbul de idei dintre oamenii de teatru din ţările socialiste ?

A. S. — Mi se pare foarte folositor. În legătură cu aceasta vreau să spun că este foarte util şi schimbul de piese. Mă bucură că lucrările mele s-au jucat şi se mai joacă la dv. Vreau să văd pe scena Teatrului Tineretului „Nila". piesa despre care v-am povestit mai sus şi în care am tratat problema încrederii în tovarăşii de muncă şi de viaţă, am combătut obiceiul unora de a judeca superficial, fără profunzime, oamenii. Sînt fericit de asemenea deoarece am aflat că şi piesa „Pîine şi trandafiri" s-a bucurat de succes la Teatrul „Lucia Sturdza Bulandra", spectacolul fiind premiat la un concurs al tinerilor actori.

N. Z. — Sînt de aceeaşi părere. Pot să vă dau ca exemplu faptul că „Scrisoarea pierdută" a marelui dv. scriitor Ion Luca Caragiale a realizat un spectacol bun cu această dramă.

Cu adevărat ultima mea piesă este înăs de fapt cea pe care am terminat-o efectiv cu puţine zile înainte de a veni în ţara dv. şi pe care am citit-o în Teatrul din Vinniţa conform tradiţiei — şi la Teatrul Mossoviet din Moscova. Este vorba de lucrarea „Ah, acest unul om urît de moarte de concetăţenii lui pentru faptul de a fi colaborat cu fasciştii. Mirarea tuturor a fost mare cînd aceastră s-a transformat în dragoste, aflîndu-se că omul respectiv se prefăcuse a fi în slujba hitleriştilor, fiind de fapt un activist care lupta împotriva fascismului. Această întîmplare, plină de optimism, bogată în perspective. Revin de asemenea la o veche pasiune de a mea — proza, vreau să scriu o lucrare de mare întindere despre frumuseţea vieţii unui tînăr muncitor din Moscova în zilele noastre.

— Cum apreciaţi schimbul de idei dintre oamenii de teatru din ţările socialiste ?

A. S. — Mi se pare foarte folositor. În legătură cu aceasta vreau să spun că este foarte util şi schimbul de piese. Mă bucură că lucrările mele s-au jucat şi se mai joacă la dv. Vreau să văd pe scena Teatrului Tineretului „Nila". piesa despre care v-am povestit mai sus şi în care am tratat problema încrederii în tovarăşii de muncă şi de viaţă, am combătut obiceiul unora de a judeca superficial, fără profunzime, oamenii. Sînt fericit de asemenea deoarece am aflat că şi piesa „Pîine şi trandafiri" s-a bucurat de succes la Teatrul „Lucia Sturdza Bulandra", spectacolul fiind premiat la un concurs al tinerilor actori.

N. Z. — Sînt de aceeaşi părere. Pot să vă dau ca exemplu faptul că „Scrisoarea pierdută" a marelui dv. scriitor Ion Luca Caragiale a realizat un spectacol bun cu această dramă.

Cu adevărat ultima mea piesă este înăs de fapt cea pe care am terminat-o efectiv cu puţine zile înainte de a veni în ţara dv. şi pe care am citit-o în Teatrul din Vinniţa conform tradiţiei — şi la Teatrul Mossoviet din Moscova. Este vorba de lucrarea „Ah, acest

Micul ecran

Un nou spectacol de varietăţi vor putea urmări telespectatorii duminică 11 februarie. În program vor apare, alături de artistul poporului Ion Fintescanu — interpretul unui cuplet muzical — Radu Zaharescu şi Horia Serbănescu. Cu acest prilej îi veţi putea asculta pe Magda Ianculescu şi Ion Dacian, interpretînd arii din operetele „Prinţesa Circului" şi „Studentul cerşetor".

Pentru acest spectacol a fost invitat din Republica Populară Ungară şi cunoscutul iluzionist G. Pataky.

★

Un medalion muzical consacrat cunoscutului compozitor sovietic Dunaevski, va constitui subiectul unei viitoare emisiuni muzicale. Programul va fi realizat sub bagheta dirijorului Carol Litvin.

★

In prima jumătate a lunii martie, telespectatorii vor putea urmări spumoasa comedie „Evantaiul" de Carlo Goldoni în regia Lidiei Ionescu.

★

In afara emisiunii de duminică dimineaţa, ascultătorilor de la sate le-a mai fost consacrată o nouă emisiune. Începînd de miercuri 14 februarie, telespectatorii de la sate vor putea urmări un nou program dedicat lor.

★

„Pagini din istoria teatrului universal" se numeşte noua emisiune ce va putea fi urmărită în curînd la posturile de televiziune.

A. S.

Petre Bodeuţ cîntînd din bucium

TINEREŢEA FOLCLORULUI

Veşnic tînără, mereu actuală, bogăţia folclorică a ţării devine de multe ori adevărată cronică a evenimentelor cotidiene. Alături de cercetătorii Institutului de folclor, creatorii spectacolelor folclorice şi interpreţii lor poposesc pe meleagurile patriei de unde culeg şi aduc la lumina rampei cîntecul şi jocul înflorit în satele noastre. Astfel artistul emerit Petre Bodeuţ, pregăteşte un recital în care se va trece în revistă istoria dansului românesc. Pentru realizarea acestui spectacol el a trebuit să cerceteze viaţa regiunilor din punct de vedere istoric, etnografic, muzical etc. După ce a cunoscut toate acestea, Petre Bodeuţ şi-a notat paşii dansurilor şi muzica respectivă şi acum realizează dansurile pe scenă.

De multe ori — ne spune Petre Bodeuţ — citeşti într-un dans ca într-o carte. Îmi amintesc de jocul ţărănilor din comuna Flămînzi care simboliza evoluţia evenimentelor de la răscoala din 1907 pînă azi. Dansau alături, de la străbunici pînă la nepoţi. Atîtea şi atîtea dansuri — ca „birul greu" sau „mofăita", dans satiric la adresa boieroaicelor leneşe — vorbesc despre viaţa grea din trecut a ţăranimii noastre. Astăzi folclorul a evoluat în pas cu evenimentele, el exprimă bucuria zilelor pe care le trăim. În această privinţă aş vrea că povestesc o întîmplare care vorbeşte de la sine. Cu puţin timp în urmă am fost invitat la „Oţelul roşu" să ajut la finisarea dansurilor echipei de amatori. Acolo am avut o plăcută surpriză. Cei 40 de dansatori au dat jocului bănăţean o nouă interpretare în care se observa distinct evoluţia folclorului nostru. Faptul m-a inspirat să prelucrez un dans de fete bănăţean care se prezintă în actuala premieră a Ansamblului S.P.C.

Un alt îndrăgostit de folclor este cîntăreţul Aurel Ioniţă. Multe din cîntecele pe care le interpretează pe scenă, la televiziune sau la radio le culege singur din ţinuturile pe care le vizitează. Într-un sat moldovenesc din apropierea Bacăului, Aurel Ioniţă a ascultat, de pildă, cîntecul unui tînăr colectivist :

Bate vîntul, bate vîntul
bate, bate
Duce vestea peste sate
Că toţi plugarii din cîmpie
Au făcut gospodărie.

Astfel gospodăriile colective care aduc în viaţa ţăranilor muncitori belşug şi bunăstare sînt cîntate de echipele artiştilor amatori, iar bogăţia folclorului nou ajunge pînă departe pe scenele marilor ansambluri folcloristice sau se transmit prin posturile noastre de Radio-televiziune. Cercetătorii Institutului de Folclor, creatorii spectacolelor cu şi interpreţii culeg şi difuzează cu dragoste comoara noului folclor.

Sandu MARIAN

File din jurnalul Festivalului I. L. Caragiale în ţară

A început primul act al celei de-a III-a ediţii a tradiţionalului Festival „I. L. Caragiale" : larg internaţional.

Pregătită cu deosebită grijă, prima fază a concursului reuneşte pe scenele cămin elor culturale din toate colţurile ţării, un număr de formaţii artistice simţitor crescut faţă de ediţiile precedente. Primele spectacole au arătat că a crescut grija atît pentru ridicarea nivelului de interpretare cît şi pentru alegerea repertoriului. Majoritatea spectacolelor au o tematică actuală, oglindind problemele industriei şi agriculturii socialiste.

Din cîteva date privind întrecerea echipelor de amatori care se desfăşoară în aceste zile.

În raionul Agnita s-au prezentat în faţa juriului formaţiile artistice din comuna Turnu (piesa „Neamurile") comuna Sofronea (piesa „Las' că vine Nuţă"), comuna Mălîncrav (piesa „O viaţe nouă mare"), comuna Variaşul Mare (piesa „Un musafir picat din cer"). Căminele culturale din regiunea Sibiu au prezentat pe scena G.A.C. din Bivolărie, comuna Vicov de Sus-Răzăuţi. Întrecerea a fost cîştigată de formaţia din Bivolărie care şa clasat pentru faza raională în comuna Smeeni, regiunea Ploieşti) au participat la concurs echipele de teatru ale căminelor culturale din raion : În raionul Lugoj şi-au măsurat forţele artistice formaţiile de amatori din Budinel, din Suştra, Topolovăţul Mare şi Babşa. În regiunea Braşov participă la concurs peste 6.000 de artişti amatori, grupaţi în circa 700 de formaţii de teatru. Întrecerea se desfăşoară în 52 de centre din raioanele Sibiu, Făgăraş, Mediaş, Rupea, Şt. Gheorghe, Agnita, Sighişoara.

S. M.

SPECTACOLUL
magazin

VĂ PREZENTĂM NOUL FILM ROMÎNESC

„Străzile au amintiri"

O producţie a studioului cinematografic „Bucureşti"

Scenariul : Dimos Rendis, Ioan Grigorescu. Regia : Manole Marcus. Imaginea : Gheorghe Fischer. Muzica : Tiberiu Olah. Decoruri : arh. Constantin Simionescu.

În rolurile principale : Antoaneta Glodeanu (Doina), Constantin Dinulescu (inspectorul de poliţie), Silviu Stănculescu (Ilieş), Viorica Popescu (mama Doinei), Virgil Florescu (scriitorul), Maria Dumitrache (Ana), Valeriu Paraschiv (Victor), Toma Caragiu (Comisarul), Sandu Stoiclaru (Omul care dă singe), Ernest Maftei (Alexandru).

Scriitorul, al cărui roman se inspiră din lupta eroică şi jertfele înălţătoare ale comuniştilor, reconstituie din documente şi trăiri personale firul tragic al întîmplărilor petrecute în acest oraş petrolifer cu ani în urmă.

...Erau zilele întunecate ale dictaturii fasciste. Teroare, mizerie, război. Asupra întregii ţări plutea ameninţarea catastrofei în care cîţa antonesciană, în cîrdăşie cu ocupanţii hitleriştii, tîrau ţara. Sub calmul aparent clocotea ura nemăsurată a poporului. Inimile încep să bată mai

puternic, răspunzînd unor măreţe chemări. Pretutindeni, cuvîntul partidului se răspîndea, însufleţind şi luminînd conştiinţele.

Lupta ilegală se întetea. Maşina de război antonesciană simţea tot mai puternic loviturile patriotilor. Muncitorii de la rafinăria „Vega" la chemarea şi îndemnul comuniştilor, puneau în cale sabotaje şi provocau pagube impiedicînd alimentarea frontului antisovietic cu produse petroliere. Copoii siguranţei organizează razii, scotocesc, suspectează, adulmecă banuitor fiecare umă. Astfel, cade în mîinile lor şatate de singe tînăra Doina care transporta manifeste de la tipografia ilegală, în vreme ce Victor se salvează, adăpostindu-se în casa scriitorului. Tot astfel, este arestat şi Ilieş, un comunist matur, încercat.

Întîmplarea face ca cei doi — Ilieş şi Doina — pe care-i lega nu numai ţelul măreţ al luptei ci şi o minunată dragoste, — să se întîlnească în

preajma anchetei, la siguranţă. Intrigaţi de rezistenţa morală a comuniştilor, copoii siguranţei îşi pun toate speranţele într-un inspector venit de la centru ale cărui metode rafinate — deprinse la o şcoală specială din Hamburg — ar putea, chipurile, să le smulgă mărturisiri. Pe Doina îşi încearcă „inspectorul" sadicele lui procedee. Sînt clipe de groază în care tentativa unei mutilări psihice — sub ameninţarea morţii — eşuează. Tot astfel şi sentimentul confruntării Doinei cu mama ei. Cu o încredere nestrămutată în izbînda libertăţii, Doina nu se sfieşte să-i înfrunte deschis pe satrapi, bestii cu chip de om, ţintuindu-i la stîlpul infamiei. Înţelegînd că nu va putea scoate nimic altceva prin aceste metode, inspectorul îşi vede cu stupefacţie falimentul instrucţiei primite de la hitlerişti. Şi atunci, o ucide brutal pentru a-şi potoli setea de singe, pentru a simţi măcar pentru o clipă că nu este adevărat ceea ce presimte. Istoria însă a trecut necruţător peste aceste josnice creaturi, le-a stîrvit cu toată puterea mersului ei înainte. Iar astăzi, cînd scriitorul — unul din eroii filmului — se aşază la masa de scris, amintirea unor chipuri de oameni ca Doina, Victor, Ilieş dobîndesc frumuseţea nepieritoare a unei cauze măreţe, pentru slujirea căreia ei n-au precupeţit nimic.

Întîlnire rodnică

Regizorul şi actorul francez Marcel Lupovici despre teatrul romînesc contemporan

Aproape trei săptămîni petrecute în ţara noastră au însemnat pentru cunoscutul om de teatru francez, Marcel Lupovici, prilejul unor bogate descoperiri şi satisfacţii artistice. Aşa rezultă, în orice caz, din interviul pe care l-a acordat ziarului „L'Humanité", în care îşi împărtăşeşte o serie de impresii în urma vizitei în Romînia.

Precizînd că scopul călătoriei sale a fost luarea de contact cu viaţa teatrală de la noi, Marcel Lupovici apreciază călduros calitatea spectacolelor văzute atît la Bucureşti cît şi în

— **„...Ansamblul producţiei teatrale mi s-a părut de un nivel foarte ridicat. Nu voi uita niciodată, de exemplu, extraordinara realizare a piesei „Cum vă place" de Shakespeare, pusă în scenă de Liviu Ciulei. Este, fără îndoială, unul din cele mai frumoase spectacole actuale, unul din cele mai frumoase, poate, din cîte am văzut în viaţa mea...".**

După ce aminteşte locul important deţinut în repertoriul scenelor romîneşti de teatrul contemporan universal (sînt citate „Sfînta Ioana" de Bernard Shaw şi „Moartea unui comis voiajor" de Arthur Miller), regizorul francez răspunde cîtorva alte întrebări.

— **„Clasică sau modernă** (arta romînească — n. n.) **e larg servită de teatrele din Capitală. Se joacă în prezent o capodoperă „Celebrul 702" de Al. Mirodan...**"

De aprecieri elogioase se bucură şi modul în care sînt formate şi educate în ţara noastră viitoarele cadre actoriceşti.

— **„...Am vizitat Institutul de teatru. O veritabilă universitate, mai mult decît un conservator, în care studenţii, admişi prin concurs, rămîn cinci ani, după ce, la capătul celui de al doilea an, mai trec încă un examen probatoriu. Ei îşi însuşesc profesia şi capătă, totodată, o cultură generală foarte evoluată...**"

În sfîrşit, vorbind despre proiectele sale, oaspetele nostru îşi exprimă dorinţa de a revenî în Romînia ca director de scenă şi pentru a interpreta recitalul său de poezie Federico Garcia Lorca. Pe de altă parte, îşi mărturiseşte intenţia de a pune în scenă, la Paris „Celebrul 702", care s-a tradus în franceză.

Mircea ANDREI

Două Cleopatre

La Teatrul „Lucia Sturdza Bulandra" actriţele Ileana Predescu şi Anca Vereşti pregătesc concomitent rolul Cleopatrei din piesa lui Bernard Shaw, „Cezar şi Cleopatra". Le-am văzut pe amîndouă, în procesul de muncă, abia în prima lui fază, repetînd o zi —

ILEANA PREDESCU

una, o zi — alta cu regizorul spectacolului, Lucian Pintilie, dar le-am văzut şi împreună, discutînd ca bune colege şi prietene despre însemnătatea şi semnificaţia personajului, antrenîndu-se parcă, într-o rodnică întrecere creatoare... — Cum o vedeţi pe Cleopatra ? am întrebat-o pe Ileana Predescu.

— Studiind rolul cu tot mai multă adîncime şi, oprindu-mă cu grijă asupra celor mai mici amănunte, — îmi spune artista — îi descopăr de fiecare dată laturi şi trăsături noi, atît ca femeie cît şi ca regină. Voi încerca să o redau pe Cleopatra nu ca pe o femeie fatală, ci ca pe o mică vietate sălbatică, ce se dezvoltă sub auspiciile gîndirii lui Cezar, care o învaţă arta conducerii de stat. Accentul nu va fi pus, aşadar, pe dragoste, ci pe ideea transformării pe care Cezar o săvîrşeşte asupra Cleopatrei.

— Vă place rolul ? am întrebat-o pe Anca Vereşti.

— Îl visez încă din institut, aşa că vă închipuiţi... După Femeia Comisar din „Tragedia optimistă" şi Beneatha din „Un strugure în soare", consider că şi Cleopatra îmi prilejuieşte un mare examen. „Lucrez" rolul cu multă dragoste, dar şi cu multă răspundere. E un rol de o foarte mare complexitate. La început Cleopatra poate părea că este numai o femeie dragută şi cu farmec... Dar nu e numai atît... Îi apar deopotrivă laturi de înţelepciune

ANCA VEREŞTI

dar şi de cruzime şi sălbăticie. E vorba şi aici de diversitatea şi bogăţia rolului în care Shaw şi-a turnat o bună parte din acidul său satiric.

Sandu NAUMESCU

Însemnări bănăţene

La Teatrul de Stat din Timişoara se repetă în prezent „Sfînta Ioana" de G. B. Shaw în regia lui Dan Nasta. Foarte curînd vor mai intra în repetiţii piesele „Al patrulea" de K Simonov, în regia lui Emil Reus Alexandrescu va monta şi „A treia, Patetica" de N. Pogodin. avîndu-l ca asistent de regie pe actorul Constantin Adamoviei, interpretul lui Lenin. Vor mai intra în lucru „Othello" de W. Shakespeare — cu concursul unui regizor

Scenă din spectacolul arădean „Nu se ştie niciodată" de G. B. Shaw

şi „Visul unei nopţi de vară" de W. Shakespeare, în regia lui Ion Maximilian. Am asistat la munca de pregătire a spectacolului. Se repetă tabloul III (intîlnirea Ioanei cu Dunois — bastardul de Orléans). În rolurile principale joacă Gilda Marinescu şi Geta Angheluţă (Ioana), Vasile Cosma (Cauchon), Dan Nasta (Warwick), Papil Panduru (Dunois), Emil Reus (Capetianul). Tînărul actor Papil Panduru este la primul său rol pe scena timişoreană. El este ajutat prin discuţiile ce se poartă în legătură cu logica replicilor, mişcarea în scenă, gestica. Se aprofundează cu minuţiozitate fiecare idee. Regizorul explică :

— Ioana nu poate fi înţeleasă în afara epocii sale vetuste, cu credinţele sale. Dar Ioana este în acelaşi timp înzestrarea ideii de independenţă. Ea este o ţărancă, o fată ieşită din popor, un înger păzitor al suferinţelor poporului, dorind curmarea lor.

★

La Teatrul de Stat din Arad se repetă acum „Secunda 58" de Dorel Dorian în regia lui Dan Alexandrescu — a cincea premieră din această stagiune. Tot Dan Alexandrescu va monta şi „A treia, Patetica" de N. Pogodin. avîndu-l ca asistent de regie pe actorul Constantin Adamoviei, interpretul lui Lenin. Vor mai intra în lucru „Othello" de W. Shakespeare — cu concursul unui regizor

Scenă din spectacolul arădean „Nu se ştie niciodată" de G. B. Shaw

şi „Visul unei nopţi de vară" de W. Shakespeare, în regia lui Ion Maximilian. Am asistat la munca de pregătire a spectacolului. Se repetă tabloul III (întîlnirea Ioanei cu Dunois — bastardul de Orléans). În rolurile principale joacă Gilda Marinescu şi Geta Anghelută (Ioana), Vasile Cosma (Cauchon), Dan Nasta (Warwick), Papil Panduru (Dunois), Emil Reus (Capetianul). Tînărul actor Papil Panduru este la primul său rol pe scena timişoreană. El este ajutat prin discuţiile ce se poartă în legătură cu logica replicilor, mişcarea în scenă, gestica. Se aprofundează cu minuţiozitate fiecare idee. Regizorul explică :

— Ioana nu poate fi înţeleasă în afara epocii sale vetuste, cu credinţele sale. Dar Ioana este în acelaşi timp întruparea ideii de independenţă. Ea este o ţărancă, o fată ieşită din popor, un înger păzitor al suferinţelor poporului, dorind curmarea lor.

★

La Teatrul de Stat din Arad se repetă acum „Secunda 58" de Dorel Dorian în regia lui Dan Alexandrescu — a cincea premieră din această stagiune. Tot Dan

Irina Arhipova la Bucureşti

Cîntăreaţa sovietică Irina Arhipova, solistă a Teatrului Mare Academic de Stat din U.R.S.S., va colabora în cursul acestei luni cu colectivul Teatrului de Operă şi Balet aparţinînd în două spectacole : „Carmen" şi „Aida".

Anul trecut, Irina Arhipova a înregistrat un mare succes în cursul turneului ei din Italia, cînd a interpretat la Neapole şi la Roma rolul principal din opera lui Bizet.

În curînd, premieră la Operetă

„Rose Marie", opereta lui Friml, a poposit în Capitală. În cuda celor aproape 50 de ani şi a numeroaselor veşaje, „Rose Marie" a sosit, proaspătă şi plină de vervă — deocamdată în culisele Teatrului de Stat de Operetă.

În a doua jumătate a acestei luni, ea va întîmpina publicul bucureştean, în chip de gazdă primitoare, în sala teatrului de pe Splai.

— Podul ! Lăsaţi cablurile. Totul pe scenă...

Pentru „neiniţiaţi" s-ar zice că e vorba de un limbaj special. Dar nu. Sînt doar cîteva indicaţii care însemnau : pregătiţi decorurile pentru dansul totemului, procesiunea pieilor roşii.

Da, o repetiţie, în special în stadiul avansat în care se găseşte opereta „Rose-Marie", are un limbaj foarte cliptic şi bizar... Rezultatul lui însă e de-a dreptul miraculos : în cîteva clipe atmosfera se transformă la comandă. Sîntem într-un bar unde trei balerine interpretează un dans acrobat, cochetînd grafios apoi ne găsim în saloanele unui mare hotel de lux, unde ne umeţe extravaganta cîntăreaţă „Întrăm" în coliba indiană a „Vulturului Negru, asistăm într-o casă de mode la o picantă paradă a modei în care frumoasele manechine prezintă cele mai variate modele, de la rochii de seară („Noapte cu lună", „Primul da", „Derby", „Cocktail") la costume de baie, toate, ultima modă... 1900...

Dar bagheta magică a regizorului nu şi-a epuizat puterea... Ea aduce în faţa spectatorilor pe bunicul automobilului, pe străbunica bicicletei, cu lisele teatrului de variete „Elgarion".

Minunata muzică a lui Friml, cuceritoare şi captivantă, împreună cu stilul montării aduc în scenă o gamă variată de tipuri şi situaţii, care de care mai interesante, mai hazlii.

Libretul spiritual şi bogat în sensuri (versiunea romînească de Eugen Mirea), merge mînă în mînă cu muzica, realizînd acea lume de contraste, acea atmosferă caracteristică acestei lucrări clasice şi în acelaşi timp moderne.

Regia — Barbu Dumitrescu — a urmărit subliniarea sensurilor contemporane ale operetei.

Distribuţia apropiatei premiere a Teatrului de Stat de Operetă e numeroasă. Mult mai numeroasă decît a indicat-o autorul, deoarece vor exista patru Rose Marie (Sili Popescu, Lucia Roic, Lili Dusescu şi Valeria Rădulescu) doi Jim (Mircea Nemens şi Anton Negoiţescu) trei Janette (Virginica Romanovschi, Celia Tănăsescu, Constanta Cimpeanu) doi Herman (Bimbo Mărculescu şi Emil Popescu), doi Mallone (N. Roman, Silviu Guţău), Ethel (Lia Turovschi şi Valli Niculescu), Hawley (N. Ionescu Dodu şi Iancu Grozea). La pupitru vom întîlni pe dirijorul şi compozitorul Cherase Dendrino precum şi pe Mircea Ionescu. Decoruri şi costume — George Voinescu ; coregrafia — Elena Fenescu Liciu iar maestru de cor Constantin Rădulescu.

Gabriela BUCUR

REFLECTOR
UN PAMFLET VIRULENT

Cred că odată cu punerea în scenă a piesei lui Brecht „Svejk în al doilea război mondial", Teatrul de Comedie a înregistrat cel mai mare succes de prestigiu din scurta, dar generoasa sa existenţă. Este un merit de necontestat, întrucît ne-a consemnăm cu entuziasm. Satira antifascistă a genialului om de teatru german este de o actualitate ce nu scapă nimănuia. În zilele cînd în Berlinul occidental se aşită căştile de oţel şi dîncolo de poarta Brandaeburg se aud şenile de tancuri, nici unul om din lumea întreagă nu-i poate rămîne indiferentă apărarea păcii. Iată de ce aducerea pe scenă a unor personaje sinistre, arse cu fierul roşu de către talentul unui inovator al rampei era mai mult decît necesară.

Trebuie să mărturisesc că în lectura piesei lui Brecht mi se păreau puţin reci, puţin mecanice, Opera de trei parale reuşind să mă turbure cel mai mult. Acum, după acest succes excepţional, mă declar un admirator al acestui pamfletar formidabil.

Svejkul lui Brecht este, cum bine spunea cineva, un fel de Păcală de oraş, nu mai se vede bine, ci de o agerime uluitoare, cu un spirit de o mobilitate ingrijorătoare pentru autorităţi. Duelul oral cu cei ce denunţă cel de-al III-lea Reich, căderea într-o idioţie veselă, plutirea pe frînghia morţii fascinează şi publicul este cucerit de la un capăt la altul al piesei. De altfel aplauzele ce întrerup deseori replicele sînt mai concludente decît oricare alt lucru. Este drept, de asemenea, că în final forţa satirică a autorului are o ezitare şi că bîciul său loveşte mai puţin, dar toate în ansamblu, cele trei acte lasă o mare impresie.

Adăugaţi la toate acestea şi muzica lui Hans Eisler şi aveţi imaginea completă a operei brechtiene. Songuriile triste, versurile melancolice, pline de un adevăr amar, mişcă inima celui din fotoliu şi completează fericit giuma grasă, populară.

Regizorul Lucian Ghiurchescu, ajutat de o echipă omogenă de actori şi de inspiratele costume şi decoruri ale lui Dan Nemţeanu, înscrie în cariera sa o realizare despre care se va mai vorbi.

Cu realizarea lui Svejk, Florin Scărlătescu, după succesul din „Celebrul 702" se înscrie în lista marilor noştri interpreţi şi nu trebuie să ne temem s-o afirmăm. Actorul are căldură, inventivitate, un umor măsurat şi mai ales inteligenţa interioară, în stare să-l ferească de abuzuri. El se mişcă firesc, nu sarjează şi scoate mai ales acele nuanţe infinitezimale ale rolului, ca tăişul de brici. Alci trebuie adăugat că regizorul a făcut foarte bine că a adus la Svejk pe ceilalţi interpreţi, păstrînd linia tradiţională în interpretării marelui dramaturg german, cu un folos, după cum s-a văzut, foarte însemnat.

Ne-a plăcut de asemenea Ion Lucian, în Bulinger : sobru, sălbatic, elastic şi bănuitor. În final poate că jocul său ar mai putea fi înbunătăţit. Amza Pellea în Brettschneider a impresionat pe spectatori prin măsura interpretării şi prin găsirea echilibrului între slugărnicia şi atenţia diformată, cerută de rolul agentului. D. Rucăreanu în Müller îl ajută cu foarte bune mijloace spectacolul, promiţîndu-ne pentru viitor succesele aşteptate de la el.

O înşiruire a meritelor celorlalţi actori ni se pare nepotrivită pentru că în ansamblu ei merită cu toţii recunoştinţa noastră. Aş spune cîte un cuvînt în plus despre Dem. Sava, cunoscut pentru candoarea lui comunicativă, despre Tamara Bucuceanu-Botez şi mai ales despre D. Chesa care într-un rol mic, s-a impus.

După acest reuşit spectacol, să spunem din toată inima : Bravo Teatrului de Comedie !

Eugen BARBU

P. S. — Citim în „Teatrul" nr 1 intervenţia lui Radu Cosaşu după publicarea unor cronici dramatice la piesa sa „Mi se pare romantic". Nu mi se pare deloc romantic., în continuare ca autorul să-şi apere actele cu atîta lipsă de respect pentru colegii de condei. Ascunzindu-se în spatele memoriei lui Cehov şi a lui Camil Petrescu (care „denunţa pe detractorii cu citarea articolului din cutare revistă, etc., etc." cum scrie furibundul dramaturg), Radu Cosaşu nu reuşeşte să ne convingă că a produs mai mult decît ceea ce vede toată lumea pe scenă : adică o comedie amabilă căreia autorul vrea să-i imprumute adîncime numai pentru că se ocupă de actualitate ! Să fim serioşi. „mărturiile" false-patetice, invocarea unor gînditeni şi curse din text sînt de-a dreptul ridicole.

Herman (Bimbo Mărculescu), Rose Marie (Lucia Roic) şi Janette (Virginica Romanovschi) la repetiţii în costume... de stradă

75

BIBLIOTECA CENTRALĂ
SIBIU

Proletari din toate țările, uniți-vă!

magazin

ANUL VI — Nr. 228 • Sîmbătă 17 februarie 1962 • 8 pagini — 1,50 lei

DIN SUMAR:

O ZI CARE VA INTRA ÎN ISTORIA FRANȚEI

De vorbă cu
VALENTIN KATAEV

Mica bibliotecă „Magazin"
„DOLCE L'ITALIA"
Schiță de Albert T'SERSTEVENS

Magazin medical
SE VINDECĂ BÎLBÎIALA?

MODA
Jachete pentru primăvară

„NENEA IANCU"
de Radu POPESCU

Un film povestit
„PACE NOULUI VENIT"

REFLECTOR
de Eugen BARBU

SPORT
Bucuria lui Didi!

DESPRE VISE ȘI ROLURI
Scurtă convorbire cu Ion Henter

PE CALEA GRIVIȚEI ASTĂZI

Acum un an, cam pe vremea aceasta, relatam în revista „Magazin" marile prefaceri de pe Calea Griviței Răsfoim colecția și privim cu emoție în pagina I o fotografie înfățișînd schelele semețe ale blocurilor turn. Erau încă neîmplinite și ne amintim și acum aroma crudă de beton și moloz din dimineața aceea geroasă de februarie. Alături, o fotografie pe patru coloane, cu următoarea explicație: „Așa va arăta Calea Griviței în jurul fostei Piețe Chibrit".

Să o pornim din nou, astăzi, pe Calea Griviței cu imaginea machetei urbanistice în față (care a și devenit o piesă pentru viitorul muzeu al acestui cartier) și să vedem cum s-a împlinit în beton și cărămidă destinul nou al Căii Negustorilor de altădată.

Dar mai întîi să ne amintim...

O retrospectivă în trecutul mai îndepărtat sau mai apropiat al acestor locuri este edificatoare pentru a înțelege în toată intensitatea ei imaginea vie și prezentă a Griviței noastre. Documentele de demult ale vremii atestă ca fiind situată la poarta de intrare în cetatea Bucureștilor. Pe drumurile care duceau spre fostele cetăți de scaun Tîrgoviște și Curtea de Argeș, pe această cale, s-a strîns o mare populație. Apoi, după anul 1900, cînd potentați nesățioși ai acestor locuri, Bazilescu și Costeasca, au început să-și parceleze moșiile, au apărut în forma lor mize-

D. TABACU
și Mihai ALEXANDRU

• (Continuare în pag. 3-a)

Nou peisaj urbanistic pe Calea Griviței

CONCURS SPORTIV CU PREMII ORGANIZAT DE „MAGAZIN"

- *Cine va fi campion la fotbal, ediția 1961-1962?*
- *Cine va promova în categoria A?*
- *Cine va retrograda în categoria B?*

Seară de balet

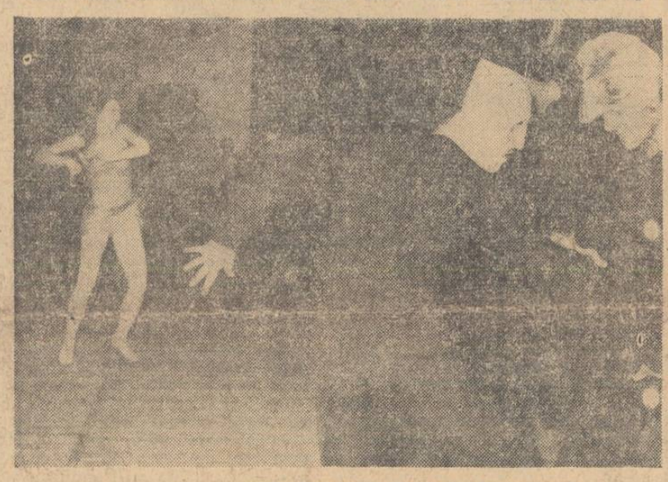

Scene de la repetițiile baletului „Simfonia fantastică".

...Și încă odată, spune maestrul de balet. Pentru a cîta oară se repetă acești cîțiva pași? Nimeni nu mai știe. În sala goală se aud distinct indicațiile: mai cambrat; atenție la pirueta a doua; de ce nu lucrezi și cu fața... Iar pianul, obsedant, reia și reia aceleași cîteva măsuri, pentru ca doi oameni să-și poată spune eternul te iubesc. Un te iubesc exprimat pasionat, la incandescența muzicii acelui mare romantic care a fost Hector Berlioz. Iar la repetiție — căci asistăm la una din repetițiile baletului montat pe muzica „Simfoniei fantastice" a lui Berlioz — pianul revarsă muzica plină de tensiune a lui Liszt, care a transcris pentru acest instrument compoziția lui Berlioz. Dar, vai, cît de săracă ne apare această transcripție față de furtunile pe care le deslănțuie „Simfonia fantastică".

Oare pot un gest, cîteva mișcări, să redea această complexitate de sentimente, să transcrie vizual muzica destinată de compozitor exprimării unei game sufletești ce se întinde de la rătăcirea nebuniei și pînă la clipele supreme ale dragostei?

Iată un „arabesc", apoi o „piruetă" iar „arabesc", „salt"... Ce înseamnă toate acestea? Luate fiecare în parte, aceste diferite mișcări ale dansului clasic nu pot spune mai mult decît ar face-o un cuvînt cu o sonoritate deosebită sau cîteva acorduri ale muzicii rupte din contextul compoziției.

Sergiu BRAND

• (Continuare în pag. 3-a)

Returul campionatului categoriei A de fotbal este așteptat cu mult interes de toți iubitorii acestei populare ramuri sportive. Interesul pe care, în mod obișnuit, îl stîrnește un asemenea eveniment, este amplificat de astă dată de situația deosebit de complicată ce s-a creat la încheierea turului, atît în lupta pentru titlu, cît și în cea pentru evitarea retrogradării. Se știe că pe primele trei locuri se află, la egalitate de puncte, trei echipe: „PETROLUL", „STEAGUL ROȘU" și „DINAMO"-BUCUREȘTI, din rîndul cărora una va ajunge campioană. Dar cîte nu se pot întîmpla în fotbal! Însă să nu ne grăbim cu anticipările, deoarece este posibil ca o altă echipă, în afara celor trei mari favorite, să intre în posesia titlului.

Complicată și interesantă, în același timp, se prezintă și situația din zona retrogradării. „Dinamo"-Pitești deține în prezent „lanterna roșie", dar un grup alcătuit din nu mai puțin de 9 echipe se află angajat în lupta pentru evitarea retrogradării. Iată, deci, ce perspective oferă returul campionatului.

La fel stau lucrurile, cu unele mici excepții, și în cele trei serii ale categoriei B, unde lupta pentru promovarea în categoria A, cît și pentru păstrarea locului în a doua categorie de fotbal a țării, va prilejui o dispută deosebit de atractivă.

Față de interesul cu care este așteptată reluarea activității oficiale fotbalistice, revista „MAGAZIN" a hotărît să inițieze un concurs sportiv, la care cititorii au de răspuns următoarelor trei întrebări:

1. CE ECHIPĂ VA OCUPA PRIMUL LOC ÎN CAMPIONATUL CATEGORIEI A DE FOTBAL, EDIȚIA 1961/1962?

2. CARE VOR FI CELE TREI ECHIPE CARE VOR PROMOVA DIN CATEGORIA B ÎN CATEGORIA A?

3. CARE VOR FI CELE TREI ECHIPE CARE VOR RETROGRADA DIN CATEGORIA A ÎN CATEGORIA B?

La distribuirea premiilor, participă cititorii care vor răspunde exact la toate cele trei întrebări. În cazul în care mai mulți cititori vor da răspunsuri exacte, premiile se vor acorda prin tragere la sorți.

Întrucît returul campionatului categoriei A începe la 18 martie 1962, răspunsurile cititorilor, cu mențiunea „PENTRU CONCURSUL SPORTIV", însoțite obligatoriu de bonul respectiv de participare, urmează să ne fie trimise pînă la această dată (ultimele plicuri sau cărți poștale care se vor primi vor trebui să poarte data poștei 17 martie).

Rezultatele concursului se vor publica în revista „MAGAZIN" după încheierea campionatului categoriei B, cînd se va proceda la trierea răspunsurilor primite.

ÎN PAGINA 5-a, LA RUBRICA „SPORT" PUBLICĂM LISTA PREMIILOR PE CARE LE ACORDĂM LA ACEST CONCURS.

Pe meridianele globului

Vedere a castelului Huniazilor din Budapesta

Detaliu arhitectonic

Romanță pentru Budapesta

Străbătînd tăcuta cîmpie ungară pe o zi călduroasă de toamnă nu bănuiești că seara, la capătul unei călătorii obositoare vei întîlni o citadelă strălucitoare, cu bulevarde largi și milioane de lumini. Pusta este monotonă, fără culoare în acest anotimp. Satele rare și bine clădite apar în depărtare după mari spații deșerte. Cerul decolorat acoperă un teritoriu rotitor, plan. Miriști galbene, ici colo cîte un nerv de apă albăstruie pe care plutesc cîrduri albe de gîște. Turme molcome de vite monumentale și cumpene de fîntîni ca în Bărăgan. Peisajul cască la soare ca o uriașă ființă de lut și văzduh. Șoselele drepte însoțite parțial de cordoane de plopi cu frunza rărită duc spre un punct nebănuit. La dreapta și la stînga, bătrîne case înconjurate de parcuri solemne: vechile domenii ale aristocrației maghiare. Aici vegetația este mai aglomerată, se simte mîna omului și amintirile vechilor lecturi din clasici revin în mintea obosită. Farmec bucolic, cu țipăt de păsări și cu lenea de moarte a cailor uitați parcă în ogrăzi, cu trupurile lor lucioase, vibrînd secret în lumina amurgului. Singurele accidente în peisaj rămîn turnurile de paie uscate ca niște temple galbene din vremuri imemoriale.

Cele cîteva orașe provinciale prin care autobuzul trece claxonînd ca să sperie liniștea, rămîn în urmă cu turlele lor negre-catolice în

Eugen BARBU

• (Continuare în pag. 4-a)

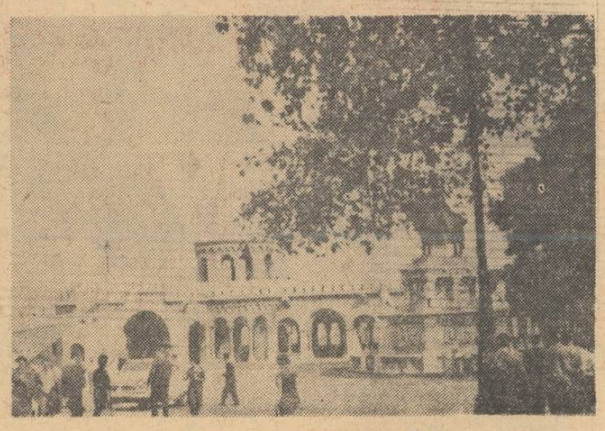

Imagine a Turnului pescarilor

ÎN INDONEZIA ȘI R.D. VIETNAM

Însoțind fotbaliștii de la „Petrolul" (III)

ÎNSEMNĂRI DE CĂLĂTORIE

de Vasile GRĂDINARU

REPORTAJUL IN PAGINA 5-A

PUȘKIN

„SOARELE POEZIEI RUSE"

A. S. Pușkin

O fotografie de familie a soților Titov îl înfățișează pe eroul cosmonaut ținînd în mîini o carte pe care stă scris numele lui Pușkin. Dacă acestei prezențe, de o grandioasă semnificație, adăugăm precizarea că în familia Titovilor, ca și în milioane de alte familii ruse, pasiunea pentru marele clasic constituie o statornică tradiție și că tot din îndemnul acestei pasiuni profesorul de literatură Stepan Titov a hărăzit copiilor săi numele unor personaje pușkiniene, am putea spune, cu o figură de stil, că odată cu Gherman Titov s-a înălțat în Cosmos și Pușkin, ale cărui pagini nepieritoare revarsă neîncetat lumină și frumusețe, astăzi, în epoca zborurilor cosmice ca și acum mai bine de un secol

S-au împlinit zilele trecute o sută douăzeci și cinci de ani de cînd o gazetă petersburgheză, una singură din toate cîte apăreau pe atunci, a înserat cîteva rînduri care au zguduit Rusia: **„Soarele poeziei ruse a apus!"** Se afla, în aceste cuvinte, recunoașterea copleșitorului prestigiu pe care

Boris BUZILA

(Urmare din pag. 3-a)

DE PRETUTINDENI ★ DE PRETUTINDENI ★ DE PRETUTINDENI

IN FRANȚA a fost descoperit un vals necunoscut al lui Fr. Chopin, pe un text de Georges Sand. Deși muzica și textul valsului, intitulat „Crăiasa viișurilor", au fost publicate în anul 1876 într-o revistă franceză, pentru femei, publicația n-a atras atenția cercetătorilor aproape un secol.

●

CINEMATOGRAFELE sovietice au fost frecventate în 1961 de 3.000.900.000 de spectatori, cu 300 milioane mai mulți decît în 1960. U.R.S.S ocupă în această privință unul din primele locuri din lume. Fiecare orășean vizionează anual 23 de filme, iar locuitorii satelor cîte 17 filme.

●

DUPĂ cum arată statisticile italiene, numărul neștiutorilor de carte din sudul Italiei a înregistrat o serioasă creștere în ultimii 90 de ani. În 1961, era analfabetă 68 la sută din populația acestor regiuni, față de 48 la sută, în anul 1871.

●

CA URMARE a unei anchete întreprinse de „Institutul de demoscopie-Allensbach" din Germania occidentală, s-a constatat că în cursul unei perioade de șase luni, 32 la sută din studenții universităților și institutelor superioare de învățămînt vest-germane au asistat numai odată sau de două ori la spectacole de teatru sau operă, 23 la sută niciodată, iar 41 la sută n-au fost la nici un fel de concert. Această situație se datorește în parte prețului foarte ridicat al biletelor pentru spectacole în R.F.G., iar pe de altă parte nivelului cultural scăzut al studențimii vest-germane.

●

ÎN U.R.S.S. durata medie a vieții omului crește an de an. În Rusia țaristă longevitatea medie era de 32 ani; în Uniunea Sovietică, în prezent, durata medie a vieții omului e de 69 ani. Numai în Bielorusia, există 85.000 persoane avînd vîrsta de 80 și peste 80 de ani, iar o mie de persoane au peste 100 de ani.

●

LA TESTELE de cultură generală prezentate într-un liceu din Stockholm unui număr de 106 elevi din primele clase ale ciclului superior, nici unul dintre elevii chestionați nu a putut răspunde corect la întrebarea în legătură cu oratorul clasic roman Caton. Unii dintre elevi l-au considerat „poetul național al Serbiei", „șeful statului turc" sau o prescurtare de genul „Nato".

●

UNIUNEA Tineretului Liber German a ridicat la Leipzig o statuie în cinstea eroului național al Congoului, Patrice Lumumba, ucis mișelește de colonialiști. Bus-

tul în bronz al neînfricatului luptător pentru independența poporului congolez, așezat pe un soclu de piatră, este opera sculptorului Rudolf Olzner, din Leipzig.

●

ARHIVELE parlamentului britanic urmează să fie reorganizate. Lucrare ce înseamnă un adevărat coșmar pentru funcționari. Fapt lesne de înțeles dacă ne gîndim că turnul palatului Westminster adăpostește un milion și jumătate de documente, cei mai vechi datînd din anul 1497.

●

MUTATUL caselor e o treabă obișnuită pentru locuitorii unor raioane din Sumatra Transportul nu cere mecanisme complicate. E deajuns să fie desprinsă casa de fundament, apoi cu ajutorul unor drugi este lua-

tă pe umeri de 50 de oameni. De obicei, casele sînt duse pe rînd de două echipe de oameni. Trece un ceas-două și locatarul se instalează în casa aflată acum la cîteva sute de metri de vechiul loc.

DE VORBĂ CU *Valentin Kataev*

Valentin Kataev. Desigur că mulți cititori cunosc romanul său „O pînză în depărtare" unde sînt prezentate primele lupte ale proletariatului din Rusia împotriva autocrației țariste. Sînt cunoscute și romanele sale „Livada din stepă", „Vînt de iarnă", „Pentru puterea Sovietelor", lucrări în care Kataev a scris despre avîntul mișcării muncitorești din Rusia, despre Marele Octombrie, despre anii crînceni ai luptei împotriva fascismului în ultimul mare război. Aceste opere scrise în maniera proprie a lui Kataev — poetică și veridică — sînt reunite acum într-un ciclu sub titlul comun „Valurile Mării Negre". Ciclului acesta, scriitorul i-a consacrat un sfert de secol din viața sa. Acum epopeea a fost propusă pentru Premiul Lenin.

Pînă la vila scriitorului care se află într-o mică așezare din apropierea Moscovei, localitatea Peredelkino, ghid mi-a fost un flăcăiaș pistruiat, cu o șapcă îmblănită, pe care o poartă cam într-o parte.

— Toți băieții noștri din Peredelkino știu unde locuiește Valentin Petrovici Kataev, îmi spune cu importanță micul localnic. Ce interesante

sînt cărțile pe care le scrie dînsul! Ați citit „Fiul regimentului"? Anul trecut scriitorul a fost vizitat chiar de eroul său. L-am văzut. Acum e ofițer.

Și așa, pălăvrăgind cu „interlocutorul" meu, am ajuns în fața unei căsuțe din bîrne. Ne întîmpină un om înalt, voinic. Este Valentin Petrovici Kataev. Așezați în spațioasa și luminoasa cameră de primire stăm de vorbă despre epopeea „Valurile Mării Negre".

— Eroul romanului dvs. „Vînt de iarnă", sublocotenentul Petia Bakei a luptat în Rominia în primul război imperialist. Ați fost și dumneavoastră în anii aceia pe pămîntul românesc?

— Cu Petia sînt mai mult decît prieten, răspunde Kataev. În persoana sa pot fi găsite multe trăsături din propria mea biografie. Ca Petia sînt și eu de pe tărmurile Mării Negre, din Odesa. Acolo m-am născut și acolo am crescut. Ca și Petia am plecat pe front, am luat parte la campania din Rominia. Pe frontul românesc am fost rănit. Scriitorul ne citește cîteva rînduri din carte: „Acestea s-au întîmplat în toamna însorită, călduroasă a anului 1917, în Carpații Rominiei, în primele ore ale ofensivei ruse în-ceputâ de-a lungul întregului front după un tir de artilerie care a durat două zile".

Și gînditor, scriitorul continuă:

— Așa cum am scris în roman întocmai așa s-a întîmplat și în viață. Acolo, pe frontul românesc, s-a născut ideea viitoarei cărți.

— Dar ulterior, ați mai fost în Rominia?

— Da, am fost. Era în 1944 cînd Armata Sovietică lupta împotriva fasciștilor pe teritoriul Rominiei.

Într-una din zilele de luptă aprigă din Marele Război pentru Apărarea Patriei, corespondentul unui ziar central, Valentin Kataev a aterizat cu un avion militar, undeva pe un aeroport din Moldova. Coborînd pe pămînt românesc, corespondentul a văzut un cioban păscînd o turmă de oi. Pe prozatorul sovietic l-a interesat primul om pe care l-a văzut în Rominia și a stat de vorbă cu el timp îndelungat. Au vorbit despre război, despre pace, despre viață.

— Din păcate nu am avut încă prilejul să vizitez Republica Populară Română — adaugă Kataev. Însă despre viața nouă a țării am aflat de la scriitorii români care în anii aceștia au vizitat țara sovietică. Iată și alte fire de prietenie care mă leagă de Rominia... Și Kataev îmi arată cu vădită satisfacție cîteva volume din lucrările sale editate la București. Sînt traduceri din volumele de proză, trimise cu amabilitate autorului lor și ele îi dovedesc că cititorii români îi cunosc creația, cunosc opera scriitorului al cărui drum în viață s-a împletit nu odată cu soarta patriei lor.

O ultimă întrebare pe care o punem lui Valentin Petrovici:

— La ce lucrați în prezent?

— Știți, tare nu-mi place să vorbesc despre această temă — ne răspunde dînsul încruntîndu-și sprîncenele stufoase. Nu știu încă ce-o să iasă și ți se cere să spui ceea ce încă nu există. Ei bine, pentru cititorii români o să spun totuși. Scriu un ciclu de schițe despre Vladimir Ilici Lenin, despre anii cît a trăit la Paris. Nu de mult am fost în capitala Franței și această călătorie mi-a fost de un real ajutor în munca asupra acestei teme de răspundere pe care o prețuiesc atîta — tema consacrată iubitului Ilici.

Din camera vecină se aude pe neașteptate un glas subțirel, alintat:

— Bunicule, mi-ai promis că-mi povestești un basm. Un zîmbet cald a înflorit pe fața scriitorului.

— Este nepotica mea, Tinocika, spune el. Și Valentin Kataev ne povestește cu afecțiune despre ea..

— Aș vrea să folosesc prilejul, îmi spune la despărțire Kataev, să transmit colegilor mei, scriitorilor și deocamdată prietenilor necunoscuți — cititorilor români — cuvinte calde de salut și urări pentru cît mai multe întîlniri pe pămînt sovietic și pămînt românesc: întîlnirile îmbogățesc viața și ne ajută în muncă, indiferent de domeniul în care am lucra.

Interviu luat pentru revista „Magazin", de un redactor al agenției „Novosti".

O zi care va intra în istoria Franței

Evenimentele din Franța au atras atenția opiniei publice din întreaga lume. Puternicele lupte antifasciste care s-au desfășurat pe străzile Parisului nu pot fi comparate decît cu cele care au avut loc în urmă cu un sfert de veac, în zilele creării Frontului Popular, sau cu cele din zilele eliberării capitalei Franței de sub cizma cotropitorilor hitleriști.

Înconjurați de autorități, lasciștii comit zilnic zeci și zeci de atentate împotriva unor personalități politice de cele mai diferite nuanțe politice sau împotriva sediilor unor organizații democratice. Autoritățile, la rîndul lor, pentru a înșela opinia publică, simulează luarea unor măsuri împotriva bandelor din O.A.S. „Arestarea" și „închiderea" unor fasciști notorii nu pare însă a avea alt sens decît acela de a-i pune la adăpost de mînia maselor populare, de a le permite să se organizeze și mai bine (sub protecția autorităților) chiar în incinta lagărelor de „concentrare". Sîrma ghimpată în spatele căreia stau unii fasciști constituie în fapt un obstacol în calea celor care ar vrea să pună capăt activității bandiților și fasciștilor din O.A.S. În spatele sîrmei ghimpate nu se celebrează numai nunți ci se organizează de fapt viitoarele acțiuni îndreptate împotriva poporului francez. În acest timp, forțele „de ordine" rămase disponibile după ce s-a asigurat „paza" fasciștilor sînt asmuțite contra patrioților care se împotrivesc planurilor și acțiunilor întreprinse de fasciști de acaparare a puterii de stat. Acțiunile întreprinse de bandele fasciste mai urmăresc pe de altă parte și timorarea unora dintre funcționarii, poliției și jandarmeriei care ar vrea să-și facă datoria dar care sînt speriați tocmai din cauza atitudinii șefilor lor care manifestă o ciudată bunăvoință față de elementele fasciste. Ziaristul francez Jean-Marie Domenach relatează în „Esprit" convorbirea pe care a avut-o cu doi polițiști care făceau de gardă în fața sediului unei organizații. Aceștia au declarat că nu ar lua nici o măsură dacă ar vedea apropiindu-se fasciștii din O.A.S. pentru a comite un nou atentat. „Ei văd — relatează ziaristul francez — că guvernul îi lasă pe teroriști să-și vadă de treabă și că lor, polițiștilor, li se dă ordinul să atace cu bastonul de cauciuc manifestanții care defilează împotriva O.A.S.".

Reprezentanții autorităților pretind că fac tot posibilul pentru a pune capăt activității bandelor teroriste dar că... nu pot face mai mult! În realitate, cercurilor conducătoare nu le-ar fi chiar atît de greu ca să pună capăt atentatelor. „Fasciștii — relata „New York Times" — sînt cîteva mii de extremiști de dreapta, toți cunoscuți de poliție, lipsiți de orice sprijin popular larg..." „Răspunderea guvernului — continuă ziarul american — provine din faptul că multe luni el nu a făcut sau nu a putut să facă nimic efectiv în privința atacurilor teroriste ale O.A.S.". Nu despre putință este însă vorba. Se știe doar prea bine că autoritățile au concentrat în regiunea pariziană zeci de mii de jandarmi, în afara unităților de poliție existente. Numai că toată această impresionantă desfășurare de forțe nu era menită să fie folosită pentru reprimarea bandelor fasciste ci pentru împiedicarea acțiunilor desfășurate de masele largi populare. Astfel s-a ajuns la sîngeroasele evenimente din 8 februarie soldate cu moartea a opt patrioți și cu rănirea a altor cîteva sute.

În ciuda tuturor declarațiilor făcute de reprezentanții autorităților, toate faptele au arătat cît se poate de clar că poliția a primit consemnul să atace cu brutalitate manifestația pașnică organizată de diferite organizații și partide la 8 februarie. Ziarul „Le Monde" relatează în acest sens că toate mărturiile culese au permis să se aprecieze că „poliției îi revine responsabilitatea pentru busculada mortală din stația de metro „Charonne". Manifestația era în fapt terminată cînd agenții s-au năpustit inutil și cu sălbăticie asupra bărbaților și femeilor îngrămădiți la intrarea metroului. Serviciile de ordine nu au fost provocate iar o anchetă obiectivă va trebui să stabilească responsabilitățile".

Nenumărați martori au relatat pe larg despre atrocitățile săvîrșite de polițiști în amintita stație de metro. Un funcționar, Verte, relata următoarele: „Demonstranții au început să se împrăștie cînd polițiștii s-au năpustit asupra lor. Oamenii s-au adăpostit în stația metroului. În culoarele strîmte și pe escalatoare s-a produs învălmășeală. Polițiștii au aruncat grenade lacrimogene. Oamenii se sufocau. Cei care încercau să iasă la aer erau loviți cu ce se nimerea de către polițiști. Erau loviți chiar și cu vergi de fier smulse de la îngrăditurile arborilor de pe bulevard.

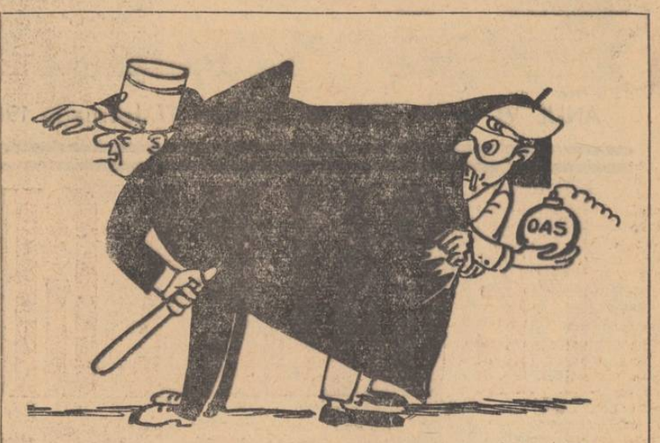

Unde-o fi criminalul?
Desen de Gh. CHIRIAC

Trupurile celor loviți erau aruncate peste capetele oamenilor care se înghesuiau spre ieșirea metroului".

„Aici au fost culese patru cadavre. Sînt fiare. Au avut ordin să ucidă cît se poate mai mult" — declara o femeie ziaristilor străini cu care a stat de vorbă.

În cadrul unei conferințe de presă care a avut loc la Casa sindicatelor, o serie de martori oculari au relatat amănunte zguduitoare cu privire la desfășurarea sîngeroaselor evenimente.

— Alături de mine, povestește tînărul Jean Claude Bensan, a fost ucis tovarășul meu Raymond Wintgens. Iată cum s-au petrecut lucrurile. Coloana noastră, potrivit indicațiilor organizatorilor, se împrăștiase cînd de noi s-a apropiat poliția. Eram patru și mai înainte de a pleca acasă am intrat într-o cafenea. După cîteva minute, în urma noastră s-au năpustit în local 6—7 jandarmi. Doi dintre noi au reușit să se ascundă în camera din fund. Eu m-am pitit după tejghea. Pe Raymond au pus însă mîna. După ceea ce se auzea din stradă am înțeles ce-l așteptă. Așa s-a și întîmplat: Wintgens a fost ucis.

Doctorul Vidal-Naquet, chirurg la policlinica Bluets a relatat:

— Am mulți ani de practică însă așa ceva nu am mai văzut. Demonstranții răniți au început să fie aduși la clinică de la ora 7 seara. Primul avea capul spart. Apoi a fost adusă o fetiță de 15 ani, grav rănită... Ca medic îmi închipui cu ce forță au izbit polițiștii pentru ca să poată pricinui asemenea răni grave. În general ne-au fost aduși aproximativ 100 de răniți. Doctorul Vidal-Naquet a dat apoi citire certificatului chirurgului Leibovici, care nu a putut veni la conferința de presă. Renumitul chirurg a descris rănile grave ale participanților la demonstrație, pe care le-a tratat. Profesorul a subliniat că patru persoane au fost rănite după ce au fost arestate, într-un autobus al poliției.

...Relatările martorilor oculari — zeci de mii de parizieni — ar putea constitui obiectul unei cărți, poate una dintre cele mai zguduitoare din istoria Franței.

★

După reprimarea sîngeroasă a pașnicei manifestații a patrioților parizieni, reprezentanți de frunte ai autorităților, într-o jalnică încercare de a se disculpa au mers pînă acolo încît au aruncat vina asupra Partidului Comunist Francez pentru cele întîmplate. Pe de altă parte ele au încercat din nou să pună vechea și răsuflata placă: „populația să nu se amestece în lupta împotriva fasciștilor; poliția și jandarmeria „vor lupta" singure împotriva bandelor din O.A.S...."

Aceste încercări de amăgire a opiniei publice nu s-au putut bucura de o primire favorabilă întrucît este din ce în ce mai limpede că autoritățile nu se gîndesc cu adevărat la o luptă veritabilă împotriva cercurilor ultra-colonialiste și a bandelor de asasini din O.A.S. „Pentru ce oare — se întreba în acest sens ziarul „Le Monde" — prima grijă a forțelor de poliție, sosite într-un loc unde s-a comis un atentat, este de a împrăștia fără menajamente trecătorii care s-au adunat în mod spontan și care vor să facă o manifestație de protest? De ce se interzic necontenit, sub pretextul că partidul comunist le aprobă, deși inițiativa aparține sindicatelor și unor organizații care nu sînt comuniste, demonstrații ca cea din piața Bastiliei?"

Adevărata atitudine a autorităților se vede și din felul în care sînt redactate unele comentarii difuzate de postul de radio „France I — Paris Inter.". În ziua în care au avut loc sîngeroasele represiuni polițienești postul de radio din Paris a transmis un reportaj care a stîrnit puternice reacții în rîndul opiniei publice. În textul transmis se făcea aluzie la faptul că autorii atentatelor care au avut loc în noaptea precedentă ar putea fi aceiași cu instigatorii tulburărilor din piața Bastiliei. Or, potrivit autorităților vina pentru tragicele evenimente ar fi trebuit s-o poarte comuniștii... Sindicatul ziariștilor de la radio și televiziune (S.J.R.T.) a dat însă chiar a doua zi o ripostă vehementă acestei calomnii. „Emisiunea — se spune în comunicatul dat publicității de către S.J.R.T. — a fost în întregime redactată de către redactorul șef de serviciu, Godiveau, care a impus citirea ei de către redactorul de serviciu, în ciuda ordinului formal care i-a fost dat de către directorul informațiilor de a citi personal textul la microfon... Sindicatul se întreabă la ce surse de informații s-a făcut referire în acest text. El se miră de faptul că aceste surse nu au fost imediat citate. El constată că în acest mod ziaristul a dat impresia la microfon că citește un text care îi aparține. Sindicatul protestează împotriva acestui procedeu care constă în trecerea responsabilității asupra unui redactor subordonat, care nu a redactat acel text".

Manevra lui Godiveau este ceva obișnuit în practica presei burgheze. Se impune, într-un mod sau altul, informarea falsă a populației mizîndu-se pe faptul că desmințirea care va fi dată ulterior nu va mai ajunge la urechile celor dezinformați cu o zi sau două înainte.

Toate aceste manevre sînt însă zadarnice. Aparatul propagandistic al burgheziei poate înșela pentru un timp un număr oarecare de oameni. Manevra nu se poate însă aplica la nesfîrșit.

...La 13 februarie un milion de parizieni a condus pe ultimul lor drum pe cei opt patrioți care și-au dat viața pentru că au iubit viața, pentru că au luptat ca fascismul să nu biruie. În ziua înmormîntării victimelor fascismului Franța întreagă a declarat o uriașă grevă generală politică, o grevă cum nu a mai avut loc în ultimii 25 de ani. Jertfa de sînge a celor opt patrioți parizieni va rămîne de-a pururi înscrisă în inimile tuturor oamenilor progresiști din întreaga lume.

Eugen PHOEBUS

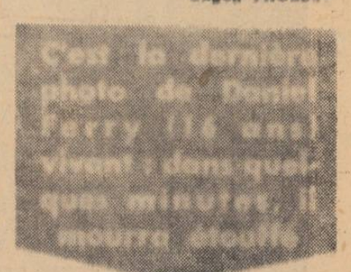

SCANDALUL PENICILINEI

Scrisoare din Roma

În discursul pe care l-a ținut în parlament cu ocazia dezbaterii scandalului de la Fiumicino, Maximo Cabrara, din grupul parlamentar comunist, în concluziile pe care le-a tras a spus între altele: „E vorba de atitudinea obișnuită a guvernului, aceea de a încredința gestiunea banilor publici unor mici grupuri care continuă să facă ceea ce vor". Cabrara a enumerat apoi numeroasele scandaluri care au avut loc în ultimii ani și în care nu s-a mers pînă la capăt, tocmai datorită faptului că mari personalități din guvern erau implicate în aceste scandaluri.

Recent însă, poate tocmai din cauză că opinia publică a început să reacționeze cu tot mai multă forță, față de aceste scandaluri, tribunalul din Roma a dat o sentință de condamnare în afacerea care a devenit cunoscută sub numele de „Scandalul penicilinei".

La 22 decembrie 1961 deputatul democrat-creștin Mario Cotellessa și profesorul Nicola Perrotti, ambii foști președinți ai departamentului pentru sănătatea publică, au fost condamnați la 2 ani și cîteva luni de închisoare, sub acuzarea de a fi deturnat fondurile publice în interes personal. Împreună cu aceștia au mai fost implicați în această afacere mai mulți funcționari din această instituție.

Condamnații au fost acuzați că au folosit bani destinați pentru cumpărarea penicilinei ce urma să fie folosită în lupta împotriva tuberculozei (sume care se ridicau la o jumătate miliard de lire), pentru construcția imobilului pe care și l-au împărțit între ei. În afară de aceasta, o parte din fonduri au fost folosite pentru coruperea unor funcționari din minister și a unor comisari însărcinați să controleze activitatea acestei instituții.

Deputatul democrat-creștin Cotellessa a jucat un rol deosebit în această afacere. El a observat imediat că și-a început activitatea că lucrurile nu se petrec „prea cinstit", dar n-a vrut să adîncească problema, pentru că deschiderea unei anchete ar fi adus prejudicii politice partidului său. De aceea, el a acceptat să „închidă" ochii. Se pare apoi, după ancheta care pînă la sfîrșit a fost făcută în această afacere, că deputatul Cotellessa u însărcinat pe unul din comisari, pe un oarecare Cutri, să conducă o anchetă, dar actele acestei acțiuni n-au ajuns niciodată în fața autorităților judiciare. Se pare că Cutri era ocupat cu alte lucruri, și anume el furniza informații avînd un caracter de discriminare politică, încercînd să-i lovească pe acei dintre funcționarii comisariatului sănătății publice care erau din punct de vedere politic împotriva partidelor guvernamentale.

Dl. Giallombardo, președintele tribunalului din Roma, care a dat sentința, a arătat că numitul Cutri a beneficiat de numeroase avantaje, pentru motive necunoscute atunci, și care astăzi sînt ușor de înțeles. Încheindu-și declarația, președintele tribunalului a spus: „Noi dorim ca acest scandal să fie un scandal izolat, căci generalizarea unei asemenea activități din partea altor organizații guvernamentale ar reprezenta un pericol foarte grav pentru instituțiile țării noastre".

Comentînd seria scandalurilor petrecute recent, ziarul radical „Expresso" scrie: „Noi sperăm ca anul 1962 să înceapă sub semne diferite de cele ale anului trecut. Noi ne-am temut ca lunga așteptare politică, înrăutățirea nivelului de trai material al populației, exemplul rău dat de o clasă conducătoare mediocră, să nu-i ducă pe italieni la indiferență, adică la pericolul cel mai grav pentru democrație. Se pare însă că contrariul este pe cale să se întîmple". Este vorba deci de faptul că masele populare italiene luptă cu tot mai multă combativitate pentru a sili autoritățile să facă lumină într-o serie de afaceri puse la cale de-a lungul anilor de politicieni aparținînd partidului democrat-creștin

Dina FORTI

Februarie 1962.

AFACEREA „FIBAG"

Judecînd după febrila activitate ce o depune pentru înarmarea Bundeswehrului, ministrul vest-german de război, Franz-Josef Strauss este un om foarte ocupat. Se pare totuși că „printre picături" îi mai rămîne timp și pentru propria sa persoană. Mai precis — pentru propriul său buzunar. Altfel, n-ar fi avut de-afface cu dubioasa societate pe acțiuni „Fibag" și nu era azi „eroul" unui scandal de corupție de mari proporții din Germania occidentală. Scandalul a izbucnit în urma dezvăluirii de către revista „Der Spiegel" a legăturilor dintre ministrul de la Bonn și susnumita societate, a participării lui la o mare afacere ce promitea celor interesați în firma „Fibag" (inclusiv Strauss) „frumușelul" venit net de 90 milioane mărci, din realizarea unui proiect de construcție de locuințe pentru militarii trupelor americane de ocupație din Germania occidentală, în valoare de 300 milioane de mărci.

Originile acestui scandal trebuie căutate încă din momentul fondării firmei „Fibag" — la 13 aprilie 1960 — cînd în casa cu nr 62 de pe Schwedenstrasse din München a fost semnată o convenție între cei trei fondatori ai ei. Primul, pe nume Lothar Schloss își zicea arhitect, deși nu absolvise decît un semestru de arhitectură. Al doilea e Karl Willy Braun, pretins inginer constructor cu „studii" similare. Al treilea — dr. Johan Evangelist Kapfinger, e cunoscut opiniei publice vest-germane ca editor al unor publicații din Passau iar unui cerc de amici ai săi suspuși, ca mijlocitor de... aventuri extraconjugale (drept care a fost condamnat recent la patru luni închisoare cu suspendarea pedepsei). Spre deosebire de primii doi, Kapfinger n-a contribuit cu capital bănesc la înființarea firmei ce urma să preia proiectul de construcție a locuințelor destinate militarilor americani. Prietenia sa intimă cu Strauss fiind considerată ca un aport suficient la înjghebarea firmei, el a obținut chiar un pachet de acțiuni în valoare de 125.000 mărci (adică 25 la sută din capitalul inițial) în schimbul cărora se obliga — conform amintitei convenții — să „facă uz pentru realizarea acestui proiect de toate relațiile sale".

Despre cele întîmplate în acea zi de 13 aprilie pe Schwedenstrasse 62 există declarații date sub prestare de jurămînt de cei doi asociați ai lui Kapfinger. Iată ce spune în declarația sa din 12 mai 1961 „inginerul" Karl Willy Braun: „După semnare (a convenției — n.n.) dl. dr. Kapfinger și-a exprimat în prezența mea și a d-lui Schloss mulțumirea cu privire la înțelegere și a declarat că aceasta este pentru el o afacere-bombă, fără nici un risc și investiție. Totodată și-a exprimat regretul că va trebui să împartă partea ce i se cuvine cu dl. ministru Franz-Josef Strauss. În tot cazul, a accentuat el, fără ministrul Strauss proiectul tot nu s-ar putea realiza și în consecință nu i se poate reține ce i se cuvine".

După șase zile „arhitectul" Lothar Schloss adăuga la această declarație, cu propria sa mînă și sub semnătură următoarele: „Confirm sub prestare de jurămînt că cele de mai sus corespund integral cu adevărul".

În curînd s-a dovedit că prietenul lui Strauss n-a aruncat vorbe în vînt. La 20 iulie 1960 o scrisoare, purtînd antetul cabinetului ministrului de război al R.F.G. și semnătura personală a ministrului pornea peste ocean cu destinația Pentagon, adresată fiind colegului său american, Thomas S. Gates, pe atunci ministru de război al S.U.A.

„Stimate domnule coleg — scria Strauss. Conform informațiilor deținute de Ministerul meu, armata americană este interesată în construirea unui număr considerabil de locuințe pentru membrii Armatei S.U.A. din Germania. Ministerul de război federal nu are nici o legătură directă cu această chestiune, dar a examinat proiectele biroului de arhitectură Lothar Schloss din München care i-au fost prezentate și i-a eliberat d-lui Schloss adeverința, alăturată în copie. Este vorba de aceeași firmă care a lucrat în anul 1956 proiectul pentru mijloacele de cazare ale americanilor în Franța... Mă refer la faptul că planurile prezentate de biroul de arhitectură Schloss au fost examinate aici și considerate utilizabile. Dacă sînteți interesați... vă rog să transmiteți expertilor dvs. aceste planuri spre examinare și să le dați curs".

La 4 august Strauss i-a scris prietenului său Kapfinger, la Passau o scrisoare în care spunea: „Dragă Hans! Alăturat îți trimit copia scrisorii mele adresată ministrului de război american Mr. Gates...", (copia era într-adevăr în plic!).

Printre hîrtiile care atestă legăturile compromițătoare ale lui Strauss cu „Fibag" mai există și o scrisoare de recomandare (purtînd aceleași antet al cabinetului ministrului și semnătura sa personală) în care se spune printre altele: „Salut și recomand elaborarea acestor propuneri (e vorba de proiectele amintite — n.n.). Rog să-i fie acordat d-lui Schloss tot sprijinul în munca sa ulterioară".

Din marele business pe care conta societatea „Fibag" nu s-a ales nimic și firma însăși a „dat chix" în cele din urmă. Dar urmele „activității" ei și a lui Strauss au rămas pe hîrtie și revista „Der Spiegel" nu s-a sfiit să aducă faptele — și conținutul hîrtiilor — la cunoștința opiniei publice.

E lesne de închipuit ce ecou a produs „afacerea Fibag" în opinia publică vest-germană care a găsit în ea o nouă și grăitoare dovadă a gradului la care a ajuns corupția în cercurile conducătoare de la Bonn. Strauss s-a trezit într-o asemenea „încurcătură" încît la început n-a știut ce să facă. Cinci zile i-au trebuit pînă să se hotărască să dea în judecată revista „Der Spiegel" și pe cei doi parteneri ai săi — pe „arhitectul" Schloss (pe care îl recomanda, mai ieri cu atîta căldură!) și pe „inginerul" Braun. De Kapfinger n-a îndrăznit să se atingă probabil fiindcă intimul său prieten prea știe multe...

Aceste amănunte n-au scăpat din vedere numeroaselor ziare vest-germane care ocupîndu-se pe larg de scandaloasa afacere de corupție sînt de părere că revista „Der Spiegel" deține suficiente dovezi pentru ca din viitoarea ei confruntare judiciară cu ministrul, acesta să iasă cel puțin cu... prestigiul șifonat...

A. STANCIU

Imaginea de mai sus (reprodusă după ziarul „France Soir") a fost luată cu puține clipe mai înainte de asasinarea tînărului Daniel Ferry